

Oliver

Biblioteca Universitaria
GRANADA
Sala <i>A</i>
Estante <i>8</i>
Tabla
Número <i>336</i>

Page A
66

Incipit Tabula generalis Supplementi Chronicarum
Secundum ordinem Alphabeti.

A

Aadas lydorum Rex. li. 4. fo. 68.
Aarom primus pontifex. li. 2. fo. 22.

AB

Abacuch propheta. li. 4. fo. 72.
abbas argiuoz Rex. li. 3. fo. 34.
abbas Siculus canonista. li. 15. fo. 346.
abdias propheta. li. 4. fo. 61.
abdo propheta. li. 4. fo. 54.
abdon ⁊ Senen martires. li. 8. fo. 169.
abel iustus. li. 1. fo. 5.
abessa israel iudex. li. 3. fo. 43.
abias Rex iuda. li. 4. fo. 56.
abiathar summus pontifex. li. 4. fo. 52.
abimelech iudex israel. li. 3. fo. 38.
abilon iudex israel. li. 3. fo. 43.
abrae patriarce vita ⁊ mors. li. 2. fo. 11.
abrae repromissio. li. 2. fo. 13.
abrae visio. li. 2. fo. 13.
abrae victoria. li. 2. fo. 13.
abraam cognoscit vxorem. li. 2. fo. 14.
abraam ceturam ducit vxorem. li. 2. fo. 14.
abrogatio imperatoris. li. 13. fo. 277.

AC

Achacius doctor. li. 9. fo. 187.
achaz Rex iuda. li. 4. fo. 63.
achab Rex israel. li. 4. fo. 57.
accephaloz heresia. li. 9. fo. 205.
acheres pharao. li. 3. fo. 27.
achilles fortissimus pugnator. li. 3. fo. 42.
achimelech pontifex iudeorum. li. 3. fo. 50.
achimaus pontifex. li. 4. fo. 55.
achis filius latinus rex. li. 4. fo. 55.
accius vicecomes Mediolani. li. 13. fo. 294.
arometa scithoz Rex. li. 15. fo. 358.
accursius legum doctor. li. 13. fo. 275.
acrisius Argiuozum rex. li. 3. fo. 36.

AD

Ada lamech vxore. li. 1. fo. 4.

adam prothoplastus creatur. li. 1. fo. 3.
adam generat Seth. li. 1. fo. 4.
adauctus martir Romanus. li. 8. fo. 174.
adaulphus imperator. li. 13. fo. 286.
ademarus caroli magni dux. li. 11. fo. 232.
adeodatus papa. li. 10. fo. 221.
adeodatus venetozum dux. li. 10. fo. 227.
adiochus pollicarpi discipulus. li. 8. fo. 171.
adoaldus longobardozum Rex. li. 10. fo. 219.
adoaldus vltraiacei episcopus. li. 12. fo. 244.
adraftus Syconiozum Rex. li. 3. fo. 40.
adrianus Romanus martir. li. 8. fo. 174.
aduentius hispanus episcopus. li. 9. fo. 203.

AF

Afer filius Abrae. li. 3. fo. 15.
afichs atheniensium Rex. li. 3. fo. 48.
africana regio vbi sit. li. 3. fo. 15.

AG

Agamenon grecorum Rex. li. 3. fo. 41.
agastus atheniensium dux. li. 4. fo. 52.
agamestoz grecus Rex. li. 4. fo. 61.
agapitus martir. li. 8. fo. 165.
agapitus primus papa. li. 9. fo. 11.
agapitus secundus papa. li. 11. fo. 240.
agatha virgo ⁊ martir. li. 8. fo. 169.
agathocles Sicilie tyrannus. li. 7. fo. 104.
agathon papa. li. 10. fo. 221.
agathon abbas. li. 9. fo. 190.
agelas corinthioz Rex. li. 4. fo. 57.
agefilaus lacedemoniozum Rex. li. 4. fo. 56.
ageus propheta. li. 5. fo. 75.
agilaus corinthioz Rex. li. 4. fo. 54.
agilulphus longobardozum Rex. li. 10. fo. 216.
agis lacedemoniozum Rex. li. 4. fo. 52.
agislaus vngarie rex. li. 15. fo. 341.
agnes virgo ⁊ martir. li. 8. fo. 174.
agon primus gymnicus constituitur. li. 3. fo. 40.
agrippa Syluius Rex. li. 4. fo. 57.
agrippa seniozum iudeozum rex. li. 8. fo. 141.
agrippa secundus iudeozum Rex. li. 8. fo. 145.
agrippa doctor cognomento pastor. li. 8. fo. 158.
agrippina ciuitas que ⁊ colonia. li. 6. fo. 98.
agrippina ocravianii filia. li. 8. fo. 140.
agrippina Neronis mater. li. 8. fo. 149.

AI

Aimo sabaudienſium comes
aimo anglicus. or. D'inozum
aiorb hebreoz iudez
aiſulphus longobardozum rex.

li. 14 fo. 310
li. 13 fo. 279.
li. 3 fo. 33
li. 10 fo. 228.

A L

Allanus vniuerſalis doctor li. 13 fo. 288
alaramus montiſſerati marthio li. 12 fo. 244
alaricus gothozum rex li. 9 fo. 184
alba filius latinozum rex li. 4 fo. 54
alba lumbar die ciuitas li. 6 fo. 97
albatherius arabas medicus li. 12 fo. 254
albaroz religio. li. 14 fo. 312.
albanie regionis deſcriptio li. 4 fo. 54
albertus pragrenſis epiſcopus factus li. 12 fo. 243
albertus magnus theologus li. 13 fo. 280
albertus imperator li. 13 fo. 287
albertus. 2. imperator li. 15 fo. 329
albertus odefredi iuriſconſultus li. 13 fo. 288
albertus patauinus ordinis eremitaz. li. 13 fo. 293.
albertus brixianus. or. predicatozum. li. 13 fo. 296
albinga ligurum ciuitas li. 6 fo. 93
albinus in iudea preſicitur. li. 8 fo. 148
albinus albutius poeta li. 7 fo. 131
albo floziaceniſis abbas li. 12 fo. 244
alboinus longobardozum rex li. 10 fo. 214
albricus roxiatus Bergomeſi. legiſta li. 13 fo. 298
albricus cuniſ comes li. 14 fo. 306
alchemenes lacedemoniozum rex li. 4 fo. 61
alctas macedonũ rex li. 5 fo. 74
alceus poeta li. 4 fo. 68.
alciades pius 7 imperator li. 5 fo. 83
alcidamus orator grecus li. 4 fo. 68.
alciatos lydozum rex li. 4 fo. 65.
alcinon philoſophus grecus. li. 4 fo. 73
alchemenes lacedemoniozum rex li. 4 fo. 61
alcozanus liber machometi li. 10 fo. 217
altes lucrator li. 3 fo. 50
aldeprandus longobardozum rex li. 10 fo. 227
alexander corinthioz rex li. 4 fo. 61
alexander deci. n.º macedonũ rex li. 5 fo. 79
alexander magnus macedonũ rex li. 5 fo. 90
alexander magnus darium ſuperat li. 5 fo. 90
alexander totam monarchiã optinet li. 5 fo. 91
alexandri magni obitus li. 7 fo. 103
alexander corinthioz rex li. 4 fo. 61
alexander aſye rex li. 7 fo. 119
alexander iudeoz. rex li. 7 fo. 121

alexandra iudeoz regina li. 7 fo. 114.
alexander. Ro. imperator li. 8 fo. 165
alexander primus papa li. 8 fo. 157
alexander ſecundus papa li. 12 fo. 254
alexander tertius papa li. 12 fo. 266
alexander. 4. papa li. 13 fo. 273
alexander. 5. papa li. 14 fo. 317
alexander epiſcopus 7 mſ li. 8 fo. 168
alexander thebeus martir li. 8 fo. 174
alexander lythos medicus li. 9 fo. 197
alexander de ales. or. mi. li. 13 fo. 278
alexander de vila dei. ordinis minoz li. 13 fo. 278
alexander de alexandria ordis minoz. li. 13 fo. 285
alexander de ſaxoſorto. or. eremitaz li. 15 fo. 337
alexandria ciuitas egipti conſtruitur li. 6 fo. 102
alexandria lumbar die ciuitas edificat li. 12 fo. 266.
aldegilius deſiderij regis filius li. 10 fo. 231
aldeprandus longobardozum rex li. 10 fo. 227
alexius. Ro. conſeffor li. 9 fo. 195
alexius grecus imperator li. 12 fo. 254.
alexius ſecundus grecus imperator li. 12 fo. 268
alpharabius arabs philoſophus li. 12 fo. 244
alphunſus primus hiſpanie rex li. 12 fo. 264
alphunſus rex a gen unſibus capitur li. 15 fo. 328
alphunſus. 2. arragonie rex li. 15 fo. 332.
alphunſus calabrie dux li. 15 fo. 353
alphunſus hiſpalenſis. or. eremitarum li. 13 fo. 298
alidulphus angloz rex li. 11 fo. 235
aluuiſius patauinus patriarcha li. 15 fo. 342
aluuiſius ſaluciaz marchio li. 15 fo. 347
alumen Rochie i italia inuenitur li. 15 fo. 341.
almericus hieroſolimoz rex li. 12 fo. 207
almericus hereticus li. 13 fo. 273
alquinus gallus doctor li. 10 fo. 231
altadas aſirioz rex li. 3 fo. 19

A M

Amalthea Sybilla li. 5 fo. 75
amalaſunta gothoz regina li. 9 fo. 210
amaſias rex iuda li. 4 fo. 59
amazones ſemine regnant li. 2 fo. 9
ambri rex iſrael li. 4 fo. 57
ambroſius diaconus doctor li. 8 fo. 166
ambroſius magnus mediolanenſis epi li. 9 fo. 189
ambroſius monachus. or. camalduenſiũ. li. 15 fo. 329
ambroſius cozanus ordis eremitaraz li. 15 fo. 344
amede. I. ſabaudie dux q. 7 ſelix papa li. 15 fo. 329
amedeus. 2. ſabaudie dux li. 15 fo. 341

Amnophis pharao	li. 4	fo. 57
amphitron atheniensium dux	li. 3	fo. 27
amphion musicus	li. 3	fo. 32
amphul hispanus rex	li. 12	fo. 256
amintas macedonū rex	li. 5	fo. 84
amintas assyriorum rex	li. 3	fo. 32
amintas. 2. macedonū rex	li. 5	fo. 75
amon rex iuda	li. 4	fo. 69
amos propheta primus	li. 4	fo. 60
amos propheta alius	li. 4	fo. 60
amulius siluius rex	li. 4	fo. 62
amurates turcoꝝ princeps primus	li. 13	fo. 282
amurates. 2. turcoꝝ princeps	li. 15	fo. 336

A N

Anna mater virginis marie	li. 7	132
anacharsis philosophus	li. 4	fo. 72
anamini chamfilius	li. 2	fo. 8
anacletus papa	li. 8	fo. 156
ananeleus iudeoꝝ pontifex	li. 7	fo. 132
anani propheta	li. 4	fo. 56
anastasia virgo ⁊ martir	li. 8	fo. 175
anastasius primus papa	li. 9	fo. 195
anastasius 2. papa	li. 9	fo. 208
anastasius 3. papa	li. 11	fo. 239
anastasius 4. papa	li. 12	fo. 264
anastasius primus imperator	li. 9	fo. 207
anastasius secundus imperator	li. 10	fo. 225
anastasius. Ro. doctor	li. 11	fo. 237
anastasius martir	li. 10	fo. 219
anatholius laodiceus episcopus	li. 8	fo. 232
anaxagoras philosophus	li. 5	fo. 82
anaximander philosophus	li. 5	fo. 74
anaximanes philosophus	li. 5	fo. 74
anziani florentini constituuntur	li. 13	fo. 278
ancona ciuitas conditur	li. 3	fo. 47
anchises troianus	li. 3	fo. 40
auchus martius rex	li. 4	fo. 69
andalo genuensis astronomus	li. 13	fo. 278
andreas apostolus	li. 8	fo. 153
andree apostoli reliquie transferuntur	li. 15	fo. 342
andreas de billis ordis eremitarū	li. 15	fo. 326
andreas venderminus. dux. ve.	li. 15	fo. 349
andreas dandulus dux. ve.	li. 13	fo. 299
andreas contarenus dux. ve.	li. 14	fo. 304
andreas vicecomes Mli.	li. 12	fo. 259
andreas sicilie rex	li. 13	fo. 298
andronicus grecus imperium	li. 13	fo. 286

andronicus palcologus imperator	li. 13	fo. 286
andiochus doctor	li. 10	fo. 223
angloꝝ regni principium	li. 3	fo. 49
anglie insule descriptio	li. 3	fo. 49
angloꝝ regum procurus	li. 7	fo. 92
anglia insula fidem christi recipit	li. 8	fo. 163
angelus baduarius dux. ve.	li. 10	fo. 230
angelus perusinus legum doctor	li. 14	fo. 312
anglerie oppidi conditio	li. 12	fo. 250
anglerie principum genealogia	li. 12	fo. 250
anicetus papa. Ro.	li. 8	fo. 161
annoꝝ diuersitas	li. 8	fo. 137
annoꝝ diuisio	li. 8	fo. 137
anselmus magnus doctor	li. 12	fo. 258
anselmus lucensis episcopus	li. 12	fo. 258
anselmus ethruus ff. or. eremitarū	li. 15	fo. 354
ansul galatie rex	li. 12	fo. 256
antheus libicus gygas	li. 3	fo. 29
anth. noꝝ troianus	li. 3	fo. 44
anthenoz patanti conditio	li. 3	fo. 48
anterus papa	li. 8	fo. 167
antigonus alye rex primus	li. 7	fo. 104
antigonus. 2. cognomēto gognas	li. 7	fo. 107
antigonus. 3. rex	li. 7	fo. 110
antigonus iudeoꝝ rex	li. 7	fo. 130
anthenodorus philosophus	li. 7	fo. 233
anthementidis poeta	li. 4	fo. 68
anthiochia Syrie ciuitas	li. 6	fo. 102
anthiochus primus Sother	li. 7	fo. 107
anthiochus. 2. rex	li. 7	fo. 107
anthiocus. 3. galericus	li. 7	fo. 109
anthiocus. 4. magnus	li. 7	fo. 111
anthiocus. 5. nobilis	li. 7	fo. 116
anthiochus. 6. syrie rex	li. 7	fo. 113
antipater macedonum rex	li. 7	fo. 105
antipater stoychus philosophus	li. 7	fo. 111
antisthenes philosophus orator	li. 5	fo. 85
anthomene corinthiorum rex	li. 4	fo. 62
antonius musa medicus grecus	li. 7	fo. 130
antonius imperator. Ro.	li. 8	fo. 160
antonius abbas egiptius	li. 9	fo. 182
antonius. or. minoz	li. 13	fo. 275
antoni⁹ ramphegulus. or. eremitarū	li. 13	fo. 301
antonius dela Scala veronensis	li. 14	fo. 307
antonius venerius dux. ve.	li. 14	fo. 309
antonius adurnus dux genue	li. 14	fo. 310
antonius de burrio l. gista	li. 14	fo. 321
antonius guaynerus medicus	li. 15	fo. 330
antoni⁹ archieps florentinus. or. predica.	li. 15	fo. 37

antonius raudensis. or. minor li. 15 fo. 326
 anton. us rocellus legista li. 15 fo. 354
 antropomortaz herclis li. 11 fo. 241

A P

Apamia asye ciuitas conditur li. 6 fo. 102
 appellen hereticus li. 8 fo. 162
 apianensium pilanoz regi principium li. 14 fo. 311
 apis quartus Arguozum rex li. 3 fo. 17
 apis Sicyonioz rex li. 3 fo. 12
 apochziphi libri qui sine li. 9 fo. 207
 apochziphus unde dicatur li. 9 fo. 208
 apollo medicus grecus li. 5 fo. 18
 apollines multi describuntur li. 3 fo. 22
 apollo odorus pergamen^o orator li. 7 fo. 126
 apollinaris hierosolimitanus eps li. 8 fo. 161
 apollinaris laodicensis episcopus li. 9 fo. 194
 apollinaris alius laodicensis eps li. 9 fo. 195
 apollinaris Rauenarus eps. 7 martir li. 8 fo. 153
 apollinaris Cremonensis medicus li. 15 fo. 330
 apollonia virgo 7 mart yr l. fo. 169
 apollonius philosophus li. 8 fo. 156
 apolloni^o alius Stoycus philosophuali. 8 fo. 161
 apolloniu senator. Ro. li. 8 fo. 163
 apulleus philosophus li. 5 fo. 91
 apullia prouincia vbi sit li. 10 fo. 214
 apuzium prouincia vbi sit li. 10 fo. 214

A Q

Aquila interpres 7 docto li. 8 fo. 159
 aquilea ciuitas fundatur li. 3 fo. 4
 aquitania gallia vbi sit li. 3 fo. 49

A R

Aralius assyriozum rex li. 3 fo. 14
 arabia regio vbi sit li. 2 fo. 7
 arator poeta li. 9 fo. 212
 arathus asianus poeta li. 7 fo. 108
 archa moysi que sit 7 capitur li. 3 fo. 50
 arbaces medoz rex li. 4 fo. 60
 archadius imperator Ro. li. 9 fo. 194
 archas Jouis filius li. 3 fo. 29
 archelaus iudeoz rex li. 8 fo. 137
 archelaus Mesopotamie epa li. 8 fo. 173
 archilochus poeta grecus li. 4 fo. 68
 archimedea geometra li. 7 fo. 113

archimus poeta grecus li. 4 fo. 63
 archita tarentinus philosophus li. 5 fo. 85
 ardas lidoz rex li. 4 fo. 68
 ardisius lidozum li. 4 fo. 62
 aremulus latinoz rex li. 4 fo. 59
 aretium tusie ciuitas fundatur li. 6 fo. 102
 arphaxar Sem filius li. 2 fo. 8
 argus macedonū rex li. 4 fo. 68
 arguoz regni principium li. 3 fo. 15
 arguoz regum opilogus li. 3 fo. 36
 argos ciui. 9 vbi sit li. 3 fo. 15
 argonautaz nauigatio li. 3 fo. 37
 argus arguoz rex li. 3 fo. 19
 arichus dandalus dux. ve. li. 12 fo. 270
 ariphron atheniensium dux li. 4 fo. 59
 ariminum ciuitas describitur li. 6 fo. 100
 ariminensis Synodus celebratur li. 9 fo. 187
 arioaldus longobardoz rex li. 10 fo. 219
 arion cybarecius li. 4 fo. 70
 aristarchus gramaticus li. 7 fo. 120
 aripertus longobardoz rex li. 0 fo. 225
 arist. nides corinthioz rex li. 4 fo. 59
 aristides atheniensis episcopus li. 8 fo. 159
 aristides philosophus li. 5 fo. 70
 aristippus philosophus li. 5 fo. 85
 aristobolus iudeoz philosophus li. 7 fo. 113
 aristobolus iudeoz pontifex li. 7 fo. 121
 aristodemus philosophus li. 7 fo. 129
 aristodemus musicus li. 4 fo. 68
 aristhoteles magnus philosophus li. 5 fo. 87
 arnulphus imperator gallus li. 11 fo. 238
 arius hereticus aquo ariani li. 9 fo. 182
 arianoz heresis li. 9 fo. 182
 arlorus de pra. o. or. minor li. 13 fo. 285
 armamitres assyriozum rex li. 3 fo. 16
 armenta prouincia vbi sit li. 2 fo. 8
 armenoz conu. sio li. 9 fo. 183
 arnobius philosophus lactanti magr. li. 8 fo. 179
 ars ipzinendi libros qn inuenta sit li. 15 fo. 341
 arfaces medoz rex li. 14 fo. 69
 arfaces primus parthozum rex li. 7 fo. 109
 arfaces. 2. parthoz rex li. 7 fo. 109
 arsanus psaz rex li. 5 fo. 89
 arsenius monachus sanctus 7 senator. li. 9 fo. 190
 arthebanus persarum rex li. 5 fo. 81
 arthaxerxes persarum rex primus li. 5 fo. 81
 arthaxerxes. 2. persarum rex li. 5 fo. 84
 arthaxerxes. 3. persarum rex li. 5 fo. 86
 arthemisia carie regina li. 5 fo. 86

artharius luscus doctor li.9 fo.109
 artharis longobardoz rex li.10 fo.216
 arthurus anglozum rex li.9 fo.205

A S

Asa rex iuda li.4 fo.56
 assaredon assyriozum rex li.4 fo.66
 ascades assyrioz rex li.3 fo.25
 ascanes gomer filius li.3 fo.7
 ascanius Enec filius li.3 fo.47
 asclepiades rhetor z medicus li.7 fo.124
 asclepius affer episcopus li.9 fo.203
 asie regionis descriptio z vbi sit li.3 fo.20
 asia nimpha a q̄ ipsa prouincia li.3 fo.20
 asie minozis regni principium li.7 fo.104
 assyria prouincia vbi sit li.2 fo.10
 assyrioz regnum incipit li.2 fo.10
 assyrioz regū finis li.4 fo.66
 assyrioz regum epilogus li.4 fo.60
 aspandus longobardoz rex li.10 fo.225
 astesanus ff de Asit.oz. minozum li.13 fo.298
 asterius arrianus hereticus li.9 fo.187
 asthiages medoz rex li.4 fo.71
 astozgius manfredus sauctie domini? li.4 fo.314
 astoz vicecomes li.15 fo.322

A I

Atilla hunoz rex li.9 fo.202
 attalia iudeoz regina li.4 fo.58
 athanasius episcopus alexadrinus li.9 fo.186
 attalus pergami rex li.7 fo.120
 attalicozū regum procurfus li.7 fo.120
 athaulphus gothoz rex li.9 fo.184
 athenaz vrbis conditio li.3 fo.23
 atheniensium regni principium li.3 fo.23
 atheniesium regum ephilogus li.3 fo.51
 atbis siluius rex li.4 fo.55
 atblas astrologus li.3 fo.19
 atblantes plures simul li.3 fo.19
 athletes luctator li.3 fo.50
 athanaricus gothoz rex li.9 fo.184
 athaulphus gothoz rex li.9 fo.192
 atteus micenaz rex li.3 fo.37

A U

Audocus doctor li.10 fo.223
 Auentinus siluius rex li.4 fo.59
 auerois medicus li.12 fo.264

anedadis araba philosophus li.12 fo.244
 augusta pzetozia ciuitas li.6 fo.97
 augustini magni conuersio li.9 fo.192
 augustini obitus z libri li.9 fo.200
 augustini translatio li.10 fo.226
 augustinus angloz episcopus li.10 fo.216
 augustinus nouellus.oz. eremitarum li.13 fo.238
 augustinus de ancona.oz. eremitarum li.13 fo.293
 augustinus de roma.oz. eremitarum li.14 fo.317
 auicena medicus magnus li.12 fo.264
 aulsgelius gramaticus li.8 fo.161
 aurea lamina inuenitur li.10 fo.230
 aurelianus imperator li.8 fo.171

A 3

Azael rex Syrie li.4 fo.58
 azalus assyriozum rex li.3 fo.14
 azo estensis marchio li.13 fo.271
 azo legum doctor li.12 fo.273
 azaria propheta li.4 fo.56

B A

Babilonioz turris edificatur li.2 fo.10
 babilonia a cyro destruitur li.5 fo.75
 bachubius poeta tragicus li.7 fo.220
 bachillus cozunthioz eps li.8 fo.163
 baiffetus othomanus imperator li.15 fo.353
 balduin^o p̄mus hierosoli. noz rex li.12 fo.253
 balduinus.2 rex li.12 fo.259
 balduinus.3 rex li.12 fo.263
 balduinus.4 rex li.12 fo.268
 balduinus gallus grecoz imperator li.13 fo.272
 balduinus.2 grecozum impator li.13 fo.277
 baldus perusinus legista li.14 fo.312
 balaam propheta li.3 fo.29
 balleus assyrioz rex li.3 fo.15
 balleus.2 assyrioz rex li.3 fo.20
 balliardus gallus philosophus li.12 fo.262
 balchasar caldeoz rex li.5 fo.75
 baptista platina cremonesis orator li.15 fo.345
 baptistinus fregosius. ge. dur li.15 fo.351
 baptista malaresta mulier docta li.12 fo.248
 barbas arianus hereticus li.9 fo.209
 barbara virgo z martir li.8 fo.175
 barbatia legista li.15 fo.355
 barlaam calaber monachus li.13 fo.298
 barlaam abbas li.9 fo.190
 barnabas apostolus li.8 fo.144
 bertholomeus apostolus li.8 fo.153

bartholomei ipsius translatio	li. 11	fo. 254
bertholomeus pisanus. or. predicatorum	li. 13	fo. 296
bertholomeus brixianus canonista	li. 13	fo. 275
bertholomeus ofa bergamensis. histo.	li. 13	fo. 296
bertholomeus scaliger veronensis	li. 14	fo. 307
bertholomeus de saliceto legista	li. 14	fo. 312
bertholomeus d' vrbino. or. eremitarum	li. 14	fo. 315
bertholomeus montegnana medicus	li. 15	fo. 325
bertholomeus coleonus bergomensis	li. 15	fo. 348
bartholus saxoferatensis doctor	li. 13	fo. 301
baruch propheta	li. 4	fo. 70
bassa rex israel	li. 4	fo. 56
bassus orator romanus	li. 7	fo. 133
basilides philosophus	li. 8	fo. 161
basilidas hereticus	li. 8	fo. 158
basilice multe constantini magni	li. 9	fo. 181
basilius magnus eps & doctor	li. 9	fo. 189
basianus laudensis eps	li. 9	fo. 197
basilius grecus imperator	li. 11	fo. 236

B E

Beatus venetorum dux	li. 10	fo. 230
beda venerabilis presbiter	li. 10	fo. 223
belphegor mitiatur in israel	li. 3	fo. 30
belge genes vbi sunt	li. 13	fo. 288
bella prima punica	li. 7	fo. 107
bella 2. punica	li. 7	fo. 112
bella 3. punica	li. 7	fo. 119
bellum macedonicum incipit	li. 7	fo. 116
bellum civile rome fit	li. 7	fo. 123
bellum iugurthinum	li. 7	fo. 121
bellum mitridaticum magnum	li. 7	fo. 123
belli civilis finis	li. 7	fo. 124
bella cesaris & pompeii	li. 7	fo. 127
bellum sociare romanum	li. 7	fo. 122
bellum mediolanense & venetorum	li. 15	fo. 327
bellum lucense: & florentinorum	li. 15	fo. 324
bellus primus assyriorum rex	li. 2	fo. 9
belochus assyriorum rex	li. 3	fo. 32
belopares assyriorum rex	li. 3	fo. 33
bellus phenicis regis filius	li. 3	fo. 51
bertrandus doctor. or. minorum	li. 13	fo. 291
benedictus. 1. papa	li. 10	fo. 215
benedictus. 2. papa	li. 10	fo. 223
benedictus. 3. papa	li. 11	fo. 235
benedictus. 4. papa	li. 11	fo. 238
benedictus. 5. papa	li. 11	fo. 24
benedictus. 6. papa	li. 12	fo. 243

benedictus septimus papa	li. 12	fo. 243
benedictus octauus papa	li. 12	fo. 249
benedictus nonus papa	li. 12	fo. 250
benedictus decimus papa	li. 12	fo. 253
benedictus. 11. papa	li. 13	fo. 288
benedictus. 12. papa	li. 13	fo. 296
benedictus antipapa	li. 14	fo. 311
benedictus magnus abbas	li. 9	fo. 209
benedictus mediolanensis episcopus	li. 9	fo. 225
benedictus capra perusin' legista	li. 15	fo. 354
beneuentum ciuitas conditur	li. 3	fo. 45
beneuentum describitur	li. 6	fo. 102
berardus madius episcopus brixianus	li. 13	fo. 289
berengarius primus imperator	li. 11	fo. 239
berengarius. 2. imperator	li. 11	fo. 239
berengarius. 3. imperator	li. 11	fo. 240
berengarius doctor turonensis	li. 12	fo. 252
bergomum ciuitas conditur	li. 6	fo. 94
berillus hereticus	li. 8	fo. 166
bernardus abbas & doctor	li. 12	fo. 260
bernardus iustinianus orator	li. 15	fo. 345
bernardinus poleranus Rauene dñs.	li. 14	fo. 312
bernardinus senensis. or. minorum	li. 15	fo. 332
bernardus compostellanus	li. 13	fo. 278
bernardus caroli magni nepos	li. 11	fo. 233
bernabos vicecomes	li. 13	fo. 302

B J

Bias philosophus grecus	li. 4	fo. 67
bizantium ciuitas	li. 4	fo. 68

B L

Blanchamaria dñissa mediolani	li. 15	fo. 332
blondus foroliuensis historicus	li. 15	fo. 330
blaxius aperecus genuensis	li. 15	fo. 330

B O

Bochorus egyptiorum rex	li. 4	fo. 62
bohemozum regni principium	li. 2	fo. 9
bohemia regio vbi sit	li. 2	fo. 9
bohemozum heresis	li. 15	fo. 325
boetia regio vbi sit & aq' dicta sit	li. 3	fo. 31
boetius philosophus	li. 9	fo. 208
boiozum gallia vbi sit	li. 3	fo. 49
bolochus assyriorum rex	li. 3	fo. 32
bonauentura doctor. or. eremitarum	li. 13	fo. 293

bonauentura sanctus. or. minor	li. 13	fo. 281
bonifatius. Ro. martir	li. 8	fo. 175
bonifatius. 1. papa	li. 9	fo. 198
bonifatius. 2. papa	li. 9	fo. 211
bonifatius. 3. papa	li. 10	fo. 218
bonifatius. 4. papa	li. 10	fo. 218
bonifatius. 5. papa	li. 10	fo. 219
bonifatius. 6. papa	li. 11	fo. 238
bonifatius. 7. papa	li. 12	fo. 243
bonifatius. 8. papa	li. 13	fo. 286
bonifatius. 9. papa	li. 14	fo. 316
bonifatius aphyzie procurator	li. 9	fo. 200
bonifatius maguntinus episcopus	li. 10	fo. 225
bonifatius primus montisferati marchio	li. 12	fo. 245
bonifatius idem montisferati marchio	li. 12	fo. 269
bonifatius. 2. montisferati marchio	li. 12	fo. 245
bonifatius montisferati marchio	li. 15	fo. 356
bonifatius mathildis pater	li. 12	fo. 253
bondegard soldanus egypti	li. 13	fo. 280
bonominus medicus bergomensis	li. 13	fo. 301
boninus mombretus rethor	li. 15	fo. 345
bononia ciuitas conditur	li. 6	fo. 99
bononia in libertate se vendicat	li. 13	fo. 296
bonus papa	li. 10	fo. 221
bozsius essensis dux ferrarie	li. 15	fo. 335

B R

Bracius montonus dux	li. 15	fo. 323
brandanus abbas	li. 9	fo. 212
bruno bargundus abbas	li. 11	fo. 238
bruno teutonicus theologus	li. 12	fo. 256
brenus Senonesium dux	li. 6	fo. 92
bricius episcopus merculliensis	li. 9	fo. 194
brigida schotica	li. 9	fo. 210
brigida alia Suetia	li. 14	fo. 304
brixia ciuitas conditur & describitur	li. 6	fo. 95
brixia venetis subicitur	li. 15	fo. 324
brixianoꝝ victoria ꝑ cremonenses	li. 12	fo. 270
brutano coloniensis eps	li. 11	fo. 241
brutus primus aq̄ Britania	li. 3	fo. 49
brutus. 2. Romanus	li. 7	fo. 124
britania insula vbi sit	li. 3	fo. 49

B U

Bucichalus gallus miles	li. 14	fo. 314
bulgaroꝝ conuersio	li. 11	fo. 236
bulgaria p̄vincia vbi sit	li. 11	fo. 236

burdinus antipapa	li. 12	fo. 260
burgondionu regni principium	li. 8	fo. 141
busiris egypti rex	li. 3	fo. 30

C A

Caath filius leui	li. 3	fo. 20
caietanus philosophus vicētinus	li. 15	fo. 325
caiera ciuitas conditur	li. 3	fo. 45
caiera enee nutrix aq̄ ciuitas	li. 3	fo. 45
caim ade filius 7 eiꝝ generationes	li. 1	fo. 4
caynam filius enos	li. 1	fo. 5
cham filius Noe	li. 2	fo. 7
chanaam filius cham	li. 2	fo. 7
cananea p̄vincia a q̄ dicta ē	li. 2	fo. 7
caius cassus. Ro. consul	li. 7	fo. 120
caius marius consul. Ro.	li. 7	fo. 121
caius lucillus satirus	li. 7	fo. 122
caius medicus grecus 2	li. 7	fo. 130
caius falcidius iuriscōsultus	li. 7	fo. 131
caius bassus orator. Ro.	li. 7	fo. 133
caius papa	li. 8	fo. 173
caius caligula imperator. Ro.	li. 8	fo. 142
cacanus hunoꝝ rex	li. 10	fo. 218
cadmus litteraꝝ inuentor	li. 3	fo. 31
capha ciuitas capitur	li. 15	fo. 349
calcidis conditio	li. 3	fo. 24
calcis ipsa ciuitas a turcis capitur	li. 15	fo. 344
calcedon ciuitas vbi sit	li. 4	fo. 68
caldeoꝝ regni principium	li. 4	fo. 66
caldea p̄vincia vbi sit	li. 4	fo. 66
calepodius martir. Ro.	li. 8	fo. 166
calistus. 1. papa	li. 8	fo. 164
calistus. 2. papa	li. 12	fo. 260
calistus. 3. papa	li. 15	fo. 338
calistenes philosophus	li. 5	fo. 92
calocerus brixianus m̄r	li. 8	fo. 159
caloz maximus fuit	li. 12	fo. 262
caloianes grecus imperator	li. 14	fo. 309
cambises persarum rex	li. 5	fo. 76
campanus doctor	li. 12	fo. 251
camilla regina	li. 3	fo. 45
campania regio vbi sit	li. 10	fo. 214
candaules lydoꝝ rex	li. 4	fo. 66
cananea regio	li. 2	fo. 7
canis primus dela scala	li. 13	fo. 289
canis. 2. dela scala	li. 13	fo. 301
capadocia regio vbi sit	li. 2	fo. 7
capis latinoꝝ rex	li. 4	fo. 56

captiuitas iudeoz p ^{ri} ma	li. 4	fo. 65
captiuitas iudeoz. 2.	li. 4	fo. 66
capzeolum oppidū vbi sit	li. 3	fo. 280
capua ciuitas vbi sit	li. 4	fo. 56
carariētium dominozum p ^{ri} ncipium	li. 13	fo. 294
caria regio aſie vbi sit	li. 5	fo. 86
carie reges q̄ fuere	li. 5	fo. 86
cardiceas lydoz rex	li. 4	fo. 66
carneaus macedonū rex	li. 4	fo. 61
carnaides phus	li. 5	fo. 88
caracala imperator. Ro.	li. 8	fo. 164
carpentus ſiluius rex	li. 4	fo. 57
carpoſozus martir	li. 8	fo. 175
carthago ciuitas conditur	li. 4	fo. 55
carthagines q̄ncq̄ hēntur	li. 4	fo. 55
carthaginis excidium	li. 7	fo. 119
carthago a. Ro. reponitur	li. 7	fo. 120
carus. Ro. imperator	li. 8	fo. 173
cassandra troiana femina	li. 3	fo. 42
cassander macedonū rex	li. 7	fo. 104
cassius Seuerus orator	li. 8	fo. 141
cassianus monachus doctor	li. 9	fo. 196
cassiodorus monachus doctor	li. 9	fo. 212
castrucius lucēſis dñs	li. 13	fo. 292
cathaphigaz heresis	li. 8	fo. 162
cathina Sicilie ciuitas	li. 4	fo. 66
carho romanus questoz philoſophus	li. 7	fo. 115
carho poſterior philoſophus	li. 7	fo. 127
cathon ſtoycus philoſophus	li. 7	fo. 115
catheline coniuratio	li. 7	fo. 125

L E

Lecilia virgo 7 martir	li. 8	fo. 166
cecropus atheniensium rex	li. 3	fo. 23
celestinus. 1. papa	li. 9	fo. 198
celestinus. 2. papa	li. 12	fo. 263
celestinus. 3. papa	li. 12	fo. 270
celestinus. 4. papa	li. 13	fo. 277
celestinus. 5. papa	li. 13	fo. 286
celestis flama visa est	li. 13	fo. 301
celium gentilium deus	li. 3	fo. 12
cētum cellis oppidum	li. 11	fo. 234
cenchres pharao	li. 3	fo. 25
cerdo hereticus	li. 8	fo. 160
ceres regina filia celli	li. 3	fo. 16
cheriatius hereticus	li. 8	155
cesaris gesta incipiunt	li. 7	fo. 125
cesaris bellum 3 pompeium	li. 7	fo. 127

cesaris triumphū omnes	li. 7	fo. 128
cesaris imperium	li. 7	fo. 128
cesaris obitus 7 laudes	li. 7	fo. 129
cesarius diaconus 7 martir	li. 8	fo. 171
cesarea p ^{ri} ax regina baptizatur	li. 10	fo. 220
cethim filius iauam	li. 2	fo. 7
cethura abrae vxore	li. 3	fo. 14

L J

Lichus ordelaphus	li. 14	fo. 314
ciceronis philoſophi vita 7 libri	li. 7	fo. 126
Lignus insubriū rex	li. 3	fo. 25
cinehon poeta	li. 4	fo. 63
cileno mulier antiquissima	li. 3	fo. 20
cilicia prouincia vbi sit	li. 2	fo. 7
cimeri populi	li. 3	
cimon atheniensis dux	li. 5	fo. 85
chilpericus francoz rex	li. 9	fo. 212
cynus legum doctor	li. 13	fo. 295
chilon philoſophus græcus	li. 4	fo. 67
cyprius insula aq̄ nomē habuit	li. 2	fo. 7
cypri regni p ^{ri} ncipium	li. 12	fo. 270
cyprian ^o carthaginensis doctor	li. 8	fo. 169
cirinus herculis filius	li. 3	fo. 30
cyrilla virgo 7 m ^{ar} tir	li. 8	fo. 171
cyriacus papa 7 martir	li. 8	fo. 167
cellus eps 7 doctor	li. 9	fo. 186
chiron medicus antiquus	li. 3	fo. 18
cyrces femina maga	li. 3	fo. 44
cyrus persarum rex	li. 5	fo. 74
ciuile bellū Rome incipit	li. 7	fo. 123
ciuilis belli finis	li. 7	fo. 124
chiū insula igennenses deuenit	li. 12	fo. 279

L L

Lades galloz a Romanis	li. 7	fo. 122
clara virgo asisiana. or. minoz	li. 13	fo. 275
clara virgo demotesalco. or. eremitaz	li. 13	fo. 287
cladius iperatoz. Ro.	li. 8	fo. 143
claudi ^o secūduſ iperatoz. Ro.	li. 8	fo. 171
cladius 7 nicostratus martires	li. 8	fo. 175
claudianus poeta	li. 9	fo. 194
clemens. 1. papa	li. 8	fo. 155
clemens. 2. papa	li. 12	fo. 251
clemens. 3. papa	li. 12	fo. 269
clemēs. 4. papa	li. 13	fo. 280
demēs. 5. papa	li. 13	fo. 288
clemens. 6. papa	li. 13	fo. 298
clemēs. 7. papa	li. 14	fo. 308

demetrius alexandri eps	li. 8 fo. 168
elementinarum liber componitur	li. 13 fo. 293
cleopatra egypti regina	li. 7 fo. 127
cletus papa	li. 8 fo. 154
cleobolus phis grecus	li. 4 fo. 67
clodius quirinalis	li. 8 fo. 147
clodoveus francozum rex	li. 9 fo. 206
clodoveus secundus francozum rex	li. 10 fo. 224

L O

Locebas Judeozum dux	li. 8 fo. 158
lodrus atheniensium rex	li. 3 fo. 51
colonie ciuitatis conditio	li. 6 fo. 98
colossus solis simulachrum rhodiensis	li. 7 fo. 111
columbanus sanctus Abbas	li. 10 fo. 213
columnneses contra Eugenium mouent	li. 15 fo. 326
comethe dux apparucte	li. 10 fo. 226
cometha stella apparuit	li. 12 fo. 243
cometha stella apparuit	li. 12 fo. 247
cometha st. lla apparuit	li. 15 fo. 347
comethes stella apparuit	li. 13 fo. 287
cometes stella apparuit	li. 13 fo. 301
comitus anglozum rex	li. 10 fo. 251
comicozum poetarum numeris	li. 7 fo. 114
comodus imperator Roma.	li. 8 fo. 194
comuni lombardie ciuitas	li. 6 fo. 94
concilium carthaginense	li. 9 fo. 197
concilium Aralathense	li. 9 fo. 206
concilium vercellense	li. 12 fo. 252
concilium constantie	li. 14 fo. 319
concilium Basilee	li. 15 fo. 329
concilium florentie	li. 15 fo. 328
coniuges cymbrozum	li. 7 fo. 121
consules Ro. instituuntur	li. 5 fo. 78
concordia virgo et martir	li. 8 fo. 170
constantinopolis ciuitas fundatur	li. 4 fo. 68
constantinopolis a turcis capitur	li. 15 fo. 336
constantinus magnus imperator	li. 8 fo. 179
constantini ipsius opera	li. 9 fo. 180
constantinus secundus imperator	li. 9 fo. 185
constantinus imperator	li. 9 fo. 220
constantinus tertius imperator	li. 9 fo. 221
constantinus quartus imperator	li. 9 fo. 227
constantinus quintus imperator	li. 9 fo. 230
constantinus sextus imperator	li. 10 fo. 338
constantinus septimus imperator	li. 12 fo. 243
constantinus octauus imperator	li. 15 fo. 333
constantinus primus papa	li. 9 fo. 224

constantinus secundus papa	li. 9 fo. 229
constantia apulie regina	li. 12 fo. 270
Conon papa	li. 10 fo. 23
constantius sfortia	li. 15 fo. 353
coradus alamus rex	li. 11 fo. 239
coradus primus imperator	li. 12 fo. 249
coradus secundus imperator	li. 12 fo. 262
coradus tertius imperator	li. 13 fo. 278
conradus henrici filius	li. 12 fo. 258
coradinus imperatoris filius	li. 13 fo. 281
coradus montisferati marchio	li. 12 fo. 244
corax Sicyoniorum rex	li. 3 fo. 31
corre hebrei seditio	li. 3 fo. 27
cozzolanus Ro. dux	li. 5 fo. 79
cornetum ciuitas thuscie	li. 6 fo. 103
cornificius ro. poeta	li. 7 fo. 131
cornificia poetrix	li. 7 fo. 131
cornelius gallus poeta	li. 7 fo. 133
cornelius nepos veronensis	li. 7 fo. 133
cornelius papa	li. 8 fo. 168
cornutus phis et poeta	li. 8 fo. 147
cozinthus ciuitas vbi sit	li. 3 fo. 25
cozinthiozum regni principium	li. 4 fo. 50
cozinthiozum regum epilogus	li. 4 fo. 62
cozice insule descriptio	li. 3 fo. 30
cozica insula. et Roma. subditur	li. 7 fo. 110
cozicus vandalozum rex	li. 9 fo. 183
coztona ciuitas constituitur	li. 13 fo. 295
cosmas et damianus martires	li. 8 fo. 175
cosinus medicus florentinus	li. 15 fo. 327
couum Cremona oppidum	li. 13 fo. 281

L R

Crates thebanus phis	li. 7 fo. 108
crates atheniensis phis	li. 7 fo. 208
cratinus poeta	li. 5 fo. 82
creme oppidi conditio	li. 12 fo. 267
cremona ciuitatis conditio	li. 6 fo. 96
crethensium regni principium	li. 3 fo. 14
cretes primus crete rex	li. 3 fo. 14
cretha insula vbi sit	li. 11 fo. 14
cretes lydozum rex	li. 5 fo. 74
cretes idem rex interficitur	li. 5 fo. 75
crassus Ro. consulis gesta	li. 7 fo. 126
criassus argiuozum rex	li. 3 fo. 20
crimignola imperator	li. 15 fo. 323
crecentius martir	li. 8 fo. 155
crispus stoycus phis	li. 7 fo. 108

crispinus ⁊ alij plures martires	li.8 fo.175
crisenes dacie rex	li.15 fo.347
christophorus martir	li.8 fo.175
christophorus papa	li.11 fo.238
christophorus Maurus dux ve.	li.15 fo.341
cricias Massiliensis medicus	li.8 fo.150
crothopus Argiuorum rex	li.3 fo.27

C U

Cume campanie ciuitas	li.3 fo.45
cumanus Judee pates	li.4 fo.146
Curetes ⁊ corribantes populi	li.3 fo.24
curia in gallia transfertur	li.13 fo.288
curio popularis orator	li.7 fo.107
chus filius cham	li.2 fo.7

D A

Dagobertus longobardorum rex	li.10 fo.219
daphon longobardorum rex	li.10 fo.215
dagobertus francozum rex	li.10 fo.225
damasus primus papa	li.9 fo.188
Damasus secundus papa	li.12 fo.251
damianus papientis episcopus	li.10 fo.222
danaus argiuorum rex	li.3 fo.29
daniel propheta	li.4 fo.72
dantes florentinus poeta	li.13 fo.291
dardanus dardanie rex	li.3 fo.31
darius primas persarum rex	li.5 fo.76
darius histaplis rex	li.5 fo.76
darius notus persarum rex	li.5 fo.83
darius quartus persarum rex	li.5 fo.90
dathan ⁊ Abiron hebrei	li.3 fo.28
dauid rex ⁊ propheta	li.4 fo.52
dauid tartarorum rex	li.13 fo.272

D E

Decem virozum Roma. electio	li.5 fo.81
decretalium liber compilatur	li.13 fo.276
decius imperator Roma	li.8 fo.168
dedalus artifex	li.3 fo.38
delboza Iudex Israel	li.3 fo.35
demas atheniensis philosophus	li.5 fo.92
demetria virgo ⁊ Martir	li.9 fo.187
demetrius Asirie rex	li.7 fo.105
demetrius phalereus philosophus	li.7 fo.106
demetrius Macedonum rex	li.7 fo.106

demetrius Sother Syrie rex	li.7 fo.118
demetrius quartus Syrie rex	li.7 fo.119
democedes philosophus medicus	li.5 fo.85
demophon thefel filius	li.3 fo.43
democritus phis	li.5 fo.79
demosthenes philosophus	li.5 fo.87
deorum scelectorum epilogus	li.3 fo.38
deifebus troianus miles	li.3 fo.42
deoclea medorum rex	li.4 fo.68
deodatus papa	li.11 fo.238
dealbarozum religio	li.14 fo.312
dercylus assyriozum rex	li.3 fo.50
deristus lacedemontozum rex	li.4 fo.55
derdona lumbardie ciuitas	li.6 fo.96
desiderius Hugonensis episcopus	li.9 fo.203
desyderius longobardozum rex	li.10 fo.228
destructio tribus Benjamin p muliere	li.3 fo.33
deusdedit papa	li.10 fo.218
deusdedit Abbas cassinensis	li.11 fo.234
deuchalion prometheus	li.3 fo.24

D F

Dies sex primi seculi	li.1 fo.2
Diabolus iudeis apparuit	li.9 fo.202
diagogus philosophus	li.5 fo.80
diascozdes medicus	li.8 fo.154
diacones septem primi qui sint	li.8 fo.140
dictatura Roma instituitur	li.5 fo.78
didimus cecus Alexandrinus	li.9 fo.188
dido regina carthaginis	li.4 fo.52
diluuium magnum tempore Noe	li.2 fo.7
diluuium particulare in Achaia	li.3 fo.16
diana prima dea solis filia	li.3 fo.15
diana scdus que ⁊ luna apolinis filia	li.3 fo.22
dinocrates architectus	li.5 fo.92
dinus legum doctor	li.13 fo.287
dinus medicus florentinus	li.13 fo.293
diodorus Siculus historicus	li.7 fo.126
diodorus Sardinensis orator	li.7 fo.24
diodicianus imperator	li.8 fo.173
diodorus Asianus orator	li.8 fo.141
diogenes magnus philosophus	li.7 fo.111
diogenes stoycus philosophus	li.7 fo.111
diogetus dux Atheniensis	li.4 fo.59
diomedes Tracum rex	li.3 fo.44
diomedes alius Tidel filius	li.3 fo.44
dion phis	li.8 fo.158
dionisius Siraculanus tyrannus	li.5 fo.84

dionisius qui z Bachus	li.3 fo.32
dionisius qui z liber pater	li.3 fo.32
dionisius lycius silabarum inuentor	li.3 fo.49
dionisius secundus Siracusanus tyrān ⁹	li.5 fo.84
dionisius ariopagita episcopus	li.8 fo.155
dionisius corinthus phūs	li.8 fo.162
dionisius origenis discipulus	li.9 fo.168
dionisius papa	li.8 fo.170
dionisius Mediolanensis episcopus	li.9 fo.185
dinastia diapolitanozum	li.3 fo.18
dinastia egypti. xx	li.3 fo.34
diocles medolorum rex	li.4 fo.68
discordia electorum imperij	li.13 fo.278
discordie genuensium z venetoz	li.13 fo.278
dionisius de burgo oz. eremitarum	li.14 fo.321
dionisius abbas z doctor	li.9 fo.210
discipulorum christi descriptio	li.8 fo.139

D O

Domitianus impeator Ro	li.8 fo.154
domicilla virgo z martir	li.8 fo.155
domicius calderinus orator	li.15 fo.343
dominicus monagari ve. dux	li.10 fo.227
domicus vrsolus ve. dux	li.12 fo.250
dominicus gradenico ve. dux	li.12 fo.250
dominicus Siluius ve. dux	li.12 fo.251
dominicus Mauroceno ve. dux	li.12 fo.263
dominicus Michael ve. dux	li.12 fo.259
dominicus fregofus genuensium dux	li.14 fo.315
dominicus Hispanus oz. predicatoz pf	li.13 fo.272
dominicus de dnici s. Brixianus epūs	li.15 fo.344
donatus hereticus a quo donatiani	li.9 fo.186
donatus aretinus episcopus z martir	li.9 fo.187
donatus doctor epyri episcopus	li.9 fo.195
donatus gramaticus	li.9 fo.187
donus papa	li.12 fo.242
dozothea virgo z martir	li.8 fo.175
dozotheus doctor	li.8 fo.173

D U

Duces venetozum incipiunt	li.10 fo.224
duces genuensium incipiunt	li.14 fo.315
dulcinus hereticus Thouariensis	li.13 fo.288
duo amantes infantium	li.15 fo.328

E C

Echerus Sicyoniorum rex	li.3 fo.26
-------------------------	------------

E D

Edeffa ciuitas capitur	li.12 fo.263
edmundus anglozum rex	li.11 fo.235
editio quinta	li.8 fo.164
edoardus anglozum rex	li.12 fo.244
edoardus secundus anglozum rex	li.12 fo.289
edoardus tertius anglozum rex	li.15 fo.343
ephesus ciuitas vbi fuerint	li.4 fo.52

E S

egeluotus cantuariensis epūs doctor	li.12 fo.252
egeus arhentensium rex	li.3 fo.37
egemon corinthiozum rex	li.4 fo.60
egesippus historicus	li.8 fo.158
egesippus alius doctor	li.9 fo.208
egidius Sicyoniorum rex	li.3 fo.24
egidius monachus grecus phūs	li.10 fo.225
egidius Ro. oz. eremitarum	li.13 fo.284
egidius ispalensis cardinalis	li.13 fo.302
egyptus a quo nomen habuit	li.2 fo.7
egyptiozum regni principium	li.3 fo.9
egyptiozum regni defectio	li.5 fo.76
egyptus in persarum dictionem vñt	li.5 fo.76
egistus micenarum rex	li.3 fo.45
eiula filius chus	li.2 fo.7
eiula prouincia vbi sit	li.2 fo.7

E L

Elamite gentes a qbus nomē habuit	li.2 fo.8
eleazarus sacerdos aaron filius	li.3 fo.29
eleazarus secundus sūmus sacerdos	li.7 fo.106
eleusis ciuitas vbi fuerit	li.3 fo.19
electores imperij qui sunt	li.12 fo.243
eleuterus episcopus z martir	li.8 fo.159
eleuterus alter martir	li.8 fo.175
eleuterus papa z martir	li.8 fo.162
eleutherus exarchus	li.10 fo.219
elphredus anglozum rex	li.11 fo.238
eligius nouionensis episcopus	li.10 fo.219
elisaphath iudeozum pontifex	li.5 fo.81

E M

Emilius poeta grecus	li.4 fo.63
emilius macer poeta	li.7 fo.130
empedocles philosophus	li.5 fo.82
eneas magnus troianus	li.3 fo.44
eneas syluius rex	li.3 fo.50
eneas Senensis cardinalis orator	li.15 fo.338
ennius comicus poeta	li.7 fo.114
enoch Jareth filius	li.1 fo.5
enoch Alsculanus Rhetor	li.15 fo.338
enos Serb filius	li.5 fo.5
colia prouincia vbi sit	li.2 fo.7

E P

Epenemides philosophus grecus	li.4 fo.73
epicurus Athenien. philosophus	li.5 fo.85
epidaurum Epyri ciuitas	li.3 fo.24
epiphanius doctor Cypri episcopus	li.9 fo.189
epiphanius papiensis episcopus	li.9 fo.208
epilogus regum egyptiorum	li.7 fo.127
epilogus regum Iudeorum	li.8 fo.152
epilogus pontificum Iudeorum	li.8 fo.152
epimachus promethei frater	li.3 fo.19
eporedia cisalpine gallie ciuitas	li.6 fo.97
epopeus Sicyoniorum rex	li.3 fo.32

E R

Ericomius athenien. rex	li.3 fo.28
eristratus medicus athenien.	li.7 fo.108
eridanus fluuius qui est padus	li.3 fo.24
erithea Sibylla	li.3 fo.37
erithenus Athenien. rex	li.3 fo.34
ermias eunuchus philosophus	li.5 fo.85
eruilmeredac caldeorum rex	li.5 fo.74

E S

Esdra sacerdos et scriba	li.5 fo.82
eschilus Athenien. Iudex	li.4 fo.80
eschilus poeta tragicus	li.5 fo.80
eschines philosophus et orator	li.5 fo.88
esseorum secta religiosorum	li.8 fo.139
esirus gregozii nazanzeni discipulus	li.9 fo.194
esopus fabulator et philosophus	li.5 fo.74
estensium marchionum principium	li.13 fo.273

E T

Etas prima quando incipit	li.1 fo.4
---------------------------	-----------

etas secunda quando incipit	li.2 fo.6
etas tertia quando incipit	li.3 fo.11
etas quarta quando incipit	li.4 fo.52
etas quinta quando incipit	li.5 fo.74
etas sexta quando incipit	li.8 fo.137
ethius filius chancam	li.2 fo.8
ethiopia a quo dicta sit	li.2 fo.7
ethruria regio vbi sit	li.3 fo.36
ethrurie ipsius regionis confines	li.10 fo.214
ethzallus anglozum rex	li.12 fo.243

E U

Eua mater cunctorum	li.1 fo.4
uagr us doctor et heremita	li.9 fo.199
euander palantis nepos	li.3 fo.40
uaristus papa	li.8 fo.157
euax phus et rex	li.8 fo.249
eucherius lugdunensis episcopus	li.9 fo.199
eucherius item lugdunen. episcopus	li.10 fo.228
eudemus corinthiorum rex	li.4 fo.59
endosus astrologus	li.5 fo.84
euentius et theodolus martires	li.8 fo.159
euphemia virgo et martir	li.8 fo.176
euphasia virgo sanctissima	li.9 fo.190
euphrates fluuius vbi sit	li.1 fo.3
eugenia virgo et martir	li.8 fo.170
eugenius primus papa	li.10 fo.220
eugenius secundus papa	li.11 fo.233
eugenius tertius papa	li.12 fo.263
eugenius quartus papa	li.15 fo.326
eulal a hispalensis virgo et martir	li.8 fo.175
eunomius hereticus	li.9 fo.186
euplus diaconus martir	li.8 fo.176
euripides poeta	li.5 fo.82
euristheus Macedonum rex	li.3 fo.36
euristheus secundus Macedonum rex	li.3 fo.50
europus macenonum rex	li.4 fo.22
eustachius placidus mf	li.8 fo.157
eustachius episcopus	li.9 fo.182
eusebids martir pontius	li.8 fo.163
eusebius papa	li.8 fo.178
eusebius cardinalis presbiter	li.9 fo.185
eusebius vercellen. episcopus	li.9 fo.188
eusebius cremonens. doctor	li.9 fo.199
euticianus papa	li.8 fo.171
eutices hereticus constantinopolitanus	li.9 fo.203
eutropius Aug. patria discipulus	li.9 fo.199
eutropius hispalensis episcopus	li.10 fo.219
exarchatus dignitatis princip. us	li.10 fo.215

exarchatus dignitatis finis	li. 10 fo. 228
exemplum de amore immoderato	li. 15 fo. 328
exodus liber quid contineat	li. 3 fo. 20

E 3

Ezechias rex Iuda	li. 4 fo. 65
ezechiel propheta	li. 4 fo. 72
ezelinus de Romano tyrannus	li. 13 fo. 276

F A

Fabianus papa	li. 8 fo. 167
fabiorum familia Roma consumitur	li. 5 fo. 79
fabius Roma consul	li. 7 fo. 113
fabritius Ro. consul	li. 7 fo. 105
fabularum iuuentio	li. 3 fo. 35
fabula unde dicatur	li. 3 fo. 35
facinus canis campi ductor	li. 14 fo. 318
fauentia ciuitas constructa	li. 6 fo. 100
faunus laurentium rex	li. 3 fo. 38
fauna fatidica regia	li. 3 fo. 38
fauozinus phis	li. 8 fo. 161
fastidius angolorum episcopus	li. 9 fo. 197
faustinus et Iouita martires	li. 8 fo. 158
faustinus gallus episcopus doctor	li. 9 fo. 205
fauentia flamine ciuitas	li. 6 fo. 100

F E

Federicus Barbarossa imperator	li. 12 fo. 264
Federicus secundus imperator	li. 13 fo. 273
Federicus idem secundus imperio deicitur	li. 13 fo. 277
Federicus tertius imperator	li. 15 fo. 331
Federicus petruccius legum doctor	li. 13 fo. 296
Federicus gonzaga	li. 15 fo. 350
Federicus vrbini dux	li. 15 fo. 353
Felix primus papa	li. 8 fo. 171
Felix secundus papa	li. 9 fo. 186
Felix 3 ^{us} papa	li. 9 fo. 206
Felix quartus papa Sandie dux	li. 15 fo. 329
Felix presbyter et martyr	li. 8 fo. 171
Felix hierosolimorum preses	li. 8 fo. 147
Felix apalie episcopus et martyr	li. 8 fo. 176
Felix et fortunatus martires	li. 8 fo. 176
Felicitas sancta et martyr	li. 8 fo. 162
Feramundus francorum rex	li. 9 fo. 203
Ferdinandus primus rex	li. 15 fo. 331
Ferdinandus secundus apalie rex	li. 15 fo. 339

Ferdinandus tertius hispanie rex	li. 15 fo. 349
Ferraria ciuitas constructa	li. 6 fo. 96
Festus Ro. iudee preses	li. 8 fo. 148
Fessulana ephrurie ciuitas fundatur	li. 3 fo. 34
Fimbria quicquid illum destruit	li. 7 fo. 124

F L

Flachus annilius egypti preses	li. 8 fo. 143
Florentia ciuitas condita	li. 6 fo. 100
Florentini in libertatem revendicant	li. 13 fo. 285
Florens Iudee preses	li. 8 fo. 148
Flaminea prouincia que sit	li. 10 fo. 214
Flautus Eutropius historicus	li. 8 fo. 173

F O

Forestorum nobilium priuilegia	li. 30 fo. 295
Forestinus nobilis Bergomensis	li. 13 fo. 301
Forumliuim romandiole ciuitas	li. 6 fo. 100
Formosus papa	li. 11 fo. 238
Formig filius et pater	li. 7 fo. 131
Forum Julium prouincia ubi sit	li. 10 fo. 214
Fortunatus aquilensis presbiter	li. 9 fo. 187

F R

Francorum regni principium	li. 3 fo. 148
Francus ottois filius	li. 3 fo. 48
Francia regio ubi potissimum sit	li. 3 fo. 48
Francorum reges incipiunt	li. 9 fo. 203
Franciscus seraphicus pater or. ml.	li. 13 fo. 272
Franciscus accursius legista	li. 13 fo. 288
Franciscus moranus or. minorum	li. 13 fo. 293
Franciscus vandulus dux ve.	li. 13 fo. 294
Franciscus ordelaphus	li. 13 fo. 297
Franciscus petrarcha phis	li. 13 fo. 297
Franciscus de barbarino poeta	li. 13 fo. 298
Franciscus pisanus legista	li. 13 fo. 302
Franciscus de albergoris legista	li. 13 fo. 302
Franciscus carrariensis senior	li. 14 fo. 307
Franciscus carrariensis iunior	li. 14 fo. 310
Franciscus gonzaga primus	li. 14 fo. 307
Franciscus gonzaga secundus	li. 14 fo.
Franciscus martini or. carne	li. 14 fo. 312
Franciscus Suardus eques	li. 14 fo. 314
Franciscus de Cremona or. mino.	li. 14 fo. 315
Franciscus zabarella legista	li. 14 fo. 321
Franciscus foscarius dux ve.	li. 15 fo. 323

franciscus barbarus orator	li. 15 fo. 325
franciscus sphaortia Mli. dux	li. 15 fo. 335
franciscus philephus orator	li. 15 fo. 338
franciscus oedus phus	li. 15 fo. 345
franciscus archiep̄s pisanus	li. 15 fo. 350
fraticelli de opinione	li. 13 fo. 287
fridignus gothorum rex	li. 9 fo. 184
frigia prouincia aquo nomen habuit	li. 2 fo. 7
frischus estensis marchio	li. 13 fo. 290
frontonius petragozicus episcopus	li. 8 fo. 149
frosens hybernie regis filius	li. 10 fo. 220
frontonius Ro. orator	li. 8 fo. 162

F U

fuleo hierosolimorum rex	li. 12 fo. 262
fulgentius apher episcopus	li. 9 fo. 208
fulgineum ciuitas destruitur	li. 13 fo. 282
furius camillus Ro.	li. 5 fo. 86
futh Lam filius	li. 2 fo. 7

G A

Gabanus ven. dux	li. 10 fo. 227
gabriel vicecomes pise domus	li. 14 fo. 318
gabriel de spoletio or. ere.	li. 14 fo. 321
gabrinus fundulus tremone domus	li. 14 fo. 315
gallasius vrbini domus	li. 13 fo. 300
gallatia prouincia vbi sit	li. 2 fo. 6
galeatius vicecomes dux Mli	li. 13 fo. 293
galeatius Maria quintus dux Mli.	li. 15 fo. 342
galeatius gonza mantuanus	li. 14 fo. 316
galeotus malaresta	li. 13 fo. 297
galeotus caretinus domus	li. 15 fo. 330
galeotus manfredus fauentie domus	li. 15 fo. 351
galinicus exarchus	li. 10 fo. 217
Valerius imperator ro.	li. 8 fo. 179
galba imperator ro.	li. 8 fo. 150
galliarum prouinciorum descriptio	li. 3 fo. 48
gallia belgica que sit	li. 3 fo. 48
gallia celtica que sit	li. 3 fo. 49
gallia narbonensis que sit	li. 3 fo. 49
gallia equitania que sit	li. 3 fo. 49
gallie c' alpine diuisio	li. 3 fo. 49
gallia cenomanorum que sit	li. 3 fo. 49
gallia Senoncn. que sit	li. 3 fo. 49
gallia Boyorum que sit	li. 3 fo. 49
gallia insubrium	li. 3 fo. 49
gallia genuensis que sit	li. 3 fo. 49
gallia vltimontana a Ro. descē.	li. 8 fo. 172
galilee prouincie descriptio	li. 8 fo. 152

gallienus magnus medicus	li. 8 fo. 164
gallozam clades a Ro	li. 7 fo. 122
gallus doctoz	li. 8 fo. 164
gallus 7 volusianus imperatores	li. 8 fo. 169
ganges fluuius vbi sit	li. 1 fo. 3
garfias hispanus doctoz	li. 13 fo. 284
garimbaldus longobardorum rex	li. 10 fo. 222
gasparinus forestus	li. 14 fo. 321
gasparinus beriziza rhetoz	li. 14 fo. 321

G E

gebenarum alobzogum ciuitas	li. 8 fo. 172
gedeon iudex israel	li. 3 fo. 37
gelasius episcopus palestine	li. 9 fo. 198
gelasius primus papa	li. 9 fo. 07
gelasius secundus papa	li. 1 fo. 259
generationes Sem	li. 2 fo. 8
genalogia deoz sic incipit	li. 3 fo. 12
generationes Cham	li. 2 fo. 7
genadius forensis orator	li. 9 fo. 187
genadius Bizartinus episcopus	li. 9 fo. 206
genadius M. siliens. doctoz	li. 9 fo. 208
genesius martir	li. 8 fo. 176
gentilis fulgias medicus	li. 13 fo. 293
gentilis vareneus cameri. domus	li. 13 fo. 300
georgius tribunus martir	li. 8 fo. 176
georgius trapezuntinus orator	li. 15 fo. 330
georgianorum conuersio	li. 9 fo. 183
gensericus vandalozum rex	li. 9 fo. 184
germanorum imperij principium	li. 12 fo. 241
germanie regionis descriptio	li. 12 fo. 242
germanus altsiodorem episcopus	li. 9 fo. 191
germanus parisiensem episcopus	li. 9 fo. 202
geraldus odonus or. m.	li. 13 fo. 291
gerardus panonum ep̄s	li. 12 fo. 251
gerardus Bononien. or. car.	li. 13 fo. 296
gerardinus spinola genuensis	li. 13 fo. 294
gerardus de senensis or. eremi.	li. 13 fo. 301
gerardus Bergomen. or. eremi.	li. 13 fo. 301
geruasius 7 prothasius martires	li. 8 fo. 176
genua ciuitas edificatur	li. 3 fo. 27
genua ciuitas instauratur	li. 7 fo. 160
gentense Latinū ex Syria portant	li. 12 fo. 258
gentenses pisanos superant	li. 12 fo. 261
gentenses archiepiscopum optinent	li. 12 fo. 262
gentenses Nonetam cudunt	li. 12 fo. 263
gentenses Saracenos superant	li. 12 fo. 263
gentenses cum venetis discordant	li. 13 fo. 278
gentenses pisanos superant	li. 13 fo. 284

genuenses liburnum evertunt	li.13 fo.286
genuenses duces creant	li.14 fo.305
genuenses Alphonsum regem cupiunt	li.15 fo.328
genua i Mediolanen. deuenit	li.15 fo.342
genua a Mediolanensibus defecta	li.15 fo.351

53

Sibertus antipapa	li.12 fo.255
gilla vngarie regina	li.12 fo.249
gilibertus Britonicus philosophus	li.12 fo.262
gilimer vandalorum rex	li.9 fo.184
gion fluuius vbi sit	li.1. fo.3
gigius lydorum rex	li.4 fo.68

50

Sodolias Iudeo prefectus	li.5. fo.73
gognas philosophus grecus	li.5 fo.83
gomer filius Iapheth	li.2 fo.6
gonglagozum regni principium	li.13 fo.294
gordianus imperator	li.8 fo.167
gorzias philosophus	li.5 fo.83
gorzonius ro. martir	li.8 fo.176
gondericus vandalorum rex	li.9 fo.184
gorbozum regni principium	li.9 fo.284
gothia prouincia vbi sit	li.9 fo.184
gozdzianus 7 epimachus martires	li.9 fo.187
gondebardus Burgondionum rex	li.9 fo.206
gothifredus apulie comes	li.12 fo.252
gothifredus hierosolimorum rex	li.12 fo.257
gozsoni hierosolimam diripiunt	li.13 fo.278

5R

Brauns athenien. rex	li.3 fo.27
gratianus imperator grecus	li.9 fo.191
gratianus canonista monachus	li.12 fo.263
grando per maxima cecidit	li.11 fo.234
gregorius cesariensem episcopus	li.8 fo.171
gregorius nazanzenus doctor	li.9 fo.189
gregorius primus papa	li.10 fo.216
gregorius secundus papa	li.10 fo.225
gregorius tertius papa	li.10 fo.226
gregorius quartus papa	li.11 fo.234
gregorius quintus papa	li.12 fo.247
gregorius sextus papa	li.12 fo.251
gregorius septimus papa	li.12 fo.255
gregorius octauus papa	li.12 fo.269

gregorius nonus papa	li.13 fo.275
gregorius decimus papa	li.13 fo.282
gregorius vndecimus papa	li.14 fo.305
gregorius Arriminen. ordinis eremit.	li.13 fo.298
gregorius duodecimus papa	li.14 fo.316
gregorius tibernas rhetor	li.15 fo.330
gregorius de Alexandria ordi. eremit.	li.15 fo.329
griffidis saluriarum marchionessa	li.12 fo.248
grimoaldus longobardorum rex	li.10 fo.221

5U

gualuagnus anglie comes	li.12 fo.264
gualterius episcopus ordi. minorum	li.13 fo.279
gualtherus athenarum dux	li.13 fo.280
guelporum 7 gibellinorum ortus	li.13 fo.276
guido arethenus musicus	li.12 fo.251
guido lufignanensis hierlm rex	li.12 fo.268
guido cypri rex	li.12 fo.270
guido astrologus gallus	li.13 fo.278
guido archidiaconus canonista	li.13 fo.284
guido caualcantis poeta	li.13 fo.291
guido torellus parmensis	li.15 fo.324
guido carrariensis medicus	li.15 fo.330
guido vrbini dux	li.15 fo.353
gullielmus alaernie comes	li.11 fo.238
gullielmus normanus apulie dux	li.12 fo.248
gullielmus secundus apulie dux	li.12 fo.261
gullielmus tertius apulie dux	li.12 fo.265
gullielmus quartus apulie dux 7 rex	li.12 fo.267
gullielmus longaspata marchio	li.12 fo.244
gullielmus secundus marchio monasterati	li.12 fo.245
gullielmus eremita or. eremitarum	li.12 fo.265
gullielmus placentinus medicus	li.13 fo.283
gullielmus dela mara or. minorum	li.13 fo.283
gullielmus durandi or. predicatorum	li.13 fo.283
gullielmus Bergomensis cardinalis	li.13 fo.288
gullielmus de cunio legista	li.13 fo.291
gullielmus ocha. or. minorum	li.13 fo.296
gullielmus cremonen. or. eremitarum	li.13 fo.301
gullielmus dela Scalla veronen.	li.14 fo.314
gullielmus Bechinis. or. ere.	li.15 fo.344

5A

Hair iudex Israel	li.3 fo.40
halmericus vngarie rex	li.12 fo.251
hadrianus Imperator Ro.	li.8 fo.158
hadrianus primus papa	li.10 fo.229

hadrianus secundus papa li. 11. fo. 236.
 hadrianus tertius papa li. 11. fo. 237.
 hadrianus quartus papa li. 12. fo. 265.
 hadrianus quintus papa li. 13. fo. 282.
 hadrianus Ro. martir. li. 8. fo. 176.
 hanibcar hanibalis pater li. 7. fo. 112.
 hanibal carthaginensium Dux li. 7. fo. 112.
 hanibal Ro. hereticus li. 13. fo. 276.
 hanibala familia vrsinos pellit li. 13. fo. 283.
 hastoz vicecomes li. 15. fo. 322.

D E

Deber patriarcha li. 2. fo. 8.
 hebret in Egypto seruiunt li. 3. fo. 19.
 hebton hereticus li. 8. fo. 155.
 hebzon ciuitas li. 3. fo.
 hecatomus rex li. 5. fo. 86.
 hector Priami regis filius li. 3. fo. 41.
 hectoris filij illum recipiunt. li. 4. fo. 48.
 hecuba Priami vxor li. 3. fo. 46.
 hecuf. Ro. militum Dux li. 9. fo. 199.
 bella Israel rex li. 4. fo. 56.
 helchias pontifex hebreorum li. 4. fo. 69.
 helena Menelai vxor li. 3. fo. 41.
 helena handabienorum regina li. 8. fo. 146.
 helena constantini Mater. li. 9. fo. 181.
 helentorum gentes li. 7. fo. 126.
 heli summus sacerdos li. 3. fo. 47.
 helias tesbitres propheta li. 4. fo. 56.
 heliseas propheta li. 4. fo. 60.
 helius pertinax. Ro. imperator li. 8. fo. 163.
 helyogobaldus Ro. imperator li. 8. fo. 165.
 helius spartianus historicus li. 8. fo. 173.
 helius lampidius histor. li. 8. fo. 173.
 helion ex. 70. disciplinis christi li. 8. fo. 139.
 heliprandus vicecomes li. 12. fo. 249.
 helimaldus doctor li. 12. fo. 271.
 helyfabeth vidua sancta li. 13. fo. 275.
 henricus germanorum rex li. 11. fo. 239.
 henricus primus imperator li. 12. fo. 248.
 henricus secundus imperator li. 12. fo. 251.
 henricus tertius imperator li. 12. fo. 252.
 henricus quartus imperator li. 12. fo. 258.
 henricus quintus imperator li. 12. fo. 269.
 henricus sextus imperator li. 13. fo. 290.
 henricus francozum rex li. 12. fo. 250.
 henricus anglorum rex li. 12. fo. 268.
 henricus grecus imperator li. 13. fo. 272.

henricus Rioula Bergomense li. 13. fo. 277.
 henricus hostiensis canonista li. 13. fo. 279.
 henricus ordinis eremitarum li. 13. fo. 296.
 hemanuel chrisolozza Rhetoz li. 14. fo. 312.
 heraclius philosophus asianus li. 5. fo. 79.
 heracides doctor li. 9. fo. 194.
 heracilius imperator. ro. grecus li. 10. fo. 218.
 heracion imperator. grecus li. 10. fo. 220.
 herasmus martir li. 8. fo. 176.
 hercules argiuis li. 3. fo. 29.
 hercules magnus gigas li. 3. fo. 35.
 hercules extensis dux li. 15. fo. 345.
 heresis vualdensium li. 12. fo. 265.
 herina poetrix li. 5. fo. 89.
 hermes trimegistus li. 5. fo. 91.
 hermacozas episcopus li. 8. fo. 164.
 hermegildis gothozum rex li. 10. fo. 216.
 hermanus contractus doctor li. 12. fo. 252.
 herodes magnus rex li. 7. fo. 130.
 herodes secundus antipas li. 8. fo. 138.
 herodes tertius rex li. 8. fo. 145.
 heros arelatensis episcopus li. 9. fo. 198.
 herodotus historicus li. 5. fo. 82.
 heratus Sicyonozum rex li. 3. fo. 18.
 herostratus grecus li. 5. fo. 89.
 hermanus de Sildis ordinis heremi. li. 13. fo. 296.
 herodius poeta grecus li. 3. fo. 51.
 hesiona priami soroz li. 3. fo. 39.
 hesperus rex li. 3. fo. 19.
 hester regina li. 5. fo. 84.

D 3

Hibernia insula vbi sit li. 3. fo. 49.
 hibernie conuersio li. 9. fo. 183.
 hieu propheta li. 4. fo. 56.
 hieu rex Israel li. 4. fo. 58.
 hieroboam rex israel primus li. 4. fo. 55.
 hieroboam secundus rex israel li. 4. fo. 60.
 hierosolimozum ciuitatis conditiozem li. 8. fo. 151.
 hierosolimozum regni principium li. 12. fo. 257.
 hierosolimozum recuperatio li. 12. fo. 256.
 hierlm vltima captiuitas li. 12. fo. 268.
 hierlm a Saracenis vastatur li. 13. fo. 274.
 hiero Siculozum Dux li. 7. fo.
 hieronimus presbiter doctor li. 9. fo. 198.
 hieronimus calaber ordinis eremitarum li. 15. fo. 338.
 hieronimus Imole dominus li. 15. fo. 347.
 hiems asperima fuit li. 12. fo. 260.

hēma asperima iterum fuit.	li.12.	fo.261.
hieremias propheta.	li.4.	fo.70.
himelinas. Saracenoꝝ rex.	li.13.	fo.273.
hildebertus cenomanoꝝ episcopus.	li.12.	fo.258.
hilaria martir	li.8	fo.176
hilarius episcopus ⁊ doctor	li.9	fo.186
hilarion abbas egyptus	li.9	fo.190
hilarius arelatensis eps	li.9	fo.201
hilarius primus papa	li.9	fo.205
hippocrates medicus.	li.5	fo.82
hircanus hebreoꝝ dux	li.7	fo.110
hircanus. 2. Macabeus dux	li.7	fo.120
hircanus. 3. iudeoꝝ pontifex	li.7	fo.125
hircanus itez pontifex	li.7	fo.131
hircanus luganēsis eps	li.8	fo.164
hispaniaꝝ regni pncipium	li.2	fo.10
hispanie prouincie descriptio	li.2	fo.10
histrīa regio que sit.	li.10	fo.114
hircanus greca iperatrix	li.10	fo.229

H O

Homerus poeta asianus	li.3	fo.51
honorius de florentia. oz. eremitaru	li.15	fo.329
honorius vir industrius	li.3	fo.22
honoratus mediolanensis episcopus	li.10	fo.215
honorius iperatoꝝ grecus	li.9	fo.196
honorius. 1. papa	li.10	fo.216
honorius. 2. papa	li.12	fo.261
honorius. 3. papa	li.13	fo.274
honorius. 4. papa	li.13	fo.285
honorius vandaloꝝ rex	li.9	fo.184
horatius poeta Ro.	li.7	fo.131
horstes agamenonis filius	li.3	fo.47
hormisda papa.	li.9	fo.209
hortensius. Ro. oratoꝝ	li.7	fo.122
hortensia oratrix predicti filia	li.7	fo.122

H U

Hugo imperatoꝝ italus	li.11	fo.239
hugo cognomēto caputius rex	li.12	fo.247
hugo gallus thuscie pre'ectus	li.12	fo.247
hugo cluniacensis abbas	li.12	fo.252
hugo de facto victore	li.12	fo.260
hugo canonista. oz. predicatorum	li.13	fo.266
hugo bononiē. ordinis predicatorū	li.13	fo.285
hugo Senensis medicus	li.15	fo.325
hugurio pisanoꝝ tyrannus	li.13	fo.292

hūnoꝝ regni pncipium	li.9	fo.202
huni populi qui erant	li.9	fo.202

I A

Jacob p̄iarcha nascitur	li.3	fo.15
iacob p̄mogenita enur	li.3	fo.19
iacob moritur ⁊ p̄phetizat	li.3	fo.19
iacobus apostolus frater domini	li.8	fo.140
iacobus apostolus maior	li.8	fo.143
iacobus tepulus. ve. dux	li.13	fo.275
iacobus balduini legista	li.13	fo.278
iacobus de viragine. oz. predicatorū	li.13	fo.286
iacobus cōtaren. ve. dux	li.13	fo.282
iacobus de beluifo legista	li.13	fo.283
iacobus de Rauen legista	li.13	fo.283
iacobus de viterbio. oz. eremitaꝝ	li.13	fo.291
iacobus carrariensis patavinus	li.13	fo.301
iacobus armeniaci comes	li.14	fo.310
iacobus apianē. p. sanus	li.14	fo.311
iacobus vermes veronensis	li.14	fo.312
iacobus tallentanus oz. eremitarum	li.14	fo.315
iacobus candola militie dux	li.15	fo.324
iacobus foroliuēsis medicus	li.15	fo.326
iacobus de marchia. oz. minoꝝ	li.15	fo.333
iacobus de albergotis legista	li.15	fo.338
iacobus piceninus moritur	li.15	fo.342
iacobus cypri rex	li.15	fo.340
iacobus zenus patavinus episcopus	li.15	fo.344
iacobus cognomēto sapiēs	li.8	fo.179
iadus hebreoꝝ pontifex	li.5	fo.91
iapheth malalehel filius	li.1	fo.5
ianus magn' rex	li.3	fo.27
ianus cypri rex	li.15	fo.322
ianuarius martir	li.8	fo.176
iareth p̄ Enoch	li.1	fo.5
iasō thesalie rex	li.3	fo.38
iauan iapheth filius	li.2	fo.7

I D

Idolatrie ortus	li.2	fo.11
diūnū apulie ciuitas a turcis captur.	li.15	fo.351

I E

Jepte iudex israel	li.3	fo.40
iesus pontifex iudeoꝝ	li.5	fo.77
iesus filius Strach	li.7	fo.112
iesu xpi domini nostri vita	li.8	fo.136

Iginus papa li. 8 fo. 159
 Ignatius epus 7 martir li. 8 fo. 157

3 M

Imola flamine civitas li. 6 fo. 100
 Imperium in germanos transfertur li. 12 fo. 241
 Imperij nomen vnde habuit li. 12 fo. 242
 Imperium grecorum in gallos venit li. 13 fo. 272
 Imperatoris abrogatio li. 13 fo. 277

3 N

Nachus argiuorum rex li. 3 fo. 15
 Nachus Sicyoniorum li. 3 fo. 37
 Incendium phetonis li. 3 fo. 24
 India prouincia li. 2 fo. 9
 Ingens vapor in celo fuit li. 13 fo. 300
 Innocentius primus papa li. 9 fo. 195
 Innocentius secundus papa li. 12 fo. 261
 Innocentius tertius papa li. 12 fo. 270
 Innocentius quartus papa li. 13 fo. 277
 Innocentius quintus papa li. 13 fo. 282
 Innocentius sextus papa li. 13 fo. 302
 Innocentius septimus papa li. 14 fo. 314
 Innocentius octauus papa li. 15 fo. 355
 Institutus gallozum rex li. 7 fo. 120
 Insabrium regni principium li. 3 fo. 25

3 O

O regina que 7 Ihs li. 3 fo. 18
 Oas rex iuda li. 4 fo. 58
 Oas rex israel li. 4 fo. 59
 Oachaz rex iuda li. 4 fo. 70
 Oachim rex iuda li. 4 fo. 70
 Oachim rex iuda li. 4 fo. 71
 Oachim pontifex hebreorum li. 5 fo. 77
 Oachim abbas siculus li. 12 fo. 266
 Oannes hebreorum pontifex li. 5 fo. 87
 Oannes baptiste vita li. 8 fo. 135
 Oannis aplus li. 8 fo. 157
 Oannes Nicomediensis martir li. 8 fo. 176
 Oannes 7 paulus martires li. 9 fo. 187
 Oannes eremita egyptius li. 9 fo. 191
 Oannes chrisostomus li. 9 fo. 196
 Oannes damascenus li. 9 fo. 201

Oannes antiochenus doctor li. 9 fo. 206
 Oannes elemosinarius episcopus li. 10 fo. 213
 Oannes gerundensis epus 7 doctor li. 10 fo. 219
 Oannes Bergomensis episcopus li. 10 fo. 223
 Oannes primus papa li. 9 fo. 210
 Oannes secundus papa li. 9 fo. 211
 Oannes tertius papa li. 10 fo. 213
 Oannes quartus papa li. 10 fo. 219
 Oannes quintus papa li. 10 fo. 223
 Oannes sextus papa li. 10 fo. 224
 Oannes septimus papa li. 10 fo. 235
 Oannes octauus papa li. 11 fo. 236
 Oannes nonus papa li. 11 fo. 238
 Oannes decimus papa li. 11 fo. 239
 Oannes vndecimus papa li. 11 fo. 240
 Oannes duodecimus papa li. 11 fo. 241
 Oannes decimustertius papa li. 12 fo. 242
 Oannes decimusquartus papa li. 12 fo. 243
 Oannes decimusquintus papa li. 12 fo. 243
 Oannes decimusextus papa li. 12 fo. 243
 Oannes decimuseptimus papa li. 12 fo. 247
 Oannes decimusoctauus papa li. 12 fo. 248
 Oannes decimusnonus papa li. 12 fo. 248
 Oannes vigesimus papa li. 12 fo. 249
 Oannes vigesimusprimus papa li. 13 fo. 282
 Oannes vigesimusecundus papa li. 13 fo. 292
 Oannes vigesimustertius papa li. 14 fo. 317
 Oannes scotus doctor li. 11 fo. 237
 Oannes grecus imperator li. 12 fo. 242
 Oannes montisferrati Marchio li. 12 fo. 245
 Oannes primus montisferrati marchio li. 13 fo. 287
 Oannes secundus montisferrati marchio li. 12 fo. 245
 Oannes iacobus tertius montisferrati mar. li. 12 fo. 245
 Oannes cognomēto Serapion medicus li. 12 fo. 254
 Oannes mesue medicus li. 12 fo. 266
 Oannes de marliano medicus li. 15 fo. 325
 Oannes gualbertus florentin⁹ moach⁹ li. 12 fo. 254
 Oannes carnotensis epus li. 12 fo. 266
 Oannes bonus manruanus oz. ere. li. 13 fo. 271
 Oannes datus de imola oz. ere. li. 15 fo. 329
 Oannes rochus de papia oz. ere. li. 15 fo. 337
 Oannes de Nouaria oz. ere. li. 15 fo. 337
 Oannes de rupeffa oz. mi. li. 13 fo. 281
 Oannes gualensis oz. mino. li. 13 fo. 283
 Oannes guara oz. mino. li. 13 fo. 283
 Oannes Scotus oz. mino. li. 13 fo. 288
 Oannes de rupela oz. mino. li. 14 fo. 307
 Oannes de capestrano oz. mino. li. 15 fo. 338
 Oannes balbus oz. predicatorum li. 13 fo. 286

ioannes de bachone. or. carne	li. 13	fo. 298
ioannes bossianus cremonen. legista	li. 12	fo. 271
ioannes de parma legum doctor	li. 13	fo. 283
ioannes de arena iuriscōsultus	li. 13	fo. 287
ioannes andree bonien. canonista	li. 13	fo. 295
ioannes calderini canonista	li. 13	fo. 295
ioannes Suardus legista bergomen.	li. 13	fo. 298
ioannes de inola legum doctor	li. 14	fo. 321
ioannes de annania canonista	li. 15	fo. 338
ioannes bochacius Rhetor	li. 14	fo. 307
ioannes rauenanus rhetor	li. 14	fo. 312
ioannes tortellius rhetor	li. 15	fo. 329
ioannes aurispa rhetor	li. 15	fo. 330
ioannes turrian ⁹ mediolani tirann ⁹	li. 13	fo. 276
ioannes viccomes archieps Mli	li. 13	fo. 299
ioannes galeatus dux Mli	li. 14	fo. 309
ioannes maria dux mediolani	li. 14	fo. 313
ioannes marisaphilippus dux Mli	li. 15	fo. 350
ioannes boemie rex	li. 13	fo. 290
ioannes francoz rex	li. 13	fo. 301
ioannes auchurbz britanicus miles	li. 14	fo. 311
ioannes benteuolius bononien.	li. 14	fo. 312
ioannes cognomere picensis	li. 14	fo. 316
ioannes franciscus gonza. mantuanus	li. 15	fo. 316
ioannes cernoi sabiani domus	li. 15	fo. 351
ioannes franciscus gonza. marchio. 4.	li. 15	fo. 355
ioannes hispanie rex	li. 15	fo. 339
ioannes rogeri ⁹ Suardus bergomen.	li. 14	fo. 317
ioannes lanzius Bergomen.	li. 5	fo. 318
ioannes calbius. ve. dux	li. 10	fo. 229
ioannes priciacus. ve. dux	li. 11	fo. 233
ioannes patriciacus. 2. ve. dux	li. 11	fo. 237
ioannes vandulo. ve. dux	li. 13	fo. 283
ioannes forancius. ve. dux	li. 13	fo. 291
ioannes gradenico. ve. dux	li. 13	fo. 302
ioannes delphinus. ve. dux	li. 13	fo. 302
ioannes mocenico. ve. dux	li. 15	fo. 351
io. scanderbecchi filius	li. 15	fo. 353
io. capolus. or. pdicatorum	li. 15	fo. 354
io. alemanus astronomus	li. 15	fo. 355
io. psbiter idoz. papa	li. 15	fo. 356
ioanna neapolis regina	li. 13	fo. 299
ioanna. 2. neapolis regina	li. 14	fo. 319
ioathan rex iuda	li. 4	fo. 63
iob propheta vita	li. 3	fo. 25
iobeleus Rome sit	li. 13	fo. 287
iobeleus rome sit	li. 14	fo. 312
ioel propheta	li. 4	fo. 61
ionas propheta	li. 4	fo. 60

onia prouincia vbi sit	li. 2	fo. 7
ionicus noee filius	li. 2	fo. 8
ionicus archadis regis filius	li. 3	fo. 39
ionathas machabeoz dux	li. 7	fo. 118
iozam rex iuda	li. 4	fo. 57
iosaphath rex iuda	li. 4	fo. 57
ioseph filius iacob nascitur	li. 3	fo. 17
ioseph abaramathia	li. 8	fo. 140
iosephus iudeus vir magnus	li. 7	fo. 110
iosephus iudeus historicus	li. 8	fo. 150
iosias rex iuda	li. 4	fo. 69
iosue hebreoz dux	li. 3	fo. 30
iouinianus imperator grecus	li. 9	fo. 288
iouinianus hereticus	li. 9	fo. 189
ilium in troia vastat	li. 7	fo. 124

I P

Ippolitus martir	li. 8	fo. 170
ippolitus 2 cassianus mces	li. 8	fo. 170
iphreus assyrioz rex	li. 3	fo. 20

I S

Isac medicus	li. 12	fo. 255
isach patriarcha abrae filius	li. 3	fo. 14
isacius exarchus. Ro.	li. 10	fo. 219
isaias ppheta magnus	li. 4	fo. 61
isacus. Ro. orator	li. 8	fo. 156
isidorus doctor hispalen. eps	li. 10	fo. 218
ismael abrae filius	li. 3	fo. 13
israelitaz regni principium	li. 4	fo. 55
israelitaz regum epilogus	li. 4	fo. 64
isocrates philosophus 2 orator	li. 5	fo. 84
isuardus monachus doctor	li. 10	fo. 231

I T

Italoz regni principium	li. 3	fo. 27
italie prouincie descriptio	li. 3	fo. 27

I U

Judas filius iacob aquo iudei	li. 3	fo.
iudas machabeus dux	li. 7	fo. 118
iudas q 2 thadeus apostolus	li. 8	fo. 157
iudicum israel finis	li. 3	fo. 48
iudee regionis descriptio	li. 8	fo. 152
iudeoz regni instauratio	li. 7	fo. 121
iudeoz pontificum epilogus	li. 8	fo. 153
iudeoz regum epilogus	li. 8	fo. 151
iudeus ymaginem xpi confodit	li. 10	fo. 230

fudocus anglozum regis filius	li. 10	fo. 220
fudith vidua	li. 5	fo. 76
fugurte bellum incipit	li. 7	fo. 121
fugurta Numidarum rex fuit	li. 7	fo. 121
fulianus cenomanensis episcopus	li. 8	fo.
fulianus antiochenis martir	li. 8	fo. 176
fulianus campanus episcopus	li. 9	fo. 196
fulianus apostata imperator	li. 9	fo. 187
fuliana comensis virgo 7 martir	li. 8	fo. 176
fulana Ro. virgo 7 martir	li. 9	fo. 187
fulius cesar	li. 7	fo. 128
fulius frontonius doctor	li. 8	fo. 166
fulius africanus doctor	li. 8	fo. 173
fulius papa	li. 9	fo. 183
funipertus longobardorum rex	li. 10	fo. 224
supiter primus rex	li. 3	fo. 27
supiter secundus crete rex celi filius	li. 3	fo. 28
justinus tiberiensis histor.	li. 8	fo. 156
justinus Palaestinus philosophus	li. 8	fo. 159
justinus senior imperator	li. 9	fo. 209
justinus junior imperator	li. 10	fo. 213
justina imperatrix	li. 9	fo. 191
justinianus senior imperator	li. 9	fo. 210
justinianus junior imperator	li. 10	fo. 224
justinianus patriciacus ve. dux	li. 11	fo. 232
juuenalis poeta satyricus	li. 8	fo. 156
juuenens cardinalis poeta	li. 9	fo. 182
luo canonicus doctor	li. 12	fo. 258

K A

karolus Martellus rex	li. 10	fo. 226
karolus magni karoli frater	li. 10	fo. 227
karolus magnus sic imperator	li. 10	fo. 231
karolus secundus caluus imperator	li. 11	fo. 236
karolus tertius grossus imperator	li. 11	fo. 237
karolus quartus simplex imperator	li. 11	fo. 238
karolus sicilie rex	li. 13	fo. 280
karolus philippi regi filius rex	li. 13	fo. 293
karolus quintus imperator	li. 13	fo. 300
karolus francus Joanni superati	li. 14	fo. 308
karolus penultimus francozum rex	li. 15	fo. 339
karolus francozum rex vltimus	li. 15	fo. 357
karolus mala testa	li. 14	fo. 313
karolus manfredus fauentie domus	li. 15	fo. 323
karolus zenus venetus imperator	li. 15	fo. 306
karolus Aretinus poeta	li. 15	fo. 325
karolus Burgundionum dux vltimus	li. 15	fo. 349
karolus andegauenis dux	li. 15	fo. 352

karolus montonus comes	li. 15	fo. 351
karolus manfredus fauentie domus	li. 15	fo. 343
katherina virgo 7 martir	li. 8	fo. 175
katherina oucissa M. M.	li. 14	fo. 315
katherina Senecis vir	li. 14	fo. 308

L A

Labdon iudex israel	li. 3	fo. 43
labores lacedemoniozum rex	li. 4	fo. 54
lacedemoniozum regni principium	li. 3	fo. 50
lacedemonia prouincia vbi sit	li. 3	fo. 50
lactantius firmianus philosophus	li. 8	fo. 179
ladislaus neapolitanus rex	li. 14	fo. 309
lafrancus papien epus	li. 12	fo. 252
lamech Noe pater	li. 1	fo. 50
lambertinus de Ramponib ⁹ legis	li. 13	fo. 291
lancea chisti inuenitur	li. 12	fo. 257
lando papa	li. 11	fo. 259
laodicea Ciuitas describitur	li. 6	fo. 102
laomedon Sicyoniozum rex	li. 3	fo. 34
lapstenes assyriozum rex	li. 4	fo. 54
lapis de castellione legis	li. 13	fo. 297
latinus primus rex	li. 3	fo. 41
latinozum regni principium	li. 3	fo. 44
latina prouincia que sit	li. 3	fo. 44
latinus siluius rex	li. 3	fo. 51
latinarum litterarum inuenso	li. 3	fo. 40
latinorum regum epilogus	li. 4	fo. 63
laurentozum regni principium	li. 3	fo. 36
laurentius leuita martir	li. 8	fo. 170
laurentius tepulus venetozum dux	li. 13	fo. 280
laurentius celsus vene. dux	li. 13	fo. 303
laurentius Justinianus patriarcha	li. 14	fo. 310
laurentius Calchagnus bapicn	li. 15	fo. 355
laurentius valla orator	li. 15	fo. 330
laurus maripetrus ve. dux	li. 12	fo. 268
lazarus Marthe frater	li. 8	fo. 146
laurentius de Colonia or. ere.	li. 15	fo. 344

L E

Leander hispaleñ episcopus	li. 10	fo. 213
Lelius aticus tragicus ro.	li. 7	fo. 120
lelius cecilius Ro. consul	li. 7	fo. 120
lelius pomponius historicus	li. 7	fo. 123
leo primus papa doctor	li. 9	fo. 205
leo secundus papa	li. 10	fo. 222
leo tertius papa	li. 10	fo. 236

leo quartus papa	li. II fo. 235
leo quintus papa	li. II fo. 238
leo sextus papa	li. II fo. 239
leo septimus papa	li. II fo. 240
leo octauus papa	li. II fo. 241
leo nonus papa	li. II fo. 251
leo primus grecus imperator	li. 10 fo. 225
leo secundus grecus imperator	li. 10 fo. 230
leo tertius grecus imperator	li. II fo. 237
leocadia virgo. 7 martir	li. 8 fo. 176
leoneus grammaticus Ro.	li. 7 fo. 123
leonida spartanorum dux	li. 5 fo. 80
leonides originis pater	li. 8 fo. 164
leonardus sanctus eremita	li. 10 fo. 213
leonardus aretinus orator	li. 14 fo. 321
leonardus iustinian ⁹ venetus orator	li. 15 fo. 325
leonardus de vrino or. predicatorum	li. 15 fo. 337
leo estensis marchio	li. 13 fo. 287
leodum ciuitas galliarum vastatur	li. 15 fo. 343
leodogarius augustudinensis epus	li. 10 fo. 223
leodulphus carthusiensis monachus	li. 13 fo. 297
lepodius roma. bellator	li. 7 fo. 124
leporius aphyricanus doctor	li. 9 fo. 187
lepitarum bellum	li. 3 fo. 38
leonellus marchio estensis	li. 15 fo. 331
leontius grecus imperator	li. 10 fo. 224
lesches grecus poeta	li. 4 fo. 68
leui a quo leuitarum ordo	li. 3 fo. 20
leuiticus liber quid contineat	li. 3 fo. 26

L 3

Libertas Mediolan	li. 15 fo. 334
liberius papa	li. 9 fo. 186
lybia epaphi vxor 7 Busiridis mater	li. 3 fo. 3
liburni portus destruitur	li. 15 fo. 344
lichon phus	li. 7 fo. 108
licurgus magnus philosophus	li. 4 fo. 61
licinius tyrannus romanorum	li. 9 fo. 118
lidim cham filius	li. 2 fo. 8
lidia prouincia a quo nomen habuit	li. 2 fo. 8
lidia regio vbi sit	li. 4 fo. 62
lidorum regni principium	li. 4 fo. 62
lidorum regni finis	li. 5 fo. 75
ligus pbetuntis filius a quo liguria	li. 3 fo. 24
liguria prouincia vbi sit	li. 3 fo. 24
ligurum galia que sit	li. 3 fo. 49
linus poeta 7 musicus	li. 3 fo. 32
linus papa 7 martir	li. 8 fo. 146

lisander lacedemonius dux	li. 5 fo. 85
lisimachus cassandri forozius	li. 7 fo. 104
lisimachus macedonum rex	li. 7 fo. 106

L O

Locuste aphyricam vastant	li. 7 fo. 120
locuste galliam vastat	li. II fo. 236
locuste Buxiam inuadunt	li. 15 fo. 350
lodouicus gallus imperator	li. II fo. 233
lodouicus secundus gallozum ipator	li. II fo. 239
lodouicus primus francorum rex	li. II fo. 237
lodouicus secundus francozum rex	li. 12 fo. 246
lodouicus tertius francozum rex	li. 12 fo. 254
lodouicus quartus francozum rex	li. 12 fo. 259
lodouicus quintus francozum rex	li. 12 fo. 262
lodouicus sextus francozum rex	li. 13 fo. 274
lodouicus septimus francozum rex	li. 13 fo. 275
lodouicus octauus francozum rex	li. 13 fo. 292
lodouicus nonus francozum rex	li. 15 fo. 340
lodouicus Bauarus imperator	li. 15 fo. 292
lodouicus Tarentinus apulie rex	li. 13 fo. 301
lodouicus donato epus Bergomi	li. 15 fo. 344
lodouicus primus gonzaga	li. 13 fo. 294
lodouicus secundus gonzaga	li. 15 fo. 333
lodouicus andegauensis dux	li. 14 fo. 308
lodouicus secundus andegauensis dux	li. 14 fo. 317
lodouicus Sabaudie dux	li. 15 fo. 341
lodouicus Saluciarum Marchio	li. 15 fo. 330
lodouicus pontanus legista	li. 15 fo. 325
lodouicus Sphortia	li. 15 fo. 351
longinus Miles christi martir	li. 8 fo.
longinus exarchus	li. 10 fo. 215
longobardorum regni principium	li. 10 fo. 213
longobardorum regum epilogus	li. 10 fo. 213
lombardia describitur	li. 10 fo. 213
lombardi vnde dicantur	li. 10 fo. 214
lotharius primus francozum rex	li. 9 fo. 209
lotharius secundus francozum rex	li. 10 fo. 215
lotharius 3 ⁹ francozum rex 7 impator	li. 11 fo. 234
lotharius quartus francozum rex	li. 12 fo. 241
lotharius germanorum imperator	li. 12 fo. 268

L U

Lucana Ciuitas describitur	li. 6 fo. 103
lucas euangelista	li. 8 fo. 145
lucanus poeta cordubensis	li. 8 fo. 147
lucenses in libertatem se vendicant	li. 13 fo.

Lucius Tarquinius rex Ro.	li.5 fo.75
Lucius anglozum rex	li.8 fo.163
Lucia virgo 7 martir	li.8 fo.176
Lucianus Nicomediensis doctor	li.8 fo.179
Lucianus hierosolimitanus doctor	li.9 fo.187
Lucius primus papa 7 martir	li.8 fo.168
Lucius 2 ^o papa	li.12 fo.263
Lucius 3 ^o papa	li.13 fo.268
Lucinus vicecomes	li.12 fo.297
Lucifer episcopus 7 doctor	li.9 fo.187
Lucretia Ro. se interf. cit	li.5 fo.77
Ludi scenici instituuntur Ro.	li.5 fo.86
Lugdunum galliarum ciuitas	li.6 fo.98
Luna tuscia ciuitas vbi fuerit	li.3 fo.46
Luna planeta in sanguinem vertitur	li.12 fo.249
Lupales assyriozum rex	li.4 fo.52
Lupus galliarum episcopus	li.9 fo.205
Luythpertus longobardozum rex	li.10 fo.225
Luythprandus longobardozum rex	li.10 fo.226
Luth Sem filius	li.2 fo.8
Luthi populi aquo dicti sun	li.2 fo.8

M A

Machabeozum historia incipit	li.7 fo.104
Macharius abbas	li.9 fo.190
Macharius alius abbas	li.9 fo.190
Macedonia prouincia vbi sit	li.4 fo.61
Macedonozum regni principium	li.4 fo.61
Macedonicum bellum	li.7 fo.116
Macedonum regum epilogus	li.7 fo.117
Macedo hereticus a quo 7c	li.9 fo.186
Macrinus imperator Ro.	li.8 fo.164
Magog ex nepotibus Noe	li.2 fo.7
Maguncia germanie ciuitas	li.6 fo.99
Mapheus forestus legista	li.13 fo.295
Mapheus uechius poeta 7 orator	li.15 fo.325
Maia Albatris vxor	li.3 fo.20
Maiolus sanctus abbas	li.11 fo.240
Malabel cayne filius	li.1 fo.5
Malachias propheta	li.4 fo.57
Malactarum regni principium	li.12 fo.248
Mamphredus Sicilie rex	li.13 fo.278
Mamphredozum regni principium	li.13 fo.297
Manullus assyriozum rex	li.3 fo.23
Manmerus vieneti episcopus	li.9 fo.207
Manmea egyptiozum regina	li.9 fo.190
Manelcus assyriozum rex	li.3 fo.20
Manaben israel rex	li.4 fo.22

Manasses rex iuda	li.4 fo.67
Manasses iudeozum pontifex	li.7 fo.108
Manca hereticus	li.8 fo.171
Mandeu assyriozum rex	li.3 fo.20
Manicheozum heresia	li.8 fo.171
Manilius Ro. consul	li.7 fo.122
Mantua lombardie ciuitas	li.6 fo.96
Mararus Sicyniozum rex	li.3 fo.23
Marcianus episcopus verdoni	li.3 fo.155
Marcialis poeta	li.8 fo.156
Maratus secundus Sicyniozum rex	li.3 fo.25
Marcus Curtius Ro.	li.5 fo.86
Marcus pompilius Ro.	li.5 fo.89
Marcus valerius coruinus Ro	li.8 fo.89
Marcus regulus Ro.	li.7 fo.107
Marcus claudius marcellus Ro.	li.7 fo.113
Marcus furius poeta Ro	li.7 fo.126
Marchus varro phus ro.	li.7 fo.128
Marcus banus poeta	li.7 fo.131
Marcus euangelista	li.8 fo.144
Marcus antonius imperator ro.	li.8 fo.161
Marcus primus papa	li.8 fo.182
Marcus cornarius ve. dux	li.14 fo.304
Marcus barbarico dux.	li.15 fo.358
Marcellus 7 apuleus martires	li.8 fo.149
Marcellus papa	li.8 fo.171
Marcellinus papa	li.8 fo.171
Marcellus ve. dux	li.10 fo.225
Marcus aurelius imprator	li.8 fo.155
Marcion hereticus	li.8 fo.160
Marcus ephesinus episcopus	li.15 fo.330
Marcion doctor	li.8 fo.169
Maria mater domini nostri	li.7 fo.133
Maria magdalena	li.8 fo.149
Maria egyptiaca sancta	li.9 fo.190
Marianes hebreozum regina	li.7 fo.134
Marinus philereus ve. dux	li.13 fo.302
Marinus georgius ve. dux	li.13 fo.291
Marinus maurocenus ve. dux	li.13 fo.277
Marcianus imperator grecus	li.9 fo.203
Marius philephus orator	li.15 fo.345
Mare deus belli Jouis filius	li.3 fo.38
Martina Ro virgo 7 martir	li.8 fo.166
Martinus turoñ episcopus	li.9 fo.195
Martinus primus papa	li.10 fo.220
Martinus secundus papa	li.11 fo.237
Martinus tertius papa	li.11 fo.240
Martinus quartus papa	li.13 fo.283
Martinus quintus papa	li.15 fo.321

martin' Scotus ordinis cister	li.13 fo.278
martinus Turrianus Mediolanensis	li.13 fo.279
martinus Iluani canonista	li.13 fo.288
martinus cremonen' legista	li.12 fo.271
marcellus carrarien' princeps	li.13 fo.294
marcellus secundus Lararien' princeps	li.13 fo.300
marcellus firmus flor.	li.15 fo.355
maximianus burgondiorum dux.	li.15 fo.350
marcellus parauinus medicus	li.14 fo.312
marcus ro. legatus	li.8 fo.145
massenissa Numidarum rex	li.7 fo.121
massilia galliarum ciuitas	li.5 fo.71
maestinus scaliger veronensis	li.13 fo.295
maestinus vicecomes	li.14 fo.315
marbatiis hebreorum sacerdos	li.7 fo.117
matheus apostolus	li.8 fo.153
matthias apostolus	li.8 fo.153
matthias ungarie rex	li.15 fo.341
matildis comitissa	li.12 fo.255
matheus vicecomes	li.13 fo.285
matheus de aqua sparta oz. minorum	li.3 fo.285
matheus Siluaticus medicus	li.13 fo.293
mauritiu' imperator grecus	li.10 fo.215
mabumetus pseudo propheta	li.10 fo.217
mabumetus orbomanus imperator	li.15 fo.352
maxentius tyrannus imperator	li.8 fo.180
maximius trax imperator	li.8 fo.167
maximinus tyrannus Cesar	li.8 fo.180
maximianus grecus doctor	li.8 fo.164
maximianus imperator	li.8 fo.180
maximianus Ro. tyrannus	li.9 fo.204
maximinus britanicus Miles	li.9 fo.191
maximus et Claudius martires	li.8 fo.177
maximianus chaurinen' episcopus	li.9 fo.201
maximilianus Burgundionum dux.	li.15 fo.350

M e

Medea a quo media puicia	li.2 fo.7
medea colchozum regina	li.3 fo.39
media prouincia vbi sit	li.2 fo.7
medie prouincie descriptio	li.3 fo.39
medius demophantis filius	li.3 fo.48
mediolanum Ciuitas describitur	li.6 fo.93
mediolanum a Roma. capitur	li.7 fo.110
mediolanum a gottis vastatur	li.9 fo.212
mediolanum a Barbarossa destruitur	li.21 fo.266
medon Lodri filius	li.4 fo.51
medozum regni principium	li.4 fo.60
medozum regum epilogus	li.4 fo.72

melania Ro. sancta	li.9 fo.190
mellant' Rex	li.3 fo.50
melampus medicus argius	li.3 fo.35
melcha batuelis vxor	li.2 fo.11
melchisedech papa	li.8 fo.179
melchisedech doctor	li.8 fo.162
melchisedech magnus sacerdos	li.3 fo.13
melisius medicus et philosophus	li.5 fo.82
meles lydorum rex	li.4 fo.66
meles granate Rex	li.15 fo.358
menna Ro. martir'	li.8 fo.177
menander poeta comicus	li.7 fo.106
menander hereticus	li.8 fo.155
menedemus philosophus	li.7 fo.105
memocrates phus	li.7 fo.131
menelaus rex elene maritus	li.3 fo.41
menesteus Athenien' rex	li.3 fo.40
menatus florentinus martir	li.8 fo.167
menon tirani filius	li.3 fo.43
m. rcurius Iouis filius	li.3 fo.20
mercurius trimegister egyptus	li.3 fo.21
mercurius tertius hermes dictus	li.3 fo.21
mercurius quartus tubal appellatus	li.3 fo.21
mercurius quintus lyricus	li.3 fo.21
meres Etiopum Rex	li.4 fo.68
merinus lalmas Bergomen'	li.14 fo.304
merodach caldeorum rex	li.4 fo.66
messalla coruinus poeta	li.7 fo.131
messalina Claudij vxor	li.8 fo.143
mesappus Sicyoniorum rex	li.3 fo.17
mesaram Cham filius	li.2 fo.7
mesaram alius filius	li.2 fo.7
mesopotamia regio vbi sit	li.2 fo.11
messanissa Numidarum rex	li.7 fo.121
metodius martir	li.8 fo.177
metrodorus Athenien' philosophus	li.7 fo.119
metrodozus grecus Rethor	li.7 fo.124
mezentius imperator grecus	li.10 fo.221
michaelis Archangeli reuelatio	li.9 fo.280
michaelis Archangeli apparitio	li.11 fo.237
michael primus imperator grecus	li.11 fo.232
michael secundus imperator grecus	li.11 fo.233
michael tertius imperator grecus	li.11 fo.235
michael quartus imperator grecus	li.13 fo.279
michael de Lesena ordi. mino.	li.13 fo.293
michael de massa ordi. eremi.	li.13 fo.298
michael mauzocenus. ve. dux	li.14 fo.379
michael Sren. ve. dux	li.14 fo.313
michael Lararien' medicus	li.15 fo.345

Micheas propheta	li. 4 fo. 63
michelethus corogniola armiger	li. 15 fo. 336
micenarum regem principium	li. 3 fo. 36
micena vrbs vbi fuerit	li. 3 fo. 36
midas phrigie rex	li. 3 fo. 36
militum alie Ciuitas	li. 4 fo. 53
mileto Sardinensis episcopus	li. 8 fo. 160
milo Anglie Comes	li. 12 fo. 250
mineus anglozum rex	li. 11 fo. 237
minerua gentium dea	li. 3 fo. 15
minerue multe sunt	li. li. 3 fo. 25
minos Iouis filius	li. 3 fo. 33
minutius Ro. cardiacus	li. 8 fo. 166
minutius rethor	li. 9 fo. 18
mirena grece Ciuitas	li. 4 fo. 53
mison Lineus philolophus	li. 4 fo. 72
mitilena Alie ciuitas conditur	li. 3 fo. 26
mitilena in genuensibus deuenit	li. 14 fo. 309
mirius Assiriozum rex	li. 3 fo. 39
mitridatis regis vita	li. 7 fo. 133
mitridaticum bellum	li. 7 fo. 133
mitridates pbus peragamenus	li. 7 fo. 136

M O

modestus doctor	li. 8 fo. 162
moyses propheta nascitur	li. 3 fo. 26
moyses populum regit	li. 3 fo. 26
moysi libri	li. 3 fo. 26
moyses Monachus egyptius	li. 9 fo. 190
monachorum regulatio	li. 9 fo. 20
monasteria a Marchionibus montif-	
ferati condita	li. 12 fo. 245
monica mf diuini Augustini	li. 9 fo. 193
monstruosorum hominum genera	li. 52 fo. 9
monstrum feminei sexus	li. 12 fo. 154
montanus hereticus	li. 8 fo. 162
montisferrati regni principium	li. 10 fo. 244
montisferrati regni principium	li. 13 fo. 30

M U

Mulier Lanem pepezie	li. 15 fo. 334
muscus poeta grecus	li. 3 fo. 37
muscus seu Musianus doctor	li. 8 fo. 162
mutine Ciuitatis conditio	li. 6 fo. 99

N A

Nabuchodonosor rex Caldeorum	li. 4 fo. 70
nabuchodonosor visiones videt	li. 5 fo. 73
nabuchodonosor secundus rex	li. 5 fo. 74
nachor pater thare	li. 2 fo. 10
nadab rex israel	li. 4 fo. 56
narses patricius grecus	li. 9 fo. 212
natham propheta	li. 4 fo. 52
naulum ligurum Ciuitas	li. 6 fo. 98
naum propheta	li. 4 fo. 63
naxos Alie ciuitas	li. 4 fo. 66
nazarus et Sesus martires	li. 8 fo. 149
nazarus rethor	li. 9 fo. 192

N E

Neapolis ciuitas conditur	li. 3 fo. 45
neemias propheta hebrus	li. 5 fo. 82
nembroth quattuor habentur	li. 2 fo. 8
nembroth gigas regnat	li. 2 fo. 8
nemesius dyaconus martir	li. 8 fo. 170
nempher Lenres pharao	li. 4 fo. 57
neptunus gentilium deus	li. 3 fo. 33
nercus et archileus martires	li. 8 fo. 148
nero Romanus imperator	li. 8 fo. 147
nerua Romanus imperator	li. 8 fo. 156
nestor hereticus	li. 9 fo. 197
neuius poeta	li. 7 fo. 114

N J

Nicander poeta grecus	li. 7 fo. 115
Nicanor diaconus	li. 8 fo. 140
nicea Alie Ciuitas	li. 6 fo. 102
nicensis Synodus	li. 9 fo. 182
niceforus imperator grecus	li. 10 fo. 231
niceforus secundus imperator grecus	li. 11 fo. 241
nicephus medicus grecus	li. 4 fo. 68
nicomedia Alie ciuitas	li. 4 fo. 68
nicodemus phariseorum princeps	li. 8 fo. 140
nicolaus aduena diaconus	li. 8 fo. 140
nicolaus magnus episcopus	li. 9 fo. 186
nicolaus primus papa	li. 11 fo. 235
nicolaus secundus papa	li. 12 fo. 253
nicolaus tertius papa	li. 13 fo. 283
nicolaus quartus papa	li. 13 fo. 283
nicolaus quintus papa	li. 15 fo. 334
nicolaus de Neapoli legista	li. 13 fo. 288
nicolaus de lira or. mi.	li. 13 fo. 293
nicolaus mutinensis legista	li. 13 fo. 295
nicolaus Renci Ro. scriba	li. 13 fo. 300
nicolaus primus clesensis	li. 13 fo. 303

nicolaus secundus estensis	li.14 fo.311
nicolaus florentinus eques	li.14 fo.304
nicolaus pisanus ve. imperator	li.14 fo.306
nicolaus guaschus ge. dux	li.14 fo.308
nicolaus florentinus medicus	li.14 fo.302
nicolaus cubicus orator	li.14 fo.328
nicolaus piceninus imperator	li.15 fo.331
nicolaus Tholentinus ordinis eremi.	li.15 fo.333
nicolaus tronus ve. dux	li.15 fo.346
nicolaus Lanalis vene.	li.15 fo.344
nicolaus perotus episcopus	li.15 fo.344
nicolaus marcellus ve. dux	li.15 fo.347
nicomedes martir	li.8 fo.155
nicostrata regina Carmenta	li.4 fo.40
nigidius figulus philosophus	li.7 fo.127
nilius flavius vbi sit	li.1 fo.3
ninus Assyriorum rex	li.3 fo.11
ninus secundus assyriorum rex	li.3 fo.12
niobes Lantall filia	li.3 fo.33

N O

Noe tres filios generat	li.1 fo.6
noe ex archa egreditur	li.2 fo.6
noe Jonicum generat filium	li.2 fo.8
norma. dozum regni principium	li.11 fo.237
noruegia prouincia vbi sit	li.12 fo.263
nouaria Ciuitas lombardie	li.6 fo.98
nouatus salinaucus	li.8 fo.167

N U

Numma pompilius rex	li.4 fo.66
numidarum reges qui fuerunt	li.7 fo.121
numida prouincia vbi sit	li.7 fo.121
nemitor latinus rex	li.4 fo.63

O B

Obelerus venetorum dux	li.10 fo.230
obizo estensis Marchio	li.13 fo.297

O C

Ochozias rex israel	li.4 fo.57
ochozias rex iuda	li.4 fo.58
octauianus magnus imperator	li.7 fo.129

O D

Odefredus bononiensis legista	li.13 fo.276
odofredus alter doctor	li.13 fo.279
odillus Clumacensis Abbas	li.12 fo.244

O L

Olida prophetissa	li.4 fo.70
oidrandinus estensis marchio	li.13 fo.273
oidradus de laude legista	li.13 fo.295
olei fons rome erupit tempore christi	li.8 fo.137
olimpiadarum institutio	li.4 fo.62
olympias mater alexandri magni	li.9 fo.87

O N

Onias primus hebreorum pontifex	li.7 fo.104
onias secundus hebreorum pontifex	li.7 fo.110
onias tertius hebreorum pontifex	li.7 fo.113
onesericus grecus philosophus	li.7 fo.111
opianus celix poeta	li.8 fo.162
ops dea coli filia	li.3 fo.21
optatus africanus doctor	li.9 fo.139

O R

Orbis demensio a Cesare	li.7 fo.129
ordelaphus ve. dux	li.12 fo.257
ordelaphorum regni principium	li.13 fo. 97
ordo eremitarum diui augustini	li.9 fo.193
ordo canonicorum diui augustini	li.9 fo.194
ordo Monachorum beati benedicti	li.9 fo.209
ordo Cluniacensium in galia	li.11 fo.239
ordo vallis umbros in florentia	li.12 fo.254
ordo cartusienfium	li.12 fo.256
ordo astercensium in Burgundia	li.12 fo.257
ordo premonstratensis	li.12 fo.260
ordo templariorum in hierusalem	li.12 fo.260
ordo humiliatorum	li.12 fo.269
ordo carmelitarum	li.13 fo.272
ordo crucifigerorum	li.13 fo.274
ordo predicatorum sancti dominici	li.13 fo.274
ordo minorum sancti francisci	li.13 fo.274
ordo seruorum beate Marie	li.13 fo.284
ordo celestinozum a beato celestino	li.13 fo.287
ordo Rodiorum militum	li. 13 fo.289
ordo militum Jesu christi in Anglia	li.13 fo.293
ordo sancte Brigide	li.14 fo.304
ordo Inieluatorum pauperum	li.14 fo.304
ordo sancti Saluatoris Regularium	li.14 fo.304

ordo monachorum Alborum	li.14	fo.316
ordo mendicantiū sancti hieronymi	li.14	fo.316
ordo sancti gregori de Alga. ve.	li.14	fo.316
ordo sancte iustine patavine	li.14	fo.318
ordo regularium lateranen.	li.14	fo.318
ordo monachorū sancti hieronymi	li.14	fo.318
ozeites macedonum rex	li.5	fo.84
ozigenes magnus doctor	li.8	fo.166
ozpheus theologus grecus	li.3	fo.37
ozofius historicus	li.9	fo.201
orthopolis sponiorum	li.3	fo.37

O S

Osee propheta hebreus	li.4	fo.61
osee rex israel	li.4	fo.65
ostia italie ciuitas	li.4	fo.69
osozon egyptiorum rex	li.4	fo.61

O I

Otho primus imperator Ro.	li.4	fo.50
otho secundus imperator germa.	li.12	fo.242
otho tertius imperator germa.	li.12	fo.242
otho quartus imperator germa.	li.12	fo.247
otho quintus imperator germanoz	li.13	fo.275
otho vsmelus venetarum rex	li.12	fo.249
otho vicecomes mediola. episcopus	li.13	fo.282
otho tertius permensis tyrannus	li.14	fo.319
othoniel iudex israel	li.3	fo.32
othus anglie comes	li.12	fo.252

O 3

Ozi heretorum pontifex	li.3	fo.47
ozias rex iuda	li.4	fo.60

P b

Phacee rex israel	li.4	fo.62
phacee rex israel	li.4	fo.63
phauozinus philosophus	li.8	fo.161
phaleris philosophus tyrannus	li.4	fo.69
phariseorum secta	li.8	fo.138
pharos turris alexandrie	li.7	fo.108
phauozinus philosophus	li.8	fo.161
phedron philosophus	li.5	fo.88
phelus phoronei frater	li.3	fo.16
phenix egypti rex	li.3	fo.31

pherecides philosophus	li.4	fo.70
phereceus philosophus et dux	li.4	fo.59
phestus sicioniorum Rex	li.3	fo.39
phestus iudee prefectus	li.8	fo.148
pheton solis deus filius	li.3	fo.24
phidas statuarius	li.5	fo.82
philemon musicus	li.3	fo.38
philemon poeta	li.7	fo.106
philippicus imperator grecus	li.10	fo.225
philippinus gonzaga	li.13	fo.297
phillo alexandrinus philosophus	li.8	fo.141
phillo iudeus philosophus	li.7	fo.115
philopomenes philosophus et ipator	li.7	fo.115
philippus primus. Mace. rex	li.5	fo.87
philippus secundus macedonum rex	li.7	fo.112
philippus tertius rex Alexadri pater	li.7	fo.87
philippus quartus syrie rex	li.7	fo.103
philippus vnus ex primis diacoib ⁹	li.8	fo.140
philippus aposto us iesu christi	li.8	fo.146
philippus cretensis doctor	li.8	fo.162
philippus Ro. imperator christianus	li.8	fo.168
philippus vltimus syrie rex	li.7	fo.122
philippus Episcopus et martir	li.8	fo.170
philippus presbiter et doctor	li.9	fo.199
philippus primus francozum rex	li.12	fo.268
philippus secundus francozum rex	li.13	fo.282
philippus tertius francozum rex	li.13	fo.284
philippus quartus francozum rex	li.13	fo.292
philippus quintus francozum rex	li.13	fo.294
philippus turranus princeps	li.13	fo.280
philippus beatus or. seruozum	li.13	fo.284
philippus auria genuensis armiger	li.13	fo.301
philippinus spinula gen. uen. patricius	li.	fo.
philippus maria Mediolani dux	li.14	fo.310
phinees iudeorum pontifex	li.3	fo.32
phinees filius heli Sacerdotis	li.3	fo.
philist. nes oilonis focer	li.3	fo.5
phota imperator grecus	li.10	fo.217
phozbas Arguozum rex	li.3	fo.23
phozbas Athenensium dux	li.4	fo.56
phozcus rex Assie	li.3	fo.22
phozon. n. magnus rex	li.3	fo.16
phozbinus alius hereticus	li.9	fo.189
phozinus iugunen. s. Episcopus	li.8	fo.160
phul Assyriorum rex	li.4	fo.60

P 2

Dambo Abbas	li.9	fo.190
pacinus Barchinonensis Episcopus	li.9	fo.194
pacomius Abbas	li.9	fo.186
padus fluuius vbi sit	li.3	fo.24
padus fluuius excreuit	li.15	fo.349
paphlagonia vbi sit	li.2	fo.7
paganus euria genu. armiger	li.13	fo.303
palas euandri filius	li.3	fo.40
paladinus doctor	li.9	fo.199
pallamides grecus armiger	li.3	fo.42
palemon vicentinus grammaticus	li.8	fo.147
paleologorum imperii principium	li.13	fo.279
palestina prouincia vbi sit	li.2	fo.7
palmachius consul et martir	li.8	fo.166
palmira Regina	li.8	fo.173
pamphantius Egyptius Abbas	li.9	fo.190
pamphilus martir et doctor	li.8	fo.177
pandion Atheniensium rex	li.3	fo.32
pandion secundus Atheniensium rex	li.3	fo.36
pandulfus malatesta	li.14	fo.316
pandulfus malatesta	li.15	fo.353
pareas assyriorum rex	li.3	fo.36
parenius philosophus grecus	li.7	fo.114
panthelemon martir	li.8	fo.177
panthasilea regina	li.3	fo.42
papia lombardie ciuitas	li.6	fo.3
papias hieropolitanus episcopus	li.8	fo.169
papias grammaticus italicus	li.12	fo.271
paradisus voluptatis vbi sit	li.1	fo.3
paradisi terrestres sex habentur	li.1	fo.3
parasum olim lombardie ciuitas	li.11	fo.241
parisus goltarum mag. ciuitas	li.6	fo.98
parma lombardie ciuitas	li.6	fo.99
parmenas diaconus antiquus	li.8	fo.140
parmenides philosophus	li.5	fo.82
parasius pictor asyanus	li.5	fo.82
partharis longobardorum rex	li.x	fo.222
parthorum regni principium	li.7	fo.109
parthorum reges qui fuerunt	li.7	fo.109
partha regio vbi sit	li.7	fo.109
paschalis primus papa	li.11	fo.233
paschalis secundus papa	li.12	fo.257
paschalis malipetrus venetiarii dux	li.15	fo.339
paster thebayde Abbas	li.9	fo.190
patricius hybernensis episcopus	li.9	fo.199
patavinum Ciuitas conditur	li.3	fo.48
patavinum venetie subijcitur	li.14	fo.315
paula Ro. matrona	li.9	fo.195
paulus emilius consul Ro.	li.7	fo.117

paulus apostolus domini	li.8	fo.144
paulus patavinus iuriscultus	li.8	fo.166
paulus samothren. Episcopus	li.8	fo.170
paulus primus eremita	li.9	fo.185
paulus constantinopolitanus Epus	li.9	fo.185
paulus narbonensis Episcopus	li.9	fo.185
paulus panonius presbiter	li.8	fo.149
paulus lucius primus venetiarii dux	li.x	fo.224
paulus primus papa	li.x	fo.228
paulus secundus papa veterorum	li.15	fo.342
paulus longobardorum historicus	li.x	fo.230
paulus perusinus legista	li.13	fo.298
paulus guinifius luce dominus	li.14	fo.312
paulus florentinus geometra	li.13	fo.298
paulus Ro. ordinis eremitarum	li.15	fo.344
paulus veter. ordinis eremitarum	li.14	fo.315
paulus Bergomen. or. Eremitarum	li.15	fo.345
paulus vsinus Rhetor Bergomen.	li.15	fo.345
paulus procastrus legista	li.15	fo.325
paulus Treuerensis Episcopus	li.9	fo.185
paulinus Nolanus episcopus	li.9	fo.197
pax Romanis et Carthagineis	li.7	fo.108
pax mediolanen. et florentinorum	li.14	fo.311
pax veterorum et Mediola.	li.15	fo.337
pax vltima omniū italicorum anni. 1485	li.15	fo.356

P E

Pellagius primus papa	li.9	fo.212
pellagius secundus papa	li.x	fo.215
pellagius hereticus a quo pellegi	li.9	fo.95
pellasgus sicioniorum rex	li.3	fo.45
pellops Tantali filius	li.3	fo.34
penolopes Ulixis vxor	li.3	fo.44
predices macedonum rex	li.5	fo.66
perdix Redali filius	li.3	fo.38
periander philosophus	li.4	fo.67
perpetua et felicitas martires	li.8	fo.164
perseus et danaco	li.3	fo.36
perseus ad agros migrat	li.3	fo.34
persia Regio vbi sit	li.5	fo.75
persarum regni principium	li.5	fo.74
persarum regum Epilogus	li.5	fo.90
perseus vltimus macedonum rex	li.7	fo.116
persius flaccus poeta	li.8	fo.147
persecutio prima christianorum	li.8	fo.48
persecutio secunda christianorum	li.8	fo.155
persecutio tertia christianorum	li.8	fo.157

Persecutio quarta christianorum	li. 8	fo. 158
Persecutio quinta christianorum	li. 8	fo. 164
Persecutio decima christianorum	li. 8	fo. 174
Perusium ruscie ciuitas	li. 6	fo. 106
Pestis vniuersalis fuit	li. 7	fo. 113
Pestis miseranda multo tempore	li. 15	fo. 301
pestis Mediolanen.	li. 15	fo. 336
pestis Baxtana	li. 15	fo. 350
pestis vltima italica	li. 15	fo. 356
petronilla beati petri filia	li. 8	fo. 146
petronius Brixienfis	li. 6	fo. 125
petronius sirie legatus	li. 8	fo. 142
petronius bixiensis episcopus	li. 9	fo. 201
petrus apostolus domini	li. 8	fo. 143
petrus Romanorum antipapa	li. 12	fo. 262
petrus Romanorum antipapa	li. 12	fo. 262
petrus Corbarius ant. papa	li. 13	fo. 293
petrus alexandrinus martir	li. 8	fo. 177
petrus dioclitiani cubicularius inf.	li. 8	fo. 177
petrus Edissenus doctoz	li. 9	fo. 203
petrus gradenicus ve. dux	li. 11	fo. 234
petrus secundus gradenicus ve. dux	li. 12	fo. 285
petrus Landianus venetiarum dux	li. 11	fo. 273
petrus tribunus ve. dux	li. 11	fo. 237
petrus Landianus ve. dux secundus	li. 11	fo. 240
petrus viseolus ve. dux	li. 11	fo. 240
petrus secundus viseolus ve. dux	li. 12	fo. 245
petrus viseolus ve. dux tertius	li. 12	fo. 247
petrus pollanus ve. dux	li. 12	fo. 250
petrus zianus ve. dux	li. 13	fo. 272
petrus Daurocenus doctoz	li. 14	fo. 321
petrus Docenico ve. dux	li. 15	fo. 347
petrus damianus doctoz	li. 12	fo. 254
petrus Alphunsus doctoz	li. 12	fo. 254
petrus eremita natione gallus	li. 12	fo. 256
petrus Constantinopolitanus doctoz	li. 12	fo. 260
petrus lombardus cognomento mgr.	li. 12	fo. 263
petrus Comestoz historicus	li. 12	fo. 263
petrus Alafiodozensis grecus imp.	li. 13	fo. 263
petrus venozensis martir or. pre.	li. 13	fo. 278
petrus de tarentasio ordinis pre.	li. 15	fo. 281
petrus de la maldura ordinis pre.	li. 15	fo. 345
petrus de bella perrica legum doctoz	li. 9	fo. 287
petrus aponus parauinus medicus	li. 13	fo. 293
petrus hispanus medicus postea papa	li. 13	fo. 281
petrus Lipzi Rex	li. 14	fo. 305
petrus auria genuen. armiger	li. 14	fo. 306
petrus thomas ordinis Carmelitaru	li. 14	fo. 307
petrus Landianus ordinis minorum	li. 14	fo. 315

petrus coleouus Bergomensis	li. 14	fo. 316
petrus de Ancharano legista	li. 14	fo. 321
petrus paulus vergerius orator	li. 15	fo. 325
petrus Brumquellus or. eremitaru	li. 14	fo. 315
petrus Campofregosus genuen. dux	li. 15	fo. 346
petrus dabulon Rodozum magister	li. 15	fo. 351

P 3

Picenum Regio vbi sit	li. 3	fo. 36
picus augur laurentozum rex	li. 3	fo. 26
picus autis	li. 3	fo. 26
pigmenus iuliani a potestate precep.	li. 9	fo. 188
pigmaleon didonis frater	li. 4	fo. 52
pillatus iudee preles	li. 8	fo. 138
pindeus philosophus et poeta	li. 5	fo. 77
pinetus cretensis doctoz	li. 8	fo. 162
pinus magnus francozum rex	li. 7	fo. 227
pinus ordelaphus	li. 15	fo. 351
pipinus secundus francozum rex	li. 11	fo. 232
puclades assyriorum rex	li. 4	fo. 55
pyrrus achillis filius	li. 3	fo. 42
pirrus epyrotarum	li. 7	fo. 219
pisani sarracenos superant	li. 12	fo. 259
pisani Archiepiscopum obtinent	li. 12	fo. 262
pisani a florentinis superantur	li. 14	fo. 303
pisanozum maxima strages	li. 13	fo. 284
piarum ciuitatis conditio	li. 3	fo. 51
pisa florentinis subicitur	li. 14	fo. 315
pisces Capitur imaginē leonis habens	li. 13	fo. 283
pistorium ciuitas destruitur	li. 13	fo. 291
pitacus philosophus	li. 4	fo. 67
pitagozas philosophus	li. 4	fo. 72
pitadozis regina ponti	li. 7	fo. 129
pius primus papa et martir	li. 8	fo. 160
pius secundus papa senensis	li. 15	fo. 340
pinus ordelaphus	li. 15	fo. 351

P L

Placentia ciuitas lombardie	li. 6	fo. 96
placentinus legum doctoz	li. 12	fo. 271
plage Egypti decem que sunt	li. 3	fo. 25
plato magne philosophus	li. 5	fo. 85
platho Lomicus poeta	li. 7	fo

plautus comicus poeta	li. 7	fo. 114
plenicus scisciniorum rex	li. 3	fo.
plinius. 2. historicus	li. 8	fo. 157
plotinus philosophus grecus	li. 5	fo. 91
plutarchus cheronensis histor	li. 8	fo. 158
pluto saturni filius	li. 3	fo. 13
plorus gallus orator	li. 7	fo. 123

P O

Pogius florentinus orator	li. 14	fo. 322
poemon philosophus	li. 7	fo. 108
polibius Scinciorum rex	li. 3	fo. 36
poliarpus eps et martir	li. 8	fo. 160
polixena priami filia	li. 3	fo. 42
poliphides scinciorum rex	li. 3	fo. 40
polistratus philosophus	li. 5	fo. 85
pontianus papa	li. 8	fo. 167
pontius abbas	li. 12	fo. 260
pontius carthaginensis martir	li. 8	fo. 169
pontificium iudeorum epilogus	li. 8	fo.
pontremali opidum	li. 12	fo. 259
porus veneris edificatur	li. 12	fo. 260
possidonius stoicus philosophus	li. 7	fo. 124
pompeus magnus. Ro. consul	li. 7	fo. 125
portia filia carbonis	li. 7	fo. 129

P R

Praxedes virgo sancta	li. 8	fo. 161
predestinatorum heresis	li.	fo. 197
prenestina ciuitas edificatur	li. 3	fo. 36
pretozum vicus destruitur	li. 4	fo.
prismus rex Troie	li. 3	fo. 39
primus et felicianus martires	li. 8	fo. 177
primas corinthiorum rex	li. 4	fo. 55
priscianus gramaticus	li. 9	fo. 212
proba poetrix greca	li. 9	fo. 198
probus imperator. Romano	li. 8	fo. 173
probus gramaticus	li. 8	fo. 130
procas latinorum rex	li. 4	fo. 61
processus et martinianus martires	li. 8	fo. 148
procorus diaconus primus	li. 8	fo. 140
prodigia in italia multa	li. 7	fo. 133
prodigia tempore machometis	li. 10	fo. 217
prodigia alia fuere	li. 12	fo. 256
prodigia item alia fuere	li. 12	fo. 260
proetus argiuorum rex	li. 3	fo. 35
promerbus asse filius	li. 3	fo. 19

porphirus philosophus	li. 8	fo. 167
proserpina iouis filia que et diana	li. 3	fo. 22
prosper eps Regensis	li. 9	fo. 203
prothus et iacintus martires	li. 8	fo. 169
prothogoras philosophus	li. 5	fo. 82
prudentius poeta	li. 9	fo. 194

P T

Ptholomeus lagi filius	li. 7	fo. 103
ptholomeus philadelphus	li. 7	fo. 107
ptholomeus euergetes	li. 7	fo. 107
ptholomeus philopater	li. 7	fo. 112
ptholomeus epiphanes	li. 7	fo. 114
ptholomeus philotetor	li. 7	fo. 115
ptholomeus euergetes. 2.	li. 7	fo. 119
ptholomeus phiscon	li. 7	fo. 121
ptholomeus alexander	li. 7	fo. 122
ptholomeus Sother	li. 7	fo. 122
ptholomeus dionisius	li. 7	fo. 124
ptholomeus historicus	li. 8	fo. 162

P U

Publicola consul. Ro.	li. 5	fo. 78
publius terentius poeta	li. 7	fo. 120
publius ovidius Naso poeta	li. 7	fo. 133
puella Monstrum	li. 15	fo. 347
puer villosus nascitur	li. 13	fo. 283
punica bella incipiunt	li. 7	fo. 107
punicum bellum secundum comittit	li. 7	fo. 112

Q U

Quadratus episcopus doctor	li. 8	fo. 159
quintus cincinnatus. Ro.	li. 5	fo. 79
quintilianus poeta	li. 8	fo. 133
quintus Ennius poeta	li. 7	fo. 114
quirinus martir	li. 8	fo. 169
quirinus illiricus episcopus	li. 8	fo. 171
quiriacus episcopus	li. 9	fo. 188
quirinus historicus	li. 8	fo. 154

R A

Rabanus doctor gallus	li. 11	fo. 234
racherus veronensis episcopus	li. 11	fo. 240
rachis longobardorum rex	li. 10	fo. 227
racha filius gomer	li. 2	fo. 7
raphael fulgurus legista	li. 14	fo. 321

raphael cumanus legista	li. 14	fo. 321
raphael adurnus. genuē. dux	li. 15	fo. 333
rapha filius cham	li. 2	fo. 7
ragau p̄ Saruch	li. 2	fo. 9
ragusium dalmatie ciuitas	li. 9	fo. 205
raginipertus longobardoꝝ rex	li. 10	fo. 225
ramerus montisferati. Marchio	li. 12	fo. 242
rainerius zenus. ve. dux	li. 13	fo. 277
rainerius pisanus ordinis. p̄e	li. 13	fo. 288
raineus florentinus legi.	li. 13	fo. 296
rainaldus alemanoꝝ dux	li. 12	fo. 257
rainaldus esteñ. marchio	li. 13	fo. 295
raymondus de turre episcopus	li. 13	fo. 283
raymondus ordinis predicatoꝝ	li. 13	fo. 285
rassie philosophus ⁊ medicus	li. 12	fo. 256
raucna ciuitas	li. 6	fo. 100

R E

Rhea mater Romuli	li. 4	fo. 62
reges atolici qui fuere	li. 7	fo. 120
regina sabba	li. 4	fo. 54
remigius Remen. episcopus	li. 9	fo. 207
remigius alius episcopus	li. 11	fo. 233
remus frater Romuli	li. 4	fo. 63
renatus adaganensis rex	li. 15	fo. 332
renatus lothoringie dux	li. 15	fo. 354
reticius heduoꝝ episcopus	li. 9	fo. 182

R J

Ricardus de sancto vi. t. eze	li. 12	fo. 262
ricardus ordinis cluniacensium	li. 11	fo. 268
ricardus angloꝝ rex	li. 12	fo. 270
ricardus manfredus	li. 13	fo. 297
ricardus Ebonensium cardinalis	li. 14	fo.
ricardus de salicero legista	li. 14	fo.
ricardus malumbra legista	li. 18	fo. 291
ricaldus frixonum dux	li. 10	fo. 226
ricaldus rheologus. or. minozum	li. 13	fo. 283
ricardinus sancti bonifarij comes	li. 13	fo. 273
ricardus de media villa ordinis. mi.	li. 13	fo. 291

R O

Robertus francoꝝ rex	li. 12	fo. 247
robertus carnotanus episcopus	li. 12	fo. 247

robertus apullee. Comes	li. 12	fo. 253
robertus sicilie rex	li. 13	fo. 290
robertus bauarus imperatoꝝ	li. 14	fo. 315
robertus malatesta Ariminen.	li. 15	fo. 345
robertus de russia ordinis minozum	li. 13	fo. 283
robertus de luccio ordinis minozum	li. 15	fo.
roboam rex iuda	li. 4	fo. 55
rochus sanctus confessoꝝ	li. 14	fo. 204
rodiana Asyanus doctoꝝ	li. 8	fo. 154
rodolphus imperatoꝝ	li. 13	fo. 282
rodolphus Bergendionum rex	li. 11	fo. 240
rodolphus Burgondie. 2. rex	li. 12	fo. 251
rodopis meretrix ⁊ poetrix	li. 5	fo. 77
rhodos insula ⁊ vrbe qñ pdita fuit	li. 3	fo. 18
rodos in christiano venit	li. 3	fo. 289
rhodoaldus longobardoꝝ rex	li. 10	fo. 221
rogerius apullee comes	li. 12	fo. 244
rogerius sicilie rex	li. 12	fo. 261
rolandus palatinus comes	li. 10	fo. 231
romane vrbe conditio	li. 4	fo. 64
romanoꝝ regni p̄. n. ap̄. sum	li. 4	fo. 64
romanoꝝ regum epilogus	li. 5	fo. 78
romani carthaginenses superant	li. 7	fo. 108
romanoꝝ Naufragium	li. 7	fo. 108
romanoꝝ clades	li. 7	fo. 122
romanoꝝ imperij principium	li. 7	fo. 128
romani agallus debellantur	li. 4	fo. 70
romanus martir	li. 8	fo. 170
romane vrbe. s. exc. dium	li. 9	fo. 196
romanus exarchus	li. 10	fo. 217
romanus papa	li. 11	fo. 238
romulus primus rex	li. 4	fo. 64
rotharis longobardoꝝ rex	li. 10	fo. 219

R U

Ruben filius iacob	li. 3	fo. 19
ruffus miles ⁊ martir	li. 8	fo. 177
ruffus lugdunen. episcopus	li. 12	fo. 258
ruffinus doctoꝝ	li. 9	fo. 196
ruth Moabithes hebreæ	li. 3	fo. 47
rusconi nobiles comū vastant.	li. 14	fo. 314

S A

Sabba cham filius	li. 2	fo. 7
sabaiba chus filius	li. 2	fo. 8
sabbati prima dies	li. 1	fo. 3

fabellus hereticus a quo fabellj	li.8	fo.170
fabinus spoletanus martir	li.8	fo.177
fabina virgo z martir	li.8	fo.159
fabinianus papa	li.10	fo.218
fadoch pontifex hebreoz	li.4	fo.55
fadates lidoz rex	li.4	fo.69
faduceoz secta que fuerit	li.8	fo.138
fapho poetrix orrea	li.4	fo.70
faphos lesbia poetrix	li.5	fo.77
faphandinus egypti rex	li.12	fo.270
sala pater heber patriarche	li.2	fo.8
salamon magnus rex regnaui	li.4	fo.53
salaynonis libri qui sunt	li.4	fo.54
salomonis templum	li.4	fo.54
samarita vbi sit	li.8	fo.152
saladinus egypti rex	li.12	fo.267
salustius historiographus	li.7	fo.128
samson fortissimus israel	li.3	fo.46
samuel acerdos z propheta	li.3	fo.50
sannitum regni finis	li.7	fo.104
sanguis christi mantuanus	li.10	fo.230
sanguinan genue scaturit	li.11	fo.240
sanguine pluit Britie	li.12	fo.236
sarra. Abzæ vx oz moztur	li.3	fo.14
sarraceni aphricam occupant	li.10	fo.
sarraceni italiam vastant	li.11	fo.237
sarraceni siciliam vastant	li.11	fo.238
sardanopolus regnat	li.4	fo.59
sardanopolus rex occiditur	li.4	fo.59
sardus rex a quo insula	li.3	fo.30
sardinia insula vbi sit z a quo	li.3	fo.30
sarmate europam occupant	li.13	fo.277
saruch pater Nachoz	li.2	fo.10
sarurninus martir	li.8	fo.177
saturnus rex regnat	li.3	fo.21
saturnus a filio fugatur	li.3	fo.28
saul rex hebreozum regnat	li.3	fo.50
sauona ligurie ciuitas	li.6	fo.98

S C

Schabon ethiops rex	li.4	fo.66
schaligeroz regni principium	li.13	fo.289
scipio africanus	li.7	fo.114
scipio nascita	li.7	fo.115
scipio iunior	li.7	fo.115
scisma iudeoz	li.7	fo.117
scisma. fo. z vndecimum	li.11	fo.241
scisma vigesimum primum	li.13	fo.293

scisma.22. pessimu m	li.14	fo.33
scithaz regni principium	li.2	fo.9
scithia regio vbi sit	li.2	fo.9
scithia a quo non habuse	li.2	fo.7
schola chistianoz incipit	li.8	fo.139
cala sude scipiut z Saraceni pfligat	li.12	fo.242

S E

Sebastianus martir	li.8	fo.177
sebastianus zianus dux. ve.	li.12	fo.267
secundus astensis martir	li.8	fo.159
secusia ciuitas evertitur	li.12	fo.267
secudus athenicn philosophus	li.8	fo.159
Sedechias rex iuda	li.4	fo.71
selchim assyrioz rex	li.3	fo.12
seleuchus Syrie rex	li.7	fo.104
seleuchus.2. Syrie rex	li.7	fo.211
seleuchus.3. Syrie rex	li.7	fo.215
sememiamira heliogobaldi martir	li.8	fo.165
sem fil' Noe filios generat	li.2	fo.8
semeas propheta	li.4	fo.54
semitamisassirioz regina	li.3	fo.12
seua ethrurie ciuitas	li.6	fo.101
senecha philosophus	li.8	fo.146
sepatio habzæ a loth	li.3	fo.1
septuaginta interpretes	li.7	fo.106
septuaginta discipuli christi	li.8	fo.139
seraphia virgo z marur	li.8	fo.159
seraphio alexandrinus martir	li.8	fo.160
seraphion episcopus z doctoz	li.8	fo.163
serparo scolasticus	li.9	fo.187
sergius primus papa	li.10	fo.223
sergius.2. papa	li.11	fo.235
sergius.3. papa	li.11	fo.238
sergius.4. papa	li.12	fo.248
sergius z bachus martires	li.8	fo.177
serpentes igniti	li.3	fo.29
seruius tulius. Ro. rex	li.5	fo.74
seruius sulpitius iurisconsultus	li.7	fo.110
seruius alius sulpitius	li.8	fo.156
seruozius. Ro. consul	li.7	fo.113
seruitus hebreozum	li.3	fo.19
seuerus imperator. Ro.	li.8	fo.163
seuerus papa	li.10	fo.219
seuerinus abbas	li.10	fo.222
seth filius Ade	li.1	fo.5
sextus decretalium componitur	li.13	fo.289
selachozis pha. 20	li.4	fo.59

S 3

Sphortia attadelus militie dux li.15° fo.322

S 3

Sibilla Samia li.3 fo.34
 sibilla delphica li.3 fo.37
 sibilla erithrea li.3 fo.37
 sibilla Lumana li.5 fo.47
 sibilla ellespentina li.3 fo.75
 sibilla tiburtina li.5 fo.132
 sibillaz decem epylogus li.7 fo.132
 sicardus beneuentanus dux li.11 fo.234
 sicilia insula quarta sit li.3 fo.31
 sicilia a carolo defectit li.13 fo.283
 siculus regis filius a q sicilia li.3 fo.31
 sycinioz regni principium li.2 fo.10
 sycinioz regum epylogus li.3 fo.50
 sigismundus sit rex li.4 fo.316
 sigismundus sit imperator li.14 fo.318
 sigismundus malatesta li.12 fo.248
 sigismundus malatesta li.15 fo.353
 silla. Ro. consul li.7 fo.122
 sillabarum inuentoz li.3 fo.40
 siluius posthumus r. x li.3 fo.48
 silphon philosophus li.7 fo.108
 siluanus Massilien doctoz li.9 fo.202
 silvester magnus papa li.9 fo.180
 silvester secundus papa li.12 fo.248
 silvester tertius papa li.12 fo.251
 siluerus papa li.9 fo.211
 simacus interpres li.8 fo.164
 simachus papa li.9 fo.208
 simachus. Ro. philosophus li.9 fo.208
 simeon pontifex iustus li.7 fo.105
 simonides poeta grecus li.4 fo.70
 simon onte filius pontifex li.7 fo.111
 simon machabeus dux li.7 fo.120
 simon magus li.8 fo.144
 simon apostolus domini li.8 fo.154
 simeon cleophas li.8 fo.157
 simon de cassia ordinis eremitarum li.14 fo.307
 simon beatus Tridentinus li.15 fo.347
 simphoziosa cum filijs li.8 fo.159
 Simphonius doctoz li.9 fo.196
 simplicianus episcopus li.9 fo.197
 simplicius papa li.9 fo.205
 synodus Ariminen li.9 fo.187

Synodoz omnium epylogus li.10 fo.222
 Synodus postea lateranen. li.13 fo.274
 sinodus lugduni li.13 fo.282
 siracusane ciuitatis pditio li.4 fo.6
 sirozum regni principium li.7 fo.103
 sira regio vbi sit li.7 fo.104
 syrie regum Epylogus li.7 fo.122
 siricus papa li.9 fo.191
 Sirus papiensis episcopus li.8 fo.160
 sirus genuensis episcopus li.12 fo.262
 sixtus.1.papa li.8 fo.158
 sixtus.2.papa li.8 fo.170
 sixtus.3.papa li.9 fo.200
 sixtus.4.papa Saonen li.15 fo.344
 smerdis persaz rex li.5 fo.76

S P

Spartanoz gentium origo li.4 fo.62
 sparta regio vbi sit li.3 fo.19
 sparateus assyrioz rex li.3 fo.23
 speusippus philosophus li.5 fo.85
 spoletum ciuitas vastatur li.12 fo.267
 spireneus bononte dux li.11 fo.240

S O

Socrates magn^o philosoph^o r alius li.5 fo.83
 sociale bellum. Ro. li.7 fo.122
 sodoma vbi fuerit li.3 fo.13
 sophocles poeta li.5 fo.80
 sophomas propheta li.4 fo.70
 Sol gentilium deus li.3 fo.15
 soles tres visi sunt aliquando fuere li.12 fo.162
 solinus hystoricus li.7 fo.133
 solon magnus philosophus grecus li.4 fo.67
 solaranus medoꝝ rex li.4 fo.61
 solaranus assirioꝝ rex li.3 fo.38
 solratus philosophus vir pessimus li.7 fo.
 sother papa martir li.8 fo.162
 solis defectio fuit li.15 fo.335

S T

Stacius cecilius comicus li.7 fo.215
 stacius tolosanus orator li.8 fo.150
 stacius poeta neapolitanus li.8 fo.156
 stephanus primus papa li.8 fo.169
 stephanus.2.papa li.10 fo.228
 stephanus.3.papa li.10 fo.229

Stephanus, 4. papa	li. II	fo. 233
Stephanus, 5. papa	li. II	fo. 237
Stephanus, 6. papa	li. II	fo. 238
Stephanus, 7. papa	li. II	fo. 240
Stephanus, 8. papa	li. II	fo. 240
Stephanus, 9. papa	li. II	fo. 253
Stephanus prothomartir	li. 8	fo. 140
Stephanus yngarie rex	li. 11	fo. 244
Stephanus bauarie dux	li. 14	fo. 310
Stephanus bovine rex	li. 15	fo. 342
Stephanus franchapanus comes	li. 15	fo. 352
Stella poeta parauinus	li. 8	fo. 156
Stella cometes apparuit	li. 10	fo. 222
Stella i solita apparuit	li. 12	fo. 258
Stenellus argiuoz rex	li. 3	fo. 29
Steficorus poeta hereticus	li. 4	fo. 70
Strato hystoricus	li. 7	fo. 108
Strabo hystoricus z philosophus	li. 7	fo. 133
Strabus theologus	li. II	fo. 234
Stratus philosophus	li. 7	fo. 129
Stoica secta oritur	li. 7	fo. 108
Stilco patricius. Ro.	li. 9	fo. 183

S U

Suetonius hystoricus	li. 8	fo. 157
Sulana virgo z martir	li. 8	fo. 177
Sumcastanus partoz rex	li. 15	fo. 336

T A

Tacianus hereticus	li. 8	fo. 162
Tacitus iperatoz. Ro.	li. 8	fo. 173
Tbadeus apostolus qui z iudas	li. 8	fo. 153
Tbadeus medicus florentinus	li. 13	fo. 284
Tbationus frater dominus Bizie	li. 13	fo. 281
Talasan sicionozum rex	li. 3	fo. 13
Tbales milesius philosophus	li. 4	fo. 67
Tantalus phrygioz rex z alius	li. 3	fo. 34
Tamburlanus Tartarozum iperatoz	li. 14	fo. 313
Tacredus Sicilie rex	li. 12	fo. 249
Tamiris regina in rita Liri regis	li. 5	fo. 75
Tamiris musicus	li. 3	fo. 38
Tbara pater habrae	li. 2	fo. 10
Tarentini contra. Ro. bellant	li. 7	fo. 105
Tarquinius priscus rex	li. 4	fo. 69
Tarquinius superbus rex	li. 4	fo. 75
Tarusium ciuitas conditur	li. 3	fo. 48
Tantaunes assyriozum rex	li. 3	fo. 47
Tbaurinum italie ciuitas conditur	li. 6	fo. 97
Tbaurus philosophus	li. 8	fo. 161

Tautenus assyrioz rex	li. 3	fo. 43
Taxillo bauarie dux	li. 10	fo. 231

T e E

Thebe ciuitas vbi fuerit	li. 3	fo. 31
Thebane vrbis muri exornantur	li. 3	fo. 31
Tecla virgo z martir	li. 8	fo. 149
Tedaldus camulsi domus	li. 12	fo. 244
Tegonus poeta	li. 5	fo. 77
Tegorma iapheth filius	li. 2	fo. 7
Telecus lacedemonioz rex	li. 4	fo.
Telegonus athenien. rex	li. 3	fo. 27
Telesozus papa z martir	li. 8	fo. 159
Temiscules philosophus	li. 5	fo. 8
Templum domini struitur	li. 4	fo. 54
Templum restituitur	li. 5	fo. 77
Templum maius genue	li. 12	fo. 260
Templum maius bergomi	li. 12	fo. 202
Templum maius Mli	li. 13	fo. 310
Teodocion interpres	li. 8	fo. 163
Teodatus gottoz rex	li. 9	fo. 211
Teodoza virgo z martir	li. 8	fo. 171
Theodorus martir	li. 8	fo. 178
Teodorus alius doctor	li. 9	fo. 187
Teodorus item alius doctor	li. 10	fo. 222
Teodorus papa primus	li. 10	fo. 20
Theodorus, 2. papa	li. 11	fo. 238
Teodorus francozum rex	li. 10	fo. 222
Teodorus ticinensis episcopus	li. 10	fo. 223
Teodorus primus montisferati	li. 12	fo. 245
Teodorus, 2. montisferati marchio	li. 12	fo. 245
Teodorus, 3. montisferati marchio	li. 12	fo. 245
Teodoza imperatrix	li. 12	fo. 252
Teodorus micranus episcopus	li. 9	fo. 187
Teodoricus gottoz rex	li. 9	fo. 184
Teodoricus gottoz rex	li. 9	fo. 206
Teodolinda longobardozum regina	li. 10	fo. 217
Theodosia virgo z martir	li. 8	fo. 178
Teodosius senior imperatoz	li. 9	fo. 191
Teodosius iunior imperatoz	li. 9	fo. 199
Teodosius, 3. imperatoz	li. 10	fo. 225
Theophanes scriptoz rex	li. 7	fo. 126
Theophilus athenien. episcopus	li. 8	fo. 160
Theophilus cesariensis episcopus	li. 8	fo. 162
Theophilus auerianen. episcopus	li. 11	fo. 234
Theophilus imperatoz grecus	li. 11	fo. 234
Theophrastus philosophus	li. 7	fo. 105
Theogonus poeta grecus	li. 5	fo. 87
Terentius lucretius poeta	li. 7	fo. 120

terentius scaurus grāmaticus	li. 8	fo. 158
terremotus magnus fuit	li. 9	fo. 188
terremotus magnus fuit	li. 9	fo. 203
terremotus magnus fuit	li. 12	fo. 260
terremotus magnus fuit	li. 13	fo. 302
terremotus magni fuere	li. 13	fo. 302
terremotus fuit Bixle	li. 15	fo. 340
teritippus atheniēsiū rex	li. 4	fo. 55
tertū bellū punicū	li. 7	fo. 119
tertia emilia vxor Syphonis	li. 7	fo. 115
tertulianus aphyricanus doctor	li. 8	fo. 164
tesailoz regni principium	li. 2	fo. 16
tesalus ipius prouincie rex	li. 3	fo. 16
thescus atheniē. rex	li. 3	fo. 39
theraldus gallus doctor	li. 12	fo. 251
theodatus anciranus eps	li. 9	fo. 199

T J

Tiberinus siluinus rex	li. 4	fo. 57
tiberius imperator. Ro.	li. 8	fo. 138
tiberius. 2. imperator. Ro.	li. 10	fo. 115
tiberius. 3. imperator. Ro.	li. 10	fo. 134
tiberij fluuius exundat	li. 15	fo. 349
tiburtius 7 valerianus martires	li.	fo. 178
tiburtius. Ro. martir	li. 8	fo. 166
tiberius grachus. Ro.	li. 7	fo. 119
tiburtina ciuitas conditur	li. 8	fo. 160
thiphis grecus carpentarius	li. 3	fo. 40
tigris fluuius vbi sit	li. 2	fo. 3
timelcom grecus imperator	li. 5	fo. 86
thimon philosophus	li. 7	fo. 108
thimon diaconus ex primis	li. 8	fo. 140
thimo. eus pauli discipulus	li. 8	fo. 154
thimoteus hereticus	li. 9	fo. 203
titus imperator. Ro.	li. 8	fo. 154
titus pauli discipulus	li. 8	fo. 154
titus hotareus doctor	li. 9	fo. 188
tiras filius gomer	li. 2	fo. 7
tirus linias parauinus hysto	li. 7	fo. 133
tirus linias tragicus	li. 7	fo. 115
tireus lydi frater a quo tuscia	li. 3	fo. 36
tirus ciuitas vbi fuerit	li. 3	fo. 37

T O

Tobias propheta	li. 4	fo. 67
tolla iudex israel	li. 3	fo. 38
tollosa describitur ciuitas	li. 6	fo. 98
thomas apostolus dominus	li. 8	fo. 54

thomas carthuriensis episcopus	li. 12	fo. 264
thomas de aquino. or. predicatoz	li. 13	fo. 281
thomas fregosus. ge. dux	li. 15	fo. 328
thomas cataneus. or. predi.	li. 15	fo. 354
thomas anglicus. ordinis eremitaru	li. 15	fo. 354
thomas florentinus medicus	li. 13	fo. 301
thomas moenicus venetiaz dux	li. 14	fo. 319
thomas paleologus	li. 15	fo. 342
torpetus martir	li. 8	fo. 148
torquatus. Ro. Consul	li. 5	fo. 89
torquatus martir	li. 8	fo. 148
torsimondus gottoz rex	li. 9	fo. 184
torilla gottoz rex	li. 9	fo. 211
torsimondus item gottoz rex	li. 9	fo. 184

T R

Tracia prouincia vbi sit	li. 2	fo. 7
tracōsidis Regio vbi sit	li. 8	fo. 153
tracus ethiops	li. 4	fo. 68
trayanus imperator. Ro.	li. 8	fo. 156
trebelius pollio histor	li. 8	fo.
tres simul lune vise sunt	li. 3	fo.
treueris ciuitas	li. 6	fo. 103
triphillus episcopus	li. 9	fo. 187
tripholumus eleusim rex	li. 3	fo. 16
tribunatus officium instituitur	li. 5	fo. 79
tribuni 7 ediles creantur	li. 5	fo. 82
tribunus mensus. ve. dux	li. 12	fo. 243
triphon ozigenis discipulus	li. 8	fo. 166
tripolis ciuitas a soldano capitur	li. 13	fo. 285
trionia virgo antiqua	li. 3	fo. 25
trogas pompeus hystor	li. 8	fo. 162
troya vbi fuerit	li. 3	fo. 34
troianoz regni principium	li. 3	fo. 34
troia capitur	li. 3	fo. 43
troyanum belluz committitur	li. 3	fo. 43
trophimus pauli discipulus	li. 8	fo. 148
trusardus Bergomeñ. comes	li. 15	fo. 328
trusianus medicus	li. 12	fo. 291

T U

Tubal lamech filius	li. 1	fo. 4
tubal caym ipsius frater	li. 1	fo. 5
tucides historicus	li. 5	fo. 83
tullius cicero philosophus. Ro.	li. 7	fo. 126
tullius tyro. Ro. philosophus	li. 7	fo. 131
tullus hostillus rex. Ro.	li. 4	fo. 68
turris babilonis conditur	li. 2	fo. 9

turris cremone conditur	li.13	fo.283
turimachus rex	li.3	fo.15
turpilus comicus poeta	li.7	fo.122
turro galiaz ciuitas	li.6	fo.100
tunica dñi inuenitur	li.10	fo.216
turchoz regni principium	li.10	fo.228
curianozum regni principium	li.13	fo.227

U A

Uaphres pharao egypti	li.4	fo.72
ualba gottoz rex	li.9	fo.197
vandaloz regni principium	li.9	fo.183
vandalia regio ubi sit	li.9	fo.183
valens iperatoz grecus	li.9	fo.191
valentinus martir	li.9	fo.171
valentinus papa	li.11	fo.233
valentinus hereticus	li.8	fo.160
valentinianus imperatoz grecus	li.9	fo.188
valerianus imperatoz. Ro.	li.8	fo.169
valerius maximus histoř.	li.7	fo.133
valerius gracchus iudee pteses	li.8	fo.138
varenoz principiu	li.13	fo.300
varrus 7 tuca poeta	li.7	fo.131
valdericus eps doctoř	li.12	fo.244

U B

Ubertinus palauitinus comes	li.13	fo.299
ubertinus carrarēnsis	li.13	fo.297
uebertinus pusculus Brix. rethoz	li.15	fo.355

U E

Uectius valens medicus	li.8	fo.150
uentia prouincia ubi sit	li.10	fo.214
uentiaz vrbis conditio	li.9	fo.204
uentidius bossus rethoz	li.7	fo.131
uerone ciuitatis conditio	li.6	fo.96
veronica sancta hebreia femina	li.8	fo.140
vespelianus iperatoz. Ro.	li.8	fo.150
vesta mulier sacerdos gentilium	li.3	fo.21
vesuntio galliaz ciuitas	li.6	fo.99
vesuuius mons concrematur	li.8	fo.154
vercellaz ciuitas ubi sit	li.6	fo.97
venus dea gentilium	li.3	fo.18

U S

Ugbertus lothoringe p.inceps	li.11	fo.240
vgur parthoz rex	li.15	fo.350

U J

Uicentia ciuitas conditur	li.6	fo.96
viccomitum geneologia	li.12	fo.259
viccomites in regio restituuntur	li.13	fo.282
victoria habzæ contra Reges	li.3	fo.13
victoria. Ro. de carthagineñ.	li.7	fo.106
victor martir	li.8	fo.156
victor. i. papa 7 martir	li.8	fo.163
victor. 2. papa	li.12	fo.252
victor. 3. papa	li.12	fo.256
victor mediolanensis martir	li.8	fo.178
victorinus pictauiensis eps	li.8	fo.173
victorinus masseliensis doctoř	li.9	fo.201
victorinus aquitanicus eps	li.9	fo.205
viglius papa	li.9	fo.211
vgitides gottoz rex	li.9	fo.211
vincentius martir	li.8	fo.173
vincentius presbiter 7 doctoř	li.9	fo.199
vincentius belnacenſis eps	li.10	fo.220
vincetius historiographus. or. pre.	li.13	fo.248
vincentius declamatoř. ordinis. pre.	li.14	fo.312
vinceslaus bohemie rex	li.11	fo.240
vinceslaus iperatoř	li.14	fo.308
virgilius mantuanus poeta	li.7	fo.131
vir. Ro. Alex. cõparandi	li.5	fo.92
visiones abrae	li.3	fo.12
visiones danielis prophete	li.5	fo.74
vitalis 7 agricola martires	li.8	fo.178
vitalis candianus. ve. dux	li.12	fo.243
vitalis phalero. ve. dux	li.12	fo.255
vitalis michael. ve. dux	li.12	fo.256
vitalis michael. 2. ve. dux	li.12	fo.264
virell ⁹ iperatoř. Ro.	li.8	fo.150
vitalianus papa	li.10	fo.221
viterbiu ciuitas	li.12	fo.270
vitus 7 modestus martires	li.8	fo.178
vitulus conflatilis pficitur	li.3	fo.28
victorinus eoisopus 7 martir	li.8	fo.156
victorinus apher doctoř	li.9	fo.182

U L

Ulixes magnus pugnařoz	li.3	fo.43
vltracius plotus rethoz	li.7	fo.124

U M

Umbra regio ubi sit	li.10	fo.214
vmericus gottoz rex	li.9	fo.207
vmaroz regni pncipiũ	li.10	fo.223
vngarij i panoniaz veniunt	li.11	fo.238
vngarij Saracenos vincunt	li.12	fo.242

U O

Uocienus montanus orator	li. 8	fo. 141j
uoposcus historicus Siracu	li. 8	fo. 173

U R

Urbanus. I. papa mf	li. 8	fo. 165
urbanus. 2. papa	li. 12	fo. 256
urbanus. 3. papa	li. 12	fo. 268
urbanus. 4. papa	li. 13	fo. 280
urbanus. 5. papa	li. 14	fo. 303
urbanus. 6. papa	li. 14	fo. 307
ursula virgo 7 martir	li. 9	fo. 204.
ursus ipatus ve. dux	li. 10	fo. 226
ursus particiacus ve. dux	li. 11	fo. 236
ursus. 2. particiacus ve. dux	li. 11	fo. 239
ursus patriarcha ve. dux	li. 12	fo. 251

U T

Urica ciuitas vbi sit	li. 7	fo. 128
-----------------------	-------	---------

U I

Uulcanus gentilium deus	li. 3	fo. 17
uulgatus gallicanus eps histo.	li. 8	fo. 173
uulpianus iuriconsultus	li. 8	fo. 166
uulcanus item gentilium deus	li. 3	fo. 28

X E

Xenocrates philosophus	li. 5	fo. 89
xenophon philosophus	li. 5	fo. 84
xenarcus philosophus	li. 8	fo. 141
xenophanes philosophus	li. 5	fo. 77
xenophilus philosophus	li. 5	fo. 88
xerse. I. persar rex	li. 5	fo. 70
xerxes. 2. persar rex	li. 5	fo. 83

3 A

zacharias rex iuda	li. 4	fo. 61
zacharias propheta	li. 4	fo. 58
zacharias alius propheta	li. 4	fo. 58
zacharias propheta pr. io. baptiste	li. 7	fo. 132
zacharias papan	li. 10	fo. 227

3 E

zenobia regina	li. 8	fo. 172
zeno philosophus	li. 5	fo. 82
zenon philosophus	li. 7	fo. 108
zenon. Ro. martir	li. 8	fo. 159
zeno imperator grecus	li. 9	fo. 206
zenonus veronensis episcopus	li. 9	fo. 183
zepherinus papa 7 martir	li. 8	fo. 163
zensippus Sydonior rex	li. 3	fo. 47
zensis pictor	li. 5	fo. 81

3 O

zota Musicus	li. 3	fo. 33
zorus pictor florentinus	li. 13	fo. 298
zoar philosophus 7 medicus	li. 12	fo. 264
zoroastres. rex 7 magus	li. 2	fo. 10
zoroabel iudeorum dux	li. 5	fo. 76
zozimus papa	li. 9	fo. 197
zenobia palmirenoꝝ Regina	li. 8	fo. 172

Explicit tabula generalis
Supplementi Chronicaꝝ

Tabula specialis de mulieribus claris
hoc in opere conscriptis

Ada lamech vxor	li.1 fo.4
agatha virgo z martir	li.8 fo.169
agnes Ro. virgo z martir	li.8 fo.174
agrippina octauiani filia	li.8 fo.140
agrippina neronis mater	li.8 fo.149
alexandria iudeorum regina	li.7 fo.124
amalthæa sibilla	li.5 fo.75
amalafranca gothorum regina	li.9 fo.210
amazones femine strenue	li.2 fo.9
anna mater domine nostre	li.7 fo.132
anastasia Romana martir	li.8 fo.175
appolonia virgo z martir	li.8 fo.169
arthemisia carie regina	li.5 fo.86
aspa nimpha oceanii filia	li.3 fo.20
asphasia iudeorum regina	li.4 fo.58
Blanca maria Mediolani duocissa	li.15 fo.332
baptista mulier malatesta docta	li.12 fo.248
barbara virgo z martir	li.8 fo.175
brigida schotica virgo	li.9 fo.210
brigida suetia comitissa	li.14 fo.304
Caiera Enee nutritrix	li.3 fo.45
camilla uolschorum regina	li.3 fo.45
cassandra troiana matrona	li.3 fo.42
cecilia virgo z martir	li.8 fo.166
ceres regina celij filia	li.3 fo.16
cesarea persarum regina baptizatur	li.7 fo.220
cechura abrae vxor	li.3 fo.14
cileno mercurij secundj mater	li.3 fo.20
cyrilla virgo z martir	li.8 fo.171
circes maga solis filia	li.3 fo.44
clara virgo ordinis minozum	li.13 fo.275
clara de montefalcho ordinis ere.	li.13 fo.287
cleopatra egypti regina	li.7 fo.127
concordia virgo z martir	li.8 fo.170
coniuges cymbzorum inclite	li.7 fo.121
constantia imperatrix federici mater	li.12 fo.270
cornificia poetrix egregia	li.7 fo.131
cumana sibilla	li.3 fo.47
Del boza iudex hebreorum	li.3 fo.35
demetria virgo z martir	li.9 fo.187
dido ca. thaginesium regina	li.4 fo.52
diana prima solis filia	li.3 fo.15
diana secunda que z luna	li.3 fo.22
domitilla virgo z martir	li.8 fo.155

dozothæa virgo z martir	li.8 fo.175
dolphica sibilla vates	li.3 fo.37
Eysabeth vidua olim ducissa	li.13 fo.275
erithæa sibilla vates	li.13 fo.37
eua mater concozum viuientium	li.1 fo.4
Euphemia virgo z martir	li.8 fo.176
euphrasia virgo z martir	li.8 fo.190
eugenia virgo z martir	li.8 fo.170
Faunta fatidica regina latinozum	li.3 fo.38
felicitas matrona martir	li.8 fo.162
Gilla vngarie regina	li.12 fo.249
Grissildis salucliarum marchionissa	li.12 fo.248
Decuba priami regis vxor	li.3 fo.40
helena regina Menelai vxor	li.3 fo.41
helena haudabienozum regina	li.8 fo.146
helena sancta constantini mater	li.9 fo.181
herina egregia poetrix	li.5 fo.39
helyona priami soroz	li.3 fo.39
hester hebreæ persarum regina	li.5 fo.84
hylaria virgo z martir	li.8 fo.176
hortensia oratrix hortensis filia	li.7 fo.122
hirenes greca imperatrix	li.7 fo.229
Jo regina egypti que z ysis	li.3 fo.16
ioannes femina papissa	li.11 fo.235
ioanna prima apulie regina	li.13 fo.299
ioanna secunda neapolis regina	li.14 fo.319
iudith vidua hebreæ	li.5 fo.76
iuliana Comensis virgo z martir	li.8 fo.176
iuliana Ro. virgo z martir	li.8 fo.187
iustina greca imperatrix	li.9 fo.210
Katherina alexandrina virgo z mar.	li.8 fo.175
Katherina senensis virgo	li.14 fo.308
Katherina ducissa Mediolani	li.14 fo.315
Leocadia virgo z martir	li.8 fo.176
Libia busiridis tyranni mater	li.3 fo.30
Lucta virgo z martir	li.8 fo.176
Lucretia Romana matrona	li.5 fo.77
Martildis lombardie comitissa	li.12 fo.155
maya atlantis mater	li.3 fo.20
maria mater domini nostri	li.7 fo.133
maria magdalena aposto. a christi	li.8 fo.149
maria egyptiaca peccatrix	li.9 fo.190
marianes iudeorum regina	li.7 fo.134

Martina virgo 7 martir	li.8 fo.166	Theodoza virgo 7 martir	li.8 fo.171
Medea colchozum regina	li.3 fo.39	Theodolinda longobardozū regina	li.2 fo.177
Melcha Bathuelis vxoz	li.2 fo.11	Theodosta virgo 7 martir	li.8 fo.178
Meleania Romana matrona	li.9 fo.190	Tertia emilia scipionis vxoz	li.7 fo.115
Messalina Ro. claudii vxoz	li.8 fo.143	Tiburtina sibilla vates	li.7 fo.132
Minerua que 7 tritoniam gentium dea	li.3 fo.25	Ueronica hebreza christi deuota	li.8 fo.140
Minerue sunt multe habes	li.3 fo.25	Venus magna gentilium dea	li.3 fo.18
Monicha mater diui Augustini	li.9 fo.193	Vesta sacerdos gentilium	li.3 fo.21
Mulier canem peperit	li.15 fo.344	Vetur. a mulier laudabilis. Ro.	li.5 fo.79
		Ursula virgo 7 martir	li.9 fo.204
Nicostrata que 7 carmentis vates	li.4 fo.40		
Niobes tantali filia	li.3 fo.33	zenobia palmirenozū regina	li.8 fo.172
Nichaula sabeozū regina	li.4 fo.54		
		Tabula omnium regionum 7 prouinciarum hoc in opere contentozū ac etiam Ciuitatum.	
Olda prophetissa hebreozū	li.4 fo.70	Aphricana regio vbi sit 7 quid in omnibus contineat	li.3 fo.15
Ops magna gentium dea filia celij	li.3 fo.21	Albania regio vbi sit	li.4 fo.54
Olympias alexandri mater	li.7 fo.87	Apulie regio que sit	li.2 fo.214
Palmira regina	li.8 fo.93	Aquitania gallia vbi sit	li.3 fo.49
Pantafilea regina	li.3 fo.42	Arabie regio vbi sit	li.2 fo.7
Paula Ro. sancta hiero. discipula	li.9 fo.195	Argos regio vbi fuerit	li.3 fo.15
Perpetua 7 felicitas martires	li.8 fo.164	Armenia prouincia vbi sit	li.2 fo.8
Petronilla petri apostoli filia	li.8 fo.146	Asia minor quot regiones contineat	li.3 fo.20
Pithodozis regina ponti	li.7 fo.119	Asia maior vbi sit	li.3 fo.20
Polixena pyrami regis filia	li.3 fo.42	Bohemia regio vbi sit	li.2 fo.9
Portia cathonis magni filia	li.7 fo.19	Britania insula quanta sit	li.3 fo.49
Praxedes Ro. virgo	li.8 fo.161	Bulgaria prouincia vbi sit	li.1 fo.236
Proba centona poetrix	li.9 fo.198	Baleares insule vbi sunt	li fo
Proserpina que 7 diana	li.3 fo.22	Cananea prouincia que fuerit	li.2 fo.7
Puella monstrum	li.13 fo.283	Caldea prouincia vbi sit	li.4 fo.66
		Campanie regio que sit	li.2 fo.214
Rea romuli mater vestalis	li.4 fo.62	Caria regio vbi sit in asya	li.5 fo.86
Regina sabba que 7 Nichaula	li.4 fo.54	Cicilia prouincia vbi sit	li.2 fo.7
Rodopis poetrix 7 meretrix	li.5 fo.77	Cyprus insula quanta sit li. secūdo 7	li.12 fo.270
Ruth moabites mater othe	li.3 fo.47	Cybius insula vbi sit	li.13 fo.279
		Corinthiozum regnum vbi fuerit	li.3 fo.25
Sabina virgo 7 martir	li.8 fo.159	Corfica insula quanta sit	li.13 fo.30
Sappho ericea poetrix	li.4 fo.70	Creta insula quanta fuerit 7 vbi sit	li.3 fo.14
Sapphos lesbia poetrix	li.5 fo.77	Ciula prouincia vbi sit	li.2 fo.7
Samia sibilla vates	li.3 fo.34	Eolia prouincia vbi sit	li.2 fo.7
Sarra Abrae vxoz moztur	li.3 fo.14	flaminea regio que sit	li.2 fo.214
Semiamira heliogobaldi mater	li.8 fo.165	francia regio vbi potissimum sit	li.3 fo.48
Semiramis assyriozū re.	li.3 fo.22	frigia prouincia vbi sit 7 a q̄ nomē hūit.	li.2 fo.7
Seraphia virgo 7 martir	li.8 fo.159	Gallia Belgica vbi sit	li.3 fo.48
Sibille decem habentur omnes	li.7 fo.132	Gallia celtica que sit	li.3 fo.4
Symphoziosa matrona martir	li.8 fo.159	Gallia Narbonensis que sit	li.3 fo.49
Susana virgo 7 martir	li.8 fo.177		
Thamiris regina per	li. fo		
Tecla virgo 7 martir	li.8 fo.149		

Gallia equitantis que sit	li.3	fo.49
Gallia cenomanorum vbi fuerit	li.3	fo.49
Gallia Senonens. que sit	li.3	fo.49
Gallia Boiorum que fuerit	li.3	fo.49
Gallia insubrium que fuerit	li.3	fo.49
Gallia genuentis quid contineat	li.3	fo.49
Gallilea iudeorum prouincia vbi	foli.8	fo.152
Germania prouincia quanta sit ⁊		
Quot gentes ⁊ linguas contineat	li.12	fo.242
Sorbia prouincia que fuerit	li.9	fo.184
Hibernia insula vbi sit	li.3	fo.49
Hispania prouincia quanta sit ⁊ quas		
regiones contineat	li.2	fo.10
Hispania regio que sit	li.10	fo.214
India prouincia vbi sit ⁊ quot sint	li.2	fo.9
Ionia prouincia vbi sit	li.2	fo.7
Italie prouincie descriptio	li.3	fo.27
Iudee regni seu regionis descriptio	li.8	fo.152
Lacedaemonia prouincia que sit	li.3	fo.50
Latina prouincia que fuerit	li.3	fo.44
Lidia regio vbi sit	li.4	fo.62
Liguria prouincia vbi sit	li.3	fo.24
Lombardia q̄ sit ⁊ q̄t regiones ptineat	li.10	fo.214
Macedonia prouincia vbi sit	li.4	fo.61
Media prouincia describitur	li.3	fo.39
Mesopotamia regio qui fuerit	li.2	fo.11
Mithilena insula vbi sit	li.3	fo.26
Noruegia prouincia vbi sit	li.12	fo.263
Nannidia prouincia vbi sit	li.7	fo.121
Parthorum regio que sit	li.7	fo.109
Persarum prouincia que sit	li.5	fo.75
Picenum Italie regio que sit	li.3	fo.36
Rhodos insula que ⁊ quanta sit	li.3	fo.18
Samarita iudee regio que fuerit	li.8	fo.152
Sardinia insula vbi sit ⁊ aquo nomen		
habuit	li.3	fo.30
Scitharum regio que ⁊ quanta sit	li.2	fo.9
Sicilia insula quanta sit	li.3	fo.31
Sicioniorum regio que fuerit	li.2	fo.10
Siria regio que sit	li.7	fo.104
Sparthanorum regio que fuerit	li.3	fo.19
Sodomorum regio vbi fuerit	li.3	fo.13
Thesalorum regio que sit	li.2	fo.16
Troianorum regio vbi fuerit	li.3	fo.34
Traconitidis iudee regio que fuerit	li.8	fo.153
Vandalorum regio vbi fuerit	li.9	fo.183
Venetia prouincia que sit	li.10	fo.214
Vmbrozarum Italie regio que sit	li.10	fo.214

Tabula specialis ciuitatum
introscripitarum

Agrippina Germanie ciuitas	li.6	fo.98
Alba lombardie ciuitas	li.6	fo.97
Albinga Iygurum ciuitas	li.6	fo.98
Alexandria egypti ciuitas	li.6	fo.102
Alexandria lombardie ciuitas	li.13	fo.266
Ancona maritima italie ciuitas	li.3	fo.47
Angleria olim ciuitas	li.12	fo.250
Antiochia asye ciuitas	li.6	fo.102
Apamia asie ciuitas	li.6	fo.102
Aquilea ciuitas	li.3	fo.45
Aretium thuscie ciuitas	li.6	fo.102
Arriminum flaminie ciuitas	li.6	fo.100
Athenarum olim ciuitas magna	li.3	fo.23
Augusta preetoria ciuitas	li.6	fo.97
Babiloniorum ciuitas	li.2	fo.10
Beneuentum apud ciuitas	li.3 fo.45 ⁊ li.6	fo.102
Bergomum lombardie ciuitas	li.6	fo.94
Bizantium grece imperialis ciuitas	li.4	fo.18
Bononia italie ciuitas	li.6	fo.99
Brixia lombardie ciuitas	li.6	fo.95
Caieta latinozarum ciuitas	li.3	fo.45
Capha cheronensium ciuitas	li.15	fo.349
Calcis grecorum ciuitas	li.3	fo.21
Calcedon asye ciuitas	li.4	fo.68
Lapua campanie ciuitas	li.4	fo.56
Laria asye ciuitas	li.5	fo.86
Laribago aphrice ciuitas	li.4	fo.53
Larthagines quinque ciuitates	li.4	fo.53
Lathina Siculorum ciuitas	li.4	fo.66
Chiozum ciuitas	li.13	fo.279
Colonia germanorum ciuitas	li.6	fo.98
Comum lombardie ciuitas	li.6	fo.94
Constantinopolis ciuitas	li.4	fo.68
Cornetum thuscie ciuitas	li.6	fo.103
Corinthiorum ciuitas	li.3	fo.25
Corthona thuscie ciuitas	li.13	fo.295
Crema lombardie ciuitas	li.12	fo.267
Cremona lombardie ciuitas	li.6	fo.96
Cume campanie ciuitas	li.3	fo.45
Derdona lombardie ciuitas	li.6	fo.96

Edeffa ſirie ciuitas	li. 2	fo. 26
epheſus aſye ciuitas	li. 4	fo. 52
epidaurū epyrri ciuitas	li. 3	fo. 24
epozedia lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 97
fauentia ciuitas	li. 6	fo. 100
ferraria lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 99
feſſulana olim thufcie ciuitas	li. 3	fo. 34
florentia thufcie ciuitas	li. 6	fo. 100
foztium flaminee ciuitas	li. 6	fo. 100
ſuigineum ymbrie ciuitas	li. 13	fo. 282
Sebenarum al obrogum ciuitas	li. 8	fo. 172
genua ligurum ciuitas	li. 3	fo. 27
hieroſolimoꝝ ciuitas	li. 8	fo. 151
Jdruntum apulie ciuitas	li. 15	fo. 351
ilium. ſ. troia ciuitas	li. 3	fo.
imola flaminee ciuitas	li. 6	fo. 100
laodicea aſya ciuitas	li. 6	fo. 102
luta thufcie ciuitas	li. 6	fo. 103
luna olim thufcie ciuitas	li. 3	fo. 46
Maguntia germanie ciuitas	li. 6	fo. 99
mantua lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 96
maſſilia galliaꝝ ciuitas.	li. 5	fo. 71
mediolanum lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 93
micenaz ciuitas aſye	li. 3	fo. 36
mithilena aſye ciuitas	li. 3	fo. 26
mutina lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 99
Naualum ligurum ciuitas	li. 6	fo. 98
naxos aſye ciuitas	li. 4	fo. 66
neapolis regia ciuitas	li. 3	fo. 45
nicea aſye ciuitas	li. 6	fo. 102
nicomedia aſye ciuitas	li. 4	fo. 68
nouaria lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 98
Oſtia latine ciuitas	li. 4	fo. 69
Papia lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 93
paraffum olim lumbardie ciuitas	li. 11	fo. 241
pariffus galliarum ciuitas	li. 6	fo. 98
parma lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 99
piſanoꝝ ethurie ciuitas	li. 3	fo. 51
piſozium ethurie ciuitas	li. 13	fo. 291
placentia lumbardie ciuitas	li. 6	fo. 96
preneſtina italie ciuitas	li. 3	fo. 36
parthaurum italie ciuitas	li. 3	fo. 48
peruſium thufcie ciuitas	li. 6	fo.
Ragufia da manie ciuitas	li. 9	fo. 205

rauena Romandiole ciuitas	li. 6	fo. 100
romana italie ciuitas	li. 4	fo. 64
Sauona ligurum ciuitas	li. 6	fo. 98
ſena ethurie ciuitas	li. 6	fo. 101
ſiracuſa Sicilie ciuitas	li. 4	fo. 66
ſecusia olim ciuitas	li. 12	fo. 267
ſpulerum ciuitas deſtruitur	li. 12	fo. 267
Taruiſium italie ciuitas	li. 3	fo. 48
thaurinum pedemontium ciuitas	li. 6	fo. 97
thebana olim magna ciuitas	li. 3	fo. 31
tirus olim ciuitas	li. 3	fo. 37
colofa galliaꝝ ciuitas	li. 6	fo. 98
tiburtina latinoꝝ ciuitas	li. 8	fo. 160
troia que 7 illum ciuitas	li. 3	fo. 34
turro galliaꝝ ciuitas	li. 6	fo. 100
treueris germanie ciuitas	li. 6	fo. 103
Venecia italie emporium	li. 9	fo. 204
vicentia italie ciuitas	li. 6	fo. 96
verona italie ciuitas	li. 6	fo. 96
veſancio germanie ciuitas	li. 6	fo. 99
vrica apyuce ciuitas	li. 7	fo. 118

Explicit

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHILOSOPHY DEPARTMENT

PHILOSOPHY 101

LECTURE NOTES

BY [Name]

DATE

CHAPTER 1

THE PHENOMENON OF CONSCIOUSNESS

1.1 THE HARD PROBLEM

1.2 THE SOFT PROBLEM

1.3 THE MEASUREMENT PROBLEM

1.4 THE INFORMATION PROBLEM

1.5 THE EXPERIMENTAL PROBLEM

Dñici Barilli Bergomatis viri doctissimi in oblatiōe infra scripti operis Carmen.

O Bergomates o patres Jure verendi
Quis deus omnipotens collectis ordine tanto
Consilijs munire p̄js studioq; laborum
Hanc vrbem curare dedit. quam maximus olim
Londidit egregiam virtute z nomine Berennus
Gallozum Senonum dux bello clarus z armis.
frater Jacobus Philippus cultor honesti:
Quem forestoꝝ antiquo de sanguine natum.
Eremitarum fratrum celeberrimus ordo.
Extulit insignem diuinis moribus vsq;
Ingenti studio patrie: ac virtutis amore.
Quas cl̄o inuenit iam virtus vndiq; septus.
Uertit in eximium longissima scripta volumen.
Quod capit annales omnes ab origine prima
Mundi: deductos hec vsq; ad tempora nostra.
Atq; opus hoc patrie vobis patribusq; dicauit:
Omnibus a populis gratum z mirabile donum.
Quare agite o patres opus hoc admitrite tantum.
Ac inter patrie titulos numerate virentes.
Auctoremq; operis hunc inter prima parentum
Nomina. qui insignes multa virtute vel arte
Hanc nostram patriam illustrem fecere merendo.
Conciuem numerate sacrum numerate verendum.
Lingiteq; hunc letis veneratum amplexibus omnes.
Atq; huic leti dignos iam iam detis honores.
Donaq; pro merito qui tanto munere caram
Accumulat titulis patriam z virtutibus ornat.
Et dignas grates pro talibus addite summo
Rectori superum: qui mundum trinus z vnus
Eternaq; omnes celos ratione gubernat.
Bergomeam quod tali vrbem dotauit alumno:
Qui patriam atq; omnis ditauit munere gentes.

AD MAGISTRATVM BERGOMENSEM IN OMNIMO
DA HISTORIA NOVISSIME CONGESTA CHRONI
CARVM SVPLEMENTVM APPELLATA. PROLOGVS

Pro ciceronis ^{vestri sententia clarissimi conciuēs ductus, qui p̄rio .offi.}
^{li. ait. Nō solū nobis nati sumus: or̄? quoq; nostri partē}
 p̄ria v̄dicat p̄tē amici quoꝝ b̄n̄ficis obnoxij maxie sumus: tū etiā maiorꝝ nostroz illustri
 um virozum exemplo: qui pro ingenij magnitudine scientiarum oīum p̄sentantia: ⁊ rei
 pu. gubernande gloria patriam nostram uarias excoluere per artes: quozum uestigia pro
 uirili sua emulata prosteritas non paucos extulit: cum maioribus suis tum in humanarū
 tum in diuinarum rerum eruditione de laudibus sine laude certantes. Quozum sane in-
 genia non admirari modo verum etiā memoria p̄sequi dignum censeo: Et cum mul-
 ta sint patres optimi litterarum studia que summū ⁊ decus ⁊ ornamentum claris ciuibus
 afferre possunt, tum maxime historie iucunda cognitio: his potissimū viris qui multis in
 rebus versari volunt magnopere exoprandā est: Nam ⁊ si leges diuine humaneq; que ad
 bene recteq; viuendum pertinent laudande ⁊ excellende sunt: multo magis ad beneciuen-
 dum conducere arbitroz: si cum ipsis fuerit multarum rerum ac virozum illustrium iun-
 cta cognitio. Ille enim leges ⁊ uite istitura: hec faces quasdam comparat: ⁊ stimulos ad vir-
 tutem: Historia enim ad erudiendos homines velut speculum semper mihi visa est: vbi hu-
 mane vite leges clare inspicuntur: ⁊ in ea animus perinde ac quadam face ad optimarū
 artium cultum accenditur. Si enim p̄stantissimi conciuēs res veteres: si nouas pariter ad
 memoriam reuocemus: inueniemus oppulentissimas Ciuitates p̄cipuo senum semper flo-
 ruisse consilio. hi nempe licet etate mala confecti hoc solum ex multarum rerum experien-
 tia atq; vltimū t̄m auctoritatis sibi p̄stitisse video. Quare cogitāti mihi quonā pacto iuue-
 nes senibus equari possint id certe fieri posse per historie cognitionem solum existimo: Nō
 equidem video cur senes iuuenibus anteponamus, si etiā ad perdiscendum illustrium vi-
 rozum maximarumq; ciuitatum res gestas artes cōsilia mentem appulerint: Quod si vni-
 us etatis gesta tantopere senum auctoritati conducere solent, quid totius antiquitatis am-
 pla cognitio? qualem dignitatem iuuenibus qui ⁊ ingenij ⁊ corporis viribus excellunt asser-
 re censebimus: Quare cum tantum vtilitatis ad bene glorioseq; viuendum rerum om-
 niūq; habere didicerimus: ⁊ multa in eo genere scripta perpetua memorie digna multis p̄-
 sus incognita fovent ne me p̄imum ignaue aut socordie traderem: Innumerabiles histo-
 rias videlicet a mundi principio vsq; ad nostram etatem diuersis ex monumentis vno
 sub volumine colligere curauī: Et licet nescius sim deo patrieq; mee ac parentibus parem
 gratiam referri non posse: tum vt aliqua in re patriam demerer meam: has meas lucubra-
 tiunculas vestro magistratui dedicare ratus sum: Illam hoc in loco inuitatus viduā que
 in euangelio duos dūtaxat aereos nūmos templo obtulit cum nil maius haberet q̄ domi-
 no offerre posset: que a domino iesu christo plurimum commendata fuit: qui plurius homi-
 nis asos q̄ rem ipsam metiri solet: Et nos p̄fecto eo libentius fecimus vt vel libro au-
 ctoritatem ⁊ dignitatem compararemus: Hanc igitur historiam summo studio longaq; vi-
 gilia curiose accurateq; ex libris innumerabilibus tum diuinis tum humanis ad cōmunē
 omniū comodum collegimus. In quo quidem libro in primis omnes noui ⁊ veteris testa-
 menti historias temporibus ⁊ locis suis cum obseruatione libri ⁊ capitulozum descripsi-
 mus: Reliqua vero i eo cōtenta ex Iosepho iudeo Herodoto: Diogene laertio: plutarco.
 Valerio maximo: Liuiō. Plinio: Strabone: Solino: Suetonio: Uoposco. Helio spartia-
 to: Julio capitolino: Polio trebelio: Aulogelio: Justino. Orosio: Eutropio: Policrate:
 Paulo longobardozum historicozum. Ex poetis autem aliqua fragmenta: vt ex Virgilio.
 Quidio aliq; nonnullis sumpsimus: A nostris vero multis approbanseq; doctoꝝibus. In

primisq; Aug. hieronymo & Elmatdo de viris illustribus. Gregorio. Eusebio. Cesarensi
& Isidoro hispalensi quorum duorum temporum supputationem semper secuti sumus
quin & ex Beda in historijs anglorum. atq; Gratiano. Vincentio historiali. Ricobaldo
serariensi. Martiniana. Leonardo Aretino. Blondo forliviensi historicis probatis. Ber
thoofa & Michaele carariensi medico & ciue nostro ac Platina viro doctissimo. nec nō
& alijs multis: Multaq; preterea ex sanctorum vitis excerpimus. nec nō & ex multarum
urbium religionūq; chronicis. que comode suis locis suisq; tēporibus annotare curavi
mus: Opus autē in quindecim libros diuisum: in quoquidē omnium gentium reges. quibus
locis quibusq; tēporibus in suis prouincijs & quantum regnauerint ab ipso Prothopla
sto & Rege nostro Adam vsq; in presens describuntur. videlicet Scytharū. Assyriorū. Egy
ptiorū. Amazonū. Medorū. Persarū. Argiuorū. Mycenarū. Atheniensium. Macedonū. Tho
rinthiorum. Lacedemoniū. Lydorū. Iudeorū. Israelitarū. & lauretorū. Cretenium. Alba
norū. latinorum. Romanorum. Britonū vel Anglorum. Gallorum. Burgondionum. Go
thorum. Vandalorum. Longobardorum. Ungarorum. Sermanorum & Turcorum: cū di
mensuratione & descriptione earundem prouinciarum in exordio cuiuslibet regni. & si qd
memorie dignum per omnes generationes natiuitates & regna ac potentatus. & per omne
iudicium. omniq; aliorum regum & principum: Tempora quoq; consulum & Imperatorū
a primo Cesare vsq; ad federicum tertium qui nunc imperat: & quibus temporibus fuis
se per historiographos traditum est & que gesserunt vel constituerunt tam pontifices quā
Imperatores ipsi in hoc libro plenissime autenticq; demonstrantur. hic quoq; historico
more singula conscripta declarant deorum generationem vel singulorum progeniem vel
his temporibus ipsis vel ante latas que gesserunt & tempora Olympiadum in quibus pri
mus Agon Symnicus constitutus est: Omnes preterea viros in disciplinis excellentes tā
grecos q̄ latinos atq; hebreos quoscūq; in omni doctrina reperire potuimus a Moyse
qui primus hebreorum prophetarū diuinas leges sacris litteris explanauit ad hoc vsq;
tempus cum opusculorum suorum annotatione summa cum diligentia collegimus & locis
temporibusq; suis descripsimus: Conditiones etiam multarum urbium & maxime Itali
carum & siquid in eisdem memorabile habetur in hoc volumine tractauimus: Et quo tē
pore aduentus fuit Saluatoris nostri iesu christi & passio eius simulq; nomina omnium apo
stolorum eius atq; discipulorum & pontificum tam iudeorum q̄ christianorum ab Harō
primo hebreorum pontifice vsq; ad Sixtum quartum pontificem maximum & quantum
temporis singuli sederint vel qui eorum sui pontificatus tempore martirio coronatus sit:
Adiunximus & tempora scysmatum persecutionūq; quibus ecclesie ab tyrannide vel he
resibus dissipate sunt: Accedunt preterea & tempora omnium Italicorum principum. Du
cum scilicet Venetorum. Senuesium. Uiccomitum. Tarrianorum: Larariensium. Sca
ligeriorum. Estensium. Malatestarum. Ordelaphorum. Manphredorum Sōgiargorum
Uarraneorum Montisferetri. Montisferati. Sabbaudensium & heduorum. atq; aliorū
tyrannorum: Ac deniq; ordinum omnium tempora tam Mendicantium q̄ aliorum & a q̄
bus sumpserunt principia: Omnia deniq; hoc in opere contenta ex tabula ascripta plenissi
me perdiscere poteritis perpauca equidem me pretermisisse existimo ex quibuscūq; histo
rijs tam antiquis q̄ nouissimis eorum que sibi gloriam aut sanctitatem aut scientiam aut ar
tis parete potuerunt: Hec sane litterarum monumenta non tam verborum pompa. quā
magna illustriq; doctorum viroꝝ veritate illustrare curauimus: vt non magis ostende
remus hoc in labore que quisq; clarissimus vir gesserit q̄ vnum quēq; facere oporteat:
Non perturbet obsecro hoc meum scribendi genus: Namq; operis istum varium & hu
milem quandoq; deprehenderit. q̄ ame quāfacilime emanauit. vt professionis nostre in
ritutum seruarem. & operi veluti mendicantis nomen comparare posses: Triginta q̄p
pe annis & eo amplius in religione mendicatum panem comedere consueuimus: nec vni
quā cuius digno aduentanti repastinatum in mensa apposimus: hoc idem i suscepto ope

re facere constituimus: quæ quæcumque diuersis ex historijs collegimus: vobis tamquam mendicatum panem diligenti cura in mensa huiusmodi apposuimus: Id quippe opus Chronicarum supplementum appellari decernimus: Historiam licet imperitissime scriptam. veram tamen colligere curauimus: Scio quippe vos collendissimi et doctissimi concives. magis fidem ex rebus historia. quam verborum pompam desiderare. nec quis vestrum inelegantiam obsecro attendat nostram. sed rerum multarum copiam diuersitatemque requirat: Dicere enim auisum: ratum esse in hoc vno cognitionis rerum nouarum et antiquarum quantum vix perpauci qui leguntur in lucem contulerint: Hunc igitur libellum collendissimi patres suscipite: et interdum recreandi animi vestri causa obsecro quisque legat: nec eum quis licet multa eloquentia egregisque virtutibus decoratus sit paruis faciat: Quæcumque enim optime artes (ut premisum est) longe plus apud omnes auctoritatis habent: si cum exemplis præstantissimorum virorum coniuncte fuerint. Hinc est quod multi doctissimi viri parætem virtutis et vite magistræ historiã appellauerunt: Tantam certi vim affert rerum gestarum memoria: ut summos sepe viros imitemur. et admirabilem auctoritatem atque fidem in foro: in curia: et in comitijs ad impellendos homines ad prudentiam: ad iustitiã: ad ceterasque virtutes prestare videatur: Sed iam ad opus legendum transeamus: In quo si scire volueritis. quo mundi anno vel ante christi aduentum: quisque Rex vel Dux aut pontifex regnauerit. vel quoto anno aliqua ciuitas condita fuerit. aut qua tempestate aliquis propheta vel propheta floruerit: Inferiore libri margine duas lineas videre poteritis in quibus mundi tempora et ante christi aduentum posuimus. et in linearum fronte ante christi aduentum et a mundi principio. annos diuisimus: ut puta: Ab Adam usque ad christi aduentum fluxerunt. secundum communem ecclesie opinionem anni 5199: ergo Adam ante christi aduentum (ad superiora conuertendo) fuit annis 5199: subsequenter dicemus. Seth filium Ade fuisse anno mundi 230. ergo detractis ducentum triginta annis fuit ante christi aduentum. 4969. Ac sic usque ad quadragésimum secundum Imperij Augusti annum quo natus est dominus noster iesus christus augendo mundi annos et minuendo aduentus sui annos per capitula prosequemur: Post aduentum vero christi: eiusdem natiuitatis annos subsequemur. et tamen semper mundi tempora continuabimus:

si a iacob philippi Bergomensis ordinis fratrum Eremitarum diui Aug. in omni-
moda historia nouissime congesta Supplementum Cronicarum appellata. liber primus
felicitet incipit.

In principio creauit deus celum et terram: terra autem
erat inanis et incomposita. Scribitur
Genesis primo capi. Visibilem omnium (Aug. testante, ut habetur
vndecimo de ci. dei cap. 3.) maximus est mundus. Inuisibilem ve-
ro maximus est deus: sed mundum esse conspiciamus, domini ve-
ro credimus: Quot autem deus fecerit mundum nullus potius credi-
mus quam ipsi deo: Ubi inquit ipsum audiuiimus: Numquam interi (rudit)
nos melius quam in scripturis sanctis: Ubi dixit propheta eius: In pri-
ncipio fecit deus celum et terram: Numquid nam tunc fuit ibi iste, pphe-

ta qui fecit deus celum et terram: Non: Sed ibi fuit, ubi fuit dei sapientia, per quam facta sunt
omnia, que in auras etiam sanctas se transfert amicos dei et prophetas constituit: eiusque opera si-
ne strepitu intus enarant: loquuntur quoque eis angeli dei qui semper vident faciem patris volun-
tatem eius quibus oportet semper annuntiant: Et propterea ex his vnus erat iste, ppbeta, qui di-
xit et scripsit. In principio creauit deus celum et terram: Terra autem erat inanis et incomposita
Informis quippe illa materia erat, quam de nihilo deus fecit appellata primo celum et terram
Et dictum est in principio fecit celum et terram: non quod iam hoc erat, sed quod hoc esse poterat, nam
et celum postea scribitur factum: quemadmodum si semen arboris considerantes dicamus: ibi esse ra-
dices, et robur, et ramos, et fructus, et folia: non quod iam sunt, sed quod inde futura sunt: Sic di-
ctum est: In principio fecit deus celum et terram, quasi semen et celi et terre: cum adhuc in confuso
esset celi et terre materia: sed quod certum erat inde futurum esse celum et terram: iam et illa mate-
ria celum et terra appellata est hanc itaque spaciolam formam: effigie certa carentem. Quidam
us in principio maioris sui voluminis et alij philosophi vocarunt Chaos quod ipse in eodem
libro meminuit dicens: Ante mare et terras: et quod tegit omnia celum: Unus erat toto na-
ture vultus in orbe. Quem dixerunt chaos: rudis indigestaque moles. Nec quicquam nisi pedus
iners congestaque eodem: Non bene iunctarum discordia semina rerum:

Quibus primum fecisset deus celum et terram: cum ipsis quoque elementis: que in his elemen-
tis condita sunt scilicet aquas et spiritus abyssosque et tenebras: nec dum luminibus neque
sideribus constitutis Dixit deus: fiat lux: Et vidit deus lucem quod bona esset statim se-
parauit inter lucem et tenebras. Et tenebras vocauit noctem: lucem vero diem: ac sic fa-
ctum est vespere et mane dies vnus: qui fuit primus dies seculi: non primus dierum omni-
um. Ideo non primus: sed vnus nominatus est: Ac sic eo die: fecit deus materiam infor-
mem. Angelos, celos, lucem, terram, aquam et Aerem.

Dies pri-
mus:

Dies secun-
dus

Dies tertius

Dies quar-
tus

Dies quin-
tus

Secundo autem die: factum est firmamentum solum in medio Aquarum, per quod et diuisum
sit inter Aquam et Aquam:

Tertio vero die congregauit dominus aquas que sub celo erant in vnam congregationem et con-
festim apparuit arida, quam deus ipse nominauit terram atque ipsas aquarum congre-
gationes appellauit Maria: Herbamque produxit terra: et lignum fructiferum: cum semine suo.
Quarto postmodum die: fecit deus duo luminaria in firmamento celi. Solem videlicet et
lunam ac stellas, ut sol ad inchoationem diei luceret super terram et luna noctis: et diuide-
rent inter diem et noctem: et esset insignia et tempora: et dies et annos, et essent in splendore
firmamenti celi et lucerent super terram: Quibus ita perfectis manifestum est luminibus
ipsis antecedere lucem tribus diebus:

Quinto preterea die eduxit dominus ex aquis Reptilia animarum viuarum et volatilia et
rerum celi: Et fecit deus Beluas et Cetos et omnem animam viuam reptem, quas eduxerunt
aque secundum genus suum: Et vidit deus quod esset bonum, et benedixit ea et dixit:

Crescite et multiplicamini et replete Aquas, et volatilia similiter multiplicentur super terram: et factum est vespere et mane dies quintus

Sexto denique die: dixit dominus: Educat terra animam viuam secundum genus suum quadrupes / Dies sexta scilicet et reptilia. ac vniuersas bestias terre. secundum genus suum: Et vidit deus quod bona essent / tus et benedixit ea: Ac sic iste sunt generationes seculi, videlicet celi et terre. que create sunt in die quo fecit deus celum et terram: vt patet Genesis. 2.

Septimo vero die, postquam cunctum mundum et omnia que in eo sunt dominus creasset dominus ipse vt Moyses ait ab operibus manuum suarum requieuit, non quasi operando lassus sed nouarum / Sabbathi creaturam facere cessauit. cuius materia vel similitudo non precesserit. Et dominus eidem diei benedixit et sanctificauit illum: vocauitque ipsum Sabbathum, quod nomen hebraica lingua requiem significat. eo quod in ipso cessauerat ab omni opere suo quod patrauerat deus vt faceret. vnde et Iudei eo die a laboribus proprijs vacere dignoscuntur. Gen. 2.

Paradisum autem voluptatis (vt Moyses gen. 2. scribit) a principio dominus deus plantauerat. quod latine hortus siue pomarium dicitur. hebraice vero heden: quod deliciae sonat. quasi deliciarum hortus omni arborum genere constitutus: vbi et lignum vite positum erat: locus autem ille. (vt Iherosolymus in 14. Echi. li. cap. 3. scribit) in oriente est longo maris tractu a nostro habitabili segregatus: quod multam habet salubritatem et amenitatem atque incunditatem: Salubritatem inquit: quod temperie gaudet. et nec frigus nec estus habet. et quicquid ibi semel viuunt mori non potest: sicut Elyas et Enoch viuere referuntur: Amenitatem vero quod vniuersae pulchritudinis proprium est. vbi nec arbores siue folia: aut flores et fructus vniquam marcescunt: Incunditatem denique. quod omne lignum pulchrum visu et ad vescendum suaue ibidem reperitur. sicut Moyses ait: Serenitatem insuper omnimodam habet. quod locus (vt Beda scribit) altissimus est. Quia eius altitudo vsque ad lunarem circulum pertingit: De cuius medio fons egreditur qui totum irrigat nemus: quicquid et in quattuor nascencia diuiditur flumina: Primum quorum / Sanges appellatur phison qui et Sanges qui vniuersam circuit Indiam secum trahens arenas aureas. et interpretatur Laterua. eo quod decem flumina recipiat: hic in mare adeo grandis descendit. vt vbi minus occupet latitudinis octo passuum milia pateat: vbi vero plurimum centum: Tunc Cyrus persarum rex: cum quendam eius insignem equitem absorpsisset in quadragentos sexaginta distinxit alueos:

Sion qui et Nilus secundus appellatur fluius totius orbis maximus: qui totam Ethiopiam / Sion Egyptumque circuit. De quo lucanus in. 10. dixit: Arcanum natura caput non dedit ulli: Qui (vt aiunt) imensa aquarum mole singulis annis Sole in Chancro existente: totam egyptum exundat huius fluminis aquas. vt nonnulli tradunt callis esse virtutis dicunt. vt mulieres fecundiores faciant. et steriles secundas efficiunt. De isto flumine et alia multa mirabilia Aristoteles. et Seneca. atque Iohannes bocacius retulerunt. qui de eo libellos composuerunt.

Tigris tertius est qui secundum Iosephum dicitur Dilat: quod sonat accutum. eo quod velocissimus / Tigris sit: hic etiam ex monte periardes Armente profluere dicitur. et contra Assyrios vadit: quem nonnulli Rubro mari dicunt infundi quod falsum est.

Euphrates quartus fluius qui frugifer sonat ex eo fonte deriuat. qui inter ceteros fluius / Euphrates os memoratu plurimo celebris est. hic contra Chaldeos vadit. qui cum Babilonem in duas partes diuidat. in Mare Rubrum descendit: Et sunt qui dicant: hunc Nilum more vno et eodem tempore Mesopotamiam irrigare eamque secundam facere: Que sane quattuor flumina ab eodem paradisi fonte vt nostri affirmant theologi emanant et separantur. Et iterum eorum quedam inter se comiscuntur. atque iterum separantur. sepe etiam absorbentur. et locis rursus in pluribus emergunt. Inde est quod de eorum ortu varia leguntur: quod Sanges dicitur Pli. in locis caucasi montis nasci: Nilum vero procul ab Atlante monte et Euphratem in Armenia.

Paradisos etiam terrestres sex fuisse scriptum inuenimus. Unum in occidente versus zephi-

rum; Alterum in Equinoctiali inter Eorum & Euronoidum; Tertium de quo Beda me-
 minit inter cancri tropicū & circulum Antarcticum; Quartum paradysum versus orientē
 ad Eorum ultra Equinoctialem in quo solis arbores sunt: Quintus terrestris paradysus
 esse ad polum articū dicit, de quo Solinus meminit; Inuenitur etiam in occidente ali-
 us voluptatis & deliciarum paradysus de quo sic habemus: q̄ Senatus populūq̄ Ro-
 mandauit summum sacrorum pontificem nō nisi de italie deliciarum horo eligi debere.
 Adam autē prothoplastum primū hominem summus omnium rerum fabricator deus sexto
 die seculi, quinta & vigesima Martij Bestijs terre creatis: cunctisq̄ reptilibus ac volucris
 bus celi vno & eodem die de limo terre rubeo in agro Damasceno tamq̄ creaturaz omni-
 um finē ac possessorem finxit: q̄ vt philosophus ait, Illa que fuerunt in intentione prima
 in executione existerunt vltima Et insufflauit in eum spiraculum vite & aiam: & factus est
 homo ad imaginē & similitudinē dei: Qui nudus coram dño constitutus: confestim eleua-
 tis manibus deo gratias egit dicens, Manus tue dñe fecerūt me & plasmauerūt me totū
 incircuitu. Ideo decetero memēto mei, q̄ sicut lutum fecisti me, & sicut lac mullisti me: ac
 sicut caseum me coagulasti, pelle & carnibus vestisti me: ossibus & neruis compegisti me.
 etiam vitam & misericordiam tribuas mihi: Adam itaq̄ viro insigni & perpulchro creato
 dñs eū tanta perfudit gratia: vt nullo tradente magistro: sed sola iustitie originalis virtute
 perfusus: omnium liberalium artium statim clarissime edoctus est: Noticiam enim omnino-
 dam Astronomie, Geometrie, Musice Grammatice atq̄ Rethorice habere pmeruit: oium
 quoq̄ herbarū, arborū, metalloꝝ, lapidū preciosoz, Auiū, Bestiaz, piscium, serpentium,
 cunctaz deniq̄ creaturaz plenissimam noticiam habuit: Clarāq̄ preterea & explicitam
 beate Trinitatis Christi incarnationem solus habere pmeruit: Cū & deus ipsum Mon-
 di Imperatorem & summū omnium pontificem constituit: Volens deniq̄ dñs deus vniuer-
 sas celi & terre creaturas Adam ipsum vt suū recognoscere dñm: atq̄ vt rez omnium pro-
 prietas virtutesq̄ hominibus innotescere: vniuerse celi militie mandauit, vt creaturas
 omnes ad Adam perducerent: quibus singulis propria imponeret nomina: Ac singlis stel-
 lis celi auiibusq̄ & piscib⁹ cūctisq̄ aiantib⁹ & reptilib⁹ tre puenientia iposuit noia q̄bus etiam
 nunc vocant. In imaginaria deinde visione vniuerse immobiles creature videlicet, mon-
 tes, Insule, Maria, Arbores & omnes herbe adducte sunt, quibus & itidem fecit. Et secu-
 dum philosophū conuenientia nomina naturis & rez proprietatibus imposuit. Atq̄ ita
 rez omnium Rege & Imperatore constituto: illum eodem die de loco formationis sue i pa-
 radysum voluptatis dñs transtulit, vt ibi non ad necessitatem sed recreationem operare-
 tur: & vt prouidens nullum ex cunctis animantibus sibi simile esse: mulieris formationem
 superfluum non putaret, Dixit, Non est bonum hominem esse solum, faciamus. (inquit
 dñs) ei adiutorium simile sibi ad liberos procreandos: qui similes sint illi: Et confestim
 in eodem loco dñs immisit soporem in Adam, non quidem somnium sed extasim, & obdor-
 miuit: Et auferens vnā costam de latere eius, repleuit locum caro eius, & edificauit co-
 stam quam sumperat in mulierem: & Adam sibi iunctam cognouit de se fore plasmata,
 Nec tñ carnali consuetudine hec cogitanda sunt: vt videre solemus opifices ex materia q̄
 cunq̄ terrena corporalibus membris q̄ artis industria potuerunt fabricantes: Nam ma-
 nus dño (inquit Aug.) potentia dei est, que etiam visibilia in inuisibilibus operatur: Et
 adduxit eam ad Adam videre qd̄ vocare eam, Adam vero videns eam, dixit, hoc nunc
 os de ossibus meis: & caro de carne mea est, hec vocabitur Issa, q̄ latine mulier interpre-
 tatur, q̄ de viro suo sumpta est: Nomen vero mulieris illius Etiam appellauit, quod si-
 gnificat matrem omnium vluentium, formati igitur Adam: & Eva sexto die seculi: po-
 suit eos in paradysum voluptatis omni germinatione florentem. In quo quidem erat vi-
 te & prudentie plantatio, qua gustata: cognoscebatur quid bonum quidue malum: de qui-
 bus plantationibus precepit deus eos abstinere, de alijs omnibus concessit degustare, pre-
 dicens si de eis duabus degustarent mortem esse venturam, habitabatq̄ cum Adam ser-

pens humani generis hostis. qui inuidens. persuasit mulieri mala voluntate. vt de prudē-
tie plantationis degustaret dicens. in ea esse boni ⁊ mali cognitionem. ac sic Maris no-
stre mentem dolosa suggestione offuscans. illa plantationem vetitam degustauit. ⁊ exin-
de Ade persuasit vt vesceretur: Quo facto confestim se ipsos cognouerūt esse nudos. Ac
Adam peccati veniam a dño postulans. rogabat dñm ne eū nimis affligeret. sed factū mu-
lieri retorsit: dicens ab ea se fore seductū. Deus aut̄ eos multis penis subiciens euestigio
transmigrauit eos ex horto voluptatis in aliam regionē: vt in sudore ⁊ erūna donec more-
rentur viuerent: vt patet Gen. 3.

Eam aut̄ cunctoꝝ viuentiū matrem: dñs non eodem Maleo aut̄ incude quēadmodum
ceteros fabrefecit. sed vt arbitrari possumus eam corporea formositate mirabilem ⁊ ma-
turam viro ⁊ intuitu letabūdā atq; immortalē: ⁊ rez omniūz dñam: ex latere viri in
paradiso dormientis artificio incognito eduxit eam: Quam tam iure originis quam In-
colatus paradisi in comparabili splēdore decorauit. que vna cū viro suo paradisi delicijs
auide perfruens. eam felicitatis sue inuidus hostis decepit. ⁊ contra vnicū sibi preceptūz
a dño impositū ire suavit. Cui leuitate seminea nimium credens fructus arboris boni ⁊
mali sibi vetitos temerario ausu degustauit. ⁊ virum suum in sententiam suam traxit.
Qua inobedientia se ⁊ vniuersum genus suum in miseram mortem deduxit. Et cum lux
corusca qua incedebant amicti abijisset: perizomatibus folioꝝ a domino susceptis. ex deli-
tiāz horto in agro ebron vna cū viro pulsa exulq; venit. vbi eam dominus partu ⁊ con-
ceptionū doloribus castigauit. atq; alijs calamitatibus eam implicauit: Eoq; loci dum
Adam terram excollere cepisset. prima (vt creditur) colo nere seu filare incepit. tandem cū
partus dolores sepius experta fuisset ac multos algores ⁊ sudores perperissa. cu; his labo-
ribus deuenit in senium ⁊ tandem in mortem sibi a dño predictam. Ac sic parentes nostri
vetita degustantes ab alto in Im̄ am cecidere: de luce ad tenebras: de incolatu ad exilium
de domo ad deuium: de amore ad odium de risu ad luctum de pace ad iurgium: de dul-
core ad Absynthium: de prosperitate ad penalitatem: de sospitate ad infirmitatem: de abū-
dantia ad penuriam de gratia ad culpam ac deniq; de vita omnes traxerunt in mortē.

Eras seculi prima quam in suscepto opere librum primū facimus hic incipit: ⁊ ad diluuium
vsq; perdurat: queq; fm̄ hebreos. 1556. continet annos Juxta vero septuaginta interpre-
tes ⁊ Isidorū in quinto ethi li. aliosq; quāplurimos: 2242: ānos: Diuus aut̄ hiero. milia
duo nō plene dicit: Aug. deniq; pater. i. 150. de ci. dei ca. 20. 2262. ānos dicit: Ac sic ⁊ nos
deo auxiliante tēpoꝝ dīnumeratiōē facientes: incipiemus.

primū

5199

Dam itaq; ⁊ Eva primū omnium parentes triginta supra nongentos vixere ānos
⁊ preter Laim: Abel: ⁊ Seth cum sorozibus suis quos scriptura cōmēmorat tri-
ginta alios genuerunt filios. Sed Methodius martir illum centum genuisse me-
minit: Nec hoc impleo astruendum est. Quos omnes legis latoꝝ Moyses breuiter trāsit
⁊ ad Abrae tempora venire festinans illos atq; alioꝝ patrum plures filios ⁊ filias subri-
cuit: hic aut̄ Adam vna cum vxore ppter inobedientie reatum maximam cunctis diebus
vite sue fecerūt penitētiā: Quāobrem nō modo dei misericordiā consecuti sunt: sed etiam
prophetie donū accipere meruerunt. Unde ⁊ de christi ecclesieq; coniuictiōe. deq; diluuiū
futuro: ⁊ de incendio per ignem iudicij predictare multa. liberisq; suis ac nepotibus retu-
lere. qbus ⁊ iustitie precepta tradidere: aliaq; propemodū infinita docuere: Demū quoq;
infirmitate correptus. Seth filio atq; alijs filijs ⁊ successoribus suis interdixit. ne eius si-
lij cū Laim fr̄ atricide filijs ob eius filioꝝq; exosam vitā cōmiscerent: Illū quoq; pro oleo
misericordie impetrando ad paradysum (vt aiunt) transmisit Tandē trigesimo supra non-
gentesimā vite sue anno in se icture bona deficiens in Ebron Cuitate Abbee sepulchro
marmoreo (vt Egēippus scribit) sepelī: in quo postmodū ⁊ Eva vxore sua: Atq; Abraā:
Sara: Isach ⁊ Jacob cum eozum coniugibus sepulti perhibentur: Sunt tñ qui dicant

eum in Caluarie loco sepulchrum fuisse, et inde capite dempto: in Ebron translatum: Quo in loco (vt Ambrosius scribit) postea dñs noster iesus christus cruci affixus est: Ea ppter apud pictores inoleuit cōsuetudo: ad crucifixi pedes Ade caput depingi.

Laim et Calmanam gemellos Adam quintodecimo vite sue anno in Agro Damasceno ex 518 4

Eua coniuge suscepit: Et dixit: Acquisiui hominem per deum. Gen. 4. Nam Laim lingua hebraica possessionem significat qui sororem suam Calmanam duxit vxorē: Quippe tūc tempus copula marium et seminarum opus erat. vt gignēdo multiplicaretur genus hūa num: nec tunc erant vlli hoies nisi qui ex Adam nati fuerant et ideo fratres in coniuges accipere opus fuit: Quod profecto. (vt Aug. inquit) quanto antiquius compellente necessitate: tanto postmodum factum est damnabilius religione proibente: habita fuit certe rectissima ratio caritatis. vt hoies quibus esset utilis atq; honesta concordia diuersarum necessitudinum vinculis nectarentur nec vllus multas simul haberet: sed singule spargerentur in singulos. ac sic ad socialem vitā diligentius colligendā plurime plurimos obtinerent: hic autē Laim primus agrorū cultor fuisse peribetur: cupidissimus quidem. ac inuidia plenus: nec non et aliene felicitatis impatientissimus: Quāobrem fratrem suū abel huiusmodi cā peremit: Conuenerant enim insimul deo sacrificare. Laim enim de agricultura sacrificium obtulit Abel vero lac et primogenita gregum suorum: Deus autē (vt Josephus in primo ait) agnum in eo sacrificio delectatus est eo q̄ spontaneis et naturaliter ortis fructibus esset honoratus: q̄ in sacrificijs Laim: Quapropter Laim indignatus. eo q̄ frater suus Abel ei fuerat adeo propositus: eum interemit: et necatum abscondit credens ex hoc latere commissum. Sed deus qui etiam abscondita cordis cognoscit Laim fratricidā repente increpauit: dicens eum fratris sui iteremporem excitisse: Et statim maledixit Laim usq; ad septimam eius generationē. At Laim ex sententia domini profugus effectus in India a facie domini commigravit. Eorū loci humano genere multiplicato: pro incremento mali suos ad latrocinia inuitans opes (vt Josephus in primo ait) ex latrocinijs et rapinis nonnullas congregauit: quorum doctor in his studijs exiit. Ibiq; hominum simplicitatem ex inuentione ponderum et mensurarum permutauit eosq; in caliditatem et corruptionem compellens. Ibiq; terre terminos primus imposuit: Ciuitatemq; cōstituit et ab filio suo Enoch seniore Enochiam appellauit. eamq; muris cinxit. illicq; suos omnes venire coegit. vt habetur Gen. 4. homines enim antea tamquam inermes et nudi erant: nec contra homines aut bestias tuti. nec receptacula contra frigus seu estus habebant. sed naturali quadam solertia receptacula excogitauerunt: Unde et Tuguria quedam atq; casas sibi fabricantes ex virgultis et harundinibus construxerunt. quibus eorum vitatior haberetur: Tumq; Laim confectus esset senio: et inter fructeta aliquando sederet a pronepote suo Lamech: qui senectutis vicio cecus factus dum venationi insisteret: pueri ductoris suasu credens Laim feram: sagitta occisus fuit. Lamech vero se proauum Laim interfecisse deprehendens puerum ira succensus interfecit: Hic autem Laim genuit Enoch. ex cuius nomine vt dictum est Enochiam condidit ciuitatem: quam et sua prole repleta; vidit: Enoch autem genuit Jared. qui genuit Mananahel. qui genuit Marbusalē. qui genuit Lamech: Lamech vero acceptis duabus vxoribus Sela scilicet et Ada ex eis septem et septuaginta genuit filios et filias: et hic preter bonos mores Bigamiam primus superinduxit: Horum autē filiorum Jubal et Tubal ex Ada fuerunt. et ex Sela Tubalcain qui habuit sororem nomine Noemma.

Jubal vero Lamech ex Ada filius sūm Josephū tentoria portatilia pro gregibus nutritiōis fabricauit gregesq; ordinauit et amauit separauit quoq; sūm genera Quia greges a gregibus edorum et qualitate vnus coloris a grege sparfi coloris.

Tubal consanguineus ei existens musicā coluit. et psalterium: Litheramq; laudauit. et propterea Josephus dicit eius inuentū fuisse Musice ad Ictus Maleorū Tubalcain fratris sui q̄ ferrarius faber fuit. Nam in tintum maleorum delectatus. ex eorum ponderibus pro

portiones et consonantias quae ab ipsis exhibebantur comprehendit. et ex inde principia Musicae dedit. a psalterium primum inuenit: ut per hoc labor pastoralis quasi in delicias verteretur. Sunt tamen qui dicant: quod Archades populi per calamos breues et longos primum excogitauerunt cantum: laertius vero id repertum dicit pythagore philosophi.

Tubalcain filios lamech qui ex altera eius uxore ei natus fuit scilicet, Sela: fortitudine cum ceteros excellit: et propterea res bellicas dicenter exercuit: ex his etiam que ad libidinem corporis attinent enutriuit: ipseque ferrariam artem primum inuenit. habuitque Sororem eiusdem virtutis multarum virtutum inuentricem nomine Noemam: huius prudentes iudicia videlicet Aque et ignis futura esse ne eorum inuenta ab hominibus dilaberentur aut antequam venirent ad cognitionem deperirent duas fecerunt columnas. unam ex lateribus. altamque ex lapidibus. et in ambabus que inuenerant conscribere: ut scilicet si constructa lateribus ab imbribus exterminaretur: lapidea permanens preberet hominibus scripta cognoscere. et sic vice versa: Ac per hoc peccatum Laim (ut scriptura refert) septuplum punitum est. id est in septimam usque generationem. Septuagies vero septies peccatum lamech punitum est: quia septem et septuaginta animas de lamech egressas diluuium perisse constat uel quia generationes tot erant usque ad christum qui pro omnibus penam soluit: et sic tota progenies Laim cum esset nequissima diluuium deleta fuit.

Abel autem quem iustum et sanctum sacra commemorant euangelia et Helbozam gemellos quintodecimo anno vite Laim Adam prothoplastus ex Eva genuit. Qui ab ineunte etate iustitiam collere et deum timere didicit: et in omnibus suis operibus dominum adesse sibi putabat: virtutibusque quammaxime incumbere cuius conuersatio pastoralis erat: et de omnibus primicias deo offerebat: et propterea deus ad eius sacrificia respiciens in omnibus eum multiplicauit. Qui cum aliquando ex pinguioribus germano presente sacrificium offerret. deus ipse ut eius oblationem gratam habere demonstraret. Lumpimum hostia super altare imposita fuisset: repente ex ea spontaneus ignis accensus est. et omnia que super altare erant consumpsit: Quo viso: vultus Laim pro confusione concidit: et Inuidie stimulo saucius: fratrem interficere constituit: Quem a tanto facinore dominus retrahere volens: eum durius increpans ait: Quare iratus es? et cur concidit facies tua? Nonne si bene egeris recipies: Si autem male: statim in foribus peccatum tuum aderit: Si subte appetitus tuus erit tu donaberis illi: Sed iniquum omni increpatio ab scelere non retrahit: Unum et die quadam (ut Moyses ait) cain dixit ad Abel: egrediamur foras in agrum: Cumque abissent: Laim concurrexit in eum: ac interfecit: primumque dei martirem pro iustitia fecit: Et celestem ciuitatem (ut Aug. scribit) primum condidit et ipsius ciuem se primum constituit: centenarius et eo amplius Abel mortuo. Adam post centesimum annum Seth genuit filium.

Eth autem Ade filius. et ipse quanto supra dicesimum vite sue anno genuit Enos: De hinc Seth superuixit annis. 707. et alios genuit filios et filias. et cum vixisset nonagesimo et duodecim annos defunctus est: hic autem Seth resurrectio interpretatur: quia in ipso semen iustum resuscitatum est. quod fuit stirpis filiorum dei: hic namque cum vir egregius esset virtuti studuit et imitatores sui filios dereliquit: Qui cum boni fuissent filii et nepotes sine alicuius iniuria viuentes etiam sine vexatione felicissime vivere: unde et eis nihil crudele usque vite sue terminum prouenit: Ipse enim cum rerum celestium disciplinam cognosceret: et eorum ornatum primum inuenit: huic autem pater Adam interdixit ne cum cain filiis eius progenies commiseretur: quod eius male merita odiosum effecerat: Adam quippe pro patre eius defuncto. Seth patris imperium semper exercebat: atque cognationem suam a cain cognatione omnino sepauit: porro filii Seth in septima usque generatione precepta patris optime obseruauerunt: deum iudicantes esse dominum omnium et ad virtutem semper inspicientes: Sed procedente tempore (ut iosephus iquit) de solennitatibus patrum ad infinita prope mala sunt prolapsi: Qui non modo legitimos cultus deo non prebuere. sed ne iustitiam quidem hominibus facere voluerunt: et zelum quem prius habuerant pro virtute: in duplam malitiam postea pro ea que gerebant monstrauerunt: Ob hoc itaque deum se plurimum irritauerunt

30 5169

230 4069

Unde et in contemptum patrum mandatorum: Cain filias concupiscentes easdem ex oibus quas elegerant sibi quisque uxores accipere: e quibus ut Moyses refert Gigantes orti sunt: verum hi quantum augebantur numero: tanto in vicia prolabebantur maiora: Quo circa deum contra se irritauerunt. et immisso diluuiio populum omnem preter Noe cum suis iusta animaduersione deleuit.

Enos

Nos Seth filius non quidem primus ut pater Aug. refert. nonagesimo supra centesimo vite sue anno genuit Cainam: Ac deinde quindecim et septingentis annis vixit. et alios genuit filios et filias: ut habetur Gen. 5. Et ita omnes dies Enos facti sunt quique et nono genti anni et mortuus est hic secundum magistrum fortis siue rationalis interpretat. Que hebrei ferunt imagines quasdam ad deum exorandum primum inuenisse ad excitandam .i. mortalium pigritiam: ut christianozum nunc mos est. Et ideo scriptura de eo sic ploquitur dicens. Enos sperauit invocare nomen domini dei sui: quam plane scripturam. diuus pater Aug. 15. de ci. dei cap. 18. exponens. dicit nil aliud significare velle. quam propheticam exorturi populi. qui secundum electionem gratie inuocaret nomen dni dei veri.

4764

435

Cainam

Ainam Enos filius qui natura dei interpretatur: et ipse septuagesimo supra centesimo vite sue anno genuit Malalehel. quo nato suprauixit quadraginta et septingentis annis. et alios genuit filios et filias. Eius autem Caine omnes dies decem et nongenti anni facti sunt et mortuus est. Gen. 5.

4574

625

malalehel

Alalehel Caine filius qui plantacio dei interpretatur centum sexagintaquinque habens etatis annos genuit filium Iareth: Quo nato: postea septingentis et triginta annis suprauixit et alios genuit filios et filias. factique sunt omnes dies Malalehel octingenti et nonagintaquinque anni. et defunctus est. Gen. 5.

4404

795

Iareth

Iareth autem qui interpretatur descendens siue roborans siue Soporans Malalehel filius secundo et sexagesimo supra centesimo vite sue anno. genuit Enoch filium. quo nato iterum suprauixit octingentis annis. et plurimos genuit filios et filias: Eius itaque dies omnes nongenti et sexaginta duo anni fuere: et mortuus est. Gen. 5. Huius vero tempore filij Seth viri optimi in preceptis patris cum simplicitate cordis perseverantes a filiis caini pessimus quidem in omnem luxum prolapsis: multa mala passi sunt.

4239

960

Enoch

Noch autem Iareth filius. sexagesimo quinto supra centesimo etatis sue anno genuit Metusalem: Quo nato etiam ducentos suprauixit annos. et alios genuit filios et filias. Ipse quoque omnes fuere trecenti sexagintaquinque: quibus expletis discessit ad deum. unde nec non finis eius inuenitur esse conscriptus: Gen. 5. hunc Judas apostolus in epistola sua nonnulla scripsisse refert. que ab antiquitate suscepte fidei a patribus refutata sunt: hunc etiam Jesus filius Sirach in .43. capitulo Ecclesiastici sui ob nimiam eius sanctitatem in voluptatis paradysum translatum fuisse refert. Ibidemque cum Elya propheta viuere eum dicit.

4077

1122

Metusalem

Metusalem vero Enoch filius centesimo ei et sexagesimo septimo anno natus lamech filium habuit: Quo nato: duos et nonaginta supra septingentos suprauixit annos. et alios multos genuit filios et filias. Et sic omnes dies Metusalem facti sunt nongenti et sexaginta nouem anni et mortuus est. Gen. quinto hunc Metusalem diuicius vixisse ferunt omnibus quos scriptura commemorat: qui et iuxta annorum seriem quatuordecim annis post Diluuium vixisse reperitur: propter quod et nonnulli licet falsa opinione cum patre suo Enoch translatus fuisse affirmant: donec Diluuium preteriret: Quam sane codicum discrepantiam diuus pater August. in quintodecimo de ciuitate dei perpulchre disputans: affirmat eodem Diluuii anno Metusalem fuisse defunctum: huius quippe generatione filij dei. i. Seth filias Cain concupiere: et mala multiplicata sunt super terram: Gen. 5.

3912

1287

Lamech

Lamech autem Metusalem filius et ipse octuagesimo octauo et centesimo vite sue anno genuit filium quem. Noe appellauit id est rerum preceptorem. Et postquam natus est. vixit annis quingentis nonagintaquinque et alios genuit filios et filias. Et cum vixisset septingen-

3745

1454

ros septuaginta septem annos. tradidit principatum, Noe filio ⁊ mortuus est. Sen̄ quinto
Eo quidem tempore Gigantes erant super terram. viri utiq; famosi ⁊ incredibilis potētie
scientes bellum:

De vero lamech filius: homo sane iustus ⁊ ingenij mitis: ac integer ⁊ misericors inue
nit gratiam coram domino. qui cum esset quingentorum annorum tres genuit filios.
Sem videlicet cham ⁊ Japheth: Tunc quidem Gigantes erant super terram ⁊ concta ho
minum cogitatio prona erat ad malum omni tempore: Noe autem diuini honoris ⁊ iusti
tie amator ⁊ procurator inuenit gratiam coram domino: ⁊ cum disciplina iustitie origina
lis eruditissimus esset. castusq; ⁊ integer: pudicus atq; facundus: errantes omnes in viam
rectam. ⁊ predicationibus ⁊ admonitionibus quibus plurimum ob eloquentiam valebat:
deducere satagebat: Verum cum nil omnino proficeret. metuens ne ⁊ ipsum q̄ cum vxore
⁊ liberis interficerent: discessit ab ea terra. Quo recedente. dixit illi dominus: finis vni
uerse carnis venit coram me. penitet enim me fecisse hominem: ⁊ propterea spiritus meus
non permanebit in eo in eternum: quia secundum carnem ambulat. Eruntq; dies illius cē
tū viginti annorum: Sen̄. 6. Quod autem dixerit deus. Erunt dies hominis centum vi
ginti annorum. non tamen sic accipiendum est: q̄ post Diluuium homines centum viginti
annos non essent transgressuri. cum post diluuij tempus inueniamus multos quingentos
excessisse annos. Sed hoc intelligendum est secundum. Augu. 3. de ci. dei. cap. 24. id domi
ni dixisse cum circa finem quingentorum annorum Noe esset: dies quadringentos octogin
ta annos vite etatis ageret: quos more suo scriptura quingentos vocat: nomine totius ma
ximam plerumq; partem significans: Sexcentesimo quippe vite Noe anno secundo men
se factum est Diluuium. Ac si dicat: Centum viginti anni predicti sunt futuri vite hominū
periturozum: quibus transactis: nisi conuersi fuerint: diluuis exterminabuntur: fac tibi
inquit dominus Arcam de lignis leuigatis bituminatam inter ⁊ extra: que sit trecentorum
cubitozum Geometricozum (secundum Aug. ⁊ hugonem) longitudinis. cubitus quippe Geo
metricis vt idem volunt. sex vsuales cubitos faciunt: Quam quidem mensuram nos per
ticam appellamus: Sit itaq; trecentarum perticarum longitudinis: quinquaginta latitudi
nis: ⁊ triginta altitudinis. i. a fūdo vsq; ad tabulatū sub tignis: Et i cubito sumabis illā: in q̄
mansiuunculas: ⁊ trisegas: atq; cenacula: ⁊ fenestrā: nec non ⁊ hostium in latere deorsum
facies: Noe itaq; post centum ⁊ viginti annozum spacium quibus Arcam composuit: Sex
centesimo vite sue anno. compositis secum ijs que sibi pro solatio vite sue necessaria erāt
cunctorumq; animalium ad seruandum genus eozum masculos simul ⁊ feminas pariter
introduxit. aliozum vero animalium septuplum numerum: Ipse deniq; ⁊ filij eius. vxor
eius ⁊ vxores filiozum suozum primo die secundi mensis (qui est Aprilis) per septem ante
dies q̄ dominus plueret super terram ingressus est in Arcam: Quo ingresso. factum ē Di
luuium maximum. per annum ferme occupās terram: Et deleuit dominus omnem carnē
de terra que sub celo est: ⁊ Noe quidē cum suis saluatus ē: Stetitq; Arca (vt sacre tradūt
littere) super altissimos Armenie montes quindecim cubitis. vt patet Sen̄. 7. Exicatis ve
ro aquis: Noe primū animalia ex arca dimisit: ⁊ ipse cum generatione sua simul egressus
gratias domino egit. ⁊ sacrificans deo cum suis epulabatur: Eum autem locum Armenij:
vt iosephus ait: egressozum vocant. illic enim Arce saluate reliquias per multa tēpora pro
uiciales ostenderunt: Noe itaq; egresso: metuens ne per annos singulos dominus Diluuiū
induceret. ⁊ semen omne omnino deleteret. statim Altare erexit. ⁊ sacrificane: rogabat do
minum. vt nullam vltius huiusmodi vastacioem induceret: qua periret omne genus aia
lium: sed puniētis malis parceret bonis. Cui apparens dominus. dixit cessabo de cetero ab
eis pro suis iniquitatibus penas exigere. ⁊ quam maxime te rogante: In cuius rei signum
Arcam meam ponam in nubibus celi. vt habeatur Sen̄. 9. Et sic dominus hec quidē Noe
⁊ filijs suis dicens atq; promittens. siluit. Ac sic illo diluuij anno: prima seculi etas termi
nata est. ab Adam vsq; ad Diluuium inclusiue: sub generationibus decem.

fratris Jacobi Bergomensis sacri ordinis eremitarum viui Aug. in omnimoda historia nouissime congesta. Chronicarum Supplementum appellata. liber secundus feliciter Incipit.

Etas secunda

hic Incipit: quam in suscepto opere librum facimus secundum: q̄ et ad Abrae natiuitate vsq; per durat: que p̄ fm̄ hebreos ducētos nonaginta duos p̄tinet ānos. fm̄ vō ierpe res et Jsidoz nōgentos quādragintaduos. Ac sic ab hebreis sexcētis quinquaginta annis differunt: Que autem sit huius diuersitatis ratio infine huius libri dicemus.

De itaq; sūmo pontifice et maximo oīum ip̄ratore vna cū filijs et vxore ac filioz vxoribus ex Arca egresso: cōfestim (vt dictū est) alcare edificato de cunctis pecoribus volatilibusq; mundis holocausta dño obtulit: et eius odore suauitatis odoratus ē dñs: propter q̄ eidem dñs benedixit ac filijs suis: dicens. Crescite et multiplicamini. et terro: v̄ sit super cūcta aiantia terre: Inde q; terra ad propriā naturam reuerfa: Noe cepit vir Agricola eē: et exercere terrā et cūcta aiantia ad pascua emisit: Lūq; (vt aiunt) hyrcum capraz i Loricū Cilicie mōtē emisisset. Ibi dē lābruscas comedēs: inebriatus est et reliqua aiantia cornib; p̄tere cepit: hoc Noe comperto: lambusce virtutem agnouit: cōfestimq; ipsam sanguine leonis. porci. Agniq; ac Simie addito. iseruit p̄ hoc (forte inscius) declarās predictoz quattuor Animalium in vino madefactis quandam futuram significare similitudinē: Ac lambusca in bonā vineam inserta: fructum. fecit perfectum. et vindemiauit eum: et ad vsum Noe vino deducto sacrificans: fecit cōiuium magnum: Inebriatus autem ex illo. statim tamq; agnus in soporem resolutus est: et nudatus: inhoneste iacebat: vidensq; Cham eius filius videlicet pater Chanaam: patris verenda nudata. euēstigio Irridendum fratribus nunciauit et ostendit: At Sem et iapheth audientes: filiali pietate in patrem cōmoti: palium ip̄suerunt humeris suis: retro: sumq; incedentes: patris verenda operuere: Eozum quippe facies verse erant ne scilicet patris virilia viderent: Quod dum Noe sensisset: alijs quidem filijs felicitatem optauit: Cham vero propter cognitionem sui: nō quidem maledixit: s̄ eius proli: et alijs effugientibus maledictum: deus chananei filios emigrauit: vt infra dicemus: At contra primum benedixit Sem primogenitum et ait: Sit seruus eius cham: Indeque adiecit: Dilate iapheth et habite i tabernaculis Sem: Noe vero cum vixisset post diluuiū trecentis et quinquaginta annis. quod quidem tempus feliciter egit. cum compleisset annos nongentos quinquaginta: mortuus est: ut habetur Gen. 9: preter autem Sem. cham et Japheth ac Jonicum filios. aliosq; post diluuiū genuit filios et filias: Viditq; ex filijs filioz et ex filioz filijs ad multas vsq; generationes. et mulieribus ac paruulis exceptis (vt ex philonis historia colligimus) viros numero. 14.000. De autem (vt ex genesi habemus) sunt generationes filioz Noe. Sem. s. Cham et iapheth: ex quibus due et septuaginta prodierunt gentes. licet multozum filij non commemorentur: qui nascendo tribubus alijs accesserunt: nullam ex se gentem facientes: De iapheth (vt ab vltimo exordiar) quindecim descenderunt generatiōes: De cham due et triginta: De Sem vero primogenito et omnium patriarcha vigintiseptem: quozum omnium nomina cum suis nationibus hec ipsa sunt.

Salatia

Japheth namq; qui et ianus bifrons. qui interpretatur latitudo: cui pater benedicens dixit. Dilate dominus deus domum filioz tuozum in Europa: septem genuit filios: et ex filijs duobus: septē nepotes. videlicet. Some: Magog: Meder: Jauan: Tubal: Mosoch: et Tyras: Isti habitauerunt regionem: a Tauro et Aman montibus incipientem et pertinentem in Asiam: vsq; ad flumen tanaim.

Some autem primogenitus Japheth in Europam veniens. Somozitas instituit. qui postea a grecis Salathe nuncupati sūt et a quibus Salatia regio. hec quippe hispanie et lusitanie contermina. quam a meridie habet: Ab occidente vero et a septentrione oceanum:

2957

2242

Et ab oriente flumen Sequaue ⁊ Sermanie prouincias. de qua etiam alio loco dicemus cum de anglis tractabimus

Magog vero Magogas gentes Instituit. qui a grecis Scythe appellati sūt. ⁊ a quibus Scy Scythia
thia ⁊ Gothia nomē habuere. de quoz regiōib⁹ dicem⁹: cū de eoz regnis explicabimus.

Medar item siue Madaeus tercius filioꝝ Japheth instituit gentē Medoz vt iosephus ait. Media
a quibus postea media regio nomen sortita ē. que est Assyrie ⁊ persie vicina: Alij tamen a
Medo Medee filio id. cognomen habuisse ferunt. pro vt loco suo infra dicemus.

Iauan q̄ quartus filioꝝ Japheth condidit iones grecos ⁊ a quibus Mare ionium nomē
accepit: ionia enim Grecorum regia fuit: hec quippe regio in extremitate minoris Asiē iter
Lariam ⁊ Eoliam est. que nūc dicitur Turchia: a ionio tamē quodā Atheniensium duce
viruulus nomē assumpsisse dicit: vt infra dicemus: hic quoq̄ Iauan: quattuor genuit filios.

Tubal etiam quintus filius Iapheth hiberos. qui ⁊ hispanos condidit: a quibus hispania
Europe regio permaxima: Terra quidem felix: rerumq̄ optimarum ferax. De qua cum d̄
hispaniorum regno dicitur: enarrabimus. hec enim aliquando Celtiberia appellata est.

Moch⁹ super sextus filioꝝ Iapheth instituit capadoceos. ⁊ a quibus Capadocia regio q̄
postea cesarea a Romanis appellata fuit: ipsa enim regio Maiori Armenie vicina est: quā
Euphrates fluuius disiungit: in qua est ciuitas clarissima nomine Melcha:

Thyras deniq̄ septimus filius: suos thyrenses appellauit. ⁊ a quibus Tracia prouincia que
in Scythie partibus est nomen accepit: Ea quippe regio ferocissimos nutrit homines. qd̄
in eis asper corporis cultus est. hec siquidem septem gentes p̄ Iapheth filios institute fuerūt.

Alcanes autem Somer filius: Iaphethq̄ nepos. Sarmatas populos constituit. quos greci
regios vocant hī nāq̄ Scythaz hoīes sūt: i Meotidos paludis profundo habitantes. q̄
plane regio exilis est. ac tenuis: infelicibus arboribus referta. inestq̄ eis (vt florius in ter
cio historiarum scribit) multa barbaries: adeo vt pacem non intelligant: hos Bohemos
nonnulli esse affirmant:

Raphaa vero qui secundus Somer filius ⁊ Iapheth nepos fuit: ipse Ripheos qui dicuntur
paphlagonos ⁊ Troianos constituit: a quibus paphlagonia nomen accepit. hec enim mi
noris Asiē regio est: hī enim paphlagonos aliquando in Italiam transuecti (cornelio testan
te) Eneī qui ⁊ veneti postmodum dicitur: ⁊ a quibus venecia prouincia cognominata
est: Lulus caput Bergomum ⁊ Aquilea ciuitates esse perhibentur.

Legorma siue Lygran tercius Somer filius fuit. Ex isto autem (vt iosepho placet) tygra
meos: qui frigēs a grecis nuncupantur emerere. ⁊ a quibus frigia minoris Asiē prouin
cia cognominata fuit: Que postea Dardania a Dardano: deinde Troia a Troe eius filio
cognominata est.

Helysan insuper Iauan filius filii Iapheth fuit. ipse. n. Iauan filius Iapheth tres filios habuit
quorum primus iste fuit. hic helysan helyseos vocauit: eos quorum princeps fuit. qui po
stea Eolij a grecis nuncupati sunt: Et a quibus Eolia prouincia siue insula appellata est:
Ea quippe insula i Siculo mari viginti quinque passuum milibus ab Italia distare dicitur.

Tarsis secundus Iauan filius fuit. qui in minori Asia ueniens: Tarsos condidit: qui anti
quitus Cilices dicebantur. inde prouincia Cilicia vocata est pauli apostoli patria. hec enī
minoris Asiē ⁊ Syrie proxima est: Tarsus enim maxima ciuitatum: apud eos Metro
polis fuit.

Cethim deniq̄ tercius Iauan filius fuit: ⁊ Iapheth nepos. hic cethimam insulam primum ha
buit. que postea Cyprus insula dicta fuit. hec enim inter ceteras insulas celeberrima ha
betur: rerum enim omnium abundans: ⁊ veterum diuicijs ornata: ⁊ propterea luxu pluri
mum dedita: ob q̄ Veneri sacra fuit: ibi enim vt plinius. xii. libro naturalis circa finem
scribit est Arbor odorata folijs ⁊ semine similis coriandro. Quam vt quidam ait. dicunt
arbozem esse que in Italia ligustrum vocatur.

Dodamin⁹ et quartus Iauan filius fuit: hī i insula Rhodus ueniens. Rhodios a se appellari vo
Rhodij

luit. Japeth itaq; filij seu nepotes has hūerūt gētes. q̄ vt p̄i Aug. 16. de ci. dei ca. 11. placet a thauro Cilicie monte versus Aquilonem per septentrionalem oceanum: partem mediam Asie: et per omnem Europam vsq; ad oceanum Britanicum patrias tenuere ducentas sub linguis et gentibus quindecim: nomina locis et gentibus relinquētes. de quibus. plurima sunt mutata: aut a locorum regibus: aut ab ipsis locis. aut ab Incolarum moribus: cetera autem permanent vt fuerunt. Ita vt hodie etiam rationabiliter appareat vnde deriuata fuerūt: sicut ab Assur Assyrii. et ab heber hebrei: De quibusdam vero ratio nō apparet: sicut illud quod dicemus: Egyptios pertinere ad Mesram filium Aram filij Sem: Ethiopes ad chus et similia. vt Josephus in primo Antiquitatum. cap. xi. refert.

Generaciones Cham

Cham autem secundus filius Noe qui et zoroastes. quē nonnulli Nembroth fuisse affirmāt. quicq; ab eodē patre Noe ab Irrisionē maledictionis plaga percussus fuit hos infra descriptos genuit filios: Et hī a prouincia Syria et Amau. et libano monte cūctas obtinuerunt terras. s. quecūq; ad mare posite sunt: aprehēdētes et eas que vsq; ad oceanū sūt. et etiā proprias fecere appellationes. quorum primus.

Ethiopia Chus fuit. a quo (vt Josephus in primo antiquitatum li. placet) Ethiopes fuere. hī primum a semetipsis et ab Assianis Chusei vocabantur. Inde ethiopes et a quibus Ethiopia prouincia seu regio. hec enim prouincia in Mauritania sinibus perreori est. In qua vaste sunt solitudines in orientem versus.

Egyptus Mesram autem secundus cham filius fuit. a q̄ Egypti exorti sūt. Egypti. n. ab hebreis Mersei vocabant: et Egyptū Merim a Mersa isto quoz princeps fuit. Egyptus tñ prouincia ab Egypto Danaī fratre: nomē accepisse Eusebius affirmat: vt infra loco dicemus: hec enim prouincia vt plin⁹ in. 5. nātis historie refert. ab oriente rubro mari assyrioz cōiungit: Ab occasu cirenen: et Aphrice residuū hēt: A meridie vero vsq; in Ethiopiā protenditur: A septentrione autem Mare habet Egyptium.

Lybia Phuth item tercius Cham filius fuit: a quo (vt Josephus scribit) lybici populi: et a quibus lybia aphrice regio. que incipit ab Atlante mauritanie Monte: vnde quidam eiusdem Mauritaniae fluius prouincie. ab isto nomine vsq; modo phuth nuncupatur. et ab eo regio phutensis est appellata: Mutatum ei postmodum nomen fuit ab vno filiorum Mesran. qui lybius dictus fuit: Ea tamen regio (vt Isidoro i ethimologis et pluribus alijs placet) ab lybia vxore Epaphi Jouis filij sic dicta fuit: Sed qui ex isto phuth nati sunt non Inueniuntur:

Chananea Chanaam seu chanaanus quartus cham existēs filius. eā regionē que nūc Judea nūcupat Inhabitans a se Chananeā regionē appellauit: de qua perpulchre li. 8. infra dicemus: cum de ierosolimoꝝ excidio vltimo a Tito dicemus

Arabia Sabaa itaq; ex istis fratribus quartus Chuso filius fuit: Et ab isto Sabei dicti sunt. Et hī Arabes vt scribit Josephus appellantur: qui. s. in libano et antilibano commorantur. et ab istis Arabia regio ē appellata. hec in Asia maiori ē. que et Judeā ab Egypto determinat: quam Solinus sacram interpretatur.

Eiula Eiula secundus filioꝝ chus: filij cham fuit: a quo Eiulei. q̄ nūc Scythi appellantur. populi. s. qui in remotioribus aphrice partibus habitare consueuerunt. Ea quippe regio: vt plinius in. 5. naturalis historie refert. in aphrica est. et Etholoꝝ partē hactenus fuisse dicit.

Sabathaa item tercius filioꝝum chus cham filij fuit. a quo Sabatheni. qui nominantur a grecis Astabari.

Regina vero et Sabataca filij Chus antiqua postmodū perdidere vocabula: Ab his tamē quedam Ethiopice gentes descendisse putantur. que in occidentali plaga habitabant.

Palestina Mesram aut secundus filius cham: ex se septem prouulit nationes. quorum sexta prodijt per cesloym natio. s. palestinoꝝ. qui modo palestini dicuntur populi: et a quibus palestina prouincia dicta est: hec enim (vt plinio placet) in Syria est. Arabia contermina dicta prius

a philistea vrbe philistini: que in ea metropolis fuit .

Lydim etiam alium cham filium fuisse tradūt: a quo lydi p̄puli. ⁊ a quibus lydia p̄uin
cia nomen accepit. que (teste plinio) est in minori asya antiqua regnorum prouincia i qua
nōnulle erant clarissime vrbes. s. lepra. Ephesus. Joannis apostoli sedes ⁊ sepulchrum. ⁊
colophon clazomene ac phoea: ipsam etiam vt infra libro quarto dicemus. a lydo filio
athis ⁊ thyrreni fratre lydiam appellatam fuisse dicunt. Nunc autem a quibusdam tur
chia. ⁊ a quibusdam Morea dicta est.

Lydia

Anamin q̄s ⁊ laobin. Nepcussim ac alios. tres cham genuit filios. quoz lex nationes ignote
habentur quia bello ethiopico subuerse vsq̄ ad obliuionē preteritoz noiam puenerūt.

Nembroth autem filius chus: filii cham. filii Noe Sigas quidem ⁊ vasto corpore vir. cum
esset inter filios filiorū Noe audacissimus ⁊ manu fortissimus apud Babilonios perma
nēs tyrannidem primus exercere cepit. Quem ideo dei venatorem fuisse sacre tradunt lit
tere: huic autem cum octo fuissent filii: omnem terram a Baza vsq̄ i Egyptum tenuerūt:
Quatuor tñ Nembroth ex auctoribus fuisse compertū hēmus: primū hic ex semine chā
Altez ex semie Sem fris cham. De q̄ sic hōt is Benzio historico: Noe gēuit sem: Sem au
tē gēuit Arphaxath: qui genuit sale: qui genuit heber ⁊ frēm eius ierari: q̄ ⁊ ipse genuit
Nembroth. qui genuit cretem. qui genuit celium ⁊ iouem genuit Saturnum cognomen
to Nembroth: Ecce tertium Nembroth: Ex quibus patet ex linea Sem duos descendis
se Nembroth: Quartum autem dicimus Bellum primū assyriozum regem: cognomina
tum fuisse Nembroth: Quia liber qui ymago mundi inscribitur. sic inquit. Nembroth
genuit assur: qui genuit Belum cognomento Nembroth. de quo mox dicemus. in capitis
lo heber a quo hebrei.

Nembroth
quatuor

Etheum ēt chanaan filius cham gēuit a q̄ Ethei dicti sūt: Et iebuseū a q̄ iebusei quoz fuit
hierusalē: Amoreū a q̄ amorei: ⁊ gerseū a q̄ gersei: Eueū a q̄ Euei: idēst gabaonite: archeū:
qui archas oppidū cōdidit i tripolim in radicibus libani sitū: Aulseuū a q̄ aulseui Ara
dium a q̄ aradiū qui aradū iusulam possederūt angusto freto a phenicis littoze separātū
Samaritem ēt genuit filiū a q̄ Syrie nobilis ciuitasq̄ vocatur Aeolis: Amatheū itē gēuit.
a q̄ amate: Decē ex his chaneoz gentes a iudeis de terris suis expulsi fuerūt quas ēs
postea ipsi possederūt iudei: prenominate itēq̄ tribus que de stirpe cham prodierūt a Sy
done vsq̄ ad garidanum fretum omnem meridianā plagam tenuerūt. que sunt patrie tre
cente ⁊ nonaginta quattuor: sub linguis triginta.

Generaciones Sem.

Sem deniq̄ primus filioz Noe. ⁊ ipse sex protulit filios. e quibus q̄nq̄ singulares p̄diere Elamite
gentes: cuius primogenitus fuit Elam a quo Elamite perfidis principes: Secundus assur a Assyriū
q̄ Assyrioz pululauit imperiū: q̄ assur de terra Senaar secessit i terrā longinquam que Luthēi
postea ex eius noie appellata est assyria. que ē maioris asie regio. de qua ifra dicemus luthēi
tercius Sem filius a quo luthēi aram ēt gēuit a quo syriū quozū Metropolis Damascus Uscū
fuit. Et hic quattuor gēuit filios quozū p̄mus fuit hus traconitidis regiōis: q̄ est iter pale
stinā ⁊ celem syrieq̄ cōiuncta est: vbi ⁊ principatū tenuit. in ea est hus terra iudee conter Armenū
mina: ex qua iob p̄pheta ortū hūit: hul secūsus aram filius ex quo armeni sumpsere p̄i
cipia: ⁊ a q̄bus armenia asie maioris p̄uincia nomē accepit q̄ inter caucasum ⁊ Thaurū caraman
lita ē: queq̄ ⁊ (Justino teste) a capadocia vsq̄ ad Mare caspiū protenditur. Bethel tercius
aram filius fuit: a quo caramani populi iuxta pontū appellati sunt: Mesran etiam quar Meones
tus aram filius a quo Meones populi: he gentes post linguaz cōfusionē discedētes (Irido
ro in ethi. li. 9. testante) possederunt meredianā terram. ab ortu solis vsq̄ ad phenices sub
linguis duabus ⁊. xx. patrias vero. 406. occupantes.

Sem

Em itaq̄ p̄mus filioz Noe āno. 2°. post diluuiū cētesimo vite sue āno gēuit arphaxath
nec nō ⁊ alios filios ⁊ filias: quē nonnulli melchisedech summū sacerdotē fuisse assir
māt q̄ p̄m^o p^o diluuiū Salē p̄didit ciuitatē. ip̄a ē ierlm: is postq̄ gēuit arphaxath vixit ānis

2242 2957

quingentis, et facti sunt omnes dies sem anni sexcenti duo et mortuus est. Sen. ii. post benedictionem filiorum Noe vsqz ad Abraam nulla aliquoz in sacra scriptura fit mentio: et tñ eos nō defuisse credēdū ē vt isra dicem⁹: Sed si oēs cōmemorarentur: vt augu. ait nimis longum esset.

Jonichum post diluuiū Noe quartū filiū natū fuisse oēs testant: viz ingenio em'nerissimū: et astronomū pmaximū: qui prim' oium sydez cursus et stellaz habitudies pteplatus fuit: Qua quidē disciplina ortū pariter et occasū quattuor regnorū picipaliū: puidit et docuit: Cui cū p' (vt methodius scribit) nō ptes iter frēs et munera dedisset cōfestim in Aetham terrā secessit ibiqz regnās gētē haud paruā sibi pstituit hec. n. Elyopoloꝝ. i. Solis terra ē: ad quē nōnulli filioꝝ iapheth viri clarissimi accedētes ciuitatē ipsi ionicho extruxere: Et ex eius noie ionichā appellauere: hic iter ceteros Nembroth gigantē hūit discipulū quē et docuit quomodo sup filios et genus Cham regnare posset: Et p'pterea iter nembroth v3 assyrioz et ionichi regna semp maria pax extitit: hūic aut mortuo coldron eius filius successit. q̄ genuit Subsyradebeth regē: q̄ sexagita septē euerit ciuitates ab Euphrate fluuiū vsqz ad edroezam: oēm qz indorum terram depopulatus est: ingressusqz desertum galba ismaelis filios ab eremo etheruio depulit:

Arpha
rath

Rphaxath sem filius: centesimo et trigesimo q̄nto vite sue āno genuit Sala post cuius natiuitatē. et supuixit annis. 203. et alios genuit filios et filias. Ac sic oēs eius dies facti sūt anni trecenti triginta octo. et mortuus ē Sen. ii. hūc dicit p' aug. 16. de ci. dei. cap. 10. genuisse Chaynā septuagita interpretū opinionē sequēs: ab isto Arphaxath emerfer caldey a qbus et Caldea regio appellata ē: hec in Asia ptibus est: Arabie cōtermina: longe plana et fōrtium idigua in qua Babilon magna fuit

2244

Sala

Sala Arphaxath fili' trigesimo supra centesimū secūdū Aug. et Isido. vite sue anno genuit Heber. quo nato supuixit ānis. 303. et alios genuit filios et filias: ac sic omēs dies sale facti sunt quadringenti et triginta tres anni. et defunctus est: Sen. ii. Ab isto Sala (sm Iosephū) Sarmate q̄ et Indi pdiere: Qui p̄mū Indiā q̄ ē termin' oriētalīs icolluere: q̄ ē ab Indo flumie in cui' ripis he gētes Samarite deuere nomē assumpsit: Incipit autē ab oriēte vsqz ad Asiā ex occidērali pte pcedēs: Et ex meridiano vero vsqz ad Indiciū mare Et ex septētrioe vsqz ad caucasum: Indus ille fluuius permaximus ē: qui (teste herodoro libro histoz. iiii.) solus post Nilum cocodrillos producit.

2820

2379

India

Heber

Heber sale fili' q̄rto et trigesimo supra cēsēsimū vite sue āno. sm Aug. et Isido. genuit phalech: Quo nato. superuixēs. 330. ānis multos genuit filios et filias. ac p hoc facti sunt oēs dies heber. q̄drigētū et septuagita q̄ttuoz āni. et mortuus ē. Sen. x. Ab isto heber hebrei iudei appellati sunt. In cuius sane familia (sm Aug. xv. de ci. di. c. xi.) oū ligue diui derēt. hebrez lingua q̄ antea vna sola erat remāsisse dī. Ipsa q̄ppe p̄mo humana dicebat habuit qz heber hic aliū filiū noie iectā. cui' moyses memir: q̄ et genuit helmodach. et Saletha: et Apharmoth: Jare: et Azuram: et Uzal. et Deda: et Ebal. et Abimael: et Ophir: Eula: et Joab: Et istozū habitatio facta est Massa pergentibus vsqz Sephar montem orientalem: Et he omnes sunt familie Noe iuxta populos et nationes suas a quibus diuisus est Mundus et gentes post diluuiū: Unde omnibns suppuratis genus humanū omne videtur septuagita tribus gentibus contineri licet non sit credendum qz et alii quozum non nominatur posteritas sine prole decesserint: sed qui ex eis genti fuerunt non meruerint p̄ p̄mū gētis sue nomē. et alijs gentibus addebantur: Et tunc terra erat labij vnus et sermo num eozūdem.

2690

2509

Nembroth itaqz Sigas filius Chus filii Cham filij Noe: his temporibus Noe p̄mo suo vita functo edoctus a Jonicho Rege Aethan Noe filio cum esset au dacissimus et manu fortissimus libidie dominandi succensus apud Babilonios cum suis existens imperium et tyrānidem in filios Cham p̄mum vsurpauit: Cuius regni principium Babilon fuit quā ipse fūdauit et Arath et Archad et Lalanne in terra Senaar: Quamobrem dei venatoꝝē

cognominari promeruit: venatozem inq̄. i. deceptozem ⁊ humani generis oppreffozē: qui suscepto iperio: dixit ad proximum suum. v3. Jectā Noe pronepote cuius exēplo ⁊ ipse per motus in filijs Sem principatum occupauerat ⁊ ad Suphne quicq̄ ⁊ ipse i filijs Japheth regnare ceperat: hoz quippe ductu ⁊ auspicio vniuersa Noe posteritas regebatur: vniuersi certe ex oziete in campo Senaar conuenerant. quibus congregatis Nembroth vir audacissimus ⁊ eloquentissimus loqui incipiens. suadebat concis vt non deo ascriberent hominum felicitatem sed propua eozum virtute obtinebant. ac sic homines a dei timore solus reuocare presumpsit ⁊ vt in solam spem sue virtutis confiderent persuasit Et vlcisē se de deo volens dixit venite faciamus lateres ⁊ coquamus eos igni ⁊ edificemus ciuitatem et turrim cuius cacumen ad celos vsq̄ pertingat. Quam cum edificare cepisset deus: vt scriptura ait: edificantium superbiam hac sola animaduersione percussit vt gentes due ⁊ septuaginta que eo ex omni mundo conuenerant quibus et eo vsque vnum fuerat labium eademq̄ lingua totidem linguarum confusione superinducta seperauit necessitatem inducente vt alter alterius vocem non intelligeret ⁊ super omnem terre faciem spargeretur ⁊ cum imperantis dominatio in lingua consistat. Superbia Nembroth in lingua dāmnata est vt ipse non intelligeretur iubens homini qui intelligere noluit deo iubent sibi: nembroth autem linguarum confusione adeo confusus in perfidem secessit. vbi ⁊ perlas ignē collere docuit. indeq̄ error ille cecas illozū hominum mentes. inuasit. vt Solem deum esse putarint. demum: vt quidam tradunt: a filijs qui octo fuerāt castrat. vnā cū Lamesse filio i italiā traiecit. ibiq̄ vbi nūc Roma habetur vrbē pdidit quā ex noie filij sui Lamesse appellauit.

De hac vero turri ⁊ linguarum confusione: Josepho testante: Sibylla in hunc modum meminī dicens cum omnes mortales vna vterentur lingua quidam ex hīs Turrim edificarunt excelsam tamq̄ ascensuri per eam in celum: Dū vero turbines mitentes euerterunt turrim ⁊ vocem propriam vnicuiq̄ pertiti sunt. propterea ⁊ vocari contigit Babyloniā Ciuitatem Eadem vero vrbs a Semyramide Nini mar: e adeo ampliata fuit vt caldeam ⁊ Mesopotamiam a se Babyloniā cognominari fecerit.

Monstruosozum quoque multa hominū genera post linguarum varietatem adeo factam varijs: locis producta fuisse etiā diuus p̄r Aug. 16. de. ci. del. c. 8. p̄memorat dicens Deus enī ipse cū sciret quaz̄ partiū similitudine vel diuersitate contexeret pulchritudinē vniuersi et mōstruosos homines in mundum producere voluit. E. quibus quidā dñr repiri q̄ in media frōte vnū iū hnt oculū q̄ Monoculi appellant. Quibusdā vterq̄ sex ⁊ dextera Māma virilis sinistra vero muliebris hos alternis vicib⁹ coeūdo ⁊ gignere vt parere dñr q̄ hermaphroditos appellamus. Alij oza nō eē: s3 p̄ nares solo alitu viuere. Alios statura esse cubitales quos pigmeos greci vocant qui per annum octauum viuendo non excedunt hī populi: plinio. 7. li. naturalis hīstor: testante tenentes montana idie vicina tamē oceano salubri celo sēper q̄ vernāte habent singulare bellū contra grues: hoz mulieres Solinus anno quinto parere dicit ⁊ octauo scenescere. itē gētes alie sūt in quibus singuli singula crura i pedibus maximis hnt nō flectētes poplitem: ⁊ tamen mirabilis celeritatis quos Sciopedas vocant hī etiā plinio vbi supra testate per estiuum tēpus in terra sup̄pini iacentes pedum se vmbra protegunt vnde ⁊ iditum nomē hnt: hos idē plini⁹ i deserts indie p̄ibus habitare dicit: Quosdā alios sine ceruice habētes oculos i humeris. quosdā alios cynocephalos quoz̄ canina capita atq̄ ipse latratus magis esse bestias q̄ homines profiteretur: Quisquis tamen. vt Aug. inquit: vspiam nascitur homo. idest animal rationale mortale quātumlibet nostris iustitā gerat formā seu aliud quodcūq̄ ex vno p̄tiboplasto originē duxisse nemo dubitat debz: Aliqs homo et a nobis aliq̄n ⁊ Mediolāi ⁊ Bizie ab ānis paucis citra vsus est in vno corpe sup̄iorib⁹ ⁊ inferiorib⁹ mēbris duplex Ita reperitur ⁊ mlti alij hoīuz fet⁹ (vt locis suis iſra dicem⁹) ab vsitato cursu nature exorbitates q̄ nobis absurdum videri nō debet: vt quēadmōm i singulis q̄buscūq̄ genib⁹ q̄dam monstra sunt

hominū sic et in vniuerso genere hūano quedā mōstra sūt gentiū

Phalech

Phalech at̄ heber filius trigésimo supra cētésimū vite sui āno sc̄dm Aug. ⁊ Isydozum genuit Ragau post quem etiā vixit annos. 109. ⁊ alios genuit filios ⁊ filias Et facti sūt oēs dies phalech ducētī ⁊ trigintanouem āni ⁊ mortuus ē. Genes. xi. hic interpretat̄ est diuisio quia in eius ortu cū terra esset labij vnius i Turris edificatiōe cōfusū. ē. Sz for te q̄s dicit: Si i diebus phalech diuisa est terra p liguas. i. hoies qui tūc erāt in terra: qua re nō ex phalech noīe potius q̄ heber appellari debuit ligna illa que oibus erat at̄e cōis? Ad quod diuus pater Aug. 16. de. Ci. di. c. 2. respondet. q̄ heber tale nomē iposuit filio vt vocaretur phalech: q̄ interpretat̄ diuisio. qz ei tūc nar̄ ē quādo terra p liguas diuisa ē. i. ip̄o tēpoze vt hoc sit qd̄ dictū ē Indieb̄ et̄ diuisa ē terra: q̄ppe nisi heber adhuc viueret qn̄ li guaz facta sūt mltitudo: phalech. i. diuisiōis nomē filio nō iposuisset. Et iō vt Aug. Inq̄t credenda est ip̄a fuisse illa p̄ma cōis quaz depenauerat illa mltiplicatio mutatioqz liguaz.

2556

2643

Scytharū Regnū his tēporibus i regiōe septentrionalis Aug. pater. 18. de. ci. di. c. 3. Inicium sūp̄fisse dicit vbi. ⁊ p̄mum regnauit Thanao a quo ēt Thanaia fluui⁹: igētī cognitū fama nomē accepit qui i paludem defluit Meotidem: quēqz Niualem appellauit virgilius i. 4. Geo. Nec itaqz regio ab ip̄o Thanaia diuidit̄ fluui⁹: ⁊ vna pars remanet i Europa: alce- ra i Asia p̄tenditur: Que at̄ ē in Europa ad Thracia terminatur ⁊ pauca gignit aialia ⁊ a flumine remanet illesa: que vero in Asia ad orientem vergēs diuersas continet gentes de quarum moribus dixit Justinus in p̄mo Epitho. cōiter autem omnes Scythice gētes equitantes defferunt arcus. qui non ex aratro sed ex feris quas venant̄ vicitant. Regnum hoc q̄p̄ vetustissimū sit qz Barbarū ē iter q̄tuor p̄ncipalia regna nō p̄putat. nulli tñ ho iuz Scythica gens vnq̄ cessit. Imo ⁊ dariū plaz regē vt isra dicem⁹ fugauit. cyrū occidit siph̄i rionā Alex. magni ducē deleuit: Uesoī Egyptioz fgē cū oī exercitu ⁊ belli apparatu repu lit atqz fugauit asiā ter bello subegit ⁊ p̄ ānos mltos sibi vectigalē fecit. ex scythis at̄ multū extierūt q̄ res magnas gesscrūt: q̄bus Amazones p̄ clarissie mulieres. q̄ i bellis clara ges ser facioza: Bactriā ⁊ p̄thi ab eis descēderūt Artilla ēt ille magn⁹ ⁊ aliū sui q̄ p̄anonā subegit ⁊ Adleā euertit hac igermāia mltas edidit vastitates ab illis descēdit: Zeliozbes hūnoz rex q̄ i iustinianū impatorē isurrexit ex Scythia origine duxit. logobardi n̄t: ūgari castel lani Gothiqz vniuersi ex Scythis emerere: dauni qz ac Turci: vt loco suo d̄ oib⁹ dicem⁹ ex Scytha p̄diert̄ ea q̄ppe scythaz natio ex mago: vt supra dcm̄ ē Noe nepote ortū hūit: bar bara. n. gēs ē. q̄ nec iustū aliqd̄ t; nec rectū: scerpētes ⁊ idola colit mltis iuoluta libidinibus.

Ragau seu reu phalech fili⁹: secūdo ⁊ trigésimo supra cētésimū vite sue āno testib⁹ Aug.

⁊ Isydozo. genuit Saruch q̄ nato sup̄vixit ānis. 207. ⁊ alios genuit filios ⁊ filias: ⁊ cū facti fuisset oēs dies Ragau āni trecētī ⁊ triginta nouē defūct⁹ ē. Gen. ii. Lul⁹ t̄p̄re tēpla mltā p̄mū p̄structa fuisse referūtur Et qd̄ā gētū p̄ncipes adorari ceperūt.

Ragau

2426

2773

Amazonū semiaz Regnū hui⁹ Ragau t̄p̄re iter Scythas ⁊ albanos sūp̄fisse ferūt: he certe se mine Scythice fuerūt iuxta fluuiū Thanaia p̄mū ihabitātes. deide ad loca iuxta termōdo ta fluuiū deuenērūt. q̄ iō ab aliqb⁹ Amazonius vocat⁹ ē: ide vltēr⁹ p̄cedētes magnā Asiē p̄tē subegerūt: fuerūt at̄ his p̄me Regine belligere Marthista ⁊ lapedona q̄ se Marthe ge nitas phibebāt: q̄ ex europa p̄cedētes magnā Asiē p̄tē subegerūt. vbi ephesū ⁊ Smyrnā atqz alias plerasqz ciuitates p̄diderūt: Nec eis cū viris res erat nisi veris t̄p̄re cū q̄bus vul go delectari p̄sueuerāt q̄usqz grauidas se p̄fētrent. Adq̄bus si mares nasci cōtigerēt eneca- bāt sin feminas āputatis iniustisqz dexteriorib⁹ Mammis bellica exercebāt officia: vnde ⁊ Amazones dicte sūt. ab. A. q̄ ē sine ⁊ mazon māma: q̄ sine māma: has expugnauit her cules atqz Belerophō. fili⁹ Blauci rex corinthi de q̄bus isra dicem⁹: de his vide Justinū i p̄ epitho. l. ⁊ diodorū Siculū.

Egyptioz regnū ēt hui⁹ regau t̄p̄re Inicium sūp̄fisse cōstat: i q̄: testē Eusebio: primū regnauit Sozes qd̄ quidē Crebris ⁊ diuersis altercationibus seu tumultibus mutātū fuisse legim⁹ de quo etiam per sepe in sacris codicibus habetur mentio: Durauitqz vsqz ad Augustū

Et quippe *Egyptus* (vt supradictum est) a *Mefran* filio *Cham* habitari primum cepta ē: Regio siquidem *Aphricana*, queq; vt nonnullis placet ab *Egypto* *Denaï* fratre id nomē postea adeptā est: Et vt *plinius* in quinto naturalis hystorie scribit ab oriente rubro mari *Assyriēq;* coniungitur: Ab occasu *cyrenen* et *Aphrice* residuum habet: Et a meridie vsq; in *Ethiopiā* protenditur: a septentrione vero *Egyptium Mare* habet: Et cum in ea raro aut numq; pluar: Nili inundatione fecundatur.

Bohemorum regnum ē temporibus istis: vt ex eoz chronicis colligere potuimus initium sumpsit. Nam princeps vnus noīe *Bohemus* qui *Turris Babel* extructioni interfuerat p *Italiam* transiens *Alemaniamq;* penetrans vltra *Dannubiū* confedit: et terrā a se *Bohemiam* nominauit: Ea sene prouincia (vt ex libro de rez proprietatibus hēmus) ē in *Mesias* posita auro et argento per maxime secunda: planicie: vineis arboribus aromaticis grata: diuersarum. p feraz generibus referta: fluminibus irrigua: Ab oriente hñs *Germaniam* cuius caput ē *praga* ciuitas permaxima: i qua quidem prouincia *Amazones* semine regnā di sumpsere pncipia: Scruntur enim ibidem tres sorozes fuisse *Mulieres* siquidem prestatissime: vna quarum *Astroz* fuit pstantissima. Altera herbarum mirabilis pnostica: Tercia singulari quadam prudentia pcedita: he cū virgines essent cōi consilio decreuerunt: vt earum minor virū susciperet: qui esset *Bohemie Dux*. et terra per viros regeretur. Quibus maior que in *Astronomis* edocta erat perquiratur inquit virū qui terram in duabus vacis varijs percindat. Quo inuento eius confestim stimulus effloruit repenteq; ad eas pduct^o ipsā vxoz ē duxit: Qui suscepto regno calceos rusticanos in regni thesauris ad ppetuam sui suozumq; successorum humilitatem seruari mandauit: qui i hodiernum vsq; diē apud *pragam* ciuitatem (vt aiunt) diligenti cura seruantur.

Aruch aut *Ragau* filius trigesimo supra centesimū vite sue anno fm *Aug.* et *Isidorū*: genuit *Nachoz* posteaq; ēt superiuuens ducentis annis alios genuit filios et filias: et cū facti fuissent oēs oēs *Saruch* ducenti et triginta anni mortuus est: *Sen. xi.*

Assyrioz regnū i orientis plaga anno vite *Saruch. xxv* (*Eusebio* referente) initium sumpsit Quod quidē regnū fm ptem *Aug. 18.* de ci. dei. cap. p. ceteris oibus insignius fuit cū et per ānos. 1302. a primo regē *Belo Nembrothide* vsq; ad *sardanapallū* vltimū sub regibus triginta septem porrectum fuerit: Cuius prouincie descriptio talis est.

Assyria vt diximus *assie* regio fuit que ab oriente fluuiū *Euphrate*: ab occidente nfo *Mari* et *Egypto* terminatur: A septentrione vero habet *armeniā* et *capadociam*: a meridie autē *Sinum arabicum* habet et hec ē *Syria*: cuius primus rex fuit

Belus Nembrothides qui ibidem regnauit. s. in *Babilonia* annis. 75. vbi suo cōtentus fuit imperio paruo quidem ambitu (vt *iustinus* scribit) regnum eius claudabatur. Ab isto aut nephandum idolatrie genus initium sumpsit. Quia eo mortuo: *Ninus* eius filius solemnibus exequijs honorans paternum funus. dum nimio ipsius obitu torqueretur dolore i solatium eius doloris paternam imaginem sibi sculperē fecit: cui statim tantā exhibuit reuerentiam. vt quibuscumq; reis ad illam cōfugiētibus parceretur: Quāobrem et regnicole omnes simulacro diuinos honores impendere ceperunt: Multisq; exinde temporibus exactis eum vocauere *Mercurium*: Quo exemplo pulrimi nobiles suis caris mortuis imaginē dedicare ceperunt: Ex quo per orbem horrenda idolorum multitudo sensim euagata est: Sicq; ab eius nomine diuersimode secundum diuersitatem idiomatum idolorum nomina deriuata sūt: Quia aliqui eū *Bal* vocitarunt. Alij *Behel* alij *Baal*: alij *Babalaim*: alij *Belphegor*: alij *Belzebub* dixerunt: huius tandem idolum *Daniel* propheta cū in *Babiloniam* captiuus adductus fuisset cum eius templo subuertit: vt patet *Danielis* vltimo. *Zoroastes* quē nonnulli *Cham* *Noe* filium existimant primus *Bactrianoz* rex p hoc tēpus in *Bactriania* que est *assie* regio *Scithie* ppinqua regnauit: cuius populus (sicut tradit *curtius*) p bellicosus fuit: qui nec aratro alioque exercitio: s; rapinis sibi uictum queritat: Ex q; i armis semp versat: hūc serūt primū artis magice inuētozē: Septēq; liberales artes primū

2905

2294

2930

2269

indagasse; quas in septē colūnis; eneis totidēq; latericijs ḡ vtrūq; iudiciū (ad imitationē si-
liozū Cain) sculpsisse dicūt: Lūius n̄ libzōs: Nīnus assyrioz rex postea eo superato 7 iter-
fecto exuri mādauit: De isto aut̄ zoroaste Solīnus hīstorīcus: p̄e aug. referrēte: sic scripsit:
Nascētū vox p̄ima vagitus ē: leticie enī sensus differūt ī sexagesimū secūdū diē: vnū tamē
nouimus zoroastem v; eadē hora rīsisse qua fuerat natus: Nec quicq; boni rīsus ille (iquē
Aug) protendebat.

Nachoz

Achoz aut̄ Saruch filius cum esset septuaginta 7 nouē annoz fm Aug. 7 Isidorū gēuit
Thara: quo nato. superuīnēs ē sexaginta nouē annis alios genuit filios 7 filias. 7 com-
pletis centum quadraginta octo annis defudctus est. Sen. xi.

2164

3035

Scionioz regnum ī achāia septuagesimo quarto vite Nachoz īnīciū sumpsisse Eusebius
refert: vbi p̄imus regnauit Egilaeus: a quo Egilaea vocitata est que postea Danaa: deide
Achāia dicta fuit: cuius maxime clarū oppidū corīnthus fuit: porro regio hec vt testatur
plīnius ī quarto naturalis hīstorie refertissima ē oliuetis 7 Bacchis que etiam lichaonia
vocata fuit: De huiusmodi regno diuus pater Aug. 18. de ci. dei. cap. primo sic dicit. Scio
nīozum regnum admodum parum erat: De quo etiam varro philosophus velut antiquo
tempore exorsus: multa locutus est: peruenit autem aliquando ad Athenienses deide ad
Latinos: postmodū ad Romanos deniq; ad Turcos vt suo loco libro quīntodecimo īfra
dicemus: hoc quippe regnum durauit vsq; ad heli sacerdotis tempora sub regibus quicq;
7 vīginti: ac duobus 7 sexaginta supra octingentos annis: post quos Sacerdotes carnū cō-
stituti sunt.

2090

3109

Hispaniarum regnū hīs temporibus (Isidoro teste) a Tubal phalech filio ortum habuit: is
namq; ex Armenia egressus: p̄imus hispaniarum regnū obtinuit. vbi 7 sedem sibi consti-
tuit hec primo (vt dictū est) hiberie a Tubal quinto iaphet filio nomē accepit: Regio quip-
pe Europāna: que a montibus pyrreais īcipiens 7 per columnas herculis circuiens vsq;
in Borealem oceanum protenditur. ita vt omnia in eo circuitu ad hispaniam spectare di-
cantur. Lūius magnitudo vt apianus hīstorīcus ait multa 7 incredibilis in vna regione ē:
Decem namq; milibus stadijs eius latitudo cōmensuratur: longitudo vero p̄orsus eadem
esse videtur: Illamq; postea diuerse gentes 7 varijs nominibus cognominate inhabitauē-
runt: Quin 7 fluuios plures nauigabiles continet minoresq; alios diuersos 7 quampluri-
mos in illos defluentes. Terra q̄ ferax frumenti vini olei auri gemmarum atq; metalloz
omnium: Insuper homines bellicosissimos gignit equosq; velocissimos: Refert varro In
Hispanijs equas quasdam ex vento concipere eo q; cursu tam veloces existant: vt merito
ex vento concepte fuisse ferantur: Hec regio inter Aphricam 7 Galliam sita est: a septērio-
ne pyrreais mōtib; clausa: reliquis partibus vndiq; mari cōclusa: in eā interfluūt quat-
tuor magna flumina. s. Bethis. Mineus: iberus: 7 Tagus aurum trahens: hētq; hec hispa-
nia sex prouincias: Taraconensem: Carthaginensem: lusitaniam. Galathiam: Bethicam: 7
Lingintanam. Ea primo vt diximus iberia ab iberio fluuiō cognominata fuit: postea ab
hespero Atlantis filio seu fratre hesperia vltimo ab hispali ciuitate quam maxima hispa-
nia est nuncupata: Lūius vrbis accolas cesar grauit̄ increpuit q; Sneo 7 sex filijs magni
pompei fuerant: Nec a Romanis vnq; domari potuit quo ad octauiano Augu. in pro-
uinciam redacta fuit: In ea Seriones rex fuit Tergeminus vir quidem multozum greguz
7 Armentozum felicissimus: quem hercules victum; nobiliozibus priuauit armentis: dicen-
te Seneca:

Inter remotos gentis hesperie greges.

Pastor trifoumis littozis carcheseij

Peremptus: acta est preda ab occasu vltimo

Notum citheron pauit oceano pecus.

Thara

Thara autem Nachoz fili⁹ cū eēt septuaginta ānoz vt diuus p̄ Aug. 7 Isidorus refe 2085
rūt genuit Abraam: Nachoz 7 aram: q̄bus gēntis supuixit ānis. 135. 7 sic itozū oēs dies

3114

Thare facti sunt anni ducētiq̄q̄z 7 mortuus ē. Sen. xi. Porro Aram cū genuisset loth filiū unīcū 7 Saram ac Melchā filias iter caldeos mortuus est i ciuitate caldeoꝝ q̄ d̄r Ur. Euius aut filias irīs sui duxerūt vxores. Nachoz. i. Melcham 7 Abraam Saram: porro Thara dū terrā chaldeoꝝ odio habuisset. ppter idola q̄ apud eos i p̄cio hēbātur: q̄a ignē adorabāt. 7 pp luctū Aram filij sui migravit cū suis i charā Mesopotamiē ciuitatē: vbi 7 demū mortuus ē cū vixisset (vt dixi) annis ducētis q̄q̄z. iā enim hoīs vita decrescere incipiebat: 7 paulatim dies eius fiebāt breuiiores vsq̄ ad generationē Moysi: Nachoz aut Thare filius haud multo post id idem fecit: 7 de caldea digressus patrē in Mesopotamiā subsecutus est: ipse vero octo de Melcha genuit filios e quibus Batuel vltimus fuit qui genuit Rebecham filiam 7 laban filium.

Mesopotania autem regio ad quam Thara se contulerat fuit maioris Asiē pars in medio Tigris 7 Euphrates constituta. ab oriente Tigrim habens: Ab occidente Euphratē a meridie Babiloniam: 7 a septentrione caucasum.

3141

2058 Ninus fs Assyrioꝝ Rex septimo 7 vigesimo vite Thare āno p̄e eius Belo morte s̄lato: assyrijs regnare cepit: 7 regnavit ānis. 52. ipe. n. fm quosdā nō fs f̄ p̄mus appellatus ē: eo q̄ p̄ ei⁹ Belus se Babilonie tm̄ regē noiari voluerit ibiq̄z 7 regni sui p̄cipiū 7 finē constituerit: porro Ninus hic vt iustinus in β Epito. refert veterē 7 quasi auctū morē gentibus noua imperij cupiditate mutauit inferēs bella finitimis: 7 rudes adhuc ad resistēdū pplos supauit 7 ad lybie finē vsq̄z puenit: quesitēq̄z d̄nationis magnitudinē assidua possessiōe cōfirmavit. Domitis nāq̄z pximis: dū accessiōe viriū fortior euassisset: p̄trāsuiit ad alios: 7 cū proxima queq̄z victoria sequētis instrumētū eēt: Loculus citra indiā oriētis pplos sibi s̄begit: pplmq̄z sibi a patre dimissum (cuius trāquillitatē fouere debuerat) bellez moribus impli cauit: 7 p̄ singulas quasq̄z oriētis partes crudelitate tyrānica secū traxit: hic cum zoroaste Bactrianoꝝ rege confliēns tandē superatū iterfecit: Et Tharā iudeū virū industriū p̄mo nūmos cudere fecit: Ninuē siue Nisibin triū dierū itinere ciuitatem grandem condidit 7 regni sui caput constituit: in qua Dyademate suscepto totam vitam duxit. Inquietā: Tandem cum quinquaginta duobus ānis regnasset sagitte ictu laborem cū vita finiuit: relicto Nino vnico filio ex Semyramide vxore suscepto. Idolatrie ortus.

Sane compertum hēmus idolatrie scelus execrādū: q̄d fuit oīs malī p̄ncipiū 7 finis his tēporibus initiū sumpsisse: tribus maxime de causis: vt ex veterū monūntis colligere potuimus: hoies ad idoloꝝ cultū allecti Affectione. s. timore: Adulatione: 7 Artificum diligētia circa sculpturas. Nam primo cū Syrophanes quidā Egypti: dilecti filij sui defuncti solatium quereret: erroris seminariū suscitauit. Cumq̄z id error inueteratus in idoloꝝ cultu diffundi cepisset ad eos tamen ritus nō omnes respexere: Quippe philosophi qui vnum deuz coluerūt cū pro multiplici dispositiōe qua varijs modis regit mundū: varijs appellare vere nominibus: vt vitumus: q̄a vitā prestat. Sentinus: q̄a sentit. iuppiter: q̄a iuuat: plato ēt in libro qui philsofophus inscribitur: refert poetas ludicrā 7 sciētias ad vsum viuendi cōcessas: in idoloꝝ spetiem effinxisse: 7 proprijs ea nominibus appellasse: vt Sciētā collendi agros cererē: colende vinee: Bacchum nūcupantes: Turpes ēt hominū actus iter deos numerantes. Et propterea isidorus i Ethymologijs dixit. Quos pagani deos dixerūt: homines fuerūt: 7 p̄ vniscuius. p̄ vita meritis uel magnificentia coli apud suos post mortē ceperunt: sed demonibus persuadentibus: quos illi pro sola memoria honozauerunt: minores deos extimauerūt: ad ista vero magis excolēda accesserāt poetarū figmenta: hec ille. Secunda itaq̄z seculi etas in Thara isto v3 septuagesimo etatis sue anno terminata est: a d̄lūuio vsq̄z ad Abraē natiuitatē per decē generationes propagata: p̄ secūdū isidorum in quinto Ethī. (vt premissum est) .942. annos habens: Secundum septuaginta 7 Augu. in 16. de ci. dei cap. 10. habens annos. 1072. Secūdum hebreos 7 iosephum ac hiero. 292. Secundum vero Methodium martyrem: Ecladem: causa autem huius diuersitatis est: q̄ se ptuaginta interpretes 7 Aug. p̄ generationes vndecim ponunt: Secundo addūt ad natiuit

ratem cuiuslibet generantis centum annos ab Arphaxath vsq; ad Nachor: Et sicut Noe ab Adam decimus fuit sic et Abraam decimus fuit a Noe.

Fratri Jacobi philippi Bergomensis ordinis fratrum Eremitarum diui Aug. in omni moda historia nouissime cōgesta: Supplementum chronicarum appellata liber tecius feliciter Incipit.

Etas tertia

vsq; ad David regē quā in suscepto opere libꝝ terciū facim⁹: hic incipit: q̄ fm̄ isidorū in q̄nto Eth. li. cōtiet annos. 941. Secūdū vero hebreos. 940. vbi et patriarchaz n̄forū q̄ verum deuz coluerūt et colēdū esse p̄dicauerūt historia incipit: vt hētur Genesi. 12. ac ibidē Eusebii p̄ncipalis Era. Gentiliūq; oīum qui antiquiora tempora cōmemorāt p̄ncipiū sūmūt: Era autē i sacris codicibus nihil aliud ē: q̄ Datū: iuxta quod publice sunt scripture: Quo nomine leo papa vt plurimum in suis Epistolis vsus est.

Abraam

Braam ita q; pater multitudinis gentium (Eusebio testante) quadragesimo et tercio regni Nini Assyrioz regis anno et vigesimo secundo Europis Scycionioꝝ regis: ex thara i bur caldeoz nascitur: vir vtiq; prudēs et rex diuinarū hūanarūq; eruditissimus. Qui cū virtute et sapientia oibus p̄stantioꝝ haberetur: et opinionē quā tūc cūcti habebāt inouare et imutare preualuit: primus itaq; Deū cūctoꝝ creatorē p̄nūciare presumpsit propter q̄ caldei et Mesopotamij i eū p̄surgētes et caldea (do sic iubēte) migrare coegerūt: et i terrā chananeoz (hoc ē iudeā) p̄ voluntatē et adiutorij dei puenit (ibiq; tabernaculū figiēs lōge lateq; eā possedit vbi et altare p̄mū edificās: hostias deo imolauit: Ibidē. n. cū magnus existeret (vt qdā volūt) regnauit i Damasco. Is enī cū filiū nō hēret: loth fr̄is sui et rā filij: et sorozij suū: Sara. s. vxor̄ sue germanū adoptauit i filiū cui cū. 77. eēt annoꝝ et ex caldea migraturus esset in cananeam. i. Judeā dimisit caldeā: Inde cū fames apprehendisset chananeam ad Egyptios accessit vt eoz habūdantia subleuaret: et sacerdotū eēt adiutor: et ab eis agnosceret q̄ de oīs exponerent: Deducensq; secū Saram vxorē suā metuit Egyptioꝝ uelaniaz circa mulieres ne. s. eozū Rex p̄pter vxoris sue specē eū interficeret Lūq; venisset in Egyptum accidit Abrae q̄ ipse preiuderat. Et vxoris pulchritudo pharoni innotuit. Quā cum comprimere statuisset: deus eius desiderij multis egritudinibus impediuit: Sed cū a sacerdotibus didicisset id sibi euenisse p̄pter iniuriā vxor̄i peregrini illatā: ille veritate cōperta excusationē cū Abraā accepit et redita vxore: multa ei et munera condonauit cognitaq; hominis virtute: eum inter Egyptioꝝ sapiētes instituit. Quibus et Arismetria et Astrologiaz primū cōtradidit: Ante autē eius aduētū Egyptij eas disciplinas penitus ignorabāt: Deniq; cum reuersus fuisset in chananeā siue iudeā p̄pter iurgia postoz: partitus ē terrā cū loth et ei electionē pariter et concessionē concessit. Sumens et ipse partē ab eo relicta habitauit i ciuitate hebron. loth autē habitauit circa iordanē non longe a ciuitate Sodomozū Lūq; Assyrioz reges: quinq; Sodomozū regulos expugnasset et multos eozū captiuos abduxissent simulq; cū eis et loth (qui Sodomis accesserat) captiuū duxere: Lūius calamitatē cum Abraam audisset: misericordia motus repēte cū trecētis vernaculis suis in noctis silentio cum oēs dormirent i lectulis suis irruit sup Assyrios e quibus multos occidit persequēsq; eos expoliavit et loth cognatū redemit et cūcta Sodomozū spolia cū captiuis eripuit: Lūq; cū pace reuerteret occurrit ei Melchisedech Rex et sacerdos dei altissimi: b̄ndixit Abrae: qui subdiderat ei inimicos. Tūc apparuit Abrae deus et p̄misit ei filiū esse generādū quē et multiplicaret sicut stellas celi. Quo audito: cōfestim sacrificiū obrulit deo: post multū vero tēporis: cū grauiter ferret: q̄ Sara ei filios nō pareret. Illa p̄cipiente deo: vnā ex ancillis suis egyptiā: noie Agar collocauit i sinu ei⁹: vt saltem ex ea filios susciperet: q̄ ei dum sex et octoginta eēt annoꝝ peperit ismaelem: inde post tredecim annos v3. In nonagesimonono etatis Abrae: apparuit ei deus et promisit q̄ filius ei de Sara vxore nasceret quē Isaac vocari iussit: q̄ et factum est p̄ceptoꝝ deus vt Isaac genus eum alijs nō misceretur voluitq; vt oēs Abrae filij octaua die circūciderentur: Lūq; Isaac quinq; et. xx. esset annoꝝ.

2015

3184

volens deus Abrae obedientiā probare; eiusq; religionis excellentiā intelligere; apparuit ei ⁊ cuncta que ei prestitisset beneficia dinumerans. v3 q; eū fortiozem hostiū effecisset; q; q; isaac filiiū p̄ter naturā habuisset: vnde ⁊ ipsū filium imolari sibi p̄cepit. Qui repente dei iussa adimplere studuit; Et cū ad cedem filij pariter ⁊ ad altare accessisset. Deus cognita hominis prompta obedientia clamauit noiatim Abraam abraā ne extendas manū i puerum. Nūc certo experimento cognouit q; timeas dominum; Et cum hec dixisset deus confestim arietem ex improuiso ad sacrificium protulit. Sacrificio itaq; (in Monte i quo postea Dauid rex tēplum extruere voluit) celebrato; reuersi sūt pariter gaudētes ad Saram Sara autem non multo post defuncta est cum vixisset ānis centum. xxvii. Abraam vero aliā duxit vxorem nomine cethuram ex qua sex suscepit filios viros sapientia ornatos ⁊ industrios: quorum nomine sunt Surim ⁊ iectan; ⁊ Medan; ⁊ Jethoch ⁊ sue ⁊ affram; Tādē Abraam cū isaac filio suo quadragenario Rebecham neptem fratris sui Nachor vxorem dedisset post paululu3 t̄p̄is vir oi virtute precipuus defunctus est; cum vixisset annis centum. 75. cuius corpus isaac ⁊ ismael ac ceteri filij in Ebzon cum sara coniuge sepelierunt. Gen. 21. hic autem magnus abraam ille fuit cui in gloria non fuit inuentus similis qui. s. conseruaret legem dei excelsi (dicente Jesu filio Sirach vt habetur Ecclesiastici. 44.) quia in eius carnis circumcisione fecit stare testamentum ⁊ in temptacione immolationis vnigeniti inuentus fuit fidelis; ideoq; iureiurando dedit illi dominus gloriam in gente sua. ⁊ semen eius crescere fecit sicut stellas celi; ⁊ hereditare fecit a mari vsq; ad mare ⁊ a flumine vsq; ad orbis terrarum; hec ille.

Genealogia deorum hic incipit.

Jupiter primus etheris ⁊ (vt aiunt) diei filius cui proprium nomen Iysania fuit; hisdem tēporibus apud Archadiam magno in precio habitus est: cuius ob virtutes id preclarissimū iouis nomen adeptus est. Is Iysania ex heber filijs videlicet ierari originem duxit. Qui cum esset nobilis genere ex Archadia Athenas fuisse dicitur; Ibidemq; cum esset ingenij maximi vir videretq; Articos rudens; bestialiq; ferme ritu viuentes ante omnia eisdem cōpositis legibus; illos publico instituto viuere docuit; Et qui feminas ante fere habebant communes p̄imus matrimonia celebrare docuit; Lumq; eos ad humanos mores redigisset; monuit eos deos colere ⁊ aras templa Sacerdotelq; instituit; ⁊ multa alia eis ostēdit vtilia; Que cum Attici siluestres mirarentur; atq; comēdarent eum existimantes deū. iouē vocauere regemq; suum confestim fecere; Id autem iouis nomen eidem imposuisse dicūt. s. ad similitudinem conformium operationum huius hominis; ipsi ioui planete. Quia sicut iouis planeta vt Astrologi volunt est natura calidum ⁊ humidum temperatumq; modestum atq; honestum; ⁊ patientie obseruatozem; ac in periculis post patientiam audacem; liberalem misericordem fidelem multiloquum; ⁊ alia plura que de eo planeta scribunt; Sic huius hominis ponderatis moribus ⁊ virtutibus cum ioue conuenire dixerunt. quē non terrenum; sed celestem virum arbitrabantur. Quod quidem nomen postq; ab antiq; planete ⁊ Iysanie isti concessum est; etiam multis alijs concessum fuit scilicet. Ioui secundo celi filio nec non ⁊ ioui tercio cretensi regi Saturni filio; Dixerunt enim ipsum iouem. Iuuās pater; Multos enim ioui filios veteres ascribere consueuerunt sed cuius iouis huius uel secundi uel tertij non satis constat huius tamen iouis. xij. filios ⁊ filias fuisse inuenimus Quorū prima Minerua; Secundus Apis Tertius Sol; Quarta Diana. Quintus Mercurius ⁊ septem alios.

Celium seu celum Etheris sed potius creti regis filium ⁊ iouis predicti germanum; (Non illud quidem per grande corpus syderibus ornatum a deo summo vt Moyses noster in principio Genesis scribit compositum) sed hominem verum hisdem temporibus vna cum fratre ioue floruisse constat; Qui ⁊ ingenite virtutis ⁊ claritatis eximie exiit cui ⁊ nomen proprium vranius fuit; Quem Tullius vbi de naturis deorum ait diei ⁊ Etheris filiu fuisse dicit. De quo lactancius sic in sacra historia habet; Reperi vraniam potentem virum vestam

habuisse coniugem et ex ea Saturnum atq; opim et alios plurimos suscepisse filios. Qui saturnus cum regno potens esset effectus patrem vranium celum appellauit et matrem terram: ut hac mutatione nominum fulgorem sui nominis amplaret etc. Huic postmodum iuppiter eius nepos primo Aram statuit atq; sacrificium adoleuit et ab eo celum ipsum verum denominauit: Tandem in oceano mortuum in Aulularia oppidum sepultum fuisse tradunt: hic vnde cum genuit filios quorum prima fuit ops. Secunda Theris: Tertia ceres prima: Quartus vulcanus primus. Quintus Mercurius tertius: Sexta venus magna. Septima venus secunda. Octauus Thoxius: Nonus Thytanus: Decimus Iuppiter secundus et Saturnus vltimus: ab his itaq; duobus fratribus ioue scilicet et celio omnis deorum numerosa progenies emanauit.

Semiramis Nini magni assyriorum regis vxor: anno a Natiuitate abrae duodecimo cum eius maritus morte sublatus fuisset regnum suscipiens regnauit annis. 42. hec enim mortuo marito cum iuuenula esset: et eius vnicus filius nomine Ninias puer: non extimans tutum esse imperium tam grande filio tenelli committere: ipsa ut erat animo ingenti quodam estu muliebri excogitata falacia (ut iustinus in primo Epiro ait) hoc modo exercitum decepit: Erat enim Semiramis omnibus liniamentis corporis filio persimilis. Quibus iuuantibus ne in processu quod fraudem detegere potuisset obesset capite detecto et reliquis corporis membris virosum more incedere cepit mandauitq; ut omnis Assyriorum populus simili ornatu vteretur. Ac sic eo modo Nini olim coniunx filium: et femina puerum simulans maiestatem regiam adeptam fuit et mentita sexum gradia multa et egregia facinora gessit: Et dum in auditis facinoribus quorumcumq; superasset inuidiam: non metuens omnibus apperire qd esset femina: Quod quantum aduertentibus ingessit admirationis: tantum mulieris maiestatem amplauit: hec enim Babiloniam in caldea amplauit qd qd historici ferme omnes tam greci qd latini et poete ab ipsa Semiramide conditam fuisse dicant: Cuius muri (philostrato referente) trecenta et octoginta stadia per circuitum detinebant: plinius vero dixit. Murosum amplitudinem sexagintaquattuor passuum millia crassitudinem quinquaginta cubitos altitudinem vero quater tantum: fuit itaq; menibus temploq; et arte valde admirabilis: qd Lyrus persarum Rex (ut suo loco dicemus) euertit et complanauit et hec de vrbis dispositione dicta sufficient: Semiramis itaq; (ut iustinus idem refert) non contenta acquisitos a viro regni terminos tueri: Ethiopiam quoq; suo adiecit imperio: Indis et bellum intulit: quo preter illam et Alexandrum magnum nemo intrauit: Multasq; preterea ciuitates alias condidit et ingentia facta peregit: que breuitatis causa omittuntur. Verum licet mirabilia et perpetua memoria celebranda gesserit illa tamen suis obscenis sedauit illecebris et stupris: Quia cum iter ceteras quasi assidua libidinis pruzigine vreretur et plurimos haberet concubitores etiam Equum (plinio referente) quendam tantum amauit: ut auctore Juba cum eo coiret. Sed nec filio misceri erubuit a quo cum concubitu expectasset ab eodem interfecta est. Dicente orosio Semiramis libidine ardens sanguinem sitiens cum omnes quos concubitu oblectasset occideret tandem a filio proprio interfecta est: hec etiam ut quidam aiunt prima vsu femoralium excogitauit: eisq; omnes feminas aulicas vti mandauit: quod ad huc apud Egyptios seruatur: legemque tulit inter parentes et filios comubia fieri licere quo facilius sine ignominia sue libidinis in filium ardori satisfaceret.

Selchin tercius Sicyoniorum Rex: anno vigesimo quinto natiuitatis abrae: Europe eius 1978
patre defuncto: Sicyonijs regnare cepit: et regnauit annis viginti. 3221

Apis quartus Sicyoniorum rex: anno quadragesimo quinto natiuitatis abrae: Selchin pa 1953
tre mortuo. Sicyonijs regnare cepit et regnauit annis viginti quinque Ab isto api: apia que
prius Regialea dicebatur: nomen accepit. 3246

Ninias magni Nini ex Semiramide filius quartus Assyriorum rex: anno quinquagesimo 1945
tercio Natiuitatis abrae post Semiramidem matrem quam ipse obruncauerat. Assyrijs 3254

regnare cepit ⁊ regnauit annis. 38.

3271

1928 Thaleson quintus Sicyoniozum rex: septuagesimo natiuitatis Abrae anno: apide p̄e eius vita functo regnare cepit ⁊ regnauit annis. lxi. Lulus anno primo (vt aiunt) Noe vir sanctus mortuus est.

Abrae repromissionis annus.

Abraam igitur magnus ille pater: hoc anno qui est septuagesimus vite sue annus patris vero sui Thare quadragesimus supra centesimum cum loth fratris sui filio ⁊ Sara coniuge sua diuino monitu fultus: ex caldea natiuitatis sue loco secessit in terram chanaan (hoc ē iudeam) Sichen regionis principem vt habetur Gen. 13 Ibidemq; altare edificato ⁊ inuocato deo: inde profectus est in hermon: Sed famis necessitate vrgente in Egyptum inde secessit: Ubi (vt dictum est) Astrologiam quam a caldeis didicerat: Egyptios docuit: Ibiq; vxorem Saram suam dixit esse Sororem nihil mentitus. Erat quippe soror sua: quia propinqua sanguine sicut ⁊ loth eadem propinquitate cum ex fratre Nepotes essent frater ei⁹ dictus est.

Separatio Abrae ⁊ loth.

Abraam itaq; ab Egypto regresso: in locum vnde prius venerat. Inuenit suos ⁊ loth pastores: propter loca pasture rixantes: iam enim Abraam ⁊ loth nimium diuites facti erant: Tūc Abraam ⁊ loth in vnum conuenientes: hoc modo familias diremerunt suas. Dixit Abraam ad loth nepotem suum: Non sit obsecro iurgium ⁊ rixa inter me ⁊ te: ⁊ inter pastores meos ⁊ tuos: fratres enim sumus. Ecce inquit vniuersa terra ante te est discede obsecro a me. Si tu in sinistram ieris ego in dexteram vadam: Ac sic salua caritate discessere: vt pater Gen. 14. hinc sortatis (vt Aug. inquit) orra est componende pacis consuetudo: vt quando diuidendum quippiam fuerit maior diuidat ⁊ minor eligat. Atq; loth elegit terrā que est posita circa iordanis fluenta non longe a Sodomorum ciuitate que tunc insignis erat posteaq; a deo exterminata fuit: vt suo loco dicemus.

Uisio Abrae.

Abraam itaq; ⁊ loth cum hoc modo digressi essent separatim deinceps habitauere. Abraam scilicet in terra chanaan hoc est iudeam loth vero in Sodomis cui apparens deus dixit ad Abraam tercio. Respicens oculis tuis vide a loco in quo nunc stas ad Aquilonem ⁊ aphzicum: ⁊ orientem ⁊ mare: quia omnem terram quam conspicias tibi dabo ⁊ semini tuo vsq; in seculum. faciamq; semen tuum tamq; harenam terre hoc promissionis responso accepto. Inde migravit in terram iuxta querquum Nambre que est hebron ciuitas: Ipsa enim cariarcharbe vrbs erat que dicebatur cariarch quod ē ciuitas ⁊ Arbe quattuor: eo q; quattuor patriarche ibidem teste hiero. scilicet Abraam. Iaac ⁊ Jacob atq; Adam sepulti fuerint: ipsa enim hebron olim philistinozum Metropolis fuit ⁊ Regum atq; Siganum habitaculum: postea regnante Dauid: ciuitas ipsa fugitiuorum ⁊ Sacerdotalis fuit. Tempore autem diui hieronymi vt ipse refert viculus erat.

Melchisedech Regem Salem virum Quidē optimum ⁊ iustum: hisdem temporibus fuisse constat: qui etiam eam ob causam Sacerdos dei ea in vrbe constitutus fuerat Illum enim hebrei (hiero. testante) Sem Noe primogenitum fuisse dixerunt ⁊ vsq; ad isaac tempora peruenisse tradunt: hic itaq; primus: Salem urbem idest ierusalem cecidit de qua tractabimus cum de eius vltima euerfione a Tito facta vt infra libro octauo patebit dicemus. hic etiam Abrae exercitui cum quattuor reges Assyriozum expugnasset remia ministravit. ⁊ multam rerum abundantiam simul exhibuit: benedixitq; abrae post victoria: q; subdidisset ei inimicos abraam vero dante ei etiam decimas spoliozum munus accepit.

Victoria Abrae contra assyriozum reges.

Hisdem quoq; temporibus quin. 3 reges assyriozum aduersus quattuor qui habitabant in Sodomis bellum indixere: qui conferta pugna Sodomitas fuderunt. Imponentesq; assyrii reges Sodomitis tributum per duodecim annis persolvere passi sunt tercio autem decimo anno reuenerunt. Quamobrem exercitus assyriozum super eos repente aduenit: ⁊ su

peratis Sodomorum Regibus vniuersā diripuerunt Asiam ⁊ Gigantum subuerterunt generationem: Multosq; Reges interficientes etiam innumerabilem pene populum captiuum duxerunt cum quibus ⁊ loth captiuus ductus est qui Sodomis tunc aduenerat. Quo audito Abraam misericordia motus super loth nepotem suum: repente solatium ei ferre studuit: ⁊ trecentorum decem ⁊ octo (vt scriptura ait) vernaculorum suorum exercitu congregato: quintam post noctem super assyrios irruit ⁊ alios quidem occidit alios pulsos expoliavit ⁊ vniuersos captiuos cum Spolijs redimens cum eis simul ⁊ loth liberauit: rex vero Sodomorum cum ad gratitudinis signum spolia nonnulla abrae obtulisset. Ip̄e vt erat ingentis animi vir oblata renuit: sed loth tantūmodo cum suis recepit Melchisedech autem Solorum ciuitatis rex ⁊ sacerdos dei altissimi occurrens Abrae gratias egit ⁊ benedixit ei ac panem ⁊ vinum habundanter obtulit: vt habetur Gen. 14. Hac autem victoria ⁊ captiuorum omnium remissione quidam iobeleum principium sumpsisse dicunt: quia iobel idem est quod remissio siue incitium: Ex inde iobeleus institutus est. videlicet de quinquagesimo i quinquagesimum: quia tūc loth quinquagenarius erat: iobel enim apud hebreos (secundum Eusebium) quinquagenarius annus appellatur.

1927

3272

Ismaelem autem filium Abraam anno etatis sue octogesimooctauo ex agar Egyptia Sare ancilla genuit a quo ismaelitarum genus qui postea Agarem: ⁊ postremo saraceni dicti sunt: Sara enim Abrae vxor (vt scriptura ait videlicet Gen. 21) cum non haberet liberos. dixit ad Abraam maritum suum: ingredi ad ancillam meam Agar: si forte ex ea suscipias filios. Cumq; abraam ad eam ingressus fuisset statim concepit. Que se concepsisse sciens: Sare domine sue iniuriam facere presumpsit quasi Rex foret filius ex ea procreatus: post hęc natus est ismael quē pater in duodecimo vite sue anno circumcidi voluit: illum autem primus Sara quasi propinm filium diligebat: tamq; principatus heredem. Sed isaach sibi nato ab eius amore declinavit: Suasitq; marito abrae: vt cum mater in aliam regionem transmitteret: q; ⁊ tandem deo sic volente obtinuit: Qui cum ad etatem peruisset. Agar mater vxorem ei etiam Egyptiam coniunxit ex qua duodecim filios reges procreauit: Qui omnem terram ab Euphrate ad Mare rubrum positam vsq; postea tenuerunt: Sunt autem isti qui gentem Arabicam secundum tribum ab eis vocant: ⁊ propter virtutē eorum ⁊ propter abrae dignitatem.

Sodoma ⁊ Homora ⁊ atq; ciuitates alie anno etatis Abrae nonagesimonono ob nēpharj peccati vindictam a domino perhibentur succense: solo loth cum duabus filiabus ac vxore liberato. Eodem enim tempore cum Sodomite gloria ⁊ diuitijs habundarent: omnib; aduentantibus (⁊ maxime viris) Iniuriam ⁊ contumeliam faciebant. Quamobrem deus eorum supra biam punire disponens eos cum vniuersa ciuitate delere ⁊ subuertere ac vniuersā regionem simul exterminare fecit. Quibus cum tres Angelos in similitudinem iuuenum virosum misisset: ad loth virum perhumanum atq; benignum peruenerunt: Sodomite autem respicientes iuenculos nimio vultus decore fulgentes ⁊ apud loth declinasse cognoscentes: statim vniuersi ciuitatis viri ad Domum loth concurrentes eorum pulchritudini vim ⁊ iniuriam facere conati sunt. Deus vero eorum improbitati indignatus alios quidem excecavit: ⁊ alios pestifera morte damnauit. Tandem angeli loth cum vxore ⁊ duab; filiabus extra deducentes. Deus misit gladium suum in ciuitatem: ⁊ vniuersam cum habitatoribus suis concremauit. Vxor autem loth cum descenderet ⁊ contra angelorum preceptum: sepius ciuitatem respiceret: ⁊ eius curam habere videretur istatua Salis versa fuit. Quam quidem statuam: iosephus se vidisse contestatus est. fugit autem loth cum duab; filiabus in Segor: virgines enim omne genus humanum ex hoc exterminatum existimantes cuiuscumq; misceri vellent sibi licere credebant ⁊ hoc ne genus humanum deficeret: vno ⁊ ibidem pater inebriatus: ex ipsis duos genuit filios ex maiore Moab ac si quis diceret filius ex patre: a quo Moabite: Ex altera vero Amon a quo Amonite: he enim gentes in valle Syrie habitauerunt: Et huiusmodi gentes ex loth descenderunt: vt habetur Gen.

1916

3285

decimonono Sodoma autem secundum isidorum regio erat: que et pentapolis a quinque ciuitatibus dicta; Quōdam quidem vberissima cuius nūc species et vmbra ignis ad huc in arboribus cernitur poma quippe eo in loco virentia sub tanta maturitatis specie nascuntur: vt maximum edendi desiderium gignant. Que si excerpuntur manu fatiscunt sumumque exalant; Ibidem enim Mare mortuum inuenitur: quod ab ierusalem stadijs ducentis distat; et iudeam palestinamque pariter et arabiam determinat.

Incesa itaque illa impia Sodomorum ciuitate; Abraam centenarius diuino iussu Saram cognouit uxorem que concipiens: anno expleto filium peperit; quem et iussu domini vocauit isaac: significans gentes magnas ex eo futuras. Quo nato die octauo circumcidit carnem preputij eius. Gen. 21.

3284 1915 Saach itaque Abrae filius vir deo carus et multa eius prouidentia dignus: et post patrem valde longeuus: et ipse sexagesimo vite sue anno geminos videlicet iacob et Esau ex Rebecha uxore filia Batuelis genuit filios hunc autem cum pro singulari munere dominus abrae in senectute concessisset: ipsum cum esset vngentus pater summe diligebat; ipse etiam ad amorem suum atque fauorem parentes prouocabat eo quod omni bonitate et virtute studeret: et parentum suorum maximam haberet sollicitudinem ac etiam affectum circa dei cultum: hunc itaque cum quinque et viginti esset annorum pater Abraam deo sacrificare voluit et cum ad cedem et ad altare pariter intrepidus accessisset hortatus est patrem dei precepta in eo forti animo explere dicens pater mi nequaquam iustum esset: vt initio quis nasceretur: si dei et patris iudicium esset refutaturus aut non se monstraret ambozum voluntatibus promptum; quando liceret solo patre hec volente facere; si non obediret esset iniustum; hoc dicens prelo et voluntarie accessit ad altare. Quod quidem opus; statim infirmatum est: deo. Impediente; his gestis cum Isaac quadraginta esset annorum: patre sic volente; rebecham duxit uxorem que post mortem Abrae geminos in utero concepit filios: cuius ventrem cum nimium intumesceret; hesitans consuluit deum cui respondens: dixit ipsam geminos vno partu esse parituram qui gemini omnibus in gentibus essent nominati: Ediditque vno partu geminos filios. Quorum prior (vt sacra historia tradit) a capite usque ad pedes hirsutus erat quem Junior egredientem tenebat planta: isaac autem seniozem precipue amore diligebat quem ob pilorum multitudinem vocauit Esau: Jacob vero iunior carior erat matri hic autem Isaac sicut et pater fame preualente; ex chananea descendit in Egyptum vbi et ipse mentitus est Rebecham sororem suam esse: ibi quippe ab Abimelech geraris rege; multa pertulit a quo etiam expulsus tandem in chananeam regressus est; vbi cum senex et cecus effectus fuisset: incertus quando moreretur: vocauit ad se filium suum Esau: cui mandauit ad venandum egredi: vt dum quippiam caperet ex eo sibi cenam prepararet: qua demum sumpta; eidem benedictionem paternam impenderet. Quo ad venationem egresso. Mater que Jacob magnopere diligebat suasit ei vt benedictionem Esau surriperet: quod et factum est vt habetur Gen. Jacob vero vltionem esau metuens suadere matre Mesopotaniam petijt: vbi et duas laban aunculi sui filias accepit uxores; videlicet Rachel et Lyam: ex quibus duabus octo genuit filios legitimos: quatuor autem Spurios ex ancillis suscepit. Quibus gentis venit in ciuitate Ebron inter chananeos positam: vbi et isaach plenus dierum commorabatur: qui et non multo post: quam filius iacob ex Mesopotamia venit superuixit. Defunctus autem est isaac vir omni virtute plenus: cum vixisset centum octuagintaquinque annis; quem iacob et esau filij cum uxore in Ebron sepeliere: vbi erat sepulchrum parentum suorum; vt habetur. Gene. 35. hic sicut et pater: deum nominando dedit illi dominus gloriam in gente sua: et crescere illum quasi terre cumulum fecit: et eius semen magnopere exaltauit.

3305 1894 Aralius quintus assyriorum rex post Niniam anno a natiuitate isaac vigesimo regnare cepit et regnauit annis. 40.

Egidius sextus Sicyoniorum rex Thalesone patre defuncto anno a natiuitate Isaac. xxii. regnare cepit et regnavit annis. 34.

Cretensium regni principium.

Cres siue orion demogorgonis (vt quibusdam placet) filius primus crete insule Rex: vt eusebius scribit anno a natiuitate isaach. 29. apud eandem insulā Regnum suscepit. et a se cretā nominauit: primo namq; vt quidam volunt a celi temperie Aerea dicebatur: postmodum Macozoncon idest beata insula alij autem a creta hesperidis filia denominationem accepisse eam dicunt: hic autem Cres (vt nonnulli tradunt) vnus curetum fuit: a quibus postmodum iupiter tercius absconditus fuit atq; nutritus: Qui curetes: Enosum ciuitatem et cybellis deorum matris templum in eadem insula condiderunt.

Creta itaq; insula nunc venetis subdita sicut Aristoteles libro poli. 2. scribit videtur ad principatum Grece fuisse nata ac preclare sita: cuncto namq; imminet Maris: cum fere Greci omnes circum mare sint positi: Abest inquit modicum a peloponneso: que est Archadia. in medio enim mundi esse dicitur. Nam illi a Septentrione Egeum mare est: et ab occiduo ionio seu myrteum que Europe sunt Maria: a mane autem est illi icareum mare: atque Egyptium que Asiatica maria sunt. Et a meridie deniq; et occiduo afro abluitur ponto: Hec enim vt isidorus in decimoquarto Ethi. lib. cap. 6. scribit condam centum insignibus vrribus insignita fuit. Ipsaq; prima remis et sagittis valuit. Studium quoq; musicam ab ideis vacillis in ea ceptum fuit. Capris copiosa est: ceruosq; agitat lupos et vulpes: aliaque ferarum noxia nusq; gignit: Serpens ibi nullus: nulla noctua ibi inuenitur: et si inueniatur statim emozitur. Sunt etiam qui dicant. Eam cretam appellatam a tenaci terra que creta appellatur: quia ibi melior comperitur. Et fortassis sanior opinio.

Sare oblitus

Sara Abrae vxor: anno a natiuitate isaach filij sui trigesimo septimo cum annos centum et viginis septem etatis haberet in chanaan ciuitate Ebron defuncta est: ibidemq; permittentibus chananeis sepulta est: Sepulchrum autem eius publice factum fuit: Abraam emente agrum siclis quadringentis a quodam ciue Ephron nomine: vt patet Gen. 23. Ibidem q; Abraam sepulcra sibi et successoribus suis delegit. Decem quippe annis Abraam vir suam eam precedebat sic ipse quando sibi ex illa promissus fuit filius sicut ipsemet dixit: Si in noxum centum nascetur filius: et si Sara nonagenaria parietur: vt habet Gen. decimo octauo. Exactis deinde tribus annis quadragenarius Isaac Rebecham Baruelis filiam quadragenariam duxit vxorem. Ut autem illam duceret missus fuit Seruus ab Abraam pater in Mesopotamiam: vt patet Gen. 24.

Lethure nuptie.

Abraam vero magnus ille pater: Sara vxore defuncta: adiciens cethuram duxit vxorem: ex qua (vt premissum est) et filij sex nati sunt: viri quidem validi et sapientia cauti quos omnes ab isaac filio legitimo separauit et dona omnibus prebuit: hi omnes trogoditen et felicem atq; Arabiam apprehenderunt: videlicet in quantum in Mare rubrum pertingit. De hac autem cethura varie sunt doctorum opinionones: vtrum ipsa Agar ancilla fuerit an alia: hebrei cethuram asserunt nomen fuisse appellatiuum: quod interpretatur copulatam: quam Agar fuisse affirmant: que de concubina post Sare mortem transiit in coniugium: Ne si senex: aliam quam prius cognitam duceret: nouis nuptijs lasciuire videretur: Unde de eo diuus pater Augustinus decimosexto de ciuitate dei capitulo trigesimo quarto sic intulit dicens. Quod autem Abraam post mortem Sare cethuram duxerit vxorem: absit a me vt incontinentiam suspicer: presertim in illa iam etate: et in illa fidei sanctitate. Huius autem cethure liberti: a nomine libere se appellauere idest. Saraceni: qui primo (vt premissum est) Traconitidem et phenicem atq; Araniam vsq; ad terminos rubri maris possederunt.

Insula crete quare sic
nomyne

1886

373

1878

321

Afer autem (sicut Iosephus in primo antiquitatum li. cap. 23. refert) ex his natus est, q̄ primo castra fixit in lybia regione quam posteri Africam ab illo dixerunt:

Africana igitur Regio ab Afer predicto sic dicta plures in se continet prouincias. Occidentalem videlicet Ethiopie partem. lybiam. Tripolim: Numidiam et Mauritaniam: Ethiopia preterea tres continet partes: quarum prima occidentalis Montuosa est que ab Atlantico monte celsissimo protenditur vsq; in Egyptum cuius media pars harenosa perhibetur: Tercia vero que orientalis pene deserta est: et inter Australem oceanum et Nilum flumen situatur habens ab oriente Mare rubrum: dicta est Ethiopia a calore populorum: quos solis vicinitatis torret continetq; monstruosos homines Saramantes et Trogoditas de quibus herodorus libro. histor. 4. et post eum franciscus petrarcha in sua Africa multa commemorat. hi Trogoditi cursu ceruos superant: Quorum aliqui propter nimium feruorem maledicunt soli: Alij serpentes comedunt: Alij leones et pantheras venantur. Alij specus cauant et habitant: ignes ibi in nocte vident: Satyri q̄ Apilos: Sameleo et Basiliscus: Cameli: pardi et Dracones ibi inueniunt: In Africa etiam fons est cuius aqua potata canoras reddit vocat.

354: 857

Mincruam cantatissimam poetarum omnium mulierem fm Aug in primo libro de ciuit. del. cap. 8. anno etatis Isaach: 58. apud Tritonidem lacum apparuisse dicit ex cuius nomine et ipsa postmodum Tritonia appellata est: hec etiam pallas dicitur a pallante tracie insula vbi nutrita fuit: siue a pallante Gigante quem interfecit. Hec quippe Iouis primi primogenita fuit que apud rudes Afros cum multa ante non cognita reperisset: non solum Afri sed et Greci eam absq; matre ex Iouis cerebro genitam credidere: Que ideo vt Aug. inquit tanto procliuus dea credita fuit quanto eius origo minus innotuit: Ipsa enim primo lanificium omnibus antea incognitum adinuenit. Nam ostenso quo ordine purgata lana et dentibus ferreis pectinata atq; Lolo filata etiam textrinum excogitauit officium In cuius opificij laudem pugna illa insignis eiusdem et Aragnes Colophoe recitatur. Unde et lanifices postea fulones tinctores, textricesq; puelle teste Quidio tertio fastorum libro eius festum religiose celebrare ceperunt: Usus insuper oley eo vsq; mortalibus incognitum hec ipsa inuenit atq; docuit. Quod quidem q̄ multum vtilitatis artibus populis attulit ei aduersus Neptunum in nominadis a se Athenis attributa victoria fuit: volunt et ipsius fuisse opus cum iam quadrigarum prima reperisset vsus ferrumq; in arma arte conuertere armis corpus contegere aciem bellantium ordinare et leges omnes quibus eatur in pugna edocuisse. Id. n. Cicero i. 3. de natura deoz libro testatus est. Et propterea a nonnullis Bellona vocata est sicut. i. et Auriga Martis: dicunt insuper eam numeros inuenisse et in ordinem quem in hodiernum vsq; seruamus eduxisse: Ceterum eam tibias seu pastorales fistulas pia coposuisse multi credunt: his. n. ob tot copertis pdigijs deitarum largitrix antiq̄tas eide sapientie Numen attribuit. Et ideo vt Cicero vbi supra ait. Ipsa eadem sapientie dea et artium oium inuentrix dicit. Tandem cum eius virtutis fama et numinis reuerentia longe lateq; diffusa fuisse tantum illi antiquoz error vt per vniuersam fere terram in eius honorem tepla multa construerentur et sacra celebrarent eoq; vsq; conscenderet vt in capitolio romam penes Iouem patrem eide cella dedicaretur huius autem teplam Milesios fuisse admirandum herodotus historicus scribit quod postmodum ab Alliate viro iniquissimo absumptus fuit: Mineruas quinq; fuisse inuenimus primam hanc Iouis filiam et Apollinis matrem: Secundam Nilotam quam Egyptij saletem dicunt. Terciam ex Ioue factam natam. Quartam Ioue tertio et Loisce oceani filiam quam Archades Corion nominat quadrigarum inuentricem. Quintam Palantis filiam que patrem interemisse dicit virginitatem suam violare volentem. Luce pennarum talarum affigunt. Sunt tamen nonnulli grauissimi viri qui asserunt non huius primae Minerue: sed plurium que dicta sunt fuisse comperta.

Solem primam Iouis primi filium et Minerue predictae germanum hac eadem tempestate fuisse Tullius dicit: virum vtiq; insignem ac splendidum hominem et ingentis regique

animi preclarum. Quem ob ingentes virtutes vt aliquo modo nomine generoso nobilitarent cum tam claro nomine declararunt: putabant enim veteres a Nembroth Gigante seducti primam rerum causam ignem esse et propterea illi nobilius nomen Sole dare non poterant: seu quod cum celestem putarent hominem seu dominum e celo venisse ratione profunditatis ingenij seu quod illi maturam igneam viderent more ignis semper ad alta tendentem: Sunt tamen qui volunt hunc Apim eius fratrem fuisse eo quod loco solis ab Egyptijs cultus fuerit: Sed certe alius fuit ab api.

Diana prima huius Solis soror et Iouis primi filia et ipsa tempestate hac in prelio fuit De qua Tullius ubi de natura deorum scribit multa commemorat et dicit eam non Iouis filiam sed ascripticiam fuisse, hanc tamen eam non esse dicunt quam poete insignem virginitate perpetua voluere cum legatur hanc ex Mercurio liberi et proserpine filio pinnatus concepisse cupidinem.

Turimachus Thalesionis regis filius sextus Sicyontorum rex quinquagesimo sexto natiuitatis Iſaach. Sicyonijs regnare cepit et regnavit annis. 45.

Argiuorum Regni exordium.

Nachus Oceani et terre (vt aiunt) filius restibus Aug. et Eusebio sexagesimo a natiuitate Iſaach anno apud argos in Thesalia primus regnare cepit et regnavit annis. 50, a quo Inachus Achaie grandis fluius nomen accepit: qui a argolicum: vt Pomponius ait: perfecit tractum hic duos post se reliquit filios videlicet yfidem postea Egypti reginam: et phozoneum eius successorem. Id vero regnum duravit annis. 544.

Argos itaq; ab vrbe nomen accepit et ab ea vniuersa prouincia que Argos Thesalia siue pelasgia nuncupatur et eam homerus argos pelasgicum nominat: Eum enim plinius libro quarto naturalis historie a phozdeo ipsius inachi filio et successore conditum fuisse dicit. De quo lucanus in. vi. Ubi nobile quondam: Nunc super argos arant: aliud vero argos est in aethica non longe ab athenis: Et aliud est teste etiam Plinio libro quarto in achaia hippium cognominatum supra locum lerne a Maria octomilibus passuum distans a quo Regiuncula argos et greci ipsi Argiui sunt cognominati.

Baleus qui et xerxes sextus assyriorum rex anno sexagesimo primo vite Iſaach assyrijs regnare cepit: et regnavit annis. 30.

Jacob

Jacob autem patriarcha vir quidem sanctissimus ex Iſaach natus: et ipse post annum vite sue nonagesimum Joseph ex Rachel vxore genuit filium vt habetur. Gen. 30. 1854

Quo nato superuixit annis quinquaginta sex et tandem in Egypto mortuus est: hic est ille patriarcha vir sanctissimus de quo iesus filius Syrach laudando protulit vices: Benedictionem omnium gentium dedit illi et testamentum suum confirmauit super caput iacob: Cognouit illum in benedictionibus suis et dedit illi hereditatem et diuisit ei partem in tribus duodecim: et conseruauit illi Joseph virum misericordie inuenire gratiam in conspectu omnis carnis: Hic itaq; Jacob surrepta benedictione Esau fratris sui senioris: cum pro vxore ducenda Mesopotamiam profectus fuisset quattuor vxores sortitus est: Non ex libidine quidem, Sed cum vna pro altera ei ab Auunculo supponeretur: suppositam quidem quoniam ea innocenter vsus fuerat ne ipsam ludibrio habuisse videretur in vxorem duxit: Et quod lex nundum prohibebat: quin plures vxores multiplicande posteritatis causa haberi possent: Jacob accepit illam cui vni coniugij futuri spem fecerat: Que scilicet Rachel cum sterilis esset ancillam suam de qua filios susciperet marito contradidit: Quod et Iya eius soror quamuis multos peperisset filios: quoniam prolem cupiebat multiplicare similiter effecit: fuerunt igitur huic Jacob vxores quattuor: Iya videlicet et Rachel sorores, Bala ac zelpha non quidem ancille: sed subdite: Et quibus duodecim genuit filios Ex Iya natu maiore sex suscepit. Quorum nomina sunt hec.

Judam a quo Regia tribus descendat et deinceps dominus noster iesus christus.

5855

5344

1854

3345

Rubem qui perdidit primogenita	Ex Rachel aut:	Joseph et Benjamin.
Simeon et	Ex Bala	Dan et Manasen
Leui a quo leuitarum genus	Et ex zelpha	Affer et Bath. Et hi omnes
Isachar	fuere patriarche. qui cum vendidissent Joseph	
Zabulon et	fratrem suum tandem in Egyptum sub dictione	
Dina a Sichen stuprata	sua venientes omnes ibidem feliciter cum eo con-	

375 1314

utuentes et ipsi mortui sunt quorum corpora postea in Ebron reportantes sepelire: Amanantres septimus Assyriorum rex: primo et trigesimo anno etatis Jacob post Xersem seu Balem Assyrijs regnare cepit et regnavit annis. 38. Quo regnare incipiente locutus est dominus ad Isaac patrem Jacob ipsiq; eadem que patri duo illa promiserat pollicitus est scilicet dare terram chanaan id est iudeam semini suo: ac deinde in eius semine benedictionem omnium gentium Gen. 26.

374 1305

Phozoneus inachi argiuorum regis filius (vt Eusebius scribit) anno etatis iacob quinquagesimo patre defuncto: Argiuis regnare cepit et regnavit annis. 60. homo sane insignis et sapientia Industriaq; conspicuus. Qui (vt diuus pater Augu. 18. de ci. dei cap. 3. scribit) prius grecie leges dedit et sub iudice causas agi instituit: Et propterea iuris ciuilibis periti dicunt eum locum que forum dicimus in quo. si iura redduntur ab eo forum denominari huc lactantius dicit iunoni primu sacrificasse: Eius aut filios Egealcum atq; Niobe fuisse Eusebius dicit.

Phogoeus phozonei ipsius germanus vir quide doctissimus et ipse tepestate hac floruit. q vt Aug. refert: tepeza. per menses et annos et numeros obseruare docuit et ad deos colendos sacella et aras primus instituit atq; inuenit vnde et post obitum eius predictorum consideratione: tam quam deus veneratus est: et ad eius tumulum confestim templum constructum fuit.

Ysis cui antea id nomen fuit Inachi regis filia et phozonei soror his tepeoribus non solum ob Regiam dignitatem adeptam sed etiam ob multarum virtutum prestantiam insignis habita fuit: propter q; Egyptiorum sanctissimum et venerabile nume fuit hec enim euz inaci regis vnica femina esset a ioue fo virgo compressa fuit que ob patris metum impulsam ac ceptis quibusdam amicis suis nauem conscendit cui vaca insigne erat et prospero vento ex achaia in Egyptum transferebant et ibidem desiderio suo satisfaciens constitit ibiq; cum co perisset rudes et inertes populos humanarum rerum omnino ignaros. ac bestiarum ritu viuentes regnorum cupidine agitata non absq; magno labore et industria. illos primu terras colere docuit: cultasq; semina committere. et tandem fruges collectas in pane coficere: Insuper vagos hoies et semisiluestres in vnu reduxit. qbus legibus datis ciuili more viuere docuit: Et q; longe prestantius fuit litteras ydiomati conuenientes caracteribus adiuuenit et eas eisdem docuit. Que cu mirabilia insuetis et indoctis hoibus visa fuissent. Eam non ex grecia venisse dixerunt sed e celo lapsam crediderunt: Et propterea diuinos honores statim instituerunt. Sed ea mortua etia dyabolo salere in tantam veneratione euasit. vt non solum apud Egyptios singulis annis sacra instituerentur sed etiam apud Romanos atq; alios multos tepla pregrandia illi construerentur. Huius aut preclare mulieris Apis vir fuit: qui cu eade Yside multis annis (vt suo loco dicemus) imperauit: Snt tn q dicat huic yside Thegloniu quendam fuisse virum et ex ea suscepisse Epaphuz: q; Egyptijs postea regnauit. De ea. n. veteres poete finxerunt multa que ad historiam dicere non attinet.

3400 1799

Ceres pma Celi filia secunda his tepeoribus apud Siculos veniens maxio i pcio fuit hec q; ppe cu Sicano Siculorum regi coniugio copulata fuisset ibide raro igio valuit: vt et ipsa cu agro riu excogitasset cultu: pma apud Siculos boues domuit et iugo assuescere docuit: et Aratro adiuuato cu vomere terra sulcis psid et semina tradidit que cum in segetem excreuissent collectis spicis flabellis separare: et Molis terrere ac panem conficere docuit cu antea homines glandibus et pomis siluestribus sustentarent. Ob qd meritum cu mortalis femina est

eam deā frugū arbitrati sunt et eā diuinis honoribus extulere: Hūc autē vnica filia nomine perſepia ex ioue foſſe fuit. Que cū ab orco Molosoꝝ rege rapta fuisset eā imā maximā Maris perturbatione diu quesuit. que res maximam fabulatoꝝibus occasionē prebuit. Altera quoq; Ceres apud Eleusim Attice regionis Ciuitatē fuit eiusdē meriti apud suos clara: Cui Triptolomus postea obsequiosus (vt mox dicitur) extitit. Ambe quippe deitate et honoribus extulere.

Bolocus octauus Assyriozum Rex anno etatis Jacob 64. fm Eusebium Assyrijs regnat 1791 cepit et regnauit annis. 35.

Thessalozum regni exordium.

Thesalus Creti Regis filius vt Eusebius refert anno etatis Jacob. 64. in theſalia regnare cepit: que prius teste Plinio. 4. naturalis historie li. Emonia dicebatur et ab ipſo Theſalia postea appellata fuit: Ea quippe Græcie regio ē que sub Attica comprehēdebat. que vt fama est olim lacus fuit a montibus vndiq; conclusus ipsa enim (vt herodotus scribit) ab oriente pelion montē habet. et coniunctos colles: a septentrione Olympum. Ab occidente pyndum: et a meridie Othrym: in quozum media concauitate Theſalia ipsa concluditur: per quam quinq; principales fluuios decurere dixit: videlicet peneum Apidanum: Oenochonum: Eniphaum et permisum: qui postea in vnum iuncti per vnicū tantum transitum: in mare decurrunt: Et solius penei nomen detinet.

Jacob patriarcha hoc anno primogenitis a fratre suo Elau emptis surreptaq; eius benedictione iuxta matris consilium in Mesopotamiam Syrie ad Auunculum suoz Laban ex Chananea descendit vt patet. Gen. 28. a quo libēissime susceptus gregi suo preſecit pro cuius quidē mercede Rachel filie sue nuptias exposulauit: Cui laban puellę nuptias cum gaudio repromisit et septē annos ministrare compromisit. Tempozetq; transacto poposcit Jacob nuptias: Cui laban annuens dum nox superuenisset iacob ignozante alteram filiarum nomine lyam ei collocauit senioꝝē quidem et aspectu indeozam: Qui mane deprehēdens Jacob de iniustitia apud locerum conquestus est. Qui necessitati veniā exposulas. Amantem Rachel post septem alios seruitutis annos repromisit. Quibus annis preteritis ipsam optatā Rachel vxozem accepit ex quibus duabus octo genuit filios legitimos et ex ancillis quattuor in. 20. annis.

Ruben Jacob primo genitus: hoc anno qui est octogessimusquartus vite Jacob in Mesopotamia Syrie ex lya vxoze primo nascitur.

Diluuium particulare per maximum anno etatis Jacob primo et nonagesimo secundum Orosium ne Achaia terra Attica fuit. Quo tempoze eo in loco regnabat Ogiges rex.

Eleusis Ciuitas eodē anno in insula Thera sub Euboia iuxta Atticā terram hanel longe ab Athenis ab eodem Ogige rege condita fuit. a qua postea tota insula Eleusina vocata fuit: Nunc autē proſus deserta habetur.

Triptolomus autē rex: Eleusi siue Leloi et Menaline filius ea in vrbe haud multo post natus est. Ad quem cum Ceres querens proserpinam filiam deuenisset et cum in cunis (dormiente patre et matre) inuenisset. vltro se altricem infantulo obtulit atq; eum gremio sustulit illa suo: Arreproq; eo ter manu mulsit ac tria carmina vt Ouidius ait) dixit: volens q; Ceres paruulum immortalem facere. interdum lacte diuino nutrebat noctuq; clam igne obuebat. atq; ita preter naturam puer crescebat: Quod cum miraretur pater clam nocturno tempoze obseruauit quid in puerum nutrix ageret et cum vidisset eū igne obuoluit exclamauit dicens. Quid agis membraq; ab igne rapit. Cui dea dum non vis inquit scelerata fuisti irrita materno sunt mea dona metu. Iste quidem mortalis erit. sed primus arabit. Et seret et culta premia. tollet humo: Si quippe scilicet Triptolomo ceres tria beneficia contulit: Hic igit cum tēpe ingentis penurie a cōcurſu populi patre Eleusio occiso q; pereuit fame plebe filium abunde aluisset: aufugit et longa nauī cui⁹ serpens erat: insigne ad

3408

1779

3420

1771

3428

3435

1764

exteras gentes abiit: ibiq; frumenti copia quesita in patriam redijt: ex qua Lelo seu lyn-
ceo pulso in regem paternum restitutus est: et non solū restitutus, alimenta restituit subdi-
tis: sed etiā facta aratro illos docuit terram colere: ex quo Lereris alūnus dictus est. Eaz
obzē dicunt eū in partibus atticis vsum frugum primū adinuenisse.

Joseph vir castissimus atq; humilimus: anno primo et nonagesimo etatis patris sui Jacob
ex Racheele vxore laban filia in Mesopotamia Syrie finibus quattuordecim annis: qui-
bus pater suus iacob pro vxoribus suis seruerat natus est: Quibus expletis: laban socer
suus fedus cum eo pepigit, q; quicquid varium i grege soceri sui nasceretur id merces sua
esset: Quamobrem iacob virgas virides tulit: scilicet popleas amigdalinas et plantamina
quas per loca decorticans in aquarum canalibus in ipso coitus seruoze ante conspectum
ouium posuit: vt sic tales conciperent fetus: quales vmbzas ascendentium arietu; in aqua-
rum speculo videbantur: vt autem omnes fetus varij coloris fierent et ne dolus deprehen-
deretur in verno conceptu virgas ponebat: in serotina vero admistura non ponebat: hec
vero habentur Gen. 30. hanc obzē comestor dixit: iacob nouam scropham comentatum
fuisse: qua naturam arte quadam naturali pugnaret.

Joseph itaq; hic patriarcha castissimus et desiderio; vir et ipse in toto centum decē
annis vixit: et in egypto ex asenech filia putifaris sacerdotis vxore duos genuit filios
Manassen scilicet et Effraim: Hic ab Adolescentia cum forma pulcherimus haberetur:
atq; animi virtute et sapientia alios fratres precelleret pater eum amplius alijs filijs dili-
gebat: Cui siue patris dilectio siue somnia maximum fratrum concitauit odium: Nam cū
duas visiones vidisset et patri fratribusq; cunctis retulisset multam in se conflauit inuidiā
quam ob causam quindodecimo etatis sue anno a fratribus in Egipto venditus ē indeq;
vite sue triginta annis exactis coram pharaone stetit et eius somnia interpretans pronun-
ciauit septem annos vbertatis futuros: quorum habundantiā: septem ali; sequentes anni
steriles consumpturi erant: et propter hoc Rex eum e carceribus liberauit in quibus euz
coniecerat integritas castitatis: Ipsūq; Egipto proficiens. per annos octoginta purpura
vestitus et corona coronatus in curru aureo incedere fecit et cum virtute omni admirabi-
lis esset omnia ratione disponebat et potestate concessa omnibus in rebus humiliter vte-
batur. que res huiusmodi felicitatis apud Egiptios causa fuit: Hunc autem Joseph cū pa-
ter suus Jacob omnes filios suos benedictionibus suis benediceret vt habetur Gen. 49.
maximis preconio pretulit q; malorum memoriam circa fratres suos non habuisset sed
potius in eis benignissimus fuerit et bona pro malis contulerit: dixit filius accrescens Jo-
seph filius accrescens: decorus aspectu: filie discurerunt per murum et exasperauerunt eū
et Iurgiati sunt: Inuideruntq; illi habentes facula dedit in forti arcus eius: et dissoluta sūt
vincula brachiorum eius per manus potentis Jacob: inde pastor egressus est lapis isrl: de-
parris tui erit adiutor tuus et omnipotens benedicet tibi benedictionibus celi desuper et be-
nedictionibus abyssi facens deorsum benedictionibus vberum et vulue: Benedictiones pa-
tris tui confortate sunt benedictionibus patrum eius: donec veniret desiderium collium
eternorum: fiant inquit in capite Joseph et in vertice nazarei inter fratres suos hec ille:
Joseph itaq; postq; in Egipto octoginta annis ita regnasset completis centum et decē an-
nis in Egipto mortuus est. Ossa vero eius nouissime quando hebrei egressi sunt ex Egi-
pto i chananeam hoc est iudeam repositauerūt. sic enim eos adiurauerat Joseph quando
mori debuerat

3434 1765

3435 1764 Messapus nouus Sicyoniorum rex anno primo etatis Joseph Sicyoijs regnare cepit: et re-
gnauit fm Eusebium annis 47.

3445 1654 Balcus nonus Assyriorum rex: et ipse decimo anno vti ioseph Assyrijs regnare cepit et re-
gnauit fm Eusebium annis 52.

Jupiter secundus. Celi seu Celij nonus filius. his temporibus apud Archadiā (vbi natus
erat) ob ingentia facinora clatus fuit: Cuius gesta non certum habetur an sua an potius

primi vel terci fuerunt Iouis: eius tamen hoc gestum fuisse tradunt q̄ lycaonem archadum regem in prelio vicit ⁊ regno priuauit. eo q̄ humana corpora in conuiujs ministrabat: quamobrem ipse de iniquo ⁊ pessimo rege vltionem sumpsit ⁊ ob hoc primum apud suos Iuppiter vocari ceptus est: Sunt tamen qui dicant id gestum fuisse a lysania primo Ioue. Inde q̄ ex Archadia Athenas digressus maximo in honozis culmine habitus fuit: eo q̄ aduersus Leum qui latonam stuprauerat ingens habuerit bellum quo supato maxima cum gloria Athenas redierit: vbi Ioui primo Bouem imolauit ⁊ multa ad laudabilem Ciuitatem spectantia apud eos instituit: Quibus ex causis Iuppiter comuni omnium consensu vocatus est. huius tamen tempus: nullus historicus prefixum apponere presumpsit licet nos huic loco ipsum apposuerimus: Quindecim enim filios hunc genuisse constat. Quoruꝫ pria Diana, 2. Apollo. III. Titius. IIII. Bacchus. v. Amphion. vi. Lethus vii. Calatus. viii. Pasythea. viiii. Egyales. io. Euprosine. xi. Lacedemon: 12. Tantalus. 13 Hercules. 14. Minerva ⁊ vltimus arcas:

Vulcanum primum huius Iouis fratrem tempestate: hac floruisse dicunt licet eusebius noster tempore isaach eum fuisse dicat. De quo nil aliud habemus: nisi q̄ ex Minerva neptis sua predicti iouis filia apollinem genuit primum. fuit enim hic igneus ⁊ inexhausti amoris vir. tres. n. vulcanos fuisse legimus. Hunc primum. Secundum Saturni filiuꝫ de quo Ianius dicitur. Tertium Nili filium.

Apis quem Osirim egyptij dicunt quartus argiuorum rex: decimo septimo ano vite ioseph post patrem argiuus regnare cepit ⁊ regnauit annis. 35. hic apis iouis ex Niobe phoro: nei filia filius fuit: qui cum phroneo auo in regno successisset ⁊ per quinqꝫ ⁊ triginta annos imperasset ⁊ agilaum fratrem in regno presecisset ipse cupiditate glorie. ⁊ amplioris regni captus ad egyptios transfretauit ⁊ obtento regno ibidem ylidem regnantem virginem inachi olim filiam matrimonio sibi copulauit: Qui ⁊ ipse sicut vxor ysis cum rudes homines multa docuisset. ⁊ potissime vini vsu: loco dei haberi ceptus est: Dicente Tibullo.

Primum aratra manu solerti fecit osiris.

Et teneram ferro sollicitauit humum.

Primum in experte commisit semina terre

Pomaqꝫ non notis legit ab arboribus.

Hic docuit teneram palis adiungere vitem

Hic viridem dura cedere falce comam:

Et alia multa que idem de Api prosequitur: Sed tandem teste Seneca libro q̄stem de sacris Egyptiorum composuit a Tiphoe fratre occisus atqꝫ membratim discerptus fuit: diuqꝫ ab yside vxore quesitus. ⁊ postremo inuentus i maximos prorupit luctus: Atqꝫ ita Egyptijs ob mariti membra comperta placata est ⁊ locum vbi ea inuenerat grece phyalas dixit q̄ latine amicas dicimus: Et confestim ad sepeliendum se accinxit locumqꝫ comperit ⁊ elegit: pro illius sepultura tutissimum ⁊ difficilimi transitus hoc est Insulam Abaton q̄ in accessibilibs interpretatur eo q̄ sit in palude iuxta Memphim limosa: In eo quippe loco illum sepeliuit: Et paludem Strygem hoc est merozem vocari voluit. Nec ad illam insulam queuis accedere posse statuit: nisi certis diebus ⁊ quibusdam initiatis: Si quis forte ea in palude deperisset nec cadaver reperiri posset: Multis quippe annis Egyptij que dam sacra officia ei exolebant. Sed cum deinde eisdem egyptijs apparere cepisset bos instar numinis putarunt illum Osirim esse: ⁊ vt deum adorare ceperunt. Et comutato nomine illum Apim vocarunt. hoc est bouem: Si enim bos Egyptiorum lingua Apis nūcupatur: Nam teste Plinio in octauo naturalis histor. Bos insignis ex improuiso illis apparet: que certo detinent tempore ⁊ adorant: Et vt nonnullius ferunt per anū illum detinere consueuerunt: alij per decenium dixerunt: Deinde refferentibus quibusda auctoribus ⁊ quamaxime Plinio vbi supra statuto die sacerdotes illū in sacro fōre sumerunt. Quo extincto mox alter non sine publico luctu querit. ⁊ donec aliū iuenerit ad instar

Nota.

1747

3452

ysis merent: Sed non diu queritur: Quem compertum centum Antistites Mēphim cum pueroꝝ gregibus pploꝝꝝ ꝛ omni musicoꝝ genere prosequunt dicente Tibullo: Te canit atqꝝ suum pubes miratur Osirim: Barbara Memphitē plangere docta bouem; Et Qui dius in. 8. Verba: Nūqꝫ qꝫ satis quesitus Osiris: Sēper enim perdunt semp ꝛ inueniūt: Quo sane iuento populus mira applaudens leticia magna cum voce salutat. Dyodoꝝꝝ Siculus historicus varias ꝛ longas diuersaz nationum Osirisqꝫ atqꝫ Ysidis theologiꝝꝝ as retulit. quas si quis videre cupit apud illum varijs in libris videre poterit: Hic autem Memphim vrbem dignissimam in Egypto condidit: Et alia multa que enarrare longuz esset: Hic apud Egyptios tanta veneratione habitus fuit vt siquis post mortem illum hominem fuisse dicere presumpsiſſet. ex instituto publico capite puniri decreuerūt: Et ob id i quibuscuqꝫ templis erat eius simulacrum digito labijs impresso admonebat silētium: Huius preterea bouis quem Serapim arbitrabantur Egyptij caput iudei delirantes in eremo loco dei coluerunt: Venerabatur preterea apud Alexandriam Egypti mirabili cultu. Illumqꝫ Apim arbitrabantur solem.

3459

740

Rhodos vrbis aqua Insula Rhodus nomen accepit his tēporibus fm Eusebium a Thelchines ꝛ Lariacibus a phozoneo Argiuoꝝ rege iam diu deuictis in ipsa Rhodo lycie insula condita est: De qua Pomponius sic refert qꝫ dum vrbis fundamenta foderentur rose capulum fuisse inuentum dicit: a quo ciuitas ꝛ insula cognominantur: Rhodos. n. Græce latine dicitur Rosa þus tamen insula Ophnisa dicta fuit: Deinde Stadia: Et postea Thelchines (vt diximus) eo qꝫ Thelchines vrbem ibidem condiderunt ꝛ insulam incoluerunt: Quos nonnulli maleficos ꝛ fasinatores fuisse tradunt tamqꝫ Strygiam aquam stirpibus ꝛ aialibus pernicipi gratia ispargerent: Alij tamen e contra dixere Thelchines eximios artifices þmosqꝫ ferri ꝛ eris i Asiam fabricam inuenisse: quos ex Creta in Rhodum profectos vicini per inuidiam fasinatores perdiderit post Thelchines: Eliades insulam tenuere: quorum posterii Lyndum ac Jalissum condiderunt: poete huius insule dignitatem ꝛ antiqꝫtatem astruentes fabulam confixerunt dicentes aurum in ea pluuisse cum palas i Iouis capite nasceretur: Nec quippe insula nongentoz stadiorum ambitu cōtinetur. In orie tali promontorio sita: que ꝛ portubus ꝛ vjs ꝛ menibus olim sicut ꝛ nunc ceteras Asiæ vrbes superauit: Romanis ꝛ Græcis semper amica: que cum libera esset: multis ꝛ donis ꝛ Simulachris excellentissimis claruit: precipua vero fama Colossi extitit: Statuam enim illā aliqꝫ Iouis: aliqꝫ Solis fuisse tradunt: quam cares Lyndus (vt suo loco dicemus) decies septenum cubitum altam ex ere edidit: Multa quippe hec Rhodus ciuitas per ciuilia Romanoz bella perpeſſa fuit damna: nec sub grecorum imperio calamitatibus caruit: Sed postqꝫ Saraceni Egyptū ꝛ Syriā: Turci vero Asiā obtinuerē lōge maioribꝫ cladibꝫ subiecta fuit: ꝛ aliqꝫ veneto ꝫ iugū aliqꝫqꝫ alioꝝ christianozꝫ pertulit: Neqꝫ vllō pacto Turcoꝝ virtibus restitisset nisi religiosi Milites qui beato Iohanni dicati sunt insule curam suscepiſſent: De quibus infra li. 13. latius dicemus: Ex hac insula multi illustres viri pdierunt ꝛ Imperatores atqꝫ pugilles. Equibus paneciꝫ þi progenitores fuere: ꝛ aliqꝫ multi.

Virī discipulis excellentes.

Pollo medicus vulcani ꝛ Minerue prime filius: his temporibus (Eusebio testante) phocensibus ꝛ Delijs clarus habitus est: Qui Medicine artis repertor: ꝛ herbarum virtum primus cognitor fuit: Dicente ipso ad virginem Daphnem apud Ouidium libro. Verba. primo inuentum Medicina meum est opiferqꝫ per orbem: Dicoꝝ: ꝛ herbarum subiecta potentia nobis: Quamqꝫ Plinius libro. 7. naturalis histor. Chironem quendam eius artis inuentorem dixerit: Hic autem Apollo phitonis ꝛ sapientie Deus a poetis appellatus est: qui ꝫ phethonem serpentem qui matrem latonā persecutus fuerat sagittis cōfecit. Accipitur etiam pro sole. qꝫ sicut in claritate solus habetur sic iste in cognitione medicine tantam claritatem solus obtinuit.

Chiron Medicus iustissimus atq; sapientissimus vir: Centauroꝝ ductor: nutritorq; Escu
lapj. 7 magni doctor: Achilis hisdem temporibus (vt nonnullis placet) multa bonitate 7
industria clarus fuit: Qui vt multi affirmant Medicinam 7 herbarum bonitates primus
inuenit: quam postea ariquissimus factus Esculapiu docuit 7 Achille: Sic (teste Orpheo)
cum Argonautis nauigauit: 7 illoꝝ iudex ac Medicus fuisse dicitur: vbi 7 achille chite
ra pulsar docuit: Tade cu hercule hospitio suscepisset: 7 eius arma contractaret, sagitta e
manibus cadens pedem leuum vulnerauit, dicente Ouidio Dumq; senex tractat squalen
tia tela venenis: Excidit: 7 leno fixa sagitta pede: Sed vt dixit vterius Ouidius illu nuq;
tali vulnere liberatum: 7 post nonum diem miseratione Deozum ne amplius dolore cru
ciaretur. ad celsos tractum: Unde ait: Ipse etiam lectas pegaseis collibus herbas temperat
7 vana vulnera mulcet ope: Et infra subdit: Nona dies aderat. cum tu iustissime chiron.
Bis septem stellis corpore cunctus eras.

Venerem magnam Celi 7 diei (vt Cicero scribit) filiam: hisdem tepozibus fuisse dicunt. li
cet alias tres fuisse idem Cicero de natura deozum ostendat. sed hanc primā 7 vulgaram
affirmat exiisse. De quibus omnibus multa figmenta poete sinxere: Hec igitur incompa
rabilis oris decore 7 totius corporis splēdore emicuit. 7 propterea multi insaniētes illā ipm
celi Sydus dixerunt quod Venerē nūcupamus 7 alij nō terrestre sed celestē feminam ex
iouis gremio lapsam in terram dixerunt. atq; multi eam obrē Deam immortalem ipsam
asserbant. Cuius filium geminum amorē fuisse poete dicere: quē quidē Cupidinē nomi
nauere: 7 cum ex Deabus gētilium venerandissimam habita esset non solum apud Cypri
os vbi enutrita erat thure placata fuit sed etiam mortuam 7 incestuosam feminam eo de
lectari odore existimabant. q; viuēdo in prostibuloꝝ voluptatibus vtebatur. 7 non so
lum apud suos. sed etiam apud Romanos qui ei tēplum sub titulo Veneris Virginis cō
struxerant p̄cipu is honoribus venerata fuit: hec enim tribus viris nupsit quibus mortu
is cu iuuenula 7 foimolissimā haberetur in tam grandem luxurie puritum venit vt om
nem decoris sui claritatē crebris fornicationib; maculauerit Un̄ 7 prima (vt aiūt) meretri
cia publica adinuenit: 7 fornices instituit. 7 marronas inire cōpultit. Quod qdē scelus ere
crabile apud Cyprios in consuetudinē q̄si deductū est. Nam idē Cypri hanc cōsuetudinē
seruare cōsuevere vt virginea suas ad littoꝝa mitterēt vt nauigantiū vterent concubitu: 7
sic future castitatis sue libamēta p̄soluisse viderent veneri: 7 pro suis nuprijs quesiuisse do
tes: Ipsa. n. uesta dicta fuit. q; apud Cypri viridariū delitiosum atq; amenū ad explēdā
libidinē suam construxit Multa de his tribus veneribus dicuntur: que breuitatis causa
omittuntur. Vide Joannē bocarium florentinum in Senalogijs deoz. li. 3. 7 quarto 7
nono 7 vndecimo: ac quinto multis in locis.

Dynastia. 18. hic incipit.

Dynastia Diapolitarum decima octaua āno vite Ioseph. quadragesimo tercio Egyptijs ce 1724
pta est q; 7 durauit ānis. 746. sub Regibus. 15. Quoz primus Amasis qui pulsa pastoruz
secta. que regnauerat i Egypto. 11. 7 q̄ngētis ānis. 25. omnē regni possessionē 7 pdā substu
lit 7 eoz nomē oino deleuit huic aut successit Secūd^o rex cui nomē erat Amenophis q; 7
regnauit ānis. 21. Tert^o Ephres ānis. 12. Quart^o Misphar mutosis ānis. 26. Quint^o Tu
thōsis ānis. 9. Sext^o Amenoptes ānis. 31. hic est quē quidam Menonem purant: cuius
staua vsq; ad aduentum christi Sole oriente vocem dare dicebatur: Septimus Orus an
nis. 38. Octauus Accenedis annis 12. Nonus Achoris annis. 9. Decimus Chencres annis
16. Undecimus Acheres annis. 8. Duodecimus Cherres annis. 15. Tertiusdecimus Az
nieus qui 7 Danaus annis. 5. Quartusdecimus Ramesis qui 7 Egyptus a quo provincia
nomen accepit annis. 68. Quintusdecimus 7 vltimus Menophis annis. 40. His finitis
decimanona Dynastia subsecuta est. centum 7. 44. annoꝝ.

Deratus decimus Sicyonioꝝ rex: quinquagesimo anno vite Ioseph: 7 ipsius Ioseph Im. 1727
perij vigesimo āno post Mesappū regē Sicyonijs regnare cepit. 7 regnauit annis 46. 3482

fosſas purgare ⁊ lutū exportare : Quibus oppreſſionibus ab vxorū amplexibus ceſſarēt ac p hoc eius proles deficeret ⁊ genus iſraelitarū exterminaretur. Dū vero in his calamitatibus verſarētur, Cōtingit vt quidā Scriba ſacroꝝ pſcius futuroꝝ pharaoni pñciaret, vnū ex hebreis moꝝ natiurū, qui Egyptioꝝ regnū hūiliaret ⁊ filios iſrael exaltaret cui⁹ virtus tranſcenderet vniuerſos. Et ppter ea cōſuluit Regi vt oēs hebreoꝝ infantes occideret: Verū adhuc ipſo populo magis ac magis multiplicante, precepit Rex obſtrictibus, vt obſtrictando hebreas mulieres, eaz mares quocūq; interficerēt, feminas vero ſerua rent tāq; inualidū ſexum, ⁊ ad Egyptioꝝ libidine delicatū. Sed ⁊ adhuc eodem populo crescente denuo mādauit, vt eoz nati in flumine picerentur, vt ita hebrei paulatim ad nihilū reddigerētur. Sed cōtra dei voluntatē nemo pualere pōt: Quapropter tēpeſtate hac hoc ē anno octauo ⁊ vigefimo regni Amenophis puer quē pdixerat ille ſacerdos ſcriba ſcilicet Moyses ex Aniram hebreo natus eſt: quē cum tribus menſibus abſcūditū pater tenuiſſet, videns qd amplius eū celare nō poſſet, fiſcellam ſcirpeā ſumpſit, ⁊ eam bitumine ⁊ pice liniuit. Intuſq; infantem cōpoſuit, eumq; in carecto ripe fluminis expoſuit, ⁊ eius ſalutē deo reliquit: Et fluuius quidē puerulū ſuſcipiens deportabat, Maria autē pueri ſoroꝝ matris iuſſu illū ſequebat a longe cōſiderans euentū rei: Tūc deus oñdit: nō humana p uidentia: ſ; oīa quecūq; vult ipſe fieri, effectū optimū protinus adipiſci, nec pualere eos qui pro cautela ſua alios p̄demnare nituntur, vnde ⁊ hūc puerulū i oppinabiliter ſaluauit. Thamur itaq; erat filia pharaonis, que dū circa fluminis litus cū Iuueculis luderet, vidit illud vas a fluuiio depoſitari ⁊ ſtatim precepit ſuis illud ſibi aſſerri. Appertentq; fiſcellā cōperit infantē elegantiſſimū de quo valde gauifa ē: Mādauitq; Thamur regis filia vt mulier adduceret, que mammas filio preberet, ſed cū multe illi adducte fuiſſent nullū mamillas ſugere voluit. Maria autē eius ſoroꝝ que cum alijs ad videndū aſtabat, Ait, Fruſtra o Regina ad nutrimentū hui⁹ infantis vocaſti, que nullā ad eā cognationē habet. Sed ſi vis adducā vnā hebreoꝝ mulierū a qua vbera excipiet: Cui dixit vade: Illa autē cōfeſtim ad matrē reuertēs illā ad Reginā adduxit. Infans vero eueſtigio ad mris vbera acceſſit, Quo viſo regina cū ignoraret hāc eſſe infantis matrē cū ſupplicatiōe comiſit ei Infantis nutrimentū, Cui ſm rey euentū nomē impoſuit Moysen: eo qd de flumie fuerit ſaluat⁹. Aquā enī Egyptū moy vocant: ſes vō ſaluat⁹. Cōponētes itaq; (vt Joſephus ait) hec ex ambob⁹ Moyses ei nomē impoſuerūt, hoc ē ex aqua ſaluat⁹. Ipſe eīz ex ſtirpe leui orū habuit, Leui q̄ppe a quo leuitay genus ex Jacob p̄iarcha natus, vixit annis, 137. ⁊ genuit Chaath hic namq; oīum leuitay p̄ extitit, qui poſtmodū, ob Moysi ⁊ Aaron claritatē nō exiguā ſacerdotalis honozis dignitatē cōſecuti ſūt: E quib⁹ ē dñs nr̄ Ieſus xp̄us naſci dignat⁹ ē. Caath autē leui filius ⁊ ipſe vixit annis, 133. ⁊ genuit Aniram.

Aniram vō caath fili⁹, vixit annis, 137. ⁊ genuit Aaron ⁊ Moysen atq; Mariā, p̄ p̄phetē que dño Carmen cecinit, ⁊ ob murmuratiōē fratris ſui Moysi lepre plaga ſeptē dieb⁹ percuffa fuit, ⁊ tādē mortua in cades ſepulta ē. Is enim Aniram cū inter hebreos nobiliſſimus hēret metuens hebreoꝝ defectionē prouenire, ⁊ grauitē hoc ferret ne ei⁹ vxor amplius pareret, Rogauit dñm vt miſereri dignaret populi ſui, qui illo tēpore affligebatur pro extinctione paruuloꝝ ſuoꝝ: Deus autē ad oñones ſuas miſericordie aurem inclinans, per uīſum ei aſtitit exhortāſq; eū, dixit memoriā hēre eoz pietatis. Et propterea eidem propitiatiōē in pximū fore prebiturū, Maneq; cōſurgens Aniram viſionē hanc Jobuel cōiugi ſue indicauit, Intellexitq; Aniram nō ſolū de filio ſibi daturō ſ; et de futura felicitate hebreoꝝ. Atq; ita moy ea que p uīſum ei pñciata fuerāt adeo partus vxoris fidē p̄buit ⁊ filiū genuit, qui ſm dei pro loquiū oīum ſapientū hebreoꝝ prudētia ⁊ laboꝝ magnitudine preſtantior fuit. De quo moy latius dicitur.

Criſtus quintus Argioꝝ rex, Argi regis filius, anno q̄ntodecimo ſeruitutis hebraice Argiuis regnare cepit: ⁊ regnauit annis, 54.

Aſia nimpha Occēani ⁊ Thethios filia, Japeti vxor ⁊ promethei predicti mater vel magis

(vt herodoto placet) vxoꝝ p hoc tēp°. vt varro tradit. ea loca q̄ Asia minor dicit̄ icoluit: z a se Asiam noiavit. que regio permaxia est. licet Asia minor noiata sit: In qua z q̄ngētas Ciuitates aliq̄n fuisse comptū est: Hec aut̄ a Mediterraneo nro mari cingi. z p̄brygia ac lycia cōclusis terminat. Incipit enī in occidentali littore. z usq̄ ad paludē Meotidem z fluuiū Tanaym extendit. in Mare ponticū iacēs z oceanū septentrionalē: Ea quippe Asia minor partita: Nūc continet infra scriptas prouincias z Insulas. v3. Gallatiā. Bythiniam: lychaoniā paphlagoniā: Salonē: Mysiā: Olypiā: Pergamū: Eoliā: z lesbū: Joniā: La-riam: lydiā: liciā: pamp̄hlyā: p̄brygiā Ciliciā: Rhodū z Lyprū: Que sicut olim Asia vocabat. nūc pro maiori parte ex augmēto Turcoꝝ nois Turcia appellata ē: In ea beatus ioānes euāgelista p̄mū xpi euāgelium p̄dicauit z vniūsq̄ xpo credidit. pulcherrimasq̄ ecclesias err̄ exit. Ibiq̄ multi martirio coronati p̄ christo postmodū fuerūt sancti: quoꝝ constantia ibi cessauit omnis spurcicia veteris idoloꝝ cultus. Sed nro (vt ita dixerim seculo) factū est. vt turcorū aduētū cōcta quasi ibidē imutata sint: Nabumetea quippe lex p̄ eos dē turcos christi euāgelium repulit christianoꝝ nostrorū auaritia z inertia: Ea certe Regio seu prouincia plurimos doctrina excellentes protulit uiros: de quibus omnibus locis z tēporibus suis infra dicemus:

Asia vō maior ab Asia choti filio denoiata fuit: que a palestina z Syria icipit. z i Indiam terminat: que in a minori (vt aiūt) nom̄ a se traxit

Manchaleus Namithi filius duodecimus assyrioꝝ rex decimo septimo hebraice seruitus 1642 3557
tis anno Assyrijs regnare cepit. z regnauit annis. 30.

Orthopolis duodecimus Sicyonioꝝ rex pelemneo p̄re defuncto. trigesimo tercio hebraice seruitutis anno Sicionijs regnare cepit. z regnauit annis. 63. 1625 3574

Iphereus tercius decimus Assyrioꝝ rex: Manchaleo rege patre defuncto quadragesimo sexto hebraice seruitutis anno Assyrijs regnare cepit. z regnauit annis. 20. 1612 3582

Maia Atlantidis ex pelione cōiuge filiā. his tēporibus Mercuriū ex Joue suscepisse serunt: Aiqua postmodū mēsez maiū nō nulli denoiatū fuisse affirmāt: q̄ i mense illo mercatores omēs Maie z Mercurio pariter sacrificabāt: Sed Macrobius dixit: Maia cui mense Maiores diuina agebat eā terrā fuisse hoc adeptā nomē a magnitudine. z ipsam eandē Bonā deam esse: ex ipso cultori sacrorū ritu: faunāq̄ z Opem ac fatuā pontificū libris Iudicari: Bonam p̄mo: q̄ oīum nobis ad uictū bonoꝝ causa est. faunā q̄ omni vsu aian tium fauet: Opē q̄ eius auxilio uita constet: fatuā vero a fando. q̄ infantes partu editi n̄ prius vocem edūt quā attigerint terrā: Hec adeo pudica fuit. vt nūquā eius nomē in publicū auditū fuerit: nec virū ymquā viderit. nec a viro visa sit: p̄p̄ q̄ serūt viros eius templū oīno igredi n̄ debere: Hec aut̄ Maia apud Romanos i maxia fuit reuerētia. Cui z pregnatē Suē mactabāt. quā hostiā terre ppiciā dicebāt.

Lylleuo equē Mulier clarissima huic ex eadē matre soror fuit. Que z ipsa a Joue cretensi viciata Mercuriū aliū a sup̄iori peperit: qui cognominatus fuit Lyllenius a matre seu a Monte Archadie noie Lyllon in quo forte natus est.

Mercurius itaq̄ Jouis ex Maia predicta filius hīsdē tēporibus ut q̄dā volūt nascit. Quā quā crediderim longe ante natū. s3 qz plures legimus fuisse hoies Mercurios oēs huic loco referuauimus: p̄mū aut̄ Deoꝝ nunciū seu in̄pretē fuisse omnes poete describūt. eūq̄ varijs o: namētis Insigniūt. vt p̄ illa intelligat ipsius Mercurij varietas officioꝝ. Et propterea vt Martianus dixit mox vt natus fuit. Capella suis vberibus allactauit. Qui diuino lacte p̄susus. z si mortali semina natus. Immortalis tñ habitus est. Dicitur qz ē Deus faciēdie. Mercatoꝝ palestra: furū nūcius. z interpres Deoꝝ: Eūdemq̄ dicūt (licet alium) ex sorore venere hermaphroditū. Exqz lichaone dedalionis filia Antoliū genuisse: Quiqz z Junonis matris precib' Martem e duris carceribus liberauit. Ipse quoq̄ Argum interemit: p̄metheū in chaucaso relegauit. z alia mille que de illo z alijs Mercurijs poete. cōfixerunt: Ipse etiam lyram septicoꝝdez comperit Ipsū deniqz datur virga Laducea: In cu'

ius laudem postmodum horatius in primo carminum hunc hymnum cecinit dicens: Mercurij facunde nepos atlantis: Qui feros cultus hominum recentum voce formasti cantus et voce Moze palestre. Te canunt magni iouis: et deorum nunciam Curueq; lyre parentem Callidum quicquid placuit locoso: Condere furto: et alia multa. Hic autem adeo in omni doctrine genere et quam maxime phisice edoctus fuit: ut dicatur eum sua virga et herbis tantum mortuos suscitasse. Unde et post mortem inter deos relatus et stellificatus est: Et ab eo stella quedam. que in virgine regnat. queq; et semper imperat et soli comitatur Mercurij nomen accepit. Ea quippe preesse facundie et eloquentie ut plurimum consueuisse dicitur. Et propterea ut habetur Actuum. 14. Pauli apostolum quia erat dux verbi gentiles Mercurium appellauere.

Mercurius alius egyptius fuit qui cognominabatur Trimegistus. id est ter magnus ipse tē pestate hac floruit primus stellarum apud Egyptios inuentor: qui eam ob rem apud eodem in introitu signor solis: aliqua fieri solemnitate mandauit. Hic ex egypto digressus doctrine gra vniersam peregrinatus est terram. Et huic inde centum Ciuitates condidisse: ibidemq; deum verū collere hoies docuisse perhibet. Hic propterea maior et antiquior Mercurius appellatus est. sed cuius pris hic filius fuerit non habetur.

Mercurium aliam cognomento hermē natione italicum inuenimus fuisse. quoniam ab Amigda pastore Agrigentino in sicilie insula: vel a fauno italie rege lyram et harmoniaz didicisse credit. eamq; ob gratiam modulanti instrumenta multa confecisse et Orpheo tradidisse ferunt. Quem est canino capite cum virga serpentibus inexta in manibus depiguit. Mercurius quartus ante Diluuium lamech filius fuit: quem Tubal appellauimus a quo musice principia sumpsere. fuere et alij Mercurij. s. quintus et sextus. quibus oibus dant eadem ornamenta sed non eadem deitas. quia alius Medicinē deus. alius Mercatorum. alius furum. que oia a multis confunduntur.

Saturnus rex cui Aberides propriū nomē fuit Celi et veste filius qui de eorū summus a poetis fingitur. hisdem temporibus (petro cluniacense testante) patre celio Eunuchato regnū Cretense sibi desumpsit. qui cum potētissimus rex euasisset: ad retinendā patrum suorum memoriam. eorum nomē Celo terreque indidit: Quare psem sibi celum dixit. matrem vero Terram appellauit: que et vesta interpretatur. eo q; terra rebus oibus vestiatur. seu q; vi sua stat: Nam et ipse ideo Saturnus appellatus est q; tempus significat. q; e celo ortum habuit: Nil aliud quippe tempus ipsum dicere volens q; celestis motus: Atq; cum omnia que orta sunt tempore intereant: ipsum Saturnum poete finxerunt. quem etiam natos suos oēs vorare dixerunt. cum oia tempore consumerentur. Quāobrem auctores oēs ipz Saturnum appellauerunt: quia Annis insaturabiliter expletur: huius namq; p Celius cretis filius fuit ut supra longe ante dictum est: alios etiam feres et sororem vnā Rheam nomine que et Opim habuit quam quidem Rheam Sororem Saturnus duxit vxores Enius autem frater natus Titan erat: qui et ut ipse regnaret postulabat: Quod ubi eius mater et soror persenserunt. suaserunt saturno ne aliquo modo fratri Titani de Regno vti concederet. quia Titan erat facie deterior q; saturnus: Quod postq; Titan perpendit equo aio concessit ei regnum (sed hac lege) ut si quis natus ei fuisset filius masculus necaretur: Id eius rei causa facere voluit. ut ad natos ei regnum rediret: Itaq; qui primus Saturno natus est filius necatus est: Deinde posterius nati sunt gemini Jupiter et iuno: Sed mater Junonem Saturno in conspectum dedit Iouem vero clam abscondens Saturnoq; inscio educandum dedit. Item Neptunum clam Ops peperit. eumq; clanculum abscondit. Et cum deinde plutonem pareret et Glaucam illa patri ostensa clam pluto seruatus est. Glauca vero paruula emozitur. Quod cum Titan postea rescuisset nouissetq; Saturno iam virilem sexum superesse ductis secum Titanis filijs Saturnum et opē vxorē captiuauit. et mure illos circumegit custodiamq; apposuit. Hoc cum eorum filijupiter cognouisset veniens cum magna Cretensium copia Titanē ac filios expugnauit

3600

1599

parentesq; vinculis exemit. et patri Regnum restituit. ipsaq; in cretam remeavit. Sed cum deinde Saturnus forte admonitus esset ut a Jove filio caueret ne eum regno expelleret. et fugiendi periculi causa Jovi filio insidias paravit. Quod cum Jupiter persensisset: patrem fugavit. regnumq; sibi vendicavit. militq; armatos qui illum per omnem terram aut comprehenderent aut necarent. Saturnus vero pulsus cum diu errasset vix in Italia locum quo lateret inuenit: hic autem preter Jovem Neptunum et platonem alios suscepit filios. Chyronem videlicet Mesappum. Genium: Amicum: Erigenem: pycum: et Thyphonem gigantem maximum: Sed et Semiramis: Venerem Juniozem Cererem: Vestam et Junonem filias De quibus Ovidius libro fastorum dixit: Ex ope Junonem memorat Cereremq; Creatus.

Tertia saturni semine vesta fuit: Jupiter astra fretum neptunus tartara pluto Regna paterna tenent tres tria. quisq; suum. Multis autem nominibus Saturnus cognominatus est: Et primo ut premissum est: dicitur Saturnus eo qd saturatur anis: vel a satiendo: quia vbiq; agriculturam docuit: Item Theuch. i. deuorator quia proprios deuoravit filios: Item cronus vel chronos. i. temporaneus: quia ultra comunem hominum consuetudinem vixit Item Nembroth propter corporis sui magnitudinem: Item Stercutius appellatus est quia ipse tamq; optimus agricola vsum stercozandorum agrorum primus inuenit: Dicitur quoq; est origo Deorum et totius prosperitatis deus: quia eius filij et filie inter deos vel Stellas relati sunt: Quo modo autem in Italia regnauerit. et que ibidem gesserit. Vide infra in Moyse tempora. Pingitur aut Saturnus senex et mestus. et capite obuolutus tardusq; et sordidus. atq; falce ornatus. que omnia ipsi Saturno homini et etiam planete conueniunt. Astrologi enim dicunt Saturnum planetam fore complexionem frigidam et siccum. et melanconicum et fetidum oris. Dicuntq; preterea ipsum Auarum: maliciosum: inuidum: seductorem: superbum: simulatorem: et multe cogitationis. atq; profundum consilij tardum ad iram s; irrevocabile fere esse: Insup ferunt et significatozem opis ad Agriculturaz spectantem. mesurationum terraz: et multoz alioz consimilium.

Ops igitur seu opis celi ex vesta filia. soroz vxozq; Saturni (Seruio teste) pluribus nominibus et ipsa cognominata fuit: Ut Berecynthia: Cybelle: Rhea: Bona dea: et Echate. primo namq; Berecynthia a quodam monte phrygie. cognominata est. Teste Ouidio. 4. fastozum libro: qui ait. Quod bene mutaris sedes Berecynthia dixit: Sed a cybele alio phrygie monte Lybeles dicta est. quia in eo monte illius sacra primitus fuerunt instituta: deinde plurimum honorata. De qua idem Ovidius eodem libro meminit dicens: Inter ait viridem cybelen altasq; celenas. Amnis id insana nomine gallus aqua: Rhea autem eo qd idem grece sonet qd ops latine: Allam etiam eam dixerunt ab Allendo eo qd suis fructibus terra ois alar: Palem deniq; eam vocauere pastorca. et pabulorum dixerunt deam. eo qd gregibus et armentis suis pabula prestet. Hanc ipsam sacerdotem aliqui dicunt eiusmodi sacrozum post vestam matrem inuentricem fuisse: Et quia ab ipsa multi originem traxerunt qui diuinos meruerunt honores dignam propter sue posteritatis merita deozum consortio putauerunt: Et propterea antiqui delizantes: ut Ioui filio maximo regi adularentur: miris fictionibus eam ornauerunt: adeo ut loco maximi Numinis a multis coleretur. Et ei templa sacraq; ac sacerdotes varijs in locis et quam maxime in pergamo constituerentur. vbi eidem sublimem statuam ex marmore erexerunt: quam postmodum Romani (ut tradit Iulius) libro secundo de bello punico) Romam deferri iusserunt. Et quoq; tamq; Deozum matri quadrigam a leonibus tractam constituere: et septem in manibus tradiderunt cum corona turrita in capite eius. Ornaueruntq; preterea eam veste herbarum conspicua. Et multis alijs ornauerunt insignibus que breuitatis causa omittunt.

Vesta autem ipsius opis mater Virgo et Sacerdos continentissima fuit: que conuentui sacerdotum Mulierum Initium dedit. Illa quippe propter eius modestam vitam: et propter sacerdotalis ordinis initium ut dea habita fuit: Quam etiam pleriq; ignem: nonnulli tel

lurem esse dixerūt: q̄ herbis varijs vestiatur. Duos autē filios non ex hominibus sed e celo totidemq̄ filias eam genuisse fingitur. Titanem. i. primogenitum ⁊ Saturnum: Opemq̄ hanc ⁊ cererem iam dictam.

Honogirus quidā p̄uatus vir. per hoc tēpus vna cū cerere apud grecos multe industrie clarus fuit: eo q̄ primus apud eos Boues ad aratrū iunxerit. propterea ⁊ diuinis sacrificijs ab eis honoratus est.

Apollo primus p̄imi vulcani ⁊ Minerue filius. his temporibus floruit hunc dicit tu- lius vbi de natura deorum scribit omnium Apollinum antiquiorem fuisse dicit. Et medicine artis primum repertorem. primumq̄ herbarum viriū cognitorem: quātūcūq̄ plī- nius hoc inuētū chironi tribuat:

Apollo autē Delphicus secundi Jouis ex latona filius vno partu cum diana natus tēpe- state hac in insula delios clarus fuit: Vir certe multe peritie qui non contentus preterito rī presentiumq̄ fuit nisi ⁊ futura intelligeret. Eamq̄ ob gratiam adipiscendam cuiusdā magice artis que phitonica nuncupatur primus inuentor fuit: Unde fatidicus appellat⁹ est. Eius rei grā: post mortem diuinationis ⁊ sapientie deus apoc̄tis appellatus ē. Medi- cine artis ⁊ herbarum viriū compertorem ipsum fuisse ouidius cōtestatus est. Qui chy- thera a Mercurio donatus eam optime pulsans musis canentibus postea prefectus est. Quare chytherā tenens mitis dicebatur. vt horatius inquit: Condito mitis placidoq̄ telo. supplices audi pueros apollo Namq̄ sagittis ornatus alias armatus nocuus puta- batur. Hic primo amauit Daphnem ⁊ post illam iacintum puerum. quem cum secum disco luderet agente inuidia Borea interfecit: Hic autē ob singulares eius in omni genere virtutes post mortem tamq̄ Sol. i. solus inter deos habitus est: quia tantam claritatem solus obtinuit: Eam obrem templo mire magnitudinis atq̄ pulchritudinis apud delos insulam ab Ericone honoratus est: quod quidem tēplum ⁊ locus nūc desertus habetur Illius quidē ⁊ Amphiteatri (vt fertur) adhuc aliqua exstant vestigia. Ibi alba marmora ⁊ quedam colonne. ac signorum eiusdē dignitatis maximus numerus: fertur ⁊ ibi esse co- lossium quindecim cubitorum longitudinis cū aliquibus grecis inscriptionibus: ⁊ aliq̄ue cisterne mire magnitudinis. que etiam aqua plene vident. Huius autē Apollinis ceres ma- gna vxor fuit: ex qua Euristeū filiū genuit: quē Esiodus pastoralē Apollinē appellauit. postea a canibus (vt multi tradūt) dilaniatū: hūc autē Iuuenē ⁊ in herbē depingūt. cui ⁊ dī- dicantur laurus. Sripbes coruus ⁊ Bucolicum carmen: pauisq̄q̄ armenta admeti regis thesalie tradunt.

Apollines tres fuisse cōperimus: primus fuit medicus Apollo: de quo dictū est. q̄ propter eius medendi excellentiā in deorū consortiū putatur receptus: Secundus Delius hic va- ticinandi scientia celebratissimus. cuius nomē (vt diximus) tamq̄ sol supiorem offuscavit apollinem. Tercius apollo pastoralis. Huius filius fuit. qui ⁊ memorabilia quedam pere- git: horum autē Apollinū gesta scriptores cōfundentes. vniuscuiusq̄ pprium ambiguum posteris reliquerunt.

Dianam igit que ⁊ lunā Apollinis Delphici sororē hisdē teporibus insignem virginitate perpetua fuisse oēs dixere: Et licet cicero de nā Deorū multas fuisse dianas referat: hanc tñ precipuā ⁊ nominatissimā fuisse dixit. Cui oia attribuunt: Que ob virginitatis amorē sp̄reto hominū consortio Sylvas petijt. ⁊ uenationibus plurimū vacauit: Quare eam eū Arcu ⁊ pharetra describere. ⁊ nemorū montiūq̄ dixere Deā: curruq̄ vti voluere a ceruis (sicut frater) albis tracto. Et p̄pea ipsaz virgines plures simili p̄posito sequebant Unde ⁊ Nympharum societate ⁊ obsequio vsam fuisse dixerunt: voluere etiā ipsam viāz presidem esse. ⁊ vna cum luna multis vocauere nominibus. Ipsa namq̄ femina fuit que more sancti monialium nri seculi libidinis pruritū a se oino abdicauit. Et ideo stulta genti- lium opinio eam lunam dixit. eo q̄ lune planete conuenire visa sit. Que suo frigore con- cupiscentias venereas refrenare habet. ⁊ nemoza montesq̄ nocte suo lustrare lumie ei ad

Lunã spectantia tamq; si ipsa luna esset: hec Orionem Neptuni filiũ eã uiciare uolentem occidit. Eidẽ ex humana carne hostia sacra fiebant. Dabit eis apud Ephesum ipm ad mirandũ & magna religione frequẽtatũ. hec eis a parturientibus plurimũ inuocabat: eo qz p̃mũ vt nata fuit parturiẽti m̃ri Apollinẽ s̃rem suũ. obstetricis officũ exercuisse fuit scribit. Phorcum etiã saturni s̃rem eiusdẽ celi ex Theosa nymp̃ha filiũ p̃ hec tẽpoza floruisse p̃stat. Quẽ ex cetha coniuge quatuor scribit genuisse eximie pulchritudinis filias: Euriale: v3 et Stenionẽ: Medusam ac Syllam: quas Gorgones fuisse putamus: que ita sibi similitime feruntur: vt vix vna dignoscere ab altera: quibus ẽt vnũ tm̃ erat regnũ: Unde & finguntur fuisse monocule. i. eiusdẽz vultus. & pulchritudinis cũ omni pulchritudine: Dũc varra dic fuisse Sardinie & Corsice Insularũ regẽ. qui cũ Atlante nauali p̃elio decertã: victus & in Mari sumersus greca loquacitate Marinus deus vocatus est. Quod virgil. in. 3. Ene. te figit dicens. Triconesq; cethi. phorcisq; exercitus omnis.

Aaron Moysi frater. sexagesimotercio hebraice seruitutis año ex Anirã de tribu leui & iacob p̃nepote viro iter hebreos nobilissimo in egypto nascit. Vir plane sacrus. & signi eloquentia ornatus. quib; ex reb; ad sũmũ sacerdotiũ adeo vocatus excelsus fact; ẽ. eo q; statue rit ei testam̃tz eternũ & beatificauerit eũ in glia: cinxeritq; eũ zona Justie. & induerit eum stollã glie: atq; deniq; coronauerit ipsũ in vasis virtutis. Nã Moyses. p̃mo m̃se ani secũ di egressiõis filioz Israel ex Egipto: die p̃ma m̃sis de m̃dato dñi erexit & vniũ Tabernaculũ testam̃ti dñi atq; oia Tabernaculoz vr̃silia & m̃saz & cãdelabũ p̃pitiatorũ. ac sacerdotes vestes p̃parauit. Quib; p̃paratis & extructis. Astitit dñs Moysi. dixitq; sacerdotiũ sc̃m̃ Aaron s̃ri suo eũ dare debere: qui p̃p̃ sc̃ritatẽ & ingẽtes ei; virtutes oibus p̃p̃o nẽdus erat. & eo honore Justioz habebat: Tum Moyses p̃gregata multitudie filioz isrl: dixit: Viri isrlite: Tabernaculi fabrica quidẽ p̃parata ẽ. Quia ṽo tabernaculũ opozet de dicari decet p̃us sacerdotẽ fieri sacrificijs ministraturũ & p̃ nobis oraturũ: Deus autẽ mihi astitit. p̃cepitq; vt Aaron s̃rem meũ: inungerẽ sacerdotẽ tamq; nobis oib; iustioz: sc̃ies ip; dignissimũ. qui altaris curã hẽbit. & hostias ac oblatiões pro nobis libẽter offerret: Quã obzẽ Moyses Aaron s̃rem suũ oleo sc̃to p̃ficiũ cõfestis circũpedes: & femozalia ac humerale quoddã imposuit ei multis tintinabulis aureis i giro dñcũ vt ad icesũ ei sonũ daret. Inde q; & stolla sancta (quã piniale nũc dicim;) exornauit eũ. que & Fluro. s. & purpura ac Jacinto & lapidib; p̃ciosis redimita erat: Eius q; capiti Mitram quandã & coronã ad ex primendũ ipsi sc̃ritatis & dignitatis signũ Imposuit: quo quidẽ ornatu & vestimẽto nullus vnq; filioz isrl vestiri visus ẽ. nisi tm̃ Aaron hic & filij ei; atq; nepotes: q; eius sc̃ritate oia sacrificia diuino igni semp̃ sumpta fuerit: Et p̃p̃ea hãc illi dñs addidit gliam: q; eidẽ filijs q; eius hereditatẽ dedit semp̃ternã in oẽs p̃mitias frugũ terre filioz israel: Hebreis itaq; hec que a Moysẽ gesta fuerũt admodũ placuere. & tamq; a deo facta p̃buere cõsensum: Erat eim Aaron (vt Josephus inquit) p̃p̃ genus & p̃phetie donũ. ac f̃f̃is virtutẽ illo honore dignioz vniuersis. Ipe autẽ Aaron ex se quatuoz protulit filios. v3 Itamar. Eleazarum. Nadab & Abiu: E quibus duo vltimi licet etate p̃imi cũ hostias portarẽt sup aram: ño quas m̃dauerat Moyses. s; quibus p̃imitus vtebantur subito cõcremati sũt: Tandem anno vite sue. 123. pontificatus vero sui sexto & trigesimo bona senectute consecutus. Elezaro filio suo p̃ius Sacerdotij stolla tradita in Arabia m̃ote oreb mortuus est populo vniuerso eũ mozi vidente: Eo quippe anno paulo ante eius Soroz Maria defecerat. Eo namq; mortuo / vt sacre tradunt littere / omnis multitudo filiozum israel triginta diebus fleuit super eum. vt habetur Numeri vigesimo capitulo Eius quippe diei celebritatem agimus prima die mensis Julij.

Moysen etiam Aaron germanũ tercio post ipsius natiuitatem anno Anirã septuagenari; ex Jocabeth vxore suscepit: Quo nato. Mater cernẽs ipsũ elegantissimũ & optima idole puerulũ tribus m̃sibus abscondit: credẽs si eũ educare posset magne virũ potentie & laudis apud hebreos fore venturum. Sed imperium p̃haraonis paulopost verita. puerum

1595 3604

1597 3607

trimestrem in capsulā bitumine litam reposuit. et in careto fluminis collocavit. et usq; salu-
ris curā deo comēdavit: Quod et factum est. Amenoptis autē Regis filia tunc eo loci forte
spaciandi grā cum suis puenit: Que visam capsulam ad se deferri precepit. Introspectis
q; vidit puerulū illarem atq; elegantissimū, ob cuius elegantia Regina ipsum adoptavit
in filium. Moysesq; ipsam qsi ex aqua saluatam nūcupavit: Cumq; igitur eum Regina
adoptasset in filium. vt pote qui bene a natura et grā institutus erat accedente etiam sum-
ma ipsius Regine et pedagogoz cura ac disciplina breui in omni egyptioz doctrina om-
nes rege Aule pueros longe superavit: Deinbinc cum factus esset vir. nulla in regionibus re-
gni viris inferior euasit. Hūc calem ac tantum cum Amenoptis legitima sobole careret
ad optasset in filium aliquando portauit ad patrem posuitq; eum in manibus suis: Ille ēē
suscipiens eum pro amore filie imposuit ei regium diadema. Moyses autē conuolvens il-
lud proiecit in terram. et euestigio pedibus suis conculcare cepit. Quod cernens sacerdos il-
le scriba: qui eius natiuitatem predixerat ita futurū ad humiliandū principatum egypti: cō-
festim inpetū secit vt occideret eū: et exclamans ait. Hic est puer ille o Rex quem deus no-
bis occidendum ostendit: At cōtra quidam sapiens id cōfestim non fuisse prodigium dixit
sed casu factitatū incuius rei argumētum puero ēē pūnas afferri precepit quas puerulus
ori apponens linguam exussit. et deinceps impeditiois ligue fuit: factus itaq; Moyses vir
et sui iuris existens: longe magis quā antea in oi virtutū prestancia clarior effulsit. non solū
apud regē et vicinos eiusdē regionis sed et apud aduenas et egyptioz inimicos in admira-
tione et tremore fuit: Quāobrem Ethyopibus egyptū vastantibus egypti. ad responsa et
diuinationis conuersi et deo eis consiliū prebente Auxillatore hebreo eos vti debere: At
Moyses ab Amenoptis regina pariter et a Rege exoratus libenter id opus suscepit et sa-
pientie sue mirabile iudiciū ostēdit. qui mox omnes ethyopes i fugā verit. ac in saba eoz
vrbe regia conclusit. Cumq; Moyses diutius urbem obsideret tandem corbis Ethyopū
regis filie auxilio urbem obtinuit. eamq; i vxorē duxit. Quāobrem (vt sacre traditū literē)
Aaron cū Maria sorore ptra eū murmurare ceperūt Relecta deide vxore Ethyopissa ad
fratres suos in egyptū regressus est. Cumq; in gessen eoz terram peruenisset. egyptiū quē
dam vnū de hebreis percutientē vidit: et huc atq; illuc circūspiciēs nullūq; adesse videns
egyptiū interfecit et sabulo abscondit. Que res cum pharaoni intimata fuisset Moysen in-
terficere quesit: Qui sibi cauēs i terrā Madian fugit. et sephorā raguelis sacerdotis vxo-
rē duxit. que duos ei peperit filios. Ersan v3 et heliezer dicens: Deus patris mei adiutor
meus eripuit me de manu pharaonis vt patet Exodi. 2. post multa vō tēpora dū Moyses
pasceret gregē focii sui in Mōte synay apparuit ei prodigiū valde mirabile. qz vidit ignē
ardentē et nō comburētē. qua visione vehemēter obstupuit. Accedēsq; ad locū audiuit
oīm sibi dicentē. vt cū fiducia in egyptū abiret. qui futurus erat dux et princeps multitudi-
nis hebreoz. et suos ab egyptioz iniuria liberaturus: Dixitq; hebreos in hanc felicissimā
terrā tu introduces vbi habitauit p̄ vester Abraā: Moyses autē in dño cōfidens auditoq;
q; egyptioz rex pharaō defunctus esset sub quo ipse Moyses degerat venit in egyptum
cui statim frater eius Aaron iubente deo occurrit. eiq; Moyses significauit que in monte
synay illi cōtigerat. pariter et mādāta Occurrerūtq; et multi hebreoz nobiliores scientes
eius aduentum Quibus et signa sibi met ostensa monstraui promissiq; illis securitatem et
libertatez si ei obedire vellent: Dum vero iam obedientes haberet hebreos venit ad nouū
regem qui nuper susceperat principatū et quoq; beneficia sua que egyptiis contra Ethyo-
pes contulerat enarrauit. qz non dignam pro suis laboribus acceperit retributionem inti-
mauit. pariter etiam que illi in monte Synay contigerant deiq; voces. et signa multa ab eo
monstrata propter fidem rerum optime exposuit. regnauitq; ne incredulus fieret nec im-
pedimētū dei volūtati facere presumeret. Sed ab rege icredulo derisus fuit. At Moyses
ex precepto domini cōfestim Nilum fluuiuz conuersi fecit in sanguinē varijsq; alijs plagis

vt infra dicit domuit Regem et Egyptioꝝ astucia. et tandem hebreis per mare rubru iter ostendit. et inimicos eorum prorsus absorbere fecit. et eorum arma cum nulla non herent abunde ministravit. Indeꝝ in desertum innumerabili multitudini celeste cibum ministrauit atqꝫ potum de petra estuanti populo emanare fecit. et multa alia si de cõtulit benefici cia qui cõmemorare longum esset

Pluto qui et orchus grece dicit saturnij ex ope filius. Jouis et Neptuni frater. tẽpestate hac cum p̃ filios diuideret ab eodem in forem siluas et loca inferiora obtinuit. Unde et Deũ infernoꝝ postea eũ poete appellauerunt. De quo stacius dixit: forte sedens media regat in felicia in arce: Dux heredi populos posebat crimina vite: Nil hominũ miserans. iratusqꝫ omnibus vmbis: et reliqua: que sequunt. Alij autem dicitẽ patrem et febrũ eum vocat: quoniam animaz existimabãt purgatozem: Nam februa romanij dicebant purgamina: Alij etiam Charoneꝝ dixerunt: vt per hoc significaretur infima pars mudi: In cuius quidẽ sacrificio nigras pecudes imolare: consueuerant: quia victime. per similitudinem numis vt plurimum decernuntur. Nil certe inferno deterius declarans: lactantius tñ libro diuinarum institutionum de plutone isto sic ait. Saturno. s. Jouem. Neptunum: et plutonem fuisse filios qui eo mortuo cum eis partiretur Imperij contigit plutoni iuniori in occidentiaz regni partem regnare apud ea loca in quibus postea mansere molossi secus inferum mare. et is a circum adiacentibus regno suo populis orchus appellatus est. eo qꝫ scelus: et sceleratoꝝ receptor esset: et qꝫ ingenti cani suo quem cerberum appellabat consuetus esset viuos hoies apponere trucidandos: hic proserpinam virginẽ siculam cũ itercepissj i regnũ d. portauit suũ: eãqꝫ sibi cõiugẽ copulauit.

Neptunum autẽ plutonis natu maiorẽ ex eodem patre et matre genitum quem vatro Deũ maris appellat: hisdem temporibus fuisse cõstat. Dic patris Saturnij scitiam formidãs ab eius cõspectu per mare se surripuit secumqꝫ habitauit: Indeꝝ bello superatus i achademiam fugit: ob qꝫ locus postmodum Achidemia. i. tristitiẽ locus nomen accepit: Et qꝫ ex regio genere ortus fuit: et per mare nauigans patris iram euasit. Deus maris post obitu habitus est. Alij dixerunt qꝫ saturnus pater in diuisione filioꝝum Neptuno huic aquas assignauit. p̃pterea deũ aquaz dictũ. Alij quia a p̃e marinis aquis obrutus fuerit. Huic autem vt infra dicit de impositione nois athenaz cũ minerua letigiũ fuit. Ac etiã de muris troie ab eo et ab Apolline cõstructis. Dic loco septri gestare dicũt Tridẽtẽ. et rerũ omniũ illi sacrata esse fundamenta. Cui et xxxv. filios fuisse. legimus quos ennumerare super uacaneum puto.

Damyllus quartus decimus assyrioꝝ rex: sexto et sexagesimo iudaice seruitutis anno iphe reo p̃re defuncto Assyrijs regnare cepit: et regnauit annis. 30. 1591 3608

Phorbas sextus Argiuoꝝ rex Criassu regis fili octauo et sexagesimo iudaice fuitatis año Ar gis regnare cepit. et regnauit añis. 25. hic duodecimo regni sui anno rhodũ insulã obtinuit qui et post mortẽ vna cũ vxore melantolica inter deos relatus fuit: 1589 3610

Sparateus quinquidẽcimus assyrioꝝ rex Damylo p̃re defuncto nonagesimo sexto iudaice seruitutis anno assyrijs regnare cepit: et regnauit annis. 40. 1563 3636

Maratus tertius decimus Sicyoniorum rex et ipse eodem anno regnare cepit. et regnauit annis. 30.

Athenensium regni principiu.

Lecrops natione Egyptius quarto et nonagesimo iudaice fuitatis anno fm Eusebiũ regno argiuoꝝ relicto p̃mus athenensibus regnauit annis. 0. a quo vsqꝫ ad troie captiuitatem quinqꝫ et septuaginta supra trecentos fluxerunt anni: Dic autem lecrops diphes dictus est idest duarum naturarũ vir siue ob lõgitudinem corporis. siue idcirco qꝫ duas linguas grecam videlicet et Egyptiacam sciebat: Qui et athenensium vrbem longe ante conditam instaurauit. quã ex subita oliue apparitione mineruam idest athenã noiauit: Aug. eni p̃f h̃r li. 18. de ci. dei de eo sic habet: Lecrope athenaz vrbem instaurante. subiro aqua uno 1560 3639

Athenẽ
Citas

Lato fallaces et subdolos dicit. Et quidem merito dicere potest: Lyguria itaque provincia que hodie orientalis et occidentalis Senuensium riparia appellatur: quinq; tantum predictas ciuitates in occidentali continet. Indeque a gentia vrbe sine vrbe ad lune portus protendit qui locus centum passuum milibus protensus orientalis riparia appellat. In quo et Delphinus portus et Ripalis sinus est: vbi sunt Citri feracissimi et clauarum oppidum: et Uicus lauanium: ac Spedia oppidum celebre habetur.

3665

1534

Marathus Marathi regis filius quartusdecimus Sicyoniorum rex vigesimo septimo post centesimum hebraice seruitutis anno regnare cepit. et regnavit annis. 20. Hic Marathus urbem ex suo nomine in Attica regione ab Athenis passuum circiter decem milia condidit: In cuius campis centum milia peditum et. x. milia equitum darij persarum regis a decem milibus armatis Atheniensium consilio et Industria Melciadis eorum presecti perfligata referuntur.

3668

1531

Chencres pharao undecimus Egyptiorum rex ex Diapolitanozum dinastia Achoris regis filius. vigesimo nono supra centesimum hebraice seruitutis anno Egyptis regnare cepit. et regnavit annis. 16. hic est chencres pharao qui. contradixit per Moysen deo. Et propterea in Rubro mari obrutus est. et filij israel ex Egypto per mare sine aliqua passione illos effugere: Post eum autem Achoris pharao regnavit: Pharao namque non proprium nomen fuit. sed dignitatis cognomen.

Afcades Spareri regis filius: sextusdecimus Assyriorum rex. 136. hebraice seruitutis anno: patre defuncto Assyrijs regnare cepit: et regnavit annis. 40.

Insubrium regni principium.

3682

1517

Cygnus Steleney regis filius. his temporibus post phoetantis interitum apud Insubres: per imperasse dicit. qui et Seprius in insubria regione iuxta lacum maiorem quem verbanum auctores appellat condidisse dicitur. Hic autem Cygnus amator ardentissimus phoetantis fuit: quem poete finxerunt post phoetantis interitum ex longo ploratu in signum albissimum ante conuersum: De cuius Insubrijs provincia nra. cum de longobardorum regno diceret tractabimus.

Corinthus olim Achaie Insignis Ciuitas. octogesimo etatis Moysi anno ut Eusebius scribit a quodam Sisypho latrone Eoli filio: super Isthmon in Ionii maris medio condita fuit: et primo Cerithyra cognominata. Indeque aucta Ephyra vocata: Unde et apud. Uir. Ephyreaque era: Nam corinthij in ere fundendo principatum obtinebant. eo quod ibi pulcherrima et artificiosa eiusmodi eris fiebant vasa: Nos ab Idolorum cultura ad veram dei Religionem paulus apostolus Rationibus et doctrina atque miraculis pertraxit. Hec postmodum euersa et a Corinthe orestitis filio instaurata: Corinthis nomen induit: Ultimo a Romanis incensa nunquam coaluit: Illius quippe Achaie regionis caput extitit.

3684

1515

Job vir sanctissimus clarissimusque philosophus atque propheta nec non et patientie Insigne Specimen tempestate hac testantibus diuino patre Aug. Gregorio et Nicholao de Lyra in terra visitidi in Idumee et Arabia sinibus ex zareth patre matremque Bosra nascitur: Cuius quidem pater ex elan filijs fuerat: ita ut quintus ab Abraam fuerit: Cui primo Jobab nomen fuit: qui et post patrem in Edom in Nachaba ciuitate regnavit. prius quippe Balach filius Beor in ea regnavit. et post eum zareth ipsius Job pater: Job autem qui et Jobab post patrem regnavit: post vero Job cufraz Themanorum regionis Dux: post illum regnavit Adar filius Beath qui excidit Madian in campo Moab: et nomen ciuitatis eius Chethaur: Hic itaque Job Justus vir erat. rectus. modestus. prudens. gratis. temporibus prudenti vires: primo animo maximo. adeoque veritatis amator: ut ne loco quidem metiret. Idemque continens ac mirummodum paciens ut ex vulgarissimis eius historijs compertum habemus. Qui vxorem Arabissam accipiens sex filios et feminas tres ex ea suscepit quorum de numero vnus Emon dicitur fuit: Diues quippe in omnes sui temporis orientales: Cuius possessio septem milia ouium fuit. tria milia camelorum. quingenta Iuga Borum. quingentesque asine. ac familia multa nimis Cuius animi fortitudinem ut dominus certo argumento comprobaret. permisit ut a dyabolo te-

praretur. Qui accepta potestate omnem eius substantiā filiosq; oēs ac filias perdidit: eum quoq; deniq; graui vulnere vlcerauit. Quibus in omibus Job labijs suis non peccauit: nec quippiam stultum cōtra dñm suum loqui presumpsit. Sed in terram corruens cum la' chrimis dixit. Dñs omnia mihi dedit. dñsq; abstulit. nudus egressus su; de vtero matris mee. nudus quoq; illuc reuertar. Sic inquit nomen dñi mei semper benedictum. Ad eius deniq; penitentiam conuersus dñs. Omnia quęcūq; ei a principio fuerant dupplicia addidit: eiusq; nouissimis magisq; a principio benedixit: Unde et post flagella sanitati restitutus. Quib; quatuordecim milia ei facta sunt. et sex milia camelloꝝ. millesq; iuga bouum ac mille asine. Septem preterea filios et tres mire speciositatis filias ei genuit: Superuixit deinde Job post flagella: quadraginta et centum annos et vidit filios suos ac filiorum suorum filios vsq; ad quartā generationē ac sic senex et plenus dieꝝ mortuus est: Cuius etiam diuinitas agitur sexto idus Maij scripsit autē hic iob labores suos atq; patientiam suam herico carmine libro vno. qui quidem liber nomine suo prenotatur. Cuius certe singula verba plena sunt sensibus. Nam mortuorum resurrectionem in eo sic prophetando declarat: vt nullus vel manifestius vel caucius de ea scripserit: dicens: Scio q; redemptor meus uiuit. et in nouissimo die de terra resurrecturus sum etc.

Plage et pharaonis submersio.

Moyſes Aniram ex Jocabeth filius. hoc anno qui est octogelimus vite sue annus: annoq; 144. hebraice fuituris Egyptū relinquens. in Eremumq; secedens post visionem rubi in monte Oreb: vna cum Aaron fratre suo ex precepto dñi pharaonem alloquit. vt. s. dimittat. populū israel ex Egypto exire in mōte Syna. vt habetur Exodi. 5. Quo indurato dñs p Moyſen decem ei memorabiles plagas intulit. euz dei pplm oīno dimittere nollet. Quaz prima q; Nili fluminis aquas in sanguinem vertit ex quo bibi non possent: quia si quis cōtingere ex eis presumeret dolores vehementissimos inferebant. Secunda fuit Ranarū squaloꝝ per loca munda et immūda reptantes. Tercia ignite Scyniphes. Quarta canine musce: que dicunt cinomyia. Quinta repentina et generalis Jumentorum et peccorum mors. Sexta vesicę effervescentes. et vlcera saniem erumpentia. Septima grando cum igne mixta: que Egyptioꝝ arbores omnino contriuit. Octaua locustarum nubes que omnia protinus exhaustere. Nona tenebre Imaginibus dire. crassitudineq; palpabiles. ac diuturnitate mortales: Decia et vltia vniuersalis priogenitoꝝ egypti mors sui: De quib; hi extat vsus.

Prima rubens vnda: ranarum plaga secunda:

Inde culex tristis: post musca nocentior istis.

Quinta pecus strauit: vesicas sexta creauit.

Post sequitur grando. post brucus dente nephando

Nona regit solem: primam necat vltima prolem.

Sanguis: vnda: culex: musce: pecus vlcera: grando:

Brucus: caligo: mors pignora prima necando:

Ad extremum referente diuo patre Aug. 16. de ciuitate dei caplo. 43. et 18. caplo. 11. Moyſes cum esset annorum octoginta populū israeliticuz ex egypto eduxit. nouissimo tempore cecropis Atheniensium regis: cum apud Assyrios regnaret Ascades: apud Sicyonios Maratus et apud Arguos Trioppus. Lum quo omnis multitudo mulierum pariter et Infantium egressorum innumerabilis fuit. Sed qui etatem aptam habebant. vt Josephus libro secundo capitulo vndecimo scribit. sexcenta milia fuere: qui secum ossa Joseph et farinam conspersam portauerunt. qua et triginta diebus vsi sunt: Columna vero nabis eos precessit die: nocte autem columna ignis: Cumq; ad Mare rubrum peruenissent. Moyſes facta oratione Virga percussit mare. Quod repente ea percussione diuisum est. et terram dimisit nudam: vt hebreis via esset et fuga. Moyſes autem videns pellagus cessisse hebreis in domino consilius primus intrauit. et post eum frater eius Aaron et Josue et Caleph. et relique multitudini pp periculum Insequentium inuicem se sequi cepit.

At egyptij cum vidissent eos illesos transisse: persequi eos aggressi sunt. Et oū omnis exercitus in mare intrasset. dominus super eos reduxit aquas maris. ⁊ vnus ex eis non remansit: vt patet exodi. 14. Eo in loco chenchres pharao cum sexcentis curribus. ⁊ quinquaginta milia equitibus ac ducentis milibus armatis pariter interijt. Quorum arma ventorum violentia in terra allata. Moyſes colligere fecit. Quibus hebreis munitis ⁊ armatis per desertum ad montem Syna imolaturus perduxit.

368j

1516

Moyſes itaq; verus ⁊ oium prophetarū summus. Theologorū ac hystoriographorū princeps. vir sane mansuerissimus super oēs gentes hoc anno postq; dei populū de egyptiaca seruitute liberauit quadraginta annis ipsū in eremo rexit Ipse eim Moyſes ille dilectus deo ⁊ hoibus vir fuit cuius memoria semp in benedictione extitit quemq; similem fecit in gloria scōrū ⁊ magnificauit in timore inimicorū ac in oibus verbis suis apud hebreos monstra placauit. ⁊ glorificauit eum in p̄spectu regum. ⁊ vnxit illū corā populo suo. illi q; in monte Syna gloriā suā ostēdere voluit: vnde ⁊ ppter fidez ⁊ lenitatē ipsius sc̄m fecit illū. elegit enim eū ex oī carne ⁊ p̄pterea in oibus periculis au diuit vocē ipsius. ⁊ induxit illū in nube ⁊ dedit illi cor ad p̄cepta sua ⁊ legem vite ac disciplinae docere oēs testimonia sua. Hic igit decima die aprilis in desertum ingressus mox vniuerso pplo isrl̄i mādauit. vt ad esum agni pascalis se prepararet: Qui ⁊ quartadecima luna eiusdē mēsis comederūt illū. ⁊ fecerūt pasche. i. transitus: Et pro gratiarū actione p̄piciationis dñi hymnū tota die ⁊ nocte illa dixerunt: Moyſes aut canticum in deu examine tro versu composuit dicens. Cantemus dño: gloriose eis magnificatus est: equū ⁊ ascensorem proiecit in mare ⁊c. Pasca itaq; celebrato inde digressi venerunt in Marath. vbi eisdem per Moyſen dulcorate sunt aque amarissime: hinc ē castrametati venerunt in helym vbi ⁊ septuaginta erant palme steriles quidem. Post triginta aut egressionis dies deficente ānona sicut refert Josephus libro. 3. capitulo. i. dedit dñs populo illi choturnices. Māg ⁊ aquam de petra oreb vt etiā p̄ exodi. 17. Qui locus hactenus sic irrigabatur imbribus sicut tūc per Moyſen dñs ministravit. Post tres vero menses egressionis Moyſes ascendit in montem Synay. vbi quadraginta diebus ⁊ noctibus ieiunans. legem dñi meruit accipere: vt p̄ exodi. 20. Ac deinde Archa seu tabernaculum septem mensibus construxit ex lignis natura fortissimis. Ut habetur exodi. 26. A qua die vsq; ad templi Salomōis edificationem numerantur anni. 480. Inde quoq; secundo anno sue egressionis duodecim exploratores ad terram promissionis transmisit ⁊ reuersis: propter murmur populi prohibiti sunt vltius progredi. Qui ad solitudinem reuersi quadraginta annis sunt afflictī ⁊c. Strabo autem libro suo dicit Moyſen ⁊ progenitores suos Egyptios fuisse ⁊ ipsum Sacerdotem Egyptiorum extitisse: Qui cum partem aliquam ipsius Egyptiace regionis haberet ferretq; moleste Egyptiorum instituta: inde commigrauit: cum quo multi discessere quibus diuina cure erant: Docebat enim quomodo Egyptij non recte sentirent. qui ferarum ac peccorum Imagines deo tribuerent. ⁊ quod id solum deus esset q̄ nos contineret ⁊ terram ac mare q̄ celum ⁊ mundum ⁊ rerum omnium naturam appellamus: cuius profecto Imaginem nemo sane mentis similem audeat effingere: Oportere itaq; (dicebat) relicta omni simulacrorum effigie. ⁊ digno ei phano ac templo constituto sine forma colere: ⁊ vel pro se quinq; indormire. uel alios qui boni Insomiatores essent pro alijs: Ac semper bonum aliquid ⁊ donum ⁊ signum a deo expetere eos presertim qui caste itegregi ⁊ cum Iustitia viuerent. ceteros vero nequaquam Ille hec dicens hominibus bonis nō sane paucis id persuasit: ⁊ in eum locum deduxit: ubi nunc condita est hierosolima: que locum facile obtinuit. cum minime esset Inuidiosus: Sius autem successores aliquandiu in iisdem institutis permansere: hec ille: Denique Moyſes postquam christum venturum per figuras carnalium obseruationum in tabernaculo ⁊ sacerdotio ac sacrificijs alijsque mysticijs Et plurimis mandatis prophetaſset: Et benedicti

Moyſes

onem ſingulis tribubus iudeoz dediffer: comitante cū Eleazaro ſummo ſacerdote ⁊ prin-
cipe ieuſ naue cum vniuerſo populo ad Montē qui vocatur Abarim ex precepto dñi pue-
nit. Ibiq; dimiſſis ſenio ribus. ⁊ ſalutans Eleazarū ⁊ Jeſum dū ad huc eis loqueretur nu-
bes ſuper eum deſcendit ⁊ in quadam paruula valle ſublatus ē. Deſunctus eſt itaq; Moy-
ſes anno etatis ſue centeſimo ⁊ vigeſimo: luxit autē eum vniuerſus populus iġenti luclu tri-
ginta diebus. vt habetur libro Deuteronomij capitulo vltimo: Eius autē feſtiuitas. cele-
bratur ſecūdo nonas ſeptēbres. Superauit autē Moyſes ſapia oēs qui vniq; vllō tpoze
fuerūt. eo q̄ quecūq; intelligeret optime vteretur. Erat quippe (vt Joſephus ait) ad loquē-
dum ⁊ ad docendum valde grauiſſimus ⁊ ad ſingula gerenda nimis idoneus: fuit enim
Dux ⁊ ppheta excellētiſſimus nec vllus vniq; illi ſimilis fuit. cui deus facie ad faciem lo-
queretur. Nam quecūq; loqui cogitabat. deus putabatur in eo audiri: ipſe enim primus
oīum diuinas leges litteris explanauit: alias explicauit. ⁊ librorum veteris teſtamenti au-
ctor primus perhibetur: Quoniam diuine hīſtorie Coſmographiaz in quinque volumini-
bus edidit. que pentateucus appellatur: Dicitur autem a penta grece: q̄ latine quinque di-
citur: ⁊ teucos volumen: eo q̄ quinque librorum volumina ediderit: Quoz primus.

Geneſis vocatur: eo q̄ exordium mundi ⁊ generationis in eo cōſcribant.

Exodus ſecūdus appellat. q̄ in eo exitū populi iſrael ex egypto dīgerat.

Leuiticus tercius iſcribit: eo q̄ leuitaz miniſteria. ⁊ victimaz diuerſitate exquirat: totuſq; i
eo leuiticus ordo annoſetur:

Numerozum quartus eſt: eo q̄ egreſſe tribus de Egipto in eo dīnumerātur: ⁊ quadragita
duarum manſionum per Eremum deſcribūtur.

Deuteronomium liber quintus dicitur: q̄ latine ſecunda lex appellatur. Et ob hoc qu idaz
errantes duas eſſe leges dicere voluerunt. vnam a deo datam. que in quatuor precedenti-
bus libris continetur: Aliam a Moyſe hoc in libro collatam: Et forte hoc eos mouet. q̄ i
libro Numeri dicitur: locutus eſt dominus ad Moyſen: In hoc vero dicitur. Locutus eſt
Moyſes ad omnem iſrael. Sed notandum q̄ non ob aliud liber iſte. ſecunda lex dicitur:
niſi q̄ ea que in precedentibus libris dicta ſunt: in iſto etiam iterantur. Vita itaq; Moyſi
⁊ ſinis ⁊ libris diuinis ⁊ Joſephi excerptus a uobis hoc modo declaratus ſufficiat.

Acheres pharao decimus ex Dynaſtra diapolitanoꝝ anno octogeſimo pmo vite Moyſi: 1513
p̄e eius Chenre cū ſexcētis curribus ⁊ ducentis milibus armatorum in Mare demerſo
Egiptijs regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 8.

Echireus quitiſdecimus Sicyonioꝝ rex Maratho p̄e ſublato: āno tercio egreſſionis
populi iſrael Sicyonijs regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 55. 1510

Mytilene ciuitas memoratu digna a Mytilena Macharei filia cognominata: his tempo-
ribus Eusebio teſte a Xantho triopa condita eſt. a qua nunc leſbes iſula Mytilena dicta
eſt: Johannes bochacius i quarto Genealogie deozum dicit eam a Milero ſolis filio pri-
mo conditam ⁊ a ſuo nomine Militeuem nominatam Sed poſtea inmutatis litteris. ex
Militeue Mytilenam dictam: Hec enim in Egeo mari q̄ eſt minozis Aſye ſita eſt que ⁊
rebus omnibus refertiffima perhibetur: Ipſa duos portus habuit multarum tum tire-
mum tum aliarum nauium capaces: i qua Xanthus ipſe primo habitauit: poſt Eoles: De
inde perſarum imperium ſubiit: poſtea Macedonum: ac tandem Romanozum: poſtremo
cum ſub grecos varia illi eſſet fortuna. ⁊ Caloianes Conſtantinopolitanus Imperator a
canthacufino armis pulſus eſſet: ope franciſci Batelufij genuenſis Imperium recuperat
ſet: ea vrbs cum tota iſula ob gratitudinem auxiliatori tradita eſt: ac etiam eius poſteris
Sub quibus durauit. vſq; ad annum domini ſexageſimum quartum ſupra milleſimum
quadrigeſimum: quo anno Mahumetus Othomanus turcoꝝum In pator: ipſa vrbe
⁊ iſula cū maxima hūani ſanguinis effuſione inuaſit: cepit. diripuit ac triumphauit: cuius
aīas oīs i aſiam transportauit: Ex hic autē vrbe multi ſingulares viri prodire: Equibus
pythachus vn⁹ ex ſeptē ſapiētib⁹: Alceus poeta eiufq; frat Anthumenides: Sappho poetrix

3692

1507

Diophanes orator: ac Theophanes rerum scriptor: et multi alij.

Stranaus secundus Atheniensium rex mortuo Cecrope rege anno sexto egressiois populi isra-
el ex Egypto Atheniensibus regnare cepit: et regnavit annis. 9. hic filia Athis genuit ex
cuius nomine Attica terra nominata est. Est autem terra hec inter Macedonia et Achaia quam veram
dicimus Gracia: Cuius due sunt partes Boetia, scilicet et peloponnesus. quam turci paulo ante suo sub-
terere Imperio: ut suo loco infra libro. 15. dicemus.

Chrotopus octavus Argiuorum rex. et ipse eodem anno Argivis regnare cepit: et regnavit an-
nis. 21.

Italiae regni principium.

Janus pater et deorum Deus cognominatus vir utique per humanus, bonusque, atque summus hospi-
talis cultor: hisdem temporibus ex orientibus partibus veniens, primum omnium in Italia regna-
re cepit: nec quantum regnavit constat: Is inter cetera sue virtutis opera, Saturnum cretensium
regem a Jove filio regno pulsum non modo benigne suscepit: verum et cum eo regnum partus est:
Ipse eius saturnus in maxima miseria constitutus, ad Janum hunc sordidatus accesserat, id est vestibus
miseriam maximam praesentibus idutus erat. Unde ipse Janus cognita hominis calamitate et
dignitate cum eo regnum dividens singuli in signum regni divisi singula condidit opidula: Janus
Janiculum haud procul a roma perdidit, De quo solinus sic loquitur: Quis dubitat Janiculum
a Jano non fuisse perditum: Hinc opinio hominum inter deos retulit: quem posteritas postmodum inter
pretata: ipsum quasi mundi aut Celi aut Anni: siue mensium Janum appellavit. Cui et Janua-
rium mensium dedicavit eo quod mensis ipse principium et finem anni respiciat: Unde et bisfrontem eum
depingere consueverunt: Janos tamen septem fuisse auctores ostendunt: Quorum primus Janus Bi-
frons a sapientie magnitudine dictus Noe filius fuit: qui cum ipso in Italia ingressus est: Secun-
dus Bicoporteus ob corporis magnitudinem, qui fuit filius Japhet filij Noe: Hinc quidam
dicunt Janiculum perdidisse: a quo Janiculus mons nomen accepit: De isto Josephus scribit quod
Japhet duos genuit filios Janum, scilicet et Medum, Tercius dictus Janus in suberes filius thubal
filij Japheth quem voluit Mediolanum perstruxisse, a quo ut papias scribit ianuarium mensis:
Quartus hic qui secundum Macrobius dictus est Janus pater, id est deus deorum: Quintus Janus quiri-
nus ab hasta querni quasi bellorum potentiam habens: Sextus Janus grecus qui fuit
Jovis filius qui intrauit Italiam cum saturno, Septimus Janus troianus qui Senusque vir-
bem maritimam amplavit:

Italia quippe Europe regio est omnium totius orbis celeberrima que a Bobus nomen habuisse
existimat: Unde et plato in Thimoe Tauros vocavit Italos, a quorum multitudine, pulchri-
tudineque ac fetu Italia dicitur, Est autem hec regio in forma cruris inter Adriaticum et Thuscum
mare siue superum siue inferum et a iugis Alpium dorsaque apennini montis porrecta: se paulatim at
tolens usque ad reginum verticem et littora Buicorum extendit: In ultimo sui in duo scindit cornua
quorum alterum Jonium spectat mare: alterum siculum: in extremitate Rhegium opidum habens: Eius lon-
gitudo ab Augusta pretoria que in Alpino sine sita est et per Romam capuamque porrigit usque
ad oppidum Rhegium: Solino teste decies cetera et viginti milia passuum colligitur, Latitu-
do vero quadringenta decem, ubi maior latitudo, ubi vero minor centum triginta sex:
Habetque umbilicum in agro Reatino que dudum ex latere maris superi Rubiconem fluvium
pro sinibus habuit: Dicta est autem prius Hesperia ut diximus ab hespero Atlantis fra-
tre, Deinde oenotria: ab optimo vino quod ibi nascitur, Ut testatur Servius super pri-
mo Ennii, vel Oenotria Sabinoz rege: Postremo Italia ab Italo Siculorum rege dicta
est: qui venit ad hec loca in quibus et habitavit et regnavit: Denique lombardia a longo-
bardis, ut infra in principio decimi libri latius dicitur, Hec quippe illa regio est que siue
Agrozum ubertate: siue armorum gloria nullis unquam scivit cedere terris: Cuius si viros
in omni virtutum genere prestantes: et vrbes fama celeberrimas: aut preclara eorum gesta re-
censere voluero maius mihi volumen exurgeret quam ipse decreverim: Pleni sunt enim
libri omnes Italiae laudibus: nec est vel mediocriter eruditus: quem eius laudes

effugiat: que nō ſolū humanarū rerū ſz etiā diuinarū mater habita eſt. Habet autē Italia du-
cētas ſexaginta quatuor Ciuitates quas ſub decē z octo regionibus extare cognouimus.
De quibus plurimis locis z tēporibus ſuis infra dicemus.

Genūā quam nro ſeculo etiā uisitationi uocabulo **Januā** dicimus **Italīe** ſiquidē urbē cele-
brē clariffimāqz. his tēpōrib⁹ ut nōnullis placet i **lyguſtici** maris littoze a quodā **Genūo Sa-**
turini regis filio conditā z cognominatā fuiſſe dicūt. Alij z autē ut paulus peruſinus hiſtori-
cus a **Genūino** vno ex phoetuntis ſocio cōditā dicit. Refert eim idē paulus q̄ dū phoeton
ex **Egypto** in **lyguſtino** mare deueniſſet. **Genūinū** vnū ex ſocijs ſuis nauſea maris debili-
tatū cū parte nauis custodē in littoze reliquit: Qui **Iunctus** accollis loci ſylueſtrib⁹ hoib⁹
Oppidū cōdidit z **Senna** ex ſuo noīe nūcupauit. Alij quoqz a **Jano** p̄dicto italoꝝ rege
cōditā aſtruūt. Deinde poſt **Troianū** excidiū: a quodā **iano** **Troianoꝝ** p̄cipe ampliataz.
vbi z ipſius **Jani** bifrontis **Idolū** p̄mo colli ceptū ē: **Lut⁹** ſigilli Inſcriptio ſic h̄ri dicitur:
Eriffus ut has angit ſic hos **Janua** frāgit: Dec plane ciuitas rocius **lyguſtini** ſinus empo-
riū ē. que quāmaxime a quadrigētis annis citra (cū antea haud magnū fuerit oppidū) ma-
ximū hūit incrementū: Unde z ingētes nacta vires z portu. Edibusqz ſup̄biſſimis. ac reli-
quis in oī genere ornāmētis nūc vſqz p̄ter **Venecias** ceteras italie maritimas vrbes ſu-
perat: queqz z naualis belli p̄icia adeo excelluit ut annos multos maris Imperio potiret.
z piratarū abſtulerit latrocinia: Ipſa eiz **Romanis** z **Sreis** Imperatozibus ſemp amicitia
ma fuit: Et p̄pterea cū ab **hanibale** peno penitus diſſipata fuiſſet. ſtatim **Coeneliuſ** ſeruill⁹
conſul (ut **liuiuſ** refert) p̄ **lucentiū** Imperatozē eā inſtaurare mādauit. Poſt aduentū vero
chriſti nōnullas direptiones z incendia a **Barbaris** p̄tulit. Ipſa enī poſt apoſtolos ſtatim
ſacrum chriſti euangeliū ſuſcepit. Eius namqz res nūc proſpere. nūc aduerſe p̄ multas ma-
nus poſtea diu acte ſūt: ſed p̄ maxime noſtro ſeculo p̄pter ei⁹ (ut ita dixerim) diſcordiā ad-
uerſā p̄tulit fortunā. Nā poſt **lōgobardos** reges z **Carolū** magnū eiusqz filios plurimā **Ci-**
uiū ſuſtinuit tyrānidem: Propter qd̄ z peregrinos dños ſibi ſup̄inducere aliqñ necesse ha-
buit: Que ſic auxilio z cōſilio deſtituta: ei⁹ impiū longe lateqz diſfuſū pene totū exauſtū
eſt: **Perā** eim urbem cōſtantinopoli oppoſitā: **Myſilenē** Inſulā. **Famaguſtā** urbē rocius
Cyprie inſule columē. **Chium** Inſulā: aliaſqz **Erecanas** vrbes plurimas a **Turcis** alijsqz gē-
tibus ablatas deperdidit. vel tributarias fecit: **Capha** etiā eius **Coloniā** in **Thaurico** **Che-**
ronoſo nō procul a **Bosphoro** cymérico ſup̄iori anno amiſit. **Genua** tñ ut quibuſdā placet
a **Genū** nomē accepit: eo q̄ in **Genū** forma ſita fuerit: a qua **Apeninus** mons incipit. diſtat
qz a **Sabatij** ſtadijs ducentis ſexaginta. In ea aliqñ ſanguinē ſcaturiſſe comptum ē: **Lx**
hac celeberrima vrbe cōplurimi illuſtres p̄diere viri: **Equibus** **Syrus** ipſius vrbis ep̄uſ
ſciffim⁹ fuit. **Innocētius**qz quartus p̄t̄ifex maxim⁹: **Nadriāus** q̄ntus. **Nicholaus** q̄ntus
Innocētius. z. nūc ſup̄ſtes: alij qz multi belloꝝ naualiū Impatores z pugiles audaciſſimi
qui potētiffimos reges aliaqz vrbiū potētatus (ut infra locis ſuis dicemus) captiuarunt:
Multī ēt circha res ciuiles. circha p̄hyam: arteſqz liberales clari emerſere. **Ornatura**qz quā
maxime **Genua** Ciuitas **Cineribus** p̄curſozis dñi. z **Chatino** quodā **Smaragdino** i precia
bili quē tradūt illū fuiſſe in quo dñs noſter **ieſus chriſtus** **Agnū** paſchale in cena dñi cum
apoſtolis ſuis comedit.

Thelegonus horis paſtoꝝis fili⁹ ſeptim⁹ rex ab **inacho** rege ſexto egreſſionis anno .i. iſrael
ab **Egypto** **Athenienſibus** regnare cepit. z regnauit annis. 9.

Amphytrion tercius **Athenieſium** rex anno quintodecimo egreſſionis populū iſrael **Athe-**
nieſibus regnare cepit: z regnauit annis. 10. An hic **Alcei** **Thebani** filius fuerit qui **alcme-**
nam **Electryonis** filiā ex **lyſidice** formoſiſſimā habuit vxorē a **Joue** amatā ignoratur: Ex
ea enim genuit **herculē** qui nōnumqz a marito matris **amphytrionides** a poetis dicitur.
ſicut **helena** a **Lyndaro** **Lynderis**: qui ſimiliter **Jouis** filiā dī.

Chore hebreozum ex genere nobilis z ex **leuitarum** tribu natus ac **Moyſi** cognatus vir q̄-
dem facultatibus plenus z ad dicendū ſacundiſſimus hoc anno cū trecentis viris ob. ſedi 1490

1505

3694

1497

3702

3709

tionem factam cōtra Moysen et Aaron p̄p̄ sacerdotij dignitatē a dño interficit ut habet Numeri. 16. Hic quippe vidēs moysen in maximo honore cōstitutū p̄ invidiā sustinere nō poterat s; dicebat moysen virū crudelē et gloriā illā sibi met̄ p̄ calliditatē quē sisse sub occasione q̄ viderit deū et cōtra leges Aaron s̄p̄ sacerdotiū dedisse: nō cōibus populi suffragijs s; suo iudicio. Dicebatq; si sacerdotij dignitates alicui ex tribu leui deus p̄bēdā eē decreuit sibi tāq; iustiori et forma et diuinijs potētiori deberi: Si vō maior tribus deus q̄reret dignū ē vt in ruben tribus potius honoret; et hūc honore dathan et abiron accipiāt. qui sunt in illa tribu et facultate et dignitate sublimiores hec itaq; chore dicens nitebatur hāc dignitates populi fauore in se transferre: Quibus verbis vniuersus populus cōcitatus ē in derogādo Aaron: In hac quippe sententiā ducētī et qui quaginta viri ex primorib; israel cōcordabāt. vt Arō sacerdotij iure priuarent at hec verba populus ēt Moysen lapidare voluit: Sed moyses licet populum turbulētum cōtra se venire carneret: nō expauit sciens fratrem dei voluntate sacerdotium meruisse vnde et ad conciliū accessit: Congregatoq; ingenti concilio omnibus astantibus et audientibus Moyses chore et suis complicibus dixit. Non enim Arō frater meus grā mea hoc sed iudicio diuino sortitus est. Quare o chore et reliqui a seditione et murmure quiescite sed mane oēs qui sacerdotium queritis thuribula singula portantes a vris domibus cum igne et thimiamate huc venite: Sed et tu chore vir pessime cede deo iudicium et pro hac ambitione expecta eius sententiā: altera siquidem die: cōciti congregati sūt hebrei in concilio: ut adessent sacrificio et electioni de sacerdotio concertantium. Igitur Moyses euocauit eos qui de sacerdotio cōtendebant ad sacerdotiū. p̄bationem vt scirent cui sacrificiū deus susciperet et illū cōstitui sacerdotē possent: Conuenientibus autē aaron et chore cū trecētis viris ante tabernaculum oēs sanctificauit Moyses inturbulis que ferebant. Unde statim tantus effulsit ignis quantus vllus opifex vidit vmq; quo repente chore simul cū trecētis viris adeo exustus est. vt nec aliquorū corpora alicubi visa sint. aaron vero solus liberatus ē. qui vtiq; adeo electus visus est.

Dathan vō et abiron ex tribu Ruben viri iter hebreos potētissimi: et ipsi p̄p̄ eorū Blasphemā p̄ hoc ipsū t̄pus absorbent. ipsi q; cū chore p̄tra Moysen et aaron p̄p̄ sacerdotiū p̄spirauerāt. S; cū a Moysē ante tabernaculū puocati fuissent Moyses eleuans manū in celū fudit orationem ad dñm dicens. fac dñe sup̄ eos apertū iudiciū. puenire qui ita p̄tra tuā gloriā seulerūt. vt nō cōmuni morte ex hac vita pertrāseant: Ad cuius p̄ces repente cōmota est terra et aperta deglutiuit dathan et abiron. atq; omnia que illoz erant in momento absorpta sunt: Quibus sic exterminatis cōfestim apertio terre super eos reducta est: et ita reinteegrata. vt nib; horum que dicta sunt factum esse videretur. Et ita illi blasphemij perire. Ut habetur Numeri. 16.

Utulum constabile filij israel hūdem ēt tēporibus Egyptioz more qui Busiride adorabāt sibi fecerūt. Quāobrem quatuordecim milia et septingentos viros eorū dñs in deserto percussit et interfecit. vt habetur Numeri. 17.

Juppiter tercius Cretensis Saturni ex ope filius. Hoc anno Saturno p̄re de regno pulso in creta insula regnare cepit. s; quātum regnauerit non hēmus: Hic (vt supradictum ē in Saturnij vita) eodem partu cū iunone editus ne a saturno patre occideret ob pactionem cum titano fratre factā: quā cito natus ē clam ab opi matre in idam mōrem cretensem alendus transmissus ē. et curretis populis cōmēdatus varie de eius enutritione feruntur sententię s; oēs in hanc sententiā conuenire videntur. q̄ melle t̄m nutritus sit. Qui cum adoleuisset ob captos parentes bellū habuit cū titanis et liberauit illos: Inde haud paulopost patrem regno expulit. eo q̄ compisset eū vite sue insidiari: Et hinc illi bellum dicit cum gigantib; consecutum: quos superatos supposuit montibus. Deniq; orbe subacto cū fratribus imperiū paritū ē. Data plutoni infernoz dominio: Neptuno autē maris sibi olympo reuato Et cū iam diu ante iunonē forozē suā in coniugē sumpsisset et rex potēs factus esset vt erat vir glorie cupidus ambire cepit. et nō minus astucia q̄ viribus nō solū humanas

3715

1484

Stenelus nonus argiuoz rex anno vigesimo octauo ducatus moyſi argiuis regnare cepit
 ⁊ regnauit annis.ii. Hic ex castore equoz domitore argiuozq; p̄ncipe ortū habuit. q̄ ⁊
 cū danao micenaz tege bellū gessit. a quo cū tandem expulsus fuisset dana⁹ argos tenuit.
 eiusq; minozes perseuerauerūt vsq; ad Euristheū stelleni filiū perseiq; nepotē: post quē pe
 liopide iperū suscepērūt. regnate atreo.

Junonē saturni ⁊ opis filiam ac iouis sorozē atq; coniugē hac etate fuisse constat. hec enī
 erroze gētiliū Deoz regina dicta fuit. ⁊ p̄pterea regnoz eaz ⁊ diuiciay fecerūt deā: sic ⁊ cō
 iugū: vt virgilius scribit: dicēs: iunoni aut oīs cui vincla iugalia cure: Et ideo parturiētib⁹
 ipsa p̄esse voluerūt. Illi insuper insignē currū ⁊ arma attribuūt. Illi quoq; tamq; regie
 excellētissime. xiiij. Nymphas pedisequas ascripserūt: vt i eius persona virgili⁹ dixit. Sūt
 mihi bis septē prestāti corpore Nymphe. In cui⁹ et̄ tutelā pauonē auem dixere: cuius cau
 de dicit Quidi⁹ eam Argi pastozis sui a Mercurio occisi oculos apposuisse. Hanc quippe
 vocāt p̄ter Junonē ⁊ Regnam multis noibus: v3 lucinā. Matronā. Curitū. Deū matrē
 fluoniā: febrūā: Interducā: Deinducā. Unxiā. Lynthiā. Socigenā. Populoniā: ⁊ proser
 pinā. Eamq; fingūt comestis lactucis syluestrib⁹ Sebem filiam cōcepisse. Sic ⁊ percusso
 flor Martem: Ex Joue vero viro suo vulcanū predictū ⁊ alios multos hec enī post mortē
 iter deas relata: Sami nobilissimū templum eidē construxerunt. i quo ⁊ eius simulacrū
 in habitu puelle nubentis erexerūt. vbi ⁊ eius anniuersaria sacra samū populi ritu nuptia
 rum singulis annis celebrare consueuere.

3716

1485

Hercules argiuus nō magnus ille thebanus de quo suo loco dicemus atlantis imitator his
 tēporibus Aug. teste claruisse dicit. Quē Eusebius desonaam cognominatū dixit. Qui ⁊
 Astrologie peritiā ex atlantis dogmatibus accepit: pp q̄ singit̄ celū sustinuisse ab atlāte
 susceptū. Qui cū ea in disciplina admodū studiosus esset: audita Anthei Aphri. fama qui
 in oi scia clarus habebat. Confestim vt eius sciaz experiri posset eū cōuenire studuit: Or
 taq; est iter eos maxia disceptatio: Duos aut̄ post se hic reliquit filios Sardinū v3 ⁊ Sire
 nem: a quibus postea Sardinia ⁊ Corsica Insule nomen accepere.

Antheū aut̄ lybicū ex Mauritania incertis parētibus natū virū vtq; (vt lucanus scribit)
 ingentē fortissimūq; ac ferū: ⁊ in omni genere doctrine ⁊ p̄sertim Geometrie prestāntissimū
 hūidē q̄ tēporib⁹ floruisse Augustinus scribit. Hic cū quibuscūq; luctā susciperet victoz ex
 bar. Quo audito hercules laboz victoz ad eū accessit vt cū eo luctamen intret. ⁊ cū i Ago
 ne essent eūq; sepius prostratū robustozē resurgentē cerneret aduertēs q̄ a terra vires re
 cuperaret: iam fessū vlnis in altū extulit: tamq; diu sic tenuit donec expirauit. Cuius fabu
 le sensus talis est. Quod Antheus cū hercule disputās tocūs sue disputatiōis effectū ter
 renis rebus applicare niteret i eam rem eruditus p̄ualere cōsideret: s3 ab hercule tandē
 licet inferiorū haud magnā cognitionē hēret supatus ē. Hercules enī cū iseriorū solidam
 nō hēret cognitionē i disputatione semp̄ igeniū suū ad supiora cōuertere sategit vt sic in
 disputādo de supioribus antheus semp̄ deficeret. Antheus vō luctādo victozie p̄miū tan
 dē herculi dedit. Unde (vt dicit̄ ē) cōfictū fuit. q̄ antheus cū hercule pugnādo vires a terra
 recipiebat. quibus se ab hercule tueri cōsidebat: Demū cū hercules illū e terra hoc ē geo
 metria ad astrologiā elleuass; succubuit: Eusebius aut̄ n̄ dicit hūc palestrice artis doctis
 simum fuisse ⁊ alioz quorūcūq; certaminū que exercētur in terris. De isto lucanus i quar
 to multa cōscripsit dicens: Non dū post tellus effecta gigātes terribilē lybicis partu cōce
 pit in antris: Nec tam iusta fuit terraz gloria typhon: Aut tyrios b̄riareusq; feroz celoq;
 pepcit qd̄ nō phlegreis antheū substulit aruis Hoc quoq; tā vast⁹ cumulauit muner⁹ vires
 Terra sui fetus: que cū tetigere parētem. Jā defecta vigent renouato robore mēbra:
 Hec illi spelunca domus: latuisse sub alta Rupe ferūt epulas, raptos habuisse leones:
 Ad somnos nō terga fere prebere cubile Assuerūt: nō silua torum viresq; resumpsit:
 In nuda tellure iacēs periere coloni. Aruozum lybie percunt quos appulit equoz
 Auxilioq; diu virtus nō ausa cadendū: Terre spernit opes inuictus robore cunctis

qua uis ſtare et erat 7c.

Danaus beli p̄ſei filius decimus argiuoz rex anno. 37. p̄ncipatus moyſi ſtenello rege ex pulſo argis regnare cepit. 7 regnauit annis q̄nquagita. Qui ſicut reſert Eusebius 7 alij m̄l̄ ti q̄nquagita filias ex pluribus cōiugibus genuit: Quas belides idē p̄r noiauit: De quibus iuuenalis meminit quādo dixit. occurrent multe tibi belides. Egistus uo eius frater totidē filios ſili modo procreauit: Qui p̄curante danao oēs ſe filiabus ſuis matrimonio copularūt ueritus autē danaus ne tāta generū mltitudo ſibi regnū adimeret: p̄ſuaſit ſiliab⁹ ut vna quęq; p̄ria nocte uirū ſuū occideret: qđ 7 factū ē vna dū taxat excepta que hypmeſtra: uocabat quē lino uirō ſuo miſerta pepercit. Qui 7 ipſe ſocero ſuo tādem detricato poſt ipſū regnauit. Iſte autē danaus p̄mū apud Egyptū regnauit. ſ; idē pulſus argos uenitēs ſtenellū ibidē regnātē regno expulit. 7 ipſe regnū id ſuſcepit hic ut plini⁹ li. 5. nali hiſtoz. ait p̄m⁹ ex egypto i grecia puteos ſodiēdos oſtēdit:

Archas iouis ex calithone filius tempeſtate hac pelagis in deditiōem ſuam redactis eoz regionem a ſe archadiam nūcupauit. que p̄us ſeruiō teſte parrāſta dicta ſuit. Hec eni archa te pars ē iter mare ionū 7 egeū diſpoſita. In ea ſiquidem regione ſūt aſinū maiores 7 alijs p̄ſtāriores. Illā q̄z mōtuofā torā eſſe plinius aſſumat. Iſte ſi quidē archas cū didiciſſet matrē calithonē uirginē ſacrā a ioue uiciatā 7 ab alijs ſacris uirginibus vna cū eodē paruulo e clauſtris ſuiſſe excluſā cū adoleuiſſ; matrē occidere uoluit. Que timore p̄cita ſiluas i q̄s diu latuit linq̄ens ad iouē p̄fugit. q̄ eā in filij grāz recōciliauit: p̄miſitq; ut i paternum poſſ; redire regnū. Nā ipſa lycanōis regis quē iouis ex regno expulerat filia ſuit: Archas autē cū ſeroy iuuenis euaiſſ; pelagos i deditiōē redigiſſ; illos ex ſuo noie archades a p̄pellauit. Archades autē calithonē ei⁹ matrē poſt mortē ob diurnā eius latebrā eā appellauere uſā. 7 a noie matris ē filiū uſū uocauere. Quos ambos poſtea ſtelligauit.

Eleazarus Aarō p̄m̄ hebreoz p̄tiſſicis filius: quatrageſſimo anno p̄ncipat⁹ moyſi p̄re uita ſūcto a dño ante p̄ris iteritū p̄ manū moyſi ſecūdus hebreoz ſubrogatus ſedit annis. 27. vir qđē p̄udētiffimus 7 deo dilectus. Qui ſacerdotio 7 p̄tiſſicatu ſuſcepto cū Joſue filio nuz vniuerſā chanaanēoz irā obtinuit 7 obrētā ſilijſ iſrael p̄ tribus vndeci diuiſit ut patet ioſue ultimo. ipſe deniq; eodē anno quo 7 ioſue mortu⁹ ē ſinee filio ſacerdotiū dereliquēs ſui⁹ corpus i gabatha ciuitate ſepultū tradit. Ab iſto ſiquidē uſq; ad chriſtū (paucis exceptis p̄tiſſices oēs deſcēdere.

Serpētes ignitos hoc ipſo āno ſup filios yſrael p̄p̄ marmurationē dñs miſit: quoz moſib⁹ multi periere: ut patet numeri. 21.

Balaā p̄pheta filius beoz qđ habitabat ſup flumē terre ſilioz amon: uir utiq; p̄clarus his tē poſib⁹ floruit hūc eni Balach rex madianitq; cū audiſſ; moyſen p̄cuſiſſe og. regē baſan cū oī ei⁹ populo ueritus ne 7 eū expugnaret ad ſe uocauit ut malediceret p̄plo yſraeli. Dic qui deo gratus erat 7 ad magnā p̄phetie grāz p̄p̄ ueritatis eloquiū cū p̄dlexerat a deo ut cui benedicebat benedictus erat. atq; ecōtrario cui maledicta ingerebat maledictionibus replebat: Ad hūc itaq; idē Balach rex legatos fide digniſſios miſit rogantes ut ueniret 7 maledicēt iſrlitas. Ille autē cōſulēs dñm ab eodē p̄bitus eſt. Denuo rex alios legatos ad balaā miſit qđ eoz uolūtati obtemp̄at uolēs ſternēs aſinā cū legatis ad regē ibat. Et dū p̄geret Angelus domini eidē occurrit. 7 euaginato gladio in uia qđ eū ſtetit cernēſq; aſinā Angelū i anguſtiſſimo uia loco euaginato gladio ſtātē qđ nec ad dextrā nec ad ſiniſtrā deuiari poterat concidit ſub pedibus ſedētis. 7 cū uehemētius latera ei⁹ cederent. Dñs apuit os aſine 7 dixit p̄phete: Quid ſeci tibi cur me p̄curis iā tercio: Reſpōdit Balaā: Quia cōmeruiſti 7 illuſiſti michi uirā iquit gladiū hēre: ut percuterem te: Dixit aſina: Non ne animal: tuum ſum: cui ſemper ſedere conſueuiſti uſq; in preſentem diē: Dic quid ſimile v m̄q; fecerim tibi: At ille ait. Numq; Et conſeſtim balaam uidit Angelū dñi euaginato gladio qđ ſe: qui corripuit p̄phetā: At ille ſtatim dixit. peccaui neſciēs qđ tu ſtares qđ me: Et nūc ſi diſplicet tibi ut uadā 7 maledicā p̄plo dei: reuertar: Qui iuſſu angeli p̄genō p̄phetauit di

Pontifex
ſecundus

1476 3723

1476 3723

eas: oriet stella ex iacob et cōsurget virga de israel et perciet duces moab. vastabitq; oēs filios Seth. et erit idumea possessio eius: hereditas seir cedet inimicis suis: israel vero fortit̄ ager: De Jacob erit q̄ dñabit, et pder reliquias civitatis: pphetauitq; balaā et 3̄ amalech, et 3̄ assur: et demū 3̄ filios iacob. Dixitq; eis: Veniēt i trierib' de italia et supabūt assyrios: vastabūtq; hebreos: et ad extremū ē ipsi itali hoc ē romani pibūt. Demū cū hec dixisset, et a balaach sine vlllo honorē remuneratus remitteret suavit vt filias eoz virgines speciosissimas circha isrlitaz exercitiū destinaret: vt sic filij israel patrias leges relinquētes 3̄ eos idē gnet deus. Quibus victis abscēssit, et reuersus ē i locū suū: vt hētur. Numeri. 25.

Belphegor eo ē anno ab hebreis inicitari ceptus ē. Quia filij israel pp cōcupiscētiā virginū madianitaraz et moabitaz quas cognouerāt reliquētes patrias leges et honorē dei eaz ritū colere et obſuare ceperūt. Nā balaach iuxta cōsiliū balaā pphete plurimas virgines speciosas circa exercitiū isrlitaz iussit apponi q̄bus deludē et cūhūdi possit insipiētū honestatē pp eaz pulchritudinē mādauitq; eis vt cū iuuenibus isrlitaz amplexibus miserent. Illi autē amore eaz deuicti semetipsos eaz volaptatibus oīno tradidere patrias leges trāsgrediētes et plurimos deos putātes et oēs ad libidinē mulierū insurgētes ea de causa seditio pessima et multo peior seditionis chore excitari cepta ē. At moyses zelo dei p̄motus omnes isrlitaz p̄ncipes apphēdēs eos i partibus suspēdi mādauit et de filijs israel vigēti quatuor milia interficere fecit. Sz et eo tūc phinees Elazari filius vir quidē strenuus vidēs vnū ex p̄ncipib' israel noie samarias cū scorto madianita cōcubere zelo dei comotus p̄festis ambo i locis genitalibus pugione p̄fodit et mortui sūt. Ac sic moyses scelus filioz israel expiauit. vt p; numeri. 25. Hac itaq; de causa exageratus moyses ad interiū madianitaruz misit exercitiū et q̄nq; eoz reges cū innumerabili m̄titudine pemit. Quibus supatis et suagatis filij israel eoz puinciā tenuere.

Sardus herculis p̄dicti filius vt volūt rabanus et Anselm' hisdē tēporib' cū inūabili m̄titudine e lybia discessit et i tyreno mari venit ibiq; isulā sardinie occupās que icus a grecis vocabat de suo noie isulā sardinā nūcupauit: Solinus vō vbi de mirabilibus mūdi dicit eā a Thimco sandalio them dictā: et a Chriſtippo munūiā: et q̄ sardus hercule p̄creatus noie mutato eā vocauit sardinā.

Sardinia itaq; isula in tyreno mari sic cōstituta et appellata vt straboni i quiro li. placet habet latitudinis nonaginta octo miliaria. longitudinis vō. cc. xx. fm autē alios eius ambitus circiter quatuor milia stadia ē. Habet enī hec isula multā partē asperā minimeq; trāquillā. Reliquā vō rebus oībus felicē p̄cipue tritico et pecoribus atq; pascuis: Ibi nullus lup' gignit. nullus serpēs repit. Est tñ hec isula estiuo tēpore morbosa i locis maxie secūdis cōtinetq; multas ciuitates iter quas p̄cipua calaris ē vbi coraloz magna repit piscatio que et lōgo t̄p̄e beatissimi p̄ia Augustini reliquijs illustrata fuit: Ea in isula antiq̄tus nascebant arietes qui p lana pilū caprinū p̄creabāt. quos musimones vocabāt. quoz pellibus sardi thozacis modo sese muniebāt: Antea. n. sardi iolenſes dicebant. Inde q; iolen herculis amastā ferūt sardū ipsū et plerosq; herculis filios eo adduxisse, et cū acolis habitasse. a q̄b' postea sardinieſes dicit sūt. Illi' postmodū impij dignitatē peni et Aſphrica delati for̄titi sūt: q̄ cū ad v̄sus romanos bellū generēt ab eisdē peni' deleti sūt. Cui' isule dominiū romani p. m̄lta t̄p̄a potiti sūt: multas q; postmodū clades et direptiones a barbaris p̄sanis ac genuēſibus p̄pessa tādē i aragonēſiū regū manus ē deducta.

Cyrinus eiusdē sardi frater et herculis filius et ipse tēp̄tate hac v̄guit. Qui vt rabano placet ex lybia veniēs isulā quā hodie corſicā dicimus ab eo p̄mū habitatā cyrinū a suo noie nūcupauit. Deide cū q̄dā mulier noie corſica in liguria taurum depalceret ipse animal trāſ narādo mare i isulā puēit m̄lter aut p tauro sollicita nauigio stati iscijs parētib' illo delata ē: Cōpertoq; i pascuis vberrimis thauro delectata isule pulchritudinē ibidē hitare p̄stituit et a se eā corſicā noiauit:

Corſice igit̄ ipsius isule lōgitudō. cx. miliaria ē. latitudo vero. lxx. Ambitus autē ipsius tria

milis et ducata stadia: hec quippe insula in Iugustico mari est: sed a septentrione Thusco propior: Inter hanc et sardiniam insula interiacent, xx. miliaria secundum autem plinium in tercio libro tantummodo. viij. Ca. quippe insula tempore strabonis vt ipse scribit maligne collebatur et multis in locis inaccessibilis adeo erat: vt qui etus montes inhabitabant vitam latrocinij degentes belluas immanitate superabant: Idem quoque strabo in quinto de ipsis sic inquit: Quod cum romani in eos irruerent eorumque castella irrumperent magnum seruorum gregem captum aduehebant: quos romam delati eos videre mirari erat quam agrestis eorum effigies videretur. quamque bestiarum appareret diritas faciesque truculente in manibus postmodum romanorum deducta cum feracissimam etiam multis in locis reperissent: multas in ea erexere ciuitates: et plinius in tercio naturalis histor. comprobans: dicit corficam suo tempore tres et triginta habuisse ciuitates: que quidem feracitatem et insule dignitatem pre se ferre videntur: In ea nunc sex non ignobiles extant ciuitates sub Archiepiscopatibus genuensium et pisanorum ab honozio quarto pontifice (vt suo loco infra dicemus) subposite. Diu namque post varios casus corsi acti et a mauris quammaxime oppressi Ademarum quidam genuensis dux eam liberauit. et eorum quidem naues demersit quem cum postea mauri detruncassent nihilominus insula in genuensium manus per aliquod tempus deuenit. hoc quippe charoli magni filioz temporibus accidit. Sed postmodum florere pisanorum repu. per aliquod tempus eisdem paruit iterumque ecclesie romane eadem superatis pisanis in manus genuensium iterum deuenit et nunc vsque perdurat: Hec ipsa (vt aiunt) insula preter optimum vinum etiam alios fructus suauissimos gignit. Habundatque bobus. capris et ouibus ac alijs animalibus (licet non eque sicut sardinia) Et inter cetera canes ferocissimos producit: produxitque preterea etiam nostris temporibus viros clarissimos tum litterarum tumque pacis bellique artibus precipuos. quorum prestantia insula vniuersa plurimum decorat. De quibus infra locis suis dicet.

Iosue

Iosue filius Naue propheta et dux moysi et successor hoc anno Ducatum a moysi succipiens populum domini secundum Augustinum et reliquos viginti septem annis rexit. Vir sane robustus et eloquentia ingenioque clarus magnusque secundum nomen suum habitus sed et in saluatione electorum dei maximus. Qui vt filij israel consequerent hereditatem patrum suorum ipse preter quos philistinorum satrapas omnes hostes insurgentes expugnauit ac debelauit: Ad cuius preces sol hesisse dicitur ita vna dies sit facta quasi duo donec victoriam de inimicis reportaret. vt cognoscerent cuncti potentiam domini quia non deum pugnare non est facile: Primo namque Ducatus sui anno iordane patefacto populum domini deuictis. 24. regibus ad promissam terram perduxit: phasce tertium imolauit: circumfessionem intermissam inouauit cuius quidem religio sua mens et sanctitas nec non et preclara in bellis gesta in libro nominis suo prenotate pulchre habent descripta: In quo de inimicorum subuersione et populi introductione in terram promissionis et de distributione possessionum agit et per singulas vrbes viculos motes flumina torretes atque finia ecclesie celestis hierusalem spiritualia et regna describit. fuit autem hic trinomius v3 iesus iosue et osee qui non solum in gestis verum et in nomine typum domini iesu gessit: hic ipse solus vna cum caleph ex sexcentis milibus viris qui ex egypto egressi fuerant terram promissionis consecutus est. Mortuus tamen centesimo et decimo vite sue anno in monte effraim sepelitus. filij autem israel domino seruerunt octis diebus iosue et sentorum qui longo tempore vixerant post iosue et qui nouerant omnia opera domini que fecerat in israel. Et cum factus huius sit. eius festiuitas celebrat prima die mensis septembris. Libya epaphi regis et cassiopie coniugis filia et busiridis tyranni mater ad hec vsque tempora peruenit hec. n. vt lactantius refert cum in neptuni venisset concubitu. i. alieni hominis ab egypto: ex concepit et peperit busiridem immanem postea tyrannum. Ipsa deinde vt isidorus in libro ethi. scribit facta cuiusdam affricae partis regina. eius pars ex suo nomine libya dicta est: hec. n. regio ab atlante mauritanie incipit et ad canopum vsque nili hostium panditur.

Busiris autem huius libye ex neptuno filius anno primo ducatus iosue vt diuus per Augustinum scribit apud Egyptum tyrannidem exercens regnare orsus est. Qui inter cetera sue tyrannidis opera fert hos

1472

3727

3728

pites suos dñs suis: p sepe imolasse: Quā ob cām cū hercules ad eū diuertiss; 7 sili pfidia
 q̄ ceteros eū pdē temptasset. Iplum regem aris impositum hercules interfecit. Cuius qui
 dē pfidii ritus cām posuit ouidius prio d̄ arte dicēs.

Dicitur egyptus caruisse iuuantibus arua Hospitis effuso sanguine posse iouem
 Imbibus: atq; annos sicca fuisse nouē Illi busiris fies iouis hostia primus
 Cū thraſius busirim adit: mōstratq; piari Inq; 7 egypto tu dabis hospes aq̄s. Dic autē
 Busiris amiano marcello historiographo teste vrbem pdidit in thebaico tractu centū por
 tap: quā alij iouis thebas: alij thebas cuiusdā dixerūt. Greci illā heliopolim vocant.

Thebe igit que 7 heliopolis insignis Egypti ciuitas sic a busiride p hoc tēpus cōdita teste
 diodoro habuit menia cētū quadragita stadiorū ambitu: fuitq; magn^o edificijs speciosissq;
 deoz ip̄lis atq; alijs pulcherrimis ornāmētis p̄dita posuitq; i ea vt homerus dicit centū
 portas q; iuuenalis i satyris tetigit. cū dixit: Atq; vetus thebe cētū iacet obruta portis i ea^o
 q̄ppe medio fluui^o iter fluebat hāc plinius li. 36. nālis histor. totā pensilē fuisse scribit. que
 nō solū Egypti s; orbis ē totius ciuitatū felicissima fuit 7 iō ab ea regio thebaica ethiopic
 p̄termina denotata fuit: Hui^o ciues teste herodoro li. 30 apud egyptios oiu; sapiētissimi
 habebātur ex hac quippe ciuitate tēpore augusti cesaris Gallus poeta foroluiētis ibidē p̄
 toz obeliscos tres admirādos abstulit: Quoꝝ vnus q̄ acus vicit i vaticano iuxta tēplū di
 uo petro dicatū alter i circho maxio 7 alter in cāpo martio locatus ē conchas q̄z marmo
 reas 7 alia ornāmēta quibus ēt bononiēsis ciuitas nūc ornata ē ab ea retulit.

3743 1456 Lhoꝝ dntusdecim^o sicyonioꝝ rex anno decimosēptimo ducatus iosue sicyonijs regnare
 cepit. 7 regnauit annis. 30.

Dardanus corinthi regis ex electra cōtuge filius his tēporibus fm Eusebiū dardaniā condī
 dit 7 a se noiāuit: hic italus fuit 7 iāsiū fratrē hūit. Qui mortuo p̄fe cū frē de successione
 regni in discordiā venit. ex qua ēt fratrē iteremir: Quāobzē cū turbatos ciues dardanus
 tern eret. cauens sibi statiz cū parte ppli nauē cōscēdit 7 lōga actus nauigatione primo in
 samothraciā que tūc samos erat sedes habuit. Et inde i eā asie partem que helespōto cō
 tigua ē abiit: 7 illā quā occupauit orā de suo noiē dardaniā nūcupauit ibidemq; oppido
 haud magno cōstructo regnauit ānis. 50. Erichonio deniq; filio sup̄stite relicto diem clau
 sit extremū: Hūc autē ad eius posteritatem nobilitandā fingunt iouis secūdi fuisse filiū 7 in
 ter ceteros filios patrē p̄cipue dilexisse. 7 eius mores sūmope imitasse: Eo q; natā mitis 7
 religiosus erat.

3744 1455 Phenix 7 cadmus Agenoris filij: hoc anno qui ē decimus octauus ducat^o iosue: Eusebio
 teste e thebis egyptioꝝ ciuitate p̄feci i syriā venerūt. 7 apud tyru 7 Sydonē regnare cepe
 rūt iuppiter eniz saturnij filius vt diuus p̄ Aug. 18. li. de ci. di. c. 12. scribit. Europam age
 noꝝ filia 7 eoz sorozē sibi rapuerat. eamq; i crethā insulā deuexerat. vbi ex ea tres filios
 suscepit: Agenoz vero cū comp̄iss; filia suā sublatā tribus filijs suis europē scribus. v3 cili
 phenici: 7 cadmo p̄cepit sub interminatione nō redeūdi vt quesitā sorozē reducerēt. s; cuꝝ
 nō in uenissent eā patris irā formidātes ad p̄rem regredi noluerūt. S; cilix cum in insulā
 pueniss; in eodem loco resedēs locū a suo noiē ciliā noiauit ibiq; duos filios sup̄stites
 dereliquit lampaciū. i. 7 pigmaleonē: fuit eni hic acris ingenij 7 robusti corporis vir. Ci
 liciā autē prouincia syrie p̄xima ē 7 tauro mōti subiacet vt plinius i. 5. testat.

Phenix autē 7 cadmus ibidē frē relicto cū mltō comitatu inde profecti p mare rubrū in sy
 riā venerūt vbi sydonē nobilē vrbē pdiderūt quā a multitudine piscium sydonam vocaue
 rūt. eo q; tali noiē piscem ip̄i vocarēt in qua phenix ipse post regnauit: regionemq; ipsam
 a se pheniciā appellauit: Ibiq; phenix ipse cū artificiosus vir ess; vt isydoꝝ in ethi. scri
 bit qualdā litteras seu litterarum caracteres adinuenit quas phenicibus dedit. Deinde ad
 scribēdum eas istituisse vermiculū: vnde 7 color ille phenicibus dictus ē. Et viceps ino
 leuit cōsuetudo capita libꝝ ex pheniceo seu puniceo. i. rubꝝ colore conscribi.

Litteraz grecaz inuētio.

Cadmus aut phenicis frater et ipse vir sapientissimus atq; ingenio p̄stas in phenicia fratre relicto in grecia comigravit. Ibiq; secus hypocrenē fontem sedere cepit. et meditas sexdecim litterarū caracteres exquisiuit illasq; p̄mus grecis contulit et eis vti deinceps docuit. pp̄ q̄ confictū ē ipsum serpētinis dētes seminasse. Et cū haud longe a parnasso monte venisset oraculum cōsulēs responsū habuit vt bouē sequerēt indomitā et ibidem vbi consisteret sedem sibi assumeret: qui in destinātū sibi locū ductus acquieuit: ibiq; boue capta eam imolauit: lōcūq; a boue ipsa boētia noiauit. Ea q; in regione thebania aliā urbē ab antiquis thebis egyptijs ex quibus venerat edificauit in qua et regnū obtinuit. Dic aut Syringā vxorē dicit ex qua quatuor suscepit filias: v; Semelē de qua pulcherrima ples liber et dignā pulit edita frugē: et Agauē quā p̄ ericonij vni ex socijs qui illum iuere thebas ponere matrimonio copulauit. et Auctonē terciā et hāc Aristeo iunxit que ex eo atheonez peperit vt ouidius ait: Quarta: inoē pudicissimā mulierē ex cuius tumulo post mortē pp̄ eius castitatē dicitur virgā tureā surexisse.

Thebane igit civitatis ab ipso cadmo i boētia his tēporibus conditē Amphion mercurij filius muris p̄ ornare curauit qui deductis cemetarijs vt serui scribit ipse adeo dulciter lyra cecinit vt saxa in muros deducerent dicere horatio. Dicitur et amphion thebane conditor urbis Sary mouere sono testudinis et p̄ce blāda: Ducere quo vellet. et. Hāc Alexander magnus veditis sub corona ciuibus radē fūdītus euertit.

Boētia aut a cadmo sic denoiata europa regio ē i confinio athenensis cōstituta quā nōnulli sub arica regione p̄prehēdi volūt. Quin et olym sub macedonie regibus nōnulli ducenisse serūt nouiter vō qm̄ a vādalis ab aphyca pulsīs occupata fuit vandalia dicta ē.

Siculus neptuni filius his tēporib; i siciliā insulā veniēs post. Sicanū srem ibidē regnare cepit et a se insulā siciliam denoiari voluit: p̄mo nāq; insula ipsa trinacria dicebat deinde a sicania sicania: de qua solinus vbi de mirabilibus mūdi dicit. Sicanie diu ante troiana bella sicanus rex dedi. et. postremo a siculo isto sicilia denoiata fuit: Hūc tñ quidam dicunt coritoli fuisse filiū et dardani p̄rie dicit srem neptuni filiū dicitū eo q̄ ex thulcia in siciliā transfretass; et multa ibidem rudes hoies docuiss;.

Sicilia itaq; a siculo sic dicta insula ē et quedā italie pars olym fuit s; terremoto superueniente vt plinius ait ab italia diuisa ē quibusdā vndis interuenientibus et sine requie fluctuātib; . Que et triangularis est et in quibusdā cūq; angulis tria promōtoria h̄e dicit. Ex q̄bus vnus ad meridiē vergit qui et pachynus d̄. Alter ad septentrionē spectat et pelorus vocat. Nec plus distat ab italia q̄z mille quingentis passibus. Alius aut i libyā et casū redit atq; i ipsam carthaginē maxie spectare videtur. Nec ab aphyce litore plusq; centū viginti milia passuum distare p̄stat vocaturq; lilybeus: et hi tres mōtes tria insule latera p̄stituentes vnū qdē ad aphyca exponūt. Reliqua vō duo latera versus italiā coartates insulā in peloz deducūt. Hanc antiqui rome horēū vocauerunt: que oibus i rebus supior alijs italie partibus habita ē: vt pote frumēto croco: melle alijs p̄multis: et nō fructibus mō sed et pecoribus pellibus lanā et caseo.

Europam itaq; hoz sororē et Agenoris filiā p̄ hoc tēpus isigni pulchritudine floruisse constat quā quidē mulierē vt ouidius in. 3. Metha. narat iuppiter cretheisū rex ob eius imēsam formositatē sūme dilexit et vt ad eius cōcubituz puenire poss; mercuriū ex creta i phenicē p̄uinciam misit cui et impauit vt quecūq; armēta que in phenicū montanis cerneret in litas p̄duceret vbi. f. europa adolescensula cū puellis ludere consueuerat quod euz mercurius feciss; confestim iuppiter (vt erat magice artis p̄tissimus) se in taurū cādidissimum transformauit et armētis se imiscuit. Que cū cerneret virgo pulcherimū atq; māsuētum eo plurimū delectata ē et cū in eius dorsoz cōscendisset: taurus in mare descendit. ac sic terram dorso innitentem narando in cretam transtulit vbi in veram iuppiter redductus sororē eā stuprauit et pregnantē fecit atq; ex ea radamātum iunioz et sarpedonē filios suscepit. S; et ipse iuppiter in eius sempiternam memoriā terciā partē orbis Europā ex hui;

1454 3745

1442 3757

inclite mulieris noie appellauit. Illā tñ postmodū Asterus eretēsum rex in coniugē assum
psit. De tēpore tñ hui⁹ Rapine auctores discrepare vident. Cur⁹ veritate curiosis reliquim⁹
perquirēdā: pitagoras aut phus istius imaginē peregregiā ex Ere fabrefecit quā ⁊ Larenti
collocauit. fuit ⁊ alia Europa Oceani ⁊ Thethyos filia: vt scribit hesiodus.

Judicū historia hic incipit.

Othoniel ff Caleph iunior de tribu Juda post Josue mortē iudicauit isrlē iā i p
missiōis terrā collocatū) ānis. 40. Josue quippe mortuo credit q⁹ Caleph hui⁹ otho
nielis ff senior p̄fuerit p̄plo. S; ob tēporeis breuitatē nec iter Duces nec iter iudices
ānumerat. Tub'eni Juda ⁊ Symeon mortuo Josue ascēderūt Ierusalē ⁊ vniuersā exusse
rūt Ciuitatē: verūtū Jebuseos eicere nequiuērūt. S; ide ipsa trib⁹ p̄fecta Bazam ⁊ Alcalo
nem vrbes cōprehēdit. Cūq; fm domini p̄ceptū ipsaz hīatores nō iterfecissēt. S; ibidē idol
ac libidini vacassēt tradidit eos dñs in manus regū Mesopotamie ⁊ syrie: qui eos octo an
nos ml̄tis tributis ⁊ Impēis oppressere. Demū Judeis pp huiusmōi afflictioēs ⁊ iniurias
ad dñm clamātib⁹: de⁹ eis suscitauit liberatorē othonielē: qui fm Josephuz cognominatus
ē Zenes de tribu Juda: virū vtiq; p̄stantissimū: ⁊ Industriū prudētiaq; fortissimū. Qui re
spōso accepto ne despiceret pplm suū i huiusmōi necessitate p̄stiturū: quo audito p̄festi exer
citū regis Mesopotamie agrediēs vniuersū fudit atq; fugauit. Quā ob cām Iudex ppli ab
vniuersis delcet⁹ ē: Cur⁹ virtute ⁊ idustria terra trigita duobus ānis q̄euit. Hic Aram Cha
leph filiā fr̄is sui duxit vxorē. Cui p̄ dotis noie i ciuitate Cariathiarim (que iterprat ciuitas
litteraz) Irriguū sup̄ius ⁊ inferius dedit vt patet iudicū primo.

Othoniel

3759 1440

Phinees Eleazari sūmi sacerdotis fillus eo ip̄o anno quo et Othoniel p̄ncipatū obtinuit: ⁊
ip̄e tercius i p̄ntificatu p̄ri successit: s; quātū sederit: nō hēo: Uir quidē i agēdis reb⁹ strenu⁹
qui ante p̄ntificatū a Josue exercit⁹ Dux cōstitutus vniuersos regulos debellauit: S; p̄ntifi
catu suscepto in oī vtiq; reuerētia ⁊ timore ac bonitate dño deo isrl̄ seruiuit: ⁊ p̄pea statuit
illi dñs testamētū pacis. Hic ab adolescētia sua (vt sacra h; historia) zelū domini zelatus est.
Quia (vt p̄missū est) cū filij isrl̄ filij belial p̄ntē Moyse iniciassent belphegor ⁊ comedissēt
sacrificia mortuoz: vidissētq; zābri Ducē ex tribu Simeon corā fr̄ib⁹ suis accessisse ad scoz
tū Nadianiten et vidēte Moyse ⁊ cuncto p̄plo cernētē surrexit de medio: ⁊ pugione arrep
to igressus ē lupanar: ⁊ cū Imperu ambos i locis genitalis pfodiēs iterfecit pp q⁹ dixit dñs
ad Moyse. Phinees Eleazari fili⁹: filij Aaron sacerdotis auertit Irā meā a filijs isrl̄ qz
zelo meo comotus ē p̄tra eos: vt nō ipse deleerē oēs filios isrl̄ i furore meo.

3760 1439

Pādion Erictonij regis filius: qui⁹ Athenensū rex: octauo āno Iudicis Othonielis. Athe
niēsb⁹ regnare cepit: ⁊ regnauit ānis. 40. Hic duos hūit filios ⁊ totidē filias. Magnum
qz bellū diu cū rege thracū gessit: ⁊ tandē cū pace reuersus fuisse: vnā ex filiab⁹ suis prognē
noie cū ip̄o rege thracū thereo matrimonio copulauit. Que cū iam illi iūbim filij p̄peris
set paulopost indesiderium vidēdi philomenā sororē suā venit. Orauitq; maritū suuz. vt
aut Athenas pro ipsa mitteret: aut ab Athenis accersiret philomena soroz. Thereus autē
Athenas vadēs a pandione rege impetrauit: vt philomenā ad prognem sorozem duceret:
Que cū speciosissima eēt ⁊ ab eo plurimū diligere ab illo in Irinere oppressa est: ⁊ minā
ti se eum progni accusaturam: eidem l̄nguam abscidit ⁊ in quandam domum illam reser
uauit: ⁊ tandem ad prognem vxorem sorditatus veniens: dixit philomenam nausea maris
fore mortuam. Sed a soroz prognē tandem veritate compra Ithim filium ppriū patri
comedendum apposuit quē cū p̄ comedissēt: statū affuit philomena cognata suā cū capite fi
lij ⁊ p̄ri i mēsa apposuit. Sed ⁊ pater in Iracundia comotus dum illas gladio p̄sequeretur.
factū est vt miseratione Deoz. p̄gnes in Irundinem auem verteretur: ⁊ philomena i auē
sui nois ac Thereus in vpupa factus est: ⁊ sic ois regia domus fuit transformata: hec enim
lz fabulose dicta sine magnum tñ hēnt sensum.

3766 1435

Dyonis⁹ qui ⁊ Bacchus dicit⁹ hīsdē tēpore: bus teste p̄re Aug. ex semele cadmi filia nascit. Qui
adul⁹ p̄mū in gretis vini vsuz attulit. Inde p̄ totū mūdū peragrans vniuersas domesticas

regiones adire curauit: quibus et similitudo uinum prebuit: potumque ex ordeo non multum a uini sapore distare germanos consicere docuit. Hic multas urbes et iter cetera Archos in greciam perdidit. Et nisi bin urbe potentissima a nino rege condita instaurauit et quinquaginta milibus uirorum adimpleuit. Ordinemque preterea militare primus aduenit: pro quod illi ludii scenici sunt instituti. Et ob rem Indis populis bellum intulit: in quo quidem bello multas amazones mulieres adiutrices habuit. Et propea mulierum corpore pigrit. Appellate autem sunt eius adiutrices Bache: non ita quod uirtute fuerit nobiles quam furore. Sustulit autem (ut diodorus refert) omnes impios qui in orbe erant: primusque boues multis in locis inuenisse ferunt: quorum opera ueriorum et nitidiorum frugum semina producere. Quamobrem illum poete cum cornibus finxere. feruntque illum pro ceteris decoro et molli corpore fuisse et delicis admodum deditum. Tradunt insuper Musas cum illo fuisse perfectas bonis quidem aribus doctas et quam maxime psalendi eruditas: quibus de ipse plurimum delectabatur. Secutusque est illum semper Silenus illius pedagogus ac eius nutritor: Uir sane optimorum studiorum institutor. De isto Dionysio multa narrantur.

Dionysius aliter siue liber pro fuit in diebus Moysi: quem de industria hic reseruauit: uir sane potens atque splendidus qui memorabilia opera gessit. Hic in egypto natus: cum deus egyptios israelitarum persecutores varijs plagis affligeret: timens egyptum periturum: inde cum multis secessit: et in europa percessit. Dionysius ita alius Sicilie tyrannus fuit: de quo libro quinto infra dicemus. Is Dionysium genuit regni successorem: uirum dedecorosum et omni turpitudine repletum.

Epopeus decimusseptimus Sicyoniorum rex anno. 7. Iudicis Othonielis sicyonijs regnare cepit et regnauit annis. 35.

Lynceus est undecimus Argiuorum rex post Danaum regem socerum suum: eodem anno regnare cepit: et regnauit annis. 41. hunc lynceum ouidius appellat: qui et solus ex quinquaginta fratribus suis et egipti filijs pietate hypermestrem coniugis a morte euasit. Sed demum danao patruo et socero suo pulso: pro eo regnauit. Alij autem dicunt eum socerum suum occidisse. Tandem et ipse cum regnasset. 41. annis Abante et Jasio atque Acrisio filijs derelictis diem clausit.

Belocus decimus octauus Assyriorum rex decimo othonielis iudicis anno: post Amyntham regem qui regnauerat. 45. annis et ipse regnare cepit: et regnauit annis. 25. Cuius filia Athoia que et semiramis dicebatur cum eodem prope regnauit annis. 7.

Uiri disciplinis excellentes.

Lyncus thebus Musis et poeta Mercurij ex medusa uania filius: pro hoc tempore teste eusebio claudit: hic primus e tribus poetis quadam diuina mentis investigatione composita peregrina mensuris: et temporibus regulata consinxit. Qui sicut hermodorus primo disciplinarum testatur. Scripsit mundi generationes uel solis et lune cursum. Aliumque et fructuum generationes. Et in primo sui operis uersu: prope simul nata dixit: quem secutus Anaxagoras facta similiter omnia dixit: eaque mente composita. Occubuit autem in euboia ab Apolline sagitta transfixus. Quem uirginem in bucho dixit illi prope fuisse Amphion similitudo musicus. Iouis ex Anthiopa uxore filius: sed alij dicunt mercurij huiusmodi et tempore huiusmodi floruisse. Qui secundum plinium in. 7. natural. histo. li. primo musicum inuenit: et lyra cantando. Thebanos muros straxit: dicente seneca in hercule furere. Cuiusque muros natus Amphion ioue. Struxit canendo saxa modulatu trahens. Hic ut diximus Thebas amplauit urbem atque in ea cum fratre regnauit. Ipse proterea cum Zeto et Chalae fratribus in vlionem maris sue licet Argiuorum regem et Dirce eius prope occidit eo quod matrem occiderit et cadmum regem depulerit. Nyobeque tantali filia accipiens ex qua septem genuit filios et totidem filias tandem in semetipso manum iniciens occubuit. Aesculapius medicus. apollinis et coronidis (ut poete testatur) filius hac est tempestate floruit hic a patre apolline chironi centauro traditus didicit medicinam et adeo peritus euasit: ut hipolium thesei filium ab equis dilaceratum sua arte ad uitam reduceret ob quod a ioue ex indignatione fulminatus occubuit. Quod uirgilius testatur dicens poenis reuocatum herbis et amore diane: Tu pater omnipotens aliquem indignatus ab undis Mortalem infernis ad lumina surgere uite. Ipse repertorem medicine talis et artis. Fulmine phoebigenam stigas detrahit in undas etc. Dicuntque hunc epydauri moratum fuisse.

1432

3767

1430

3769

1429

3730

Aesculapios aut̄ tres Cicero de natura deoz̄ fuisse dixit. Quoz̄ p̄mū dicit filiu suū apoll̄
nis; eūq; p̄mū speculū inuenisse; et p̄mū vulnus obligasse; et hūc ab archadibus asserit sū
me coli. Secūdū vō dicit fr̄em fuisse secūdi Mercurij ex Valēte p̄e atq; Coronide matre
natū; eūq; p̄cussū fulmine iterisse, et cynosuris hūatum. Tertū vō d̄r filiu fuisse asippi et
Larſinoe. Eūq; p̄mū alui purgationē; et vētis euulsionē cōperisse. Eūq; sepulchrū esse
in archadia. Unū aut̄ istoꝝ romani insigne t̄plm̄ in insula Tiberis construxere; et loco salu
tatis dei diu coluere.

Niobes p̄dicti amphionis vxor et Larali filia; per hoc tēpus iter egregias mulieres nō solū
regia dignitate s; et p̄cipua filioꝝ secūditate et sapiētia plurimū illustrata fuit. Ipsa enī et vt
oēs affirmāt septē filios et toridē filias sūmo decore p̄stātes ex amphione rege peperit. De
qua quidē prole superbiēs admodū gloriabat. et se latone isto filioꝝ numero p̄ferēbat.
Quā obrē Irata latona. (vt fabule ferunt) mādauit apolini vt filios et diane vt filias eius
arcu interficerent; Quibus latone tamq; mat̄ri obtēperātibus; contigit vt vno tēpore niō
bes filijs orbata fieret. Qua ex re Amphion rex qui ex p̄e tantoꝝ filioꝝ orbus factus
esset dolore impellente manu p̄prio gladio se perimeret. Sed et Niobes mater tot filioꝝ
funeribus superstes vidua mestaq; intam grandem et obstinatam taciturnitatem ouenit;
vt potius immobile saxum videretur q; femina. Quam obrem a poetis postea fictum est:
eam apud siphilum vbi filij fuerant sepulti in lapideā statuam fuerit conuersa.

Zetum musicum et eloquētie p̄dicitū Amphionis p̄dicti fr̄em cū ipso floruisse et regnasse ho
merus dicit. Hic cū Amphione fr̄e in vltionē mat̄ris linceū regē iterfecit. Quē tñ lactācius
et Seruius dicūt fuisse rusticū virū esto cū fr̄e regni gl̄ia insignitus fuerit. Duos eiz̄ filios v; z
Jthilum et Thyim ex Aidona coniuge genuit.

Mynos Europe et Iouis filius trigēsimonono othonielis iudicis anno; post iouē p̄rem siue
Asteriū regē i creta regnauit. Qui p̄mū cretēlibus vt Aristotiles in ethicis testat leges de
dit; hic pasiphen solis filia sumpsit vxorē. ex qua filios filiasq; suscepit. Inter quos Andro
geū p̄clare Indolis filiu et duas filias Ariadnaz et p̄hedrā Thoātis matrem habuit. Verū
cū Androgeus eius filius Atleta fortissim⁹ cōctos suparet; ab Atheniēlibus et vicinis me
garēlibus apud Athenas cōuocatis occisus est. Ob cuius mortē Mynos p̄ ira p̄ctus eue
stigio nauibus nōnullis collectis atheniensibus durū intulit bellū. Quibus victis. penā sta
tuit; vt quot ānis septē filios darēt seruituros; aut in vltionē androgei vltimū subirent sup
pliciu; pro vt placeret regie maystati dicente virgi. 6. Tu; pendere penas. Cecropide iussū
miserū septena quotannis Corpora natoꝝ; stat ductis sortibus vna. Et vt nōnulli ferunt;
p̄mīs tribus ānis plebeoz̄ natos; secūdis trib⁹ populares. Tercis vō nobiles exhibuerūt.
Inter quos Theseus forte missus adiutorio ariadnes Minothaurū iteremūt; et ex ipso die
Atheniēsēs a tribnti pena liberati sūt. Postremo hic Dedalū eo q̄ leno fuisse; in adulterio
pasiphes vna cū icaro ei⁹ filio labyrintho clausit ex quo cū euolasset sūpris armis eos vsq;
in siciliā p̄secutus ē; vbi (vt Aristoteli placet) apud Lamerinū oppidū a filiabus crotali oc
cisus est; cuius post mortem eum apud inferos iudicem dixere poete: Tres enim filios post
se reliquit seu genuit v; z Androgeum Glaucum et Deucalionē; ac ariadnaz et p̄hedrā filias.
Carta regio vltima Asiē minozis ps rhodo insule contermina (de qua infra li. 5. latius dice
tur) his tēporibus sub Mynoe isto regni sui p̄cipiū sūpsit. seq; eidē p̄rio subdidit cui⁹ po
puli p̄us (vt herodot⁹ scribit) leleges vocabant; que ē postmodū halycarnasta dicta fuit: In
qua Artēmisia regina sepulchrū viro suo Mausolo adeo magnificū p̄struxit vt e septē
spectaculis mūdi vnū esse cēseatur. Eius viri hactenus circa rem militarem admodum stu
diosi fuerūt. Ubi nunc opulētissima turcoꝝ possessio hētur; plana equidem victis opulētissi
mis; quos oēs superioribus annis post euboeam perditam) petrus mocenico venetozū po
stes dux tum classes venete p̄fectus hostili ato inuasit diripuitq; ac incendit.

Beniamin et gabaa destructio pro muliere stuprata.

3790

1409

Vir quidā leuita de tribu leui habitās in Effraim hīsdē rēporib⁹ cū vxore ex Bethleēm i ga
baa que erat de tribu Benjamin venit illucq; i domū cuiusdā senis de tribu sua diuertit Et
dū hospitatus esset quidā iuēculi illi⁹ ciuitatis qui viderāt mulierē i platea pulcherimā se
nioris domū i qua manebat circūdederūt volētes illa abuti. Et cū cernerēt senior 7 leuites
sibi violētā pro libidine īferri: necessitate coacti tradiderūt mulierē illudēdā. Quā cū tota
nocte abusi fuissent mane ad hostiū viri corruēs mortua ē. Qd cernēs vir vxorē. s. fore de
functā: eius cadauer i duodecim ptes cōcidit: easq; in oēm isrl misit mādauitq; seruis suis
portitoribus: vt oibus auctores mortis ei⁹ pderent 7 eiusmodi ihonestatē cūctis tribubus
iditaret. Quāobrē filij isrl in ira cōcitati in sylo ante tabernaculū cōuenerūt: 7 cōclamātes
in aza repente processerūt 7 Irruētes vniuersos Leuitatis Gabaa viros cū vniuersa Be
niamin tribu ceciderūt atq; interemerūt. In ea quippe pugna de viris israēl quadraginta
milia pugnatorū pmo occiderūt. S; de viris Benjamin circa viginti quinque milia extincti sūt
7 vniuersa ciuitatē gabaa igne cōcremauerūt: ibiq; oēs mulieres 7 infantulos peremerūt: 7
similia alijs eiusdē tribus ciuitatib⁹ fecerūt: Et nō remāserūt de vniuerso beniamin qui eas
dere potuerūt nisi sexcēti viri: reliquos autē cū iuētis percusserūt gladio. Proposuerāt ei; 3
filij isrl hāc tribū oīno delere: s; murato cōsilio dederūt viris qui supuerāt quadringentas
virgines de ciuitate Jabes quā euerterāt q; secū in plū accedere noluerūt: Sibi autē alias
ducetas in die festo rapi singulis singulas pmiserunt. Atq; hoc modo tribus Benjamin
pene tota pisset. isrl itaq; sapientia reparata est. floruitq; repente vt iosephus li. 5. refert 7
opulente magnitudine alijsq; bonis oibus hoc itaq; bellum ita actū 7 sedatum ē: vt hētur
Iudicum vltimo.

Belopares decimus nonus assyrio 7 rex trigésimosexto othomelis iudicis āno assyrijs regna
re cepit 7 regnavit ānis. 30.

Aioth

Joth secundus hebreoz iudex ex tribu Benjamin Jare fill⁹. hoc āno Dux sup isrl
pstitur⁹ iudicauit ānis. 80. Vir qdē iclitus 7 audacia ac corpore ad opa exercēda ro
bustissim⁹: q; i vtraq; manu maximā fortitudinē hēbat. Hic cū videret Eglon mo
abiliaz regē mltis bellis pplm isrl affligisse: 7 mltas ciuitates abstulisse. ac mltā eis tributa
iposuisse: miser⁹ his q; patiebāt ab iniuria Moabitaz hoc mō (Iubete deo) pplz suū libera
uit. Nā qdā munera cū Egloni regi i hierico obtuliss; eidē secretū petijt. Quo audito pēnti
vniuersos famulos e pclauī abire pcepit. Quib⁹ egressis. Aioth pēntim i corde regē pcussit
7 adeo valide: vt i vulnere capulus ferrū sequeret. Ibiq; i vulnere gladiū dereliquēs e ca
mera egressus ē clausā ianuā dereliquēs. Eo sic mortuo Aioth Jere cūctis isrlitictis latēter
rem a se gestā iudicauit. Qui sumētes arma sup inimicos irruerūt: 7 aliosquidē pmerunt
alios vō fugauerūt: 7 ex inimicis ad. 10. milia iterfecerūt: reliquos autē Moabitas extra pfi
nēs suos elecerūt. Ac sic hoc mō hebrei p Aioth ab fuitate moabitaz liberati sunt. Et ob
hāc cām Aioth picipat⁹ honore ab plebe honorat⁹ ē. Et cū hāc dignitatē. 80. ānis tenuiss;
desuēt⁹ ē oī vīute 7 laude dign⁹. Sangar at quidā fili⁹ Anath post hūc elect⁹ ē vir quidem
strenuus: q; suo vomere sexcētos viros occidit s; pmo āno vitā expleuit. vt p; iudicū. 4. c.

Tātalus pbrygioz rex iouis tercij ex plote nymphā fill⁹ suscept⁹ ad hoc rēp⁹ vsq; puenit. vir
(vt aiūt) magnitudinis imense. Hic bellū obraptū ganimedē aduersus Troez dardanie regē
7 ganimedis psem habuit. Et cū eēt vir auarissim⁹ 7 rem domesticā suā plurimū augere cu
raret pro qua popularē exhauriebat pecuniā: singūt poete cū deos ad cōiuuiū iuitasse: qui
b⁹ vt expiētiam eoz; deitatis expiri poss; filij pelopez eis comedēdū apposuit: mētus ali
as ēē carnes. Qui cognoscētes faci⁹: nō solū abstinere. verū collectis i vnuz; mēbus pue
nū ad vitā reducere. ppter q; scelus iupiter eū in infernū detrussit: hocq; supplicio dānauit
vt vsq; ad inferius labiū lempidissima diuisaret aqua. Insup 7 ei inclinari arbores redolē
tib⁹ pomis vsq; ad eius os statuit. Que oīa fugiebāt dum ea carpere conaret 7 ab ipso extol
lebant. Et sic faciū ē vt iter poma 7 aquas pōitus fame 7 siti deficeret Dicēte quodā poeta

1399

3800

nec bibit inter aquas: nec poma pendentia carpit. Tantalus infelix quem sua fata premunt
 Diuitis hoc magni facies erit: oia laute Qui tenet: et sicco cōquoquit ore famem; hūc tuos
 hūisse filios ex raygeta vxore legimus. Niobem predictā filiā et pelopem.

3802

1397

Tantalus alius corinthioꝝ rex fuit: quē dicūt iouis secūdi fuisse filiū virū quidē p̄sīmū et
 adeo: vt dicat a poetis Deoꝝ mēsis accubuisse. Quō ideo fictū puto: qz supremus p̄bus et elo
 quētissimus fuit: sicut testat diuus hieronym⁹ ad paulinū dicens. Et de tantali fonte potatē
 Eam obrem eidē excelsissimā Arcem corinthiꝝ extruxerūt: vt qui in eam ascendissent in
 celum ascendisse viderentur.

3803

1396

Pelops aut̄ terciusdecimus Argiuoꝝ rex Tantali primi p̄dicti filius: āno tercio Aioth Judi
 cis apud argos regnare cepit: et regnauit annis: 52. Uir quidē Insignis bellator Qui cum
 apud phrygas primū regnaret bellū aduersus Eonomaum helidis atqz pise regē habuit.
 Eius quidē causā hypodamiā Eonomaī filiā ab ipso dilectā atqz in cōiugiū postulatā et de
 negatā fuisse dicunt. Quā tñ tandē obtinuit. Hic peloponēsum et cheronēsum a se noiauit
 Quin et deinde p̄sas in Thuscīa cōdidisse nōnulli affirmāt: virgiliū iducētes qui ait in. io.
 Encidos. Nos parere Jubenit alphe ab origine pise. Urbs ethrusca solo. Alij vero nō p̄sas
 thuscīe: sed alpheā illū cōdidisse volūt: aqua hoc est ab eius colonis et ea que ē in thuscīa tra
 xit originē. Hunc p̄ (vt diximus) dīs comedēdum apposuit: pro quo dī Tantalū predicta
 pena mulctarūt. Hic quatuor ex hypodamiā vxore genuit filios. Agamēnonē. Menelaum
 Atreū et nestem.

3807

1392

Erictheus sextus Atheniensū rex p̄adionis regis fili⁹ post p̄fē octauo Aioth iudicis israhel
 āno regnare cepit et regnauit annis. 50. Hūc scribit homerus li. 2. Iliados fuisse regē magna
 nimū: et a principio a minerua susceptū atqz educatū: pp̄loꝝ Atheniēsi pro rege traditū: pp̄
 qd̄ Atheniēses annua minerue solēnia thauoꝝ. s. et Agnoꝝ sacrificijs in ea insigni vrbe ab
 illo et deiceps agere ceperūt. Hic orithya; pulcherrimā genuit filiā: quā cū Boceas adamaf
 ser: et sibi cōiugē dari postulasset nec ipetrare potuisset: eā vi rapuit: et in traciā secū deuulit
 vbi ex ea zethum et calaim procreauit. Hūc fabula veniū fuisse consingit.

3816

1383

Laumedon decimus octauus sicyonioꝝ rex āno sexodecimo Aioth iudicis israhel sicyonis re
 gnare cepit: et regnauit ānis. 40. Hic troiane seu Ilionis vrbis muros extruere cepit: et cum
 ei pecunia deficeret audiuit apud Troianos pecuniā esse in sacrario Neptuni et Apollinis
 referuatā: quā ipse laumedon iureiurādo prestito se nō solū eādē restitūrū s; insup ex pp̄ria
 largitūrū in predictis locis sacris repromisit atqz ita accepta pecunia in edificatiōe muroꝝ ciui
 tatis expēdit. nec tandē petētibus eam restituere voluit. S; adueniēte aquarū inūdatiōe: et
 post eā nō satis a sole digestā aierē infecit et pestem intulit: que duo quoniā ad Appollinē et
 Neptunū p̄tinere vident̄ adinuentū est: ea ob piuriū a deceptis dīs s; ore immissa. poete aut̄
 singūt eū cū Ciuitatē muris circūdare voluisset cū Apollie et Neptuno puenisse: vt ipsi mu
 ros facerēt mercede cū iuramēto pmissa: Qui cū fecissent laumedon pmissum seruare no
 luit. Quāobzē idignati dī Neptunus vrbe aquis repleuit: et apollo pestē inmisit. Huic mul
 ti filij et filie fuere: et inter ceteros priamus eius successor fuit.

3822

1377

Abas lyncei regis ex hypermestra cōiuge filius duodecimus Argiuoꝝ rex: anno vigesimose
 cūdo Aioth iudicis israhel Argiuis regnare cepit et regnauit annis. 23. Hūc aut̄ bellicosum ho
 minē et accerimū ingenij fuisse dicūt. Qui cū multa strenue gessisset: et duos post se reliquit
 filios p̄rethum. s. et Accrisium.

Persus vir nobilissim⁹ et totius grece nobilitas p̄. Iouis et Danais Achrysi argiuoꝝ regis
 filie ex adulterio (vt aiūt) p̄creatus: his tēporibus vna cū matre Danaes postqz ad iunioꝝ
 regē se cōtulerat eidēqz mater infūonio se cōiunxerat ardeā vrbe cōdidit: quā postea ha
 nibal cū romāis bellū gerens exussit Deinde cū in greciā rediēs accrisiū auū argiuoꝝ regē (s;
 nō sp̄ote) iteremisset p̄rimoꝝ argolicos dimittēs se in Mycenās trāstulit: vbi et prim⁹ p̄inci
 patū obtinuit. Inde etiā et Saccia traciēs in asiā venit. Ibiqz persis ase domitis eternū nois
 sui cognomēnū oedit. In qua et p̄sopolis vrbez persici regni caput p̄didit. Et atlātē mauroꝝ

regē i Apolydoro obsedit ⁊ demū fugauit. Post hęc Medusā gorgonē dictā Sardinie In-
sule reginā locupletissimā iterficiēs eius diuitias Infinitas rapuit ⁊ p mare i pſiam uenexit
Unde pfectū ē ipsius Gorgonis caput fuisse serpētib⁹ crinitū qđ pro diuitijs accipit. fert qđ
⁊ alios quosdā supasse. s. phineū ⁊ ei⁹ socios. i. uiciā i nuptijs perpetrāda. Itē protibēū va-
tē magnūq; pſim qui relicta pſia pſia: prius regnauit i carpato insula ac Impauit egypt-
tijs. Qui pſus pſus scripsit hois naturā fore duplicē. v.3. terrenā ⁊ celestē. Poliderē preterea
Magnetis filiū nutritorē suū supauit: qui pluralitatē vitioꝝ significat Deniq; Dyonisiū
qui ⁊ liber pſ dſ in perſiaz iterfecit. Alia quoq; multa hic perſeus viuēdo peregit. Demū
dicūt perſeu vna cū cepheo ⁊ Cassiopea atq; Andromeda coniuge in celuz fuisse assumptū
⁊ inter celi sydera collocatū.

Dynastia decianona apud Egyptū āno. 30. Iudicis aioth cepta ē: que durauit ānis. 144. sub
Impatoribus quinq;. Quia ea i dynastia Egyptij suo impatore vii ceperūt. Quoz prim⁹
Setbus noie impauit ānis. 55. Ramesses secundus ānus. 66. Tertius amenophis ānis. 40.
Quartus animenomes annis. 26. Thuoꝝis quintus annis. 7. his psumptis Dyapolitanoꝝ
dynastia subsecuta est. Troianoꝝ regni principium.

Tros a quo Troia Erichthonij regi filius filij Dardani filij Iouis tercij ex Electra āno qua
dragesimo iudicis aioth iā ueteranus Dardaniā uentēs Troiā pdidit: ⁊ cū esset vir armo-
rū pitissim⁹ āpliato regno ex suo noie regionē: q̄ vsq; tūc Dardania dicebat Troiā appella-
uit: hic bellum hūit aduersus Tantalū predictū phrygie regē. ⁊ id ob raptū sibi ab eo Sa-
nymedē filiū quē preter Ilionē ⁊ Alſaracū genuit: quibus supstinibus diem obiit.

Troia igitē teste liuio li. 7. de bello macedonico nō ciuitas: s; minoris Alſie regio fuit: i qua
Ilion cātarissima ciuitas fuit. Que ⁊ nōnūq; pro ipsa vrbe Troia ponit: vt Quidius pmo
epistolaz ait Troia tacet certe: ⁊ alibi i eadē eplā. Jam seges ē vbi Troia fuit. Que teste ho-
mero li. 4. Oium q̄ sub sole ac stellifero celo sūt vrbiū quidē Insignissima ē Troia. Quo
tū in loco Ilū seu ipsa Troia ciuitas fuerit nullibi nūc pperit hētur. Quia ea exusta lapi-
des ⁊ quecūq; alia Inde ablata sūt. Ex quo satis edocemur: vt nemo i rebus hūanis spem
suā pstituat: aut se perpetuo i hoc seculo māsurū putet: quādo ingens Troia ⁊ totius Alſie
columen ita extincta ē vt neq; cadauer neq; uestigij aliquod appareat.

Sesulana iſſignis olim Ethruerie ciuitas ⁊ ipsa hisdē tēporib⁹ ab Iasio dardani iſe pdita fuit
q̄ haud lōge a florētina vrbe pdita fuerat. Ab ipsis deide florētinis āno salutis nſe. 1024.
pmo acceptis: ⁊ i se ppariter traductis sesulanis ciuib⁹ euerſa fuit. ⁊ adco vt nūc Uicus mo-
dici precij habita sit: quāuis episcopālē sedē nūc vsq; retineat. cui⁹ nūc Sultelm⁹ Bech⁹ flo-
rētinus ciuis ⁊ quōdā nſi ordiā gnālis dignissim⁹ epūs est: vir quidē eloquentissim⁹ ⁊ litera-
rū sacraz iterpres celeberrim⁹. Hāc rāte potētie fuisse legim⁹ vt persepe claudib⁹ grauiſſimis
gothos attriuerit ⁊ fuderit ⁊ ad centum milia vno pzelio detruncauerit.

Sanymedes Troi pdicti regis fil⁹ hac tēpeſtate fuit: Cui cū ab adoleſcētia speciosissim⁹ ado-
lescēs esset: a Tātalo rege phrygie pſi raptus fuit: pp: qđ maximū plū iter ipsos reges fuit.
Hūit eiz Tātalu ad Iouis cretētis grāz pmerendā: quē sciebat virū Inpudicissimū sub si-
gnis aquile uenātē adoleſcētulū pſi rapuisse: ⁊ Ioui dono dedisse: propter qđ iſctū ē eū deo-
rū pincernā factū fuisse: qz iter celi Imaſines eū greci figurarūt. Cuius quidē celestē Ima-
ginē ad suoꝝ solatiū dicūt eā esse quā aquariū uocamus. In quo existēte sole. terra maxi-
mis hymbribus irrigat. De huius pulchritudinis elegātia. Uirgi. dixit. Intextusq; puer frō-
dosa regib⁹ ida Veloces iaculo ceruos cursuq; fatigat.

Acer anbellanti similis: quē pzeper ab ida: Sublimem pedib⁹ rapuit Iouis armiger vncis
lōgeui palmas ne quicq; ad sydera tēdūt. Custodes: seuitq; canū latrat⁹ ad auras rē.

Samia sibylla pma iter decē vates phemone hisdē tēprib⁹ sicut Eusebi⁹ refert ex ametrīs ver-
sibus de dño nſo iesu xpo deq; beata uirgine Maria aperte pphetaſſe dſ. Cuius mētio-
nem facit Niebanoꝝ qui res gestas Alexandri macedonis scripsit.

Proetus seu prius terciusdecimus Argiuoz rex. āno qdragesimoquarto iudicis Aioth

1369

3830

1359

3840

1357

3842

1356

3843

3844

1355

Argiuis regnare cepit. et regnauit post Abantē p̄tem suā annis. 17. Huic Anthiope p̄iunx fuit ex qua tres speciosissimas suscepit filias: que cum formosissime euassissent. Uno etiā i ipsa eaz̄ adoleſcētia vlt̄a q̄z decet mulieres vti ceperūt: et aliquando inebriate nōnumq̄z vltro se p̄i regi p̄ferre audebāt. Quā ob̄iē fingunt poete: q̄ sic elate tēplum Junonis in trauerūt: et se eide; Junoni Deē p̄tulerūt: ex quo turbata Juno illis furozē talē inmisit. vt se vacas arbitrarent: et Alatra timētes siluas optarent. P̄i autē egre ferens eaz̄ superbiam eas Melāpe phisico curādas tradidit.

Melāpus itaq̄ medicus Amithaonis filius patria Argiuus: tēpestate hac ē Eusebio teste floruit Qui vt virg. in. 3. Georgi li. 7. Uetruuius in li. Architecture tradūt Medicus fuit il lustris. Quicq̄ et predictas prophēti regis filias elatiōe maxima inflatas ipso hel'eboro sanauit morbo. fuit q̄z egregius Mantes. i. totus vates siue diuinus. vt idem Eusebius testatur ac Stacius li. 3. Thebaidos.

3845

1354

Hercules gigas posterior illo supradicto: p̄ hoc tēpus teste diuino p̄fe Aug. 19. de ci. dei floruit. Quem dicunt duodecim insignes et inhumāos p̄fecisse labores. Quoz̄ primus (vt p̄ Aug. 18. de ci. dei. c. 12. scribit) q̄ semithaurū d̄i vicit. Secundus iterfectio et extorziatio leonis i Insula Nemea Tercius fugatio Arpyaz. Quartus ablatio pomoz̄ auroz̄ de horo filiaz̄ Atlatis dracone custode sopito. Quin^o catenatio Cerberi deuoz̄atis perithoum in raptu proserpine. Sextus oppressio Diomedis regis tracte: qui pauit equos hūāa carne Septim^o extincio hydre serpentis in lerna palude. Octauus deuicatio Acheloi i varias formas se mutantis. Non^o prostratio Anthei gigantis l bye qui terrā tāgendo semp vires resu mebat. Decimus occisio cacchi qui ignē euomere dicit. Undecim^o interfectio Apri Archadie regis. Duodecimus suppoz̄atio celi donec Atlas respiraret. Alios his supaddidit Qui dius. 9. Meth. dicens Antheū libye gigantē vicit. Serionē gigantē hyspanie regez occidit cui^o armēta in signū victorie abduxit. Ex filia fauni latinū regē procreauit. Leonē iterfecit Didrā serpētē i lerna palude extirxit. Stradiū itineris vno anhellitu percurrit. Agonē olimpicum Instaurauit. Cerauros p̄triuuit. In insulis gades colūnas posuit. Ilion ciuitate euer tit: et laumedontē phrygie regē interfecit: hic Jouis filius fuit. Cui oēs poete sine alioz̄ dissenſentia vniuersas has laudes tribuūt. De cuius laudibus et o ris laboribus Martialis i. 9. Epigramatum sic prosequitur dicens. Aerepidem siluis ceruam: stymphaudas vndis. Si cupis alcide. cognoscere facta prioris Abstulit: a stygia cū cane venit aqua. Disce: liby domuit: aurea poma tulit. fecudā vetuit repari moribus hydraz Peltrā scythico discussit amazōa dono. Hesperias thulco lauit in amne boues: Addidit arcadio terga leonis. apro Hic tñ aduertendum est q̄ non vnus et idem videt herculis cui tot tantaq̄ ingentia facta contribuit. Nā cum varro quadraginta tres hercules numerasset: postea adiecit: q̄ oēs qui aliquid fortiter fecissent hercules velut appellati uo noie dicti fuerūt. Od̄ et diuus p̄ Aug. in. 18. de ci. dei. ca. 19. cōfirmare v̄: dicens: mltos fuisse hercules q̄ etanson. p̄pter mirabile ipsius fortitudinē putatus sic hercules.

3855

1344

Sicyon decimus octauus sicyonioz̄ rex a quo ob viri p̄statiā sicyonij dicti sunt qui prius Egelai dicebant: anno. 5. Jud. cis Aioth p̄fe laumedūte defuncto. Sicyonijs regnare cepit: et regnauit ānis. 45. Nulibi tñ inuenire potui hūc a laumedōre fuisse generatū.

fabularū inuentio.

fabule ē tēpestate hac fm Eusebiū primo inuēte sūt: lz sint qui dicāt Elopū primū eaz̄ inuētozē ad veritatē nālē exponādā ne s. vileſcerēt nature secreta. Unde h̄z diuersas rerum naturas et qualitates deoz̄ noia et actiōes cōfixerūt. Diuus autē p̄ Aug. 18. de ci. dei. c. 13. dicit a diebus Josue vsq̄ ad troianum bellū has fabulas in grecia fuisse cōfictas. Ut q̄ ipetuosa libidine vulcani cū minerua Erictoniū cū pedibus Draconis fuisse progeneritū. fabulosū et poeticū dicit. Sz reuera i tēplo vulcani et minerue qd̄ ambo Athenis cōmune habebāt inuēus fuit pūr dracōe inuolut^o: q̄ significabat eū magnū futurū: et p̄pter cōc̄ aboz̄ tēplū vtriusq̄ dicebat fili^o: cū tñ eius parentes ignoti essent.

Item de Triptolomo: q̄ iubente cerere Anguibus aliibus poratus indigentibus terris frumenta distribuit.

Item de Minoshauro: quod fuerit Bestia reclusa labyrintho: quo cum intrassent hoies in extricabili errore nō poterāt exire.

Item de Centauro: q̄ equi hoiesq̄ natura p̄iunctus erat.

Item de Cerbero: q̄ sit triceps inferozum Canis: Item de phryxo ⁊ helle eius sore: q̄ ne cū ariete volarint.

Item de Sogone quod fuerit crinita serpentibus: ⁊ aspicientes conuertebat in lapides.

Item de Bellozofunte: q̄ equo p̄nis volante sit vectus. qui pegastus ⁊ quus dicitur ē.

Item de Amphione musico q̄ Cithare suauitate lapides mulserit ⁊ attraxerit i muros thebe.

Item de Dedalo ⁊ Icharo eius filio. q̄ coapratia pennis volauerint.

Item de Edippo q̄ Monstrum quoddam. que sphynge dicebatur humana facie quadrupedem soluta: que ab illo proponi solet velut in solubili questione suo precipitio perire compulerit.

Item de Antheo quem necauit hercules: q̄ filius terre fuerit propter q̄ cadens in terram fortior fuerit: Fabula vnde dicatur.

fabule autē (teste Isidoro primo Ethic. libro capitulo. 25) dicūt a fādo: nō q̄ fuerit res facte s̄ loquēdo ficte: quas poete p̄mo iduxerūt triplici de causa. Aut delectādi causa quales sunt apud plautū ⁊ Terentiū: ⁊ ille que a vulgo narrant: aut ad rerū naturā narādā seu exponādā: Ut q̄ vulcan⁹ sit claudus: q̄ ignis nūq̄ sua natura suēt rectus: Et q̄ chymera hois cito pueniēs sit Bestia triformis: cui⁹ p̄ima pars adolescētia ē ferox vt leo: Secunda iuuentus quā vidit vt caprā: q̄ sicut luxuria ferida ē vt capra. Tercia senect⁹ cāntus ⁊ infexus. Sic fabula hippocentauri ex equo ⁊ hoie cōfecti hūane vite velocitatē exprimit: Tertio ad mores p̄ponēdos p̄fingunt quecūq̄ res siue aiantia iter se loquētia: vt p̄ narationē fictā ad id q̄ agit. verax significatio refect. Ut apud horatiū d̄ Mure ⁊ Mustella: apud Esopū ⁊ amia nū de vulpe ⁊ lupo: ⁊ i libro iudicū capitulo. 9. de lignis libani. Et apud Demosthenē de lupis ⁊ canibus ad liberationē oratoꝝ p̄fictis.

D:lbo:2

1320

3879

Elboza propheta de tribu effraim vna cum Sisarach viro suo de tribu Neptalim iudicauit Israelē annis. 40. Ubi connumerantur. 20. anni quibus Jabin Cananeoꝝ rex oppressit populum dei Mortuo enim aiorh iudice filij israel addiderunt facere malū in conspectu domini. Qui non colentes dominum deum patrum suorum ⁊ mandata eius contēnentes: tradidit eos in manus Jabin Cananeoꝝ regem: qui regnabat in ciuitate Aseroth: qui habebat armatoꝝ. 300. milia equitū. 10. milia: ⁊ currum tria milia possidebat. Cui⁹ exercitus Dux erat vir nomine Sylara: Qui veniēs ad Israelitas vehementer afflixit eos: ⁊ subiciens sibi tributa per viginti annis soluere cōpulerit. Atq̄ ira dum tribularentur clamauerunt ad dominum. Rogaueruntq̄ Delbozam prophetissam vt dominum pro eis deprecaretur ne. s. despiceret eos a chananeis oppressos. Cui⁹ precibus deus annuit ⁊ Ducem elegit virum suum nomine Barach. Qui exhortatione Delboze congregauit sibi exercitum. 10. milia Iuuenum: ⁊ ad hostes processerunt: Et factō congressu vniuersum Chananeoꝝ exercitum fuderunt: ⁊ alios quidem occiderunt: alios vero inter currus ⁊ equites conculcauerunt Sylara autem de curru exiliens: fugiens i domum cuiusdam mulieris se abscondit. Qui siti fatigatos lactis potum ab ipsa recepit: ⁊ cum nimium bibisset obdormiuit. Illa vero dormienti clauum ferreum per tempus infixit ⁊ maleo eum terra confixit. Venientibus paulo post hominibus Barach cum ostendit eum terra confixum. Ac sic triumphus hebreis per mulierem accessit: inde Barach exercitum super assur ducens Jabin regem interfecit: quo mortuo Ciuitatem eius cepit: ⁊ ad fundamenta vsq̄ deiecit. Et sic Barach cum Delboza iudicauit Israel. 40. annis: Quibus mortuis. Madianite etiam eos affligerunt septem annis vide hec iudicū quadragesimo ⁊ quinto capitulo.

Laurentum seu lauretorum regni principū.

3885

1314

Picus Augur Ausonie rex 7 saturni regis filius (Eutropio teste) sexto delboze iud'cis āno patri in latij regno successit 7 regnavit ānis. 31. Egregius sane vir 7 Augur ac bellator fortissimus: Qui ideo Augur 7 picus dictus fuit: qz domi picū Auē tenebat p̄ quē futura p̄ noscebat: Et cū eā obrē etiā eloquētissimus euasisset qua eloquētia multos i suū comodū traxit agrestes viros: q̄s fecit sibi obsequiosos: ideo fictū apocretis fuit: eū i auē sui nois fuisse p̄uer sum. Nā sicut picus auis ligua ad se formicas trahit: sic 7 hic rex sua eloquētia. i. ligua traxit agrestes q̄ formicis sūt similes: Hic lusoria pilā adiuēnt 7 id ludēdi exercitiū (vt Plinius ait) suis p̄mū docuit: Ipse aut̄ i regno. Laurentū vrbē cōdidit q̄ nunc Sabinoꝝ cultras nūcupat: ab vrbe Roma miliario trigelimo distat: vbi 7 regni sui sedē p̄stituit: ideo āt lauretū appellauit qz i ci' arce vt papias ait arbor laurus reperta sit: Et cū p̄us Necaba dicere eā obrē lauretū appellat voluit: Hoc āt lauretū seu lauretoꝝ regnū p̄mū oīz regno zū i italia celebre dictū fuit: Hic vxozē duxit noīe faunā seu fatuā q̄ suis carmib' p̄sepe de mentare faciebat hoīes a qua faunū filiū regni successorē suscepit. Hic aut̄ nō p̄tētus regni sui possessiōe vltro p̄cedēs regionē nō paruā occupās a se Picenū noīauit quā nūc Mar'chia anchonitanā dicimus in qua nōnulle sunt ciuitates 7 potissimum: Vrbū sūmum Archolum Anchona 7 Adria aqua Adriaticum mare atqz aliē multe.

3886

1313

Pycenū itaqz regio a pico isto rege sic dicta hodie anchonitana marchia dicit. Que licet a pico rege appellatā dixerimus prio. s. loci ipsius habitatoꝝ: sunt tñ q̄ dicāt 7 putēt potius ab aue pico cognominatam q̄ his diebus in huiusce gentis vexillis confedisse dicitur. Hec q̄ppe regio ab ozīere habet isauruz fluiū nunc folia dictum: a meridie superum mar': post fluiū troentus Esculum p̄terlabens: Ea. n. pycenī regio oī frugū genere referissimā ē. Tyrrhenus lydi regis frater: tēpestate ac regno fratri dmissō ex lydia que 7 Meonia secedēs in Cisalpinā galliā puenit 7 tādē cū ad maritima thuscie deuenisset: eā regionē occupās a se tyrenā noīauit ac deinceps pisanū mare Tyrrenū appellatū est: Qui ibidē p̄dis latrocinijsqz iūstēns ad p̄dones cōuocandos Tubaz vsuz p̄imus inuenit. Ethruria q̄ 7 Thuscia Italie regio p̄mo Tyrrena (vt diximus) a Tyrreno p̄dicto nomē accepit sed mox a sacris ritu 7 deoꝝ frēq̄ntia: Ethruria ē appellata: cui' terminī nūc a mara fluuiū vsqz ad Liberi q̄ iter se cētū septuagītaquattuor milib' passuū distat feruntur. Apeninus equidē mons 7 isez mare eius pars maris q̄ ad dictoꝝ amniū ostijs lōgitudine 7 ad Sardinia insulā vsqz latitudie terminata est: Quādoqz Thuscū q̄nqz Tyrenū pelagus dicta ē: Eiusdē āt regionis Ethrurie laudib' noui 7 veteres pleni sūt libri: Que omīū virtutū tam diuinaz q̄ humanaz magra habita est: Duodecim hec extātes cōtinet ciuitates: v3 Perusiū. Cornetū. Uolaterā. Pisas. Lucā. Sarzanā. Pistoriū. Arzetū. Senas. Massam: 7 florentiā. fuere 7 antiq̄s tēpoꝝibus aliē nō ignobiles Ethrurie Ciuitates: hiaz solo equate. s. luna populonia. Agilina. Fesule. Rusalle. Clusū. Faleria: 7 Vulsinū. Prenestina inexpugnabilis Ciuitas i Arzino monte posita iuxta Arzetū decē 7 octo milib' passuū hisdē tēpoꝝibus a Ceculo Vulcani filio p̄dita fuit quē sorozes iuxta ignē fortuitu iuenerūt dicēte Vir. i. 7. Ene. Ne p̄nestine fūdator defuit vrbis: Vulcano genitū pecora iter agrestia regē: iuētūqz focis ois quē credidit etas ceculus: Hanc tñ Solin' vbi de mirabilib' mūdi a p̄neste latini regis filio p̄dita pot' fuisse dixit. Ipse aut̄ Ceculus postea multitudie scelleratoꝝ collecta cū diu latrocinar' fuisset p̄nestinā vrbē i mōtib' p̄didit. Dicta qz p̄nestina fuit vt q̄dā aiunt a multitudie arboꝝ: que in eo loco frēq̄nter nascuntur. Midas Hordij regis phrigie fili' p̄ hoc ipsū tēp' fm Eusebiū regnavit post p̄ez i phrigia q̄ tāraz diuitiaz locuples fuit vt p̄ctos pene reges opulētia 7 diuitijs superaritū q̄ serūt poete q̄ oia q̄ tāgebat iuxta votū vertebant in auz: Verū cū gelidi 7 ignaui cordis homo eēt existimans optimū diuitias augere infinitas vsu tandē eaz ex auaritia caruit. Hic ideo vt scribit Ouidius cum iter Marsiā seu iter panē Apollinēqz Iudex delectus fuisset: 7 ex hereti suo igenio pro Marsiā sentiētiā tulisset ab Apolline asininis auribus deformatus ē.

Acrisius abanis regis filius et proci regis frater ultimus argiuorum rex. hoc anno quod est duodeci-
 mus annus Delboze iudicis cum regnasset annis. 31. a Perseo eius nepote non sponte in occidit et
 cum non nisi Daphne filia post se reliquisset: regnum transiit in Mycenis: hic autem ut lactatius scribit
 cum unice haberet filiam in responsis habuit se manu filij filie sue moriturus fore: Qui ad hoc eui
 tandum filiam in quadam turri reclusit mandauitque ne quis homo ad eam accedere posset. Sed Iuppiter
 eius formositatem audierat cum ad eam accedere non valeret: se in auri gutta vertit et per regulas in eius
 gremium se cadere permisit: et eo modo pregnans effecta fuit: Quo audito proci eam in archa recludi et
 in mari proci iussit: tandem casu a piscatore archa capta coepit ibi Daphne et paruulum filium quem
 in ea enixa fuerat et ad Pelionum regem eos detulit: quod mulieris generis cognoscens illa libenter sibi con-
 iugio copulauit: filium autem eius cui Perseus nomen fuerat cum excreuisset in argos veniens Acrisi-
 um non sponte interfecit: Eo itaque interfecto timore percussus argos reliquit et transiit in Mycenis
 imperio atque cum ibidem pacem regnasset ipse. scilicet et filius eius Stenellus dimisso regno Euristheo
 inde secessere.

argiuorum Regem Epilogus.

Argiuorum reges cum a primo inacho rege usque ad hunc acrisium ultimum: 544. annis imperassent duo-
 decimo Delboze iudicis anno defecere: fuerunt autem qui regnauerunt reges quatuordecim: Quo-
 rum primus Inachus, qui anno sexagesimo Isaac patriarche regnare ceperat: et regnauit annis. 50.
 Secundus phozon, annis 60. Sextus phozbas annis 35. Decimus Dana, annis 50.
 Tertius Apis, annis 35. Septimus triopas annis 64. Undecimus Lice, annis 40.
 Quartus Argus, annis 70. Octauus Lrotopus annis 21. Duodecimus Abas annis 23.
 Quintus Lriassus annis 54. Nonus Stenellus annis. 11. Tertiusdecimus proci, annis 17.
 Acrisius ultimus, annis 31. Quibus suppuratis fuerunt anni. 544. Et ex tunc translatus est
 regnum ad Mycenis unde fuit agamemnon: sicut patet. 18. de ci. dei cap. 15.

Mycenarum regni principium.

Post acrisium itaque in Mycenis regno argiuorum translato: hi reges fuere: videlicet Perse-
 us. Stenellus. Euristheus. atreus. Tyestes. agamemnon. Egistus. Bozestes. Crisamenos.
 Penthilus et Lomethes usque ad heraclidaz descensum.

Mycene autem urbs (non regem) fuit in argolica achate puicia sic primam cognominata a Mycea Ni-
 pha hec. n. agamemnonis patria et regnum fuit dicere Vir. Eruct ille argos agamemnonias quem my-
 cenas. argos sicut in achata erat: quod hippium cognominabat: ut testat Plin. li. 4. nat. histor. di-
 stans nouem milibus passuum a Mycenis: ubi et regiumcula Argos erat a qua greci prope Ar-
 giui dicti sunt: aliud tamen fuit Argos Ciuitatis nomen in Attica non longe ab Athenis: aliud
 insuper ciuitatis nomen in pelagia: quod argos pelagicum dicitur.

Perseus itaque predictus Iouis ex Daphne filius Auo Acrisio non sponte interfecto. Mycenis
 primum regnare cepit. Ibi quoque cum pace una cum Stenello filio regnasset dimittens regnum Eu-
 ristheo Stenelli filio: inde secessit.

Euristheus itaque Stenelli filius tertius Mycenaz rex: decioseptimo Delboze iudicis anno My-
 cenis regnare cepit et regnauit (Eusebio teste) annis. 45. hic Hercule quemdam habebat obsequentem
 cui et Junonis astu imperabat quotidie varia agredi monstra quibus perire posset hic omnibus circum-
 quaque ornatus est tandem cum regnasset predictum tempus successorum moriens Atreum filium reliquit.
 Pandion huius nominis fuit octauus atheniensium rex eo ipso anno cum Euristheo atheniensibus regnare ce-
 pit: et regnauit annis. 25. hic adiunxerat eo Tyrreo rege trachum: potius regem fudit qui Athenas ob-
 siderat: pro cuius merito pandion filiam prognem illi dedit uxorem sicut dicit Ouis. 6. Metha. lib.
 Polybus vigesimus Sicyoniorum rex: post Sicyonem patrem vigesimo Delboze iudicis anno Si-
 cyonis regnare cepit et regnauit annis. 40.

Dannias vigesimustertius Assyriorum post Lamparem regem vigesimo septimo Delboze iudi-
 cis anno regnare cepit et regnauit annis. 15.

Ilion Trois regis Troiano filius hoc anno ut dicit Eusebius Iliam illam iclytam homeri car-
 mie perdidit imo potius auulsiuit et ex suo nomine nuncupauit. cum prius es nomine prius dicta fuerit.
 Troia eam quippe ut Plinius li. 5. nat. histor. scribit amplissimam instaurauit mille. n. et quin-

1308

3891

1307

3892

1303

3896

1300

3899

1293

3906

gentis passibus a mari remota erat vbi oīum rez vbertas erat: ipsa quippe est q̄ decēna
lē grecoz obsidionē passa fuit 7 ab eis tandem deleta vt infra dicitur.

Uiri disciplinis excellentes.

3910 1289 Mercurius lyricus posterior illo Medico de quo supradiximus tēpestate hac floruit: Quē
ferūt lyrā 7 syrigas. i. pbistulas a syryga Archadie Nympha postmōz dictas iuēnisse: hoc. l.
mō vt Jlydoz. 3. etbi. li. c. 8. scribit: Cū Nil⁹ post inūdatiōē ad p̄pos meat⁹ rezederet va
riaqz aialla i cāpis relicta essēt iuēt Mercuri⁹ mortuā testudinē q̄si putrefactā cui⁹ neruuli
arēntes 7 extēsi in ore conche ad auram posite: tenuem sybilluz reddebant ad cuius imi
tationem ipse lyrā fabricauit.

Eriubrea seu Eriphila sibylla plurimū i signis i Babilōne orta: quā Apollodoruz Eriubre⁹
phus affirmāt suā fuisse ciuē: his tēporib⁹ fuisse 7 floruisse credit: Hec. n. magni meriti apō
deū fuit ex cui⁹ qdē munere futura tāta claritate meruit describere vt euāgeliiū pon⁹ q̄ vati
ciniū scripta sua videant: Nā de chzisti icarnatiōē passiōēqz ac beata v̄gine nec nō 7 de iu
deoz regno plima vaticinata ē: Deide pcūctatib⁹ grecis de expeditiōē Troie. Tāta clara
te suos labores 7 vrbis excidiū carminibus descripsit vt nil post factū nosceret clarius q̄
ante ab ipsa. platū fuerat lōge quoqz ante Romanoz iperū 7 eoz varios casus q̄busdam
carmib⁹ p̄plexa ē: Que cū perpetua virginitate floruisse tādē felici dormitiōē q̄euit i pace.

3919 1280 Edcon siue Iroboal: q̄rtus hebreoz iudex: post Aioth iudicē: iudicauit Jsr̄lēm ānis
40. q̄b⁹ etiā p̄numerant septē āni. q̄b⁹ Jsr̄l fuit i Madianitis 7 Amalechitis. Hic igit
ex tribu Manale 7 Jasi fili⁹ fuit: vir certe humilis s; vrute sūmus: q̄ cū pplm dei cū dijs
alienis fornicari dephēdisset 7 Erā Baal extruere vidisset: zelo dei 7 legis sue p̄mor⁹ Arā
7 Baal destruxit: 7 iroboal vocat⁹ ē: Suscepto ide Ducatu cōgregatis trecēti v̄iū fortissī
mis nocte q̄dā de mādato dñi se certam ini dedit: 7 percussit q̄tuoz Madianitaz reges: v; z
Ozeb. Zeb. Zebēe 7 Salmana: Quib⁹ superatis 7 iterfectis: oīs Madian hūiliatus ē corā
filijs Jsr̄ael: mortuūqz fuerūt i ea pugna q̄si cētū. xx. milia Madianitaz 7 arabū q̄ eis sola
tia p̄buerant. p̄ qua multa preda hebreis collata est. Nec deinceps quoad Sedeon vixit
potuerūt Madianite vltra ceruices errigere: sed q̄euit ira per. 40. ānos q̄b⁹ p̄fuit Sedeō
populo dei. genuit aut Sedeon hic septuagira filios ex ml̄tis vxozibus q̄s hebāt quos oēs
Abimelech spurius ipsi⁹ Sedeonis fill⁹ post p̄ris iteritū iterfecit mortu⁹ est tandē Sedeon se
nex 7 sepultus est i Effrem regiōē in sepulchro p̄ris sui: vt pater iudicū. 8. ca.

Sedeon

3921 1278 Egeus pādionis regis filius: sextus Atheniēsū rex so Sedeōis iudicis āno post patrē regna
re cepit 7 regnauit ānis. 48. Hic duas hūit vxozes 7 ex p̄ma Theseū genuit. fa aut fuit me
dea a Jalone pfuga: Jsto aut regnāte multa icomoda Atheniēsib⁹ euenerē. Bellū. n. cū mē
noe cretēsū rege diu tulere: cū q̄ tandē Atheniēsēs succubere: Quib⁹ 7 has leges iposuit
vt singulis ānis septē nobiles iuuenes ad Minotauz i cretā mitterent: Et tandē cū soz su
per theseum cecidisset. Illū p̄ Egeus i nauī vbi erāt oīa nauigij ornamēta nigra misit mā
dauitqz filio egeus vt si p̄tingeret i agendis eū felicē obtinere exitū rediēdo nauī albū pone
ret velū amoto nigro: vt a lōge fortunū suū cernere posset. Theseus autem patris manda
torum in rediēdo imemor non amoto nigro velo rediēbat: Egeus aut ex celsa turri a lon
ge. p̄spectans: nigrū videns velū theseū mortuū credēs: ex turri se i Mare precipitē dedit:
7 mortuus est. Sed atheniēsib⁹ liberatis Egeū in filij solatium marinū Deum vocauerūt
7 vt multozum opinio est Egeo marī nomen dedit.

3922 1277 Tyrus insignis Syrie ciuitas vetustate originis: 7 magnitudine ac claritate ante oēs eiusdez
Syrie 7 phenicis regionū ciuitates memoranda: tertio Sedeōis iudicis āno fm Eusebium
p̄dita fuit: Que tñ pus Sara dicta fuit: Et aut p̄ditionis auctor Agenoz Belli p̄sci i q̄dā
insula extitit a terra septuaginta passuū milib⁹ diuisa: sed postmodū Alexādi magni op
pugnātis idustria terra facta fuit: vt Qui. li. 15. Metha. testatus ē: Hec vt Josephus i. 3. li.
scribit ante Ierosolymitaz tēplū annis ducentis 7 quadraginta cōdita fuit.

3940 1259 Inachus vigesimū primus Sicymionioz rex anno. xxix. Sedeonis iudicis post Polybū pa

trem Sicyonijs regnarē cepit ⁊ regnauit annis. 41.

A. reus ⁊ Thyestes fratres Eurithi filij. 24. Sedeonis iudicis āno: post p̄m Mycenis regnare ceperūt: ⁊ regnauerunt nūc vnus nūc ali' ānie. 65. Atreus aut' Astronomus nō ignobilis existēs: p̄mus solis Eclipsiz iuenit: Thyestos vero vir lubricus fuit. q̄ cuz aliquando cū Europa fratris vxore cōcubuisset: ab irato fratre Atreo ei' filij occisi sūt ⁊ ad p̄ris mē fam appositū cuius facinoris vltionē cū Thyestes a dijs expeteret: Rūdit ei apollo posse altero scelere nasci eius facinoris vidicē si v3 cū pelopia filia sua ppria p̄cūberet: Quo facto natus ē Egistus q̄ Atreū patruū tādē iterfecit. atq̄ Agamēnonē a bello troiano redeuntē similit̄ interemit: De quibus fratribus inter se dissidētib⁹ ⁊ seuentibus mlt̄a a poetis narrantur: ⁊ p̄sertim a Statio diuersis in locis.

Argonautaz nauigatio q̄ troiani belli cā fuit: s̄m Eusebiuz āno. 25. Sedeonis iudicis icēpit q̄ sic introducitur: Post Neptunū erichonij successorē: vt Justinus q̄ huiusmodi h̄storiz li. 2. scripsit: Dicit Atheniēsū regē ad egeū descendērat: cui Theseus filius (vt p̄dicū ē) ex p̄or vxore erat: q̄ mortua Medea Colchoz regis filia sūpsit vxorē: ex q̄ medum suscepit. Medea vō sibi timēs p̄pter adultā Thesei p̄uigni etatē ad patrē suū vna cū Medo Colchos redijt: Pelens aut' peloponēsis rex timēs ne Jasō illustris Estōis fili' fr̄is sui regnū inuaderet suavit Jasō: q̄rē vel' aureū apō Colchos iulā: sperās p̄ hoc aut ex lōga nauigatiōe: aut ex bello barbarico iteritū iuuenis puenire. fecitq̄ sibi p̄parari argo nauē p̄cherrimā ab Argo ei' architecto sic dictā. Ad cui' magnitudinē stupētib⁹ cūctis: cū diffusa eēt ei' rei fama mlt̄os egregios Iuuenes ad certamē Jason allexit: Equ' clarissimi erāt Castor ⁊ polux Hercules. Telamō. Orphe'. Zethus. Calays aliq̄q̄ p̄res splēdidissimi gr̄e ⁊ viute Iuuenes q̄ ob nobilitatē semideos appellat Stari': ⁊ nauigās phrygiā applicuit regnate sibi laumedōte. Cex sic Justin' li. 4. refert Jasō e phugia repulsus colchos venit: vbi regē deuicēs egī laū regis filiū iterfecit: vellus aureū abstulit. Medea regisq̄ filia abducēs sibi vxorē fecit: q̄ ⁊ postea repudiavit: Sz cū postmōz a Pelia regis filio e Thessalia p̄sus eēt recōciliata sibi Medea cū filio Medo igētē iuuenū mlt̄itudinē collegit: Colchos r̄petijt: vbi soceoz suū regē regno p̄sus: viriliū restituit: Nōnullas ēt ciuitates i recōp̄sationē poris iurie r̄gno ei' adiecit: Hāc argonautaz h̄storiz mlt̄i tā gr̄eci q̄ latini scriptis p̄mēdaue: ex q̄b⁹ Orphe' q̄ iterfuit ⁊ Apollon' gr̄ec' q̄ materiā hāc late p̄secut' ē: Ex latinis vō Qui. lib. Metha. Valerius flachus poeta: Diodorus Siculus h̄storicus: ⁊ Justinus a q̄ pene hec scripta elicimus.

Viri disciplina excellentes.

Sibylla Delphica vates insignissima his tēporib⁹ vt Eusebi' testat floruit. Que iter cetera a sacro spiritu edocta multis carmib⁹ icarnationē vbi dei p̄scripsit. Eiusq̄ vbi vitaz ⁊ miracula p̄ditionēq̄ capturā. illusiōes turpissimā mortē resurrectionēq̄ ac ascēsiōē ei' ita plūcīde p̄scripsit vt h̄storiz magis dictasse quā v̄tueros actus p̄dixisse visa sit. De hac Crisippus (vt lactātinus refert) locutus est i eo li. quē de diuinatiōe cōposuit.

Orpheus Theolog' ⁊ poeta natiōe Thraz: his tēporib⁹ i p̄cio fuit. Qui Diodoro siculo i q̄nto h̄storiaz li. testate. Oēs q̄nū extat memoria i doctria a Melodia ac poesi excessit: ⁊ suauitate cātus p̄ceteris clarus extitit. Qui Lytharā ab Apolline p̄re a poetis accepisse v̄f cui' modulari ⁊ dulcedine nō solū hoies sed ⁊ lapides ac siluas i numeroz se motare cogebat dicēte Qui. Sara serasq̄ lyra mouit Rodopeus Orpheus Tartareosq̄ lacus: trigeminūq̄ canē: Hui' aut' iuentū Plī. in li. h̄stor. nālis fuisse auguria ex ceteris aiālib⁹ sumi: que primo tantum ex auib⁹: sumebantur. fertur. n. cum hic sacra p̄mus liberi patris in Gr̄ciam iduxisset: Mulieres i eū coniurauere: ⁊ nil mali eum suspicantē illam ligonibus interfecere ⁊ in hiberum fluuiū p̄tecere.

Museus insignis poeta Orpheo p̄dicto in Argonautica testate: cū ipso clarus fuit hic cuiusdā Eumolphi filius fuit ⁊ q̄ hoc affirmāt iducunt i testimoniū illius epitaphiū his verbis traductū: Eumolphi dilecti filii habet phalerici: solum museuz corruptū corpore sub hoc tumulo: Hic vnus ex tribus inuētozibus poesis fuit. Quedā de isto reperuntur poe-

1256 3943

1255 3944

mata et quāmaxime de amore leandri.

Dedalus faber prestatissimi ingenij vir: his tēporibus floruisse dicitur. Qui sicut Plinius in 7. natural. hystoriae parietum ac tectorum primus inventor fuit: et apud cretam insulam labyrinthum extruxit. Aueque metallum artificioso spiritu volare fecit. Simulacra quoque composuit, quae eadem arte mouebantur: Primumque omnium pedes statuarum seunctos fecit. Mēsam et ac sellam primus fabricauit: Qui tandem propter nepotis necem una cum hycaro eius filio in labyrintho quae ipse construxerat inclusus fuit: ubi cum aliquandiu permansisset uxoris Mynois auxilio euasit: assumptoque nauigandi remedio una cum hycaro fugam petiit: Quāobrem sumpta est fabula quod ambo alii sibi bi impostis ad fugam: volandi officium sibi susceperunt. Sed hycarus patri non obtemperans defecit. Quae omnia apud Ouidium 8. Metamorphosin plenius habentur.

Perdix etiam Dedali ipsius ex sorore nepos natione Atheniensis, et ipse ingenij acutissimi adolescentem tēpestate hac ferram in modum spine piscis ad secandum ligna primus fabricauit: propter quod Dedalus qui eundem perdicem nepotem suum in arte lignaria erudiendum susceperat inuidia motus ab arce precipitē dedit: Unde perdix postea a poetis in auem sui nominis fingitur mutatus.

3951 1248 Sofarinus vigesimusquartus Assyriorum rex patris regis defuncto trigésimosexto Sedeonis Iudicis anno regnare cepit: et regnavit annis. 19.

3959 1240 Bimelech quidam Iudeorum Iudex: Iudicauit Iherosolimam post Sedeon annis. 3. Die enim Sedeonis ex meretrice filius fuit vir fortis viribus et insignis propugnator: qui mortuo patre septuaginta fratres suos occidit uno duntaxat excepto nomine Joathan: Quāobrem illi dominus mala morte perire fecit: Nam cum oppidum quoddam obsideret nomine Thebes facto discursu eum cepit. Ibidemque cum esset turris cellissima vniuersi confugerunt in eam obsidereque et hanc volens: dum prope venisset ad muros et mulier quaedam fragmentum mole sumens caput ipsius repetere percussit. Et cadens in terram sauius armigerum eius rogauit ut eum occideret ne a muliere interfectus esse videretur. Et ille quod preceptum adimpleuit. Ac sic deus reddidit ei malum quod fecerat propter premissum suum interficiendo fratres suos: ac etiam quae in Sichimitas: quos omnes deleuit hanc penam exoluit: hanc quippe calamitatem eius frater Johathā et diuinatione praedixerat ut patet iudicium. cap. 9.

3960 1241 Jason Esionis thesalie, regis filius et pelie est regis nepos his temporibus cum iugiter ai et virtutis homo esset multa per Asiam egit magnifica: et tanta quod ut ibidem Dei ritu coleret: et suo nomine placuisset plurima. Ipse, nam, ut Plinius ait: primus fuit qui longa nauis (quam triremem dicimus) usus fuit: et ipsa quod in pegaso sinu ab Argo architecto suo extruere fecit ut supra in Argonautis satis dictum est. Ex pegaso igitur sinu triremem soluens in lemnus insulam deuenit. Ibi superatis mulieribus qui viros interfecerant, Isiphylem Thoantis regis olim filiam uxorem duxit et pregnantem reliquens cum Naui in Colchos deuenit. Ubi et cum ob eius formositatem a Medea Colchorum regis filia ingenti gaudio exceptus est: Qui cum se maritum futurum suspicasset: ab ea doctus fuit quomodo Berypedes tauros habentes eneos pedes, id est regni proceres viribus insuperabiles domare et iugo suo subigere posset: haec quod sunt poetica: quae ad historiam non pertinent veram: Sed cum esset Jason eloquentissimus vir apud Colchos existens proceres regni Colchorum homines elatos non bello tantum sed oratione suavi et circumuentionibus suis superauit. Illosque in sua Medeaque sententiam trahens populares ad seditionem concitauit. Ibi quoque praefecto regni ab ipsis propter dissensionem ceso Colchi aduersus se ipsos armare et in bello quodam perseverantes demum fatigati ab Jasone non solum subiugati sunt: sed etiam diuinitus suis penis nudati sunt atque aureo vellere, id est grege habente pretiosissimum vellus puati sunt: His gestis et laomedonte rege occiso in Ilium veniens troiam vastauit ac Esionam regis filiam rapuit quam Thalemōi uxorem dedit eo quod Troiam primus intrauerit. Inde cum ingenti preda abiens cum suis ad propria reueiuit: Quibus autem huius Jasonis finis fuerit non me legisse memini.

Vir doctissimus excellentes.

3961 1238 Tamyrus Ammonis filius natione Lycaoniae: vir caritandi gratia egregius his temporibus clarus fuit

Qui teste Homero cum ex Oechalia aliquando veniens in doxio esset musasque obuias habuisset ca

tandī sciētā gl̄iabundis sibi p̄i vendicauit atq; eas ea gr̄a elatus ad certamē musices iuua
uit: Ad cuius isolentē vocē ille Iouis filie stomachate. Et modulationē q̄ p̄cedit erat: et
pullande cythare periciam ac sensum visus q̄ penitus ei abstulerūt: Quāobz dicebat p̄
pertius me licet et Thamyre cātoris fata sequatur: Nūq̄ ad formosos iniuide cecus ero:
Philamon musicus grecus p̄ia Delphius p̄ hoc ipsuz tēpus apud grecos instrumētū quod
chorus vicē p̄mus innēit: Id. n. vt Iydozus ait: ē pellis q̄dam ouas buccas habēs: et per
vnam eaz vētus inspiratur: et per alia sonus emittitur.

Laphythaz et Cēthaurōz bellum per hoc ipsum tēpus (vt scribit Eusebius) fuit hī fuerūt
populi in thesalia alpestres a q̄bus cēthauri ipsi q̄ media parte viri et media parte Eq̄ erāt
origiē duxere et oēs testant poete: Sed laphythe postea cū ipsis cēthauris crudelia duxer
bella: vñ et Virg. fo. Geor. li. ait. Et magno Ileū laphythis cratera minantē: Nos imānissi
mos laphytas cū pirithous eoz rex vxorē duceret Centauros sibi vicinos et deos omēs
Marte dūtaxat excepto ad nuptias vocauit: Quare numē iratū i illos furore imisse per
misit hanc laphythaz gentē fugari cediq; atq; deleri: vñ dicit Vir. Mars perdere gentē
inanem laphythū valuit: Hi namq; laphyre (vt Rabanus asserit) a laphya Apollinis fi
lia seu vxore denoiati sunt: Que apud Thessalos magni momenti et precij mulier fuit: et q̄
de nō nisi insignis mulier fuit: postq̄ egregij ab ea populi denoiati sunt:

Martem autē Iouis et iunonis filij: Deum vtiq; ferocissimū atq; Armigēz ad hec vsq; tē
pora puenisse constat: Qui cum ferocissimus ab oibus p̄dicet ob id bello armisq; p̄esse
poete volunt. Lūi Stratus in Thebayde regione domū et ministros fuisse describit: Et li
cet eum referant hoīem ac deum dīrum atq; cruciatum. amantē tñ fuisse volunt: et ini alias
Venerē vulcani vxorē dilexisse et eius vsum concubitus: Ex quo multa fabulant poete
et quāmaxime Homerus in Odyssea: Hic ap̄ traces et Bistōas habitasse scribitur: q̄ ē fri
gidissima regio. Ibiq; cum eēt ferox et sanguine plenus omnē vitam suam cōsumpsit: fe
runt. n. hunc sanguinē fuisse cibozum obrūcatorē vini gurgitatorē. Immoderatissimum
consilio segnē fraudibus copiosum in p̄cipitijs facillē: clamosum furiosum: nū nisi p̄ certa
mē optantē et multa alia: q̄ certe omnia marti planete vt Astrologi volunt conuenit dīcun
tur. Hec. n. stella sub Arctos cardine in Aquilone ē: a qua vt plurimum tēpestates: grandē
nes: fulgura tonitrua. Nymbi: et stridētes aquilones procedere videmus: Huic namq; deo
Lurrus attribuitur: et lupum ei in turelam attribuūt ac picum auē: et ex herbis gramē: Et
ideo Romani cum bellum aliquod tractare vellēt eidē Marti in Ara ex gramine constru
cta sacrificabant.

Tola

Ola ex Tribu Iachar sextus Irlitaz iudex post Abimelech: iudicauit Iraelē ānis 1237
23. vt patet iudiciū. x. hic phue patruī Abimelech iudicis filius fuit: de quo nil memo
rie dignū scriptū reperit: Moziens tandē in Sanir sepellitur.

faunus Pici Regis fill: scōus Laurētoz rex p̄re āno fo Tole iudicis defuncto i regnū succe
dens regnauit ānis. 30. Hic (vt Pōpili⁹ ait) Saturno auo suo nepharia sacra p̄stituit et ei⁹
sororē seu vxorē faunā illi cōsecrauit: eo q̄ p̄ mores decusq; regij clā vini ollā ebibisset q̄
ebria facta: eā v̄rgis mirtels turbat⁹ rex vsq; ad mortem cecidit: postea facti penitēs illi sa
tros detulit honores: Sūt tñ q̄ dicant q̄ faunus fatidicus vir fuerit: et eius p̄iunx et soror
fauna fatidica et inde fatua appellata q̄ se i Tyberim fluuiū p̄cipitauerit: Quapropter q̄
adhuc inspirari solēt fatuari dicunt: Hi post mortē ēt oppinōe oīuz deoz p̄sortio sūt adie
cti: Tūc. n. pploz oppinō ad deificādū facilis erat: eos. s. i. q̄b⁹ alicui⁹ v̄tutis splēdor et indu
stria singularis enitebat: Hic autē genuis faunos. Satyros. Panes. et Siluanos. Acū et Eū
rimedontem et Latinum et faunam que fuit ei soror et coniunx.

Diozum scelectozum epilogus.

Et vt de scelectis dīs in fauno isto finē faciam dignū duxi deoz scelectoz noīa hinc singu
larim recēdere: Quoz omniū scelectoz duodecim mares et femine octo fuere: Quoz vñ
ginti nomina hic fm ordinem dignitatis eozum ponuntur: Et p̄mo.

3962

3964

Janus	Mercurius	Neptunus	Tellus	Minerva
Juppiter	Apollo	Sol	Ceres	Venus
Saturnus	Mars	Orchus qui & Pluto	Juno	Vesta &
Genius	Vulcanus	Liberpater q̄ & Bacch⁹	Diana	Luna: hi ideo precipui

habentur: qz magis innotuerunt populis.

3972 1227

Priamus Laumedontis regis Troianoꝝ filius decimo Tole iudicis isrl̄ āno. post p̄ez ab iasone interfectū: regnū suscipiēs, regnauit vsqz ad Troiā captā annis ferme. 52. hic iter mortales adeo notus extitit vt vix vsqz modo eo notior alter sit: Qui suscepto r̄gno Iliū urbē nup a iasone & ei⁹ sorijs dirrutā statū igēti gl̄ia instaurauit atqz exornauit. Homo certe oim pulcherrimus statura igenti linguaqz facundus ac viribus oib⁹ prestās sed oculis strabo in ciuitibus. n. suis clemens & in hostibus formidabilis: Cui cū p̄tra pro votis p̄spera succederēt, **Decubā** Dimāris regis Thracie filiā duxit vxorē ex qua vt **Licero** i p̄mo tusculanay q̄stionū ait decē & octo suscepit filios & filias, Quoz p̄mus **Hector**. Secundus **Deyphob⁹**. Tertius **Hellenus**. Quartus **Troilus**. Quit⁹ **Alexāder** q̄ & **Paris** q̄ helenay hūit vxorē & alios filios quū noia sūt **Creusa**: **Casādra**: **Iliōa**: **Laodices**: **Lycastes**: **Mediscastes**: **Polixena**: **Laon**: **Polydor⁹**: **Lycō**: **Esac⁹**: **Anthyfus**: **Ilus**: **Teucer**: **Dimocoōtes**: **Lchemō**: **Cromeō**: **Sorgitō**: **Lebrō**, & **Phobas**: **Doriclō**: **Pāimō**: **Aliphō**: **Agatō**: **Hippoto⁹**: **Alganō**: **Lacaōtes**: **Mistor**: **Iphates**: **Teston⁹**: **Tymmootes**: & **polites** atqz ali⁹ ex alijs ml̄ eribus numero sexagita: Eo itaqz tā grādi filioꝝ nūero i tā iūigne r̄gnū suū splēdore āpliauit: vt n̄ solū Troie Rex: sed ton⁹ **Asie** videre: huic ē **Eneas** p̄obuz⁹ fuit. Quoz Genealogiā ab ioue originē traxisse ml̄ti asseuerāt qz (vt supra exp̄ssuz ē) iuppit ex **Electra** a **Dardanū** gēuit a q̄ **Dardania**. **Dardan⁹** autē **Erictoniū**. **Ericroni⁹** vō Troē a q̄ Troia. **Tros** autē **Asaracū**. **Sanymedē** & **Iliū**. ill⁹ qz genuit **Laomedotē** Priami p̄ez. **Asaracus** autē **Trois** fili⁹ ē & genuit **Lapim**. **Lapis** **Anchisez**. **Anchises** vō genuit **Eneā** p̄ez **Ascanij**. Quoz genealogiaz. **Qui**. 4. fastoz li. expressit dicēs. **Dardanū** **electra** qz nescit **Atlāride** natū. s. **Electre** p̄cubuisse iouē. **Hui⁹** **ericroni⁹** **tros** est generat⁹ ab illo. **Asaracū** creat hic. **Asaracusqz** **Lapin**. p̄ximus **Anchises** cū q̄ cōe parētis **Nō** dedignata est nomen h̄re **Ven⁹** hic satus **Eneas**. **Hui⁹** nāqz fili⁹ **Paris** cū didicisset **herculez** rapuisse **helsonā** amitā suā & ipse **Helena** **Menelai** p̄ingez rapuit & i Troiā p̄duxit. Et cū nullis suasiōibus iduci nō posset vt grecis illā repetētib⁹ restituere veller: **Eos** cū mille nauib⁹ q̄ eū hūit pugnātes: in q̄rū pugna oēs tādē perdidit filios q̄bus diuersis modis obrūcatis & ceteris vltimo **Ilionē** captū vidit ac filias captiuas abduci & igne p̄tra cōcremari: Sed ipse **iseflix** cū **polyte** filio parulo fugeret **Neptolomus** vir qdē audacissimus persequens eum eidē in sinu. p̄prio filiū occidit & ac eū gladio confodit. De eius tñ morte varia opinantur.

Deiona p̄ami ex eidē parentib⁹ soroz: p̄mo ab **hercule** a **Monstro** mario liberata fuit. S3 cū postmōz ob ingrātitudis signū **laomedō** ei⁹ p̄f ab **Iasōe** fuisset iterfect⁹: & **Iliō** deiecta: ab ipso **hercule** capta fuit: & **Thelamōi** (q̄ p̄mus vrbis muros p̄scēderat) in partē p̄de p̄cessa ē. Qua libēter suscepta eā secū **Salaminā** p̄duxit & ei **Teucrū** pepit filiū. Et cū sepi⁹ frustra a p̄amo postea repetita fuisset maximū icēdiū oib⁹ excitauit vt supra & infra dicet.

1073 1226

Medea **Oethe** **Lolchoꝝ** regis ex ipsea cōiuge filia. Mulier qdē formosissima & malefica: hoc āno q̄ ē vñcim⁹ Tole iudicis ānus. ab **Egeo** viro suo seniore p̄sci discessit & **Iasoni** i grāz rediit. Nec. n. iasonis supradicti vxor fuit: q̄ postea ab eo repudiata furisqz agitata filios q̄s ab ipso iasone susceperat iterfecit: **Athenasqz** aduolās **Egeo** regi ānoso nupsit ex q̄ **Medū** filiū suscepit. Sed cū **Thesē** **Egei** ex p̄ori vxore fili⁹ e lōga p̄egrinatiōe rediis3 vidēs illū magne virtutis viz. **Medū** vero filiū suū adhuc infantē ac **Egeū** viz satis senē cū frustra ipsū **Thesēū** veneno occidere tētasset per **Diuoꝝ** ū ab eo discessit: & in **Asiam** cū **Medo** filio perrexit. **Ibidēqz** urbē **haud** grādē p̄struxit & ex ei⁹ noie **Mediā** dixit: a q̄ tota post modū regio **mediā** appellata est. **Egeus** autē eo ipso āno grādeuus & plenus dieꝝ p̄fect⁹ morte vitā cū morte mutauit. Cui successit **Thesēus** ei⁹ fili⁹. **Medea** autē qd postea gesserit.

aut quo mortis genere die clausit me vidisse nō recordor. Hec. n. pessima inter mulie-
res in alesia fuit et herbarum vires adeo saltares hūit vt veneficia et maleficia exercuerit. Et
ita cetera suorum maleficioz facinorosa: hoc pessimum fuit. Quod direptis bonis pnis: dū euz
isofae fugeret. Egealiū puez frem suū quē fuge comitē fecerat obrūcari fecit et mēbra per
arua dispersi pcepit. Hoc q̄ppe gessisse dicitur qz timebat p̄ez eā secutuz.

Medie regionis descriptio.

Media igit regio vt de ipsa aliqd explicemus i Asia minori ē Assyrie et persie ac mari hyr-
cano p̄termina in q̄ q̄tuor: regiones memorant esse: vbi Medus ipse Mede fili⁹ i honore
mris Medea vrbē pdidit vbi et regnū ex suo noie Medoz p̄stituit: sub cui⁹ qdē p̄tate orie
us iperū aliqñ fuit: Medi tñ (vt loco suo dicemus) assyr̄s regib⁹ vsqz ad Sardanapalluz
paruerūt: Sz Abaces qui Sardanapallū viz ignauū occiderat impiū transtulit ad Me-
dos: qd̄ postea sub Astyage in magno culmine fuit: sicut pz: Judith. ca. 1. Uez Cyrus per-
saz rex iperū illud extinxit et ad psas detulit: Post persas Medi et Macedonibus parue-
runt: deinde parthis: fuerūt etiā Medi Romanis p̄federati: Tāberlanus nouissimus par-
thoz rex eos subegit: q̄busqz et q̄ad vixit imperauit: vt videbim⁹ infra āno a natiuitate dñi
1402. Hodie aut Medos sub magno cane degere nobis relatū ē: Hoc tñ impiū pp̄ inac-
cessus nobis icognitū alijs inq̄redum relinq̄mus: Diuisce gētis Medoz mores diuersi re-
ferunt: Mōtanoz igenia ferrocia: Lāpestriū vero mīrtora: Illi latrocinia viuūt in venerē
qz p̄fusi: q̄bus et eq̄tādī et sagittaudi magnū temp̄ fuit studiū.

Theseus itaqz septim⁹ Athēsiū rex duodecimo Tole iudicis isrl̄ āno Egeo p̄e defūcto Athe-
niēsi⁹ regnare cepit et regauit ānis. 7. Qui inclutus rex tot mēozatu digna peregrit: vt inter
hercules vt ipse numeret. Et ini cetera qdē sue prudētie opa Atheniēses leuicati d̄sp̄os
in vnū co:pus collegit et ciuitati faciē dedit: et vt quāp̄imū regnū adiuit Mynorauro i cre-
ta occiso a tributaria pena Atheniēses liberauit: Erat hic Theseus vir bellicosus et vna cū
virib⁹ prudētia insignitus: Qui cum multa de virtute et prudētia herculis audiret ad eum
imitandū postea accēsus est: Vñ et primū in Epydauro periphytuz claua armatus occidit
clauaqz sibi arripuit qua temp̄ vsus est: In Ichino Signi dū in varias figuras se vertētē
interemūt: feā bellicosam seminā et Schironē viatores spoliante megarā versus enecauit.
Et cū paululū progredereur Damascū in ermione sibi obuiā factū coegit p̄ precipitia rue-
re: vt qua morte hospites afficiebat ea qz afficeretur: Sicqz nepharios hoies pro eoz scele-
ribus pena mulctabat: Palantidas etiā cū eo bellū gerētes trucidauit: Egresso deinde ad
Marathonium taurum capiendū q̄ multas habitantibus Tetrapolim molestias infere-
bat captum diu per vrbē ductādo ostētāuit apolliniqz mactauit: Primusqz Athenis opti-
mates ab opificibus et agricollis sepegauit: Fokdēqz religionē cognoscere: p̄cipanus: p̄be-
re: leges iterpretari, sacraqz et diuina exponere instituit: et Nūmos insculpere iussit. Adepto
deide megaro Agro inclytā in Istmo colūnā erexit: in qua regiōis diuisionē duobus tri-
metris inscripsit: Tandē cū p̄ orbē ad p̄domāda mōstra vagaret opa Mnēsthei ex Athe-
niēsiū optimaribus vnus seditio tumultusqz p̄tra eū in vrbe exortit sunt: Cūqz nulla spes
iperādī āplius superesset filijs in Eubocā trāmissis in Schiros insulā traiecit in q̄ licome-
des tūc iperabat: q̄ siue gliaz hois extimesceret: siue vt Mnēstheo satisfaceret. illū in locuz
quēdā excelsum adductū tamq̄ inde ostēsurus agros per ripā p̄cipitez dedit tribus post se
relictis filijs hippolito. Demophoōte et Antigono.

Mithreus vigesimusquintus Assyrioz rex eo āno quo Theseus post Sosalinū regem re-
gnare cepit et regnavit ānis. 27.

Phestus vigesimusecundus Sicyoniorum rex vigesimosecūdo Tole iudicis anno post ina-
chū regnare cepit et regnavit ānis. 8.

Sybilla phrygia his tēporib⁹ studijs et diuina grā illustris effecta multa pdixit Anchisi tro-
iano v3 de flagellatione potētū et regum terre: et de Descensu dei de olipo. 72.

Yoni⁹ Archadis iā dicti regio Archadū fili⁹ his tēpib⁹ bellica arte et potissimū nauali adeo

125

374

Tola

1215

384

excelluit vt littoza peloponēſia ⁊ ad mare vsqꝫ ſiculum ſue dictioni ferme oia ſubigeret.
⁊ a ſuo noie deinceps ioniu Mare cognominaret. Nec quippe q̄ ſibi ſubdita fecerat toti⁹
Grece quarta pars exiuit. Quibus ſubditis: ioniciſ litteris ⁊ ſua grāmatica vti coegit: fuit
enim huic ionio vnica filia noie Tucoſtrata.

Anchiſes: capis Troiani filius: q̄ fuit Aſſaraci: q̄ fuit troi Troianoꝝ regis: tempeſtate hac
āte Troianū bellū a Sibylla phrygia p̄monitus ciuitatē Troianā ſore periturā ea relicta:
in nemora ſeceſſit: ⁊ ſolitudines coluit: ⁊ armētoꝝ atqꝫ gregū curā inſcepit circa que vt pluri
mum diuitie antiquoꝝ ſuere. Quibus cū apud Symoentem vacaret fluuiū: a venere di
lectus eſt: ⁊ eius amicitia atqꝫ concubitu vſus: Eneaz genuit filiū: ſz cū ſe iactaret cū vene
re cōcubuiſſe ab ipſa luminibus priuatus fuit: ⁊ cū cecus effectus fuiſſz (vt Seruius ſcribit)
troianoꝝ nō intereſſe potuit cōſilijs: Lapto deniqꝫ ilione (ſm Sibylle phrygie vaticiniū)
atqꝫ incenſo: aū vellet Eneas eū ſecū trahere potiuſqꝫ abire vellet: moꝝi diſpoſuit: Verū
iſtante ⁊ regnante Enea filio: tandē obtemperāſſe legitur. Abijt autē anchiſes vir bonus
⁊ mitis: cū fugiente filio: ab ipſo Enea humeris per ignes ⁊ mille volantia tela ſubtract⁹:
⁊ nauibus vsqꝫ drepanum Sicilie oppidum deuectus ē. Ibidemqꝫ ſenio confectus moꝝto
ē: ⁊ in monte ericis (vt virgilius teſtatur) ſepultus: Coniugem enim habuiſſe cōſtat ex filiis
nonnullas inſcepit quarum de numero Hippodamia antiquoꝝ fuit: filia quidem formoſi
ſima ⁊ parentibus plurimum dilectiſſima.

Saladitides ex tribu Manaffe: ſeptimus iudex iſrael: poſt Tolaz p̄ncipatū ſuſci- Jair
piēs: iudicauit iſraelē ānis. 22. Vir qdē feliciffimus: eo q̄ triginta filios bonos hūerit: vi
ros i equitatu p̄claros: q̄bus ⁊ p̄ncipatū ⁊.xx. ciuitatū Saladitaz alias Saladinaz cōtra
didit: ⁊ ſuo ipſe apud hebreos oia i pace acta fuerint: Et cuz duo ⁊.xx. annis id dignitatis
manus tenuiſſz: ſenex deſunctus ē: ⁊ i Hamon Saladinoꝝ ciuitatē ſepellit: vt habet iudicū
⁊. post cuius moꝝtē hebreoꝝ res ad inhoneſtā vitā ⁊ iniuriā dei atqꝫ legū delecta ē: Quā
obrem paleſtini eoz p̄uincia cū magno exercitu deuaftrauerunt.

Adraſtus tertius ⁊ vigefimus Sicyonioꝝum rex: poſt p̄heſtū regē anno quinto p̄ncipatus
ſair regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 4. Latinazum litterarum inuentio

Nichoſtrata vaticinatrix clariffima: mulier qdē Archadica ⁊ ionij p̄dicti regis filia: q̄ a car
minibus carmenta fuit cognominata: tēpeſtate hac ſocero eius ſeu viro ab Euandro ipſius
filio caſu interfecto: cū ipſo Euandro filio (patriā linquēs) in italiā venit: ⁊ hoſtia Tyberis
intraſ in palatino monte conſedit. Ibiqꝫ vbi nunc Roma hētur: oppidū haud magnū cō
didit in q̄ Euandro filio rege cōſtituto ipſa ſe fauno laurētoꝝ regi matrimonio copulauit: q̄
cū grecaz litteraz doctiſſima eēt: atqꝫ verſatilis igenij hēt: ⁊ icolas ſylueſtres ⁊ rudes cō
periffet nouos litteraz caracteres adiuenit: eoſqꝫ eazqꝫ p̄iūctiōes atqꝫ ſonos edocuit. Que
ab initio. xvi. ſuere: Siluius deinde quidā ludoz magiſter. k. poſtea ſupadicat. Q. aut ſu
peruacua habet. D. vero nō ē littera: ſz aſpiratiōis nota x. tēporibus diui p̄is Aug. p̄hibet
inūctā: Tūc q̄. 7. ⁊. 3. a grecis latini mutuati ſūt. Atqꝫ ita his ſuperaddidit eis vsqꝫ i hodiernū
diē vtimur: cuius admirati rudes poſteri noſtri: eā nō Mulierē humanā: ſed Deā arbi
trati ſūt. Et p̄pterea adhuc viuente diuinis honozibus celebrare ceperunt: Et poſt moꝝteꝝ
eidem apud capitolium vbi p̄imuz conſederat Sacellū ſuo nomini condidere.

Syllabaz primus inuentoz

Dyoniffius autē lynca⁹ Romanus eminētiffimi igenij vir: poſt l̄ras a Nichoſtrata latinis cola
tas: primus oiuꝝ ſyllabaz (vt aiūt) ſingulas formas apuſſimas fecit. Quāobzē Statua i fo
ro honozatus fuit. Notandū tñ ē: q̄ latina lingua quadrifariā diſtinca perhibet: In p̄ſcā
ſ. ⁊ latinā Romanā ac Mixtā: p̄ſcā ſub iano ⁊ Saturno: latina: que ſub rege latino cete
riſqꝫ Thuſcie regibus fuit: Romana deinde: q̄ primo poſt reges exactos cepit: qua vſi ſunt
plautus cicero: Lato: ac virgilius: Mixta autē: que poſt dilatatū iperitū latinis creuit.

Euander Nichoſtrate vaticinatrix ex Mercurio (vt aiūt) fili⁹: ⁊ pallatis archadū nepos: hō
certe fortitudie ⁊ igenio atqꝫ eloquētiā inſignis: p̄ id t̄ps: poſtqꝫ patrē caſu occidiſſz: ſuadēte

985

214

989

1210

matre nichostrata: que per vaticiniū fugienti filio maxia promittebat: dimissa archadia i
italiam cū eadem venit: et pulsus ab originibus: tenuit illa loca vbi postea Roma condita
est et oppidum paruum in palatino monte fundavit: et palanteū noie appellauit: ipso Eua
dro apud virgiliū in octauo ad Eneam dicente.

Tum rex euandrus romane conditor arcis Me patria pulsū: pelagios extrēa sequētē.
fortuna omnipotēs et in eluctabile fatum His posuere locis: misiq; egere tremenda
Larmētis nymphe monita: et deus auctor: apollo: hoc idē ouidius in li. fastozū cōfirmat:
Huic autē Euandro faunus laurētū rex (vt iustinus scribit) Agros in eodem loco benigne
concessit: quem locum postea pallatium appellauit: ibidemq; Hercule ex hispania redeun
tem cum ingenti pompa superati Herionis suscepit: inde post Euerfionem Troie Eneam
nouas sedes querentem recepit: quem etiam aduersus Turnum iuuit misso i bellū cuz eo
pallante filio quē senex a Turno occisum misere fleuit.

Pallas autē seu pallates ipsius euādrī fili^o: imēse magnitudis et celebratissime vtutis iuuenis
post. Glionis excidiū: Enee amicitia sibi cōparās: illi quo aduixit incredibili amicitia iūctus
fuit: q̄ ex p̄cepto p̄ris Euādrī cōgregatis auxilijs: Eneā aduersus Turnū secus ē: a q̄ tū tur
no: tandē pallas hic in acie vulneratus occubuit. Quē p̄ infelix sepeliuit. Suisq; tumulo
Tale Epigrāma cōscripsit. filius Euādrī pallas quē lancea Turni Mlitis occidit: more
suo iacet hic: Eius autē corpus: vt ex Martiniana hēm^o: vsq; ad henricū iperatozē fm sub
anno dñi. 1041. itegrū et icorruptū pmāsit: qd̄ qdā Agricola nō longe ab vrbe Roma cōpe
rit: ad cuius qdē caput lucernā ardentē inuenit. que nullo poterat extingui statu uel liquo
re aliq̄ donec infondo foramine facto extincta fuit: Erat. n. eidē corpus adeo ingētis stature
vt murozū altitudiez (vt Martinus ait) longitudine superaret. Refertq; qd̄ illo hyatu vul
neris a Turno illato quattuoz pedū longitudinis excedebat. In eius vero sepulchro predi
ctū Epitaphiū scriptū inuenit: Huic autē soroz fuit noie pallantis: Quā dicit Scvulus Her
culem vitiasse: et ex ea genuisse latinū regē: Et demū defunctā in monte sepultā: qui de suo
noie pallatinus appellatus ē: in eius autem memoria: et ex noie ipsius. Turrim crassissimā
eo tēpoze q̄ corpus e^o repertū fuit apud Brixia cūalpinae gallie ciuitatem extractā fuisse exi
stimo: ex lapidibus sectis et quadris adhuc extantē que palladis turris nuncupatur.

Agon primus olympiacus anno octauo. Iudicis iair (teste Eusebio) ab hercule i honozē pe
lopiā atani sui cōstitutur: a quo vsq; ad primā olympiadez supurantur anni. 430. id enim
Agon ludus dicitur: quem vt ait ouidius li. fastozum p̄. Et prius antiquitus dicebat ago
nia sermo: Nam et composita dicitio ē: ex a q̄ sine: et gonia angulū: quia locus in q̄ huiusmo
di ludi facti sunt: sine angulo fuit: Et inde Agonalia deducitur: quod idem designat: Et lo
cus Agon: vt etiam circhus flamīneus Rome hodierna die vocatur.

Polyphides vigesimus quartus Sicyoniorum rex: nono iudicis iair anno: post adrastū re
gnare cepit: et regnavit annis. 31.

Tauthanes vigesimus sextus Assyriorum rex: terciodecimo anno p̄cipatus iair: post Mi
threum regē regnare cepit: et regnavit annis. 31. sub q̄ secundū Eusebiū Troia capta ē. Dic
xxvj. milia Ethiopum et ducetos currus priamo regi in subsidū misit: vt infra dicitur.

Mnestheus vltimus Atheniēsium rex: anno. 16. p̄cipatus iair iudicis: post Theseū p̄su
gum: atheniensibus regnare cepit: et regnavit annis. 23. Dic cū ex Atheniēsium optimatib^o
vnus esset: et Theseus rex p̄ orbē vagaretur: q̄ eum seditionem suscitauit: Qua p̄pter the
seus profugus: Athenas reliquit: et Mnestheus regnum obtinuit.

Typhis grecus carpentarius. p̄ ipsum tps i carpētaria lignaria apud grecos clarissim^o fuit.
Qui teste pli. septimo nālis histo. li.) primus gubernādī naues modū instituit: Et vt refert
Seneca: Argonautaz gubernatoz fuit: ipso dicēte in Medea: Ausus es Typhis pādere
vasto: carbasa pōto: legesq; nouas scribere vēris: i qua qdē nauigatiōe: sic ipse restat perijt.

Jepe

Epte galaaditides ppugnatoz fortissim^o meretricis cuiusdā ex tribu Gad fili^o: octauus
iudex israel: post iair p̄cipatum suscipiens. iudicauit israelem annis sexto. Nam (vt

1207

3992

1206

3993

1202

3997

1199

4000

1192

4007

supradictū ē: post mortē iatr: filij isrl̄ 5 p̄cepta dñi inique egerūt: p̄ q̄ tradidit eos dñs in manibus inimicōz suoz: vñ Amonite 7 palestini eos decē 7 octo ānis in suaz dictionē re degerūt: q̄ anni cū tēporibus posterioz iudicū copulant fm̄ iudeozū traditionē: at iudei cū p̄pter peccata tribularētur idola gētū picietes ex toto corde ad deū clamauerūt: vt ab ira quiescere dignaret: q̄bus placatus p̄cibus: suū eis p̄cessit auxiliū: 7 misit ad eos Septē: viz vtiqz fortissimū: quē fr̄s eius a se elecerāt: Qui ex p̄cepto dñi exercitū grādē i Masphath cōgregās: i hostes irruit: 7 iterfecit ex eis ferme ad. 42. milia Rediēsqz domū cū glia (cū p̄z mū uouisset si uiuus reuertēret: q̄ q̄d ei p̄z occurreret imolaz t̄ do) eidē ueniētī p̄currē vnigenita ei⁹ filia virgo. Quā cū imolare uellet. Duoz mēsū iducias expostulauit: vt iunē totē suā cū ciuib⁹ suis lamētaret: 7 tūc uotū p̄ficeret: q̄ t̄p̄e trāsiret: filiā p̄ imolauit: Nec legiptimū q̄dē sacrificiū fecit: nec deo acceptū: Ex ide mos ioleuit i isrl̄: vt post āni circulū filie isrl̄ p̄uenirēt i vnū: 7 plāgerēt filiā iēpte galaditide dieb⁹ q̄tuoz: Estrateos p̄terea seditiōnē ad vad. iordanis faciētes inuasit: 7 iterfecit ex eis specialr: q̄ p̄ sebbolēth chebbolēth p̄nū ciabār spicā exp̄mere nō ualētes: q̄ i loco pene. 42. milia eoz iterfecit: Ipse uo cū p̄ncipatū tenuiss̄ p̄dicū t̄ps: defūct⁹ ē: 7 sepult⁹ i Sebastī patriā suā: q̄ ē i t̄ra galaditide: vt p̄z iudicū xi. 7. xii.

108

1191

Latinus laurētū tert⁹ rex: fauni regis 7 Marice nymphe fill⁹ defūcto p̄re: p̄mo āno Septē iudicis: regnare cepit: 7 regnauit (Eutropio teste) ānis. 32. a q̄ latinozū regnū initū sumpsit: 7 laurētū nomē exide cessauit: q̄d p̄ annos multos s̄b duobus regibus pyco. s. 7 fauno porrectū fuisse cōstat. Hi aut vt refert diuus p̄z. Aug⁹. 18. de ci. di. cap. 15. iter deos nūerati sūt: Hic aut latinus Amata dauni regis ardeesozozē habuit i cōiugē: vt p̄ virgiliū patet. Alij aut pallantiā Euandri filiā habuisse vxozē dicūt: ex qua lauina filiā suscepit: quā (iam Turno filio Dauni p̄missam) Eneē pfugo tandē dedit vxozē: pro qua bellū ingens inter Eneā 7 Turnū exortum est: in quo latinus hic tandem cecidit.

Menelaus helene marit⁹: 7 Atrei regis fill⁹: Agamēnonisqz frater 7 ipse p̄ āno iēpte in lace demonia regnare cepit: 7 regnauit vsqz ad troie captiuitatē ānis ferme. 16. Hic (vt dictū ē) helenā iouis filiā hūit vxozē: quā q̄dē p̄mo āno Agamēnonis absente Menelao q̄ ad Nestozē pylon iuerat: paris p̄ami fill⁹ ad castozē 7 pollucē legatus missus rapuit ea. s. cōf. ntiēte existētib⁹ fr̄ib⁹ apud agamēnonē: q̄ facto Menelao ex fr̄is cōsilio: apud grecoz p̄ncipes plurimū cōqueſt⁹ ē: 7 vltro citroqz plepe p̄ repetitiōe vxozis legatiōib⁹ a Menelao missis greci frustrarēt. Demū obsidiōe vzbis repetita fuit helena: 7 post decimū fraude magisqz vtr̄ib⁹ capta troia reasumpta ē 7 restituta Menelao: q̄ cū eadē nauiz patriā repetiturus irraser: i tēpestate actus: ad tuozim regē Egypti deuectus ē. Ibiqz cū octo annis errasset: tadē i lacedemoniam redijt Agamēnone fratre diu ante obrūcato: Quid postea egerit Menelaus vel qua morte obijerit nō iuenio: Ermionam tantū filiā ex helena suscepisse dicitur.

109

1190

Agamēnon Atrei regis filius sextus Mycenaz rex ipse iterfecto āno fo p̄ncipat⁹ iēpte Mycenis regnare cepit 7 regnauit ānis. 35. Hui⁹ p̄ āno regni Helena fr̄is sui Menelai a paris p̄ami filio rapta fuit: p̄ q̄ ois grecia i p̄amū 7 filios excitata ē: 7 pari oī⁹ grecoz p̄sensu: congregat i aulide mille nauibus: oī exercitū i p̄ator designatus est Agamēnon hic: cū quo i bellū p̄gēs clitemnestrā p̄iugē ex q̄ mltos suscepit filios reliqd: cūqz apud Troiā p̄ aliquot t̄ps multos labores passus fuiss̄: ēt quozdā p̄ncipū similtates p̄tulit p̄ q̄bus ab imp̄rio depositus fuit: 7 illi palamedes suffectus ē: Quē cū vlixes occidisset ipse maiori sua gloria ip̄erū reasūpsit. Ibiqz q̄z multas postea indignatiōes sustinuit. Tadē capta troia 7 dirupta cū igētī p̄da 7 cassandra p̄ami filiā i patriā rediturus naues conscēdit. Uerū 7 ipse tēpestate actus per annū ferme errauit: interim aut Egyptus Thyestis filius cū tacte omnia occupass̄: positus per litus speculatoribus: 7 audito ab eis Agamēnonis reditū. xx. ex amicis suis in insidijs posuit: 7 ipse cū comitatu reliquo ficta amicitia illi obuius factus ē: 7 lautatissimum ei preparauit conuiuium: in quo clitemnestre p̄iugis cōsensu: illū cū socijs Egypt⁹ dum detrahēre seu iduere uellet uessē iterfecit: duob⁹ filijs masculis v3 alefo 7 Doreste ac

Ephigenia ⁊ Electra filiabus post se relictis:

Helena igit̄ Lyndari oebalie regi ⁊ lede formosissime mulieris filie q̄ ex sua admiranda pulchritudine visa fuit solis filia: quā Theseus atheniensiu rex superioribus diebus tā rapuerat: ⁊ itactā fr̄ibus suis reddiderat: hoc āno tā matura viro Menelao lacedemōie regi p̄dicto nupsit. Quo audito: paris p̄ami filius absente Menelao eā volētē rapuit: ⁊ troiā p̄duxit: s; paride: i bello defūcto: postea deiphēbo paridis fr̄itē nupsit pp̄ qd̄ troianū bellū exortū ē: de q̄ mox dicent̄: ipsā t̄n̄ post troie excidiū: greci Menelao reddiderūt: Qui gaudens Nauiz cū illa cōscēdit patriā. i. petitur: s; tēpestatib⁹ acti i Egyptū ad polibū regē deuenere. Indeq; discedētes atq; p̄ octo ānis errātes (vt testis ē Eusebi⁹) rādē i patriā redierūt lōge āte mortuo Agamēnone ⁊ forte illis dieb⁹ Egypto: Hāc nōnulli poete fingūt fuisse imōtalē. Quid aut̄ post reditū suū domi egerit: aut quātū vixerit: seu q̄ t̄p̄e ob̄ierit nō hētur: Seruius. n. helene t̄p̄a ex lōga etate cōputare volēs: dixit castorē ⁊ polucē fr̄es helene cū Argonauf̄ fuisse: q̄ fuerūt ante Troiā captā (vt sup̄radictū ē: annis ferme cētū. S; vt cūq; res se hūerit: Retulit isocrates illā senio tā cōfectā ⁊ i rugas faciē cōtractā: per specula viros illos fortes īspiciētē: lōgo risu ridere cōsueuisse: q̄ p̄ tam caduca: tāq; fallaci Re tāto ardore ac pertinaciā depugnassent: Non enim ob aliud pugnasse (ab homero dicuntur) quia restituta helena se recessuros promittebant: illam vero quidiū fleuisse refert: cū ait: flet q̄s in speculum rugas aspexit āniles: Lyndaris ⁊ secum cur sit bis rapta requirit.

Hector p̄ami Troianoz regi ex hecuba vxore fil⁹: a poeſt oib⁹ cātatissimus: his t̄p̄rib⁹ ob maximū ei⁹ militie fulgorē apud troianos maxio i p̄cio hitus ē: nā ob incredibilē ei⁹ pulchritudinē: prudētīaq; ac fortitudinē nō solū parētēs s; ⁊ patriā phēni nobilitate atq; gl̄ia splēdidā fecit: Hic āte troianū bellū Andromachā iectōis Thebaz cilicie regi filiam: duxerat vxore: ex q̄ filiū suscepit noīe astianactē: Qui cū eēt maximi ai audaciā p̄dit (cepto troiano bello) p̄sepe sol⁹ grecoz turmas agredi ausus fuit: adeo vt ipse sol⁹ eēt terror oib⁹ grecis: nā ⁊ iter cetera aduersus aiacē thelamoniu: singulari pugnauit certamine: a q̄ cū tādē suscepiss; (ex more ātiq;) balthēū: ipse illi gladiū dono dedit: cū q̄ se aiāx iteremir: Hector vō paulopost ab Achille occisus ē: quē nō solū armis ornatus reliq; a victore nudatus ē: vix ⁊ curru cū Balthēo ab aiace p̄cesso: circa troiā p̄amo spectate tract⁹ ē: s; ⁊ ad naues vsq; grecoz deuectus: vbi p̄ dies. xij. ei⁹ cadauer sup̄ lit⁹ i sepultū suari iussit donec nocte redēptur⁹ misabil p̄ p̄amus veniret: vix (vt hōerus refert) iussu iouis ab apollie cadauer tā īsigne: ne corūpe ret āte funus sacris liquorib⁹ plitū fuit: p̄amo deniq; restitū iuxta Jli regl sepulchū cū īngētī pompa comitate p̄amo p̄re ⁊ ceteris fr̄ibus ac hecuba matre ⁊ Andromacha ipsius vxore: nec nō ⁊ oī p̄plo: nō aliter flente: q̄ si p̄ami tota curia siq; v̄bs troiana vnico atq; optio rege ⁊ defensore fuisset orbata: cuius qdē sepulchū: vt aiunt: his v̄sib⁹ annotatū fuit. Defensor patrie iuuenem fortissimus hector Qui iuuenis manibus traxerat ante suis. Qui murus miseris ciuib⁹ alter erat. O quantos priamo lux attulit illa dolores Occubuit telo violenti victus achillis Quos flet⁹ hecubē: quot dedit ādromacha Occubuerē simul: spesq; salusq; ph̄ygam S; raptū infelix pater: auroq; repensum Hūc ferus Aeacides circū sua menia traxit Condidit: ⁊ merens accumulauit humo Hic ex Andromacha coniuge plures genuit filios e quibus franchonus vnus fuit a quo (vt ait vincentius historialis Burgondus: franci originem habuere.

Paris q̄ ⁊ Alexander dice⁹ ē: eiusdē Hectoris frat̄: ex p̄amo ⁊ hecuba nat⁹ hoc āno ad famā pulchritudis helene tract⁹ a p̄amo s; specie legatiōis cū. xx. nauib⁹ i greciā mittit: ⁊ a Menelao lacedemonū rege helene viro hospicio suscipit: ⁊ mult̄ honozibus honozat: cuius cū aspectiss; vxorē illā volētē: absente marito: tādē cū oibus regis thesauris abstulit: ⁊ Troiā p̄duxit: ex qua rapina bellū decēnale grecoz aduersus troiāos susceptū ē: Hic aut̄ paris cū speciosissimus vir eēt: mult̄ uoluptatibus se imersit: p̄ q̄bus ē tādē mortē p̄meruit: fertur .n. hūc fuisse nō modo speciosissimū: s; ⁊ eloquētissimū atq; fortissimū: ⁊ quāmaxie iter litigātes equissimū arbitriū: p̄ quibus reb⁹ i maximā Justicie famā euasit: ⁊ adeo magnaz

1189

4010

(vt poete tradū:) vt litigātib⁹ d⁹ formositate pallade: iunone: z venere: ppi aureū pomū a discordia eis i iuuio. pietū: i q̄ scriptū erat: Deū digniori: Que cū i litigū maximū icidit f. t. a ioue. p. sūtia misse sūt: vey cū ob voluptatē veneri id debet iudicāss: qz eidē pulchrio rē orbis mulierē spopō: erat a mulj inustus iudicatus ē: Hic autē cū Troianis vrbē obsidē tib⁹ mltā strenue gefisset: z p̄sertim i Agonali certamie qd̄ Troie agebat i q̄ oēs ac ēt ipm De: vrbē supabat: postremo hectorē z Troilo ab Achille perēptis: cū ipse Archu z sagittz ipm Achille f. aude i tēplū Apollis nocte occidiss: z ipe a pyrro achillis filio ce. is: s fuit. Deiphob⁹ p̄dictoz frater vir armis strenuus: cū multa in hostes egisset: z ipse tandē duz se tutū arbiraretur ocubuit. Quia inter tumultum capti ilionis dormiens (helene isidijs quam post mortem paridis coniugem duxerat) occisus z turpiter laceratus fuit. De q̄ vir gilius libro sexto ait. Atqz hunc p̄iamidem laniatum corpore toto zc.

Cassandra autē virgo formosissima: hozz ex eodē p̄e z m̄e soroz fuit: que capta troia i sozrē agamēnonis venit z eā Mycenās secū perduxit: vbi eā dolosa clytemnestra agamēnonis vxoz iterem̄t. Hāc cū apollo plurimū amaret: z e⁹ p̄cubitū expeteret: ipa munus ab eo ex hoc expostulauit: qz illi apollo iuramēto se daturū affirmauit: cui petijt: vt vates fieret: z facta statim fuit: volēs deide apollo qd̄ petierat: ipa negauit. Quāobzē turbat⁹ apollo: cū as ferre neq̄ret qd̄ dederat: egit vt nulla p̄staret fides vaticinijs suis: z sic factū ē. Nā cū ex raptu helene futura patri z frib⁹ p̄diceret nō solū nō credebāt ei: s; z verberib⁹ duris castigabāt eā. Et licet Mygdonio iuueni despōsata fuisset: z ipsa infelix a grecis capta fuit.

Polixena qz hozz germana ex eisdē parētib⁹ nata: virgo i gēus pulchritudis atqz elegātie: z ipsa post captā Troiā a pyrro Achillis filio: supra tēpus tumulū iugulata fuit. Nā cū iter ceteras p̄iamī filias formosior eēt ab achille q̄ paridē frēm occiderat dilecta plurimū fuit. Quo qdē amore Decuba mater i mortē fortissimi iuuenis vsa ē. nō existimās. n. p. achillis vulnera sanguinē filie sue se fore susurā. Quippe post euersam Troiā pyrrobus Achillis filius i piaculū manū p̄is ad eius tumulū adolescētulā perduxit: vbi post lōgas multoz lachrimas: truculētus iuuenis iugulauit. ferūt eā licet tenellā tam constanti animo z itrepido vultu: hanc mortē suscepisse: vt maxima admiratio eius fortitudinis omnibus fieret.

Pan: hēilea Amazonū regina: que iustino teste li. 2. Orythee regine successit: his t̄p̄ib⁹ p̄tra Grecos Troiani obsidētes: magne virtutis bellice docum̄ta mōstrauit: ipsa. n. audita hectoris virtute: ipsum licet inuisum ardēter amauit: z desiderio suscipiendū ab eo. ple: cū maxima copia mulierū in eius auxiliū ex Scythia descēdit: nec eā tam preclara p̄ncipiū grecozū perterruit fama: quin hectori armis z virtute auxiliio foret: vnde z persepe ipsa itrepida mltas grecoz acies sudit: verūtū dū virago hec iter fortissimos hostes p̄liaretur multisqz suis iā cesis a pyrro Achillis filio letali vulnere sauciata: it̄r medios grecos a se it̄rfectos ocubuit. ferūt eā Securis vltimū p̄mo iuenisse: z multas grecoz naues exulisse.

Palamedes Naupli euboe regis fili⁹: vir forma elegās: faciūdiqz ac magnanimitate p̄cipuus: tēpestare hac clar⁹ fuit. Hic s̄ troianos vna cū reliqs greci fuit: vbi cū ex sedictiōe agamēnoni i peratoriā potestate s̄braxissent: ei⁹ loco dux belli suffect⁹ fuit. Et cū mltas similitates s̄ vlixē hūiss: qz eo (ifania simulata) ad troianū bellū ire recusass: tādē ab eo ficta ac cusatiōe qz cū p̄amo regi tractatū h̄ret a reliqs palamedes lapidib⁹ obzui⁹ mortu⁹ ē: hic iter cetera sue v̄tuz opa: ad euēdas ociofi exercit⁹ sedictiōe: p̄mus tabulaz ludū adiuuenit.

Achilles autē pellei thesalie regis fili⁹: grecoz oium fortissimās: ab homero ceterisqz poetis tā latinis q̄ grec cantatissimus: p hoc t̄ps i astrologia ac medicina z musica a chirone edoctus p̄ter miliciā singularē magne excellētie documētū dedit: Nā cū p̄iurassent greci i Troianos: respōsum acceperūt absqz achille capi troia nō posse. Qui ab vlixē p̄quisitus z tādē i hitu muliebz i ter feminas iuētus. In grecoz p̄sidiū puenit: z armis a vulcano sibi fabze factis assumpt⁹: i vltionē cuiusdā amici sui ab hectorē perēpti i bellū p̄cessit: z cū mltos ex troianis occidiss. Hectorē ēt iterem̄t cuius corpus cū mltō ludibrio patri reddidiss: etiā alia pugna Troilū hectoris fr̄atrem it̄rfectit: Que dolozē comota hecuba regina z mater

tinens supstitibus 7 patrie si longo tempore superuiveret Achilles: Insidias ei hoc modo in mortem eius parare disposuit: Nouerat enim cum polixenam eius filiaz diligere: 7 itcirco p iter mediū spopōdit illi nuptias suas si a plijs abstineret: cui cū assensisset achilles i talē puenerē: vt clam solus nocte veniret in tēplū apollinis: qd fere secus muros Troie erat: 7 ibidē eā cū filia iueniret eāq; desponsaret. Quod amans 7 cupiens Achilles credēs sic se rē hñc inermis 7 solus nocte tēplū itrauit: In quē statim paris ex insidijs profiliens: sagittē eū iterfecit. Quo mortuo i Sigeo Troiano promōtorio cū hoc epitaphio a suis sepultus est.

Pellides ego sum Thetide notissima ples	Qui sepe Argolicas debilitauit opes
Lui virtus clarum: nomen habere dedit:	Ille interemptus subijt me vindice penas
Qui strauit toties armis victricibus hostes	Pergama tunc seretro occubuere meo.
Hincq; fugam solus milia multa dedit:	Laudibus in mēsis victō sup astra ferebar
Hectore sed magna gloria ē mihi gloria ceso	Cōpressi hostilē fraude peremptus humū.

Pyrrhus vero q̄ alio noie Neoptolemus vocat Achilles pdicti filius: 7 ipse mortuo p̄e pu bes 7 adolescētulus i Troianū bellū (tāq; adinstar p̄is aiōsissim⁹) pductus fuit. Qui cū eēt acris igenij iuuenis iter alios iuuenes audaces: i quendā Equū lignēū quē greci dolose con struxerant intrauit: 7 in ilionē se proici permisit: 7 cū nocte stragem multā Troianis itu lissēt: ē itru regiam domū intrans: polite priami filii: in ipsius patris gremio interemit: ac etiam iu priamū obiurgantē irruit. Inde ilionē delecto polixenam formosissimam virginez (vt dictū est ad manes placandos patrios ad Achillis patris sepulchrum 'occidit: Discedēs vero a Troia: Andromacham olim hectoris piugem (que ei in sorte p̄de cōtigerat) sibi cō iunxit vxore: ex qua duos suscepit filios peripeleū. s. 7 Molossū: a q̄ Molossi ppli dicti sunt: postmodū Epyrij: nūc aut Albanēses: Inde q; captus pulchritudie hermiōis filie me nelaī (tradita Andromacha Heleno filio priami cū parte regni) ipsam rapuit: 7 sibi piugez fecit. Deinde animi feruore ad predā impulsus: mare nauibus infestauit: Que quidez nauī gatio alijs molesta: ab eo pyrratica denoiata est. Tandē hic: ab Horeste ex filijs priami i tē plo apollinis Delphici trucidatus illius finis fuit.

Ulixes Laerthe itrace insule regis filius ex coniuge autholia: qui alio noie laerti⁹ cognomi natus ē: vocatusq; ithacus ab ithaca insula: in qua post patrem ipse regnauit. Quin 7 Du lichius: a quadam insula Dulichia que in illius regno habebatur: filr 7 Naritius dictus ē: a naritia insula q̄ ē in Mari ionio queq; ex eius regno fuit. De q̄ ouidius in p̄ de tristibus ait: Produce Naritio docti mala nostra poete: Scribere Naritio nā mala multa tuli: hūc aut pulcherrimū: eloquētissimū: prudētissimūq;: s; dolosus fuisse auctores oēs affirmāt: q̄ 7 5 Troianos cū. xij. falcatis nauibus venit: 7 multa ibidē strenue gessit: Multaq; quoad vixit pertulit. q̄ oia mira fortitudie superauit: Hic penelopē tacari filiam iuuenis duxit vxo rem: virtute 7 corpore speciosissimā ex qua ilico Thelamachū suscepit filii: quē ad Troiā pergēs: cū vxore paruulū reliqt: quē qdē palamedes ad explorādā p̄is fraudē q̄ ad Troia nū bellū cū ire nollet insantiā simulabat ante aratz p̄is arantis opposuit q̄ viso: confestim vlixes aratrū dimouit ne filio dilecto offenderet: 7 sic cognitus vlixes subdolos: in expedi tionē ire coactus est: in qua Diomedis amicitia sibi comparauit: cuz q̄ maxima solertia ad optinendā victoriā plurimū laborauit: Nam ipse Achillē nolentē in obsidionem perduxit ipseq; herculis sagittas ad id quāmaxie necessarias iuenit: 7 ad Troiā deferrī fecit. Et cum ipso Diomede amico: fatale palladiū ex Troia rapuit: 7 mltā alia calide ea i obsidiōe pegit tegebatur. n. aliqū tegumēto mēdici hois 7 multa verbera volēs perferēbat: vt sic i eo hitu Troiā exploraturus intraret: Simultates multas cū palamede habuit eo q̄ iuitū traxisset i bellū: ad vltimū hic proditiōnē composuit: pro qua Troia capta 7 dirupta fuit. Quibus gestis: cū naues in patriā rediturus ascendisset: multis procellis agitat⁹ i lōgissimos errores 7 peregrinationē decennē perductus ē: Nā cū i extremo italie Sicilia versus: cū vnica nauī ad circem magā diuertēde fortune grā diuertisset: lestrygones gentes quasdā feritate famo sas expertus est. D: inde cum perueniret ad pheacas: 7 i conuiuio Alcinoi hos 7 cyclopas

Alix 7 paris muris vulnerib^o cōfodiūtur: Septimo autē belli anno panthalilea Amazo
nū regina (iam dicta) ad auxiliū Troianoꝝ venit: q̄ grecos ab obsidione fugat: 7 naues eozꝝ
pene cōburit. Tandē cū Neptolomū vulnerasset: ab eodē occiditur: post hec exhortantib^o
Anthenoze 7 Enea vt helena redderetur 7 pax peteretur: indignat^o priamus moriē eis itē
tatur. Propter q̄ ab eis polydemas ad grecos mittit: q̄ vrbis traditionē grec offerat: pa
cēqꝫ p̄ ipsis tantū impetrans: Qua obtenta: grecis nocte vrbis traditur: priamus a pyrro
Achillis filio ante iouis Aram iterfici. Eneas polixenā apud Anchisem p̄zem abscondit: 7
ad instantiā helene lberta: 7 Andromache cōcedit: Verū cū inuenta eēt polixena ad Achil
lis tumulū iugulatur: 7 Eneas ppter hoc ab vrbe discedere iubet: anthenozī tñ sibi hūare
pmittitur: Helena ē cū viro suo Menelao (vt dictū ē) redijt: pugnatiū ē itaqꝫ apud trolam
decem ānis 7 sex mensib^o: vbi ex trolanis ceciderunt anteqꝫ vrbis caperetur. 676000. post
caprā vō vrbē (si credi l3) 278000. Ex grecis autē 876000. desiderati referūt. Aug. aut. 18.
de ci. di meminit Troiā fuisse destructam regnante latino apud latinos sauni filio.

abilon

Bilon quē Josephus chilon noiat decimus iudex isrl. post Elebon iudicauit israelē an
nis. 10. quē qdē septuaginta iter ptes nō annumerat: Et ideo sic tradit Eusebius ip̄ib^o
iosue 7 Samuelis 7 Saulis ascribuntur: quozꝫ annos scriptura tacet: hic autē addunt plus
anni quam sint apud iosephum: ita vt ab egressu israel de Egipto vsqꝫ ad Salomonis tē
plum numerentur anni. 480. vnde bene quozꝫlibet supputādi sunt anni: quia alioquin
in errorem laboreremur: hic autem de tribu zabulon fuit qui nec aliquā egit virtutē p̄cipuā.

1179

4020

Labdon

Abdon seu Abdon hlonis filius de tribu effraim. xi. iudicū israel post Abilon p̄nci
patū suscipiēs: iudicauit annis. 8. Dic: vt iosephus ait: p̄ sola eruditōe poterat habere
memoriam: nullinqꝫ opus propter pacem rerumqꝫ habundantiā clarū fecit. Septuagin
ta enim filios 7 filias habuit e quibus quadraginta mares fuere viri in armis exercitassi
mi: quos omnes superstitēs derelinquens in senectute bona defunctus est. Sub istis tribus
iudicibus nō recessit israel a domino 7 propterea quieuit terra temporibus suis: vt patet.
Iudicum cap. 12. Verum isto amoto palestini israelitis p̄ualuerunt multis diebus.

1169

4030

Memnon Titoni filij laomedotis Troiā regis filius p̄ labdon iudicis israel āno Eusebio te
ste vna cū Amazonibus priamo s̄sidia tulit: hic assyriozꝫ regis exercitus ductor fuit: Quē
vt Diodorus in. 3. hūto. li. scribit Teutanes assyriozꝫ rex 7 dñs suus: cū decē milib^o Ethio
pum totidemqꝫ Sulfianis cū ducētis curribus Troiam i auxiliū misit: q̄a tūc Titonus ei^o
pater persazꝫ p̄fectus erat acceptus maxime regi: 7 Memnon ipse etate florens: ac animi
corporisqꝫ viribus p̄stans erat: quē edificasse ferūt Susam seu susis regiā ciuitatem in loco
excelsiori: que vsqꝫ ad persarū imperiū p̄mansit: que 7 Memoria ab illo denominata fuit:
Hic cum apud Troiā multos grecos occidisset: tandē a Thessalis p̄ insidias iterfectus est.
Troia igr̄ ciuitas. 3. āno labdon iudicis isrl̄ capta fuit: a cui^o captiuitate: vt Eusebius scribit:
vsqꝫ ad p̄mā olympiadē fuit anni. 416. Colligit autē omne tēpus vsqꝫ in presentē diē: secun
dum assyrios a quadagesimotertio anno regni Nini. 835. Secūdu hebreos a primo āno
natiuitatis abrae anni. 835: a natiuitate Moysi. 410. ante vrbē conditam anni. 430. Hinc
greci suos annos annotare ceperunt. Dicentes anno primo a captiuitate Troie.

1166

4033

Demophon Thesei regis ex phedra filius āno. 2. captiuitatis Troie mortuo mnestheo rege
atheniēsis vrbis habenas suscipiens regnauit annis. 23. Hic cū antigono fratre contra Tro
ianis grecis auxilia tulit. Uastatoqꝫ ilione: dum ad propria redderet: seuiēte tempestate in
Thraciam delatus est: vbi a phyllide lygurgi regis filia non solū hospicio s3 7 lecto suscept^o
est: Cumqꝫ aliquandiu cū ea morā traxisset: audita Mnesthei athenazꝫ regis morte: regni
patrem cupidine tractus: impetrata ad breue tēpus a phyllide licētia: resarciqꝫ nauibus suis
athenas redijt: vbi post. 23. annum patrem exilij: athenazꝫ regnū reasumpsit: Cumqꝫ vlt ra
promissum tempus redeundi tardaret: phyllis amoris seruētis impacientis laqueo se suspen
dit: 7 iuxta fabulam in amigdalam siccam conuersa est. Uide ouidiū: cumqꝫ hic predictum
tēpus regnasset mortuus est: cui successit osintes: sed. vtrum istius filius fuerit icertū habet.

1165

4034

Penelopes Jacari filia et vlixis coniunx his temporibus ob pudicitiam suam tutandam multas a periculis suis protulit insidias: Nam postea quam marito suo Thelamachum filium peperisset; vlixes ipse Troiam cum reliquis ire compellus est: Sed Troia deleta: cum diu vir suus errasset: plurimi eam sollicitates in maximas deduxere erunas: Ea cum adolescentula pulcherrima detelicta fuisset; et eius forma atque mores probabiles necnon et egregium genus ad diligendam ac concupiscendam eam multos prouocasset: multis instigationibus vexata fuit: verumtamen vlla iniqua molestia a proposito fidelitatis mariti diuelli potuit. Quo factum est ut pelopes hec illibati decoris atque intemerate pudicitie matronis omnibus semper exemplum sanctissimum fuerit.

Cyrce solis et perse Nymphae (ut poete omnes testantur) filia icatationibus et forma pulcherrima his temporibus famosissima fuit: ipsa ideo Solis filia dicta fuit: quia (ut aiunt) singulari et floruit plebitudine ac et hinc ubi claruerit cognitione: Eas obres meretrix et magno notissima euasit: Et relictis colchis ad venetia exercenda Italia uenit: et etheum volscorum montem inhabitans Lyrceus de suo nomine usque in hodiernum diem appellatus est: Et licet multa poetica de ea referantur: ut quod suis blanditiis et venetiis homines in Beluas commutasset. Diuus tamen Augustinus de ci. dei ca. 16. non fabulosum hoc fuisse dixit: quia cantatis quibusdam carminibus aut infectis veneno poculis inferas diuersarum specterum homines commutabat: iter quos fuere socii vlixis: ubi cum idem vlixes eam obire per annum permansisset: ex ea theologum suscepit filium verum cum euaginato gladio eidem mortem minaretur nisi socios in pristinam formam redigeret ab eadem quam postulabat obtinuit: et plenus consilij discessit. Hec itaque ut predictum est habitauit haud longe a cayeta urbe campanie in quodam monte olim insula: quae cyrcus ab ea usque hodie dictus est super quem est oppidum in cacumie postmodum fabricatum: Lyrceum nomen Impositum fuit: Sicut testis est virg. i. 7. Ene. Circa quod adhuc aiunt icole rugire bestias diuersi generis: In eo autem postea templum magnificum in eius laudem extractum fuisse dicitur: ibi etiam monstrabant olim quedam vlixis filia et Minerue antra: Quo in loco postmodum romani pontifices Arcem condidere munitissimam: que afflictis Ro. ecclesie rebus: Barbarorum quam maxime temporibus auxilio semper fuit: Quando autem: vel quo mortis genere delecta fuerit hec cyrcus non inuenitur.

Diomedes Tydei ex Deiphile filius hisdem temporibus: postquam in obsidionem troianam cum alijs grecis fuisset apud quam adeo se strenue habuit ut post Achilleum et Aiaceum omnium fortior et audacior haberetur: dum de eadem clade reuerteret: audiens uxorem suam apud Argiuos turpiter agentem verecundia ductus: domum ingredi noluit: Sed indicto sibi ipsi Exilio ad partes Apulie se commisit: ubi teste festo cum Dauino rege partem regni sortitus est: ut et narat Ouidius li. 4. fasto: Et genus Eneadum Apule daune tuum. Ibi quoque circa Sarganum montem residens: Beneuentum Arpos et alias condidit urbes: Habitauitque postmodum cum suis in Mesapia et peucena et dantia Apulie urbibus: Socij vero eius Brundisium et Neapolim erexere: quae nunc clarissima regia est. Alij quoque ex socijs eius ab ipso recedentes: Diomedem insulam ab ipso sic dictam haud procul a monte Sargano habitare ceperunt ubi et Diomedes ipse fertur sepultus ac templo tamquam deus ibidem honorificatus: quod quidem templum nunc canonici regulares diui Augustini inhabitant: multorumque introitum refertissimum: ibi et aues Diomedas quaedam admodum Anserum esse dicuntur.

Diomedes alius rex Thracum longe ante hunc fuit: vir quidem truculentus: qui Equos suos humana carne aduenarum ad eum venientium depascere consueuerat: qui et ipse ab hercule mactatus: iumentis suis in pabulum datus fuit: dicente Seneca in hercule furente: Suisque regem pabulum armentis datum.

Antenor nobilis Troianus priami regis affinis: anno. 7. captiuitatis Troie ab Agamemnone (Eneirato) Rex illi proficit: et ibidem regnavit annis ferme. 23. Eneas autem licet isto dignior et natu maior esset: tamen quia polixenam consobrinam suam panij filiam apud Anchisem patrem suum abscoderat: ab Agamemnone reprobatus et Troia pulsus fuit: Quamobrem Eneas indignabundus exiens in Dardania insulam ut suam ibidem congregaret exercitum profectus: ab Antenore clauso portis seclusus est: Tunc Troiani omnes qui grecorum cedes euaserant reuerentes

Eneas sic abiecto Anthenorē suum eē regē recognouere: At Eneas cum nil proficere cogno-
sceret post tertium exactum annum cum vniuerso patrimonio suo: et nauibus duabus et
xx. susceptis cum Anchise patre et Cayeta nutrice sua vniuersaq; familia ac Tribus mili-
bus et quadringentis vtriusq; sexus viris in Italiam nauigauit: Anthenor vero cum pre-
dictum tempus vna cum filijs regnass; ab hectoris filijs (eisdem heleno rege subsidiū ferē-
te) regno pulsus ē: Quo turpiter pulso profugus cum duobus milibus troianis in venecie
prouincia concessit: et ibidē quibusdam occupatis patauine vrbis fundamēta iecit. Ibidēq;
quoad vixit regnauit: dicēte virgilio: Hic tamen ille vrbem patauī sedesq; locauit.

Diapolitanoꝝ Dynastia vigesima: consumpta decimanona: apud Egyptios quarto prin 1161
cipatus labdon anno cepta est in qua suo Imperatore Egyptij vti ceperunt: et hec quidem
potestas apud eos. 177. annis durauit: Illa quippe Dynastia generalis potestas erat: que
vniuersum regnum suo sub imperio quiscq; princeps designatus seu a toto populo delect^o
cohibebat: vt nunc venetozum mos est. Latinoꝝ regni exordium.

Latinoꝝ autē regū puincia: illā fuisse dicimus quā nūc Campaniā appellamus: Et hec vna
ex decem et octo Italie regionibus hīc ē: que certe plura hēbat loca a ceteris regiōib; fre-
quērata vt liuius et virgilius cōtestati sūt: s; cū plus iacture i ea q̄ ceteraz sit factuz euenit
vt nūc aliqua regionū ea sit icultior: aut infrequētiō: habeat: hec ideo latina appellata ē: q̄
Saturnus cretēsiū rex: vt supradictū ē: Jouis filij arma fugiēs i eisdē locis latuit: qd virgī-
lius i. 8. his versib; posuit dicēs: p̄mus ab Ethereo venit Saturn^o olympo: arma Jouis fu-
giēs: et regnis exul adempt^o: is gen^o idocile ac dispus; mōtib; altris cōposuit legesq; dedit la-
tinoꝝ vocari Maluit: his qm̄ latuisset tutus i oris. Eius tñ magnitudo a p̄ncipio angustio
fuit: quā q̄ nūc campania appellatur. Seruius autē dicit latinos .pprie appellatos fuisse eos
q̄ intererāt visceribus Albani mōris: fines: vero huius regiōis latine nūc cāpanie nūcupa-
te a maritima pte ab hostijs Tyberinis icipiūt: et i Cayeta vrbē termināt: vbi sūt ciuitates
extātes et dirute: v; ostia: Sinuessa: Ardea: Terracina: et Lareta et Insule pontia et pādana
atq; mōs cyrcus: in mediteraneis aut sūt velitre aricia oliz ciuitas anagnia: p̄nestina tybur-
tina. Thufculū et alba oliz ciuitas aqua albani reges. In hac igit regiōe fuere ppli q̄ abori-
gines Rutili: volsci: hernici: Equicoli: et Marfi dicebāt: Magnū. n. hec regio hēt circuitū.

Eneas iqt Anchise filius: patrie et parētū (fm aliquos) proditor a Troianis tāq; deus hitus: 1163
anno sexto p̄ncipatus labdon i latio veniēs regnare cepit: et regnauit vt Eusebio placet an-
nis. 3. Hic certe Eneas oi forma et elegātia inclitus fuit: Qui e Troia pulsus cū patre anchi-
se et Ascanio filio ac Cayeta nutrice multis Troianoꝝ cōsociatus: pfugus i Delphos insu-
lam p̄mū ad oraculū Apollinis puenit: a q̄ de italie regno obtinēdo certior factus: i cretaz
cōfestim nauigauit: Alij tñ dicūt eū circa Macedonie olimpū p̄mo hitasse: Alij circa Mā-
tiniā i Archadia capuas cōdidisse: alij in Sicilia profectū quedā occupasse: ibidēq; anchisē
patrē mortuū sepelisse: virgilius autē (si ei credere fas ē) ipsum in carthaginē ad Didonē Re-
ginā traiecit: cuius amicitia et lecto vsus fuit: inde q̄ superū monitū discedēs in Sici-
lia iterū venit: et Demū in latium puenit. Responsoq; accepto: eo in loco sibi permanēdū esse
vbi mensas ederet: Quod in latio prope lauiniū accidit: Ibi. n. ingēs panis pro mensa per
ipudētis appositus eum cū carnibus q̄ sup eo erant absumpsit: Homerum tamen his con-
sentire nolle dixerunt nec eum alijs auctoribus qui de eo scripserunt dicētē Eneas imperij
successorē in Troia remāsisse: ac illud Troie imperiū extincto priamidaruz genere: filijs si-
lioz tradidisse cū dicit: vt iā priami genus ē miseratus turpiter: at nūc iperū Troie enneas
violētus hēbit: Et nati natoꝝ et q̄ nascentur ab illis: s; hoc modo ab oibus dissentire vide-
deretur: q̄ Eneā dicūt vsq; i italiā enauigasse: atq; ibidē obisse: ingressus itaq; Eneas ita-
liam i Adriatici maris ora corciram et Melinā vrbes cōdidit: atq; p ostia tyberina itās:
haud longe a laurēta vrbē consedit: vbi et quibusdam latini regis agris occupatis Troiaz
nouā cōdidit: inde ad Euadrū regē (vt paulo ante scriptū ē) nichostrate filiū p̄fectus eo p-
curate cū latino aboriginū rege (ei infenso) pacē fecit: cuius rei firmāde gratia: latinus filias

lauinā tradidit vxorē: secūq; pari auctoritate cōregnare fecit: Qua ex re Eneas laurētū rex appellari ceptus ē: Turnus aut̄ ardee ⁊ Rutuloꝝ rex grauius ferēs Eneā externū a latino sibi prelatū vxoris ipsius ablata iniuria p̄motus bello vices suas vindicare statuit: vnde ⁊ a Diomede apulie rege ⁊ Mezēio Thuscie superioris seu agellie atq; lygusto lygurie regibus: ⁊ a Lamilla volcoꝝ regina auxiliū p̄ legatos postulauit. Qui oēs s̄ latinū: Euādruꝝ pallantēq; eius filiū atq; Eneā bella producūt: Et cōgressi: post inumeras vtrinq; cedes: latinus a Turno iterfectus: inde pallarē Euandri filiū inuadēs ipsuz lancea p̄fossus occidit: Eneas vero in Turnū acri animo consurgēs post multos cōflictus ipsum superās iter fecit: Quo mortuo camillā volcoꝝ reginā cū toto exercitu sudit: victoria igit̄ Eneas obrēta iterfectisq; regibus latinū p̄dictū cū cāpanie pte obrinuit: ⁊ trib' ānis regnauit: Tandem in numicū laurētis agri fluuiū decidēs mortē obiit: indeq; sublato corpore ⁊ apud laurentā vrbē sepulto fluuius idē consecratus ē: ⁊ Deus indiges ab Accolis creditus ē: a prudētis simis quidē auctoribus creditur ipsum i eodē flumine nectū ⁊ i mare deuolutū: ⁊ piscibus escam fuisse: Dic creusam priami regis duxerat vxorē ex qua Ascaniū filiū suscepit: Exre gnoꝝ latij suscepto: lauiniā latini regis suscipiēs pregnantē moriens reliquit.

Camilla volcoꝝ Regina ex Methabo rege ⁊ cassamilla cōiuge nata: virgo insignis ⁊ memoratu dignissima: p̄ hoc tēpus in armata exercitia ab Arunte sagitta sauciata expirauit. Ea tante dignitatis ⁊ probitatis virgo fuit: vt i eius laudes virgilius lōga descriptiōe septimū Eneidoꝝ lib: 3: terminauerit huius. n. mater regina cūprimū eā pepiss̄ emortua ē: qua mortua ⁊ Methabo rex ipsius camille p̄: regno statim pulsus fuit ⁊ de eius regno nil arripuit p̄ter hanc paruulā p̄ceteris rebus sibi dilectam: ⁊ cū in nemoze detuliss̄: eam serino lacte educauit: Que cū adulta fuiss̄: femineos labores a se oēs abiecit: ⁊ corpus suum multis laboribus assuescere cepit: vtpote fundas circumagere arcus tendere: ceruos cursu insequi: ⁊ alia multa p̄tractare: vt sic virginitatē suā p̄ceteris oibus iniolatā obseruare posset: Quibus exercitijs assueuata: i paternū regnū aliqñ puenit: Eadē cū Eneas e Troia i Italiā pueniss̄ ⁊ lauina sumpsiss̄ vxorē: ⁊ od id bellū iter Turnū ⁊ Eneā exortū fuiss̄: ipsa Turni partibus fauens eidē cū grandi suoꝝ agmine i auxiliū venit. Et cū armata sepius i irruiss̄ in Troianos ⁊ multos ex eis occidiss̄ tandē ⁊ ipsa sauciata occubuit.

Lauina latini regis ex Amata cōiuge filia formosissima hūcē ip̄ib' (cū iā illam Turno regi pater spopōdiss̄ vxorē) Enee Troiano: ob generis claritatē eidē poscētī amicitia (tradidit cōiugē: quā obrē in Eneā ⁊ Turnū maximū bellū suscitari ē: sed tadē mortuo patre latino ⁊ Turnū pdidiss̄ maritū Enee aduene p̄iugio iuncta fuit: Ex q̄ cū cōcepiss̄ filiū ante diez partus maritus eius rebus hūanis s̄bract' ē: vix cū Ascaniū p̄uigū regnārē extinuis̄: pregnantē i syluas aufugit: ⁊ ibi filiū peperit quē Juliū syluiū posthumum appellauit: eo q̄ post p̄is funus i syluis fuerit natus: Ascanius aut̄ postmodū i Nouerca micio: factus: cuz Albam vrbē cōdidiss̄: vltro secedēs: Lauinie huic regnū paternū reliquit: Qd lauina cuz multa honestate ⁊ pudicitia atq; iusticia tā diu suauit donec filio pubescenti resignaret: q̄ resignato ipsa (vt Eusebius refert) cuidā Melampodi nupsit: ex quo filium peperit quē latinū syluiū nominauit: qui ēt fratri suo posthumo mortuo successit.

Delasgus polyphidis regis filius vigesimusquintus Sycionioꝝ rex: ⁊ ipse sexto labdon anno: Sycionijs regnare cepit: ⁊ regnauit annis. xx.

4037 1162

Egyptus Thyestis filius ex pelopeia eiusdē Thyestis regis filia susceptus vltimo labdon iudicis israel anno Mycenis regnare cepit: ⁊ regnauit ānis. 3. Hūc Seneca oraculo natū refert: Nam cū Thyestes pater Acropen atrei fris vxorē stuprass̄: filiosq; ex ea suscepiss̄: regno pulsus fuit: Atreus vero simulata pace: eū i regni cōsortiū reuocauit: cui redeuntē tres filios comedendos apposuit: eoz sanguinē vino mixtur ⁊ potū p̄bens: consumatoq; conuiuio: ostēdit manus ac capita dicēs cū residuū comedisse: verum cum Thyestes tantū facinoris vltionē quereret: ab oraculo edoctus ē: Ex se si cum pelopeia filia propua rez haberet: nasciturum filiū: qui iniurias suas plene vendicaret: Quod ⁊ factum ē: Nam sicut lactan

ctus grāmaticus sup. 4. Thebaidos refert: mox vt natus ē: pp pudorē eiectus fuit infans i syluis: vt dilaceratus a Beluis turpitudis patris ac matris viues nō p̄staret testimoniū S; aliter factū ē. Nā p̄mitere deo a capris enutritus fuit: quo scito Egiptus ab Ege capra nutrice dicitur ē: Tandē in regiā p̄ductus dū creuisset patre (vt creditur) impellēte Attreum patruū suū occidit: cui Thyestes pater occupata regiā successit: Tandē patre mortuo: cuz regnarēt Agamēnōn 7 Menclaus eius fratruelles: 7 ob raptā Helenā in Troianū iuisset excidiū: Egiptus hic suasionibus Nauplij in amplexus optāns clitemnestre deuenit: 7 postremo redeūtē Agamēnōnē a desolatiōe Troiana: illū fauētē clitemnestra trucidauit 7 regnū obtinuit: Ad vltimū 7 ipse ab oreste Agamēnōnis filio: vna cū adultera clitemnestra nullo remanēte ex eo superstitē obruncatus est.

Beneuētum ap̄rutij regionis ciuitas his tēporibus vt Seruius scribit a Diomedis sortis cōdita fuit. Dec in campestri solo sita est: que 7 multos hēt colles admodū fertiles: cum multij villulis: quā plinius patavinus li. v. Malauētū nō Beneuētū nominat: eo q̄ ibi ad triginta Sannitum milia Sulpitio 7 petilio consulibus a Romanis fuerunt cesa: Colonia enā eo restante a Romanis illo deducta sit: Ipsa nunc ferdinando inclito Neapolitano regi subicitur.

Neapolis autem regiā olim parthenope Campanie ciuitas: 7 ipsa per id tēpus a Diomede rege in littozibus maris condita fuit: Que postq̄ Romanis se subiecit: eisdem alijsq̄ p̄ncipibus 7 dominis fidē constanissimam semp seruauit: Eam obrem tēpore consulum Romanorum florere quāmaxime cepit: S; a trecētis annis citra regiā dignitate insignita: etiā 7 Basilicis mensibusq̄ Arce pulcherrima: alijsq̄ publicis priuatisq̄ edificijs superbissimie: preterētis Italie vr̄bibus euasit clarissima: In qua etiam nonnulla extant religiosorum Monasteria celeberrima: Et inter alia alphonfus presentis ferdinandi regis pater: arce in vnam ibidem in maris margine extruxit quam castellum nouū nominauit: opus certe omnibus Italie tam nouis q̄ antiquis monumētis 7 structuris preferendum: In qua celsissima turris existit: 7 muri crassissimi atq̄ aule celeberrime esse referuntur: Ex qua quidem inclita vr̄be multi clarissimi emerere viri: E quibus fuere Bonifacius octauus p̄s̄fex ex gente Thomacella: 7 Ioannes. 23. ex gente coslea quem Sigismundus imperator (vt suo loco lib. 20. 14. infra dicemus) p̄o vnione ecclesie facienda priuauit: ipsa quoq̄ clarissimum virozum videlicet Virgilij Tirlliū patavini ac oratij sedes 7 domicilium aliquando fuit: vbi 7 constat virgilium poetam sepulture mandatum fuisse.

Layeta latine regionis oppidum per ipsa tēpora ab Enea Troiano 7 ipsa conditiōis sue intitū sumpsit: 7 cayeta a noīe cayete ipsius Enee nutricis ibidē sepulte noīauit dicēte virgilio i β sexti: Tu q̄ littozibus nris eneta nutrit Eternā moztēs famā cayeta dediti: Dec a Terracina vr̄be viginti passuū milibus distat habēs optimū portū: in qua ē terra amenissima fontibus amenissimis irrigua ac Citris Arantjsq̄ consita pulcherrimis. Ipsaq̄ ciuitas 7 si parua sit omni tamen splēdore 7 decore resulget: Estq̄ quāmaxime hec ciuitas cayeta Alphonfi aliozumq̄ Regum captiuitate nunc notissima: quos genuenses p̄stantissimo aīo bello ceperunt: 7 philippo Mediolanensi duci transmiserunt vt infra lib. 20. 15. dicitur.

Lume Campanie olim ciuitas nunc oi prozsus habitatore destituta: hisdez temporibus ab Enea construi cep̄ta est. Quippe (vt aiunt) cū e Navi eneas descēdiss; quedā mulier grauidā ibidē visa ē: Quo augurio Soli secūditatē auspiciatus ciuitatē eodem loco condens cumas vocauit a potu. i. a pregnante uel a Lyna q̄ est vnda: Quia cyna vnda dicitur q̄ fluctibus agitetur: liuius vero in octauo 7 Solinus vbi de mirabilibus Lumanos a calcyde Euboica originem duxisse tradunt: Illuc quippe Tarquinus superbus post fractas latinorum opes ad Arristhodemum Tyrannū se contulit: vbi 7 tandem mortuus est: Ex ea Sibylla que eumana nuncupatur ortum habuit: vbi ad huc solum in cacumine eiusdē vr̄bis extat sacellum integrum in quo Sibylle antrum inuisit.

Aquileia olim Italie ei trapadane p̄maria ciuitas: potentissima q̄dē a mari aliquācūq̄ se

mota nro ēt seculo pene derelicta: p̄ hec tēpora (Carino historico teste) a quodam Troiano noīe Equilo e Troia cū alijs pulso conditionis (sue principiū sumpsit 7 a se Aquileiaz no mīnar: vel vt magister ait. Aquileia quasi aquis ligata cognomētū accepit: Hec adeo nunc derelicta habet vt p̄ter pastores 7 piscatores atq; cōplurimos sacerdotes q̄ diuina hyemis tēpore i ea celebrāt nullus eā icollere pōt: Quā qdē octavianus Augustus vt plurimū iha bitauit: 7 p̄pterea suo tēpore oī ornatu 7 rez habūdātia florere cepit: S; 7 iulius cesar ante ipsuz forū oriētaliū atq; occidēaliū mercimoniū i ea cōstituerat: Quo istituto: eā foruz Julium appellauit: Et ideo ibidē (adhuc extantē) lapidē p̄ gradē erexerūt: i quo hec verba insculpere fecerūt. Imper. Cef. Aug. Aquileiensū restitutor 7 conditor: viā q̄ geminam a pora vsq; ad pontē: p̄ tyrones inuētutis noue Italie sue dilectus posterioris longi tēporis labe corruptā munuit ac restituit: Hec cū mīto tēpore flozuerit postremo ab Attila gotho rū rege oīo diruta fuit cuius incolē oēs venecias cōuolātes rē venetā mirūmmoduz auxere: hanc itaq; celebrē ciuitatē Marcus euāgelista (cū ex mādato petri apostoli Alexādriā peteret) ad fidē ch̄risti cōuertit ibiq; suū sacrū Euāgeliiū p̄mo cōscripsit: Cuius qdē p̄imus liber sua manu sic exaratus postmodū venecias delat⁹ nunc ibidē dignissime seruat: indeq; Hermagoras ad Marci ipsius p̄dicatione cōuersus ibidē a beato petro presul constitutus eā omnē regionē deo nro lucratus ē quāobzē postea a Nerone impiōissimo martirio coronatus fuit. Exinde emerit Syrus papiensis postea episcopus Hermagore discipulus: qui apud papiēses multa sanctitatis edidit opa: chromarius q̄ episcopus ad quē diuus hiero. multa scripsit opuscula 7 Ruffinus p̄sbiter vir latina grecaq; lingua eruditissimus Aquileiēses suere: 7 aliū multū.

Luna Ethurie prouincie olīm parua ciuitas: q̄ nro seculo: penit⁹ desolata videt: hisdēq; tēporibus a quodā p̄ncipe Troiano i faucibus lygustici maris p̄dita fuit: Que quidē adhuc pulchzū hēt maxime p̄funditatis portū: quicq; 7 celsis circūcingit mōtibus ex q̄ ēt maxima alborū marmorū vis educit: Eo q; haud procul ab ea cararie mons ē: i quo ipsoz marmorū fodine adeo celeberrime hēntur: vt vnico saxo tabule integre atq; colūne exhibeātur: Ipsā autē hac d̄ causa ferūt fuisse euersā q̄ cuiusdā iperatozis vxō i adolescētē ipsi⁹ ciuitatis mire pulchritudis p̄cipē oculos iniecerat: q̄ cū nullo modo ad eū p̄tingere possz mortuā se protinus simulauit: impator autē d̄ eius morte certior fieri volēs: impatris pedes sudis acutibus p̄forari fecit: S; illa adolescētis amore succēsa: insensibilē se penitus fecit: Cumq; sepulture tradita fuissz: nocte sequēti ad iuuenis domū explede libidinis gratia se contulit: impator autē post aliquod tēpus fraudis certior factus lunam venit 7 hostili aīo vrbē igressus vxōzē diris supplicijs primo iterfecit deinde vrbē vniuersaz euertit: ipsius tamē desolationē d̄uissimē ante inchoasse lucanus idicat dicēs: Hoc propter placuit thulosos de more vetusto Acciri vares quozū qui maximus euo: Arons incoluit deserte mentia lune: Eius tū vrbis ad huc retinet denominationē regio lunēsis appellata. Cuius quidē episcopatus Nicholaus pontifex quintus in Sarzanā sui ortus oppidū cōtulit: 7 episcopālē sedē ibidē cōstituit: hec quippe Euticianum pontificē maximum genuit.

Decubam p̄ami Troianoꝝ regis cōiugē vsq; in hoc tēpus puenisse dicūt quā in hūc modū in canē conuersam fuisse ovidius. 13. Mētha. finxit: polymnestozē thracū regē hēbat frēm: cui p̄amns rex cognatus 7 amicus iā dubitās de vita sua suiq; regni statu filiū vnū 7 ipsaz forozē suā cū magno auri pondere cōseruandos nutriēdosq; in thraciam misit: vt si contingeret Troiam capi: ipse filius relictus: genus 7 vrbē instaurare possz: S; destructa Troia polymnestoz auri cupiditate tractus nepotē inscia matre obruncat: Quod cuz cognouissz infelix mater hecuba: finxit se illi aliud auri pondus velle secreto indicare: vt ipse etiam illud pro filio acciperet que auarus rex 7 parricida vera esse credēs 7 in cōspētū hecubę sorozis veniens ab illa statim vnguibus obcecatus 7 dentibus tamq̄ a cane fuit dilaceratus: vt ovidius eodē loco pertractat. Quo malo atq; alijs innumerabilibus 7 immanibus op̄pressa doloribus in rabiem certe deuenisse nonnulli volunt: 7 per tracios agros ritu vlu

lasse canum et sic defecisse: fuerat. n. hec regina pclarissima Dimantis Aonis filia vlt vt aliq
volunt cesset Thracum regis: mulier liquidē elegantissima et virilis animi insignita placq
benigna s; miseriarum tandē certissimum documētum: quia decē et nouē vtriusq; sexus fi
lios quos mixtim ex priamo rege conceperat vna cum marito et regno omnes amisit.

Samson

Samson duodecimus et vltimus iudicū israel: post labdonen iudicauit israelē annis. 20.

Hic hebreoz fortissimus fuit: cuius ingētia facta: cū herculis factis merito comparari
possent: Nā patrē Manuen d Tribu Dan hūit et matrē noie Annani: Hic cuz prole primo
nō hēret deū pro eoz successione iugit dep cabatur. Quibus tandē apparuit angelus dñi: 1161
et eisdē masculū futurū dī munere pnunciavit: qui foret vir optimus et fortitudine p̄cipua
clarus ad comprimēdos inimicos dī asseruit: Monuitq; eos vt illius capillos capitis min
me tonderētur: nec aliud potū nisi simplicē aquā bibere pmitterēt: Lōceptoz filio gratias
agētes custodierūt mandata dñi et natū filiū Samsonē appellauerunt: qd̄ nomē significat
robustū seu solem forte: creuitq; puer velociter: et p capilloz remissionē factus ē robustissi
mus vir: Cui dñs bñdicēs: spiritū suū effudit in eū: factusq; vir: duxit vxorē ex Thamna
palestinoz ciuitate quam cū frequēter in domū socerū suozum inuiseret occurrit ei aliquā
do vt leonē interficeret quo mortuo extra viam in silua proiecit. Rursusq; aliquādo inde
progrediēs inuenit fauū mellis i capite illius et ex illo pcepit et comedit: ac tres fauos puell
le portauit et cum alijs donis illos sibi contradidit: Ibiq; in nuptijs existēs: triginta iuueni
bus thamnibus Jocando pzoblemā proposuit dicēs si solueritis in septē diebus questio
nē quam proposuero dabo vobis singulis vestē seu stolam: Illisq; petē: bus vt diceret ait
De comedēte exiuit cibus et de forti egressa est fortitudo: Illis autem nō valētibus questio
nē inuenire: rogauerunt puellam vt ab ipso solutionem exquireret atq; eis indicaret Sam
son tandē puella rogāte vt diceret indicauit ei quēadmodū leonē interrimerat: et quomō
apes in ore eius inueniēs fauos mellis ei portass;: ac sic questionē pzoblematis declarauit
illi q̄ statim perēribus exposuit: qua itellecta septima die cōueniētes Samsonē dixerūt ei:
Quid dulcius melle: et quid fortius leone: Ille indignabūdn̄s ait: si non arasetis in vetula
mea nō inuenissetis. ppositionē meā: irruitq; cōfestim i eū spūs dñi et descendit i Acalonē
ibiq; pcussit triginta viris: abstulit eoz vestes et dedit his iuuenibus q̄ pblema soluerāt:
Idigit q̄ samson vxorē dimitēs perexit et cepit trecētas vulpes et ad singulaz caudas faces
aligauit et dimisit in palestinoz messes et eas oēs succēdit: ac sic eoz depoplat̄ ē fructus: p
pter qd̄ palestini eius vxorē et parētes oēs iteremerūt: samson aut cū postea multos ex hoc
palestinoz occidiss;: a palestinis capitur et duabus funibus ligatur: et cū duceret ad suppli
ciū. ille vincula dirupit: et arrepta mādibula Asini q̄ iacebat in terrā mille eoz iterfecit:
Cūq; lassus periclitaretur siti: dñs ex molari dēre mādibule Asini aquā eduxit: qua hau
sta refocilatus: vocauit nomē loci illi fons iuocātis d̄ Maxilla post hec despiciens palesti
nos: cū igressus ess; Hazam eoz vrbē ad meretricē mulierē: palestini insidias posuerunt vt
caperēt eū: Quod cū cognouisset Samson d̄ nocte cōsurgēs arripuit ambas portas ipsasq;
clausuras et vectes portauit i vertice montis: Quibus gestis amauit Dalilam meretricem:
cui et fortitudinē suā tātā eē in capillis capitis sui tandē indicauit: Hoc illa cognoscēs dum
dormiret i sinu illius torōdit illū: et tradidit palestinis. Qui cōphēdētes illū eruerūt et ocs
los: et tradētes in carcerē molere eū fecerūt: vep renascentib; sibi capillis et fortitudo s̄tr ei
restituta ē. Et cū die quadā ad diē solēnitatis Dagon pductus fuiss; vt. f. corā nobilitozibus
palestinis infano luderet: ipse apprehēnsus duabus colūnis i quibus fanū Dagonuz omne
iminebat dixit magna voce: Moriatur Samson et philistini concussisq; columnis tota do
mus sup p̄cipes vniuersos cecidit: et tria milia hominū extinxit: iter quos et ipse vna cum
eis defunctus ē veniētesq; frēs eius sustulerūt corpus et sepeliterunt i sepulcro patris sui: vt
hētur Iudicū. c. 16. fuit. n. hic nō modo fortissimus: sed et magnanim; atq; virtuosus. Lu
ius obitus diuus pater Aug. 16. d̄ ci. dī. excusauit dicens: q̄ quodam familiari consilio spi
ritus sancti id factitatum fuit.

1038

4039

1160

Ascanius Enee ex creusa pami regis filla susceptus: sicut latinoꝝ Ray: anno pmo pncipat° samson post patre latinis regnare cepit: et regnavit annis. 38; Eusebius aut triginta tribus tantu cu regnasse scribit: hic naq; (vt virgilio placet) no solu Enee filius: s; et laboru ac fuge in queredo Regnu comes fuit: vt ipse per omnē Eneidoꝝ libru diffuse scripsit: Nam apud troiam matre pdidit: et cu pte aduersus grecos plurima strenue gessit. Cui et plurima fuere nomina: Nam pimum Ascaniu vocauerunt ab Ascanio phrygie fluuio dictum quidaz putant: fuit et appellatus Iulus ab Iulo Troi filio et fratre Assarici Aui Anchise: Deinde Iulus a prima Barbe lanugine: quo tepore Mezentium Ethrurie regē certamine singulari vicit quo mortuo: Ascanius Iulus vocari ceptus fuit: Quin et vt Seruius super quarto Enc. refert. Dardanus et Leodamas ad extincioꝝ fratrum solatium dictus fuit: per q ostēdit: Eneam alios ex creusa suscepisse filios: hic itaq; mortuo patre Siluium posthumum fratrem ex lauina Nouercha progenitum summa cum pietate educauit cui etiam postq octo et triginta annis regnasset abundante lauiniū multitudine florētē iam (vt tum res erāt) atq; opulentam vrbem reliquit: Et ipse aliam sibi ciuitatem condidit: et albam longam appellauit: Illam quidem ex oraculo: Suis albe qua in albano monte cu triginta pullis ibidez innenerat condidit: et ab situ porrecte in dorso vrbis longā albaꝝ appellauit: a qua deiceps latini reges albanī dicti sunt.

Dorestes agamēnonis fili: et ipse eodē anno post Egiptu Mycenarum regnu suscipiens regnauit annis. 15. Qui paruulus cu adhuc eēt Hermionē Menelai patruī sui et helene fillā duxit vxorē: S; cu Egipti opera agamēnon pater suus interfectus eēt ac ipse ad mortē quereretur Electre sororis diligentia seruatus ē: is itaq; adulter (vt supra premissū ē) capta oportunitate: clam Mycenā intrauit: Egiptumq; regē interemit: nec nō et clitemnestrā matrem propria crudelissimis penis affecit: Quo facto: statim eū ferūt in tāta furia venenisse: vt si bi videretur semp imminere occise matris Imaginē facibus et serpētibus armatam et ei continuum minitantē exitiū: Quo aut tepore hic diē clausit incertum hētur: Solinus autez in libro quē d mirabilibus scripsit. Dicit q corpus eius inuentū tante fuit magnitudinis: vt ossa eius cubitoꝝ septē in longitudinē eēt. Tres hic post se reliquisse filios compertū ē v; Thysamenem corinthum et Horestē d quibus pauca habētur: Verum ab Horeste filio dicunt pausaniam philippi regis macedonum occisore duxisse originē.

Thautheus Thautanis Assyrioꝝ regis filius āno. 2°. Samsonis Iudicis israel. 20. et 7°. loco Assyrijs regnare cepit: et regnavit annis. 40°.

4040

1159

Ruth mulieris Moabitidis historia q fm hieronymū Isaie patriciū explet sub Samsonē iudice iste fuit: Et licet eius liber incipiat In diebus vnus iudicis qn iudices pceerant: nec quo sub iudice exprimat tñ a Dauid rege annis q fuit nepos obeth fili huius Ruth retro gradiēdo supputatis pulchre cōjicere poterimus: magis his teporib; fuisse quē supioꝝ: vñ illud q diximus nonnullos fuisse q abessam Boom fuisse putēt stare nō pōt cū Samsonē vsq; ad Dauid rātūmodo cētū numerētur āni. Sūt aut he gnātiōes obeth aui regis Dauid incipiēdo ab Abzaā: abzaā genuit isaach isaach genuit iacob iacob genuit phares phares genuit Esrom Esrom genuit aram aram aut genuit aminadab aminadab genuit Salmon salmō genuit Boom d Rhab Boom aut genuit obeth ex ista Ruth. Dec itaq; quāq; origine minus clara censeatur: qbusdā tñ virtutib; a diuinis scripturis extollitur eo q posteris itegerrimū atq; pclaz piugalis amoris testimoniū perhemne reliquerit: ob q meruit regiā atq; diuinā gnātiōem. s. iesu christi ex se pcreare: vt ex Euāgelio Matthei colligere pōt: ipsa. n. Ruth vt sacra ei hēt historia Moabitides genere fuit: q virū noie Malson genere iudeū ex Bertheem ciuitate natū accepit virū: cui viri p Elimelech fuit et Mat neomi: Qui famē terre sue ferre nō valētes i terrā Moabitaz cū duob; filijs suis migrāueret: ibiq; oū cūeta eisdē bene pcederēt filijs suis Moabitidas dedere vxores vni. s. Lellion orphani et Mallioni Ruth. Trāfactis deinō. 17. ānis. Elimelech et duo filij ei mortui sunt. Neomi aut amare ferēs ifortuniū suū i terrā suā iuda regredi pposuit: S; ei nurus deseri

4041

1158

se ab ea non tollerabant nunc ipsa sine eis proficisci non poterat. Tandem vna remanente Ruth ipsa cum remanere non potuisset. Neomi socrus sociam sibi duxit in iudeam: Quis in Bethleem ingressus fuisset Booz Elimelech cognatus suscepit eas in domum suam: Et cum Neomi more suo nomine suo vocaret: Illa ait: iustus Mara me vocate: Neomi autem lingua hebraea felicitatem Mara vero dolorem significat procedente deinde tempore Booz cum didicisset Ruth uxorem fuisse cognati sui defuncti et ipse sine uxore esset secundum legem Moysi duxit uxorem. Quo facto post annum peperit ei filium: quem Neomi socrus sumens: suo consilio vocauit eum obeh: eo quod in eius senectute nutritur: Inde et ipse obeh genuit Jesse: ex quo natus est David rex: Et hec quae de Ruth ista gesta fuere dicta sufficiant ut rerum ordo non pretermittam: Ad declaranda dei potentiam: quia ei facile est ad dignitatis culmen euehere quoscumque voluerit.

Jesippus pelasgi regis filius vltimus Sicyoniorum rex anno. 18. principatus samson post patrem sicyonius regnare cepit et regnavit annis. 31. Qui cum sine virili prole obisset regnum defecit. 1143 4056

Judicum israel magistratus finis.

Judices israel mortuo samstone sine habuere: et hi duodecim tantummodo fuerunt: quorum correctum fuit coram domino et propterea illorum memoria semper in benedictione fuit. Quorum quidem nomina et tot erant figure: Eorum autem magistratus (ut supra monstratum est) trecetos numerat annos: 1141 4058

Regum libri primi historia hic incipit.

Ozi sumus pontifex filiorum israel filius Bocci filij Abisue filij phinees filij Eleazari filij Aarō primi sacerdotis et ipse hoc eodem anno morte sublatus dei nutu pontificatus transiit ad lineam Ithamar fratris Eleazari predicti per annos centum. xx. i qua heli pontifex primus fuit: et abiat har vltimus quem salomon rex interfecit et tunc sacerdotium ad domum Eleazari iterato rediit.

Anchonam: picetium seu Marchie Anthonitane urbe quidem vetustissimam: his temporibus) carino histor. teste) a Dolopibus Thesalie populis super Adriaticum mare conditam fuisse constat: quam certe ab ipso littoris curvitate Anchonam dixerunt: Eam tamen plinius a si culis edificatam vel potius aucram dixit: Hic quippe cum celeberrima existat ciuitas et portum tutissimum ornatissimumque insigni ope a Traiano imperatore fabricatum habet: quam Gothi tempore iustiniani primi imperatoris ferro ignique pro maiori parte vastauerunt: Sed instaurata postmodum locharij imperatoris et Sergii pontificis temporibus sarraceni venientes denuo illam denuo captam spoliauerunt totamque incensam desolatamque cum omnibus vicibus et locis usque ad idrum Apulie urbe dimiserunt: verumtamen libertate donata cum ciuibus bene moratis ac mercatoribus potentissimis florere cepit: mirum in modum cito instaurata fuit: Habet et nunc anchonitana ciuitas complures viros celebres iureconsultos ac Theologos inter quos celeberrimum sacrarum litterarum et aliarum bonarum litterarum studiosum ornatum Alexandrum ordinis nostri Eremitarum preconem celeberrimum.

Beli

Eli ex Ithamarum filij Aaron filijs post mortem Samson seu Samsonis non modo Iudex sed summus hebreorum sacerdos rexit populum domini quadraginta annis 1141 4058 verumtamen septuaginta interpretes eius. xx. tantum annis prefluisset dicuntur. xx. annis sine regimine hebreos fuisse faciens vnusquisque quod sibi rectum videbatur: ut habemus iudicium vltimo. Huius itaque sacerdoti erat duo filij ophni et phinees filij belial et circa hoies iniuriosi ac nulli impietati parcentes: quorum petulantiam cum remissius argueret et ut decebat non corripet a domino reprobatus est: Quamobrem domino iudicio factum est: ut palestini castra mouerent super israelitas et multos eorum interfecerunt et reliquos usque ad castra persecuti sunt. Formidantes autem hebrei de vltima eorum perditione miserunt ad seniores et sacerdotes ut Archa dei in castra deferrent qua presente pugnantibus prevalerent. factaque congressione victoria palestini prouenit et omnes tam Archa quam reliqua multo in manibus hostium deueniunt: et amiserunt usque ad triginta milia virorum: inter quos ceciderunt quae duo filij Bely et archa ab hostibus ablata est: Nunciata autem hec in Sylo pontifici maximo statim de sede ueniens fractis ceruicibus expirauit dum octo et nonaginta vixisset annos: ut patet per. 4.

Ea quoq; die et phinees vxore defuncta est: dum post occasuz mariti et Arche quamaxie ca-
punitate viuere nequaquam tollerasset.

Dectoris filij p id tepus illu receperut expulsis ide Athenozis et Nestozis posteris: q Troie
post excidiu remaserat: Uex logo post tepoze cu Rome anctorib^o Lucio Sylla et L. Ma-
rio ciuile bellu omu esset: et sibiua Romanus ciuis vir Iniqssimus Marlanaz partiū ipera-
tor fact^o cu exercitu i Dardania pfectus esset. Illu tertio et vltio deleuit excidio concremas
oes q ibi reperi fuerat: q Sylle ciuitate itegza seruare volebant.

4060 113 Medius Demophontis fili^o Oxyntes dicitur tertiusdecimus Atheniesiu rex nono deli sa-
cerdotis ano Atheniesibus regnare cepit et regnauit anis. 12.

4073 1121 Sylu^o posthumus Enee ex lauinia filius tertius latinoz rex vigesimo deli sacerdotis ar^o
post Alcaniu fratrem regnare cepit: et regnauit anis. 29. Na Alcan^o hui^o frater Natu maior
trigesimotertio regni sui ano Iuliu Siluiu genuit filiu (a quo Julioz clarissima Romanoz fa-
milia originē) qua ppter ano^z paucitate vtpote ad regedu iperiu ineptu regni expte fecit.
Siluio isto herede relicto: Hic ideo posthumus dicitur est qz post humanatu patre natus
ē Syluius aut eo qz lauinia cu i Syluas pepisset: q tade Enea Syluio filio supstite relicto
die obijt: Sunt et q dicant hunc et aliu genuisse filiu noie Brutu a quo Britones vt istra di-
cemus et a quo postmodu iaduertenter occisus fuit.

4080 1120 Alphidas Medi fili^o quartusdecimus Atheniesium rex ano vigesimoimo deli regnare ce-
pit et regnauit ano vno: Post que Thimeotes qntusdecimus anis octo.

4081 1118 Tine^o vigesimuoctauus Assyrioz rex ano .23. deli regnar cepit et regnauit anis. 30.

Antheno^o priami consanguineus et Troianoz rex p id tepus ab Dectoris fil^o regno pulsus
cu igeni suozum exercitus additis secum multis paphlagonib^o cum totam puagatus fuisset
Asia minore tandem i Italia multo labore puenit et p paludes Adriatici maris cōcedēs apd
Tymau fluium confedit. Ibiq; Patariu nobilissima vrbē testibus Solino: senecaq; ac
Virgilio cōdidit. Dicere Virgilio de ipso Dector: Hic tū ille vrbē Patariū sedesq; locauit:
In qua qdē vrbē Regni sui sedē vsq; ad mortem constituit: Mortuo deniq; eius tumulo
sale Dyficon inscriptum fuit: Hic iacet Antheno: Paduane cōditoz vrbis: proditor: ipse
fuit hie sequuntur eum.

Patariua igit vrbis celeberrima ab Anthenoze sic cōdita: cōctaz Venecie regiois vrbis excel-
lentissima semp fuit eo qz bonis oibus semp referissima fuerit et cu populosima olim extitit
ser: et pp summā eius eqtate plurimū creuit: vñ et antiqs tepozib^o cētū et viginti eqtum milia
i ea aliqn censa fuisse Strabo cōmemorat: Romanoz qz tepozibus i ipsa qngenti equestrif
ordinis viri cēsi referunt. Quāobre eo^z repu. difficilissimis tepozib^o et armis ac pecunia
plurimū iuere. Ea. n. et si cōditioe vetustissima sit habita edisitjs tū nunc extātibz publi-
cis et puatis noua hētur. Atilla. n. hunoz rex igni ferroq; vastata imunitā reliqt quā cuz
Rauenates postea istaurassent et post cētesimū ipsius istauratiōis anū longobardi venien-
tes penitus icenderunt: Destruisq; longobardis a Carolo magno eiusq; filijs ac nepoti-
bus miximodū aucta fuit: Sed Ecellinus de Romano ei^o tyrānus oium crudelissimus
(vt suo loco li. 14. istra dicem^o) ea ciuib^o alijsq; bonis viduatā reddidit: Quo mortuo i car-
rariēsium nobiliū manus eadem deueniēs mirabiliter excitata et ornata fuit et iter cetera
triplici muro eā mūnere ac Tymao fluuiū exornauere. Ibiq; proziū toto orbe celeberrimū
iter alia isigna extruxere. qd postmōz igni casu cōcrematū veneti istaurauere: In ea et hen-
ricus ei^o nois qrtus impator et ipse illis tepozib^o cathedrale ecclesia nūc extāte edificauit: Ex
hac clarissima ac iclita vrbē (vt de ceteris taceā) qttuo^z fama celebres pdiere viri Titus Li-
uius historicoz oium facile princeps q Romanoz res gestas lacteo smone pscriptit: ita vt ro-
mano^z scriba merito appellari possit: Lu^o ossa veneti pretorio istaurato i p^o picuo loco ea
collocare fecerūt: Secundus Paulus Juriscōsul^o vir i ea facultate et pphya picipuus: tert^o
Alberus eremitaz ordis nostri theologus celeberrimus: q Pēthateucū atq; euāgelia oia
accuratissime explanauit: Quartus Petrus Aponus sumus tū methamaticus tū pbylic^o:

cuius pclarissima scripta ad comunē hominum vtilitatez edita maximo i precio sunt habita, fuere et alij cōplurimi excellētes patavini viri: v3 stella, flaccus, et Volusius q̄ Romanoz ānales more Ennij carmine scripsit: Nec nō et Musatus et Louatus poete ac nōnulli Juriscōsulti ornatissimi alij atqz alij innumerabiles excellētissimi medici de q̄bus infra locis suis dicitur. Habet et hec celeberrima ciuitas arcē itra menia munitissimā et cōiūctū illi palatiū supbi opis munitissimū atqz inter Italos facile p̄mariū. Et p̄ter parochiales ecclesias q̄si innumerabiles q̄ruoz medicatiū loca magnifici opis que ciues patavini diuersis tēporibus edificauere sed et iter ea insignis beati Antonij Basilica excellit. Est et ea sanctissime iustine tēplū et monasteriū aplissimū ordini diui b̄ndicti dicatū vbi et ipsius beate Justie cor p̄ ac Luce euāgeliste Maximi et felicitatis ac Mattheie apli nec nō et Prosdocimi epi cor pora et reliq̄e habētur: In ipsa q̄z Sinasiū hētur oīum Italie celeberrimū vbi sūt edes amplissime studerū et legerū dicatē. Habet et hec ciuitas Agrū secūdissimū nō minus q̄ vrbis edificia cōspiciēdū. A mariqz sursum hēt navigationē fluuio Vaita q̄ secus eā fluuit: et iextremo adriatici maris mergit.

Taruisiū: ipsius Marchie Taruisane ciuitas et ipsa p̄ hec tēpora (vt Sicardo Cremonensi epo placet) a q̄busdā Troianis fundata fuit: Abluit aut̄ ymo poci⁹ diuiditur Silo fluuio q̄ ex ipsius p̄p̄ioribus montibus exiit: Alijs q̄z vberimis aq̄s i ea quali scaturientibus irrigatur: Hec Gothoz tēporibus suā quā ēt nunc retiet dignitatē obtinuit. Eo qz Tonille pater rex ibidē sedē regni sibi cōstituit et i ea Torillā filiū vix postea prestantissimū genuit eductauitqz ac nutriuit. Eamqz postea Alboinus p̄imus longobardozum Rex euz Italiam i gressus fuisse et oēs ciuitates huius regiōis p̄ deditiōnē cepisset qz ei tardius deditiōnē face re recusasset diuere oīno cōstituerat nisi felix ipsius vrbis epus (vt Gregorius scribit) regis seuitiā sua prudentia delinisset. Qui autem ab hac vrbē vniuersa regio Taruisina Marchia denotatur factum eē credo: a miori noīs absurditate vt hec appellatio Marchie Taruisine i ipsa māserit: Cum ea i regione sint amplissime ciuitates Verona atqz Pataviū: q̄ semper et dignitate atqz potentatu nec non et opulentiā Taruisio ante terit: Hec etiā E celli ni et Alberti eius germani de Romano (sicut Pataviū ciuitas) tyrānide non caruit a q̄bus inumeras pertulit calamitates.

Frācorum regni p̄cipium hic sumimus.

Frācius q̄dā ex Hectoris filijs a quo Frācorum nomen tractū est: his tēporib⁹ (vt vicētius gallus historicus scribit) vna cū ātenoze alijsqz troianis a fr̄ib⁹ p̄p̄is fugatus p̄us tota Asia puagata i Danubij rippis tadē puenit: Ibiqz cū aliquādiu p̄sedisset mox auctore Anthenoze locū q̄rens a cōi hoīuz societate seuerū ad Thanai fluētia et paludes Meotidas secessit vbi cū marinis fluctib⁹ se circūseptū videret Sicābria cōdidit vrbē: Vbi et p̄ mltā tēpora sub armis i finitios cruētā et successorēs exercuere vitā: donec a Valēntiano Junio Re Rōnaoz ip̄eratore cui aduersus Alāos opē tulerāt sub Frācorū venusto noīe meriti fuerūt libertatē p̄uilegiū. Tūcqz sibi ex Ducib⁹ reges p̄stituere ceperūt vt infra li. 9. dicit.

Galliaz oīum prouiciarum descriptio.

Frācia igit regio ē et ipsa ea ē q̄ trāsalpia gallia nuncupatur. Sed vt et de ipsa pro suscepto opere ēt aliqd̄ exponamus: Notandum est qz duplex est gallia: v3 Trāsalpia et Cisalpina: Gallia vero trāsalpia iter Alpes et mare gallicū et p̄rupta pyrrenē Oceanoz ac Rheno fluuio terminatur: et hec i Belgicā: Celticā et Aquitanā galliā subdiuiditur. Cisalpina aut̄ gallia i sex diuiditur partes: de q̄bus mox dicemus.

Gallia itaqz Belgica p̄ma ē q̄ a Belga ciuitate nomē accepit et hec Treueris nūc d̄r: In hac q̄z complures ducatus et comitatus cōtinētur v3 Barbātie luciburgēsis: flādensis: Picardie seu Arabatēsis. Barenis. ac multe alie regiones. Belgica aut̄ vt iulius Cesar i cōmentarijs testatur duplex est: p̄ma. s. et secūda: Belgica p̄ma illa est cuius Treueris Metropolis est: secūda aut̄ cui⁹ Remus sedes est et hec vt Anselmus i li. de imāgie mundi testatur a Iouis monte surgit et Britanico mari finitur.

Celtica autē Gallia illa dicitur: que ob Lomas longas Lomata gallia nuncupat: et hec bifurcata est: Nam quāda lugdunensis est: quāda vero narbonensis: Gallia autē lugdunensis triplex est: prima quaz lugdunū prestantissima ciuitas caput est: In secūda vero Rothomagēsis metropolis Normanię etiā est caput: In tertia deniq; caput est Turo metropolis ciuitas comitatus Andaganię vbi et beatissimi Martini episcopi sedes fuit.

Gallia vero Narbonensis et ipsa in duas subdiuidit partes. scilicet in Gothiā cuius Narbona metropolis est: Et Burgūdiā: in quā sunt vrbes iste metropolitane Arlates Burgūdie regi caput: aquis Uienā Subudunū: et Tarāstia: In celtica hac Gallia due precipue habent ciuitates Augustudunū. scilicet quā iulius Cesar hedaā noiat: quā tāte fuit potētie vt Romanorū auxiliū vniuersam pene subiugarit galliā: Senonensis altera fuit: que Romā obtinuit et incēdit: Hi vero populi mediolanū aliasq; Cisalpine gallie ciuitates cōdiderunt: et instaurauerunt: cōdiderunt q̄ in trāsalpinis galliis et has vrbes garūnā: Maionā: et sequanā.

Aquitania gallia tertia dicit: eo quod duabus superioribus regionibus aquis et fluminibus abundet hanc Garūna fluuius a celtis diuidit. quā et oceanum mare attingit: In quā sunt iste Metropoles: Burdegalensis Auxitana precipue earūq; suffraganeę. Pars item aliarum metropolum extra terminos eosdē sitaz: que autē aquitanie attribuuntur est Bituricensis quedā pars et Ducatus Aquitanie in quo quidem ad due et xx. ciuitates episcopales numerantur: inter quās sunt Baiona et insuper valconia que prius lingua Auxitane nominatur: ac comitatus Armentiaci et pictauiensis: Desusso ac de Begora principatus: Ac dominia multa alia in ea consistere dicunt: Hanc et liger fluuius pene in orbē abit: In hanc medio frācia ē puincia a frācio dicto appellata vbi est pius regi sedes.

Gallie etiam cisalpine diuisio.

Gallia alia quę est quę cisalpina dicit a Gallis celticis occupata et ipsa in sex subdiuidit regionibus: Hi namq; Galli celtici cum eos non caperet terra quę eos genuerat trecenta hominum milia ad sedes nouas querendas accesserunt et eorum portio in Italia cōsedit. Ibiq; masculinis omnibus infectis eorum feminas duxerunt vxores: e quibus liberos suscipientes hinc lingua: et moribus: penos ritumitantes purissimi effecti sunt galli: Ac et vniuersa puincia cisalpina deinde appellata est gallia: Que quōdā postea diuersis nominibus cognominata fuit Gallia quā prima.

Lenomanensis gallia est que vt Bencius Alexandrinus historicus refert continet Buxiā Cremōnā et Mātuā: Veronā Vincētiā et Patauium.

Senonensis gallia secunda fuit que eodē teste cōtinebat: Senā seu Senas Senogalliā et Senogallias: hi Senogallii nomen postea acceperunt. De quibus meminit liuius. Qui in Romanos multa gessere certamina quę et ducetos post annos ex aduētu Breni valde roborati fuerunt.

Boloꝝ gallia tertia dicit a Boijs gallis et frācia orientali egressis: Et vt aiunt hi Boii cōdiderunt urbē iter padū et trebiā vt Liuius cōmemorat cuius nullū extat vestigiū.

Lyguriū gallia quarta appellatur que cōtinet Thaurinū Segudiā: Eporediā: et Augustā: atq; alias pedemōtiū ciuitates: et Sabaudie montes.

Insubriū gallia quinta cognominatur vbi sunt Uercelle: Nouaria: Comū: Bergomū: Landa: Papiā et Mediolanū que insubres dicit.

Genūā gallia sexta esse dicitur: que Genūā p̄inet et Derdonā: Alexādiā: Ast: Saonā: Nauilū et Albingā: De quibus omnibus liuius li. 24. cōmemorat.

Anglorū regni principū.

408:

1116 Brutus Syllā posthumi latinoꝝ regis fili⁹ ex Nepote lauinie matris sue susceptus quā nascendo occiderat: repestare hac cum inaduerteret p̄rem venādo occidisset timore correptus ex Italia pulsus fuga sibi salutē p̄parās in leogreciā Gręcie habijt et respōsum ibi accepit sibi ob veri externi occidui regni insulā. Ibi Brādasij regis filiā duxit vxorem qua suscepta inde confestim delapsus cum ea alijsq; in Troiā venit multosq; exinde a fuituris Iugo eripiēs ad Tyrrēnū mare itez puenit eoꝝ loci Lorineū oucē cum quatuor stirpibus Troianoꝝ exulū inuenit. Quē in sociū auxiliare euocās in Sophērium Aquitanorū regem et Turnū ipsius Bruti nepotē ac Suardum cōsolē in pugna p̄cessit: quibus superatis et interfectis statū ide est

fugit et ad mare Britanicū quod sinum Armoricum dicitur puenit: Erin Albionā Insulam quā incollebant gigantes superatā ab ipso Britannia appellauit: et hec Britāia maior: quā nūc Angliā dicim⁹: Et hoc ad minoris Britanie differentia gallias rōtingētis: quā ad tēp⁹ Brutū ipsi fuerat illo fugiētis: quā Loznueo postea in pte cedēs ab ipso Loznubie nomē accepit: Brut⁹ itaqz cū i Britannia seu Angliā mātionē sibi delegisset euestigio sec⁹ Rameffis fluuū ripas Trimoarē cōdidit urbē munitissimā et quādam oib⁹ copijs feracissimā ad veteris Troie mēoria recessedā: Id. n. quādragesimo āno ab excidio Troie factitatū fuisse tradūt: Brutū autē hūc tres genuisse filios ferunt. s. Loctrinū Albanetū et Lambzē: quā pmo Insulā in se diuidētes loctrino natu maiorū media Insule pars obuēnit: quā ab ipso lochzia postea fuit cognōmāta in ea adhuc lādinū ciuitas extare dicitur urbs mercatorib⁹ et negotiatorib⁹ maxime celeberrima: In quā adhuc Anglie Reges pncipesqz ac Senatus populi cū mercatorib⁹ puenire ut plurimū tradūt: Albaneto uo fo ei⁹ filio q̄tra insule pars obuēnit quā ab eodē Albania fuit dicta: et hec Scotia nūc nūcupat: Lābzū uo tertio filio Lābzā que nūc Tylle dicitur.

Anglie Insule descriptio.

Britannia itaqz Insula a Bruto isto sic noiata p̄ua (ut dicitur ē) Albiona a quibūsdā albis mōrib⁹ (quā ad eā nauigantib⁹ prius aparent) dicta fuit. Deinde a quādam Anglo potētissimo rege Angliā usqz i hodiernū diē appellata est: Hec. n. triangularis est: inter septētrionē et occidentem sita: que ab omni continente habetur diuisa: Nam a Germania que sub septētrione est incipit et iuxta Galliam et hispaniā versus occidentē protenditur: Et propterea dixit: Solinus: finis erat orbis ora gallici littois nisi Britannia Insula nomē pene orbis alterius mereretur: vnde ait Virg. Et penitus toto diuisos orbe Britānos: Hec enim finis eundem Solinum porrigitur in longum octingentis et amplius passuum milibus metiturqz usqz ad Calydonicū angulum: ad quem appulsum Ulixem ara et grecis litteris inscriptū uotūz manifestant: in ea tempore solstitij estiuū: hoc est cum sol intrat Lancrum. sunt dies longiores: et hoc tanto magis quanto ad septētrionē ipsa magis porrigitur: Nam teste Plinio. li. 2. Dies longissimus in italia continet horas quādecim: in Britannia uero decem et septē: Et nox nostra breuissima nouē resultat horaz: et illoz septē: Eam in Insulā diuū Cesarē bis transisse dicit: in quā nulla re magnifice gesta euestigio reuenit: hui⁹. n. insule pars maxima plena ē et frugifera: Abūdat peccore: Auro: Argēto ferroqz: Efferunt qz ex ea pelles et mancipia: nec nō et canes ad uenandū aptissimi: Hāc Gregorius beatissimus pōtēfex huius nois p̄mus eo missis Aug. Miletō et Joanne monachis cū alijs vite p̄batissime uiris p̄mu: ad christi fidem conuertit: vnde et in ea postmodum multi reges claruere miraculis de: quib⁹ locis suis infra dicemus: Et cū multi eoz diuini honoris et sancte Romāe ecclesie amātissimi fuisset statuerūt i tota ferme insula: ut vna queqz domus certū quōpiā collatiōe singulis ānis ecclesie Romāe penderet: habet Angliā p̄ter hiberniā insulā ānexā et aliam quōsdam paruas orchades appellatas: quā ad uigintitres referunt: quaz uiginti deserte sunt et tres sūt habitabiles: Habet et Tylle. i. Lambziam insulā inter septētrionalem plagam et occidentalem: que uelima fuerat ex cognitis a romanis.

Hibernia igitur et ipsa magna insula ad hispaniā occidentēqz solē sita ē: quā medium Anglie latus uiginti dimidio minor ē: ut existatur quā Angliā: sed pari spatio trāsmisus triginta mille passuum hui⁹ aut Incole lōge magis siluestres fuerunt quā Britani qui hactenus carne hominū uelcebant. Māducones quippe magni erāt i hibernia sūt plures metropolitane ciuitates quā i Angliā ibi quippe Agates et iris lapides p̄ios nascuntur: Hāc quippe Celestinus papa p̄mu p̄ patriciū beati Martini episcopi ex sorore nepotē (quē episcopū ibi postea creauit) ad xpi fides cōuertit ex Britannia et hibernia uiri quasi innumerabiles emertere quoz ingenia tū in diuinis tū in humanis quippe diuina habita sunt: Senuit et inter ceteros sydus illud mirificū beate Brigide prophētisse: quā multa christiane religioni cōtulit bñficia ut loco suo infra tractabitur hibernozum et Anglozū historias Venerabilis Beda optime descripsit: quas qui legere uoluerit: noscat ubi potissimum legere possit.

Sicyonioꝝ regū Epilogus.

4087	III2	Zeusippo vltimo sicyonioꝝ rege: nono ⁊ vigesimo principatus heli sacerdotis anno sine liberis mortuo regnum ipsum consumptum est: quod per annos. 939. sub regibus. 26. teste diuino patre Aug. 18. li. de ci. dei. cap. 20. traditur fuisse potectum. Quorum primus fuit.								
		Agialeus	añ 50	Eratus	10	añ 46	Sicyon	19	añ 45	
		Europa	2	añ 45	Plêmeus	11	añ 48	Polybus	20	añ 40
		Stelchi	3	añ 20	Orthopolis	12	añ 43	Inachus	21	añ 42
		Apia	4	añ 25	Maratus	13	añ 30	Phestus	22	añ 8
		Thalesio	5	añ 52	Echireus	14	añ 55	Adrastus	23	añ 4
		Egidius	6	añ 34	Marathus	15	añ 20	Polyphides	24	añ 31
		Thuriach	7	añ 45	Chozar	16	añ 30	Pelasgus	25	añ 20
		Leucipp	8	añ 53	Epopeos	17	añ 35	Zeusipp	26	añ 31
		Melapp	9	añ 47	Laomedo	18	añ 40	Ac sic oēs hi vigintisex sicyonioꝝ reges cum nongētos trigitanouē regnassent annos defecerunt.		

4088 III Melantus sextusdecimus Atheniensium rex anno trigésimo principatus heli sacerdotis hebreoꝝ Atheniensibus regnare cepit ⁊ regnauit annis. 37.

4097 III2 Archa testamēti dñi āno principatus heli quatragesimo a philistis capta fuit: vt p3 pmo regum. 5. 7. 6. pro cuius captiuitate (sicut dudū predictimus) heli mortuus est tenētes igit palestini captiuā archā i Azotum eoꝝ ciuitatē portauerunt eā: ⁊ apud Dagon deum suū collocauerūt: sed ⁊ Dagon idoluz confestim corā archā decidit: Vidētes autē palestini grauitē dñi casu doluerūt ⁊ i āgustia ⁊ pfusiōe grauisia cōstituti sūt: Pauloꝝ post Azotoꝝ Ciuitate ⁊ vniuersam prouinciā Deus graui peste dissenterie pcussit q̄ crudeli passione multi moriebātur: Deinde multitudo murium consurgēs vniuersam prouinciā deuastauit: Dumq; his malis Azoti grauaretur. Intellexerunt eā sibi cladē prouenit̄ propter Archā dñi. Mitētes autē Azoti Archā in ascalonē similes passioēs ascalonitis archa deuexit: Dumq; per septē annos archa apud palestinos cum innumerabilibus dānis permansit. Desperati his malis archā ad suos remittere statuerunt: cum deus proprius vēdicaret eam: Et plaustrū faciētes nouum duas vacas fetas eidē iunxerunt ⁊ earum fetus domi recluserunt q̄ recto itinere venerūt i terra Iuda ad vicū Bethsamis. Ibiq; ab accolis leuitis deposita archa cū multis thesauris. Imolauerūt vacas cū plastro: Veniētēsq; vniuersi Iudei repositauerūt eam in Cariatharim Ciuitatē ⁊ collocauerūt in domū amiadab leuite viri iustissimi ⁊ ei^o curā gessit per .xx. annos postea Samuel propheta transtulit eam in Masphat: Inde in Balgala per eundem Samuelē ⁊ Saulem regē postmodum a David i domū Nabothe. inde i Syon: vltioꝝ a Salomone i tēplā fuit trāsportata: Deniq; icēso tēplo dñi a Caldeis Dyeremias ppheta abscidit eā: fert̄ postreō Romā fuisse pductā: Hāc itaq; Archā Moyses i deserto ex lignis natura fortissimis ferri fecit. Cui^o pstructio ⁊ erat qnq; cubitoꝝ lōgitudis ⁊ triū latitudis ⁊ i trisecus atq; extrinsecus auro tegebatur. ac ei^o tegimē cōpaginātū erat carbibus aureis. Et super tegimen eius erāt duo cherubin: In hac ergo Archa Moyses duas tabulas legis dñi recondidit ⁊ virgā atq; Mana q̄ de celo pluerat dñs.

4098 III Samuel sanctissimus ppheta dñi hebreoꝝ sacerdos ⁊ Iudex post heli sacerdotē dei pph^o rex ē ānis. 40. Hic helchāe leuitis ⁊ Anne vxoris ei^o fili^o fuit q̄ a pueritia vsq; in senium digne dño oeo ministravit: Cui^o vitā ⁊ belara i gesta Iesus fili^o Sirach i ecclesiastici libro his vbi breuiter pstrixit. dicēs: Samuel dilectus dñi. ppheta fuit: q̄ iperium renouauit ⁊ binos de gēte sua inunxit reges: Quiq; ⁊ p multos ānos fm pceptū dñi populū suū iudicass; ab oī munere semp manū suā excussit: Cui^o opa cū dñs videret spū pphetie repleuit illū: Cuiq; i expugnationē circūstātū hostiū inuocass; oipotētē deū ei^o vocē audiuit: ⁊ terrāz principes cōtrūit ac philistinoꝝ duces subuertit: Saul quoq; regi cū eēt ppheta dñi sinē vite sue mortū fecit: Illiq; prēterea pdixit q̄ dñs pp ei^o ipietatē hereditatē suā foret cōsumpturus: Et cū nō mediocriter erudit^o eēt scripsi. vt Ilydorus sexto ethi li. commemo

Samuel

rat iudicū ⁊ Ruth libros ac p̄mū regū libru edidit: Qui tandem cū iudicasset isrl̄ sem annis q̄draginta: secūdo ante obitū Saulis āno diē suū obiit, quē singuli ex populo isrl̄ tamq̄ p̄ p̄ciū fleuere parentē: Et aūt corpus in Ramatha sepultū fuit vt p̄ p̄mo. 13. cap. 25. Lūius sanctissima ossa vt d̄iūs hieronym⁹ scribit Archadius angustus postmodum de India in traciā transtulit festum aūt eius. 13. kal. septembres celebraf.

Saul p̄mus Judeorū rex Cis de tribu Benjamin fili⁹ duodecimo sacerdotij Samuelis āno 1089
a d̄no i regē electus regnauit cū ipso Samuele ānis. 26. Hic a p̄ncipio vir bonus deoq̄ d̄lectus fuit: q̄ ip̄erito suscepto duob⁹ p̄mis ānis adeo populū sibi creditū optie rexit: vt merito oia ei b̄n̄placita auxilia a d̄no ⁊ aduersarios subministrarent. At post duos ānos magnanimitatis (q̄ regib⁹ pro dignitatis cumulo maxie p̄uenit) expers factus dei mādata ⁊ p̄cepta contēnens ex rege tyrānus ⁊ subdito: suoz oppreffoz euasit: Nā i p̄ncipio regni sui exercitu cōgregato Jordaneq̄ traiecto Naas Amonitaz regē superauit ⁊ iterfecit: Inde q̄ p̄tra eisdē Amonitas palestinos. Moabitasq̄ ac Idumeos vadēs oēs iure belli sibi subiecit: Uex cū Agag p̄nguissimū Amalechitaz regē ex mādato d̄ni inficere recusass; p̄ in eternūciū Samuelē p̄phetā a d̄no reprobarus est. Uñ pp̄ hoc ⁊ Achielech sacerdotis mortē ⁊ ei⁹ ḡnatiōis extictionē ei⁹ regale fastigiū in posterol ipsius non trāsiuit. Quāobzē regnū eius umbrā regni i eternitate mansuri fuisse dictū ē. Tandē post mltas David regi ⁊ genero suo p̄secutiones illatas cum ⁊ palestinos in monte Helboe Syrie puincie pugnaret ab eisdē fusus ⁊ superatus suis oibus pene p̄stratis ac infectis p̄mū Jonatha ⁊ Aminadab. atq̄ Melchisue filijs ⁊ ipse postremo graui vulneratus in euaginatū gladiū irruēs mortuus est. Hoc vidēs eius armiger ⁊ ipse semetipsum infecit: audietes autē hebrei qui i campesribus ciuitatibus habitabant. q̄ Saul cecidiss; ⁊ eius filij ac oēs q̄ cum eisdē erant relictis prop̄ijs ciuitatis fugerunt: ⁊ fuit maxima plaga in isrl̄. Eo itaq̄ mortuo vir ciuitatis Jabes uenerunt ⁊ tulerunt corpora Saul ⁊ filioz eius ⁊ sepelierunt in nemore i optimo lo. ⁊ prouincie: vt p̄ p̄mo 13. cap. 31. Huius aūt uita ⁊ gesta: habent p̄. no. 13. li. a. no. no cap. ⁊ deinceps vsq̄ in calcem.

Lacedemonioz regi p̄ncipium.

Euristeus quidam noie patria grecus p̄imus lacedemonioz rex anno a natiuitate Abzæ octauo supra nōgētesimū: lacedemonijs p̄mū regnare cepit ⁊ regnauit ānis. 42.

Lacedemonia aūt licaonie ciuitas fuit a lacedemone Jouis filio cōdita a qua ipsa grecie regio nomen accepit: que alio nomine sparta dicitur: Et indifferenter altera pro altera ab auctoribus usurpatur. Sed quam ob causam sparta dicta fuerit: Iustinus in tertio Epitoma suozum libro exponit.

Corinthioz regi exordium.

Acleres quidam grecus luctator: uictoriosissimus his tēporibus apud Corinthos cū se plurimū posse i eadē urbe uideret ⁊ populū quo uellet aut vi aut p̄suasione p̄duceret: p̄ munificentias Corinthioz ip̄erū sibi asumpsit: ⁊ regnauit Eusebio teste annis. 35.

Dercyllus uigesimalnonus Assyrioꝝ rex anno principatus Samuelis terdecimo Assyrijs regnare cepit ⁊ regnauit annis. 40.

Eneas Syluius: Syluij postumi filius quartus latinoꝝ rex hoc eodē anno latinis regnare 1088
cepit ⁊ regnauit annis. 31. Aug. tñ li. 18. de ci. dei cap. 19. ponit fratrem posthumi latinum ⁊ quintum qui nunc hic quarto loco ponitur: De isto autē Virgilius meminit dicens: Et qui te noie reddet syluius eneas pariter pietate vel armis egregius: Hic latino syluius post se herede relicto exprauit.

Achimelech sūmus hebreoz sacerdos ⁊ p̄ntifex: his tēporib⁹ postq̄ aliq̄t ānos sediss; a saule rege cū uniuersa domo obrūcat⁹ ē: hic nāq̄ achimelech p̄ntifex Achioth fili⁹ fuit qui fuit phinees fili⁹ filij heli. Ad eū itaq̄ Dauid fugiēs saulē i ciuitate Nobe accesserat a quo benignissime exceptus non solum sūptus ei necessarios p̄buit sed ⁊ Solie lanceā quā ipse a deo uouerat obtulit. Quo audito. rex saul vocās sacerdotē iterogauit an ei sūp̄ ⁊ arma

prebisset. Qui sacerdos que facta fuerāt non negauit sed cū fiducia se illa ei p̄buisse dixit. Quod dē excusationē cū rex nō susciperet: Iussit armatis circūstantibus ut eū cū oī sua cognatiōe p̄merent; Qui cū illi nō p̄sumerēt cōtingere sacerdotē sed dei iudiciū formidaret Rex iratus iperauit cuiusdā Syro noie Doech ut i eum irrueret. Qui sumēs cōsimiles sibi sacerdotē ⁊ oēm eius p̄geniē occidit q̄ erant oēs quadringenti quicq; Quo facto etiam ciuitatē sacerdotū euertit ⁊ oēs in ea occidit nō mulieri nō infanti nō deniq; vlli peccit erant: verū vnus filius Achimelech noie Abiatar tantū modo liberatus fuit.

412

1037

Belus q̄ ⁊ Metres a Seruio appellat phenicis regis phenicū filiū hīdē tēporib⁹ rex p̄stitus adeo bello ⁊ armis insignis fuit ut Lypos litus phenicū pyrratica īfestātes preda subigeret quod Uirg. in plona Didonis ei⁹ filie retigit dicēs, Senitor tam selus oppimā: Uastabat Lypum ⁊ victor victione tenebat. Hic vnū tantum filiū noie pigmaleonē ⁊ duas filias, s. Didonem atq; Annam post se reliquit.

Philistenes hui⁹ belli frater ⁊ ipse p̄ hoc tēpus fuit: Qui cū esset herculis sacerdos videretq; phēice p̄re mortuo Belū s̄ez p̄dictū natū maiorē ap̄d phēicos regnāf relicto sicco filio sacerdotio ⁊ copiaz parte sumpta naues cōscēdit: ⁊ post multos casus cū herculis columnas cursu supasset: Ibidē i litore oceani sedes asumpsit p̄petuas: cōdēsq; ibi ciuitatē Sades vocauit vbi ⁊ tēplum vocauit herculi constituit ⁊ sacra oīa ritu tyriorū in eo innouauit: Hic siccum filium vnicū Didonis postea maritum sacerdotij in tyrio heredē reliquit.

Uiri disciplinis excellentes.

Homerus poetaz oīum grecoz clarissim⁹ cui Melexigenes nomē pp̄tū fuit hīdē tēporib⁹ Eusebio ⁊ Hydozo testibus floruit hic ideo homer⁹ dicitur fuit qz cecus erat: Nam cumel ⁊ Jous oculis captos homeros appellare cōsueuerūt: qz homeris, i. itineris ducib⁹ egeane. Ipse, n. p̄o Quittilianī snia vir per oīa eruditus fuit. quicq; ⁊ eloquētie partib⁹ orn⁹ ⁊ erēplū p̄buit: hūc certe magnis i reb⁹ sublimitate i paruis vō nemo pp̄ietate superauit: Idē ut Quittilian⁹ ait letus ac pressus: Jucundus ac grauis: tū copia: tūq; breuitate admirabilis nec poetica modo sed ⁊ oratoria virtute eminentissimus fuit: Quicqd̄ dicere voluit verius ⁊ lucidius oib⁹ explicauit: hic itaq; post peragrātū orbē cū extrema paup̄tate tadē Archadum litus habitauit: ⁊ ibidē inter aspera scopuloz ⁊ mōtana nemoz sic cecus existēs icētia illa atq; admirāda volumia melle plita Iliadis ⁊ Odysee dictauit: Nā Troie seu Iliadis captiuitatē iuxta num̄oz grecoz litteraz. 24. libris heroicis vsib⁹ p̄scripsit. Odyseā vō eodē genere metri edidit in q̄ vlyxis errores descripsit. Quidā vō Myomachia ⁊ Margatē libros illi ascribūt: vixit autē anos cētū ⁊ octo semp ut plurimū cecus: De cui⁹ dē tēporē p̄mo deq; genere cū tam varie sint snie: ut incertū sit qd̄ potissimū efferrī queat: satius t̄cendū duximus: q̄ dubia explicare.

Hesiodus poeta similiē grecus ex Eolia natus: p̄ hoc ipsuz tēpus (Seliō i epyzammate teste) clar⁹ fuit: q̄ ex paup̄errimis parētib⁹ natus cū patris oues i mōte parnasso depalceret a musis raptus mox ab eis poeta coronat⁹ ⁊ p̄stitutus fuit: qd̄ Uirg. in Bucholicis retigit: Hic p̄mus agriculturā metricē scripsit ut testat Plī. 14. li. natural. hīstoz. Scripsit etiam ex vsq; habentur Legonia ⁊ Alpidā.

Atheniensium regi finis.

413

1026

Lodius Melati regis filius vltim⁹ Atheniēsū rex septio ⁊ vigesimo p̄ncipatus Samuelis sacerdotis āno: post p̄ez Athēiēsib⁹ regnāf cepit ⁊ regnauit ānis. 21. post cui⁹ mortē Athēniēsū reges defecere. hic iesu xpi dñi n̄ri figurā gessit q̄ peloponēsib⁹ hostib⁹ (sicut diuus refert Aug. 18. li. de ci. dei. ca. 19.) nō regali sed despecto hitū q̄ ignotus eēt inificiēdū se obijcit ut morte sua p̄riaz ab hostib⁹ liberaret: Sciebat q̄ppe peloponēsēs respōsuz accepisse qz si Athēniēsū nō occiderēt regē tū sibi athēniēsēs cessuros: Lodius itaq; hoc cognitio vltimo regni sui āno sarmētoz sarcinā p̄ hostes portās sibiq; p̄iurgū necē puocare volens ex multibus quēdā pcussit: At ille ira pct⁹ mox Lodzū gladio pemit: Quo agnito peloponēsēs bellā euestigio soluit: ⁊ athēniēsēs liberant: Maluit hic certe sic mori ut sui vicerēt q̄.

luis superatis gloriosus viuere: Lodzo itaq; defuncto Atheniensium respu. tam diu p ma-
gistratus postea est administrata: quo vsq; Solon insignis legum latoz in Ducem fuit ele-
ctus: Reges vero Athenienses qui a centesimo hebreorum seruitutis anno vsq; in presens
Athenis regnauerunt sunt isti.

Atheniensium regum epilogus.

Lecros	1	añ 50	Lecros	7	añ 40	Orynthes	13	añ 12
Gianaus	2	añ 9	Pandion	8	añ 25	Aphidas	14	añ 1
Amphitriō	3	añ 10	Egeus	9	añ 48	Thimoethes	15	añ 3
Erichōl ^o	4	añ 50	Theseus	10	añ 30	Melantus	16	añ 37
Pandio	5	añ 40	Mnesthe ^o	11	añ 23	Lodzus	17	añ 21
Ericteus	6	añ 50	Demophō	12	añ 33			

Atheniensibus regnauere fuerit. 487. anni.

Latinus Syluius Enee Syluij filius quicus latinozū rex vltimo Samuelis pncipatus āno
latinis regnare cepit ⁊ regnauit annis. 50. Ab isto aut primū Colonie deduce fuerūt eoz 1706
I. qui pisci latini nūcupati sunt: Lūq; annis predictis regnasset: genuissetq; Albū Syluiū
quem liquit superstitem diē obiit: 413

Pisaz Ethurie isignis Ciuitas his tēporib^o vt Strabo refert a Grecis ex pisa Archadie ci-
uitate venētib^o iniatū sumpsit: Naz Seruius sic inqt qdā ex ea ⁊ Elide ciuitatib^o venerūt
⁊ Pisas i Italia cōdiderunt: quas sic ex p̄stina ciuitate vocauerē. Quod Virg. tunc tetigit
quom ait: Nos parere iubent Alphee ab origie Pise Urbis ethrusca solo: ⁊ Solinus inqt
Quis ignorat a pelope Pisas: Nec igitur ciuitas quamuis ifelix nunc sit habita vt pote q̄
florentino populo gauissimis subiaceat pressuris olūm tamen potentissima fuit: nullo tñ
potentatu Romanorum tēporibus eam floruisse inuenimus: Sed postq̄ populonia ⁊ luna
maritime ciuitates delece fuerūt eam quā postea habuit potētiam etiā Caroli tēporib^o assu-
mere cepit: Quibus tēporibus ⁊ deiceps multos p̄stātissimos habuit maritio bello viros
quoz v̄tute ⁊ prestantia mix i modum aucta fuit: Quo factū est vt iter ethruscas vrbes: ⁊
belli gloria diuinis atq; potētia pncipatū obtinere pmeruerit ⁊ multas Insulas atq; ipsā
quasi Ierusalē suo dñio subegerit: Sed phodolo: sua desidā atq; discordiā a septuagita
sex annis citra q̄bus fame ⁊ bello a florētino populo domita ⁊ subiugata fuit: ifrequens
populo opibusq; ignobilis ⁊ obscura penitus est reddita: ea tñ etiā nūc superbissimis edi-
ficijs ⁊ pontibus super Arnū fluiūm positis exornata plurimū est: Habet iter cetera hec
ciuitas Templum diue virgini dicatum ⁊ claustrum toto orbe celeberrimum quod cam-
pus sanctus nūcupatur atq; Turrim campanariā miro ordine consecram: q̄ oia viderē
⁊ mirari incredibūle videntur: Senuit hec ciuitas iter ceteros Raymerium ⁊ Bertholomeum
Theologos ⁊ Juris pontificij doctissimos ordinis predicatorum atq; Ugucionem grāma-
ticum: ⁊ alios multos.

Turo galliaz biturige prouicie metropolis Ciuitas hac ipsa tēpestate (vt Carino historico
placet) a Bruto Britanoz rege iam dicto cōdita ē: quā a Turno ei^o nepote ibidē a Sualfre-
do Aqtanoz Duce i prelio iterfecto Turonē noiauit: Ea siq̄dem celebris nunc Ciuitas ē
ligeri. n. fluiūo abluitur: q̄ Bituriges ab Heduis diuidit ⁊ ab oceano sursum nauigationē
habet: a qua non paruam cōmoditatem Ciuitas ipsa percipit: Dic q̄ppe cum Archiepisco-
palis sedes existat vndecim suffraganeos continet q̄ ⁊ pro maiori parte i Celtica sunt: ⁊ ex
maiori parte in Britanie. Citerioris ducatu nomen retinēs in francoz regno sita est. Hāc
Andeganēsem vrbe sanctus Lodouicus francozum res e^o Ducatu Britanie detraxit in cu-
tus tamē prouincia omnes alie Britanie Ciuitates remanserunt: vt ante: Sicut Gratianus
in canone testatur. 3. q. 6. cap. hoc quippe: Ipsa cum multarum rerum oppulētissima sit
habita etiā non ignobiles continet edes: Habuit hec ipsa ciuitas plurimos celebres v̄-
ros omni virtute ⁊ sanctitate isignitos: Inter quos diuus Martinus eiusdē Episcopus san-
ctissimus fuit: q̄ tante sanctitatis extitit pontifex vt trium mortuozum meruerit esse suscita-
toz: Atq; alium nomine perpetuum habuit episcopum admirande sanctitatis virum.

fratris Jacobi philippi Bergomensis ordis fratrum Eremitaru diui Augustini i oimoda histo-
ria nouissime cõgesta Chronicaꝝ supplementũ appellata liber quartus feliciter Incipit.

Tas seculi quarta per annos quadringentos octuagintaquinque (vt Isidorus
ponit) duratura: quam etiam in suscepto opere librum quartum facimus: hic
incipit. Lu ius quidem tẽpora prophetarum tempora nuncupata sunt. Ubi 2
regum liber secundus Incipit.

4124 1075

Quid prophetarum oium princeps Isai de tribu Iuda filius: primus hebreorum rex. Anno
a natiuitate Abrae nongentesimo quadragesimo primo hebreis regnare cepit: et regna-
uit oibus computatis in hierusalẽ et in Ebron annis. 40. primo namque in Ebron tantum
super iudã septem annis regnauit cum super aliam multitudinẽ filius saul regnaret. Mortuo
deinde hisboseth filio Saul Dauid regnauit super omnẽ israel triginta tribus annis vir quidem
ab infantia pulcherrimus rufusque ac decora facie ingenti fortitudine sed aio maiori quia cum leo-
nibus et uersis (vt sacre tradunt littere) quasi cum agnis ludere non timuit atque eos aliquando apprehen-
dentes manu suffocauit: insuper et optimus vir et ois uirtute plenus fuit: quas esse oportet in re-
gibus fortisque qualis non fuit alius. Et preter philisteam gigantem uirum fortissimum quem ante
regni susceptionem funda interemerat et in certaminibus (suscepto impio) que pro subiectis
suscepit periculum primum ad pericula semper properabat cuius exemplo laborare et pugnare omnes icita-
bat potius opando quam impando: fuit preterea ad intelligendum futura et disponendum presentia ni-
mis idoneus Masticusque ac benignissimus iustus ite ac nimis phœanus et quã maxie in
his que regibus conueniunt in nullo penitus nisi in uero uite plenitudine potestatis deliquisse eum
legimus. Ipse itaque regno adeptus primum hierosolimã obsidens tandem cepit et expulsis inde ca-
naneis et Jebuseis eã regno suo adiecit et cum atea Solima uocaret eã hierosolimã ipse appel-
lauit fuerat. n. ipsa ciuitas semper ab hebreis extranea Adeptaque hierosolimã palestinos omnes
uniuersosque hostes ois ex parte contriuit atque deleuit. Et ppea ut iesus filius Syrach refert) gratias
agens de ois corde suo laudauit dominum et dilexit eum qui fecit illum: propter quod et catores stare fecit
altare: in quorum celebrationibus dulces cecinit psalmos sed et cum in canticis ac polyticis in-
stitutionibus optime esset instructus sacerdotes domini quomodo diuina celebrarent obse-
quia omnia edocuit decorum: quem quidem ritum usque ad uite sue consumationem icensatẽ ob-
seruari fecit. quãobrem et dominus ut exaltaret cornu eius regnum et sedem dedit in Israel. Hic autem cum
celestis citharista esset dulcedine carminis delectatus centum quinquaginta psalmos meli-
fluos lyrico carmine descripsit: Quos diuus Hieronymus in quibus distinguit libros: propter disti-
ctiones ibi factas ex quibus fiat fiat: ubi et prophetiam suã preter aliorum morem sine ullo exte-
riori adminiculo sed solo spiritus sancti instinctu de eterna genitura deique christi incarnatione
passione quoque ac resurrectione euidentissime differuit: Edidit preterea librum finem regum genuit
autem hic in Ebron septem filios ex septem uxoribus: in hierusalẽ uero quatuor ex Bersabea: de
quorum numero Salomon unus fuit: sed et alios nouem (exceptis scabinarum filiis) genuit. Hic denique
regno in pace adeptus per legem Moysi (qua precipit non dinumerandum esse populum) precipit Joab
principi militie sue ut dinumeraret uniuersum populum: et censu hito inuenit mille milia et centum mil-
lia uirorum educentium gladium. et de tribu iuda solũ quadringenta et septuaginta milia bellato-
rum: displicuit autem deo quod populum recensuisset: Et percussit israel pestilencie plaga: ex qua ad
septuaginta milia de ois israel cecidisse refferuntur. Tandem cum ad edificationem templi omnia omnes
preparasset ipsam ac Salomoni eius filio ipsius templi descriptionem dedisset quod rex ab eo costi-
tutus fuerat: quarto calendas ianuarias cum predictum tempus regnasset plenam diem bonorumque opum
obdormiuit in domino cum uixisset 70. annis: sepeluitque eum Salomon filius eius in hierusalẽ decem
cum inuicibilibus diuitiis quas ipse reliquerat. Ex quibus postmodum ut isra dicit hircanus po-
tiseus Anthioco regi demetrii filio ut ab obsidione hierusalẽ recederet tria milia talenta dedit
Dauid autem sanctissimi regis et prophete gesta prima et nouissima scripta sunt in libris paralipo-
menon primo et regum secundo ac septimo iosephi antiquitatum.

Josephus 7.
antiquitat.
lib. 7. inquit
non esse sup
tẽpora iuda.
in hebreo. amf
em. 1075. ab
1169.

vixit annis
septuaginta

Ablathar surnus hebreoz p̄ntifex Achitteloch sacerdotis filius vltim⁹ ex linea itamamar fi
lij aaron his tēporibus i locū p̄ris lz adolēscētū p̄ntifex suffectus quoad vixit David rex
maxio i p̄cio apud eū fuit: lz eo defuncto a Salomone ab officio amotus Sadoch ei⁹ loco
suffectus ē vt hēt. 3. R. 2. ipse. n. nolebat Salomonē regnare post p̄rē: lz adonaiā ei⁹ rēz.
Natham ⁊ Hadac: aspha p̄clarissimi p̄phete: his tēporibus floruerē ⁊ David regnū in si
gne reddidere: Quoz p̄m⁹ erat ex fr̄e David nepos quē: isai adoptauerat sibi i filiū: is. n.
Medon Lodu olim atheniēsiuz regis filius: septimo David regni anno p̄rē i peloponēsiūm 1068 4131
bello itefecto apud atheniēses nō imp̄i lz magistratus suscepit insignia: in quo vsq; ad mortē
per. xx. p̄fuit annos. Hic nōnullas p̄ fr̄es suos apud asiam minozē cōdidit vrbes de q̄bus
etiā mox dicemus.

Lupalles dercylli regis: assyrioz filius trigelimus rex terciodecimo regni David āno: assy
rijs regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 38. 1062 4137

Agis Euristei lacedemonioz regis p̄mogenitus fs rex decimo octauo regni David anno rē
gnare cepit: ⁊ regnauit anno vno: post quē eius frater noie archestratus tercius annis. 35.
qui cū atheniensibus cruentissima gessit bella. 1057 4143

Agastus secūdos atheniēsiuz p̄nceps medone mortuo anno regni David. 27. magistratū sus
cipiēs p̄fuit annis. 36. 1048 4151

Siceus philisthenis sacerdotis herculis fili⁹ ⁊ didonis regine maritus quē: seruius Sicarbā
noiat his tēporibus a pigmaleone ei⁹ cognato ob auaritiā i cautus iterimī. Nā philistone
eius p̄rē (vt supra dictū ē a tyrio recedēte huic sacerdotiū reliqt qui vltra quas p̄ relique
rat mltas sibi aliūde ēr adsiuit diuitias quibus copiosus factus Didonē belī regis filiā ac
cepit vxozē quā p̄cipue susceptā dilexit: verū pigmaleon Didonis frater ⁊ rex auri audius
desideratis eius diuirijs clam ei insidias terēdens incautū interemit. 1047 4157

Pigmaleon aut̄ hui⁹ Sicei cognatus ⁊ Didonis frater p̄ hoc qdē tēpus vt Iustinus refert pa
tre defuncto ad huc puerulus i p̄nū regnū apud tyriū successit: qui factus vir i diuitias co
gnati sui Sicei cū auarissimus essz animū inq̄cit: pp q̄ illū dolo interemit

Dido Beli phenicū regis filiā ⁊ Sicei p̄dicti vxoz precipuū viduitatis exēplū p̄ hoc tēpus
marito a fr̄e eius pigmaleone interfecto i somnis a viro suo sic mortuo p̄monita sumpro vi
rili aio pluribus ex his quibus sciebat pigmalconem erosum clam in suā sentētiā tractis
cū thesauris viri sui naues conscendens ex tyrio in affricum litus peruenit. Ibiq; statōe 1046 4133
firmata cuz accollis amicitias inire cepit: ⁊ cum eisdem gratum appareret eam cuz suis ibi
dem mansuram ne iniuriam cuiq; inferre videretur ⁊ ne de ea quis aliquid mali suspicāre
tur. Ipsa (vt liuius refert) ab ipsis incolis mercato tantum littozīs quantum possz bouino
corio occupare bellicosissimam postea ciuitatē condidit ⁊ carthaginē eā nūcupauit: Ipsa. n.
astutia sua vsa cū primū datū terre accepissz: coriū Bouis i cartā redactū multo plus terre
occupauitq; venditores arbitrari potuerūt. Carthagineq; sic vocata etiā: arcem in ea cō
ditam: a Bouino corio Byrsam nūcupauit: socij aut̄ eius fuga videntes vrbis p̄ncipiū ac
thesauros Didonis incōparabiles animati ilico surrexerē ⁊ vrbis menia templa forniq; ac
edificia publica ⁊ priuata errigere ceperūt. Dum enim ex fuga fratris primū cypzum insulā
peruenissz plurimas virgines que ibidem suozum more libamenta Veneri in littoze solue
bant rapuit quas in solatium inuentis ⁊ prolem procreandam secum in Affricam ducens
eisdē postea matrimonio copulauit quibus peractis etiā ipsa populo legem ⁊ normā vi
uendi tradidit. Quasobres ciuitas repente egregia euasit ⁊ ipsa tum pulchritudine mirabi
li tamq; inaudite virtutis atq; castimonie p̄ omnem Affricam inclita diuulgata est. Verū
cum in libidinem promptissimi sint Affri: factum est vt in concupiscentiam musitanozum
regis propter eius pulchritudinem sit deducta qui (vt Iustinus ait) eam a p̄ncipibus car
thaginensibus sub belli denūciatione postulauit in coniugem. quod cum ipsa rescissz ⁊ sua
se ante sentētiā ad omnē casum p̄ salute patrie dānasset egretulit: sed terminum impetra
uit: infra quem se ad virum promissū ituram. Qui cum venisset: constructo ingenti rogo

in eminentiori vrbis parte: quasi Siceo oliz mariti placatura manes illū conscēdit. Et astan-
tibus eiubus atq; expectantibus quidnam factura esset: que cū oia pro votis egisset educto cul-
tro quē sub vestibus gesserat: Dixit o ciues carissimi vt vultis ad virum vado vocateq;
Siceo inquit Ego cū te viro meo ad inferos venio 7 vix verbis tam paucis finitis in cal-
trū 7 i ignē sese precipitē dedit 7 mortua ē: De qua diuus hieronym⁹ 7 Iouinianū ait. Casta
Dido carthaginē cōdidit 7 pro castitate vitā finiuit: qz maluit ardere qz nubere: Et qz dia
(inquit) carthago stetit. Dido pro dea hita fuit. Hui⁹ entz pudicissime marrone propriuz no-
men Elissa fuit s; pp ipsius animi virile robur postea Didonis nomen accipere promeruit
qđ latine virago interpretatur.

Myrna grecie ciuitas vt Eusebio placet his tēporibus i Eolia insula a todzi filijs condita
fuit. in qua diuus Joānes apłus ecclesiā cōstituit hec potius ab eisdē instaurata qz cōdita
fuit cū ab vna ex amazonibus seminis id nomē accepisse legat: de qua et meminit homer⁹
in 1o libro illiados: que 7 portū hūit perpulchzū.

Ephesus ē tōnie minoris asię prouincie ciuitas. 32. regni David anno vt Eusebius habz ab
androdo Lodzi regis filio cōdita fuit vbi 7 regiaz cōstituit cuius posteri vsq; ad romano-
rum tēra reges dicebant: in qua 7 naualia mltā erāt: nec nō 7 portus perpulcher, cuius qđ
de oportunitate multū creuit: verū vt fama est nūc pauci sūt eius incolę. cum pene diruta
referat: atq; n. ibidez aliquādo fuisse senatū p quē oia (sicut nūc venetijs) administrabant
In illa iter cetera tēplū toto orbe terrā celebre Diane Dee dicatū erat qđ ab archiphzone
mīra arte confectū fuerat 7 id vrbē hāc plurimū decorabat quod postea herostrat⁹ vir in-
quissimus quo sibi famā acquireret incēdit de quo suo loco dicemus: in hac vrbē beat⁹ Jo-
annes apostolus ecclesiā a paulo fūdātā erexit: vbi 7 Drusiam ei⁹ discipulā a morte susci-
tauit. Ex hac vrbē complures mlti nois exiere viri: e quibus heraclit⁹ 7 Ermodorus pbi
7 bipponax poeta paralius pictor: Theodotion qui Bibliā interpretatus ē. Sed nouissimis
tēporibus i ea exiit quidā marcus eiusdē vrbis episcopus doctissimus 7 vchemētissimus
disputator qui i florētino cōcilio anno salutis nre. 1439. sub Eugenio papa q̄rto iterfuit:
qui tante obstinationis 7 duritie vir fuit qđ solus nūq; patrū ordinationibus aq̄scere vo-
luit: s; 7 nō multo post condignas sui errozis penas luit.

Mileum autē alia ea i prouincia ciuitas p hoc ipsum tēpus nō condita sed instaurata fuit:
quam nōnulli a Neleo phylī rege pditam perhibēt. Hec vt plinius. 5. li. nālis histor. scribit
eiusdē Ionie prouincie caput fuit: in qua teste seruo lana optime tingebat a qua mlesia vel
lera tradūtur dicta: ea multos portus habuit: quā ē turci (licet vicus nūc paruus censeat)
cū tota puincia occupauere: Ex hac vrbē thales e septem sapientibus primus originē du-
xit: 7 Anaximāder ipsius Thaletis discipul⁹. Nec n̄ 7 Anaximenes ambo philosophi. De
chateus qđ historicus 7 Eschines orator aliq; quāplures e Mileto huic originē duxerē:
vrbes qđ alias i grecia codzi filij atq; alie nationes tēpestare istac pdidere quas scripto mā-
dare supuacuum videtur.

Carthago iclita ciuitas 7 vetustate originis magnitudine ac claritate ante oēs Affrice 7 his-
panie prouinciaz vrbes memoranda hīsdem tēporibus (Eusebio testante) a Didone Regi-
na cōdita fuit: in cui⁹ medio Arcē cōstituens Byrffā a Bouis corio ipsaz noiāuit: ipsa enim
Dido (vt pdictū est) tantum loci emerat ab incolis quātū corio Bouis circūdari possz dicē-
te virgilio pmo Eneidos Mercatiq; solū facti de noiē Byrffam Thaurino quātuz posset
circūdare tergo: coriū enim illud in tenuissimos filios seccari fecit quo loco multū circū-
dedit vocātes illū locū lingua phenicea Byrffam. i. coriū seu carhadā qđ villā sonat: Tan-
dē mutato vocabulo Carthago vocitata ē. Que teste plinio li. 5. cētū viginti annis postea
romanis emula exiit pluries enī destructa pluriesq; instaurata: pmo nāq; exidio Scipio
iunior magni Scipiois nepos itercio bello punico cōsul fact⁹ sex p̄tinuis dieb⁹ ac noctib⁹ il-
lā oppugnavit 7 vltra desparationē tādē ciues ad deditiōnē traxit petētes vt quos belli cla-
des reliqs fecerat seruire salte liceret: Eo i bello mulierū viginti q; milia viroz vō trigita

trucidata fuisse referunt. Hasdrubal autē eorū rex vltro transfugiens eius vxore se suosq; filios i medium iecit incēdium quod sexdecim p̄tinulis diebus ciuitatē arsit ⁊ miserū (vt liuius ait) ēēt victoribus spectaculū p̄buit: Atq; eo tūc carthago hec vt Eusebius scribit sexcētesimo sexagesimo octauo ab ei⁹ p̄dictione anno oī murali lapide deleta fuit: verū postq; euerfa fuit. 22. anno lesio cecilio metello: ⁊ L. Q. flamineo: cōsulibus reparari iussa fuit: Quā repata: romani ciues eo mlti educti sūt: s; vt idē liuius inq̄t itra breue tēpus Ethna vltima solitū flamineos ignes euomēs calidis cineribus exusta ei⁹ tecta destruxit: cui⁹ subleuāde calamitatis cā senat⁹ Ro. decē annis vectigalia ei remisit. Multas. n. p tēpora Sethoz hic p̄tulit calamitates Deniq; i maurozū manus deueniēs eorū Regū sedes ⁊ regia nūc vsq; habitā ē que ⁊ vernacula lingua ēt tunicū appellata ē.

Carthagines tñ q̄nq; ciuitates fuisse p̄pertū hēmus p̄mā quoz tēpore Jair iudicis israel tētibus Sicardo cremonēsi ep̄o Eusebio ac maḡo) a carchedone ⁊ zetho tyrionibus ciuitibus quā ⁊ a suo noīe carthaginē dixerūt ⁊ hic famosior habitā ē: fm peni (teste isydozo) postea in spartā p̄didere tertiā cyrrus rex septuagesimo fo anno post vrbē p̄ditā (teste ps pia ⁊ Seruio) p̄didit: quartā: vt Anselm⁹ i li. qui imago dicit: in hispania fuit. Quintā ex tantem romani condiderūt. Lato autē i senatoria oratione hic ipsa verba de carthagine retulit dicens in lybia cū rex Japon regno potiret: quedā mulier Elysa dicta extruxit Dampnē quā carthaginem dixit. i. sermone punico nouā ciuitatē: Ex quibus verbis l̄ertur q; carthago longe ante condita sit.

Salomon

Allomon qui iterp̄rat pacificus David regis ex Bersabea filius secūsus hebreozū Rex anno a natiuitate Abrae. 980. adhuc viuente p̄fe: hebreis regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 40. Hūc dñs ab ineāte etate more exūdātis fluminis tāta repleuit sapia vt dicere ausim: q; quicqd natura effice potuit i eo videt expta: Nihil eo excellētius fuit nihil dignius: sicut e sacris eius colligim⁹ histoꝝis: vel i virtutibus p̄mo: postea i vicijs hūc itaq; natū p̄festim Nathan prophete viro doctissimo atq; sanctissimo educādū nutriēdūq; dedit: que cū suscepiss; pp ei⁹ clarissimā idolē eū amabilē appellauit: ⁊ bonarū artium disciplina oīq; doctrine studijs imbuere studuit: eo maxie quia mozes suos natura graues ⁊ compositos regijs negotijs excitans ad bonū ⁊ equūz modestissime ferri videbatur. factus igit̄ adolescēs ea i iuuenili etate florēte suas ob vltutes ēt dño sic iubēte: reliq; sribus suis abiectis: David in regnū p̄fecit. Quī rex constitut⁹ confestim chananeos ceterosq; hostes debellans pacē vndiq; obtinuit: vnde diuino disponēte cōsilio factū ē vt ⁊ q̄ beneficiū ob eo se suscepisse existimabāt. ⁊ qui eius metu fugerant pecunias ⁊ munera ei⁹ dem innumera contribuerūt. Quāobzē tantā auri ⁊ argenti vim in hierusalē cōgregauit vt argentū ibidem pro nihilo reputarentur. Erat autē auri pondus qd ei p̄ singulos annos offerebatur sexcenta sexaginta sex talenta excepta sūma quā legati diuersaz gentium ⁊ negotiatores afferre consueuerāt: Quibus ex rebus atq; diuitijs templum illud toto orbe celeberrimū extruxit atq; intrinsecus ⁊ extrinsecus auro mūdissimo aurauit. In quo quidem p̄terea ⁊ ipse Salomon regiam domum ⁊ quidem sup̄bissimā atq; alia innumerabilia quasi edificia pro quibus rebus sup̄ oēs reges terre. ⁊ sapientia ⁊ diuitijs atq; familia magnificatus ē. Et propterea vniuersi desiderātes vultum eius ⁊ audire sapientiam illius defferebāt ei munera vasa aurea vestes p̄ciosissimas arma bellica. Aromata optima ⁊ equos ac mulos innumerabiles: pro quibus fecit Salomon currus mille quadringentos. Et licet eidem omnis scientia concessa fuisset diuitieq; omnis ⁊ imperium grande: ac summa cum iustitia populos subditos semper tenuisset. Multa etiam bona composuisset attū tandem iaz etate maturus tot honorum ⁊ bonorum largitore post posito. conscenso offensionis montem Moloch egyptioꝝum idolū ⁊ alia gentium idola flexis genibus adorauit illam: cum factus esset senex circa mulieres ⁊ venercam intemperantiam turpiter egit ⁊ non solum seminarum prouincialium habere voluit delectationem sed etiam multas alienigenas habere

1035

4164

voluit vxores. Et quibus septingente et concubine quadringente fuere que auerterunt eor
eius et secutus est deos earum et ut eis aliquid gratum efficere videretur phana et templa ea
rum dñs edificauit propter qđ iratus dñs eidem aduersariū suscitauit. vnde et diuus pater
Aug. 17. de ci. dei. c. 2. de eo sic dixit Salomon bonis inijs malos habuit exitus: Quippe
secunde res: que plerūq; sapientium animos fatigant magis huic obsuerūt q; ipsa sua pro
fuit sapientia: sic quoq; ius filius Sirach contra eum his verbis inuehit dicens: collegisti
quali ozicalcum aurum et ut plumbum complesti argentum et denudasti femora tua mu
lieribus potestatemq; in corpore tuo habuisti: et dedisti maculam in gloria tua: et prophe
nasti semen tuum inducere iracundiam ad liberos tuos: et in ceteris stultitiam tuam ut fa
ceres imperium bipartitum: et ex efraym imperare imperium durum verumñ (inquit) pp
Dauid sanctum suū nō abstulit deus misericordiam suam ate: neq; omnino delere voluit
opera sua: Tandem Salomon cū quatuor et nonaginta annis vixisset valde longeuus mor
tuus est cunctis regibus felicitate excedens et sepultus est in hierusalem Et hic quidem cer
tissimus fuit testis imbecillitatis humane nature qui enim picem tractat persepe coinquina
tur a picē: Eius aut gesta pma et nouissima siquis pdiscere cupit ea a capitulo pmo tertij li
bro regū vsq; ad. 12. et a primo secūdi paralipomenon vsq; ad decimū pquirat.

libri Salomonis.

Composuit aut Salomon hic cū oēs homines antiquos scia et sapiētia excelleret libros de
cāctis et modulationibus quicq; et mille: et parabolaz atq; similitudinū (vt Josephus scri
bit) fecit libros tria milia p vnū quodq; enī arboris genus parabolā dixit ab hysopo vsq;
ad cedrū: Eodem modo et de iumentis et de reliquis terrenis necnō aquatilibus ac auibus ce
li disputauit: De quibuscūq; creatis philosophar' ē: s; ex ei' libris qui nūc extāt tres libros
precipuos secūdū tria ei' noia cōuenientes cōscripsit: primo nāq; pacificus appellatus fuit:
secūdo amabilis tertioq; ecclesiastes qđ latine concionator dicitur: Horū aut librorum pri
mos prouerbiorū fuit: In quibus icipientes paruulosq; mores instruit: vbi velut p' ad fi
lium frequēter loquitur: Secūdos ecclesiastes fuit: quo proficiētes vanarū instabilitūq;
rerum naturā docet: In eo plepe rēpetens: vanitas vanitatum et oia vanitas: vt per hoc ex
pertus ostēdet qđ tēporalia oia vana sūt atq; caduca: Canticū deniq; canticorū tertio cecī
nit: quo psumātes instruit: quo pacto fideles aīas christo p vnionē animorū sanctorūq; p
sideriorū iungat. instituit q; et hic Salomon cōtra Demones incantationes quibus eorum
egritudines possent mitigari:

Templi Salomonis pditio.

4172 1027 Tēplū dñi toto orbe celebratū Salomon rex quarto regni sui anno edificare cepit et i oc
tauo anno cōpleuit vt ē hētur. 2. paral. 2. cui' lōgītudo cubitoz sexaginta fuit latitudoq;
viginti ac altitudo centū. 20. id aut tēplū ex lapide albo totū pstructū fuit cuius fabrica
multa arce cōfecta ē. v3 de lapidibus politis miraq; arte cōpositis ita vt neq; maei neq; al
terius instrumēti fabzilis aliquid p' siderāribus appareret inditium totūq; edificū iterius
et exterius laminis aureis inaurari fecit et eius pauimētum p'cioso marmore sterni fecit:
Altare q; enēū cubitozū. 20. lōgitudinis in eo erexit cuius vasa oia ad cultū necessaria au
rea innumerabilia esse voluit. Et p'eter ea que p' suus deuouerat. Salomon ipse multum
aurū et argētū i eo intulit predictisq; oibus que ad tēpli magnitudinē expectabāt Salomō
scripsit oibus hebreoz pncipibus atq; seniozib' vt iuberent oī populo ad dedicationē tem
pli hierosolimā cōuenirēt visuri simul et tēplū et dei archā ibidē portādā: cōuocataq; mlti
tudine i hierosolimis rex cū igenti hostiaz pompa et luminaribus atq; sacrificijs innūabili
b' arcā pmo mēse cū duabus testamēti tabulis i abditū tēpli collocauit. i qua quidē etiaz
vna manna plena et virgā Aaron collocauit his optie gestis Salomō ofonē sud'it ad dñz
p pplo qua cōpleta: sese deuotissime pstravit i terrā et adorato dño surrexit et i tēplo p sep
tē dies obtulit hostias. 22. miliū bouū et arietū cētū v'ginti miliū septimo aut die manifeste
vidit deū sacrificia sua grata hūisse Nā ignis ex aere oibus videntibus sup altare descēdit

et hostias uniuersas abripuit et absumpsit: etiam sacrificia celebrasset res cum benedictione dimisit populū in pace post trecentos autem et septuaginta edificationis sue annos ut in calce huius quatuor libri apparebit hoc tantum tamquam mirabile templum Babiloniorum rex penitus cremavit et cecidit et eius uasa aurea argenteaque per Nabuzardanā principem suū inde tulit. Insuper et aureas meas et canelebra ac quecumque pretiosa in eo oblata fuerant omnia auferri precepit.

Agilaus tertius corinthiorum rex octavo regni Salomonis anno corinthiis regnare cepit et regnavit annis 37.

Alba sylvius sextus latinorum rex nono regni Salomonis anno latinis regnare cepit: et regnavit annis 39. hunc diuus per Augustinum de ciuitate dei c. 2. dicit albā urbem in latia instaurasse et ibidem regni sui sedem constituisse a qua deinceps successores eius albanorum reges omisso latinorum nomine appellari ceperunt: Quamquam de ciuitate postea tullus hostilius frequenter eam inhabitaret euertere denique fecit: eius autem populi inde emigrantes in longinquā prouinciā prefecti: albaniam regionem a se appellauere: Et nota quod albanii ab albesibus differunt: eo quod albanii ab alba urbe latini ab isto appellata: albeses uero ab alba alia ciuitate que fuit in eturia ad fucinum lacum dicuntur: quibus et hi apud lucanum albanii quandoque nominantur: hic itaque alba postquam predictum tempus regnasset. At hi filio suo supposito relicto rebus humanis subtractus est:

Albania igitur ab albanis populis ab alba predicta urbe progressis dicta regio est inter iberos et mare caspiū constituta: hinc ab ortu solis mare ab occasu iberum: et a boreali montes caucasos: in qua primo predicti populi uiri pastorales incole fuerunt: hi siquidem simplices admodum erant qui pecunias et ultra ceterarum numerum non nouerunt commercia mercibus iter se facientes poterunt: meturarum et agriculture penitus ignari: in bellis uero omnino expiditi: solem et lunam colentes Ea quippe regio serpentes maximos gignit et scorpiones ac Araneas leuissimas: Strabo refert apud eos 26. linguas fuisse: hec primo persis: deinde macedonibus postremo Romanis fuit subiecta: cuius traianus imperator primo regem constituit: sed quomodo nunc se habeat incertum habemus ferunt et ab his albanis orti quod peloponessum habitant: quorum princeps Scanderbeus uir fortissimus fuit: qui multa facinorosa nostris temporibus in turcos gessit. Ea tamen per maiorem parte postmodum ad turcos eisdem peruenit.

Laosthenes lupalis regis filius trigessimus primus Assyriorum rex undecimo regni Salomonis anno Assyriis regnare cepit et regnavit annis 45.

Labotes quartus lacedemoniorum rex quartodecimo regni Salomonis anno lacedemoniis regnare cepit et regnavit annis 37.

Ultri doctrinis excellentes.

Semeas propheta uir sanctus reuerentate hac prophetizando et docendo multo in fide apud hierosolimam fuit: qui post mortem Salomonis Roboam ipsius Salomonis filium et filios iuda compefcuit ne contra hieroboam regem israel pugnarēt: hic iter cetera horum duorum regum gesta scripto mandare curauit ut habetur. 3. Reg. 12.

Abdo uides quem Josephus Jadan noiat Natan prophete filium et ipse reuerentate istac et prophete dono ac doctrina multa in hierosolimis claruit Qui tandem cum ex precepto domini ad hieroboam regem israel in Bethel stante super altare excelso perexisset et ei filiosque suis mortem interminat esset et eidem regi minitanti manum arrescere fecisset: quia preceptum domini panem comedit in domo falsi prophete dum reuerteret in hierosolimam in uia a leone interfectus est et patria caruit sepultura ut habetur. 3. Reg. 13. eius tamen corpus falsus ille propheta qui decepat eum in ciuitate deuchere fecit et splendida pompa sepeliuit.

Sabba regina cui proprium nomen Nibaula fuit Meroc Nili insule apud Ethiopiam seu Arabiam regina his temporibus cum omni doctrina et sapia plena esset audies crebro: Salomonis sapientiam atque prudentiam eius desiderio capta et mirata ad uidentem eum hierosolimam venire disposuit. Et suscepto splendido comitatu ac magnifico sumptu (suo imperio relicto regno) per Ethiopes Egyptiosque et Rubi maris littora, atque Arabum solitudines tandem multo labore uentis hierusalē illam auditura: Aliquo et summo cum honore suscepta fuit: Cui

1026

4173

1024

4175

1021

4178

1020

4179

1019

4180

gros thesauros exaustr̄ ac dñi tēplā expoliāuit. Abstulitq; aureas lanceas et scuta aurea q̄ rex Solomon deo dicauerat cū quibus oibus Sisach rex ad p̄pa remeauit: pro quibus Roboā rex crea scuta et lāecas eiusdē numeri fecit. fuit aut̄ Sisach peris dieb⁹ Roboā inimicus quadrāginta vnus āni erat Roboā hic cū regnare cepiss; et (vt p̄fertur regnauit. 17. annis cui⁹ opa p̄ma et nouissima hēnt scripta li. 3. R. c. 12. et 1o paralipomenon. 10. c. vsq; ad duodecimū qui mortuus sepult⁹ ē hierosolimis i sepulchris regū:

Israelitarū regni principiū.

Hieroboaz itaq; Nabath filius genere Ephraeus Salomone rege defuncto et bisariam re- 994
gno eius ex seditione diuiso rex hoc āno contra Roboam a decem tribub⁹ constitutus re- 4205
gnauit in Samaria annis. 27. Is namq; cum ab ipsa adolecētia. Robustissimus ac nimis
strenuus esset Salomon eum principem super tribum Joseph constituit: Et cum aliquan-
do hierosolimam proficisceret occurrit ei propheta et dixit quomodo Salomō ob amo-
re mulierum alienigenarum peccasset in deum et q̄ post eius obitum scidendū esset eius
regnum et ei a dño cōferrendum esset regnum super. 10. tribus: quibus sermonibus elatus
factus cōfestim studuit populo suadē vt a Salomone recederet et regnum ei cōtraderet:
quod vt Solomoni inuouit quesuit eū cōprehendere s; hieroboam ad Sesach egypti re-
gē fugit et vsq; ad obitū Salomonis ibi moratus est: Mortuo aut̄ Salomone repere mi-
serunt in Egyptum principes populi et reuocauerūt eum Qui venit ad eos in ciuitate Sy-
cinioꝝ et cū populo Roboam filium Salomonis adiit rogauitq; vt aliquid de seruitio re-
laxaret sed cum dura eidem respondisset roboam in seditionem versus populus regnum
Salomonis diuisit: institutum igitur hieroboam in ciuitate Syzioniorum rex vt sectatores
suos a tribu iuda seungeret cōfestim nouos colendi ritus conscripsit ne populus pergens
hierosolimam et festiuitatem illic solemniter agens penitentia duceretur et cū derelinqueret
et ad regem p̄stinum remearet vnde et duos vitulos aureos et totidem templa constraxit
et vnū qdē in ciuitate Bethel: et aliud i Dan. Ac sic seduxit populū et preuaricare fecit et pre-
uaricare eū leges p̄rias suauit. Qd̄ hebreis maloz initū fuit: Nam et phana in excelsis edi-
ficans et sacerdotes p̄stituit ac p̄mū se p̄ntificē faciēs cū ceteris sacerdotibus altere p̄scēdit et
hostias et sacrificia ob vitulis obtulit: Ad quē p̄pheta veniēs corā populo eū durissime re-
darguit s; indignat⁹ rex dū ess; sup altare manū exēdit et p̄cepit vt p̄tinuo caperet p̄pheta
cui⁹ manus p̄tinuo arefacta et marcida nō valuit eā reuocare donec p̄pheta eidē p̄ ofonez
restituere feciss;: verū cū ad deū reuerti stauiss; quidā malignus p̄pha ei⁹ mētē penitus au-
t̄ a deo et ad actus impios euocauit: vt dicit ps̄ omnē p̄tuliā diuinitati facere curauerit
propter cui⁹ impietates nō multo post in eū et eius gnationē dñs supplicia multa intulit et
eū vna cū eius domo penitus euerit. Ac tād̄ ois frael ea p̄tinatā eo deduct⁹ ē vt vna cū
religione et secta imperiū oino amiserit et in eurp̄ssimā seruitutē redactus sit: Mortuus est
aut̄ hieroboā cū regnass; predictū tēpus relicto regno eius filio Nadab

Terrippus quartus Atheniensis dux tertio regni roboā anno apud Athenienses magistratus 992 4207
sumens regnauit annis 41.

Primas quartus corinthioꝝ rex quarto regni Roboā anno apud corinthū regnū iniēs regna 990 4209
uit annis. 35.

Athias syluius Albe filius septimus latinoꝝ rex nono regni Roboā anno latinis regnare ce- 986 4213
pit et regnauit annis. 24. hūc Eusebius aegyptū syluiū vocat: qui cū predictū tēpus regnas-
set capi filio derelicto diē clausit extremū

Derisibus quintus lacedemonioꝝ rex vndecimo regni Roboā anno: lacedemonijs regnare ce- 984 4215
pit et regnauit annis. 29.

Pyrisbiades trigessimus secundus Assyrioꝝ rex sextodecimo regni Roboā anno assyrijs re- 981 4218
gnare cepit et regnauit annis. 30.

Achimaas Sadoch filius nonus sumus hebreoꝝ sacerdos his tēposib⁹ clarus et melis⁹ fuit
et maxima in veneratione apud iudeos habitus ē.

4224 975

Bias Roboam ex Macha vxore Absalonis filia susceptus quartus Iudeorum rex post patrē āno nonagesimo septio regni dauid cū hieroboā octauūdecimū hēret in regno regnare cepit ⁊ regnauit annis. 3. Vir quidē cūctis suis sribus sapia ⁊ fortitudine clarior qui cū iustus ⁊ rei militaris sciētissimus esset hieroboāz regē Israel ad se cū igēti exercitu veniētē facile ꝑpescuit ac supauit. Ex cui⁹ qdē exercitu ad quinquaginta hominū milia vno p̄llo interfecit vt hētur. 3. R. 15. ⁊ secundo paralipomenon. c. 13. Dic quatuordecim duxit vxores e quibus viginti duos genuit filios ⁊ sexdecim filias Dormiuitqz

4226 975

Abias cū patribus suis ⁊ sepultus est in hierosolimis in monumentis paternis.

Asa

Asa Abie ex macha vxore nat⁹ quī⁹ Iudeoz rex āno cētēsimō regni Dauid post patrē regnare cepit ⁊ regnauit annis. 41. In isto autē rege qui ad diuinitatē semper respexit Iudei ab israelitis alijsqz nationibus aliquādiu oppressi paulisper respirare ceperunt quippe qui corporis ⁊ animi dotibus cū rege dauid comparari potuit. Hic nō nullas in iudea vrbes condidit. Idola queqz destruxit templum dñi mundauit. Bellosqz fortunatus Ethiopie regem cū innumerabili multitudine interfecit ⁊ oēm legem moysi pro viribus cōplexus est. Regnum quoqz oē composuit ꝑctam ab eo abscondens nequitiam et ab omni macula emundans. Uerumtū excelsa omnino non abstulit. Tandem cū sedus pepigisset cū Benadab rege syrie: ⁊ thesauros oēs domus dñi domusqz regie (renitente Anani propheta ei ostendisset pedum morbo percussus bona tamen ⁊ felici morte defunctus est: vt p̄ 3. R. 15. ⁊ secundo paralipomenon. i. 4. ⁊ 15. ⁊ 16. capitulis: quo moriente successit ei eius filius Josaphath.

Azarias propheta fili⁹ obeth: his tēporib⁹ vt plurimū floruit ⁊ multe auctoritatis apud Asa regē Iuda extitit: quem ⁊ doctrina predicationeqz erga dei cultū bene aiātū promptiorem ad bene de deo ꝑomerēdū reddidit: vt p̄ 3. paralipomenon. c. 15. Dic iter cetera predixit hierusalem a caldeis fore capiēdam:

Anani propheta ⁊ ipse ꝑ hoc tempus claruit: Qui cū Asa regē ꝑdicē durius obiurgaret qz Benadab regē syrie ⁊ Bassa regē israel vocassz ab eodem captus in Neruo cōctis diebus vite sue poni iussus ē sic hētur ꝑ paralipo. c. 16.

4228 971

Nadab hieroboā regis filius secundus israelitarū rex ꝑo regni Ase āno isrlitis regnare cepit ⁊ regnauit annis duobus. Hic sicut hētur. 3. R. c. 15. patris impietati malitiaeqz concordans malū fecit in ꝑspectu dñi. Sed supueniente diuina vltione duz Sebethon ciuitatē palestiorum obsideret dolū Passus a quodā aico suo noie Bassa Deheli filio mortu⁹ ē. Qui post eius obitū impio ꝑctus omne genus hieroboā iteremir: ⁊ eueit vt fm prophetiā Achie prophete ali⁹ qdē cognatoz hieroboā in ciuitate mortui a Canibus lacerarent: ⁊ ali⁹ a volucribus deuozarentur. Ac sic domus hieroboam ꝑo impietate ⁊ iniquitate sua pertulit vltionem condignam.

4230 969

Bassa igit de tribu Isachar tert⁹ isrlitarū rex: anno quarto Ase regis Iude/ obrūcato Nadab) regnare cepit ⁊ regnauit sup decē tribus annis. 24. Hic suscepto Impio oēm domuz hieroboā euerit. Uerumtū ⁊ ipse tamqz Impius ⁊ malignus i vjs hieroboā atqz ei⁹ peccatis quibus peccare fecit isrl ambulās populū suū multis malis afflixit: ⁊ deo multā iniuriā intulit. Ad quē dñs ꝑoham misit dicēs se oē eius genus exterminaturū sicut ꝑdidit domū hieroboā. Hūit autē hic grauissimū bellū cūctis diebus vite sue cū Asa rege iuda: ⁊ tādē hieu propheta iugulato ⁊ ipse a Treone quodā ꝑerēptus in ciuitate thesa sepult⁹ ē: cui successit eius filius hellan. vt p̄ 3. R. 16. ⁊ secūdo paralipo. c. 16.

4239 960

Capia Archi regis filius octau⁹ latinoz rex āno. 13. regni Ase regis iuda latinis regnare cepit ⁊ regnauit annis. 28. tandē carpento filio regnū relinquens diē clausit. Sunt qui dicāt volūt ab ipso capuā campaniez ciuitatē cōditam.

Capua igit cāpanie ciuitas ab isto cōdita id nomē ab eodē accepisse credendū ē dicēte virgilio. x. li. enei. Et capia huic nomē cāpanie dicit vrbī. verū liuius li. 4. ab vrbe: ⁊ noster Isidorus i quīto decimo ethi. c. primo ac Strabo i quīto volūt eā a locis cāpestribus i quib⁹

sita est Capua fuisse appellata: idemq; liuius eodē li. ait Vulturū ethruscorū urbē q̄ nūc Capua ē ab s̄nitiibus captā capuāq; ab duce eorū capuo dictā. Unde et Seruio teste constat eā a tuscis p̄ditā vīso falconis Augurio. Ea quippe ciuitas insignis et p̄maxima fuit: et totius regiōis cāpanie caput et iter maxias ciuitates v; Romanā et carthaginē numeratā. Dicunt adhuc extare longe a noua capua duo milia passuū huius vetuste vrbis aliqua fūdamēta portarū theatrorū temploꝝ et ceteroꝝ edificioꝝ que vrbis dignitatē presēserūt. Illaz enī hanibal deinde Romā cū p̄ualidā propinquāq; inimicā hēret p̄mo eidē magistratus cōsiliū et senatū ac deniq; oīa insignia reipu. sustulerūt; postmodū Sēsericus vādaloꝝ rex oīno igne ferroq; destructū reliquit. Quis autē postea extantē capuam ab antiqua duobus mille passibus distantes p̄diderit inuenire nequiuim⁹. fuerunt autē Capuani vt cicerō refert p̄p̄ agroꝝ bonitatē et vrbis magnitudinē sup̄bissimī viri; nec et modernis tēpōibus meliores seu humiliores referuntur.

Agēsila⁹ sexti lacedemōioꝝ rex: vigesimo regni Ase āno lacedemōijs regnā cepit et regnauit ānis. 44. hic vir imortalitate merito dign⁹ fuit. q̄ ab hercule originē ducēs cū Iuuenili ad huc etate floretet regnū hoc adept⁹ est. Et iter cetera quo aduēxit: semp̄ fidei obseruator: fuit: qui cū aliquādo cū Lisapherne p̄saz regis Impatore iureiurādo inducias fecisset ac ipse Lisaphernes emētius esset: federa tñ ipsa apud se inuolata esse voluit. Ex quo factum ē vt nec greci nec Barbari quocūq; Jure secū sedus inire vererent. Quo factū ē vt ad tantū gl̄ie enectus fuit: vt infinitas propemodū vrbes et insulas multas suo subdidit imperio. Inde q; cōtra thebanos et Argiuos bellū gerens eos oēs profligauit et vicit de qua victoria alijsq; factioꝝib⁹ suis: plutarcus h̄storicus diffuse p̄tractauit. De eius autē virtutibus admirandis paucis dicēdū est. Cum enī a ciuitate iudicātū fuisset: vt oīa que Agidis fuerant in eius manus peruenirēt: ipse quos sciebat et videbat paup̄imos: eis oīa exequo diuidere curauit. Ab ebrietate autē et gule improbitate cibisq; in tēpestinis nō secus q̄ ab igēti flagitio abstiebat. In puujs q̄z cū duplo maiores acciperet epulas eas distribuēbat. Et⁹ insup̄ lectus oīum vilissimus erat: arbitrans principē oppozere nō molitia s; temperātia priuatis sup̄ior: m̄ esse ipsius p̄terea cōtinentia p̄maxima fuit: q; numq; in domo puata cum muliere loq̄i voluit: s; vel in templo: vbi talia fieri Impossibile erat: vel in propatulo: vbi cūcioꝝ modestie sue testes habiturus esset. Sed vt paucis me expediam. Agētilaus iure beatus dici potest: qui cū statim a puero gloriofus fieri cupierit id supra ceteros etatis sue hoies affectus est: et apud eos quorum dux erat: et erga hostes absq; oī crimie ad extremū vsq; spiritū vixit: putans eos qui bene viuunt nondū fortunatos qui vero gloriose interierint eos iam beatos esse.

Dieu propham Anani p̄ophe filiū tēpestate hac spū prophie plurimū floruisse cōstat eo q̄ verbū dñi p̄tra Bassam regē isrl et domū in ore ei⁹ factū ad eundē regē accesserit et dixit. Dñm eius genus fore exterminaturū sicut p̄didit domū hieroboam: q; imitatus esset pessimum ipsius viri Idolatrie selus et ipso scelere quāmaxime irritasset dñm deum patruz suorum. Propter q; Indignatus Rex in eum Insurrexit et trucidans martiriū cōstanti aio vsq; ad mouem p̄uulit: vt patet. 3. R. c. 16.

Phorbas sextus Atheniensium dux: quarto et vigesimo regni Ase anno apud Athenienses regnare cepit: et regnauit annis. 31.

De la Basse regis filius quartus regum Israel. anno. 6. regni Ase in Israel regnare cepit: et regnauit ānis duobus. Hic quippe flagitiosus temulentusq; ac maximus manduco fuit: et omnium virtutum p̄orsus immunis propter q; zambri eius seruus in sermone domini q; locutus fuerat in manu hieu p̄dicti prophete cum eum temulentum in Thassa vrbe vidisset super eum Jrtuens interfecit: et ipse regnum occupauit: quo optento: omne Bassae genus secundum prophetiam hieu vsq; mingentem ad parietem interemit. Ac sic eodem modo domus Bassa propter Impietatem radicitus euulsa est. Lo itaq; moruo p̄dictus zambri septem diebus regnauit. Exercitus autem audiens que gesse

953. 4246

949. 4250

947. 4252

rat zambur: cōfestim Ambri p̄ncipē suū 7 ip̄i p̄stituerūt regē Qui cū exercitu multo vēit
i therſa ciuitate: 7 bellica manu cepit eā. Zambri autē vidēs ciuitatē in qua erat fuisse captā
ad Arcē cōiugiēs semetipsū vna cū Arcē cōcremauit. Noxq; in Isrl̄ p̄ntiōe suborta ps
quedā sequebat Ambri pars vero Thobin. Cumq; vicisset pars Ambri iteremptus fuit
Thobin: 7 in toto exercitu 7 isrl̄ regnauit Ambri.

Ambri itaq; p̄iceps militie isrl̄ quitus isrl̄itaz rex trigesimo āno regis Asa suscipiēs impius
tenuit illud ānis. 12. p̄tio quidē cū Thobin quatuor ānis: posteaq; i Samaria octo annis.
hic sup oēs qui ante eū fuerāt nequius p̄tra dñm operatus ē: 7 dñm deū i vanitatibus ir-
ritare studuit: q; quoaduēit quesiuit suis impietatibus pplm a deo recedere facere: pp q; 7
hūc dñs cū genere suo extinxit Deniq; 7 ipse i Samaria defunctus Achab filiū regni suc-
cessorem reliquit: vt hētur. 3. R. c. 6.

Nemphes chencres pharao anno quadragesimo regni Asa Egyptijs regnare cepit: 7 regna-
uit annis. 4.

Carpētus Siluius capis filius nonus latinoz rex: āno vltimo Asa regis latinis regnare ce-
pit 7 regnauit. 13. ānis 7 Tyberino filio successore derelicto decessit.

Josaphath Asa regis fili⁹ sext⁹ regū Juda āno. 141. regni David i hierusalē regna-
te cepit: 7 regnauit ānis. 25. hic matrē hūit noīe Abidā qui 7 proauit sui, David pie-
tate 7 religiōe ac fortitudie Imitator fuit oēs eim effeminatos e terra Juda extin-
xit. Idola queq; deleuit. Patriq; decreta obseruauit: ac flagitia oīa presertim emendauit:
vnū outaxat in eo reprehēdēdū fuit: q; imp̄s Israhel regibus auxiliū p̄stitit. His enī virtu-
tibus hic Josaphath beniuolentiā oīum p̄siniū p̄ncipū sibi compauit. Et palestini ei tribu-
ta multa reddere ceperūt 7 Arabes insigniū beniuolētie singulis ānis agnas duo milia 7 to-
tidē ardetes ministrabāt. Quibus auxilijs muniuit maximas ciuitates: 7 exercitus 7 arma
p̄tra hostes in eisde preparauit. Hūit enī i exercitu suo. (vt Josephus li. 8. meminit). 12600.
bellatores: quoz auxilio. Amonitas 7 Moabitas atq; Ethiopes quasi deleuit. Reuersus
autē hic hierosolimam post multas victorias post paucum tempus defunctus est: cū vixisset
annis sexaginta. Eius quippe corpus ingenti pompa i hierosolimis sepultū fuit. Reliquit
autē filios multos inter quos successorem hūit seniozem filium nomine Joram: vt patet se-
cūdo paralipo. c. 17. 18. 7. 19. ac. 20.

Josaphath

Achab Ambri regis filius sextus isrl̄itaz rex anno p̄tio regni Josaphath in Israhel regnare ce-
pit 7 regnauit ānis. 22. hic sup ānis qui ante eū fuerāt pessim⁹ fuit: 7 i magnitudine maloz
intendit ad maiora sup oēm eoz nequitā. Ipse enī Jezebel tyri regis filiā ex genere Dido-
nis duxit vxorē: p̄ quā ēt ei didicit adorare deos: cuius quidē cōsilio 7 opa omibus in re-
bus vsus est eo q; mulier acerrima 7 nimis audax esset. Que eū ad tantā p̄duxit vesaniāz
vt ēt p̄ter vitulos quos fecerat Baal deo tyri 7 sidonis templū edificaret 7 plātaret oīz
arborū lucos cui 7 sacerdotes 7 falsos prophas eidē deseruituros cōstituit. Insup 7 cōsilio
Jezebel vxoris sue Innumeros domini interfecit prophas. Et micheaz prophaz virū san-
ctissimū traxit i carcerē. Atq; Naboth virū optimū (pp denegatā sibi vineā) lapidib⁹ obui-
fecit. In iudea tñ multas erexit ciuitates: atq; in Samaria eburneā domū 7 quidē supbi-
simā magna ipensa edificauit. Senuit hic septuaginta filios iter quos fuere Ochozias ei⁹ i
regno successor atq; Athalia hierosolimoz postea regina quos oēs hie rex isrl̄ postea i-
terfecit. Tādē vero (Micheaz prophā aliter sentiēte 7 reclamāte) cū in Ramoth Galaath 3
regē Syrie i preliū perexisset a sagitarijs solus i curu vulnerat⁹ interijt Cuius sanguinē in x-
ta verbū helye p̄pheticane linyere. Qd certe ei nō accidisset si bene monēti prophete obtē-
perare voluisset. Dec ex tertio Regū li. c. vltimo hēnt 7. 2. paralipo. c. 18.

Amenophis pharao quarto regni Josaphath āno apud Egyptios regnare cepit: 7 regna-
uit ānis. 9. post quē oschor eius filius annis sex.

Tyberinus syluius Carpentis regis filius decimus latinorum rex terciodecimo anno regni

4236 943

267 932

4268 931

4269 930

4272 927

4278 921

Jofaphath latinis regnare cepit: et regnavit annis. 9. Tandē Agrippa filio ſucceſſore relicto i Tyberim annē decidēs fluvio illi nomē eternū dedit qui p̄us Albula dicebat: q̄ Quidi⁹ in: 2. ſaſtoꝝ teſtat dicens. Albula quem tyberim merſus tyberinus i vndis Reddidit: h̄y bernis forte timebat aquis. Verum tñ et ante hūc tyberinū tyberim appellatū fuiſſe inuenimus. Quippe cū Euāder ad Eneā regē loqueret: dixit ad virgiliū li. 8. Tum reges aſp̄ q̄ immani corpore thyzis. Aquo poſt itali fluvium cognōmine thyzim Diximus rē.

Alij vero cum tyberim appellatum a quodam tuſcoꝝ rege ibi latrocinante.

Agelas ſextus corinthioꝝ rex quarto decimo regni Jofaphath anno corinthijs regnare cepit et regnavit annis. 30.

Agriqa ſeu Agrippa ſylulius vnderimus latinoꝝ rex anno. 22. regni Jofaphath p̄re ei⁹ reb⁹ humanis exēpto: latinis regnare cepit et regnavit annis. 40. qui cū predictū tēpus regnaſſz moziens Aremulum filiū regni reliquit heredē.

Ochozias Achab regia ex Jezabel filius ſeptimus regū iſrl̄ anno. 23. regni Jofaphath i Samaria regnare cepit: et regnavit annis duobus. Hic (vt tert⁹ Regū liber hēt) homo malign⁹ fuit: et p̄ oia vtroq̄z parēti ſimilis atq̄z hieroboā qui prius populū decipere i choauerat. Nā eū in vjs eoz ambularet dñm deū iſrael ad iracundiā cōcitavit: et regē Moabitaz ſibi re bellare fecit: et tributa que patri ſuo reddere cōſueuerat miniſtrare ceſſavit: et demū cuz ſederet ſup quoddā canzellū domus ſue dei nutu e canzello decidēs in peſſimū languorez decidit: et cum vehementiſſimo dolore langueret miſit ad muſcam deum Acharon conſulere de ſalutē ſua: Occurritq̄z helias p̄pha in verbo dñi nuncijs a rege miſſis et dixit eis ad regem v̄rum regredimini et dicitē ei q̄ non euadet hunc languorem. Ac ſic paruo tēpoze tranſacto (ſic predixerat helyas) extrinctus eſt ſine filio cui ſucceſſit in regnō frater eius Joraz vt patet. 4. R. primo.

Helyas teſtibes maxim⁹ prophaz ſui t̄p̄is: p̄ hoc t̄p̄us ab hoibus eſt ablat⁹: cuius finē nemo cognouit. Hic mltis miraculis quoaduixit claruit atq̄z ſicut ignis ardēs totus erat ita et verba ei⁹ quaſi facula ardebāt. Hic primū ad regē Achab qui dereliquerat mādata dñi et ſecutus fuerat Baal i verbo domini acceſſit et ſiccitatē triū annoꝝ atq̄z vehementē famem futura i Samaria p̄dixit. Quib⁹ p̄nūciatis ſtati ab eo auſugit: et abſcōdit ſe i tozete tribus annis. vbi p̄ id tēpus quotidie Lornus ales eidē cibū detulit. Inde ſiccato fluvio i Sarceptā ciuitatē ſeceſſit. Ubi a quadā muliere vidua paupcula donec ſiccitas defecit enutritus eſt. Inde q̄z cū mulieri que ſibi pabulū p̄bebat filius vnicus ex morte defecifſet precibus p̄phe dñs illū matri viuū reſtituit: et hunc Jonā propheta fuiſſe dicit. Rurſusq̄z eo poſt tertiuꝝ annū in p̄ſpectu Achab orante celi pluuias et grandines dedere plurimas. Cumq̄z helyas quadringētos et quinquaginta excelſoz ſacerdotes qui Achab regē et populū ſeducerāt i terfecifſet ab Jezabel regina in vltionē ipſoz vbiq̄z p̄ſequut⁹. Sed ipſe tadē in motē dei ore pueniēs inde i Damascū puenit: vbi et Azaelē i regē Syrie et hieu i regē Samarie ex p̄cepto dñi inunxit. Inde reuerſus ad regionē hebreoz inueniēs helyſeū bubulcū arantez cū duodeci alijs proiecit paliū ſuū ſup eū et p̄phare cepit ſicut hēt. 3. R. c. 18. et 19. poſtmōz exuſtis duob⁹ Ochozie regis qui quagenarijs cū qui quagita viris ſuis a dño (heliſeo vidēte) p̄turbinē icelū vectus eſt: vt quartus Regū hēt liber. c. 2. Relicto i ei⁹ loco helyſeo propheta.

Jorau

Oram Jofaphath regis fili⁹ ſeptim⁹ regū Juda āno. 166. regni Dauid poſt p̄rem regnare cepit: et regnavit annis. 8. Quadragita q̄ppe ānoꝝ erat cū regnare cepiſſet et Athaliā Achab regis ſamarie filiā duxit. vxorē. Luī Impiuz (vxoris ſeduciōe) p̄nitio ſū p̄uz ſuoz noi admodū fuit nā inito impio mox ad necē ſfuz ſuoz et p̄noꝝ amicoꝝ p̄iter et p̄cipū ē p̄uerſus. oēs deide p̄uz ſuoz ritus dereliquit: et excelsa (moze hieroboaz regis Samarie) in oi Judea extruxit cūctosq̄z habitatores Judea fornicari et p̄uaricari docuit et p̄ Athaliā vxorē nihil p̄termiſit quominus aliquidd quottidie noue Impietatis officeret et q̄ ad veſtationem paterne traditionis attenderet Propter q̄ paleſtinos et ethiopes

912

4287

911

4288

909

4290

in eū dñs iuxta ver bñ helye pphe cōcitauit: qui cū exercitu hostili aīo in hierusalem vsq; ascēdentes cōcta ferro flāmaq; vastarūt: 7 regis domū. Insup 7 eius filios 7 vxores pariter occiderunt: 7 vnus solūmodo filioꝝ eius noie Ochozias hostes effugiens dērelictus est. Insup 7 post calamitarem hanc dñs langore alui insanabili eū pcussit: quo egestis cunctis visceribus vitam eum morte mutauit. Quem etiam mortuum pplus multis contumelijs affectit: nec exequijs regalibus eum fecere dignum: sed veluti priuatum tumulo tradiderūt. Ut hētur. 2. paralipomenon. c. 21.

Joram alius ochozie regis isrl' frater: octauus regū isrl' ante Jorā p̄dictū regnū suscipiēs regnauit in Samaria ānis. 12. hic cū aliquot annis obseruatione p̄ceptoꝝ dei 7 moderatiōne in suos vsus fuisset 7 Helyeū propham in veneratione 7 p̄cio hūisset. Deo ab itaz regē sudit 7 eius ciuitates subuertit. Et cū a Syroꝝ rege i Samariā diu obsessus fuisset. Ubi tāta fuit necessarioꝝ inopia vt ibidē Caput Assini octoginta numismatibus argēteis p̄ magnitudine famis vēderet: 7 quinq; numismatibus sextariū sinū columbarū pro salute cōpabāt hebrei: t̄ intercessionib' Helyei sine vlllo bello libera' est: 7 oīa inimicoꝝ spoliā cōsecr' est vt hētur ex quarto. R. c. 6. 7. 7 secūdo paralipomenon. c. 22. Verū cū postmodū i peccatis Hieroboam p̄uaricatus fuisset: ab Hieu seruo suo 7 milicie sue p̄ncipe cū oī domo sua interfecus est vt ex eodem li. c. 9. 7. io. hētur.

Joiada sūmus hebreoꝝ sacerdos his tēpoꝝ ob sanctitatē 7 rerū experiētā apud iudeos sūmo in honore hitus est. Hic post mortē Jorā 7 filij ei' Ochozie regū iuda 7 cerneret Athalia reginā mulierē p̄nciosissimā indies deseruire in pplo paci 7 quieti intēdens eā a regno amonēs extra tēplū obrūcari p̄cepit: 7 Joas Jorā regis hui' filium cunctis letantib' Judeis Regē pro ea in hierusalem constituit. Hic Josabeth sororem Joram regis vxores duxit ex qua Zachariam eius successorem filium suscepit. Qui tandem de deo deq; hoibus bene meritus anno etatis sue. 130. obdormiuit in domino. vt hētur. 4. R. c. xi. 7 secūdo paralipomenon. c. 21.

Jonadab filius Rechab ex Jetro cognati Moysi sacerdotis Madian familia natus vir religioe 7 moribus insignis: p hoc tēpus vt hētur ex quarto. R. c. io. apud Judeos clarus fuit. A quo quedā stirps admodū religiosa inītiū sumpsit: que perpetuo tamquā peregrina sine rerum temporalium copia vitam p̄mo agere cepit. Hic hien Samarie regis postea amicissimus fuit.

Zacharias Joiade ipsius sūmi sacerdotis filius vir vtiq; magnus tēpestate hac: 7 propter patris dignitatē eiusq; p̄cipuas virtutes apud hebreos maximo in p̄cio haberi ceptus est: 7 Joiade p̄ri postea successit. Hic cum didicisset p̄ncipes Juda pp tēplū dñi pp lucos 7 vitulas deseruisse: ad eos prophetas dñi sanctos quoad potuit mittere non destitit eos comonēfaciens vt ad domini patrum suozum reuenterentur: quos audire contemnentēs ipse congregata multitudine coram Joas rege in spiritu domini dixit. Vos p̄ncipes 7 populi Judeozum dereliquistis dominum deum patrum nostrozum: animaduertite quia paulo post 7 ipse derelinquet vos: 7 eritis in obprobrium omnibus per circuitum. Qui indignabūdi irruentes in eum ipsum inter tēplum 7 altare mittentes lapides interfecerunt. Ut patet. 2. paralipomenon. c. 24. Et ex tunc populus manifeste responsum vllum accipere pro Ochozias

Ochozias vel Azarias Jorā regis filius octauus regū Juda septuagesimo quarto supra cētesimū regni Dauid anno in hierusalē regnare cepit: 7 vno tantummodo anno regnauit hic vna cū matre Athalia 7 patre viro perniciosissimo oibus probis p̄taminatus fuit 7 multo plusq; eius p̄r malignus extitit: propter q̄ nec ipsum nec Josiam filium atq; Amasiam nepotes Mattheus euangelista i christi genealogia ponere voluit: hunc itaq; hieu p̄ncipes milicie Joram regis Samarie apud Jezrael ciuitatem vna cū oī domo Achab obrūcare fecit. Cuius corpus ex ciuitate Madgedon portatū fuit in ciuitate Hierosolimoꝝ ibiq; sepultum.

4299

900

4298

901

Athalia eius m̄ Achab regis ⁊ Jezabel regine nequissime filia: mulier siquidē esse
rata: mortuis viro ⁊ filio: tumultu cōcitato p̄ tyrānidē imperiū occupās: regnauit
i hierlm̄ ānis. 7. hec enī cū audisset ochoziā filiū sagitta ictus fuisse extinctū: ⁊ Jo
rām frēm suū cū vniuersa domo sua fuisse occisū ⁊ ipsa atrocissima mulier i desideriū re
gnādi accēsa pulsa pietate feminea statuit vt oēm Dauidice prolis posteritatē extingeret:
vt nullus ex ea ad regnū vltērius pueniret successione. S; diuina clemētia solus Imma
nitati sue Joas ochozie (filij sui) filius: paruulus (ea nesciēte) subtrahitur. Nam Josabeth
eiusdē filia ⁊ Ochozie soror furtiue subtrahitur paruulū i domū Joiade pōtificis viri sui ab
scūdū ⁊ sex ānos eū enutrire fecit: postremo ne sāguinolēta mulier p̄transiret impune: se cū
septē annos regnasset opa Joiade pōtificis eleuato Joas nepotē suū in regē: quē ipsa ar
bitrabat occisū: e regnō suo vt detrahī vidit: ⁊ clamāte eā in pp̄lo: a militibus dedecorose
ad portā mulariā perducta ibidē trucidata ⁊ interfecta est: hec ex quarto. R. li. c. ii. ⁊ secūdo
paralipomenon. c. 22. ⁊ nono Josephi. c. 7.

Hic namq; filius nonus isrl̄itarū rex. anno. 3. Athalie regine regni in Samaria regnare ce
pit ⁊ regnauit ānis. 28. hūc iam diu dñs p̄ helyā p̄pham inuenerat regē: vt domū Achab
regis pessimū deleteret. Qui cū Jorā regē ⁊ vniuersā ei⁹ domū euerteret: ⁊ sanguinē p̄phaz
⁊ seruoꝝ domini de manu Jezabel vlcisceret etiā Ochoziā regē Juda qui ad ioram cogna
tum suū visendi gr̄a venerat vna cū eodē cognate suo interfecit. Sed ⁊ Jezabelez regis ma
trem ornata: e turri celsissima deiecit: cuius cadatē ⁊ sanguinē iuxta verbū dñi canes
comederūt. Septuaginta insup̄ alios achab filios in ore gladij interfecit: ⁊ eoz capita pa
lis insigi mādauit: Ac ceteros quoscūq; cognatos pfodit: nec vnusquidē euadere potuit:
quin eiusdem percussoris ferro pfoderetur. Ac sic facta ē domus Achab sicut domus He
roboam filij Nabath ⁊ domus Basa filij Achie: que ad quartā vsq; generationē nō per
uenere. Sed ⁊ insuper quadragitaduos Ochozia filios iugulari fecit. oēs preterea sacerdo
tes Baal deceptione quadam ⁊ dolo cōprehendit: ⁊ vniuersos interfecit ⁊ domum Baal
igne concremauit: eoꝝ loco laterinas fecit: ⁊ vniuersam Samariam a peregrinis solemnī
tatibus liberauit. Aureos tñ vitulos isrl̄itas adorare hic permisit. Hec omnia dum fecit
Ier hie. Deus ei per p̄pham p̄dixit: q̄ in quartam generationem super isrl̄ eius filij
essent regnaturi. Tandem ab Azael rege Syrie aliquādiu vexatus hie dormouit cū pa
tribus suis: ⁊ in Samaria sepellitur: vt quartus. R. habet liber. c. io. ⁊ secundus paralipo
menon. c. 22:

Azael Adadezer regis Syrie famulus: per hoc tempus ab helya p̄pha p̄idē rex Syrie in
unctus regnū Syrie suscipiēs regnauit in Syria annis multis: qui suscepto regno Iudeos
acerrime persecutus est. Hic cuz esset Adadezer seu Benadab regis necessarius dñm suum
lectulo decubantē laqueo strāgulauit ⁊ ipse regie potestatis apicem in Damasco obtinuit
Erat enī vir efficax ⁊ in re militari valde strenuus: ⁊ multa ppli deuotione florebat ita vt
vna cū dño suo Adadezer rege quasi deus colleretur. Et hoc p̄pter beneficia ⁊ t̄ploꝝ edi
ficia quibus Damascenoz exornauit Ciuitatē. Hic itaq; imperio suscepto cōgregauit exer
citus multum ⁊ contra Isrl̄itas in Beth ascendit eosq; in breui subiugauit ⁊ in ea opti
mates quosq; interfecit vrbemq; incendit ⁊ paruulos lapidibus allisit ac mulieres pregnā
tes excidit ac quecūq; bona diripuit ⁊ vniuersas provincias eozum vastauit. Post hec cū
in hierosolimam deducturus esset exercitus. Jos rex metuens obsidionem omnes thesau
ros ip̄l̄i domini ⁊ domus regie eidem obrulit vt ab eo discedere dignaretur q̄ ⁊ factum ē.
hec enim mala Helyseus propheta p̄uiderat ⁊ ei flendo denunciārat vt habetur quarto
R. c. io. ⁊ secundo paralipo. c. 24.

Joas

Joas ochozie regis filij: decim⁹ regū Juda octogesimo secūdo supra cētēsimū regni
Dauid āno: p̄ Athaliā regnat cepit: ⁊ regnauit i hierusalē ānis. 40. Septē q̄ppe
ānoꝝ erat cū regnat cepisset: cui⁹ m̄ fuit noie Josabeth ex Bersabea regiōe. Qui q̄ad vixit

900

4299

897

4302

Joiasda pōitex optie de deo deqz p̄ijs legibus meriti fuit. Nā dei cultū ⁊ renū dignitates p̄ioꝝ sediciōib⁹ ⁊ negligētia labefactam breui restituit. Et t̄plm domini quod ab Joram ⁊ athalia ac eoz filijs videbat destructū renouare fecit. Quo reparato ēt multa vasa aurea atqz argētea pro sacrificijs adolēdis steri mādauit. Sed mortuo Joiasda pōitice maximo Joas hic curā pdidit diuine religiōis. Qui etiam exēplo primates Jude oēs pariter corrupti sūt. Propter q̄ ⁊ sūmi dei in Judeos cōcitauit. Verūtū deus misit eis p̄phas q̄ p̄testarent eos vt ab huiusmodi gestoz malignitate recederēt. Illi vero nō modo penitentiā de iniquitate agere voluerūt: s; ⁊ Zachariā pōitice Joiasde filiū lapidib⁹ i tēplo occiderūt. Rex autē qui huiusmodi sceleris auctor fuit: nō multo post iustissimas penas hoz i quib⁹ p̄uaricat⁹ fuerat exoluit. Quia Azael syroz rex pdict⁹ i verbo dñi i Beth venit ⁊ vniuersā puinciā deuastauit: ⁊ suburbana hierosolimoz diripiēs ⁊ succedēs cū ei⁹ obsidionē ex timesceret euacuatis oib⁹ tēpli thesauris atqz regalib⁹ misit Azaeli vt ab eo recederet. Tā dē cū diuinos honores sibi applo voluisset impēdi i languorē pessimū decidit. Instantesqz multi qui mortē zacharie pdicti defendebāt ei insidias faciētes iterfecerūt eū. Quo mortuo sepelierūt eū i hierosolymis s; nō i sepulchris regū tāqz idign⁹ q̄ inimic⁹ fuerat diuini cult⁹: sicut ex quarto. 2. li. c. 12. ⁊ ex secūdo paralipo. ca. 24. hētur. In eius autē imperio successit Amasias.

4308 89i Diogenes septimus Atheniensium dux anno secundo regni Joas magistratum sumens regnavit annis. 28.

439 880 Eudemus septimus corinthioꝝ rex eodē anno ⁊ ipse regnare cepit ⁊ regnavit annis. 25.

436 873 Arzazappes. 35. Assyzioꝝ rex tercie decio āno regni Joas regnare cepit: ⁊ regnavit ānis. 42.

436 873 Aremulus syluius agrippe regis fili⁹ duodecim⁹ latinoꝝ rex vigesimo regni Joas anno regnū suscipēs regnavit ānis. 19. Hic suscepto regno primū Albanoz p̄sidia iter montes posuit: vbi roma postea cōdita fuit: q̄ ea tēpestare impie factū existimātū ē: ⁊ ob id existimāvere illi⁹ tēporis hoies eū fulmie ictu iuste exanimātū. Ex eo iulius ⁊ Auētinus filij supstites fuere. Qui iulius proculi proauus postea cū Romulo fuit: ⁊ iuliaz genē fundauit.

437 869 Sefoncoris pharao ⁊ ipse in egypto eo ipso anno Dynastiā vigesimā secūdā incepit vbi regnavit annis. 21.

437 869 Joachab hieus regis fili⁹ decim⁹ regū israel āno. 24. regni Joas i Samaria regnare cepit ⁊ regnavit ānis 17. Vir quidē fortis ⁊ aio p̄stans qui ⁊ ipse nec p̄tis sui imitator extitit ⁊ imple i oibus se habuit derelinquēs dñm ambulauit i v̄ijs hieroboam ⁊ quouis modo ob eis dē declinare noluit. Propter q̄ irat⁹ dñs hūiliauit illū ⁊ eū tradidit i manu Azaelis ⁊ Benadab regū Syrie ⁊ eidē ciuitates mltas ⁊ maxias abstulit ⁊ eū p̄stigauit ac vniuersū eius exercitū trucidauit. Cūqz i his anxietanib⁹ teneret: ad supplicatiōes dñi cōfugit vt eū liberare dignaret. Ad cui⁹ penitentiā p̄motus de⁹ cōcessit ei pacē ⁊ prouinciā rursus eidē i pristinū statū ⁊ copiā restituere fecit. Nec p̄pea oino a luxurijs ⁊ idolis recessere Judei. Tandem ⁊ hic cū p̄rib⁹ suis dormiēs i Samaria sepelit⁹: relicto post se Joas filio successore: sicut quartus. 2. liber. c. 13. testatur.

434 86f Aristemides octauus corinthioꝝ rex octauo ⁊ vigesimo regni Joas anno. Corinthijs regnare cepit: ⁊ regnavit annis. 35.

Pheredus similr sequēt anno apud Atheniē magistratū sumēs regnavit annis. 19.

434 855 Auētinus syluius Aremuli regis filius tercius decimus latinoꝝ rex anno. 39. regni Joas: latinis regnare cepit: ⁊ regnavit annis. 37: Hic vt diuo Aug. placet. s. li. 18. de ci. dei. c. 21. cui⁹ fuisset in bello p̄stratus ⁊ in auentino monte sepulc⁹ loco illi sui nois nomē eternū dedit. Qd etiā Quidius. li. 14. Metha. testat dicens. Tradidit auētino qui quo regnaret eodez Mōre iacet positus: tribuitqz vocabula mōti. Alij vero volūt eū in plio fuisse occisū: sed non apparuisse: nec ei⁹ vocabulo appellatū montē: sed ex auitū aduētū illuc frequentantiuz sicut refert varro dictum auentinum. Relatus est autem a latinis in deoz numerum: hic post se successorem reliquit phocam filium.

Amasias Joas regis filius: undecimus regis Juda anno. 28. regni David in hieru salem regnare cepit: et regnavit annis. 29. hic matrem habuit noie Jodam: vir qui de eloquentissimus et a principio singulari in omnes humanitate insignitus ac preceptorum dei aliqua ex parte observator: veritatem excelsa omnino non abstulit. Suscepto itaque regno inimicos qui patrem suum occiderant comprehedens omnes interemit filijs autem eorum pepercit: inde copiarum maxime copijs de Juda et Benjamin in Amalechitas et Idumeos duxit: et facta pugna diuina copia ex hostibus ad decem milia interfecit: et totidem cepit ac predam et diuitias ex hostibus infinitas abstulit. Cumque deos quos ex Amalechitas tulerat in contemptum dei adorasset: eo quod eos responsa dedisse intellexerat a domino prophetam durissime corripitur. Dum vero hic Amasias insubbia et contemptum elatus se in rebus felicibus abstinere non posset ad regem israelitarum scripsit ut ei obediret et populus sicut antea fecerat David et Salomoni aliter bellum sibi inferret. Cui cum Israelitarum rex litteras rescripsisset contemptibiles Amasias ad bellum incitatus (deo impellente ut penas exolveret pro que ab eo turpiter commissa fuerant) perduxit exercitum contra Joas regem israel: cumque iam esset prolium commissurus: eius milites repetitus terror et stupor inuasit: et ante quam ad manus conveniret in fugam a pavore caverli sunt. Quibus dispersis, Amasias in fugam puerus ab inimicis capite cui Joas mortem interminat est nisi urbem hierosolimam ei aperiri preciperet. Et aperientes hierosolimam ei portas Joas quadringentos cubitos muri destruere fecit: et cum curru ingressus est urbem ducens secum Amasias captivum. Factusque Joas hoc modo hierosolimam dominus omnes thesauros domus dei et regalis aule exhauit et in Samariam transtulit: propter quod facta est paulo post contra eum coniuratio: et fugit quidem in civitatem Lachis: et a suis insecutus ibidem interfectus est. Et hoc modo Amasias propter superbiam et contemptum dei finiuit vitam suam: eius tamen corpus in hierosolimam referens regis exequijs tumulauerunt. Ut quartus. Reg. lib. capitulo. 14. et secundus paralipomenon capitulo. 25. referunt.

853 | 4346

Joas Joachaz regis filius undecimus israelitarum rex: primo anno regni Amasie post mortem patris suscipiens regnum regnavit in Samaria annis. 16. Qui et ipse in prevaricationibus hieroboaz filii Nabath coquinatus malum fecit coram domino: sed non quantum patris eius. Eo quod prophetarum conversatione plurimum oblectatus fuerit et presertim Helysei prophete viri sanctissimi cuius consilio cum Benadab rege Syrie tribus congressionibus conflixit: quem et sudis ac profugavit: et civitates omnes et vicus quos Azael pater suus ab eo et pater suo subtraxerat liberavit. Et hoc eidem Helyseus predixerat. Cumque et hic mortuus fuisset: in Samaria sepultus est: regni filio suo Hieroboam herede derelicto: sicut quartus. Reg. lib. capitulo 13. narrat.

852 | 4347

Theleachus octavus lacedemoniorum rex: et ipse primo regni Amasie regis anno: lacedemonijs regnare cepit et regnavit annis. 40.

Ariphzon Atheniensis dux: nono Amasie regni anno: apud Athenienses magistratum sumens regnavit annis. 20. Sub quo secundum Eusebium Assyriorum regnum presumptum est.

845 | 4354

Sardanapallus ultimus Assyriorum rex sextodecimo regni Amasie regis anno. Assyrijs regnare cepit: et regnavit annis. 20. De quo quidem Diodorus Siculus in historijs grecorum multa differuit: sed et Justinus in hec verba tetigit dicens. Sardanapallus rex vir omnium mulierum corruptior repletus est ab Arbace prefeco suo iter scortorum greges purpura collo trahens sub muliebri habitu eius fila partiens. Unde indignatus Arbaces in eum milites in perurionem excitavit: et pugna commissa vincitur rex qui Regiam suam ingressus pyram quam ipsemet fecerat incendit: et semetipsum cum in numerabilibus diuitijs concremavit. Iussitque ut Tullius libro quinto tusculanarum questionum refert: hec verba busto suo inscribi. hec habuit que edi. queque exsaturata libido hausit. Alia iacent multa et preclara relicta. Ac sic illud maximam omnium regnum sine sue tante diuturnitatis accipiens ad Medos per ipsum Arbace translatus est: post annos ut diuus patris Augusti libro. 18. de ci. dei capto. 22. mille trecentos quinque: ut et Belli qui primus rex fuit tempora computentur.

837 | 4362

Assyrioz regū epilogus.

Assyrioz itaq; regū nomina 7 tēpora singuloz distincte vt mox suscepimus ad supradicto-
rum coroborationem hic sub epilogo describimus. Quoz primus.

Bellus fuit qui regnavit añ 65	Semiramis 5 añ 42	Arius 5 añ 30
Ninus secundus añ 52	Ninas 4 añ 38	Aralius 6 añ 40
Herles 7 añ 30	Ascades 17 añ 40	Thauteus 27 añ 32
Armamitres 8 añ 38	Amintes 18 añ 45	Tineus 28 añ 40
Bellocus 9 añ 35	Belochus 19 añ 25	Dercylus 29 añ 30
Baleus 10 añ 52	Belopares 20 añ 30	Eupales 30 añ 40
Altadas 11 añ 32	Sofares 21 añ 32	Laosthenes 31 añ 38
Mamitus 12 añ 30	Lampares 22 añ 20	Pyricyades 32 añ 45
Machale 13 añ 30	Pannias 23 añ 30	Ophzate 33 añ 30
Sphereus 14 añ 20	Solarinus 24 añ 45	ophzates 34 añ 50
Manullus 15 añ 30	Mitreus 25 añ 19	Acrzapes 35 añ 42
Spareus 16 añ 90	Thauranes 26 añ 27	Sardanapal 36 añ 20

Uiri disciplinis excellentes

Helyseus ppheta sanctissimus helieq; p̄cipuus discipulus per hoc tēpus postea q̄z ecclesiaz
dei nō solū ope exēploz ac p̄dicatione s; et frequētissimis 7 inauditis cōfirmass; miraculis
lā senex 7 plenus dierū migravit ad dñm: Cuius quidē corpus vt testat hieronym⁹ apud
Samarīā palestine ciuitatē tumulatū ē quo in loco et Abdias p̄propha quicuit. In cuius
quidē sepulchro (ad cōprobādā viri sanctitatē) cū quoddā hoīs cadaver paulo post proiectū
fuisset 7 ossa helysei tetigisset p̄stūm reuiuixit 7 sup pedes erectū stetit. Cuius postea anni-
uersalis diei celebritas octauo calendis Julij celebrari statuta fuit. Cuius quidē gesta 7 mi-
racula grandia quartus liber. R. refert v3 a. c. secūdo vsq; ad decimum.

Jonam p̄propham quē hebrei virū sanctū noiant: hac eadē tēpestate fuisse 7 miraculis pluri-
mis claruisse cōstat. Hūc mulieris vidue sareptane filiū quē helias p̄ropha mortuū suscitauit
rat diuus hiero. fuisse dicit matre ad eundē p̄propham postea dicente: in hoc enī cognouit: q̄
vir dei es tu 7 verbū ipsius in ore tuo veritas ē. Et ob hāc causam ipsū puerū mater voca-
uit Amathi: q̄ lingua n̄ra veritatē sonat. Et ex eo q̄ helyas verū locutus fuerat: filiū veri-
tatis fuisse dixerūt Jonas enī columba sonat 7 quidem columba pulcherrima fuit. Is enī
p̄propheta illumināte peccatores ciuitatis Ninive dei misericordiam cū videret p̄secuturos
ne videret falsa p̄dicare. ad denunciandū eiusdē ciuitatis interitū ire otino recusabat: ideo
a p̄spectu dei se fugere posse putauit: pp̄ qd̄ in mare demersus 7 a cetis deglutitus: passionē
christi in naufragio p̄figurauit.

Amos p̄propheta ex oppido thecuc natus: p̄ hoc tēpus de numero pastorū ablatas adñō i Sa-
marīā prophetare missus ē 7 cū ibidē p̄tra decē tribus p̄pharet et pauca de Duab⁹ iseruit:
quē Amasias rex multis plagis affligere quoaduixit fecit tandē cū spiritui scō p̄radicere n̄
posset Ozias rex eius filius p̄ tympora vecte transfixit. Ac sic semiuivus in terrā suā ex Sa-
maria seu hieru'salē i p̄riam suā trāsatus ē: vbi post aliquot dies dolore vulneris deficiens
cū p̄ribus suis sepultus ē. Qui cū sanct⁹ hitus ess; eius festiuitas. 2. calendis aprilis celebraf
Amos alius p̄ropha fuit Ifatae p̄ophe p̄r qui alijs litteris apud hebreos scribit que differen-
tia apud nos n̄ hētur hisdem et tēporibus floruit: 7 apud reges multa intrepide et icēs robu-
sus vel fortis interpretatur.

Hieroboam huius noīs secūdus Joas regis israel filius duodecimus regum israelitarū: deci-
mo septimo anno regni Amasie impium suscipiens regnavit in Samaria annis. 41. Uir pla-
ne rei bellice insignis qui ip̄erio suscepto de mandato dñi contra Benadab Azalis regis fi-
liū regē. s. Sirie bellum suscipiens admirabili virtute 7 felicitate consecit: deq; eo triūpha-
uit ac vnīvsa a p̄fe suo p̄ Azaelē ablata ab Antiochia vsq; ad mare mortuū iuxta verbū
dñi quod locutus fuerat p̄ Jonam p̄propham israeli 7 regno suo restituere coegit. Qua vi-

crozia elatus nō deo gr̄as egit s̄z idolis hostias obrulit ⁊ malū corā dñō sicut hleroboā fili-
lius Nabath fecit: ppter qd̄ ⁊ dñs idignat⁹ ad eū Amos ppham misit qui ei⁹ iteritū ⁊ ppli
calamitatē pdixit: quāobzē rex hic ppham pprehēdēs eū p tympora vecte ferreo transfigi
iussit tadē zacharia filio sup̄stite relicto dormiuit cū patrib⁹ suis ⁊ i Samaria i sepulchris
regū sepult⁹ ē: cuius gesta p̄ma ac nouissima capitulū. 14. quart⁹ libzi regū cōtinet.

Egemon nonus corinthioꝝ rex anno secundo ⁊ vigesimo regni amasie corinthijs regnare
cepit ⁊ regnauit annis. 16.

Tespheus Ariphronis dūcis atheniēsiuz filius anno vltimo amasie regis iuda apud arbeniē
ses regnū iniens regnauit annis. 27. Sub quo (vt Eusebius scribit) assyrioꝝ regnū deletū ē

Ozias

Zias qui ⁊ Azarias Amasie regis filius duodecimus regū iuda. 251. regni Dauid
anno regni vero hleroboā pdicti regis israel duodecimo regnare cepit ⁊ regnauit
annis. 52. hic m̄lte m̄suetudinis ⁊ dignitatis vir fuit: cuius ob virtutes ⁊ religio
nis cultū deo hominibusque plurimū gratus fuit eo qd̄ oibus in rebus quod gratus ⁊ rectū
corā dñō deo nro fuerat iuxta oīa que fecerant patres eius fecit vno excepto qd̄ excelsa non
abstulit inito itaq; regno ⁊ impio contractis vndiq; copijs trecentoꝝ milium pugnatoruz
omnes hostes p circuitū prostrauit ⁊ tributarios sibi fecit. Quibus superatis ⁊ prostratis
ad exornandam quāmaxime hlerusalē ciuitatem animū adiecit ⁊ muros quos ioas israel
rex destruxerat restituit ac turres multas ⁊ altissimas p circuitū muroꝝ erexit atq; alia ml̄
ta bona vbi contulit deinde vt quartus regnū liber habet agriculture ⁊ plantationibus
opam dās multas sibi confluuit diuitias. Quibus elatus aut forte nimio religionis amore
pnotus s̄ fas turbulo arrepto sacerdotale officiū exercere p̄sumpsit: quāobzē cōfestis ter
remotus quāmaximus i dei rēplo exortus ipse lepre plaga percussus ē: De qua ⁊ zacharias
ppheta meminit leprosus igit effectus zacharias sūmus p̄t̄fex ⁊ reliqui sacerdotes fm le
gem Moysi expulerūt eū extra ciuitatē ⁊ fuit leprosus ozias vsq; ad diem mortis sue ioa
than aut eius filius pro eo rexit domus reglā ⁊ iudicauit populū duarū tribuū verū cum
obissz transulerūt eū in hierusalē ⁊ sepelirūt in sepulchris regū cuius gesta p̄ia ⁊ nouis
sima quartus. R. liber. c. 15. ⁊ secūduz paralipomenon. c. 26. cōtinet

Hoc tñ i loco aduertēdū ē qd̄ mortuo amasia p̄e huius regnū iuda tredecz annis sine rege
fuerit qd̄ ex regū iude israelq; facile cōicere possumus quā fm regū historias Amasias pre
dictus rex anno fo ioas regis israel regnare cepit: cuius tempus in quadagesimuz p̄imum
protrahit annū a quo si Amasie ānos amouere volueris remanebūt āni. 43. quibus ozias
iste necdū ad regēdū erat idoneus: Hoc quidē Eusebius nr̄: cuius ordinē seruamus; nō hz:
Et id ne error eueniat ceteris postpositis illū imitari curauimus.

Medoꝝ regni principium.

Arbaces igitur naribe medus Sardanapalli assyrioꝝ olim regis p̄fectus anno sexto ozie
regis domino ⁊ rege sue interfecto regnoq; assyrioꝝ in medos trās lato ibidē regnauit an
nis. 128. ipsā. n. orientis monarchiā: vt iustinus scribit spe nō re quidē ad medos suos tran
stulit. Qd̄ postea darius rex p̄fecit verūtū post sardanapallū etiā Assyrioꝝ fuere reges sed
nō monarche vsq; ad ninīe ciuitatis subuersionē: de ipsius aut Medie regionis descrip
tione supradictū ē: vbi agitur de Medo Medee filio.

Phul quidam gnē assyrius sardanapallo regi successit i regno assyrioꝝ qui suscepto regno
monarchiā deperditā recuperare annissus bella iūuera comisit. idq; eius fecere postez: nam
vt quart⁹ regū cōtinet historia p̄mū in tharsa ciuitate s̄ regē israel magno fragore cōcta ser
ro igneq; vastās cōscendit: Quod vbi Manachen idē isrlitaz rex intellexit confestim lega
tos pro pace impetrāda misit a quo ea federa obr̄nuit: Ut si ab eo discedere deberet mille
talenta argenti quor annis eidem persolui volebat Atq; ei per singulos annos fozer auxilio

Cumq; ipse Manachen haud multo post phul regi sophisticam transmisset pecuniam in
dignatus rex contra isrlitas veniens multa eis iurulit damna vt infra parebit ⁊ quartus
R. liber. c. 1. refert.

81

4368

824

4378

818

8381

Osee Beeri filius primus duodeciz pphaz his temporibus (ipsomet referere) ad prophetiam dicenda spu sancto repletus est. Et ad oziam regem nunc regnantem eiusque filium Joathan et Ezechiam regem iuda ac hieroboam regem israel aliosque eius successores qui dominum deum primum suorum dereliquerunt et populum idolatrie crimen admittere coegerunt ira dei in eos pressuram denunciare cepit. Et dixit dominus ad se haec verba locutus fuisse: Osee accipe tibi uxorem fornicariam et fac filios fornicationis fornicariam autem dicit non meretricem corporis sed gentilem deum ignorantem appellat quod dei creatoris sui amore precepto simulacrorum se subiciebant desideriis de isto autem propheta idolorum in. 8. ethi. li. sic loquitur dicens osee interpretatur saluator eo quod dum ira dei in populum israel per phatellum pressuram domus iuda salutem pronunciant per quod eo tunc Ezechias rex iuda idolis sublatis que precedenti reges consecraverant templum dei purgasse monstratur: denique mortuus et inter sanctos relatus eius dies festum quarto nonas iulias celebrat.

Joel phatuel filius secundus duodeciz prophetarum et ipse (secundum hieronymum) per hoc ipsum tempus huiusmodi regibus quibus et osee prophetauit librum propheticum scribit: in quodam terram duodeciz tribuum describit eruca: Bruco: locusta rubiginosque forte dolenda: et post reversionem portis populi effusum spiritum sanctum super servos dei et ancillas. i. super centum viginti credentes homines qui tempore resurrectionis in cenaculo fuerunt in Sion: qui centum ab uno usque ad quindecim paulatim et per incrementa surgentes quod deciz graduum numerum efficiunt qui in psalterio mystice continentur: quo autem hic gradus mortis obijerit non habemus sed cum sanctissime vixerit: etiam post mortem iter factos relatus sit eius festum tertio idus iulij etiam a christianis celebratur.

Abdias propheta (quod dominus servus interpretatur) quartus duodeciz prophetarum huiusmodi temporibus prophetauit cuius hieronymus commemorat fuisse et temporibus primi hieroboam regis israel capitulum undecimum historie tertij libri regum testatur quem et hebrei sub Achab rege et in principibus Jezabel fuisse dicunt quod et centum prophetas in specu quodam pavit qui non incurvaverunt genua ante Baal et prope prophetie gratiam accipere peremerunt et de duce exercitus ecclesie dux factus fuit: unde et librum prophetie suo nomine prenotatum edidit: in quo personam domini nostri iesu christi per Edom representat quod sanguinem terrenumque fratrem semper fratris sui iacob emulum spirituali percussit hasta: Sapp Abdias sic olim prophetarum gregem in Samaria pauperat sic et nunc sua prophetia in toto orbe christi pascit ecclesiam: Ac sic tandem antiquissimis mortibus iter factos dignissime refertur cuius dies celebritas octavo calendas iulij celebrari statum est: eius vero sanctissimum corpus apud samariam civitatem in mausoleo helysei prophete fectur fuisse sepultum.

Isayas propheta sanctissimus Amos prophete filius natione hierosolimitanus familia nobilissima natus et ipse hac tempestate in hierusalem prophare orsus est: et librum nominis sui prenotatum sue prophetie ibidem disertissime componere voluit: in quo (ut diuus refert hieronymus) non tam prophetiam quam evangelium componere videtur: ubi licet ad duas tantummodo tribus prophasse videatur: eius tamen omnis cura de vocatione gentium et christi adventu principalis habet. Et cum tandem Manassen regem hierusalem affinem suum persepe corruerit cum in duas partes terra lignea sindi fecit: quo mortuo sub quercu Rogel iuxta transitum aquarum sepelitur: Et eius dies festum octavo nonas iulij celebratur.

Olothon egyptiorum rex quem ipse hercule dixerunt. 25. regni ozie anno egyptijs regnare cepit et regnavit annis. 9.

Agamestor quidam grecus eo ipso anno et ipse apud Athenis magistrum sumens regnavit annis. 20.

Zacharias hieroboam regis filius tertiusdecimus israelitarum rex anno nono 7. 20. regni ozie in samaria post premissum impium suscipiens sex tantummodo mensibus regnavit: qui impio suscepto: more hieroboam filij Nabath consecutus in idolis lascivire et luxuriare cepit propter quod iuxta verbum domini quod locutus fuerat ad hunc proavum suum usque usque ad quartam generationem filij sui sederet super thronum israel a Selu tabes seditioso viro periculis videtur percussus et interfectus est sicut historia. 4. R. li. c. 15. habetur: Et regno per tyrannidem occupato et ipse post triginta dies a Manahem Sadi filio obrucatus est ut eodem li. 7. c. continetur.

Hic tamen adveniendum est ad magnum historiae placet: quod secundum veram annorum supputationem, Israel regnum

810

4389

800

4399

796

4048

post predicti hieroboā regis mortē tribus ⁊ viginti ānis sine rege fuit: vel pōtius Zacharias iste quintodecimo regni ozie anno regnare cepit ⁊ sic per illos tres ⁊ 20. annos quos ob eius nephādissima gesta non cōputamus sed sex tātūmodo illos mēses quib⁹ correct⁹ vixit Amulius sylvius proce regis iunior filius quintodecimus latinoꝝ rex ⁊ ipse eodē āno quo ⁊ Zacharias predictus regnare cepit ⁊ regnavit annis. 44. hic patre defuncto p vim ⁊ ne phas numitorē fratē cui regnū debebatur regno depulit: ⁊ lausum filium eius interfecit ⁊ rheam eiusdem filiā ad subtrahēdam spem prolis sub specie honoris veste perpetuā virginitatē dicavit: sed cū iam septē regnass⁹ annis Rhea geminos peperit filios. s. romuz ⁊ Romulū qui cū adoleuissent Amuliū hūc iterfecerunt ⁊ numitorē suo regnum reddiderūt: Rhea autē que ⁊ Ilia vicebatur. Numitoris ipsius filia tempestate hac adhuc virgūcula patre eius vi regno pūato: ab Amulio patruo vestalibus virginibus addita perpetuam virginitatē p̄fiteri compulsā ē: Que cū in pleniorē deueniss⁹ etatē stimulis acta veneris in amplexus incogniti viri deuenit ⁊ pregnās effeta romulū atq; romū eodē partu enixa est quos dū peperiss⁹ iussu regis amulij viua defossa ē. Qua mortua etiā geminos in liberim deici iussit verum nequeūtib⁹ ministris ad ripam fluminis pp aquaz multitudinem deuenire illos i ripa posuere qui a faustulo pastore comperti eos ad Acam meretricē vxoreꝝ suam alēdos educandosq; attulit: sunt tñ qui dicant cū expositi vagiētes iacerēt p̄imum aqua nescio meretricē collectos ⁊ p̄mas eius luxisse māmas. meretrices. n. lupas vocare cōsueuerāt vnde ⁊ eaz loca lupanaria dicūtur: vtrū tñ a lupa bestia vel a meretricē fuerint lactati varie sunt opiniones: verūtñ ad huc p vrbē antique cernuntur picture quibus vidētur a lupa bestia fuisse lactatos cū aut adoleuissent nō parua pastozum ⁊ latronū manu collecta amulij patruū regē iterfecerūt ⁊ numitorē auum i regnū restituerūt.

4405 794 Manaben Hadi filius quinquagesimus isrlitaz rex trigésimo regni Ozie regis anno regnuz p seditonē occupās regnavit in Samaria annis. 10. vir certe seditiosus ⁊ tyrannidis amator qui i vita nil oino admittit q ad honorē dei p̄tinere videretur: s; vt sacra quarti R. li. bxi p̄tinet historia) i peccatis ⁊ luxurijs hieroboā filij Nabath ambulavit: Hic itaque regno in pace adepto ingēs exercitū statim pparavit ⁊ i Thapsaz vrbē hostili aio ascēdit vbi p̄imū oia circūquaq; depopulās etiā agros igne ferroq; vastavit ⁊ cū Thapsenses cū apere nollēt vt ciuitatē capiēs pregnantes scidit ⁊ vniuersos cecidit ac sic ingentē cedez egit: hic etiā vt hebrei tradūt phul Assyrioz regi vitulos aureos qui erāt in Bethel Dan p̄munere trāsmittere spopōdit: s; sacerdotes eneos similes conflatiles ei trāsmittere facere fraudeq; a p̄ncipibus Assyrioz postea deprehēsa eoz reges quāplurimū in isrlitas exardescere ceperūt post hec Manaben defunctus in Samaria sepultus ē reliqua vero ei⁹ gesta p̄ma. s. ⁊ nouissima scripta sunt i quarto R. 15. c.

4409 790 Sosaramus secūndus Medoz rex anno quarto ⁊ trigésimo regni Ozie medoz rex factus regnavit annis. 30.

Thelestes corinthioꝝ vndecim⁹ rex ⁊ ipse eodē anno regnū suscipiēs regnavit annis. 12.

Psammus egyptioꝝ rex eo ipso anno regnās p̄fuit annis. 10.

4415 786 Lenus secūndus macedonum rex quadragésimo regni ozie anno macedonum regnum accipiēns regnavit annis. 12.

Phacea Manaben regis filius sextusdecim⁹ isrlitaz rex. 40. anno regni ozie p̄nū regnū suscipiēs regnavit i Samaria annis. 10. s; fm hebreos tñmodo annis duobus: Hic q; pater nā crudelitatē sequēs i vjs hieroboā filij Nabat ambulavit ⁊ pessimus fuit coram dño: s; quē (vt quartus regū h; liber) phaceas millenarius filius Romelie p̄iuravit ⁊ dolo cū qn̄ quaginta viris amicis suis i p̄iuiuo peremit vt p. 4. R. 15.

4417 782 Bohochozus egyptioꝝ rex quarto ⁊ qdragesimo regni ozie āno i dynastia vigésimaquarta egyptijs regnare cepit ⁊ regnavit annis. 43. vir certe bellator iustusq; ac prudens quibus ex rebus maris impiū p̄mus post phenices egyptijs optinuit quibusq; ⁊ iura ac leges dedit sub quo: vt Eusebius habet: agnus in regno locutus ē.

Antomenes duodecimus corinthiorum rex Thelestis regis filius anno septimo et quadragesimo 780
 ino regni ozie ultimo loco corinthiis regnare cepit et tantummodo vno anno regnavit: de
 quo nil me legisse memini sed eo mortuo corinthiorum respu. p. annos magistratus gubernari
 cepta est: regnatum itaque est in corintho sub regibus duodecim annis. 323. quorum etiam nomina et
 tempora epilogando hic repetimus.

Corinthiorum regum Epilogus.

Alces	1. añ .35.	Bachis	añ 35	Egemon	9 añ 16
Jryon	2 añ 37	Agelas	6 añ 30	Alexander	10 añ 25
Agelilaus	3 añ 37	Eudemus	7 añ 31	Thelestes	11 añ 12
Prymmas	4 añ 31	Aristomedes	8 añ 31	Antomenes	12 añ 1

Eschilus atheniensium iudex. 47. regni ozie anno apud athenienses magistratum sumens imperavit
 annis. 23. cuius facti anno secundum Eusebium et isidorum prima olympias instituta est.

Lydoz regni principium.

Ardusius sive ardis quidam grecus vir genere et animi magnitudine insignis octavo et quadragesimo
 mo regni ozie anno lydis primus regnare cepit: et regnavit (Eusebio teste annis. 26. de cuius
 gestis autenticum nihil inuenire potui

Lydia vero minoris asie regio fuit quam in parte nunc moesia appellare dicimus et ut plinio pla
 cet li. 1. 1. nalis historie prius meonia dicebat (de qua dictum est) sed postea a lydo Arhis regis
 filio frequenter Tyrri lydia dicta fuit: qui duo fratres cum propter regni breuitatem se simul ferre non pos
 sent. Tyrrenus forte discedens in italiam venit cuiusque partem que ad mare inferum versa est
 quam etiam tyrreniam a se nominavit: Lydus vero illic remanens meoniam a se lydiam vocauit:
 In qua fuerunt urbes Ephesus. Colophon. clazomene et phocaea: id tamen regnum haud multum
 insignis fuit: quod postea a persis sub creso rege (qui caldeis contra persas auxilium tulit)
 subuersum fuit

Olympias prima apud grecos quinquagesimo regni ozie anno (ut Eusebio et isidoro li. 1. c. 10. placet) ex Agone Gymnico instituta est: Hercules. n. (ut premissum est) octavo Jair iu
 dices israel anno olympia cum Agone apud grecos ad honorem ionis in olympo monte primus
 constituit: quod de quinquennio in quinquennium quatuor in medio annis expletis fieri voluit
 a quo usque in tempus presens supputatur anni. 430. greci autem quinquennale certamen celebra
 re assuevit etiam quatuor annos principes in ludo et certamine ille constituentes tempus illud
 quatuor annorum olympiadem appellauerunt quadriennio. s. in vna olympiade supputato:
 De namque festiuitates et ludi in quinquennio semel fiebant: ne si ulterius protraheretur obli
 uioni darentur aut si citra fierent: expensarum nimietas grauaret: olympias igitur quatuor ple
 nos continebat annos. Et quidem sub centesima nonagesimatercia olympiade: ut martilogius
 habet: Jesus christus dominus noster nasci voluit: Ex qua fiunt anni. 774. Beda tamen et Aphricanus
 dicunt olympiadem primam anno primo Joathan regis iuda post annos. 406. Troiane cladis
 ab helydenibus. i. grecis fuisse institutam

Spartanorum origo.

Spartanorum genus et ipsum tempestate hac hoc est quinquagesimo regni ozie anno Alcume
 ne lacedemoniorum rege mortuo eorumque regno consumpto hoc modo principium habuisse in
 stitutum in tercio Epitomatum suorum refert: Lacedemones contra Mesanos decennale bellum suscipere
 scire: Qui post aliquot annos querellis vxorum quas domi reliquerat fatigati cum timerent ne
 diuturnitate belli spem proliis amitterent decreto statuerunt ut virgines eorum cum iuuenibus
 domi relictis promiscue concuberent arbitrantes per hoc Sobolem maturiore prouenire si sin
 gule mulieres plures experiretur viros: Ex quibus genitos ob notam materni pudoris spar
 tanos vocauerunt: Qui cum trigessimum postea attigissent annum inopie metu veriti cum nullum
 certum cognoscerent patrem: Duce phalanco Arasium filio matribus insalutatis per varios ca
 sus acti: tandem italia denenerunt ubi expulsis vereribus incolis sedem apud tharentum co
 stiterunt. quorum postmodum amicitiam egypti reges ac iudei summopere quesierunt: ut libi

4419

779

4420

778

4421

774

4425

4426 773 Machabeorum testantur.

Joathan ozie regis filius tertiusdecimus regū iuda. 307. regni David anno i hieru-
salem regnare cepit ⁊ regnavit ānis. 16. hic cū regnare cepisset viginti quatuor
etatis habebat optimus quidē filius ex bono p̄re natus nihil p̄termisit q̄ ad bo-
nū p̄ncipē p̄tinere videret hoc vno dūtaxat excepto q̄ nec ipse excelsa abstulit verū cetera
iuste ⁊ integre ex animi sui s̄ntia bene quidē a natura deiq̄ dono iustitū semp gubernavit.
⁊ dei tēplū quoad vixit frequētauit. Quibus ex virtutib⁹ ⁊ dei auxilio pp̄tū auxit regnū
amonitas quāmaxie bello vicens ⁊ tributa centū talentoz auri singulis annis sibi soluere
p̄pellens factusq̄ ab oibus inimicis securus ad exornandā ciuitatē hierusalē aium adiecit ⁊
post innumera p̄clare gesta porticū etiā in tēplo ac portā domus dñi sup̄bissimā edifica-
uit quā sicut i actus ap̄loz legit speciosā nūcupavit que i euerfione tate vrbis a caldeis fa-
cta dei nutu sola remāsit muros q̄ vrbis vetustate collapsos restituit ⁊ turres p̄ceres et
fortissimas i eis edificavit; quibus gestis factū est vt oibus hostibus esset terribiles atq̄ for-
midabilis suis vō p̄cipue felix; tādē magna cū laude defunctus i ciuitate David cū patribus
suis sepellit relicto post Achaz filio successor: hui⁹ itaq̄ gesta p̄ima ⁊ nouissima scripta
hēntur i quarto. 2. c. 15. ⁊ 2o paralipomenon. 27.

Phaceas alias phacea romelie filius; decimus septimus isrlitaz rex eodē anno quo ⁊ Joa-
than regnare cepit ⁊ regnavit in Samaria annis. 20. vir sane seditiosus impiusq̄ ac iniquus
qui cū millenarius esset dñm suū in seditione interfecit ⁊ regnū p̄ tyrannidē obtinuit quo
adepto p̄decessorū suoz flagitia secutus ē ⁊ in peccatis hieroboā pctis diebus vite sue
ambulavit; p̄opter q̄ dei iudicio quarto ipsius regni āno Teglatphalassar assyrioz rex in
Samariam maximo p̄scendit impetu vbi suis p̄ostigatisq̄ iudeis eidem obuiā factis trās
iordanē oīa longe lateq̄ populatus ē; ⁊ duabus tribubus captis in assyrios inde trāstulit
que res quidē captiuitatis initū fuit; sed ⁊ ipse tandē perfidie sue meritas dedit penas quia
(vt historia quarti regū libri. c. 15. h3) osee hela filius p̄ insidias cum percucies iterfecit vt p̄
etiam. 2. paralipo. 27.

Utri discipulis excellentes

Micheā demozasthite sextū duodeciz p̄phaz coheredē quidē christi; hīsdē ē tēporibus flo-
ruisse lectio sua demonstrat; qui p̄ter sanctitatē maximā ē p̄phetie sue libellū edidit i quo
p̄ Samarie ⁊ hierusalē p̄uaricatores qui populū falaci p̄suasione ad collenda idola im-
pulerāt p̄phetat; in qua p̄phetia vastationē annūciat filie latronis ⁊ obsidionē p̄ eā ponit
quia maxillā iudicis isrl p̄cussit floruit aut vsq̄ ad Ezechie regis iude tēpora. An tñ vnus
⁊ idē sic cū illo qui Achab regi isrl mōrē ⁊ captiuitatē a rege Syroz accipiendā p̄dixe-
rat ignoro; ille quidē lōge ante isto fuit ⁊ duos potius fuisse p̄phas huius nois; deniq̄ ⁊
hic Micheal p̄pha deficiēs miraculis claruit multis ⁊ vt sanctus ab oibus hitus eius festū
decimo octauo calendas februarij celebratur.

Naum septimus duodeciz p̄phetaz qui orbis cōsolator interpretat p̄ hec ipsa tēpora i p̄cio
fuit ⁊ libri p̄phetie sue noie suo p̄notatū scripsit; in quo increpat ciuitatē sanguinū; ⁊ post
euerfionē illius loq̄tur dicēs Ecce sup̄ mōtes euāglizantis ⁊ annūciātis pacē

Emulius poeta grecus p̄ hoc ipsum tēpus ob ei⁹ eloquētiā agnoscitur q̄ postmodū iter cete-
ra sue virtutis opa Bugoniā ⁊ Europiā versibus p̄scripsit.

Archimus similiter grecus poeta ⁊ ipse tēporibus hīs clarus fuit qui ⁊ ethiopicā composuit
⁊ illacā vastationē metro pulcherrimo exarauit

Lynethon lacedemonius poeta hīs tēporibus floruit ⁊ Thegloniā cōscripsit Nā Theglo-
nus alias telegonus vlyxis filius fuit qui patrē ipsum postea incognitū iterfecit ⁊ iō eius in
fortunium composuit.

Achaz Joathā regis fil⁹ q̄rtusdecim⁹ regū iuda. 310. regni David anno ⁊ sexta olī-
piade vigesimoq̄ etaria sue regnū suscipiēs regnavit i hierusalē annis. 16. vir p̄ oīa
pessimus qui non ambulauit i vjs dñi sicut p̄r suus; sed relicto patrum suozum

deo vero idola Samarie coluit ac eisdem sacrificauit et quod detestabile plurimum erat filios quosdam suos igni concremandos in sacrificium obtulit. Quibus malis ira iram et indignationem dei in se populumque suum concitauit ut Rasin Syrie regem et phaceam regem israel contra iudeos suscitauerit. Qui magno exercitu congregato; hierusalē venientes hostilem in modum urbem obsiderunt et circumquaque omnia euerterunt; Quod dum Acha3 hic cum exercitu suo eisdem obsistere temptasset; ab ipsis victus et profligatus est et ea clades vniuerso hierosolimonorum regne quasi exitium fuit; in ea quippe pugna Zacharias eius filius cum innumera iudeorum multitudine obrutatus fuit. Indeque (ut sacra secundi Paralipomenon libri h3 historia) phaceas Samarie rex cum ducentis mulierum puerozumque ac puellarum milibus ex iuda et Beniamin nudis a captiuos abduceret in Samariam et Obeth tum clarissimus propheta occurrit et oburgans eum quod contribulos suos ignominiose captiuos traheret. Quibus verbis commotus rex vniuersos comites suscepit lauares eos precepit et itineris expensas dans cunctis innoxios ad propria remisit rex autem hic Acha3 hec passus ab rege Samarie statim ad regem assyriorum pro solatio belli contra eundem Samarie regem et Syriorum ac Damascenorum reges misit et ab eo auxilium postulauit cui et multas pecunias se daturus spondit; qui Assyriorum rex in auxilium huius regis cum multo exercitu veniens castra metatus est primum aduersus Syros et eorum regionem depopulatus est ac Damascum urbem eorum vi cepit ibique Rasin regem occidit. Indeque in israelitas exercitum tunc eorum terras nimium afflixit et multos ipsorum captiuos abduxit. Dum hec in Syros agebantur rex hic Acha3 omnes tibi templi thesauros ac regie domus deuehens ad retributionis gratiam Assyriorum regi obtulit etque gratias referens ex Damasco in hierosolimam remeauit; ubi tamquam stultus et a ratione alienus postposito deo vero Assyriorum Deos denuo collere cepit et ad tantam insaniam contemptumque dei peruenit ut omnino clausit templum et eius ornamenta auferre precepit atque cum ista iniuria hic mortuus est anno etatis sue. 36. nullo de se relicto desiderio cuius corpus sepultum fuit non in sepulchris regum sicut habetur libro quarto regum. c. 16. et 2o paralipomenon. c. 28.

Numitor proce regis filius vltimus latinoꝝ rex tercio regni Acha3 regis anno latinis regnare cepit et vno tantum anno regnauit; hic autem (sicut iam dictum est) e regno ab amulio fratre iunioris proiectus in Rure priuatus consenuit; verum hoc anno a nepotibus Remo et Romulo occiso Amulio restitutus est; sed et Romulus hoc eodem anno dominandi cupiditate incensus quo sibi et fratri regnum vendicare possit ipsum Numitor suum interfecit; Quo extincto domus reuersus regnum occupauit; et aliam urbem in locis non quidem arbitrio delectis sed timoris necessitate oblati vna cum fratre condidit et ibidem regni sedem (ut mox dicemus) constituit. Ac sic latinoꝝ seu Albanorum regum defecere nomina ubi sub vno et 20. regibus sexcentis et 23. annis regnatum est; Quorum etiam nomina et tempora epilogando recensenda esse existimo.

752

4447

Latinoꝝ regum Epilogus:

Janus	1	Syluius	8	an̄	29	liberinus	15	an̄	8		
Saturnus	2	En eas	Syluius	9	an̄	31	Agrippa	16	an̄	40	
Picus	3	an̄	200	Latinus	10	an̄	50	Aremulus	17	an̄	19
Faunus	4	Alba	Syluius	11	an̄	39	Auētinus	18	an̄	38	
Latinus	5	Egyptus	Syluius	12	an̄	24	Procas	19	an̄	23	
Enceas	6	an̄	3	Capis	13	an̄	28	Amulius	20	an̄	44
Ascanius	7	an̄	38	Carpentus	14	an̄	13	Numitor	21	an̄	1

Remus Rhee vestalis virginis ex incognito patre filius et Romuli frater; hoc anno vna cum fratre suo Numitore in regno latinoꝝ restituto deinde interfecto Urbe ubi nunc est Roma sibi constituerunt ac condiderunt. Et dum uterque noue urbi de se nomen vellet imponere in hac proordia ex composito deueniunt; ut si quis faustius sumpsisset augurium ex diuersis motibus; is nomen imponeret urbi. Ex quo secutum fuit ut sex vulures videret Remus hic; et duodecim

Romulus: et cū plures vidisset Romulus Romā a se nūcupauit urbē. Remus autē postea qz sulcū loco muri signatū ē edictū Romuli supasset seu aliā ob causam a Romulo visū sit a fabio Romuli duce Remus hic cultro pastorali occisus est. Et in eodē loco vbi futuri muri vestigiū transgressus est sepultus fuit. Romanoꝝ regni principium.

4448

751

Romulus igitur seu Romus vt veteres asseruere romani prius Romanoꝝ rex vicesimo quarto supra trecētesimū regni David āno Olympiade autē septia etatisqz sue āno prio 7. 10. patricio dno prius perpetrato regnoqz latinoꝝ i cōfuso posito pastorū non parua manu collecta vna cū fratre Remo iam dicto statim urbē parua i solo nequaquā munito cōditam quam a se Romā noiauit ibidem primū hoc anno regnare incipiens teste Eusebio regnauit annis. 38. Aderāt tum eo seorsū et alia loca prius vrbis ipsius edificāde menibus p̄p̄inqua v3 Collacia Antenne. fidene. Lauiniū. Camēssa Janiculū: et alie huius generis vrbes: atqz alia quozundā edificia priuata que postea in vnū collecta Romā effecere magnā. Hic itaqz (vt iam bis dictū est) vna cū Remo germano suo ex Rhea vestali virgine a Marte seu vt alijs placet ab Amulio patruo suo cōpressa natus ē. Qui ideo Romus seu Romulus et Remus dicti sunt: qz Romas. i. lupe mammas emūgere p̄p̄ri sint. Romulus autē hic licet turpiter natus: eius tñ idoles vt plutarcus ait nequaquā seruillis erat: sed quandā regiā magnitudinem ac probitatē p̄fererebat. Eminebat in eo natura facilis et ad consilium ciuilem qz probitatem aptissimum ingenium: et iter coia peccoruz pabula et venationes ea maxime cuiqz de se p̄stabat: que potius Imptorio viro qz seruo aptiora videbant. Et propterea contribulatos suos: et quēcumqz ex Infinito loco natum ad se contraherebat: quia victu et p̄suetudine quadam Liberali p̄e ceteris vtebatur. Id in primis nequaquā ingenui hois officū esse ratus: si ocio aut ignauia torpescere animū s̄neret cursando venando p̄edones p̄sfigando fures capiendo: et violentissimis quibuscumqz manus in ferendo gloriā sibi parare posse putabāt. Quapropter euenit vt ad magnum dignitatis culmen peruenerit. Amulio siquidem armis oppresso cum multam p̄dam acquisisset domuz intactus redijt. Mortuo etiā auo suo numitore Romam vna cum fratre Remo edificauit. Qua condita primū eos quibus etatis vigor inerat in militares legiones distribuit: ceteram vero multitudinem populū appellauit: Centum deinde Senatores creans eos p̄ses dixit: vt ea nominis mansuetudine magistratas anteritatem et priuatorum formidinem succideret voluitqz vt qui ex eis nascerentur patricios dicit. Quarto deinde mense post urbem conditam: cum videret Ciuitatem noua indies Incolarum frequētia conualescere: atqz ob inopiam mulierum minime duraturam cum a vicinorum conubio depellerentur simulauit se ludos et spectacula facturum propter inuentam aram. Concitissqz plurimis ex Ciuitatibus finitimis in Sabinas virgines iussit irruere remissis sine iniuria patribus. Quod quidem actum non vt Sabinis iniuriam ferret: sed vt firmam amicitiam ex conubio sanciret. Sabini vero hac accepta iniuria confestim legatos pro redimendis virginibus suis romam misere. Sed Romulus eas se nolle reddere respondit. Interea Acron Linensium rex acerrimi animi vir comparata plurima militum manu bellum intulit romulo. Cui Romulus occurrens infesto telo Acronem traiecit. Delectoqz exercitu urbem eius primo Impetu cepit: effectiqz ex duabus Ciuitatibus vnū corpus vt ex hoc par esset voluntas: proptereaqz euenit vt adiecta vndiqz multitudine statim Roma magnitudine concreveret. Post captam Liuenensium Ciuitatem Sabini accitis crustrūijs Antenantibus vicinis contra Romanos bellum suscipiunt. Quibus deuictis oppressisqz Romulus iussit vt se romā traducerent: Reliqui vero Sabini grauiter id serēt. Tacio sibi Imperatore delecto contra romanos iterum cū exercitu erumpunt. Tandē cum diu ac varie pugnatū esset Sabinoz p̄cibus ambo duces ad p̄ciedū sedus p̄cesserūt. Quare mitigati hostes sedus hac p̄ditione iter se vincerūt vt mulieres libere ab oī fuitute eēt amboqz eandē Ciuitatē romanā colerent pariterqz Imperarent. Aucta igitur Ciuitate ille centū alios ex Sabinis creauit Senatores: et duplicauit legionū numerus: p̄p̄riqz diuisit in Curias: et equitum tres centurias descripsit et alia multa fecit bellica: p̄cū.

q̄z pacis tēpora prospectantia. Anno deinde quinto Tacij imperij cū idē Tacius vna cū Romulo sacrificaret. Lauretes Tacio interfecto romulū illesū remittūt: quasi tpe equitatis et iusticie fautor extitisset insignis. Camerij vero paulo post aduersū romanos Imperū faciētes a romulo supantur: et sex milibus ex eis cesis Ciuitas eoz capit. Cumq; Romulus fidēas cepisset viētes qui res amplas in Tyrrehenia hēbant missis legatis qui fidēas tamq; Ciuitatē sibi artinentē petierūt qui pdignū petitioni retulere respōsum. Quare indignitate copias p̄ romulū ducūt: s; viētes ab eo victi octo milia eo i plio amiser. Fracis itaq; viētū rebus quiq; fugiebāt dimissis Ciuitatibus suis quas romulus repente inuasit. Opidani vero ob acceptā cladē perteriti pacē in centū ānos pecierūt: qua impetrata septima agroꝝ pte mulctati sūt. Pace itaq; vndiq; parta. Annum primus apud romanos in .10. mēses ordinauit: quoz primū a Marthe p̄re suo Martiū appellauit. Indeꝝ multaz victoriāz insignis: dū apud Capreas paludes ad recensendū exercitū accessisset e medys Ciuium oculis euauit: et nullū sue mortis vestigiū penitus reliquit.

Romā igitur urbē toto orbe celebrandā a romulo eius pditore sic noiātā vndecio Ezechle regis iuda āno: secūdoꝝ octaue Olympiadis āno ab ipso cōditā fuisse oēs affirmāt: Quo tñ i loco p̄ia huius tate orbis tacta fuerit fundamta nullibi clare legitur: q; ea i vrbe septē hñtur mōtes i quibus septē fuerūt ciuitates tales quales. Inter collē tñ auentini et capitolii eā primo ab eodē pditā fuisse straboni placet. Sed alij in palatino mōre primo fundatā dixerūt vbi et euāder primo cōsedit: et urbē siue palatium cōdidit. Ibi etiā camelesz Nembroch gigantis filium post linguaꝝ cōfusione Gothifredus viterbiensis hystoricus cōsedisse et Camessam urbē ex suo noie cōdidisse dicit. Ea pp et diuus p̄r aug li. de ci. del etiam cōprobās dixit Romā veluti alterā Babiloniā ac ipsius Babilonie filiā pditam fuisse. Ibi dē et Saturnū latuisse proditū est. Cornelius vero tactus de ea sic iquit. Sup palatino mōte primo vrbs edificata fuit. Et iccirco in eo reges p̄io: deide cōsules: postea iperatores maiori ex pte sedē ibidē hūere. Eius ar ambitū variū fuisse credendū est: cū et plinius in tertio nālis hystorie a principio parū extitisse dicat: et sno tēpore. 20. milia passū p̄tinuisse. Et flauius voposcus hystoricus scribit Aureliū impatorē ambitū vrbis ad. 30. passū milia ampliāse Verū cū sepe diruta fuerit: de singulis et locis scribere ipossibile v̄. Cuius vrbis magnificentiā. splendorēq; ac ornatum cum infiniti sit opis et multozum defatigarie ingentiā etiā hoc in loco ad scribendū idoneū me nō satis inuenio. Sed si quis eius potentiam imensozq; apparatus aliqua ex pte scire voluerit. Videat cauernas fornicez fūdamta sub vineis sub ecclesijs sub multoz Ciuiū domibus in multis tum foris tum in vrbe locis videbit certe grandes ruinas: que sunt p vias porte Aurelie latine flaminee Ipieq; vidi mus namq; et nos aliqñ pauimenta vermicalata mire pulchritudinis insignita. Videntur q; et piscine ferarum vel claustra. Ex hys certe conicere poterit quis que olim eius fuerint edificia preclara quāta insup fuerit romani ppli potentia vbi et pene totius orbis fuerūt redacte diuicie. Cuius nimirū vrbis Ciues dictatores. Imperatores. Consules adeo fuerunt potentes vt in ea amplissimas domos atq; extra conplures villas sumptuosissime paratas haberent cum et liberti magnificis edibus fuerit adornati. Verum nec tunc quidē diues apud romanos hēbatur qui exercitū nō poterat ex proprijs alere sumptibus pro vt. M. crassus aluit. Preterea vt hoc etiā ad romanoꝝum potentiam addam. Quis inquam in italia princeps tam potens visus sit et tanta predictus est suppellectili vt lucullus (quem cicerro xersem togatum appellat) qui ad 25. milia hominum honozifice suscipere poterat. Nec tamen lucullus solus ea in vrbe diues habebatur cum etiam viginti ciutum milia et eo amplius in ea essent qui cum lucullo de omni diuitiarum splendorē apparatusq; sine iniuria contendere potuissent. Attulit insuper hec Imperiosissima Ciuitas innumerabiles viros: tum rei militaris peritia: tum omni virtutum genere ac scientia preclaros: quos quidem ennumerare operosissimum et quasi impossibile esset. Verum aliquos etiam hoc in loco asserre non indignū putamus: et vt a militaribus incipiamus. Ea p̄rrū genuit

Dictatorē qui de Samnitibus triumphauit. **O. Sabitū** qui de Gallis ethruscisq; **Scipionem** Africanū qui d' Affris. **M. Catonē** qui de hispanis. **L. quintū** qui de lacedemonijs. **L. cor nelū**: qui de Bois. **M. fuluiū**: qui de Gothis. **L. Maniliū**: qui de Gallis Alia incolentibus. **P. emiliū**: qui de persis. **C. Pompeū**: qui de Mitridate alijsq; cōplurimis regulis: ac. **C. Cesarem**: qui de Gallis hispanis. Germanis. Alexandrinis ponticis et Africanis triū pbūm gessit pulcherrimū. fuere et alij Impatores inuictissimi: de quibus oibus infra suis locis explicabimus. Ad literatos autē descendendū est. Et quibus precipuos habuit. **M. Catonē**. **M. varonē**. **Liceronē**. **Nigidium figulum**. **Scipionē** consulem. **Panetiū**. **Simachū** patricium. **Boetiū** phm. **Salustium** historicum. **Plautum** comicū. **Tibullū** et **Arato** ē Dyaconum poetas. Et ut etiam de nostris loquamur infiniti prope sanctissimi atq; doctissimi ex ea prodierūt presules et quib' duo doctrina et sanctimonia insigniores fuere v3. **Am brosius Mediolanēsis** archiepū et **Gregorius magnus** ambo sanctissimi amboq; ecclesie sancte Doctores precipui. Octuaginta et eo amplius ex ea etiā emerere summi pontifices viri doctissimi de quibus infra tractabit. Hec ipsa Ciuitas. 30. q3 habuit portas: quarum prima flumentana postea flaminea nunc autē ppli porta. Secūda collatina. Tertia nunc. **Salaria** dicta antiquitus **Quirinalis** dicebat. **Quarta** **Numentana** nunc sancte **Agnetis** **Quinta** **Exquilina** nūc scti **Laurentij** porta. **Sexta** dicebat **Neuia**. **Septima** que a **priscis** **Asinaria** dicebat nūc scti **Johis**. **Octaua** q̄ i loco abdito nūc clausa cernit **Sabusa** fuit. **Nona** **neua** nūc maior porta dicit. **Decima** zē. **Alie** q3 fuerūt porte que vbi site fuerint: nūc ignozat: quarū noia hec fuere: v3 **carmētalis** **pandana**. **Dugonia**. **Querquetulana** **la uernalis**. **Rudusculana**. **Rbutumena**. **Cathularia** et **triumphalis** oium celeberrima. fuerūt et sex in **leonina** extantes porte. Hūitq; (ut diximus) **Roma** septē montes siue potius colles Et in **capitolio** fuerūt edificia toto orbe celeberrima et potissimū **Jouis** tēplū **vulgarissimū** et **Iunonis** edes atq; alia innumera: vbi et oium simulachra deoz p̄stituta erāt. Demq; ut ad cōpendium veniam; quanta fuerit **Roma** ipsa sua ruina docet.

Osee p̄phe dñi oēs his t̄p̄ib' dū p̄deret **Roma** q̄ maxie floret: q̄s idō dñs tēpestate
Joel istac erūpere voluit: vt quēadmodū p̄zio **Assyrioz** regni t̄p̄re **Abraā** extitit cui. s.
Amos aperte p̄missiones siebat q̄ de eius semine oīuz gentiū b̄ndictionē ess; nascituram
Jonas ita et i exordio **Romane** yr̄bis: qua impante **christus** dñs n̄ erat v̄tū⁹. In quo
Abdias implerent illa p̄missa oracula **prophaz** nō solū loquērium sed et scribentium in
Naum tante rei future testimonio soluerētur. Cum enī **prophē** (vt **diuus p̄r Aug.** refert)
Isayas et postq; reges esse ceperūt **p̄plo** nūq; defuerit i v̄lum tantūmodo eoz fuere non
Oberh gentiū. Quādo autē ea **scriptura** **pphetica** manifestius probabatur que gentibus
et aliquādo **prodesset** nūc incipere **opporēbat** q̄n hec ciuitas p̄debat: que gētibus imparē
cū et in s̄līs **Abrae** gentiū **populus** esse nascatur.

Captiuitas decem tribuum Iudeorum.

4453 746 **Osee** **hela** fili⁹ **vltimeus** **Isrlitaz** rex **duodecimo** **Achaz** regni āno p̄ **tyrānidē** regno occupato:
regnauit i **Samarā** ānis. 9. Hic et si dei p̄tempoz fuerit et in peccatis regū **isrl** ābulauerit
et gētū **idola** adorauerit eisq; in p̄temptum **dei** **israel** **Imolauerit** vt **sacra** **quartū** **regum** **li**
brī hēt **histoz**. inter malos tamen reges oīno censendus non est: quia nec **Auaritia** aut **seui**
tia **tēmpa**. offendit. Verum cum ipsius **preteritoz**q; **regū** **peccata** **corā** **deo** **increuissent** eo/
rū **regnū** **de** **sub** **celo** **dñs** **extermiare** **decernēs** **Salmanasar** **Assyriozum** **regē** **aduersus** **eū**
suscitauit qui magno milite in regnum ipsum conducto vniuersum maximis attriuit cladi
bus **captaq;** **Samarā** cum vtiq; hic **deum** non haberet **propitiū** nec **adiurozem** eum
Salmanasar **cōprehendit** et **vincitū** **abduxit** et vniuersa eius bona diripuit et sibi **subditū**
fecit. Verū postea multa **peccunia** **redemptus** et eidem **tributarius** **factus** in regnū **reddire**
p̄misit. Sed post aliquod tēpus cū **Salmanasar** **p̄dictus** **rex** **didicisset** q̄ **osee** **latēter** **missis**
ser **ad** **susaz** **regē** **Egyptioz** **petēs** **ab** **eo** **solatia** **pra** **eū** **irat⁹** **vehemēter** **rursus** **cū** **grādi** **exer**
citu **Samarā** **p̄scēdit** **quam** **et** **tribus** **ānis** **durissime** **obsedit** **nonoq;** **regni** **sui** **illam** **cepit**

ꝛ regē cū toto pp̄lo i seruitutē rapuit ac i Mediā ꝛ p̄sid̄ in trāsmigravit: illos quoqꝫ vltra mōtes caspios iuxta flumiū Eozā habitare fecit. Ac sic cū decē tribꝫ Israel legipria queqꝫ dñi dei sui ꝛ patrū suoz abieissent: dñs a facie sua abiecit ꝛ cū vane egissent ad nihilūꝫ redacti sūt. Tirāstaro itaqꝫ isrl de terra sua a rege salmanasar alias gentes ex quodā loco nō mine Anthi qui ex flumie persico ita vocat in Samaria ꝛ i isrlitica regione cōstituit: qui cū ibidē habitare cepissent nō sapiētes que dei sūt: dñs statim inter eos leones ferocissimos su scitavit qui vnū queqꝫ lacerabāt. Que res cū regi Salmanasar renunciata fuissent: suppli carūt vt sacerdotes eis ex captiuis isralitaz quos abduxerat destinare dignaret. Quo m̄tente sacerdotes: leges ꝛ dei culturā eos edocuerūt. Et cū cepissent dñm in sūma deuotione venerari leonū pestilētia repēte cessauit. At illi pp̄ hoc Iudaice legis emulatores effecti sa marite nūcupari sūt: qđ latina lingua custodes exprimi eo qđ Iudēā suo habitatore vacua tā custodierint. Ac sic isralitarum regnū ab Assyrijs cōsumptus ē vbi post seditionem factam circa nepotem Dauid Roboam ab hieroboā eius seruo quem fecerant regem regna tū ē anis. 358. sub regibus decē ꝛ octo: quoz noia ꝛ tempora sub Epilogo hic recensent.

Israelitaz regū epilogus.

Hieroboam	1	añ 22	Ochozias	7	añ 2	Zacharias	13	añ 6
Nadab	2	añ 2	Joram	8	añ 12	Selum	14	dies 3
Baasa	3	añ 24	Hieu	9	añ 28	Manahen	15	añ 10
Hela	4	añ 2	Joachab	10	añ 17	Phaceas	16	añ 10
Ambz	5	añ 12	Joas	11	añ 16	Phacee	17	añ 20
Achab	6	añ 22	Hieroboā	12	añ 41	Osee	18	añ 9

Aliacres secūds lydoꝝ rex quirodecimo regni Achaz anno lydis regnare cepit ꝛ regnauit anno decimoquarto.

742

4457

Ezechias

Ezechias Achaz regis filius quinquādecimū regū Iuda. 355. regni Dauid anno secūdo añ none Olympiadis regnare cepit: ꝛ regnauit in hierusalē annis. 29. optimus sane vir de p̄ssimo p̄renatus: qui cōfestim intermissa sacrificia restituit. Idolaqꝫ destruxit ꝛ vrbē semē dirutā restituit atqꝫ muniuit fuit quippe tanto regno dignus qui (vt sacra eiꝫ h3 historia) sapiētia prudētia cōsilio plurimū valebat ac ita manu promptus vt nemo veterano ꝛ copugnatioꝝ fuerit. Unde de eo. c. decimū octauū quarti libri regū dicit: qđ post eū nō fuit simi lis illi de ꝛtis regibus iuda sꝫ neqꝫ in ijs qui ante eū fuerūt. Adhesit enī dño oibus diebꝫ vite sue: ꝛ ab eiꝫ vestigijs nō recessit: fecit enī mādata que dñs p̄ceperat Moyſi. Et p̄pterea cū dñs esset cū eo in concis ad que procedebat sapiēter se habebat. Ea quippe dñi gratia cōfusus Assyrioz regi rebellauit: nec ei seruire voluit: ac vniuersos palestios debellauit: ꝛ eoz ditionē sibi armis vēdicauit. Quo audito senacherib Assyrioz rex capta Samaria ꝛ filijs isrl in assyrios trāslatis ascendit: qui ob astuciā ꝛ ingenij sui ferocitatē oibus arma intentabat ꝛ sua potentia elatus p̄ Rapsacē seruū suū manum contra pplm Iuda sustulit ꝛ verbis impurissimis dñm israel blasphemauit. Que cum Ezechias hic audiisset cōfestiz vestimēta sua scidit ꝛ optus saccho domū dñi dei sui introiuit ac vna cum ifaya p̄pheta viro sanctissimo dñm exorauit vt aspicere dignaretur verba exprobratis Senacherib. Illo siquidem orante deus exaudiens maximā plagam sequenti nocte misit in blasphemuz qđ Angelus dñi percussit ex castris eius centū octogintaquinqꝫ milia viroz. Qđ cum rex diluculo surexisset: ꝛ mortuoz suoz corpa p̄spexisset timore p̄teritus obsidionē soluit ꝛ i Ninieꝫ fugit. Et dū modicū tēpus ibidē cōmoratus fuisset: dolo a senioribus filijs Adramelech ꝛ Selustro i tēplo Nefrach pemptus est. Ezechias autē inopinabiliter a terroribus liberatus: cū gratificas hostias nō p̄soluisset: graui morbo percussus in languorem mortis decidit. Cui Isaias in voce dñi dixit. Dispone domui tue qđ pro hac noxa mortis ꝛ non viues. Dumqꝫ nimis pro hac re se affligeret rogauit dñm vt ei ignoscere dignaretur ac paruo tēpore ei vitā conderet donec filios hēret: ad cuius ofonē comorus dñs pepcit homini

741

4458

7 diebus suis quideciz ānos adiecit: 7 cūctis diebus vite sue ab Assyrioz bellis ipsū liberū fecit. In cui⁹ rei signū dies decē gradib⁹ retro reuersus ē. Rex vero Babilonioz audiēs cū egrotasse: eidē cōfessim uisitaciōis grā legatos cū muner. b⁹ misit quoz aductū mirūimmo dum 7 fortassis plus debito letatus ē Ezechias. Eosq; libēter excipies laute splendideq; ni miū fouit: 7 thesauros eis ostēdit: ac armorū instructionē 7 alia oīa que ī auro 7 gemmis hēbat ostēdit 7 multis muneribus eos dimisit. Que res cū displicuisset dño misit ad eum statim Iſayam prophaz dicēs scito inquit q; nō post multū tēpus ad Babiloniā filios tuos 7 diuitias tuas fore transmigrādas insup 7 nepotes tuos eunuchos esse faciēdos 7 regi Ba bilonioz seruituros. Quo audito dixit Ezechias. Bonus ē sermo dñi fiat tantū pax ī die bus meis. Ezechias itaq; ab externo hoste securus factus: ad exornādā hierusalē tñ aūm adiecit: vbi 7 mirifice ac splendide multis in locis edificauit 7 multos aque ductus ī eam in trodixit: ac piscinas celebres extruxit. Et⁹ deniq; vita oī ex parte laudata āno vite sue. 4. morit 7 apud arcē syon (magno sui desiderio apud oēs relicto) sepelit. Cui⁹ quidē gesta pria ac nouissima: historia quartī Regū li. c. 19. 7. 20. p̄tinet. Ac ipsa eadē secūdus paralipo. li. c. 29. 30. 31. ac. 32. cōmemorat.

Syracusana Sycilie Insule urbem celebrē diue Lucie uirginis 7 martiris patriā atq; sepul chru: p hoc idē tēpus sub pachino promotorio a quodā corinthio noie Archio cōditā fuis se Eusebius nī cesariēsis cōtestatus est: hec ut Strabo inquit a p̄cipio cū agri fertilitate: nū portus comoditate nō parū incrementū habuit. Quā etiā cicero in sexto uerinaz descrip sit: 7 flosus de Syracusis breuiter scribēs: sic inquit. Illis triplex murus: totidēq; arces: mar moreus portus: fons celebratus. Aeture que hactenus eis profuere ut pulchritudini uicē urbis parceret. Hāc carthaginēses aliq; tyranni durissimo quōdam affecerūt iugo. Sed cū etiā pompeus eā deuastasset: ab Augusto cesare postmodum iustaurata fuit. hinc mul ti insignes prodire uiri e quibus Stephanus tercius sūmus pōtifex vnus fuit: uir sane sā citate sciāq; ac Iusticia eminētissimus.

Cathinā ēt eiusdē Insule urbē Agate sanctissime patriā atq; sepulchrū a Naxis iuxta Echnā montē p hec tēpora p̄ditam fuisse Eusebius nō affirmat.

Naxos Ciuitas a qua insula Naxos nomē accepit hac ipsa tēpore nō procul a Sicilia in sula cōditā fuit: cuius insule ager ut uirgilio placet: uini potissimū feracissim⁹ ē vnde 7 idē poeta in. 3. Ene. ait. Baccharamq; iugis naxon.

4462 737 Scabon gnē etyops egyptioz rex quito Ezechie regni āno ī uigēsimāquarta Dynastia Eryp tīs regnare cepit: 7 regnauit annis. 12. Qui p̄tra Hochozū aliū Egyptioz regē dira gerens certamina tandē uicit: quo supato 7 interfecto regnum omne sibi desumpsit 7 loco eius regnauit.

4465 736 Perdica quartus macedonum rex: 7 ipse sexto regni Ezechie anno Macedonibus regnare cepit: 7 regnauit annis. 51.

4470 729 Meles tercius lydoz rex tertio decimo regni Ezechie regis āno lydis regnare cepit 7 regna uit annis. 12.

4477 722 Cardiceas quartus Medoz rex: uigesimo regni Ezechie āno Medis regnare cepit: 7 regna uit annis. 13.

4483 716 Landaules quartus lydoz rex: hoc anno qui ē quintus 7 uigēsimus regni Ezechie annus Ly dis regnare cepit: 7 regnauit ānis. 17. Uir quidē ignauus 7 libidini plurimū oeditus q; nil egregiū de se reliquit. Huic cū esset vxore elegātissime forme mulier: ut iustinus in p̄io Epi tho. h3 eius pulchritudinē oibus p̄dicare psueuerat nō cōrētusq; voluptatū suaz tacita cō sciētia nisi etiā matrimonij secreta publicaret: ad extremū ut assertioni sue fidē faceret nu dam illam aliquādo sodali suo gigi ostēdit. Quo facto 7 amicu ī adulterijs sollicitauit: 7 hostem sibi illum cōstituit: 7 vxorē ueluti tradito alij amore a se alienauit. Porroq; breuī post tēpore cedēs Candauli nuptiaz premiū fuit: 7 vxore mariti sanguine dotata regnū vl ri 7 se pariter adultero tradidit.

Numa pōpilius secūduꝝ Romanoꝝ rex: septimō & xx. regnī Ezechie anno. i. secūdo sexcede
cime Olympiadis. post Romulū regnare cepit & regnauit ānis. 41. Verū mortuo romulo
centū Senatoꝝ tempu. aliquādiū rexere: ita vt quilibet eoz quinos regnaret dies: q̄ p
annū sere & dimidiū durauit: qd̄ quidē tēpus iterregnū nominat & nūme regno applicatur
Mortuo nāq; Romulo iter Romāos & Sabiōs de creādo rege altercatio nō minima eē
cepit. Tādē i Numā hūc e pōponio spectato viro natū vnanimiter puenērūt. Qui (vt plu
tarcus ait) cū eēt ingenio ad oēm virtutē accomodat⁹ se ipsū magis p disciplinā laborēq;
ac p̄h̄yā coluit: nō ad detestādas pturbatiōes modo: sed & laudatā quēq; iter barbaros vī
& hēndi cupiditatē a se amoueret: hic itaq; domo delicias simul ac magnificos apparatus
pellēs & oibus se cū ciuibus tū peregrinis itegerrimū iudicē & p̄sultorē p̄stabat: p̄ otū autē
nō ad voluptates ac delicias: nō ad q̄stus: sed ad deoz immortalū cultū & ad ip̄oz naturā
quātū ratiōe poterat cognoscēdā semet ip̄o vtēs magnū adeo nomē adeptus ē: vt Tacius
ex vnica Tacia filia sibi generū fecerit. Neq; is eo conubio elat⁹ migravit ad locerū: sed pa
trē seniorē fouens i Sabinis māsit: Qui ēt deserēs vrbis cōsilia i agris frequētius moraba
tur solusq; ibidē libētē peragrabat: & in Deoz lucis & desertis locis vitam degebat. Anno
igif quadragesimo etatis sue cū legatī venissent pro eo rege assumēdo ip̄oz nō acquiescen
te ac dicēte: q̄ oīs vīte humāe mutatio sit periculosa: tandē instātib⁹ legatis atq; rogātibus
ne p̄plus iterū i seditionē veniret regnū lacefir⁹ suscepit. Eoz suscepto p̄festis populū clarū
asperūq; ad pacē & ad religionē traduxit. Moxq; p̄hibuit romanos imaginē dei existimā
re specie hoīs aut aialis hēre formā. Unde nec fuit apud eos picta neq; ficta dei species: ac
si nephās eē deteriorib⁹ meliora assimilare: cū neq; aliter q̄z intelligētia p̄cipi De possit.
Mutauit quippe mēsiū ordines & Martiū quē Romulus primū fecerat tertiū posuit: icipi
ens a Januario qui vndecimus erat Duodecimus vero februaris. Et cū ānus trecētos &
sexagita p̄tineret dies. Instituit vt trecētos ac sexagita quēq; haberet. Multi tñ sūt qui Ja
nuariū ac februariū a Numa additos dicant cū ante decē tñ eēt mēses. Quid⁹. S; Nu
ma nec Janū nec auitas p̄terit vmbra. Mēsi⁹ antiquis p̄posuitq; duos. Hui⁹ tēporibus
neq; bellū: neq; scditio: neq; tumult⁹ in repu. fuisse tradit: sed neq; aduersus eū vllē inimi
ticie vel iuidia seu ob regnandī cupiditatē Insidie virozum ve conspiratio. Ob̄it deniq;
octogenarius leui morbo. Cui⁹ gloriā regum posterioꝝ calamitates illustriorem fecere.
Nam cū quicq; post illū regnauerūt reges: postremus ex imperio decidens in exilio conse
nuit: & reliquis vero quatuoz nemo naturali morte defunctus est.

Assyrioz regni finis.

Assaradon alias Assaracodas iunior silioꝝ Senacherib tēpestare hac p̄re in tēplo a senio
rib⁹ filijs obrūcato & paricidis sribus i Armeniā effugatis in regnū successit. Quo suscep
to confestū in Samariā collonias deduxit. Cui⁹ tēpore Merodach caldeoz rex ab Assy
rioz monarchia penitus defect. Quā obrē & assyrioz regnū ita debilitatū ē: vt de eo dei
ceps nullū oīno extiterit monumentū.

Caldeoz regni principium.

Merodach igif Caldeū p hoc tēpus i Babilone regnasse cōstat: quantū autē regnauerit nec
oū cōpertū est. Qui & ab Assyrijs deficiēs Caldeoz regnū sibi cōstituit: Sic quēq; & Ne
doꝝ rex fecerat. Hic ipse Merodach fuit qui Ezechie egrotanti legatos (Uisitacionis grā)
cū muneribus misit: vt p̄ quarto Regum. c. 20.

Caldea itaq; (vt iā semel dictū ē) Assie regio ē: arabie cōtermina: lōge plana s; fontū quāma
xime idigua i qua Babylon maxima Ciuitas regni caput erat. Ex hac namq; regione ziga
ri popull exierūt: qui tēpestare n̄ra cū liberis & vxoribus oēm pene peruagantur Eui opaz
Qui cū fures subtilissimi sint: in oppidis p̄manere nisi tres tātum dies p̄mittunt. Hos ve
neti nostri ab oī suo excluderūt regno: tum max me p̄ furta: tum etiam p̄pter exploratio
nes quibus suspecti habentur. Nos ip̄oz quendā aliquādo sciscitati fuimus quanam ex
p̄ria essent. Respōdit se caldeū cū oibus suis esse liguāq; caldea eos vtī semp p̄sueuisse.

714

4485

713

4486

Thobias iudeus proph̄a sanctissim⁹ ex tribu ⁊ ciuitate Neptalim oriundus mirissim⁹ ingenij vir mireq; suauitatis ac ois gr̄tie spūalis prestās qui sup̄ioribus ānis a Salmanasar As-
syr̄ioꝝ rege in captiuitate abductus fuerat: tēp̄estate hac pietate ac religione insignis hitus ē
hic cū apud Niniuē p̄stitit⁹ p̄ceptoꝝ patrū suoꝝ nō inemor egros uisitare eosq; ad pa-
ciētā quāmaximē hortaret: ⁊ idigentibus elimosinas preberet desperatosq; cōsolaret atq;
errātes ad ueritatis uiaz p̄dicatiōibus ⁊ admonicionibus deducere niteret cecitatis plaga
tētatus ē pro qua etiā oēm eius deperdidit substantiā ac oiuꝝ pauperrim⁹ euasit. Cuius pa-
ciētā cū dñs diu cognouisset statim Raphaelē angelū ad eum misit: qui eidem uisum resti-
tuit substantiamq; oēm in decuplum multiplicauit ac ceteris iudeis omnibus in rebus cū
ante tulit. Et cum in eo statu usq; ad annos duos ⁊ centuz uixisset confectus senectute bo-
na p̄mo interritū Niniuē ⁊ instauratiōē hierusalē ⁊ t̄pli dñi ac ch̄isti dñi nostri aduen-
tum p̄dicens spiritum dño reddidit. Quo mortuo collachz̄imantibus Thobia filio ac
nepotibus omnibus in Niniuē sepelit. Ut eius sacra hēi historia que ab oibus summa cō-
uoluptate ⁊ deuotione legi ⁊ audiri consueuit.

Uiri disciplinis excellentes.

Taletem milesium e septē grece sapiētibus primū his tēpoꝝ floruisse diuus p̄ Aug. 18.
de ci. dei. c. 24. dicit hic ex Thasidarum familia patre Examio matre cleobolina natus
fuit: qui phenicū nobilissim⁹ fuerūt ⁊ a cadmo Agenore originē duxerūt. Hic itaq; adultus
factus post reip. negotia ad rerū naturā cōtemplandā ut Isidorus in. 2. ethi. c. 5. scribit se-
trāstulit. Et ut cicero de natura deoꝝ ait primus de natura rerū disputauit Quamuis (ut
laertius scribit) nullū ingenij reliquerit monumētū. calimachus at dicit hūc fuisse inuento-
rem minoris yrse ac stellas notasse quibus phenices nauigant: putantq; pleriq; hunc pri-
mum astrologie secreta rimatum solisq; defectus ac conuersiones p̄dixisse. Sunt etiam
qui affirmant illum primū immortales animos dixisse. Hic p̄terea ab egyptijs geome-
trie precepta suscepit: ⁊ cum esset celo astrisq; familiarissimus. Dixit. Aquam primū fuis-
se rerum oium causam: eamq; in se diuinam habere mentem ⁊ oia producentem. Et scho-
dio (ut diuus refert hieronym⁹ ostendit ph̄um posse ditari si uellet cum olei penuriam p̄-
uidisset. Obijt deniq; 78. etatis sue āno cum Gymnicum certamen spectaret estu. s. ac siti
defatigatus Cuius inter cetera preclara hec dicta refferunt: sicut laertius ait. Antiquissimū
entium est deus: Ingenitum et enū. Optimū entium est mundus: nam opus dei est.
Maximū entium est locus: oia namq; capit. Uelocissimū entium est intellectus: passim
eteni currit. Validissimū entium est necessitas dominat cūm cunctis. Prudentissimū entium
est tempus: adinuenit enim omnia.

Solon ph̄us e septem sapientibus grece secundus patria Atheniēsis siue Salaminus. his tē-
poꝝibus Helio teste li. 1. 17. noctū acricaz̄ athenis floruit: ⁊ ibi leges multas atq; optimas
stituit: quas sicut ualerius li. de Ingratis ait si athenienses perpetuo seruare uoluissent sē-
piternū habituri fuissent Impium. Cōstat namq; ut laertius scribit ipsum leges ⁊ p̄ciōes
scripsisse: ⁊ in semetipsū monstra elegit. Qui cū hoium oium ac oraculi iudicio sapiētissim⁹
hēret uino indulgisse fert. De solone aut isto: plato in Thimeo: ⁊ Aristoteles in. 2. politico
rū multa scripsere. Tandē in Lipro insula obijt octogesimo etatis sue anno: eum mandassz̄
suis ut ossa sua Salaminam trāfferrent atq; ea in cinerē dissoluta p̄ oēm prouinciā dis-
seminarent. Sed eius iussis obtemperatum non fuit. Cum ipsius sepulchro tale Epigra-
ma inscriptum sit: Que dudum rabidas medozum propulit iras: legiserū solona pulchra
tenet salamis. Ex sententijs autem eius plurimis. Hanc solam hic habeamus Satiētatē
ex diuitijs nasci: ⁊ ex satiētatē contumēlias gigni. Que non posuisti non tollas Mentiri
noli. et cetera.

Chilon ph̄us patria lacedemoni⁹ tertius e septē sapientibus: ⁊ ipse p̄ hec q; tēpoꝝa teste Aug.
ubi supra apud atheniēses i p̄ticio fuit. Qui ob eius profundissimā sapiētiam iter ceteros
breuiloquus dictus ē. Unde ⁊ Aristagoras hunc dicēdi modū seu morē postea chilonicuz

vocavit multa notabilia i ducentis carminibus (vt laertius testat) scripsit: Quoꝝ hec p̄cipua fuit sententia discere p̄mo bene sibi p̄cesse indeq̄ domui sue. atq̄ inadueris ire sue dominari: vixit autē quinquaginta sex annis. Quo defuncto iuxta eius sepulchru cōestim erecta fuit statua defunctū verō asserūt nimia leticia filiū. s. deosculans qui in olympico certamine fuerat coronatus.

Pytracus mytelene⁹ philosophus quartus e septē grecie sapiētib⁹ his tēporibus cū supra dictis nō doctrina solū s; et in re militari p̄stātissimus habitus ē quia ⁊ decē ānis patrie sue imperiū te illustrissime tenuit quā cū optimis legibus institutisq̄ p̄dictū tēpus cōstituit s; spōre se ipsū magratu abdicauit cui⁹ hec notāda fuit s̄ntia principatus virū ostendit scripsit autē hic de moribus ⁊ politica sexcētos versus multaq̄ alia p̄fesa: vixitq̄ vsq̄ ad tres lydoꝝ regis tēpora (ad quē eius extabat epistola) septuaginta annis

Diantē p̄hienez p̄m quintū ⁊ septē grecie sapiētibus cū supioribus floruisse cōstat qui ob regiā eius p̄sentia ⁊ ciuiū suoꝝ p̄cipuā beniuolētia (vt laertius testat) maxio i p̄cio sēper ob oibus habitus ē: eo q̄ multis piculis eos iduersis tutat⁹ fuerit multaq̄ p̄terea duobus milibus versū vtilia cōscripsit cui⁹ iter cetera memoratu digna hec singularis fuit sentia vitā sic esse mēsurādā quasi hoies breui ⁊ mlto tēpore victuri sint tādē cū aliq̄n ex aduocatiōe sessus caput i nepotis filie gremio declinass; p̄ senectute expirauit: cui mortuo p̄nēses ei tēplū dedicauerūt de hoc mltra valerius ⁊ laertius scripsere.

Cleobolus lyndus e septē grecie sapiētibus sext⁹ ⁊ ipse p̄ idē tēpus isignis ⁊ clarus fuit: cui nata filiā noie cleobolinā fuisse ferūt. quā ex ametroꝝ enygmātū vatē dixere qui ⁊ libꝝ de Enygmaticis questionibus i tribus milibus versū exscripsit: Ex quibus hec memoranda exerpitur s̄ntia: vxorē de paribus ducito: quia si ex maioribus duxeris cognatos habebis dños: vixitq̄ annis septuaginta cuiusq̄ p̄clarissima gesta scripsit laertius

P̄riader corinthus e septem grecie sapientibus p̄his septimus hac ēt tempestate (vt diuuo Aug. placet) floruit: quem Aristotiles tyrannū fuisse dixit ⁊ annis quadraginta apud corinthios eādē exerpuit qd̄ in plato negat s; aliū p̄m ⁊ aliū tyrannū fuisse affirmat: h: c itaq̄ i duobus milibus versū multa ⁊ vtilia cōscripsit documēta. Ex quibus hāc p̄cipuā est cimus sentētia: p̄sp̄erās modestus esto: ifortunatus vero prudēs amicis felicibus ⁊ ifelicibus idem Sis: obijt deniq̄ octogenarius vt laertius h3.

Manasse

Anases Ezechie regis optimi viri filius sextusdecimus regū iuda. 364. regni Dauid anno decimaq̄ septima olympiade cum duodecim annorum esset etatis regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 55. vir quidem a patris voluntatibus abscessus ⁊ id omnia malignitatis gnā cōuersus ⁊ nihil impium p̄termisit s; i impietatibus regū israel omnino ambulauit. Nā suscepto impio. p̄phanauit tēplū ac illū claudere fecit sacerdotiū q̄ sustulit: confudit ordinem temeravit regnum corrupitq̄ quicquid erat religionis quod legis quod vite quod vite quod morum quod fidei: quod patris ⁊ maiorum suoꝝ disciplinē perdidit atq̄ cōfudit Abominatiōnes. n. pessimas i iuda fecit ⁊ quidē maiores q̄z antea amozē fecerūt ⁊ vniuersū iuda suo exemplo suoq̄ errore atq̄ hortatu i inmunditijs amozēoꝝ aliazq̄ gētū peccare fecit: multos etiā iudeoꝝ nobiles p̄scripsit multosq̄ iterfecit ⁊ magnis supplicijs sacerdotis iustos ⁊ isayam p̄phetā virū sanctissimū ⁊ trucidauit ac sic ⁊ ipse homo scelestissimns cū nil domi forisue strenue gereret s; oia auaritia sua explicaret diuinam tandē in se exp̄tus ē vltionē: Nā (vt sacra secūdi paralipomenon libri. c. 33. p̄tinet historia) in his iratus dñs exercitū Babyloniōꝝ ⁊ caldeoꝝ sup eum intulit ⁊ vniuersaz iudee regionē depopulans etiā ipsuz Manassen regē dolo cepit ⁊ captū pedibus manibusq̄ catibentis vinctū in babylonē rex eoꝝ ad se deduci fecit vbi ⁊ cū ad ea que voluit tormēta subiectum habuit. Manasses vero ad se reuersus arbitrāsq̄ se maloꝝ que patiebat fuisse auctore penitētia ductus dominū dñm p̄m suoꝝ humili p̄ce exorauit vt hostē suum ⁊ elemētē faceret: cuius orōnē exaudies hoc ei concessit ⁊ a Babyliniōꝝ rege relaxatus ad sua regna reuerti permisit: cum hierosolimam venisset cognouit dominum esse deum

712

4487

Et priorū q̄dem delictorū que gesserat penitēs studuit oībus viribus ad cultū diuine reli-
gionis se conferre templūq; purgare ⁊ ciuitatē semicollapsam refarcire ⁊ de alio aliquo
nil aliud cogitare nisi gr̄as deo pro dono salutis sibi prestitō exoluere: hec quoq; ipsa po-
pulū suū agere docuit agnoscens in quib; calamitatibus incidiss; pp; peccata sua. destrūēs
q; aras Baal rursus altare edificauit ⁊ solemnes hostias imolauit ⁊ sicut Moyses diuinā
culturaz exposuit ⁊ post hec oīno beatissimā (vt Iosephus scribit) habuit vitā ⁊ multos ad
eius exēplū traxit. Tandē vbi ea que ad sui sceleris emendā pegiss; sexagesimo septimo viē
suo āno defāctus ē ⁊ sepultus i oris suis sicut quartus R. liber. c. 3. h3.

Trachus ethyops egyptiorū rex Sibecho rege interfecto p̄mo anno regni Manasse Egyp-
tjō regnare cepit ⁊ regnauit annis. 20.

4490 709 Deocles q̄ntus medoꝝ rex quarto regni manasse āno Medis regnare cepit ⁊ regnauit ānis
.54. hic (vt Apollodorus adriamitinus historicus tradit) ebathanā ciuitatē ipsius regni ca-
pit i mōtib; cōdidit quā postea Arphasath ipsoꝝ rex (vt hētur iudic p̄mo) ampliās turri-
bus celsissimis ac menibus exornauit.

4499 700 Sigius q̄ntus lydoꝝ rex hoc anno qui ē duodecimus regni manasse annus cādaule p̄deces-
sore: vt dicitur; ē interfecto reginaq; vxore ducta eius loco regnū suscipiēs regnauit ānis. 36.

4515 684 Merres Ethyops egypti rex. xi. regni manasse āno i Dynastia. 26. post trachū regnū susce-
pit ⁊ regnauit annis. 12. post hūc Stephanis regnauit annis. 7.

Argus q̄ntus Macedonū rex octauo ⁊ 20. regni manasse anno macedonū regnū accipiēs
regnauit annis. 38.

4526 673 Tullus hostilius tertius romanorū rex trigésimonono regni manasse āno tertioq; 27. olyn-
piadis anno post Numā pompiliū regē a Romanis rex susceptus regnauit ānis. 31. hui; cu-
nabula: vt Eutropius scribit tuguriū agreste cepit ⁊ postea adolescētia in pecoribus pasce-
dis occupata fuit: validior deinde factus Romanū rexit populū Et primus quidē romano-
rū regū fascibus ⁊ purpura vt: cepit ac vrbē adiecto celiomōre ampliavit: post longā de-
inde pacē i albanos bella tullit quos tā metu q; pudore deuictos prostratosq; i vrbē poste a
admisit ⁊ illoꝝ vrbē penitus euerit preter tēpla aquibus ⁊ iussu ipsius temperatū ē cūq;
ipsius populi adiectione romana res plurimū aucta fuiss; Tullus Sabinis nouū indixit
bellū prouocatōsq; fudit atq; fugauit tandē cū vno ⁊ triginta annis (cū magna belli gloria)
regnass; cū tota domo icu fulminis cōflagratus est.

4535 664 Ardas sextus lydoꝝ rex hoc anno qui ē nonus ⁊ quadagesimus regni manasse regis annus
post Sigium regē lydis regnare cepit ⁊ regnauit annis. 37.

Brethane ciuitates

Nicomedia Asye ciuitas per hoc tempus (vt Eusebius scribit) a quodā Nicomede Bythinie
rege in Bythinia prouincia cōdita fuit: Que cū postea xpianissima facta fuiss; i ea tempore
Dyocliciani impatoris scouissima xpianorū p̄secutio fuit indeq; cū magno ess; i p̄ccio ap̄d
eā diuus Cōstantinus cognomēto magnus suū diē clausit extremū

Calcedon similiter Asye ciuitas hac ipsa tēpestate in eadē Bythinie prouincia ex opposito cō-
stantinopolis in ore pōrtis maris a megarētib; cōdita phibetur: vbi ⁊ martiani principis
tēporibus magna illa Synodus celebrata fuit. Cui ⁊ iter ceteras Synodos ecclesia roma-
na p̄cipuū differt honorē vt Gratianus i canone p̄statur ē di. 1. c. sanctorū canones. 1.
quarta Synodus.

4536 663 Bizantiū que ⁊ constantinopolis impialis ciuitas a magno cōstantino sic appellata per id tē-
pus: vt Eusebio placet: in gr̄cia ex opposito calcedonensis agrī loco quidē optimo ⁊ muni-
tissimo a pausanīa Spartanorū rege cōdictionis sue initū habuit ⁊ cū parua admodum es-
set eam postmodū constantinus magnus: roma pontificis Siluestro relicta: sibi diligēs stru-
ctis fortissimis menibus celsiq; ac crassissimis turrib; a se Constantinopolim nominari vo-
luit: quā etiam eius successorēs impatores passim plurimū tum publicis edibus tum pri-
uatis ciuū palacijs ⁊ quidē superbissimis exornare curarūt ⁊ adeo vt exteri eo venientes

vobis splendorē admirati nō tam mortaliū q̄z celestiu eā domicilium dixerint: Extant enī
 in ea preter cetera magnificentissima edificia ⁊ sancte Sophie templum: iustiniani opus:
 toto orbe memorabile: h̄z preterea hec ciuitas undecim portas dignitatem ipsius pretere
 res quaz noīa hec sūt. Aurea pagea sancti romani: carchasea regia Caligaria: Xylina: haci
 nagona phara: thecodosa ⁊ Sylata: ipsa. n. pp ipsius pulchritudine ⁊ splendorē prisca nouaz
 appellauit romā q̄ patriarchali sedē ac impiali throno ab ipso cōstāntino redimita fuerit:
 Nec p̄fecto rāto splendorē ac dignitate insignita ē q̄ vt ita dixerit: totius orietis colomen ⁊
 vnicū grecie sapiētia domiciliū habita fuerit vbi tria magna cōcilia: Gratiano testante: cele
 brata fuerūt v̄z sub theodosio seniore: sub Agathone papa. ⁊ sub iustiniano p̄cipe vt ha
 bet i canone. 15. di. c. sexta Synodus. Eā cū turci diu exosam (pp eius dignitatē) habuissēt
 anno salutis nostre. 1093. a Belzeto quodā eoz p̄cipe cū igēti turcoz manu abfessa ⁊ cap
 ta fuit vbi impatore capto cū pro villi mācipio diū captū tenuit: indeq; Balli cū venetis ex
 pulsū imperatoribus p̄ q̄q; ⁊ quinquaginta annos possedere postmodū paleologoꝝ claris
 sima familia genucū ope a gallis ademit. vsq; in annū dñi n̄ri iesu xpi. 1453. glorioissime
 possedit: Quo anno Mahumetus ottomanus turcoꝝ p̄nceps eā cepit diripiūq; ac de ip
 sa tā preclara ciuitate que toti orietē leges dabat triumphauit vbi ⁊ eius sacratissima tēpla
 spurcicie Mahumeteē dedicauit innumerabiles autē ex hac celeberrima vbe in oi scientia
 atq; virtute preclarissimi exiere viri iter que s vt ex multis paucos recēseaz fuerūt Joānes
 cognomēto Crisosthomus ipsius vrbis epus. vir planē scia ac virtute singularis qui multa
 ad comunē fidelīū vtilitatē edidit Anticusq; ē ipsius epus cuius iter cetera ad reginas Ar
 chadij filias extat de virginitate liber: Senadi q̄z alter epus eius vir lingua nitidus. Joānes
 cassianus diaconus qui p̄cipuos cōfecit libellos: Nouissimus oīūz Emmanuel Chisolozas
 phus ⁊ orator eminentissimus extitit qui litteras grecas i italiā cū ingēti vtilitate retulit: que
 tā p̄ septingentos annos apud n̄ros nō fuerāt i vsu. Ex quo multi euasere clarissimi. d̄ qui
 bus locis suis infra accurate dicemus.

Virī disciplinis excellentes

Archilochus poeta natione lacedemonius tempestate hac pro corneliū nepotis sentētia: flo
 ruit in quo vt Quintilianus li. de arte oratoria refert summa vis elocutionis fuit in 3 b̄
 ues vibrantesq; sententie plurimum sanguinis ac neruozum hic iambicum versum in soce
 ri sui vindictam primus adinuenit dicente horatio in poetria. Archilochum proprio ra
 bies armavit iambo: Hunc focci cepere pedem grandēq; choturni: Et propter impudicaz
 eius lectionem a lacedemonijs exilio damnatus est dicente ouidio in 3 bim: vtzq; repertozū
 nocuit pugnantes iambin. sic sit in exilium lingua protecta tuum tandem eius exigētibz
 meritis interfectus est.

Aristodemus musicus his temporibus: vt Eusebius scribit: clarus fuit: vir secundum Sallū
 in. 4. noc. at. litteraz veterum diligentissimus Qui: teste cicerone: dixit animaz nil ali. d̄ ef
 se q̄z harmoniam.

Alceus poeta lyricus p̄ hec ē tēpora h̄z Eusebiū i p̄cio fuit. Hic p̄zia Mitylenus su't dicēte
 Sappho poetrice: nec plus Alceus conforis patrieq; lyreque laudis h̄z quāuis grandius il
 le sonet: Et horatius in. 2. carminū ⁊ te sonante plenus aureo alcee plectro: de isto ē hero
 dotus in li. 5. historiaz meminit.

Alcidamus orator grecus p̄ hoc q̄z tēpus vt cicerō i p̄ Tusculanaz questionū scribit clarus
 fuit qui iter cetera mortis laudatōnē pulcherrime scripsit.

Lesches quidam lesbicus poeta hisdem quoq; temporibus floruit qui post homerum p̄i
 mus Iliada fecit.

Arthemēides sicut Mityleneus poeta ⁊ alcei p̄dicti frater ⁊ ipse cū eodem fratre floruit
 que Babylonioꝝ focū alceus fuisse dixit ⁊ magna certamina p̄ eis suscepisse atq; eos ma
 gnis laboribus eripuisse viro pugnacissimo ⁊: vt inquit: regū luctatoꝝ p̄empto

Nicephus grecus medicus magicęq; artis peritissimus ⁊ ipse hoc tēpoꝝe floruit cuius multa
 medicinalia ab eodem habentur scripta.

4542 657

Mon manasse regis predicti filius decimusseptimus regū iuda. 419. regni David
7 tertio trigésime olympiadis anno post p̄rem suū cū etatis esset duoz 7 viginti an
noꝝ regnare cepit 7 regnavit i hierusalē fm Eusebiū 7 interpretes duodecim an
nis. Sz fm hebreos 7 Josephū duobus tantū hic dū p̄ris eius opa imitaret que scilicet in
iuuētute sua presūperat dolū a suis i domo pp̄ria passus pemprus ē Quo moꝝuo popu
lus eius peremit iterfectozes 7 eū cū p̄re suo sepelierūt eius aut gesta p̄ma 7 nouissima scri
būtur. 4. R. c. 21. 7 fo paralipomenon. 33.

4554 645

P̄b̄oztes sext^o medoz rex āno tertio regni Amō Medis regnaꝝ cepit 7 regnavit ānis 24. Sofias
Osiās amō predicti regis filius decimusoctauus regni iuda. 1431. regni David et
tertio trigésimertie olympiadis anno regnū accipiēs regnavit i hierusalē ānis. 32
hic octo annoꝝ hēbat etatis q̄n regnū adeptus ē qui ēt ea michi tenella etate tan
te virtutis 7 sancitatis extitit vt oibus qui ante cū regibus 7 claris viris tāto excellere vi
sus ē quāto vt syderibus ceteris sol vel mare fluminibus cunctis cumq̄ ad duodecimū
etatis peruenissz annū (vt Josephus scribit) nō laudis nō iocis aut voluptatibus intētu. (vt
supioꝝes adolefcētes reges facere cōsueuerāt) sz doctrinā pietatē iusticiā 7 beate viuēdi noꝝ
mā ex lectione legis Moyſi atq̄ exēplo bonoz regū sumēs oīa supioꝝ regū mala opa ve
luti iā senioꝝ emēdauit: octauo siquidē regni sui anno vt sacra quarti regū 7 secūdi paralī
pomenon h3 histoꝝia oēs ipsius regni ciuitates multis erroꝝibus labefactatas ab idoloꝝ
cultu ita purgauit vt nullū idolatrie vestigiū i toto supellet regno Et nequid isup lateꝝre re
māneret vniuersas domos scrutari mādauit sed 7 serpentē Ereū a Moyſe factū cui popu
lus supstitutione idoloꝝ ductus imolabat cōmīnuit Atq̄ in vnaqueq̄ causa adeo iusticiam
semp coluit tamq̄ aie sue medicinā 7 oibus alijs i rebus ita glorioſus extitit vt cū eo iudeo
rū glōꝝia fere orta simul 7 extincta visa fuerit. Naz testāte Josepho) erat modestus prudēs
gr̄auis cōtinens clemens diuine legis scientissimus manuq̄ fortis ac aīo maximo. Et adeo
religionis amator 7 legis emulatoꝝ fuit vt oīa sacerdotū falsoꝝq̄ prophetarū ossa e sepul
chris erui 7 exuri mādauerit hocq̄ modo purgata omni prouintia ad hierosolimāz omne
populū cōuocauit 7 ad Azimoz festiuitatē que pasca dicitur eos adduxit vbi 7 phasce ma
ximū celebrauit 7 adeo celebratissimū vt a diebus iudicūz tale i hierusalem non sit factita
tum: 7 p̄pterea Jesus filius Syraeh laudādo eū sic protulit dicēs memoria Josie in cōposi
tione odoris ē facta 7 opus pigmētariū i omnīū ore q̄si mel indulcoranū 7 velut musica i cō
uuiuo vini: Ipse diuinitus i penitentiā populū sui directus fuit 7 cōctas impietatis abomi
nationes abstulit: p̄ter David (iquit) 7 Ezechia atq̄ Josiam oēs reges iude peccatū cōmī
serūt. Reliqui vero reges iuda legē dei altissimi reliquerūt deiq̄ timorē cōtempserūt suū
q̄ regnū alijs dederūt 7 glōꝝiā suā altene geti hēt ille: hic deniq̄ optimus rex nullo religio
nis pietatis humanitatis Benignitatisq̄ exemplo p̄termisso cū rege egypti i cāpo Mage
don cōgressus ab ipso iaculatus in hierusalēz remeans ex eodē vulnere defunctus ē sepul
tusq̄ magnifice collachymāntibus omnibus suamq̄ vicē dolentibus in Mauseolo patruz
suoz. Sed 7 hieremias propheta ciuitatis vicē potiusq̄ optimi regis mortē dolens carmen
treozum lamētabili modulatione composuit dicens: Quomodo sedet sola ciuitas plena
populo 7c. Quibus lamētationibus postea cātoꝝes 7 cantatrices in exequijs mortuoꝝ vti
cōsueuerūt: Tres aut filios post se reliquit: quoz primus Eliachim qui 7 Jeronias fuit: se
cūdus Achaz qui 7 Selū: tertius Marhāman qui 7 Sedechias hec oīa ex quarto regūz
l. c. 2. 7. 23. 7 fo paralipomenon. c. 34. 7. 35: habentur.

4558 641

Anchus martius Nūme regis ex filia nepos quartus romanoꝝ res quaeto Josie regni an
no post tullū hostillū regnū accipiēs regnavit annis. 1. Nam defuncto predicto eius ante
cessore rege romanoꝝ res ad iterregnū redijt quod quidē temp^o huic ēt applicat: Dic itaq̄
nulli supioꝝū regū belli pacisq̄ artibus ac glōꝝia vmq̄z iserioꝝ fuit. Sed 7 Auēntinū ianicu
lūq̄ mōtes vbi addidit 7 potēnt p̄mus Tyberi adiecit carcerē q̄ p̄mo ad terroꝝē crescētis
audacie in media vrbe loco publico construxit, politicoꝝū ēt latinoꝝū vrbez vi cepit 7 di

Niniue
arsio

ripuit ac omnem eius populum in romanam ciuitatem introduxit: Ostia deniq; vrbē sexto decimo ab vrbe miliario supra mare cōstruxit vbi et beata Monica diui patris Aug. ma-
ter vr̄a decessit: tādē morbo correptus vr̄a cū morte mutauit.

Arsaces siue Ericares Medoz septimus rex hoc āno qui ē quintusdecimus regni Josie an-
nus Medis regnare cepit et regnauit annis, 32. vir sane bello et pace clarissimus qua virtu-
te ninuē maximā ciuitatē oīno subuertit et deleuit iuxta verbū naū et Thobie prophetaz
vt p̄ Thobie. 14. c. qua deleta Assyroz regnū penitus cessauit

Delchias maximus hebreoz p̄ hoc ipsū tempus vt sacra quarti R. libri h̄z histoia
apud hierusalē maxio i p̄ctio fuit: Qui patrē h̄uit Selū qui fuit Sadoch. qui fuit Azarie
qui fuit Joiade: qui fuit alterius Zacharie: qui fuit Achimaas filij Sadoch lūmi p̄tūicis
quē Salomon rex abiecto altero p̄tūicē fecerat.

Phaleris Agrigentinus tyrannus orator et declamator ornatissimus tēpestate hac: vt Euse-
bio placet: floruit cui cū quidā perillus eris ingeniosus artifex amicissimus esset ex Athenis
Agrigentū ad euz venit: vbi cognita hois seuitia vt eidē placeret ex ere taurum artificiosū
fabricauit et in eius latere ianuā posuit vt reus in eo inclusus subiectis ignibus torqueretur
atq; ita sonus vocis hois exclamātis non gemitus hois s̄z bouis mugitus videret pro quō
inuento cū munus ab eodē (qui nouis tormētis delectabatur) postulasset illum intercludi ius-
sit et suppositis ignibus primus artificij sui verum p̄buit experimentū dicente ouidio pri-
mo de arte amandi: Et phaleris tauro violenti mēbra perilli Toruit infelix imbuat auctoz
opus Et postea sequitur nec enim lex equioz vlla est quam necis artifices arte perire suaz:
hec ipse phaleris Atheniensibus de se pro illo conquestis rescripsit. Alij tamen cum ante
urbem conditam sexagintaquatuor annis fuisse dicunt. Extant enī huius phaleris adhuc
celebres et graues epistole.

Ostiam maritimaz urbem inter mare et Tyberim constitutam his tēporibus Anchus mar-
tius Ro. rex in latio prouintiam condidit: loco. s̄ vbi Eneas (e troia profugus) primum ca-
stra constituit. Que cum diu pp̄ lymium quem Tybris fluius p̄gregabat importuosa ste-
tisset claudius imperator eidem portum maxima impensa construxit vbi deinde Aurelian^o
imperator p̄pter ipsius portus cōmoditatem forum nominis sui publicū constituit et ingē-
tia edificia ibidem erexit: Que cū postmodū a Saracenis funditus fuisse eversa leo quart^o
pontifex instauratam coris repleuit. Et quicquid edificioz veterū i ea fuerat: p̄ter quan-
dam turrim: deletum ē ea quippe multoz sanctoruz reliquijs illustrata diu fuit atq; v̄ne
etiam monice matris sanctissimi doctoris Augustini vsq; ad Martini quinti pontificis tē-
pora sepulchrum extitit.

Sadiates arde regis filij Sigij septimus lydoz rex octimonono regni Josie āno lydis
regnare cepit et regnauit annis. 15. de quo herodotus i primo histo. meminuit hic filiū noie
Alyatem genuit: qui eidē in regno postea successit.

Tarquinius prius quintus romanorum rex hoc anno qui ē vigesimussēptimus regni Josie
post anchum martium rex delectus regnauit annis. 37. Dic demarathum corinthum ha-
buit patrem a quo lucumon primo vocatus fuit: sed imperio suscepto mutatum est nomē
et Le. Tarquinius dictus est: Qui non minus regni sui firmandi q̄z augende reipu. memor
Centum patris et ipse elegit quos etiam senatores vocauit: firmatoq; regno Apiolas latino-
rum oppidum v̄ cepit et in signū leticie: romanis confestim ludos instituit indeq; urbem
muris ampliauit et capitolium erexit. Sabinos rebellantes vicit eisq; colatiam ademit:
Bell^oq; in sabinos perfecto omne latinoz nomen domuit et cloacas postea in vrbe fecit
prius namq; cum patre suo tusciam omnem magnis insigniuit ornamentis et inde trium-
phalia ornamenta insigniaq; consularia et simpliciter magistratuum decora in romanam
transtulit urbem: Nec nō et virgas secures tubas sacrorumq; ritus et musicam qua romani
postmodū ad bellicas artes v̄tebantur ex Tarquinis tuscis romani deculit: qui post mul-
ta strenue gesta ab Anchi filijs interfectus est.

630

4569

626

4573

Uiri doctrinis excellentes

4574 625.

Pherecides Syrus natione p̄bus egregius pittaci p̄bi auditor: tempestate istac ingenio singu-
lari predictus agnoscitur: qui primus apud grecos de natura ⁊ de dijs scripsit primusq; Ci-
cerone teste li. i. Tuscul. q̄onum hominū aios sempiternos esse affirmavit. Quin: ⁊ teste La-
ertio: multa predictit que mirabilia videbātur: hic etiā plinio teste li. 12. pro iam orationem
primus cōdidit fuitq; p̄terea pythagore p̄bi p̄ceptor: ⁊ litteras multas Latini p̄ho scrip-
sit ⁊ ab eodem multas suscepit.

Symoniades grecus poeta his tēporibus vt Eusebio placet inclitus ⁊ clarus fuit qui cum ad
sextogesimalū perueniss; annū multa composuit ⁊ carmina docuit meaq; etate gloriabatur: i
hec descendisse certamina: Qui aliquādo interrogatus: quid iter hoies facile cōcenscat ait
beneficiū huius cū multe fuerit sentētie hāc precipuā existimo fortuna innocentem sepe de-
serit spes aut bona nūq;

4575 624

Stesicorus poeta lyricus eximius p̄ hoc ipsum tēpus i grecia floruit de quo Quintilianus
decimo li. de instit. ora meminit ⁊ horatius i. 4. carminū ceep ⁊ alci minaces Stesicori-
q; graues camene

Arion Methynus Cytharedus optimus quidē hisdē tēporibus i lesbo insula claruit cuius
historiā herodotus pliniusq; 9. li. nālis histor. ⁊ Selius. 16. noc. ar. late retulerūt: s; breuiter
a nobis p̄prehensa talis fuit: hic cū arte sua multas diuitias i italia ⁊ Sicilia p̄gregass; co-
rinthū remeans i mari a nautis precipitatus ē: s; a Delphino pisce exceptus in laconiā ante
nautas ipsos deportatus corinthū adijt vbi re sua cognita ⁊ illis supplicio traditus oia bo-
na sua recupauit

4576 625

Sappho creta diuini ingenij poetrix p̄ hec tēpora claruit ⁊ plectrū p̄ma inuenit: hec viro
ditissimo nupsit ex quo Dydan filiū suscepit habuitq; discipulas Anagorā Milestiam Con-
gylam: Collophoniam Euthemam ⁊ Salaminam quas etiam lyricos quosdam docuit
versus scripsit aut hec modulus lyricos. Epygrammata, Elegiam Iambos ⁊ Monades.
fuitq; vates nobilissima:

Olda p̄phetissa Selū sumi sacerdotes hebreoz vxore ⁊ helchie maximi et hebreoz ponti-
ficis mater his tēporibus fuit ⁊ Josie regi vaticinādo multa predictit ⁊ p̄ferēt; hierosolimo-
rum euerfione ac ppli ipsius captiuitatē vt p̄ quarto regū. c. 22.

Sophonias proph̄a nonus duodeciz p̄phetaz chus nobilissimi iter hebreos viri filius filij
Godolie qui fuit Amasie qui ⁊ Ezechie. p̄ hoc ipsum tēpus p̄phetavit ⁊ libzū nois sui titu-
lo prenotatū composuit i quo tamq; speculator ⁊ archanoz dei cognitor iminentē duabus
tribubus captiuitatē prenūciat vbi indicit vlulatū habitatoribus pile: q̄a p̄cūit ois pplus
chanaam disperierūtq; vniuersi qui inuoluti erāt argento

4577 622

Hieremias p̄pheta sanctissimus ⁊ ab ipso maris vtero sanctificatus ex viculo Anathothi-
tes q̄ nō longe ab hierosolimis distabat sacerdos ⁊ ex sacerdotibus natus his temporibus
adhuc puerulus vaticinari orsus ē ⁊ deinde futuram ciuitatis cladem totiusq; populi capti-
uitatem nō solum spiritu s; etiā oculis carnis intuitus ⁊ expertus ē vnde ⁊ in iuda ⁊ Benia-
min tantum prophetavit ⁊ ciuitatis sue oēs futuras ruinas quadruplici plangit alphabero
quod diuus Hieronymus ⁊ isydozus i sexto ethi mēsure metri versibusq; reddiderūt: Hic
itaq; post captam euerfamq; hierosolimaz ciuitatem a populo suo in Egyptum violenter
tractus ibidem post multas iniurias sibi illatas apud Taphnas ab eodem populo lapidi-
bus obrutus occubuit eozq; i loco sepultus vbi olym pharao rex habitauerat: Et qm̄ sua
orone multos serpentes infestos ab eodē loco fugauerat ⁊ Egyptios a tactu ⁊ mo: su eozū
serpentū liberofecerat ipsū magna religione post mortē venerati sūt ⁊ cū sanctus habitus
sit eius festū prima die maij celebrat

Baruch aut eiusdē hieremie prop̄he notarius vir eloquētissimus ac celeberrimus vates ⁊ ip-
se vna cum dño suo aliū propheticū libzū nois sui titulo prenotatum edidit: In quo (post
ciuitatis calamitates ⁊ ruinas a Hieremia prophetas) consolationem eidem ciuitati de

Joachaz

reditu a captiuitate p̄nūciat ip̄ſius tñ liber ab hebreis nec habetur nec legitur quē quides lib:ū diuus Hiero. de greco i latinū iuxta vulgatā editionē tranſtulit hic cum lib:ū magi ſtri ſui ſcripſiſſz regi Joachin legendū obtuliſſz quia i eodē ſcripſerat q̄ imminēbat ciuita ti hieruſalē vt a rege Babylonioꝝ vaſtaret z ipſe rex ab eo ſubderetur iratus rex libzum diſrupit z igne cōcremauit z Hieremiā ac Baruch duris ſupplicis affect.

613

4586

Joachim

O achaz ſecūduſ Joſie regis filius decimus nonus regū Juda. 463. regni Dauid z primo quadageſime olympiadis anno p̄ri i regnū ſuccedēs regnauit menſibꝰ rātū modo tribus: hūc pplus ſeniore fratre eiꝰ ſp̄reto poſt p̄rem cū triū z viginti etatis eſſz annoꝝ regē cōſtituit: ſz quoniā vt ſacra eius hꝰ hiſtoria impius z ſceleſtus erat z i v̄js p̄ris renuit ambulare a Nechao rege iudicio dei capitur z vincū in Egyptū pducitur z eiꝰ ſeniori fratri z eodē patri progenito noie Eliachim tradidit regnū mutās ei nomē Joachin p̄ouincioꝝ oī tributū poſuit centū talenta argenti z vnū Auri vt pꝰ quarto R. vltimo et ſo paralipomenon ſiliter vltimo.

O achim p̄mogenitus Joſie regis qui alio noie heliachiz appellat vigēſimus regū iuda eodē anno loco ſiſis a Nechao pharaone ſuffectus regnauit i hieruſalē vnde cim annis homo quidē flagitioſus inſiduoſqꝰ ac idolatra: de quo hoc in loco nescio qd̄ dicere auſiſz: vt tantus pater tot flagitioſos genuerit filios qui nō hoies certe ſz teterrima mōſtra merito nomari poſſūt quos ēt p̄ſcribere piget. hic igit p̄ncipatu inito i omnē turpi tudinē idoloꝝ prolapsus v̄riā etiā ſacerdotē virū iuſtū obiurgantē interfecit z oēs tēpli mi niſtros depulit atqꝰ fugauit necnō z oīs auaritia expillauit propter qd̄ z iuſto dei iudicio.

609

4506

Nabuchodonosor rex Babylonie (vt Joſephus li. x. hꝰ cū magno apparatu ad Euphratem venit z p̄ Nechao regē Egypti pugnauit z eo ſupato fluuiū trāſiens omnē ſyriā p̄ter iudeā vſqꝰ peluſiū cepit: Indeꝰ poſt quartū annū qui erat octauus regni Joachim idē Ba bylonie rex cū magno exercitu p̄ indeos caſtrametatus tributa ab Joachiz exacturus aut certe dimicaturus ſz ille eius minas metuēs tributa que petebat p̄ tres annos p̄bere ſpo pondit tertio vero anno audiēs Egyptios denuo p̄ Babylonium pugnaturos tributa ſol uere recuſauit: propheta aut̄ Hieremias mouebat z predicabat q̄ fruſtra Egyptioꝝ ſpe teneretur q̄ z verū fuit quia Egypti p̄ Babylonios pugnare nō p̄ſumpſerunt ſed ſtatim venientem Babylonioꝝ cū exercitu magno iure federis ſuſcepit dumꝰ Nabuchodonosor hieroſolimam intraſſz fidem nequaꝰ ſeruans primo innumeros iuuenes fortiffimos vna Joachim rege interfecit: cuiſqꝰ cadaver ignominioſe extra muros v̄bis iuxta verbum hie remie prophete p̄oici precepit: Et Jechoniā p̄iozis interfecti filiiū pro eo regē cōſtituit. Nabuchodonosor Caldeoꝝ ſeu Babylonie rex cui rex geſte magni cognomen dederit anno quarto regni Joachim apud Babyloniam regnare cepit ſed quantum regnauerit comper tum non hēmus: qui ſuſcepto regno: vt Joſephus ait: multa cū ſinitimis bella ſumma vir tute confeſcit z quāmaxime cum Egyptiſz proſpere dimicauit z Nechao eozū regem ac p̄ſamericum eius filium regni ſucceſſoꝝem: vt quartus liber regum hꝰ: ad ex remum deuſcit: Judeam deinde z Syriam duriffimo ſibi ſubiugauit iugo Joachim predicum interfe cit ac eius ſucceſſoꝝem bis victum vna cum matrē omniꝰ familia ac concis p̄ncipibus z z alijs complurimis qui ſeſe tradiderant z vaſis dōmini in Babylōnem tranſtulit: z Sede chiam patrum ſuum ſuo loco ſuffecit: Qui cum z ipſe iuſturandū tranſgreſſus fuiſſet z tributum promiſſum denegaſſz ad eum cum ingenti exercitu uenit z diu abſedit z tandē fame coactum cum ad deditiōnem compuliſſet ciues ipſum captum z in conſpectum ſuo adductum confeſſim execrarit fecit z eius vniuerſam familiam trucidari mandauit inuſ meros quoꝰ ciuitatis in Babylōniam traxit in ſernos ac totam v̄bem vna cum templo auerti z incendi precepit: Sed z Aſſyrioꝝ regnū a Medis deſtrictum tandem obti nūit: p̄oꝝpter quod Babylonioꝝ regnū factum eſt om̄ium monarcha: Sed cum ſui ipſius opinione ſe nimis extuliſſz oīs cum inſania circūuenit z ſeptem annis ſenū vt boſ comedere p̄puliſt ſicut hētur Daniēlis quarto: poſt annos vero ſeptem idē elcuſo oculos

4597 602

ad celū supplicauit deo vt regnū recipere ei pcederet q̄ eidē vna cum sensu restitutum est. Quo recepto benedicēs altiss. mo grās egit q̄ potestas eius sit eterna: eiusq; regnum in generatione ⁊ generationē ⁊ cōcta regna terre apud eū in nihilū reputata sint: Unde regnū ei restitutum amplior ē ⁊ gloria addita est pp̄ quod idem Nabuchodonosor dixit ego laudo ⁊ magnifico ac glorifico regē celi: quia oīa opera eius vera sunt ⁊ vie eius iudicia ⁊ insupbia gradientes humiliare sit ⁊ potest vt habetur Danielis. 4. Porro cum vixisset annis quadraginta defūctus ē in Babylonē relicto eius filio Nabuchodonosor regni successore.

Joachim

Joachim cognomēto Jechonias predicti Joachim nepos ymo potius filius vt Josephus testat primus ⁊ vigesim⁹ regū iuda. 474. regni David ⁊ tertio quadraginta simequarte olympiadis anno a Nabuchodonosor rex constitutus regnavit i hierusalem mensibus tribus ⁊ diebus. x. Dic autem Joachim superioris Joachim filius scribi debet (vt Hiero. ait) cū extrema Syllaba chin. pater vero per chin. ⁊ ob hanc causam in Euangelio Mathei vna videtur deesse generatio: q; secunda tesseredecas in patre huius Joachim definit ⁊ tertia ab isto incipit: Cumq; primum hic regnare cepiss; repente timor Babyloniorum regem inuasit ⁊ timensq; ne mali memoria pro nece paterna prouinciam inuaderet confestim exercitum in hierusalem misit ⁊ cum in urbem obsedit: ipse autem cum ess; vir bonus nolens ciuitatē pdere consilio Hieremie prophete vsus se cū matre oīq; domo ac reliquis eius principibus vltro Nabuchodonosor tradidit cumq; iusturandus Joachim ab eis qui a rege Babylonie derecti fuerant accepiss; q̄ nihil mali qui remansuri erāt in vrbe paterentur eorum fides nequaquam inuoluta mansit. Sed cum Joachim cum predictis in Babylonem accessiss; rex Babylonie precepit principibus suis vt omnes qui erant in hierusalem iuuenes captiuos sumerent pariter ⁊ Artifices eosq; ad se ligatos adducerēt qui oēs (vt Josephus scribit fuerūt decem milia ⁊ octingenti triginta duo; inter quos etiā fuere Mardocheus Ezechiel ⁊ Daniel. māsit aut Joachim iste in carcere apud caldeos. 37. annis donec Nabuchodonosor filius: patre defuncto: leuaret eū: ⁊ hec Babylonis trāsmigratio appellata ē: Hūc itaq; Nabuchodonosor iunior post mortem patris a vinculis soluit eūq; quoaduixit iter aios hūit ⁊ multa ei dona cōcessit fecitq; i Babylonia inter reges haberi: Acceptaq; vxore genuit Salathiel: qui genuit Zorobabel qui genuit Abiuth.

Sedechias

4598 601

Edechias Josie regis filius ⁊ predicti Joachim patruus vltimus regum iuda ⁊ hierusalem anno vt supra rex a Nabuchodonosor loco superioris in hierusalem constitutus regnavit annis. 11. Huic Nabuchodonosor in subiectionis signum nomen pmutauit ⁊ tributarium sub iuramento sibi constituit mandauitq; vt nihil ei hostiliter agere presumeret nec Egyptijs faueret verum cum in omni turpitudine ⁊ auaritia atq; segnitie tam sacerdotum principes q; ipse ac vniuersus populus deum offendiss; ⁊ nullum sibi venie locum reliquisset ⁊ regno tandem turpissime cum omni populo eiectus ac iterfectus est Nam nono sui regni anno subornantibus egyptijs tributum caldeis promissū denegare ⁊ in libertatem se vendicare temptauit: Quāobrem Nabuchodonosor ira percitus maxime coacto exercitu in hierusalem tumultuarie conscendit ⁊ primo omnes iudee vrbes in fidē recepit: indeq; direptis incensiss; circūquaq; hierusalem vicis ⁊ suburbanis Anno nono Sedechie huius regis decima die mensis decembris Nabuchodonosor circha in hierosolimā castrametatus ē quā cū decē ⁊ octo mensibus durissima fame ⁊ peste obsediss; eadē i potestare suā redegit regeq; cū filijs ac principibus capto ad regem Nabuchodonosor milites pduxerūt venientemq; ad se regē Nabuchodonosor ipsū impiū ⁊ infidū ac infelicē vocare cepit ⁊ iusturandi immemorem quod prebuerat ei vt prouinciaz custodiret super hec et eum ingrātū obiurgauit quia dum ab eo precipiss; impium quod ab eius fratre tulerat illi contulerat contra munificum largitorem egisse videbatur hostiliter his verbis aduersus Sedechiam dicitis statim eius filios in conspectu suo iussit perimi deinde eius oculos eruens cū vincum perduxit in Babyloniā hec quippe Hieremias ⁊ Ezechiel eidem prophetauerant q̄ vincus duceretur ad Babylonicum regem capto igitur rege vniuersum

pp̄t̄ n̄ caldei trucidauerūt & q̄ gladiū euaserāt ad seruiedū caldeis abduci sūt: Ac sic iudei iuxta vrb̄ ē Salomonis cū p̄phetaz̄ exosa habuissēt disciplinā & timorē dñi nō suscepissēt s̄ vn̄uerse correctioni dñi detraxissent tadē fructus vie sue comederūt & suis consiljs saturati sunt hanc igitur conuersationē quā de gn̄e Dauid regnauerūt habuisse noscūtur.

Massilia transalpine gallie ciuitas primo anno regni Sedechie & quadagesimaq̄nta olym piade; Solino teste: a phocensibus persarum aduentu profugis condita fuit hec olim clarissima ciuitas fuit & in Narbonēsi prouincia in Galliarum sinu iuxta rhodanū fluuiū in loco petroso sita magnitudinis eximie extitit huic portus subiacet pulcherrimus qui Arcē pugnacissimā loco edito etiam h̄z̄: in qua quidem olim apolinis delphici pulcherrimum templum structum erat: Cuius vrbis ciues postea q̄z̄ (a principio) p̄ multa tempora in bellis se exercuerant pacatis oibus rebus ad ciuiles institutiones terreq̄ cultum conuerterunt: qui n̄mo primiores vrbis ad eloquentie & phylsophye artes ita se transtulere vt doctrina grecis p̄parari potuissent ad quam plane vrbem complurimi ex nobiliozibus romans adulescentibus pro aquirendis doctrinis transmittiebantur: Nam eozum victus frugalis & modestus semper fuerat propter quod Cesar eiusq̄ successores romani etiam cum eisdem in bellis temperantius se habuere & Galli alieq̄ nationes videntes eos in tanta pace viuere ad eozum viuendi normam se contulere cumq̄ varios sortita fuiss̄: vel dominos vel tyrānos prout se tempora offerebant nūq̄ tamen aut legem aut ab alienigenis dispendia pertulit p̄terq̄z̄ a cathelanis qui anno salutis nostrē. 1940. multa instructa classe eam innaserunt & quasq̄ diuitias auferentes bonis omnibus vacuam reliquerant propter q̄ vllas deinceps visa fuit reassumere vires: Huic Lazarus quem dominus a mortuis suscitauit primus ab apostolis destinatus fuit episcopus cuiusquidem reliquie nunc vsq̄ magno in honore apud eam habite sunt fertur quoq̄ & beate Marie magdalene ipsius Lazari sororis corpus ibidem quiescere: apud hanc multi clarissimi florere viri: inter quos fuit Saluianus eiusdem ecclesie p̄sbyter diuina humanaq̄ literatura admodum doctus: Et Nusseus in diuinis scripturis p̄sbyter non mediocriter instructus: atq̄ Senadius s̄: militer p̄sbyter greca latinaq̄ lingua eruditissimus qui de viris illustribus mox̄ et diu Hiero. libz̄ edidit: hic ēt cozinus orator: & Victorinus rhetor: clarissimus q̄ multa i diuinis edidit orationē duxere atq̄ alij complurimi de quibus infra dicitur

Astyages Arfacis regis filius octauus & vltimus medozum rex tertio Sodechis regis āno Medis regnare cepit & regnauit annis. 38. hic (vt herodoto in primo histor̄ placet. & Justinus in ep̄t̄ homare suo) vnam tantum nomine Mandanaim genuit filiam quam tantum aliquid quando in somnjs minxisse vidit vt totum orbem eius vna replere videretur: Justinus vero noster aliter de somno sentit quia non micrum sed vitē e filie genitalibus oziri Astyagem vidisse dicit que totam occupauit prouinciam: Hanc igitur pater eo somnū portentu perterritus ex Ariolozum suozum consilio Lambysi cuidam persarum mediocri viro dedit vxorem ne paterna materna ve nobilitas animos nascentium nepotum extolleret: Ac nec siquidem metum deposuit: sed cum natus esset ei primus infans illum harpago archanozū suozū participi dedit occidendū: sed ille prudentia vsus existimans imperium aliquando ad filiam fore deuoluēdū cum. s. Astyagi nulli essent masculi ipsum occidere timuit ne aliqui necati infantis penam subiret: Quam ob causam vni ex pastoribus regis puerum exponēdū dedit. quod audiens pastoris vxore que etiam eodem tēpore filius pepererat rognauit virū sibi puerū regiū alendū afferri cuius precibus vir morē gerens in syluam redijt: videtq̄z̄ puerū iuxta canē seminā eius vbera sugentem quē a feris aubusq̄ defendebat misericordia motus puerum suscipies vxori detulit canē eū prosequēte: que vbi in manū mulier accepit mox̄ velut ad notā puerullus allusit: propter qd̄ proprio partu exposito regium educarunt infantem: At puerullus adultus cum inter ludentes rex delectus fuisset & contumaces aliqui cecidiss̄: delata est regi querella q̄ a seruo ingenui verberarent. Ille accersito puero & interrogato cum immutato vultu se id fecisse vt regem respondiss̄

600

4599

597

4602

Admiratus eius cōstantiā in memoriā somnū reuocatur cognitoq; q̄ nepos effec̄ trarus harpagi filiū iterfecit ⁊ patri epulandū dedit. Quod harpagus egre ferens dolore i tēpus aliud dissimulato. vindictam distulit. Nam cum puer quē cyrū vocauerat iam adolcuisset ⁊ ipse oēm Astyagis duceret exercitū harpagus hortatus est cyrū vt arma p̄tra auū Astyagem sumat seq; ei oēm exercitū dediturū pollicet. Quod vbi cyrus audiuit; collectis p̄s p̄tra Astyagem auū ducit exercitū ⁊ harpagus cōfestim cū exercitu ad eum defecit. Astyages autē cōtractis vndiq; auxiliariis copijs in cyrum proficiscitur eumq; superat. Verum fugientibus persis matres eorūq; vxores eisdem obuiam fiunt ⁊ nates atq; pudenda ostendentes dicūt Nūquid iterato tamq; paruuli in vterū refugere vultis. Qui pudore repr. si rursus i preliū redierunt; ⁊ facto impetu Astyagem superarunt eoq; capto nil aliud q̄ regnum abstulit verum eidem se magis nepotem quam victorem exhibens hircanis eum p̄fecit. Regnoq; suscepto in persas transtulit ⁊ sic Medorum regnum defecit quod per annos ducentos ⁊ quinquaginta nouem sub regibus octo porrectum fuit. Quorum etia; nomina ⁊ tempora hic epilogando. recensemus.

Medorum regum epilogus.

Arbaces	i añ 28	Cardiceas	4 añ 13	Cyaxares	7 añ 3
Sofranus	2 añ 30	Dioctes	5 añ 54	Astyages	8 añ 38
Medidus	3 añ 40	Phraortes	6 añ 24	Hi vnū supputati sūt añ. 29	

230

4603 596

Naphres pharao p̄metici regis filius hoc anno qui ē quartus Sedechie regis ānus Egp̄ priorum regnum accipiens regnauit annis. 30. Ad hunc capta a caldeis Hierosolima) in dei qui remanserant Sodolia caldeorum regis p̄fecto ab eis interfecto veriti confugerūt hieremia proph̄a secum tracto de quo idem hieremias meminīt.

Uiri doctrinis excellentes.

Abach proph̄a in numero duodecim proph̄arum decimus his temporibus prophetie spiritu plenus apud iudeam in precio fuit que ⁊ ex p̄cepto ab Danieli in lacum leonum existenti prandium attulit hic librum proph̄ie sue titulo nominis sui prenotatum in iudea edidit. Vbi christi domini n̄i natiuitatem atq; passionem prophetat dicens. Operuit celos gloria eius ⁊ laudis eius plena est terra. Splendor eius vt lux erit cornua in manibus eius. Vbi abscondita est fortitudo eius ⁊ propterea diuus hiero. eum luctatorem fortem ac rigidum virum appellat Tandem mortuus vt sanctus habitus est eius festum. 18 calendas februarij celebratur Corpus vero eius cum diu oculuisset sub Archadio p̄ncipe diuina reuelatione reptum fuit.

Ezechiel autē propheta ⁊ sacerdos dñi vir sanctus atq; pulcherimus qui superioribus annis cum Joachin rege captiuus aductus fuerat in Babylonem tempestate hac ibidem existēs prophetauit futuras ppli Judeoz calamitates ⁊ hec ex Babylonia in hierusalem ad Sedechiā regim misit cui tñ idem rex nō credidit; nec ij qui cū eo captiui fuerant videntes adhuc hierusalem urbem stare quam hieremias ⁊ ipse casuram esse p̄dixerant. Tricesimo deinde etatis sue anno ⁊ captiuitatis sue quinto librum proph̄ie sue componere cepit cuius quidem libri sermo (vt diuus scribit hieronymus) nec satis disertus; nec admodū rusticus est; sed ex vtroq; medio temperatus. Cuius sane principia ⁊ finis magnis inuoluntur obscuritatibus. Et sunt qui dicant eundem a quibusdam sapientissimis viris non ab Ezechiele scriptum. Et propterea apud hebreos non nisi a viris doctissimis legi permittitur. Hunc tandem quedam reliquie iudeorum. f. Dan ⁊ Sad quibus p̄dixerat eos in hierusalem non regressuros apud Babyloniā tamq; martir interfectus est ⁊ in sepulchro Sem filij Noe ⁊ Arphaxath eius filio sepultus Cuius quidem diei festum. 4. idus aprilis celebramus.

4608 591

Daniel desiderioz vir ⁊ p̄pha celeberrim⁹ ex regū iudeoz familia nat⁹ a Nabuchodonosoe caldeoꝝ rege i Babylone cū ioachim rege captiuus duct⁹ ⁊ ab eodē enutritus; anno nono Sedechie regis hierusalē postq; paruulus in fontem Susanam a morte liberasset diuino

spū illustratus primā regi Nabuchodonosor i caldea soluit visionē. Quāobzē rex ei obstu-
pescens ingenium prociens infaciem suā eum salutauit ⁊ grās egit ac ei quasi deo sacrificā
ri precepit eidemq; propr̄i dei nomen imponens totius regni curatorem constituit ⁊ eum
in honore precipuo habere cepit: eo etiā q̄ eū forma decorū ⁊ oī sapia precipuū fuisse des-
penderat ⁊ quāmaxime qz oīum visionum ⁊ somnioꝝ intelligentiā in eo cerneret. Nā cu;
in cōspectu eius staret omne verbū ⁊ sapie intellectus quod ab eo rex scisciratus fuisset ide-
cuplū super ariolos suos in eo inuenit. Eum tñ idem rex Nabuchodonosor cum statuam
suā quā erepserat adorare recusasset cum cognatis suis in fornacē ignis ardentis mitti iussit
quos diuina prouidentia liberauit nec eos oīno ignis contigit: ⁊ p̄pterea in maiorī precio
haberi cepit. Mortuo deinde Nabuchodonosor qui mutatus fuit in bestia eius filio
Balthasar ēt pronuntiauit: qui terminus sibi erat futurus cū litteras in pariete descriptas
exposuisset. Destructo deinde Babylonioꝝ p̄ncipatu a Dario Astyagis filio in Mediam
ab eodē Daniel p̄ductus fuit vbi eum oī honore celebrauit ⁊ sup̄ oēs satrapas preposuit s; ibidē
inuidia preualēte eū in lacū leonū rex Darius mitti coactus est sed nihil malī ab eis
passus cognoscens diuinitatem eū saluasse deinceps in preceliore honore hūit danielē Et
cū excelsus ⁊ clarus hēretur: eo q̄ religiosus ⁊ sanctus esset in Ebathenis ciuitate Medie
Anseolū sibi edificauit preclarissimū vbi ⁊ tādē sepultus est. Die itaq; prophauit nō
solū futura sicut alij prophe s; ēt tēpus definiuit quo sue p̄phie necesse erant adimpleri. Scri-
psit aut libꝛū prophetie in decē visiones diuisas quas se vidisse refert. Tres sub Nabucho-
donosor. Tresq; sub Balthasar eius filio. Septimā ⁊ octauam sub Dario: ⁊ duas vltimas
sub Cyro liber tñ eius apud hebreos nec Susane histor. hēt nec hymnū trium pueroꝝ
nec Bel draconisq; fabulas quas diuus hiero. dispersas in vnū collegit. Hunc itaq; hiero-
nymus totius mūdi philosophicū vocat: eo qz lapidem e monte sine manibus precisū: ⁊ alia
multa descripserit. Nec tñ eius liber inter prop̄has apud hebreos computatur s; iter Algo-
grapha. i. qui sacra descripserūt historiam. Mortuus deniq; ⁊ inter factos habitus: eius se-
stum duodecimo calendas Augusti celebratur.

Pythagoras p̄clarissimus p̄hus natione samius ⁊ ipse tēpestate hac toto orbe terraz. claris-
simus fuit. Hic ⁊ a primeno eximie pulchritudinis ac venustissime forme insignis fuit: qui
cum musice plurimum doctus esset eius p̄cipia apud grecos primus ad artem perduxit:
⁊ Geometriā oēm perfecit. Atq; pondera ⁊ mēsuras inueniens etiā grecis primus contulit
In primis namq; circha Arithmetica vacauit nec etiam medicinam neglexit. Aniasq;
hominum de corpore i corpus transire opinatus est. Quippe ⁊ illius generis philosophoꝝ
auctoꝝ exiit qd̄ italicū vocant quia apud corinthōā ethrurie urbē ex grecia venit. Ibiq; cū
discipulis multis clarus esset Italis n̄ris legē dedit: ⁊ licet etas illa nullū sibi peperisset equa-
lem se tamen sapientē appellari erubuit. Sed cū interrogaretur cuius p̄fessionis esset p̄-
mus se p̄m. i. sapie amatoꝝ dixit. Huius aut institutū fuit ne quis Scholas eius intrans
locuturus de philosophicis os aperire p̄sumeret anteq; p̄ quinquēniū audiret. De ipsius
varie ferunt sententiē quas si quis cognoscere cupit legat Laertii qui lōgo decursu illas
explanauit. Eius libri ab Atheniētib; fuerunt concremati. Verum cōplurime memoratu
digne ei attribuntur sententiē e quibus vnā duntaxat hic apponimus. fugenda inquit
modis omnibus ⁊ abscondenda sunt hęc omnia. s. langor a corpore. imperitia ab anima. Lu-
xuria a ventre: a Ciuitate seditio a dōmo discordia: ⁊ a cunctis rebus intemperantia.

Anacharsis prima Sythicus p̄hus scientissimus: per hoc tempus floruit. Cuius admirandā
exiisse sapientiam cicero in li. iiii. scribit. Qui cum a quodam vituperaretur q̄ scytha eēt
nemo enim tum ex Scythis sapiens arbitrabatur respondit. Mihi inquit dedecus patria
ē. tu vero p̄ime interrogatus quid sit in hoīe bonū ⁊ malū. At lingua fuit hic Anachar-
sis cadnēdi Scythaz regis frater aquo ⁊ demū sagitta occisus fuit: eo q̄ Grecoꝝ leges
Scythis inducere temptauit.

Milon cheneus p̄hus his tēporibus Athenis plurimū enituit. Qui cum p̄em tyrannum

haberet vt sapie considerationi liberius vacaret in deserto apud Lacedemones habitare elegit: vbi ⁊ vsq; ad nonagesimūseptimū vite annū vixit.

Alcineon Crotoniatis phus pyritibi cuiusdā filius ⁊ pythagore auditoze p id tēpus (vt Eusebio placet) multo igenio pdirus agnoscit Qui p̄mus vt laertius hēt de nature ratione scripsit; ⁊ aiā dixit immortalē atq; ad instar solis moueri.

Epimenides cretensis phus his p̄tēporaneus fuit. Qui aliquādo vt laerti⁹ scribit dū adhuc iuuenis esset ⁊ a p̄re pro deducēda ex rure oue missus foret meridiāo estu ex itinere diuertit in antēū vbi ⁊ p septē ⁊ quiquaginta annis p̄tinuo sopore quieuit. Excitus deinde oues quesiuit putans se parum obdormisse quam cum non inueniret in agrū reuersus est. Cum vero agrum p̄rnum in alterius potestatem deuenisse intelligeret ⁊ concta mutata cerneret in oppidum redijt vbi a iunioze fratre iam vetulo cognitus. oēm ab illo didicit rei veritatē Deinde cum pbie operam dedisset. De genesi scripsit: ortuq; diuino in quinq; milibus versuum. De diuersis rerum naturis in nouem milibus ⁊ quingentis versibus scripsit etiā vt laertius ait prola de victorijs ⁊ de politica cretensium: p̄rimus p̄terea fertur agros ⁊ domos expiāsse. fundauitq; tēplum venerandorum deoz; ⁊ ad Salonem phm veteranz eplas scripsit. Vixit aut vt laertius testatur annis. 179. sed secundū alios. 194.

Hierosolimozum prima euersio.

Nabuchodonosor itaq; caldeoz rex hoc āno: qui est nonus annus ⁊ mēsis sextus regni Sedechie vt dictū ē pp iussurādū violatū ⁊ tribunū ab ipso Sedechia denegatū cū igēti exercitu in iudeā venit: ibiq; magnis cladibus cunctas eius ciuitates affecit ac etiā ipsam hierosolimāz obsidet. Quo audito vaphres pharao Egyptioz rex confestim cū exercitu magno aduersus eū proficiscit soluēde hierosolimitane obsidionis causa. Sed nabuchodonosor omīssa absidione eidem occurrit: quē ⁊ post multos vtrinq; p̄flictus inūasq; cedes tādem supauit: propter qd̄ Psudo prophē illudētis hieremie prophē dicebant. Babylonij sicui tu prophas amplius nō reuertent. Sz cū proha eadem iterum atq; iterū affirmaret a p̄ncipi bus captus eū in quēdam lacū lutosū vsq; ad guttur deposuerūt vt morte propria suffocatus extingueretur. Verum eodem anno decimo mense pharaone a Nabuchodonosor suo atq; fugato Nabuzardan sui exercitus p̄ncipem ad obsidendam hierosolimam rursuz misit. Ibidemq; decem ⁊ octo mēsis statione firmata adeo grauius urbem obsedit: vt preualente fame mulieres p̄e angustia natos suos comederūt quam obzem iudei se ⁊ urbē caldeis ignominiose tradiderunt. Qui urbem ingressi capto p̄ius rege cum filijs ⁊ interfecto muros ⁊ turres euerterūt. Templum incenderunt: eiusq; vasa oia sustulerūt: ⁊ vniuersum populum in ore gladij ceciderūt. Non parentes vt sacra si paralipomenon libri p̄tinet historia neq; adolescentibus: neq; virginibus: neq; senibus aut decrepitis sed omnes cede durissima interfecerunt. Et si quis gladiū euasisset: captiuus abductus sub corona venditus ē. Ac sic rege interfecto temploq; ab eius constructione quadringentesimo quadragesimo secundo anno incenso finitum est regium iudeoz sub regibus duobus ⁊ viginti qui regnauerūt annis. 485. ⁊ mensibus sex. Quoz nomia ⁊ tempora ista fuerunt. v3.

Regum iudeoz epilogus.

David 1 añ 40 Joram 7 añ 8 Joathan 13 añ 16 Joachaz 19 men 3
Salomon 2 añ 40 Ehozias 8 añ 1 Achaz 14 añ 16 Joachim 20 añ 1
Roboam 3 añ 17 Athalia 9 añ 7 Ezechias 15 añ 29 Joachin 21 men 3
Abias 4 añ 3 Joas 10 añ 40 Manases 16 añ 55 Sedechias 22 añ 1
Asa 5 añ 41 Amasias 11 añ 29 Amon 17 añ 12 hoz anni in vnū suppu
Josaphath 6 añ 25 Ozias 12 añ 51 Josias 18 añ 31 tati sūt añi. 484. ⁊ men. 6.

Pontificum iudeoz epilogus.

Igit qz genus Regū explicatū est ēt nomina pontificū qui fuerūt in tēplo tēporibus p̄dicatorū regū referare huic loco necessariū iudico: a p̄mo .i. Sadoch quē salomon abiecto Abiathar instituerat vsq; ad Josodech vltimum sacerdotē. Quoz tēpora p̄termittuntur eo

q̄ de ea non cōstet. Nomina vero eorum hec fuerunt v3.

Sadoch primus tēpli fuit sacerdos. Achimas. 2. Azarias. 3. Joiada. 4. Azarias. 5. Amas. 6. Achitob. 6. Sadoch. 8. Selum. 9. Helchias. 10. Azarias. 11. Sarias. 12. Et Josiadech vltim⁹ qui captiuus in Babylonem ductus atq; ibidez occisus fuit vt patet paralipomenon. c. 6. Et iosephus li. x. c. x. hoc affirmat. Ac sic ea que ego vidi ⁊ diligenter legi. Hec ita conscrip-
si. Et sic liber quartus hic explicat.

Fratriſ Jacobiphilippi Bergomensis ordinis fratrum eremitarum diuī Aug. in omnino da hīſtoria nouiſſime congeſta. Supplementum Chronicarum appellata. liber quintus feliciter incipit.

Vnta ſeculi etas quam in ſuſcepto opere librum quintū facimus hic incipit: ratq; vſq; ad natiuitatē dñi n̄ſi iēſu xp̄i p̄ annos. 590. Tametiſ ſint qui i hu- ius etatis ſupputatione aliter ſentire velint. Unde ⁊ qui recte captiuitatis an- nos numerare voluerit ab vndecimo Sedechie regni anno ſicut Eusebius i- cipiāt ⁊ tūc ſeptuaginta captiuitatis ānos in ſecūdu; Darī annū terminābit.

Josephus autē ⁊ diuus hieronymus ſup Ezechielem illos ſeptuaginta annos numerare vidē- tur ab anno. 13. Joſie regis vſq; ad tertiu; Cyri regis annū. nōnulli etiā illos ſeptuaginta an- nos ab vltimo regis Joachin āno cōputant; vſq; ad vltimū Cyri annū. Ac ſane ſentiēdo ſeptuaginta illi anni qui in tertio vel vltimo Cyri anno terminātur proprie captiuitatis Ju- daice anni dicuntur. Illi vero qui in ſecundo Darī terminātur proprie complete transmi- grationis ſunt. Et hec principalior ⁊ precipua ſacre ſcripture Era habetur. Que. ſ. facta eſt anno ab exordio mundi. 4610. A diluuiō autem. 2369. A natiuitate Abrae. 1427. Olym- padeq; quadrageſiſeptima. Ac vigeſimo octauo regni tarquini romanorū regis regnan- tibus ēt apud Medos Aſtyage. apud Macedones Europe. apudq; lydos Alyacē; ⁊ apud Egyptios Uaphre ac apud Caldeos Nabuchodonosor primo.

Captiuitas

Ap̄tū tas igit hebreorū que fuit extēminū ppli hieruſalē hic incipit: ⁊ p̄ annos. 70. 589 4610
perdurat: hieremias enī prop̄ha (vt p̄miſſus eſt ob cām piurū Sedechie regis qui ſi- dem p̄miſſam Nabuchodonosor regi nō ſeruauerat pplm̄ iſrael referē cū memorato rege expugnata hieruſalē captiuū in Babylonē fuiſſe p̄ductum. S; cū pplus iſrael iam multis tēporibus idolis ſeruēdo etiā effuſionē ſanguinis inocentum ſe grauiter impiāſſet volens deus generationē hui; ppli totā p̄ memoratas cās penitus deperire ſeptuaginta āno ⁊ cap- tiuitatē eundē populū i regno caldeoꝝ ſtatuit ſuſtinere hac rōne vt cōpleto annoꝝ nume- ro nouus populus a memoratis peccatis imunis ad reſtorationē hierl̄m pueniret. Sexage- ſimo itaq; ⁊ ſecūdo captiuitatis anno ſubuerſo caldeoꝝ regno vbi adhuc octo reſtabant anni ad regnandum q̄ etiam ſexta Danielis viſio oſtendit cum p̄pter cām ſacrilegij quod in eadem viſione cōtinetur fuiſſe extinctum. Darius qui Medis imperabat (vt ſeptima da- nielis viſio oſtendit memoratus in regno ſucceſſit. Cuius primo regni anno vt etiā decima danielis viſio māneſtat. Daniel ſupputatis annis videns appropinquare tempus reuerſio- nis que per hieremiam fuerant promiſſa: orans tam p̄o ſe q̄z p̄o populo eandem promiſ- ſionem a deo poſtulabat impleri cui p̄ Gabrielem archangelum in eadez viſione iuxta p̄- ces eiūſdem vniuerſa eſſe completa dixit deus. Nam moriente dario Medorum rege: ⁊ i regno Tyro pſarum rege ſuccedente promiſſionē dei completa per eundem regem: pplm̄q; iſrael in hieruſalem reductum hīſtoria ſecūdi libri paralipomenon ⁊ Initium Eide pro- phete cōfirmant.

Sedolias genere caldeoꝝ hoc āno Nabuzardā p̄cipe milicie poſt captā ⁊ deſolatā hieruſa- lem prouincie p̄ficiē v̄t quidem Iulius ⁊ mansuetus qui ſuſcepto principatu conſeſſim ex regis mandato hieremiam prophetam ⁊ Baruch eius diſcipulum de carcere ſoluit.

atq; illi p̄ oia que beneplacita erant ministravit. Mansit autem hieremias cū Sodolia in ciuitate masphat. ipse autē Sodolias cū esset vir iustus et p̄fectus esset tantūmodo paup̄ib; et agricolis iudeis qui tributa regi caldeoꝝ p̄soluerēt. Audiētes iudei qui dissi fuerant p̄ certa loca recessisse Babylonios e terra iuda cōsili viri bonitate venerūt ad ipsū Sodoliā in masphat iter quos erat quidā ismael de semine regio vir quidē atque malignus qui duꝝ obsideretur hierosolima ad regem euasit Amonitaz; et ibi illo tempore moratus est. Hos autē oēs Sodolias perbenigne suscepit et ibidem p̄manere concessit sua sitq; vt in quacūq; vellent ciuitate singuli morarentur iuramentoq; firmavit q; nihil mali paterentur quūmo obtulit se eis habitacula reparaturū vt vinum et oleum atq; triticum cum ipsis recondere possent quatenus hyemis tēpore necessarijs non indigerent famaꝝ discurrente per prouicias q; Sodolias clementissime ad se de fuga vententes susciperet et terram excollere p̄mitteret multi ad eū concurrerunt; et ibidem habitauerunt considerantes prouinciā i pace regi; et Sodolias bonitatem atq; clementiā: oēs enim hanc urbem iudei diligebant Sodoliam. Post aliquod vero tēpus venit ad Sodoliā in masphat et Ismael p̄dictus cū decem viris: quos Sodolias splēdide suscepit et cū essent in conuiuio Sodolias inebriatus ē queꝝ Ismael videns vino repletū: surgens cū decem viris occidit et qui cum eo erant post cuius mortem surgens p̄ctos pariter trucidauit Iudeos et milites qui erāt i ciuitate qui a Babylonijs fuerant derelicti. Indeꝝ post multas cedes fugit ad regem Amonitaz;. Iudei autem p̄ Sodolie mortē metuētes sibi deliberauerūt fugere in Egyptū sed dissuadente hieremia atq; dicente q; Egyptū ventura esset in manibus Babylonioꝝ vbi oēs deperirent si illo accederent populus eius consilio obedire noluit s; discedens in Egyptū duxerant secuz hieremiam pariter et Baruch Dumq; illic essent post quintum annum venit Nabuchodonosor in egyptum et vniuersam subuertit: et iudeos oēs qui ibidem erant captiuos duxit i Babyloniam iuxta prophetiam hieremie: et hebreoꝝ quidem hulusmodi terminū habuit: et p̄inceps vniuersa iudea et hierosolima per septuaginta annos oino desolata p̄mansit: vt p̄ quarto Regum vltimo.

4618 581 Alceas octauus Macedonum rex octauo captiuitatis anno Macedonibus regnare cepit et regnavit annis. 29.

4619 580 Seru' tullius sextus Romāoꝝ rex post tarquinū p̄scū nono iudaice captiuitatis āno regnū suscipiens regnavit annis. 34. hic vulcani ex creta corniculana vt Ouidius in libro fastoꝝꝝ s; bulatur filius fuit. Nam vt liuius ait dum Tarquinus p̄scus latinos expugnasset iter alias captiuas cretam corniculam latinoꝝ p̄fecti filiam pregnantem cepit quam cum in domum pregnantem p̄duxisset filium peperit quem Tullium seruulum nominauit. Cui puerulo in cunis dormienti rege et regina videntibus igniculus ab alto descendit et capiti infantulo insedit nullā inferens lesionem: quem cum vidisset regina auguroꝝꝝ p̄scia suavit marito regi puerum cum diligentia seruandum dicens magnum futurum familie sue commodū. Hinc seruans cum strenuus euasisset tarquinij postea filiam sumpsit in conjugem et vulnerato tarquinio a filijs Ancimarci: et a regina socera sua mortuo clam seruato ea iubente paruulis adhuc existentibus filijs suis Seruius illi occupauit regiam. Qua occupata et morte regis p̄fecta Seruius illi suffectus est rex. Cui cum due essent ex coniuge filie illas filijs Tarquini p̄scii dedit vxores ceterum eo in officio tante modestie fuit: vt bono etiam moderatoꝝꝝ successori difficilis esset emulatio insuper id quoque ad eius gloriam accessit q; cum illo iusta simul et legitima regna occiderunt: primus namq; consum i vrbe instituit et omnem vrbis lustravit exercitum vbi inuenta fuerunt octoginta hominū milia: propter quam multitudinem tres colles. s. Quirinalem Viminalē et Esquilias vrbi adiecit: eamq; agere fossisq; ac muro circumdedit hec itaq; et alia bona cum fecisset romanis a Tarquinio superbo genero suo filie sue impulsu occisus est. Quod autem vulcani filius fuerit ostendit Ouidius vbi supra dicens. Signa dedit genitor tunc cum capite igne conuulso Contigit. Hincq; omnis flammis egit apex. Plinius tamen in libro

virorū illustriū dicit hūc publiū corniculani & ocreatie captiue fuisse filium.
Nabuchodonosor huiusmodi secundus magni Nabuchodonosor filius tertius caldeorū rex. 18
 captiuitas anno pri in regnū succedens regnauit annis. 10. vir quidē prestatissimi ai & igēis
 potētē qui vt Josephus li. 10. c. 13. testat p̄ntis regalibus multa supadidit Et ppter ea serūt
 cū & fortitudie & gestoꝝ magnitudine herculē trāscēdisse: lybiam enim & hiberiā vastauit
 & alia multa & plurima facinora gessit: que dicere supuacūū puto. In q̄ Babyloniam multa
 magnifice edificauit & urbē vetustate colapsā restituit Tēplū p magnificū Bellū extruxit:
 & multa ei donaria p̄tulit. S; & viridariū celeberrimū multis p̄suis arborib; p̄struxit: quē
 instar mōtis ex lapidibus cōposuit: qd̄ suspēnsibile dicebat eo q̄ vxor eius positionē regio
 nis sue videre ex eo desiderabat que Medoꝝ regis filia erat.

571

4628

Cressus Alyactis regis filius nonus & vltimus lydoꝝ rex vigesimo septimo iudae captiuita
 tis anno lydis regnare incipiens regnauit annis. 15. hic primo felicissimus fuit infiniat. mal
 q̄ diuitias aggregauit quarū multitudie elatus factus cū cyro rege cōgredi p̄sumēs supā
 tus ē amissosq; regno miserā vitā subire coactus est. De quo iustinus primo epit̄ho. li. mul
 ta prosequitur. Et ouidius de eo sic inquit. Diuitis audita est cui nō opulētia cresi Nempe
 tñ vitam captus ab hoste tulit.

562

4637

Suilmerodach quartus caldeorū rex magni Nabuchodonosor regis filius āno. 28. captiuitas
 iudae f̄re p̄dicto sine liberis desūcto regnū suscipiēs regnauit annis. 18. hic suscepto regno
 mox eodē anno vt sacra quarti. B. libri hēt historia hierosolimitaz regē Jeconiam qui &
 Joachin a vinculis soluit: & eum iter aicos carissimos hūit & multa ei donaria concessit scilicet
 q̄ eū in babilonia iter reges haberi. Nam p̄ eius fidē nō seruauerat ei qui se vtiq; cum
 vxoribus & filijs & oi cognatione sponte tradiderat p̄ ciuitate: hanc id̄ illi fecisse dicit in se
 ricordia q̄ frater suus Nabuchodonosor in diebus p̄ne electionis multa impie in eū exer
 cuerat p̄req; restituo ipsū accusādo carceri mācipatus est vbi idem Joachin icarcerat; erat
 idcirco cū regnare cepisset ipsū eleuauit. Et hic quarti libri regū finis est. Venit autēz hic
 tres filios: inter quos Baltasar vltimus rex fuit.

561

4638

Uiri doctrinis excellentes.

Anaximāder phis & medicus celeberrimus prima melisius & Thaletis auditor ac i eius sco
 la successor his tēporibus vt Eusebio placet floruit. Qui cū primus celestia docuisset etiam
 primus horoscopia fabricauit ac maris & terre circuitū primus descripsit necnō & materia
 lē sperā cōstruxit. Et p̄ p̄ea plinius li. 2. eū peritissimū astrologū dixit. O h̄t deniq; sexage
 simo quarto vite sue anno. fuit & alius Anaximander miletius historicus non ignobilis.
 De quo laertius scribit.

Anaximenes phm pariter & physicū Anaximāder hic hūit discipulū & quidē clarissimū.
 Qui p̄cipiū Aera dixit & i infinitū moueri sydera nō supra terrā sed circa ipsā. E h̄t ve
 ro vt laertius ait ea die qua & sardis capta fuit.

Esopus natione phrygius seu grecus fortuna seruus fabulatoꝝ clarissimus h̄idem tempoꝝ
 bus ob ingenij magnitudinem & admirabilem sapientiam atq; grauitatem apud vniuersā
 sui temporis vetustatem maximo in p̄ctio habitus est. Qui fabulas multas animalium
 brutorum inter se loquentium scripsit ex quibus nō voluptatem solum sed quod maxime
 querendum est vtilitatem non mediocrem quisq; lector exerceꝝ potest. Cum nil eque vt
 aiunt sit vtile vite mortalium nil ve oppositum p̄ prosperis aduersisq; rebus quam eius di
 cta ac gesta quibus non solum ciuile vulgus sed etiam agrestes cupidissime v̄untur. H̄az
 fabularum nōnullas cum Romulus quidam ad eruditionem filij Tiburtini versu in lati
 num iamdiu transfulerit: nouissime eas omnes vna cū ipius Esopi vita Rinucius quidaz
 eruditus vir ad antonium tituli sancti Bisogoni cardinalis latinas accuratissime fecit.

559

4640

Persaz regni principium.

Cyrus p̄mus persaz rex potētiss. mus quidē hoc āno qui est trigessimus captiuitatis iudae an
 nus & quinquagesima quinta Olympias persis regnum & imperium instituens: regnauit

annis. 30. Hic Astyagis Medoz regis ex Mandana filia vt dictū ē nepos iuit qui vt he-
 rodotus ⁊ Justinus tradūt Astyagem auū deuicit: ⁊ regnū eius in p̄sas transtulit domus-
 q̄ multis ciuitatib⁹ rebellatibus aduersus Balthasar caldeoz ⁊ Babylonioz regē belluz
 sculit atq; deuicit: quo deuicto eius regia: Babylonia sup̄bissimā vrbē statiz subuertit Post
 modū aduersus Cresuz lydoz regē qui Babylonijs auxiliū tulerat profectus est quē sine
 v̄llo negotio fudit ⁊ cepit: ablatiq; ei oībus sui regni rebus vitā miserā ducere coegit: licet
 sint qui dicant: q̄ ad degendā vitā eidē concesserit proximā regie maiestati vrbes. Cūq;
 Cyrus Asia totūmq; pene orientem in sua redegisset potestatem Scythas etiā bello adoz
 est: quibus tum Tamiris regina perat: ac primo quidem prelio cūz Cyrus regine filiū oēs
 q; eius obruncasset exercitum: haud multo post ⁊ ipse ab regina compositis in mōtibus
 insidijs cum oī exercitū deletus est. Nam Tamiris cum audisset suozum cedem ⁊ filiū vni
 ci mortem: non semineo more se dedit in lachrimas sed cum residuo exercitū in montibus
 simulata dissidentia pp̄ acceptum vulnus cum insidijs refugit ac cyrum ad montium an-
 gustias p̄duxit ibidemq; eum cum ducentis milibus obruncari fecit ita vt ne vnus quidez
 tante cladi superferret. Quibus gestis Tamiris statim inter cadauera corpus cyri exquiri
 mandauit: cui comperto auferi caput ⁊ in vitrem sanguine suozum plenum immitti p̄cece-
 pit: ⁊ quasi superbo regi dignum exhibuisset tumulum dixit. Sume cyri sanguinem quem
 semper sisti. Eius tamen truncum in pasargadas vrben delatum in hortis sepelierunt.
 In cuius tumulo tale Epigrāma fertur fuisse inscriptum. O homo ego cyrus sum asye rex
 qui persis Imperiam constitui.

Persia autē Asia maioris regio est: que a persio Acrisij argiuoz regis nepote (vt dictū ē) no-
 men accepit. In quā persipolim ipsius regionis ⁊ regni caput condidit quam postea greci re-
 gis concrematis vastauerunt. Hec itaq; regio caramanis Bactrianisq; ac Medis p̄termia
 est: ⁊ in multos dimiditur sinus de quibus modo dicendum nō est: cum ad vtilitatem non
 p̄tineant. Curtius tñ in. 4. de gestis Alex. mag. eam optime describit. Ipsa quippe mōtuo-
 sa p̄maxime ē: ⁊ pp̄ estū ac v̄tos fructuū inops esse p̄hibet. In ipsa tñ celeberrime vrbes
 referūtur ⁊ p̄sertim ipsa psipolis ⁊ pasargadas ac plurime alie que sūt i Sabijs sup̄iorib⁹
 partibus eiusdē regiois. Inter persiam autē ⁊ Susiam que ab Arphaxath medoz rege ma-
 gnis structuris edificata fuerat quedā montana p̄rupta iteriacebant quā postea Cambi-
 ses cyri regis filius suo adiecit impio. Eius autē impium ⁊ si aliqñ p̄maximū fuerit postea
 tñ a macedonibus parthisq; diminutū ⁊ dilaceratū fuit. Perse vero a Membroth gygante
 primū edocti pro Deo solē ⁊ ignē coluerūt ⁊ lune Minerueq; sacrificauerunt sed nunc re-
 licis idolis illis Mahumeteam legem sequūtur. Persica autem poma (teste plinio li. 15.)
 ab hac auecta ferūtur. Illustratur adhuc psipolis regio seu Ciuitas beatissimi Georgij mar-
 tiris triumpho:

4647

552

Amyntas nonus Macedonum rex. 37. Iudaice captiuitatis anno. Macedonibus regnat
 cepit ⁊ regnavit annis. 50.

Lydoz regni finis.

4649

550

Cresus itaq; lydoz rex hoc āno qui ē trigēsimus nonus iudaice captiuitatis annus postquam
 apud lydos quīdecim regnasset annos a cyro rege sup̄atus regnum amittēs in p̄sas trans-
 latum est: quod ducentis ⁊ triginta annis sub nouem regibus steterat. Quozum nomia; et
 tēpora etiā Epilogando hic apponimus.

Ardissus	1	an̄ 36	Candaules	4	an̄ 17	Sadiates	7	an̄ 15
Alyates	2	an̄ 14	Sigius	5	an̄ 15	Aliates	8	an̄ 49
Meles	3	an̄ 12	Ardis	6	an̄ 37	Cresus	9	an̄ 15

Luci Tarq̄i p̄sca tarq̄ij regis fili⁹ ⁊ Tulli seruij gener. cui sup̄bo facta cognomē ididerūt
 āno quarto ⁊ quadragesimo iudaice captiuitatis mortuo Socero suo rege Romanoz. 7.
 rex fact⁹ regnauit ānis 35. Qui suscepto regno mox p̄miores ciuitatis quos reb⁹ soceri Tulli
 Seruij fauisse putabat vna cū Tarquinio Tarquie sororis sue filio interfici iussit. Scisq;

pretea q̄ mille sibi regnū quesiuit; corp^o suū primū armatis circūsepit. Unde nec ad ius regni quicq̄ p̄ter vim sibi psuasit adeo vt neq̄ ppli iussu; ne auctoribus patrib^o regeret. Eoq̄ actus eūt in charitate Ciuū nihil spei reponēs iudicari metu regnū esse tutandū. Unde testib^o Aug. Tullio atq̄ Eutropio ad id p̄ficiendū varia excogitauit tormētoꝝ gna. Uicula. s. z Thaurat; fustes laminas. Carceres compēdes. Exilia z Metalla. Dic cū filiā genuiss; eā latinōꝝ p̄cipi vt eius amicitia sibi p̄celleret vxorē dedit. Quo facto statim vol scis bellū intulit z sinuētā pometiā vi cepit. Inde ad vrbana negotia se cōuertēs Iouis tē plū in Tarquinio mōre. forūq̄ in circo ac cloacham maximā extruxit; quā oīum purga mētoꝝ vrbis receptaculū fecit. Tandē pp tyrānidem quā in ciues exa tuerat dum Ardea expugnaret ac Tarquinij eius Lucretiā violauerat; nec nō z pp nepotis fris lucij bzanti ce dem eodem Būto conspirante regno expulsus est. Qui in gabios ad poscenam tamq̄ in regnū suū profectus ab eisdem pp illatas aliquādo iniurias interfectus est.

Viri disciplinis excellentes.

Aggeus prophā i numero duodecim p̄phaz vndecimus quē diuus hieronym^o festiuū z le nū noiat his tēpōib^o libū sue prophie scripsit. In quo reuersionē ppli z t̄pli edificacionez p̄scribit; ac renouationē Ciuitatis nec nō z sacerdotalē obseruationē cōprehēdit vt sicut i la thymis seminauit i gaudio q̄z meteret. Deū patre loquētē iduat dicens. Adhuc vnū modicū ē z ego comouebo celū z terrā mareq̄ z Aridā z mouebo omēs gētes z veniet desyde rarus p̄cis gētib^o. Cōpleto deniq̄ t̄plo statz obiit z iuxta sacerdotuz sepulchra vt saneus sepultus est.

Sacharia q̄z p̄phaz duodecim p̄phaz extremū hisdē tēpōib^o fuisse lect^o ipsi^o declarat. Qui memor dñi dei sui libū sue prophie edidit p̄ pulchrū in quo multipliciter Jēsu cū fordidis vestibus; z lapidē oculoz septē; eādelabūq̄ aureū cū totidē lucernis quot oculis; duas q̄z Olivas a sinistris lāpadiis tēnit; z a dextris; z post equos rufos varios aibos; z dispares quadrigas ex effraiz z equū de hierusalē; paupeꝝ regē vaticinat sedētē sup puillū filiū asine subfugalis. Hic vna cū Ageo zorobabeli z Jēsu p̄cipi sacerdotū i edificatōe tēpli z hie rusalem ad exhortandū pplm auxilio plurimū fuit. Tandē post multa bona opa cōpleto t̄plo z ipse obiit z iuxta Ageū p̄pham sepultus fuit quo mortuo eius dies natalis octauo idus septembris agi ceptus est.

Amalthea Sybilla virgo clarissima ex cūmis Cāpanie vrbis originē dūcēs hisdez tēpōib^o floruit z libros nouē p̄scripsit quos cū ad Tarquinū regē Romanū oculiss; z pro eis tre cētos philippeos postulass; denegato a rege p̄cio postulato Mulier tres eo vidēte p̄bussit z cū die sequēti pro sex reliquis illud idē p̄ciū qd̄ antē ex nouē petierat postulass; asseruis serq̄ ni daret tres enestigio exusturā die sequēti Tarquinius pro tres reliquos petiū p̄ciū tim eff̄cōtulit. Quos cū fuasset rex a posterio postea cōptum est eos romanoꝝ facta oia cō tinere. Quā obcām maxima cum diligentia post hec Romani seruauere z iuxta oportunitātū exigentiā de futuris cōsulturi ad eosdē quasi ad oraculū recurrebāt. Hec itaq̄ postea a pud Siculos diem clausit; vbi z diū eius tumulū ab accolis demonstratū fuisse legitur:

Sybilla hellespōtiā i Agro troiano vico Marmesso circha oppidū Bergtheū natā hisdez ē tēpōib^o fuisse Solinus scribit. Que de xpo varicinās dixit. Nascet iesus xps de casta. Balthasar Eulmerodach regis fili^o seu nepos quintus caldeoꝝ rex hoc āno post p̄ez regna re cepit; z teste Josepho regnauit ānis. 17. Cuius regni anno primo Daniel prophā quartā visionē vidit; quā quattuor in mari āngeles ac quattuor bestias vidit; leonē. s. vrsū; pardū z apū; pro quibus quattuor p̄ncipalia designat regna; ne nō z decē cornua; que alia sunt de tē sub alterna regna; Uiditq̄ p̄terea sub eodē rege quintā visionē; cū arietē cornua excel sa habentē videret. z hircū i predictō arietē effrenatū; vt p̄z Danielis. 8. sexta autē nō mul to post ei cōtigit visio; q̄ dū Cyrus p̄sarū rex z Darius Medoz rex castramerati contra eum in Babiloniam obsiderent dum sacrilegus in conuio cum p̄ncipibus suis z concubi nis recumberet z de vasis dñi biberet que Ruus Nabuchodonosoz de hierusalem tulerat

uestigio vididit de muro manū venientē et in pariete has litteras scribētē. f. Mane: The
 (bel phares que latine. vt. exposuit Daniel. sonāt Numerus Apensio diuisio: Qd Daniel
 regi exponēs dixit: Deus o rex ob sacrilegiū suū dīnumerauit. i. vite tue et regni tui tempus
 quia tibi parū superesse decreuit qui illud franget et p̄tis ac medīs distribuet: ac sic nō m̄l
 to post et ipse Balthasar captus ē et ciuitas a cyro persarū rege aduersus fortissime dim̄ can
 te tradita ē et funditus euerſa et adeo vt nullū tante vrbis remāserit vestigiū: s; eā que mo
 do stat cambyses cyri filius alio i loco condidit.

4656 543 Darius at Astyagis medoꝝ regis frater qui Babylonioꝝ rengū cū cyro cognato suo destru
 pit tūc quidē qñ Babylonē inuasit annū habebat sexagesimū fm̄ hic Danielē propham et
 Babylonia sumēs visis eius miraculis secū in mediā duxit et eū oī honore celebrauit ita. vt
 quasi soli cōcta videretur comissa: nā vnus et precipuus iter oēs satrapas hebatur: p̄ qua
 re apud ceteros crimine inuidie plurimū laborabat: Et dū aduersus eū aliquā quereret oc
 cationē nullā pbabilē inuenire poterant causas eādē vidētes eū frequenter orātem accusa
 uerūt eū regi et cōpulerunt eū i lacū leonū recludi. vt deuoraret ab eisde et cū p̄ tridū ibi
 dē fuisset: nihil mali ab eis passus est: s; inromissis inimicis satrapis i monēro deuorati sūt
 quibus deuoratis rex q̄ actū fuerat in oī regno diulgauit laudās Deū Danielis quē cole
 bat asserens eū verū et oipotentē esse solū: verū mortuo Dario regnū medoꝝ oīno in persā
 rū Monarchiā cessit.

4670 529 Cambyses cyri regis filius secundus psarum rex sexagesimo captiuitatis anno post patrem re
 gnum accipiēs regnauit annis. 8. hūc cyrus p̄ Assirioꝝ regno primo proficiens Nabucho
 donosor cognominauit qui et apud Esdā Artaxerſes et apud Iudith assuerus dicitur q̄
 imperium suscipiēs militari gloria atq; iusticia cū quadam crudelitate mixta in suos dese
 uens etiā patrem supauit: vnde et imperij fines. vt ex Iudith historia hētur: longe lateq;
 diffudit nec per se bella s; per holophernē impigerimū imperatozem gessit et Ziphaxath
 medum qui in Ebarhatis ciuitate surrexerat quāq; et muris turribusq; in expugnabilem
 reddiderat p̄mo regni sui anno superauit et iterfecit: indeq; Ethiopes nō multo post non
 incruenta pugna subegit ac multas alias puñcias et regna suo adiecit imperio: Et vt solus
 haberetur deus oēs puñtiarum deos exterminari mandauit: at holophernes imperator ip
 sius cum iudeos in Bethulia existentes incredibili multitudine ex mandato regis obsideret
 dentq; a Iudith hebreā muliere formosissima deo sic volente somno vinoq; sepultus in cu
 biculo papiliois sui occisus ē et oīs eius exercitus relicis innumerabilibus spolijs a iudeis
 fusus et fugatos ē. Quam ob cladem Cambyses toto tempore vite sue iudeis infensissimus
 et inimicus existens instauracionem vrbis et templi interdixit. Adeo etiam crudelis extitit
 vt non modo in extraneos verū etiam in proprios cedes cruentissimas exercuerit et Smer
 dim germanum parvulum suspitione regni per praxarſpem amicum suum occulte interfe
 cit: postea quoq; in Egyptum ac: edens eius cōctos vastauit fines et ibidē Babyloniē cō
 didit aliam: indeq; regrediens (vt herodotus in tertio testatur): cum regum ceruicibus in
 Syria portaretur in Achatana vrbē debitū naturale persoluit: De cambyse isto valerius
 in sexto sic refert: Qd iudicis male iudicantis pellem detrahi fecisset: selle iudicarie vbi filiū
 suū iudicē p̄stituerat apponi percepit dicens

Sedens sede ista iudex inflexibilis sta: amanibus reuoces munus et ab aure preces Sit tibi
 lucerna lux lexq; pellis paterna.

Egyptioꝝ regni defectio.

Egyptus q̄nto Cambysis regni año in monarchiā psarum p̄ cambysē transferretur: in qua
 depositis primū vn̄uersus deoꝝ tēplis et vn̄uersam religionē vastauit: cuius reges libēt
 sine: vt mortis ē: sub epologo p̄memorare nisi eoz gesta vetustas obliterasset. Neq; cōgruū
 videtur singulos reges absq; tēporibus vel eozū gestis dīnumerare.

Judith vidua castitatisq; exemplū Merari cuiusdā nobilis iudei ex filijs Symeon filia. Ma
 naseq; quondam vxor mulier siquidē prestantissimi at̄ et incredibils aspectus his tēporibus

postq; holopherne p̄cipē obrūcass; tāto in p̄cio apud iudeos habitus est vt petis dieb⁹
vite sue oibus iudeis prefereret & triumphali laude perperuisq; p̄conq; celebraretur: quā
nō solū feminis p̄tulerūt s; etiam v̄ris imitabile exhibuerūt quia castitatis eius remune-
rato: virtutem et talem contulit vt inuictam omnibus vinceret & insuperabilem vinceret:
Nam holopherne interfecto ciuitateq; liberata apud iudeos tamq; regina vixit. Et cum cē
tum & q̄nq; annos compless; moziens apud virū in Betulia cum ingenti luctu & pompa se-
pelitur: cuius liber cum apud hebreos inter Agiographa hēretur i Nicēna Synodo i san-
ctaz scripturā numero fuit computatus

Smerdis tertius persaz rex octauo & sexagesimo iudaice captiuitatis anno cambysē i Sy-
ria mortuo regnū suscepit & regnauit mensibus septem Cambysē enim sine liberis defuncto
Patizetes quidā magus smerdis huius frater quem rebus suis Lambyses p̄fecerat & do-
mus sue p̄fectum reliquerat sc̄s smerdīm Lambysis fratrem esse sublatum hunc fratrem
suū nomine & facie smerdi similitum regē declarauit: sed post menses sex p̄axal. e nobili
persa superueniente qui (vt herodotus in tertio scribit) Smerdīm Cambysis fratrem iussu
ipsius regis occiderat fraudem omnem apperuit: p̄pter q̄ darius histaspis filius confestis
coniuratione cum nor. nullis persarum nobilibus facta Smerdīm & eius fratrem patizie-
tem Cambysis cognatum trucidauit & ipse post triduum persarum rex constitutus est sicut in
.3. herodotus scribit.

Darius itaq; histaspis filius quartus persarum rex anno septuagesimo captiuitatis persis re-
gnare cepit & regnauit duobus annis alijs in computatis triginta sex annis hic herodoro-
li. histor. 4. teste) cum cognouisset Smerdīm patizetis fratrem persarum regnum occupasse
facta coniuratione cum sex alijs nobilibus Smerdīm tam regem & patizetem magū eius
fratrem (vt diximus) trucidauit quo mortuo ita inter eos de persarum regno conuenerūt
vt cuius eorum equus sequenti die prius in ortu solis hynitum ante regiam emitteret ille
persarum rex haberetur: Quod dario huic qui votū deo vouerat & Oebaris stabularij sui
solertia contigit. Nam darius: vt secundi libri Efdze habet historia: dum p̄uatus ess; deū
orauit q̄ si fieret rex omnia dei vasa quāta Babylonie inuenirentur ad templum hieroso-
limorum mittere se promissit quod & factū est: Ea quippe nocte Oebaris stabularius equā
ante fores rege darij equo supposuit atq; manum in genitiuam eque partem dimisit, cūq;
mane factum fuisset ad determinatum locum magi venientes Oebaris stat in manum ad
equi darij nares admouit quo odore ad voluptatem equus iritatus illico ante omnes hi-
nitum dedit: Quo facto euestigio darius rex creatus est: Qui suscepto regno Atosam cā-
bysis filiam: viro suo patizete mago interfecto: duxit vxorem ex qua p̄ter xersem etiam
alios suscepit filios. Moxq; explendi voti sui causa Zerobabel Salatiel filium iudeorum
p̄ncipem constituens dedit ei epistolas & auctoritatem vt iudeos qui in caldea erāt i hier-
usalē reducere posset: insuper & vasa queq; reddi iussit mandauitq; p̄terea omnibus
per circuitum nē iudeis edificanti bus molestias inferent sed in structura templi per singu-
los annos viginti argenti talenta darent eos quoq; iudeos qui e Babylonia ad condēdaz
hierusalem venerāt voluit esse liberos acceptis itaq; Zerobabel eplis e Babylonia p̄se-
ctus est & nunciauit fratribus suis qui omnes deum benedicientes ascenderunt & templū
edificauerunt: Cruelles tamen darius habitus fuit qui cum aliquando Scythis bellum i-
ferre vellet & multos in exercitum redigeret ab arbace nobili viro & sene rogatus vt e trib⁹
eius liberis in militiā ascitis vel vnū ad senectutis sue solatium sibi reliquere dignaretur
duoz v̄ro opa vteretur: respōdit se oēs permitturū & nō ita multo post eos occisos corā
patre proiecit: Multa quoq; alia huiusmodi recēri possent que breuitati studentes omit-
timus v̄rū anteq; e vita discederet ēgyptus ab eo defecit

Zerobabel autē illius Salatiel filij Joachin regis iuda his temporibus apud iudeos ma-
ximo in p̄cio habitus est a cyro etiam rege princeps populi designatus p̄imum ex caldea
iudeos ad propriam p̄uinciam reducere cepit & templū reedificare: concedente cyro: in

521

4678

520

4679

cepit: Nam cyrus idem rex cū legisset Isaiam qui ante annos centum predixerat nomē suū
 ⁊ q̄ populū dei remitteret ad propriā terram ⁊ templum rehedificaret deo admirās quod
 dam impetu impulsus magnificam scripturam implere decreuit Et conuocans Zerobabel
 ⁊ alios clarissimos iudeoz qui erant in Babylone dixit se concedere vt ad propriam terrā
 remearēt at Zerobabel susceptis eplis ꝑfectis ꝑuocatis iudeis ⁊ Jesu ꝑncipe sacerdotū cuz le
 uitis cū quinquaginta milib⁹ iudeoz in iudeā ꝑfectus ē direxerat autē rex cyrus epistolas Sy
 rie Satrapis vt eos non impedirent ciuitatē ⁊ templum reponere; sed duz iudei templi fū
 damenta mitterent et ninus: vt Josephus scribit; circa edificia festinarent a Satrapis pec
 cunia corruptis impediti sunt; quod Cyrus ad bella occupatus ignorabat Mortuo q̄ Cy
 rō eius filius cambyses qui erat natura maliuolus vetuit ne in structura procederetur ⁊ sic
 per nouem annos opus fuit impeditum vsq̄ ad secundum annum darij regis verū Zo
 babel hic cum darij carissimus esset ⁊ inter aulicos ꝑncipuus corporis darij custos habe
 tur ac etiam sapientior in problemathe concis apud ipsum iudicatus fuisset ab eodem cō
 plende domus dñi ⁊ vrbis licētā ⁊ auxiliū obtinuit ⁊ regressus cū igēti glia oia ꝑfecit: hic
 autē genuit filiū noie Abiud qui genuit Elyachiz qui Azo: qui Sadoch. ⁊ cetera vt Mat
 theus in ꝑncipio euāgelij testatus ē.

Jesus Josedech summi sacerdotis iudeozū filius ⁊ ipse summus pontifex anno secundo da
 rij regis: cum iam sedisset annis octo: veniens iterato cum Zerobabel ⁊ innumera multā
 tudine iudeozū in hierusalem ad reponendum templum cum septimus uenisset mensis ex
 quo ibidem applicuerunt congregans vniuersam ꝑuinciam construxit altare i loco quo
 ꝑius edificatum fuerat legitimas hostias secunduz legē Moysi obtulit insuper ⁊ dies ta
 bernaculozum celebravit ⁊ ritus oēs instaurare conatus est hisq̄ gestis cepit renouare tē
 plum s; paulo post defunctus ē.

Joachim autem ipse filius post patrem in pontificatu succedens sedit annis. 26. Sub quo
 Zerobabel ꝑphetantibus ⁊ adiuuantibus Agro ⁊ Zacharia templum ⁊ ciuitatem repo
 suit. ac libertatis immunitatem obtinuit Edificato autē templo ⁊ ianitoribus per singulas
 templi portas constitutis ac pasca cum innumerabilibus holocaustis celebrato cum opti
 mam gubernationem iudei habere cepissent deinceps libero existente iudeozū populo cu
 ra gerandarum rez sacerdotibus cōmiseret vsq̄ quo regnare cōtigit nepotes Asamonei
 .i. Machabei seu Aristobolus qui sibi ipsi Diadema imposuit cum ante: vt dictum est: cap
 tiuitatem ⁊ transmigrationem reges ⁊ iudices fuissent ac sic pontificatu ⁊ gubernatione su
 septa legum paternaz calamitate permotus edificato templo ⁊ sacrificijs celebratis etiam
 ad componendos mores ⁊ ad exornandam vrbem ita animū adiecit vt breui conualescēs
 meliorem faciem ꝑse tulerit: Et hanc obrem non modo pontificem sed patrie patrem cū
 omnes appellauere.

Templo itaq̄ dñi in modum castri sexto regni darij anno ꝑfecto qui fuit secundus annus
 sexagesime sexte olympiadis mensq̄ octauo ꝑsul ante Joachim ꝑdicto pontifice a Ze
 robabel ꝑncipe tribuum iude ⁊ Beniamim cum munitissimo muro qui fuit quadragesi
 mus sextus annus regni persarum a ꝑmo .i. anno regni cyri regis quo ꝑmissi fuerant iu
 dei templum rehedificare ita vt illud euangelicuz verifictur. Quadraginta ⁊ sex annis edi
 ficatū est tēplum hoc: quo ꝑfecto Joachim pontifex cū sacerdotibus surgens cū tubis ⁊ or
 natu solemnī laudauerūt deū laudibus q̄s Dauid ꝑius eis ostenderat clemēs autē i ꝑmo
 stromate his conuenit dicens. Et ꝑseuerauit captiuitas annis. 70. vsq̄ ad secundum annū
 Darij filij hystapsis qui regnabat persis Assyrijs atq̄ egyptijs sub quo Ageus ⁊ Zacharias
 ꝑphetauerūt sacerdotioq̄ functus Josedech: ⁊ cōsumato tēplo illud duodecimo mense
 cū oi apparatus dedicauerūt. Et hec fa templi dedicatio fuit: quo dedicato: vt secundus Ma
 chabeoz h3 libcr: ignis qui in puteo ex altari sublatus ⁊ absconditus fuerat cum oino exi
 tus esset confectum reuiuixit.

Viri doctrinis excellentes.

4680

519

4684

515

Xenophanes conophonus p̄bus hīs rēporibus: vt Eusebio placet: clarus fuit: hic or̄themenis cuiusdam greci filius fuit qui cū viginti esset annor̄ a prima pulsus quinq; 7 sexaginta annis relegatus stetit sicut ipsemet testatus est: Et sunt qui dicāt cum neminem audiuisse: scripsit autē contra Esiodū 7 homerū elegias. fuit quoq; eiusdē nois vir prima lesbias poeta iambicus de quo nihil nobis constat

Theogonus etiā poeta grecus hoc eodē tēpore: teste Eusebio: floruit: de quo plato in libro de legibus sepe meminit

Saphos lesbia ex Mitilena vrbe oriunda altera poetrix hac etiam tempestate inclita fuit que adeo generose mentis extitit vt etate florens 7 forma non contenta solum litteras sūgere plurimas sed ampliore seruoze animi ingenijq; suasa viuacitate cōscenso studio vigili p̄ abrupta parnassi mōtis se felici ausu musis immiscuit a quibus gr̄a accepta modulos lyricos expromere nō dubitauit a qua id genus versuū Saphici ab ea dicti sunt: de qua ouidius in secūdo de tristibus sic meminit dicens lesbia quid docuit Sapho nisi amare puellas 7 de remedijs li. 2. Me certi Sapho meliorē fecit amice: 7 p̄pterea illi erecta fuit statua enea 7 suo nomini dicata eo q̄ iter celebres poetas fuerit nūerata: Eius tñ opa maior̄ negligentia amissa sunt: verum si danda sit omnibus fides in felici corrupta amore fuit q̄ phanoniem cretensem nimium amauit que demū spe frustrata ex leucano saxo se precipitē dedit atq; interijt.

Rodopes meretricis mire pulchritudinis mulier hoc etiam tempore floruit 7 cū Esopo fabularoze (sicut herodorus tradit) captiua fuit: hec in egyptuz deportata a crasse Saphonis fratre (qui forte venale vinū eo ex lesbo deuexerat) maxima pecunia redempta fuit: Cuius reymeminit Saphos soroz in epistola ad phaonem cum ait: Arsit inops frater victus meretricis amore. multaq; cuz multo damna pudore tulit tantas namq; hec meretrix suo coherctio confluat opes sicut docet pli. li. 26. histor. vt apud Memphim pyramidem laudatissimam extrui fecerit: suntq; qui putent q̄ cum aliquando lauaretur ab aquila calceus sibi fuisse ablatam 7 in caput cuiusdam regis fuisse delatū cuius augurio commotus rex sciscitans cuius is calceus fuisset 7 re cognita: Rodopē duxisse vxorē hec Strabo plinius vero asserit Esopi p̄seruā 7 contubernale fuisse.

Dyndarū thebanū poetā hisdē etiā tēporibus floruisse Eusebius dicit: qui teste Quintiliano in. x. d̄ insti. ora omnium lyricor̄ princeps fuit. s. spūs magnificētia sentētis figuris beatissima rez verborūq; copia velut quodam eloquētie flumine: vnde horatius in. 4. carminum eū nemini meritō credidit imitabilem 7 ideo p̄pter eius clarissimas virtutes a Macedonie regibus plurimū fuit dilectus: mors tñ eius nō vulgaris extitit cū a diuersis 7 maxime a valerio maxio proscribit q̄ cū i Gymnasio sup gremio pueri quo vnice delectabatur deposito capite se quieti dedisset decessit incognitus.

Romanor̄ regū occasus

Lucretia matrona romana omnium romanorum mulierum pudicissima formaq; ac elegātia clarissima lucretij spurij romani viri filia 7 coniunx tarquinij collatini olim egregi fratris tarquinij p̄isci filij: hoc anno qui est nonus regni Darij persarum regis a sexto tarquinio: Tarquinij superbi filio per vini stuprata semetipsam interfecit nam cū Tarquinius superbus Ardeam obsideret civitatem apud collarij oppidum quidam regij iuuenes isimul cenare ceperunt inter quos collatinus lucretie maritus erat 7 cum cenassent vt moris est confabulantibus iuuenibus sermo de honestate coniugum inter eos incidit. Et cum suam vniuersiq; alijs preferret in hoc consilium ventum est vt consensu equis ad domum mulierum accederent 7 cum domos vniuersiusq; inuisissent etiam collarium deuenientes lucretiam lanificio vacantem sine vlllo ornatu inuenerunt que omnibus prelata fuit: Collatinus autem omnes iuuenes benigne in domo suscepit in qua dum honorarentur sextus tarquinij superbi filius impudicos oculos in honestatē lucretie iniect: vnde 7 post pacuos dies infans iuuenis relicto castris ad domum lucretie: viro inscio: peruenit vbi a lucretia tam

q̄z viri consanguineus comiter susceptus est: sed postq̄z in nocte domum omnem tacitam sensit extracto gladio cubiculum lucretie intrauit ⁊ illam per vim violauit ⁊ inde statim recessit lucretia autem mane facto confestim ad lucretium patrem ⁊ Brutus mariti patruuz ac alios necessarios ⁊ affines misit illosq̄z omnes vna cum viro suo accersuri fecit. Quib⁹ aduentibus que in nocte illa a sexto passa fuerat cum lachrimis enarrauit: Et cum illā flentem consolarentur acceptis primum a patre alijsq̄z omnibus dextris infidem adulerū vlciscendi cultrum quem sub veste celauerat educens dixit: Ego me si peccato absoluo supplicio non libero ⁊ sine mora (vt ouidius ait) celato fixit sua pectora ferro. Et cecidit in patris sanguinolenta pedes tunc quoq̄z tam moriens ne etiā procumberet inhoneste respexit ⁊ hoc etiā cura cadentis erat eaq̄z mortua cum pater marit⁹ sq̄z in lucu occuparetur Brutus eius auunculus confestim cultrum ex lucretie vulnere extractum sumens cruozem preferentem magna voce dixit: per hunc castissimum sanguinem iuro me deinceps quacūq̄ vi potero tarquinum persequi superbum ⁊ nūc illum neq̄z alium rome regnare passurum: traditoq̄z cultro colatino viro mox qui aderant omnes iurarunt Bruti sequare preceptum sumptis armis confestim ad expugnandum reges Brutum duce secuti sunt facio itaq̄ impetu tarquinum regem cum liberis ⁊ vxore vrbe excludentes eidem imperium ablerunt: quo pulso ex senatus populiq̄z romani sententia perpetuo exilio relegari cum vxore ⁊ liberis iuberunt: Lucretia igitur violenter compressa et si nullo adulterio fuerit maculata consensu quia in preclaris eius laudibus dictum est duo fuerunt ⁊ adulterium vnus admisit: tamen: vt diuus pater Aug. primo de ci. dei. c. 19. ait: quia in se vlta fuit crimen alienum alterius sceleri addidit suū: tarquinio igit expulso romani reges defecere cuz ibidē regnatū fuiss̄ ab vrbe condita vsq̄z i presēs tēpus sub septē regibus annis. 240. quoz noia ⁊ tēpora hic sub Epilogo iterato tradūtur.

Romanoz regū Epilogus

Romulus	1 añ	38	Anc⁹ marci⁹	4 añ	23	Tarquinus supbus	añ 35
Numa pom	2 añ	41	Tarq̄ni⁹ ple⁹	5 añ	37	Quibus in vnum suppucatis	
Tuli⁹ hosti⁹	3 añ	32	Seruius	6 añ	34	fiunt anni. 240.	

Consules romanis instituūtur.

4628 511

L. Jun⁹ cognomēto brutus ⁊ L. collatius lucretie olim maritus hoc anno quē est. 10. regni Darq̄ persarum regis ⁊ primus sexagesimeprime olympiadis annus post exactos reges rome a prefecto vrbis ex commentarijs serui tulli primi romani consules creantur. Et hi primi consules omnia iura omniaq̄ insignia regalia per annum tenuere nisi q̄ fasces ambo n̄ habebant ne romanis duplicatus terroz videretur verum Brutus tantummodo collega concedente fasces habuit: Hac quippe de causa apud romanos annui consules constituti sunt ne per diuturnitatē temporis amplius insolecerent sed alter per alterum coereretur brutus itaq̄ videns populum romanum noue libertatis esse cupidum ne regis donis deinceps flecteretur iureiurando omnes astrinxit quantinus neminem rome vniq̄z regnare pmitterent. inde haud multo post collatinum tarquinium q̄ romanis tarquiniozum nomē graue esset a consulatu abrogarunt qui sumptis omnibus rebus suis cum suis tarquinis apud collatium reliquam vitam duxit: Brutus vero ex comitijs. P. valerium sibi collegā creauit quo etiā adiutoze reges eiecerat: sed cum Tarquinij rursus per predictionem ad imperium aspirarent ⁊ multi (eorum subornatione) cum ipsius Bruti filijs aduersus comunem libertatem coniuressent fraude deprehensa confestim Brutus de filijs primum reliq̄sq̄ proditoribus supplicium sumpsit propter quod quidam egregius poeta sic inquit narosq̄ pater noua bella mouentes ad penam pulchra pro libertate vocauit infelix vt cumq̄z ferent ea fata minozes: vincit amor patrie laudumq̄z immensa cupido: sumpta igitur de proditoribus de pena: Brutus cum collega ad bellum tarquinis inferendum statim se preparat atq̄ in expiditionem vadens cum in certamen ventum esset Aruns Tarquinij filius cocitato equo aduersus Brutum telum direxit nec minus Brutus ardenti animo sit obuiam

et ita concertantes adeo se mutuis confodere vulneribus vt transfixis hastis ambo mortui decederint Brutus autem adeo pauper obiit: vt publico sumptu ad eum sepeliendum opus esset quod postea eius exemplo multi romanorum (vt liuius ait) laudis auidi pecunie cupiditatem penitus ase abiecerint Et tunc domi industria fuit foris iustuz bellum animus qz in consulendo liber: quibus rebus ciuitas libertatem consecuta et modico tempore ad modum exortuerit: mortuo itaqz Bruto eodem anno Sp. Terpitinius in eius locum substituitur quod etiam intra paucos dies emortuo hortius puluillus in locum eius subrogatur qui cum postea pontifex factus fuisset: vt valerius maximus inquit: dum aliquando Deorum edem dedicaret et in solemnium verborum nuncupatione postem teneret mortuum filium audiuit: Sed eam ob rem nec manum a poste amouit: nec vultum a publica religione ad priuatum dolorem deflexit ne matris potius qz pontificis partes egisse videretur Nec igitur anno primo consulum rome gesta sunt quo anno populo romano quinqz consules contigit habere.

Publicola romanus patricius cui publico valerio proprium nomen ante fuerat et ipse per hoc tempus expulsis Tarquinis vna cum Bruto in locum Collatini consul e suffectus: qui commissa pugna in qua Brutus occubuit ipse de Tarquinij exercitu quindecim milia et trecentos viros interfecit: qua victoria primus ex consulibus in curru quadringo inuectus triumphauit que res: vt liuius ait: pulcherrimum spectaculum plebi sine vlla invidia prebuit fuit itaque hic publicola magne iusticie et equitatis vir: Qui aliquando: vt plutarchus scribit: audiens ab amicis se a populo improbari quod domum habitaret sublimem non egre tulit sed nocte eadem adhibitis fabris domum suam demoliri et funditus everti fecit. Quos aspicientes romani eius animi magnitudinem admirantes dilexerunt eum: domumqz multo illa ampliozem et excelsiozem edificarunt tantumqz: eam obrem: amorem a populo promeruit vt potestatem quam velle subrogandi sibi college sit consecutus: Qui statim lucretium lucretie patres sibi subrogauit cui quod esset senior fasses tradidit: Quo paulo post mortuo horatio: vt dictum est: substituitur tunc Tarquinius vna cum persona rege magno cum exercitu iterum romam venit: publicola secundo et Tito lucretio consulibus designatis: et pugna cum romanis conferta vbi suos publicola in fugam versos vidisset repente cum subsidio pro portis occurrit ac iuxta fluuium prelio commisso tam diu hostium impetum sustinuit quo ad multis acceptis vulneribus in urbem reportatus est attamen auxilio horatii ciuitas defensa est nam stans ante pontem accriter arcebat hostem quoad socij post se pontem interrumpunt sicqz armatus in Tyberim desiliens Tyreno telo saucius ad alteram fluminis ripam tranatauit: imminente deinde vbi alius posene exercitus separatim in agrum romanum impetum fecit contra quem iterum publicola tertio consul factus pugnans quinqz milia thuscozum peremit: tandem ob mirabile mutij scenole facinus posena pacem cum romanis composuit posteriori etiam tempore quarto iam consul factus bellum contra Sabinos gessit quos euestigio etiam oppressit. Ex quo populus Ro. ex hostium spolijs mirabiliter ditatus est: quibus optime gestis: post se alijs designatis consulibus: cum in omnibus eius vite partibus optime vixisset paulo post e vita discessit: in cuius quidem funere: vt plutarchus refert: quisqz substantiarum quarum parte contulit.

Dictature dignitatis institutio

Nono autem post exactos reges anno: vt Eusebius habet: rome noua dignitas. s. dictatura creata est et equitum magister qui dictatori in omnibus obsequeretur: sed quo anno aut quis primus dictator vel sub quibus consulibus creatus sit parum constat licet Eusebius in predicto anno et largum dictatorem primum et Sp. cassium magistrum equitum scripserit: Institutus itaque est dictator vt auctoritate et potentia hostes consules prederet eo maxime qua posena clusij rex: ea ciuitas thusca erat: armis Tarquinium superbum reducere conatus esset. Quod ne fieret dictator obstitit: verum pace perfecta in amicitiam populi Ro. plena sumis receptus honoribus ac donis magnis discessit. Eo aut tunc rome cesu habito iuenta fuerunt hominum

centum viginti milia.

Alexander decimus Macedonū rex vigesimo octauo darij regni post Amynthā regē Ma-
cedonibus regnare cepit ⁊ regnauit annis. 43.

4700 499

Coriolanus patricius Ro. cui, S. martius antea nomen fuit egregius bellator: ac strenue vir-
tutis adolescens his temporibus propter virtutis sue prestantiam a romanis summo i ho-
nore habitus est qui: vt plutarchus ait: ab incunte pueritia ita corpus ad omne genus pu-
gne exercuit vt cursu peragilis in capiēdo pugnandoq; in eluctabile pondus habuerit: hic
itaq; paulo superius exacto Tarquinio iam pubescente adolescētia prima meruit stipēdia
qui statim cum romanum in bello succumbentem videret inspiciente dictatore eo prius p-
fecto irruentem confodit hostem q̄zobrem illum dictator queritā don auit corona: quo ho-
nore stimulatus ipse sibi fortitudinis emulationem proposuit: cumq; multa romani decer-
tarent bella e nullo sine corona aut premio discessit ceteris enim virtutis finis erat gloria:
huic vero glorie finis materna erat letitia. Nec sibi honori magis aliquid ducebat q̄z vt eū
coronis ornatum aspiceret mater. Pauloq; post id tempus bellantibus romanis aduersus
volscos ad coriolorum oppidum comissa est pugna vbi cum romani retrocederent ipse cū
paucorum manu in pugnam peruolans prostrauit omnes qui secum conserere a usi sunt re-
pressoq; illorum impetu illos pallantes vsq; ad portas fugat ⁊ paucis eum consectantibus
portas irrumpit vbi incredibile confecisse certamen traditur redacto etiam in potestatem
oppido cum pecunias oblatas pro parta victoria spreuisset coriolani cognomen ei decretū
est. Pauloq; post petente eo consolatum ac ostendente cicatrices quas per tredecim annos
bellando exceperat licet a concitiis eius virtus veneraretur tamen non eidem statim q; postu-
labat concessum est: instante autem in comitiorum die: ob maliuolentiam plebee multitudi-
nis: denegatus fuit ei consulatus qua iniuria laceffitus ac plebi insensus discessit. Et post n̄
multū tempus etiā a tribuniis accusatus perpetuo mulctatur exilio ac ipse statim cū Tullo
volscorū principe se cōiungens Dux belli efficitur moxq; romanos bello suscepto eorum
agrum inuadēs maximā predā exortauit deinde cyrcē romanorum coloniā capit ⁊ depo-
pularis latinoꝝ finibus multos cōtra se arma ferentes vi cepit. Postremo lara de eius redi-
tu rogatione cū intellexiss; plebez denuo sibi fuisse aduersatam stimulatus castra ad Celias
fossas (qua. draginta ab vrbe stadijs distātes) collocauit propter quod romani timore perter-
riti primo legatos secūdo pōtīfices cum insulis ⁊ suis insignibus velatos supplices miserūt
qui frustrati redire tertio cum iam vndiq; desperatio romanoꝝ aios intrass; veturiā ei⁹
matrem ⁊ voluminam cōiugem mittunt promittentes liberū in ciuitate reditū modo ab vr-
be castra submoueret ac ille cum cura legatis ⁊ pontificibus respondiss; matris precibus p-
motus volscos ab obsidione remouit propter quod Tullus odio inuidiaq; stimulatus tan-
dem coriolanū neci dedit.

Veturia itaq; Coriolani predicti mater e ipsa per hoc tempus iam senex laudabili opere an-
nos suos in viriditatem traxit perpetuam. Quis filium suum (qui insensissime urbem ob-
sidebat) quem legatorum maiestas ⁊ pontificum reuerentia nequiuertant ipsa ab ira retra-
xit durissima ⁊ eius propositum vertit in bonum nam relinquens obsidionē ciuitateꝝ libe-
ram dimisit. Ob cuius mulieris beneficium ne ciuitas ingratitude argueretur ex Sena-
tus consulto ad perpetuam rei memoriam: eo in loco quo hec veturia filij iram moluit tē-
plum ⁊ Ara fortune constructa sunt insuper cum nullus vsq; in id tempus vel modicus a
viris mulieribus prestaretur honor: sancitum est vt mulieribus homines semper assurge-
rent ⁊ in via eis cederent quod nunc vsq; apud nobiles seruatur ⁊ q; eis liceret vri auro ⁊
purpurea veste: aureisq; fibulis ⁊ armillis insup etiam ex eodē senatus consulto eisdē adie-
ctum fuit: qd̄ antea nō licebat nec ēt in ciuitate n̄ra ex statuto licet: possent hereditates con-
sequi quoruūq; parētū nec in merito quidem cū suis precibus steterit romana libertas:
veturie igitur mulieres gratias referant ⁊ eius collant perpetuum nomen que tot bona
eius contulit.

Tribunatus officij institutio.

Rome decimo octauo anno post exactos reges seditione facta populus a patrib' discessit mo-
temq; auctinum armis obtinuit vbi ⁊ multis diebus sedit cumq; libertatez obstinato cla-
more periret oratione Memmij agrippe prestantis eloquentie viri ⁊ populi animi mitiga-
ti sunt ⁊ Tribuni plebis ac alia iura a patribus concessa sunt. Erant autem tribuni plebis 494 4705
quasi proprij iudices ac defensores quibus populus a consulibus senatuzq; protegebatur:
sed dictator: (vt dictum est) omnibus his maior erat cuius dignitas ⁊ potestas non annualis
sed quinquennialis erat Memnius vero agrippa eo ipso anno quo inter patres populuzq;
pacem composuit cum omnibus gratus caruzq; haberetur ex peste defecit: eo enim tempo-
re ea pestis ⁊ fames adeo Romanos attriuit tam in hominibus quam in iumentis vt vol-
sci qui ad tertium vsq; lapidem ab vrbe pabulabundi venerant neminem: vt liuius scri-
bit: obuuium haberent

Fabiorum clarissima familia tempestate hac inter ceteras vrbis romane familias cum po-
tetissima ⁊ primaria haberetur. S. horatio ⁊ L. Memmio: cosulibus elatione ducta pro-
prij sumptibus bellu cōtra vientes sumens in vno conflictu sex supra trecentos eiusde sa-
mille milites patrij ordinis viros amisit: que quidem clades: vt liuius inquit: fabioruz fa-
mille quasi exitium fuit: Nam vnus dum taxat adolescentulus superstes relictus ex eadez
familia fuit: Qui postea bello domiq; reipn maximo fuit adiuuenteo. Et hic genus et no-
men plurimum auxit.

Quintius cincinnatus prestantissimus romanorum dictator: de quo diuus pater Aug 5. de 492 4707
ci. del. c. 10. meminit his temporibus cum agriculture operam daret a senatu rogatus pul-
uere ac sudore absterfo dictature dignitate iuitus suscepit q̄ suscepta vt erat igētis ai vir sta-
tim exercitum colligens vna cum L. Tarquinio equitum magistro non modo romanos
hostibus obsessos liberauit sed ⁊ hostium quoq; exercitum superatum captum vincuntuzq;
cum innumerabili preda romam perduxit: quam quidem predam ex hostibus oblataz nō
sibi sed militibus concessit quibus optime gestis ipse sexto ⁊ decimo die sponte dictatura
a se abdicata ad agriculturam redijt.

Viri disciplinis excellentes.

Democritus Abderides philosophus per hoc tēpus: Eusebio teste: floruit. Qui vt herodo-
to in. 6. li. placet primo quosdam Magos caldeos audiens adhuc puer theologiam atq;
Astrologiam optime didicit deinde vt ⁊ Geometriam perciperet in persidem ⁊ ad mare pe-
rexit. Postq; etiam ad cognoscendas res diuinas in Caldeam Athenasq; se transtulit vbi
a nullo cognitus ipse Socratem cognouit tandem doctissimus in patriā reuersus patrios
agros ⁊ innumerabiles opes reipu sue concessit satius ducens eum paupertate studiorum
libertate letari: quam opum seruilī cura vexari. Nam in horulo suo iuxta vrbis muros
ad contemplandas reruz naturas se contraxit: vbi ⁊ vt nature secreta subtilius rimari pos-
set: sicut cicero in quinto tuscula. questionum refert: oculos sibi ipsi effodit: vixit autem an-
nos. c. 7. 9. De cuius morte varie auctoz sunt opiniōes. Scripsit at Democritus hic vt la-
ertius tradit hęc que subiecta sunt de medicina de naturalibus de carmine: De homeri v-
sibus. De poesi De venustate carminis De agricultura De moralibus ⁊ De multis alijs q̄
a laertio traduntur: vnde ⁊ legendū pre ceteris nōnulli putant ex cuius sententijs hanc op-
timam habemus. Conuenientius est vt parcitatem in tuo serues q̄ luxum in alieno parci-
tas enim necessitatis remediuz est: vt medicina damnoz: Sex vero Democritos fuisse
laertius dixit: quorum primus hic secundus Chius qui fuit musicus ⁊ huic ptemporane-
tertius sculptor: quartus qui de templo Diane Ephesine scripsit quintus poeta qui Epigrā-
ma edidit: sextus pergameus orator insignis.

Deracitus phus Africanus cognomēto Scorinus hoc ipso tēpore: vt Eusebio placet: in p̄cio
fuit cui? libri adeo obscuri fuere vt a pbis vsq; intelligerent vnde ⁊ pp̄ eozum obscuritatem

heraclitus dicitur fuit tenebrosus: Qui cum in ultimo vite a discipulis quereretur: vt notabile quid in medium profereret. Nihil respondit: sed digitum voluens significabat oia inferiora in continuo motu esse.

Eschilum poetam tragicum cum superioribus floruisse Eusebius dicit: qui vt horatius in poecria ostendit plurimum tragediam exornauit. Et propterea Quintilianus de eo sic ait. Eschilus tragedias primus in lucem protulit: sublimisq; et grauis ac grandiloquus sepe vsq; ad vitium: sed rudis in plerisq; et in compositus est habitus. Eius mortem valerius non vulgaram extitisse: qui cum in Aprico loco soporatus esset: et aquilla testitudinem in aera leuasset quo super lapidem quempiam dimissa frangeretur: super Eschili caput: quod propter caluicem lapis aquile videbatur: eam cadere permisit: quo vulnere vitam amisit.

Xerxes

4714 485 Xerxes Darij regis ex Atosa filius: quintus persarum rex: centesimo quarto iudaice captiuitatis anno: et primo septuagesimequarte Olympiadis: post patrem persis regnare cepit et regnauit annis. 20. hic: vt Josephus scribit: voluntatis paterne colendi et honorandi deum israel heres apparuit. Omnia namq; faciens que religionis erat patremq; secutus: et Iudeis liberaliter vtens et quammaxime Esdre sacerdoti amicissimus erat. Verumtamen in alijs rebus paterne crudelitatis et seuitie successor extitit. Qui cum graue bellum aliquando acturus esset pithio viro nobili petenti vnum ex quinque filijs sibi relinqui respondit vt quem veller eligeret: moxq; a patre electum in duas partes scindi fecit: et partes in vtroq; vie latere posuit. Atq; ita cum hac victima lustrauit exercitus. Hic itaq; suscepto imperio illud multis bellis etiam non lacessitus fortissime quideq; gestis: rem pu. quasi vsq; in finem gubernauit. Sed tandem recepta Egypto que a patre defecerat: re fertus omnibus copijs donisq; fortune: non equitatu: non pedestribus copijs non nauibus plurimis: non infinito auri pondere contentus fuit nisi et delictis aquis frueretur: adeoq; eidem habundabat vt premium proposuerit: qui nouam voluptatem inuenisset. Cumq; vniuersae Asiae potiretur: et ei parum esset nisi et grecie bellum infereret. Et ad hoc pficiendum: vt herodotus historicus scribit: congregatis quinquies mille milibus et ducentis octoginta duobus milibus viris: que incredibilia videtur: terra marisq; totam inuasit greciam: et cum mil le ducentis sex nauibus portem in helesponte mari struxit: qd lucanus in. 2. retigit dicens:

Tales fama canit tumidum super equora xersem.

Construxisse vias: multum cum pontibus ausus

Europamq; asie: festumq; admouit abydo

Incessitq; fretum rapidi super helesponti

Non eurum zephyrumq; timens: cum vela ratesq; Immedium deferret aethon. Xerxe igitur tanto fulcus exercitu greciam intrauit. Athenasq; incendit: et infinitas strages dedit. Sed non ita multo post leonide. Sparnatoz ducis solertia quantum eius introitus grecie terribilis extitit tantum discessus turpis et sedus fuit. Nam ipse leonida cum sexcentis viris terrestri prelio castra quingentoz milium hominum rupit: in quo et ipse xerxes rex duobus acceptis vulneribus fugiens maris fortunam explei statuit. Ubi et cum Themistocle atheniensium duce pugna nauali conferta multis nauibus captis multisq; demeris eius exercitus in fugam turpissimam versus ipse rex (qui prius mare nauibus strauerat) in piscatoria scapha vix trepidus aufugit: et in regnum suum se coactum recepit. Quo bello infeliciter gesto suis contemptui esse cepit. Et non multo post ab Ardebano eius prefecto spe regni potiundi ad ducto interfectus est.

Viri disciplinis excellentes.

4720 479

Themistodes atheniensis phus: et naualis belli clarissimus ac sapiensim' Dux his temporibus: tam scia q; rei militaris gloria inclitus et clarus hinc est: Cuius quidem consilio prudentia ue: illa celeberrima parva e victoria qua Athenienses: superato Xerxe: superiores in maritimo prelio extiteret: qui cum centum Trizemibus mille et ducentas sex naues Xerxis superauer. Hic namq; vt plutarchus scribit: cum adhuc puerulus esset. animi spiritus

plenus ac natura prudens magna semper atq; eximia cogitabat. Quia cum et a disciplinis percipiendis animum relaxare licebat non ludis aut inertie sed cogitandis componendisq; orationibus sese debebat. Glorietq; cupiditate incensus cupiens sibi urbis principatum vēdicare. Cytharistam quendam preclarissimū (qui tum plurimum collebatur) summo studio rogauit: vt apud se artem exerceat: qua domum suam multi frequentarent. Atq; eo modo (uaq; eloquentia et liberalitate principatum obtinuit. Suscepitq; principatu adeo mirandis virtutibus floruit vt nemo par ei inuentus sit. Nam de instantibus quibuscumq; verissime iudicabat: de futuris vero caldissime coniebat. Et propterea Xersem qui terra mariq; bellum vniuerse græcie cum innumerabilibus copijs intulerat debellauit: et ex Europa discedere suo ingenio suaq; virtute et artificio curauit. De eius autem magnanimitate scribitur: q̄ cum aliquando superato fugatoq; xerse ad visenda intersectorum psaruz corpora conscensisset: vt armillas et torques abiectos aspexit preteriens ipse amico qui cum sequebatur: Collige tibi inquit, Tu enim nequaq; Themistoles es. Alia quoq; preclara facinora hic gessit: que a multis historicis tractantur. Ueruz cum totius græcie totiusq; patrie in rebus perditis salus fuerit deniq; prodicionis falso accusatus et Liuitate turpiter eiec tus est: qui ad persarum regem fugiens summo in honore exceptus est. Demum post multas persecutiones dum quintum et sexagesimum absoluisset annum: veneno epoto vitam finiuit.

Leonida nobilis Spartanorū Dux: et ipse hoc tēpore multis virtutibus admirādus hēt. Qui nō modo mirāda p̄tra Xersem egit eius exercitū multū cū sex: tis virtis p̄stringendo: sed etiam pene incredibilia apud grecos s̄m herodotū opatus ē. Eius autē genealogiam ob hercule descēdisse herodorus in septimo li. histor. tradit.

Aristidem p̄m̄ atheniensē virum vtiq; discretissimum per hec tempora floruisse Cicero in. 3. de officijs tradit. In quo quidem libro de eodem Aristide sic ait qd̄ cū Themistocles in concione atheniensī dixisset se habere consilium salutare reip̄. sed illud scire non opus esse postulanit vt aliquem e populo darent cui tale consilium communicaret. Datus est autem Aristides: cui ille dixit posse lacedemoniorum classem clam incendi. Quo facto eorum opes frangerentur. Quod audiens Aristides in concionem magna expectatione vēit Dixitq; vtile esse Themistoclis consilium: sed minime honestum. Athenienses vero qd̄ honestum non esset: nec vtile quidem id esse putarunt. Erat enī Aristides tum omnis virtutis tum iusticie in his que ad comunem referuntur vtilitatem. Ex quibus iusti nomen assecutus est. Huic plato tantum tribuit: vt preceteris clarissimis qui athenis claruerunt euz solum laude dignum censuerit: q̄ solida et expressa virtute ad tempu. se contulerit. Ferunt hunc ita inopem mortuum fuisse: vt suo sumptu efferri ad tumulum nequiverit.

Dyagozas phus cognominatus Atheos, i. negans deos: hisdem temporibus (referente Eusebio) agnoscitur. Qui sicut cicero refert li. 1. 3. de natura deorum: cum Samotheziam venisset: atq; ibi quidam ei dixisset. Tu qui putas deorum humana negligere. Nonne aduertis: ex tot tabulis pictis: quam multis votis vim tempestatis effugerint: importunq; salui peruenerint. Ita sic inquit. Illi enim nequaquam picti sunt. qui naufragia fecerunt: in mariq; perierunt.

Sophocles atheniensis poeta tragicus: et ipse hec tēpora ingenij sui opera publicando illustriora reddidit. Et propterea cicero in primo de diuinatione: ob ingenij magnitudinem ipsum diuinum poetam appellauit. De quo virgilius Augusto alludens in Buccolicis ait Sola Sophocleo tua carmina digna corburno: et vt scribit Valerius li. nono. Ultimis vite sue diebus: cum iam prope centesimum: attingisset annum. Tragediam quandam miserat in certamine ad iudicium peritorum: dumq; ancipitis certaminis sententiam expeteret Intellexit iudicatum fuisse: q̄ ipse vna cum sententia victor esset: quo audito pre gaudio expirauit.

Zeusis heractores maximus pictor et ipse etate hac (vt Eusebius habet) inclitus fuit. Ex

culus imaginibus quas plurimas; iuicatus; fecerat lauacru Bizantino; appellatum alij ar
burabantur qui plinio testi. li. 35. naturalis histor. peniculū ad magnam gloriam perduxit
Op. sqz tantas acquisiuit; vt instituerit donare opera sua eo q nullo precio satis digno p
mutari posse diceret. Pinxit autem vt idem plinius ait puerum vuas ferrentem ad quas
aduolarent aues; processit iratus operi: z dixit Vuas melius pinxi quam puerum. Nam
z si hunc consumasset aues ipse timuissent. Idem etiam secundum Quinilianum Umbra
rum inuentoz perhibetur.

Parrasius pictor Ephesus plinio teste hac etate summus z clarus fuit qui vt idem auctor
prosequitur primus Symetria picture dedit primosqz argutias ac vultus elegantiam ca
pilli vetusto more confusi in lineis extraneis palmam adeptus quod rarum z in successu
artis compertum est. Idem descendisse cum predicto zeuside in certamen ab eodem aucto
re traditur. Et cum zeusis detulisset vuas tanto successu pictas vt scenam aues aduolarēt
ipse detulisse lyncheum aubus pictum traditur; ita veritatem representantis vt zeusis ali
tum iudicium efflagitaret. Sed tandem remoto lyntheo; z ostensa pictura atqz errore icel
lecto palmā igenus pudo; e concesserit parrasio; quoniam ipse Aues fessellisset.

Elisaphath hebreorum summus pontifex hoc tempore Joachim patre defuncto in eius lo
co ad pontificatus apicem promotus sedit annis. 32. Vir certe tanto honore z principatu
dignus qui sua diligentia suaqz prudentia ab Artaxerse persarum rege absolutionem ab
annonis vectigalibus atqz tributis pro ministris z templi sacerdotibus obtinuit. Potesta
temqz preterea ab eodem impetrauit amouendi z Iudices constituendi transflumen atqz
contumaces puniendi. Ibidem qz posteaqz ieiunium z dei legem filijs israel qui ad euz vi
sitationis z eruditionis gratia conuenerant predicasset; cum bona eorum gratia discedēs
hierosolimam tandem peruenit. Ubi diuino intentus cultui duodecim sacerdotes viros p
batissimos delegit; qui vas dñi ac munera que rex honoris gratia templo offerebat sum
ma cū diligentia conseruarent. Veritas in via a rege Ducatum expetere eo q manum dñi
super illos esse qui eum publice querunt predicasset.

473+ 465

Artabanus sextus persarum rex hoc anno qui est. 124. Iudaice captiuitatis z terci
us septuagesime octaue olympiadis annus persis regnare incipiens regnauit men
sibus septem qui pro anno computantur. Sic perse rege trucidato cū essent ei duo
filij nomine Darius z Artaxerxes iuniozem in maioris necem sollicitauit affirmans illum
proprium obruncasse patrem. Uagabusus autem huius sceleris conscius Artaxerxi filio
rem postea prodidit omnem. Quo audito mox populum conuocat z omnes armatos co
ram se venire. Iubet tanqz numerum militum recensurus. Ubi cum Artabanus hic iter
ceteros armatos astitisset. Artaxerxes se breuiorem simulat habere lozicam qz deceret id
circo iubet Artabanum secum commutare quo nudato euestigio cum septem filijs trans
fodi ipsum iussit. Atqz ita Artaxerxes ergegius iuuenis cedem patris necemqz fratris z se
ipsum ab insidijs vindicauit inquit. Sic itaqz Artabanus: vt herodotus tradit: histapsis
filius z Darj frater atqz persis patruus fuit; qui graui oratione eidem bellum desuaserat
pura grecos arripere. De quo iustinus in. 3. li. z herodotus in. 7. tractauerunt.

Artaban

4735 464

Artaxerxes qui z longimanus cognominatus septimus persarum rex. 125. iudaice
captiuitatis anno Artabano predicto obruncato regnum suscipiens regnauit per
sis annis. 40. Sic omnium hominum puleherrimus fuit sed tanta ei erat brachio
rum longitudo; vt genua contingerent; z propterea longimanus dictus est: Qui tributa
persia primus instituit eo q maximam Impensam auri atque argenti in edificijs constitu
isset; vbi tributa z que exigebat recondere posset ad bene rei administrate monumentum.
Et cum patris auctoz z conseruator haberetur idcirco ab omnibus amari promeruit. De
quo iustinus in. 3. z herodotus in. 7. mentionem faciunt.

artaxerxes

Decem virozum Rome electio.

Duodecimo Artaxerxis regni año. C. Meneuio: & P. Sextillo Capitolio p̄sulib'. Româis placuit quod Consulare imperiũ cessaret: & eius loco decem viri deligerent: p̄ quos sine p̄uocatiõe d̄is regeretur ciuitas: leta eius magistrat' r̄poza: vt liuius ait: nimiu luxuriare in cipiens ciuitas eius res lapsa est qz post annum exacti sunt. Quippe cumprimũ creati suis sent. Imposito sine tribunitie potestati & oi plebis p̄sidio sublato totius magistratus regi men p̄enes Apium claudium summũ inter eos constitutũ fuerat. Decreuerant eni inter se: vt vnũ tm̄ fasses deferrer: & hoc insigne regiũ in orbem sua quisqz vice p̄ omnes iret. Sed subito consilio mutato cum duodenis oēs prodiere fassibus Decem quippe regum species erant qui quidem fassus magnã patrum & plebis in se concitauit indignationẽ. Unde & ni mium luxuriantes nefandaqz facinora in dies magis ac magis perpetrantes ab vniuerso ce tu tandem magistratu pulsi sunt & quãmaxime ob scelus gestum ab Apio claudio digni tatem sicut reges amiserũt ipse enim Claudius Appius focijs militantibus solus ad vrbez tutãdam domum aliquando remanserãt qui videns Virgineã quãdã noie & facto Auli lu cĩ virginei plebei hois optimi & honesti filiam insigni decõ:is cõspiciuam eã stuprare aiũz duxit: ad quam cũ me blandicijs nec donis plurimis neqz precibus p̄tingere possz: ad cru delem vim aiũm p̄uertit. Unde & cuidam clienti suo negotiũ imposuit vt aliquando virgi nem transeuntẽ secus forũ obseruaret: & eam tamqz mancipiũ suũ fugientẽ arriperet: & i do mum suã p̄duceret. Et si quid forsam obstaret: cõfessim se corã eo in causam traheret. At ille paulopost puelle in forũ veniẽti mox manus iniicit dicens eã suam esse seruã: ac illũ se qui iubet: P̄daida vero puella clamãdo ea die liberta est. Sed assertor die sequenti pucl lam ad tribunal amantis Appij in Jus vocat cõtestatus suaz oino esse seruã. At puelle pa ter videns ab Appio sibi vim inferri ab eo tandem obtinuit vt sibi in p̄spectu nutricis loqz phas esset vt forte erroris veteris veritate cõperta mancipiũ cũ minori noxa sui cõcederet. Cumqz aliquantulũ in conspectu tamen curie: ab eo euassisset pater sumpto cultro inquit dilectissima filia qua possum via libertate tua vindico & statim illum spectantibus om nibus in filie pectus infixit: & statim expirauit ac sic libidinosi Appij per innocentis cedẽ spes exinanita est Cuius rei causa populus vniuersus in furorem versus decem viros ab officio defecit: & Appius in carcerem p̄iectus mortem sibi ipsi consciuit.

Leges decem tabularum.

Romani cum hucusqz legem non haberent: magnaqz inter tribunos & Consules de legis la toze orza est disceptatio: tertio decimo regni Artaxerxis anno legatos Athenas miserunt qui non solum ab Atheniensibus Solonis leges obtinerent verum etiam ex alijs grece ciuitatibus mores Instituta ue Romam perferrent. Athenienses vero vt in .ff. de origine iuris in glosa ad verbum habetur cupientes expiri an. Ro. eorum legibus digni haberentur confestim legis peritum cum lege decem tabularum Romam misere qui Romanorum sapientia periculum faceret. Quod cum animaduertissent Romani quendam insanuz de legerunt hac ratione ducti: vt si forte Atheniensis sapientior esset etiam cum Romanis q̄ insanũ vicisset: confusus videretur. Cum ergo Atheniensis legatus insanum Romanum p̄ benigne suscepisset phorum more vnum duntaxat digitum erexit: quo plane significaret vnam esse diuinitatis rationem. Romanus autem existimans Atheniensem id ad crucendũ sibi oculum digitum erexisse: illico duos ipse erexit digitos: quibus indicabat duos eidem effossurus oculos. At cum Atheniensis Romanum melius illo intellexisse arbitraretur: vt omnia. s. nuda & aperta diuino conspectui declararet. Volam ei manum ostendit: vbi ve ro Romanus palmam conspexit suspicans eum velle alappa cedi. ipse statim manum i pu gnum contraxit: quasi grauiori ipsum ictu percussurus esset. Idqz cum Atheniensis ro manum significare voluisset quod deo omnia quasi sub pugillo contineat: adiudicauit Ro manos eorum legibus satis esse dignos. Ac sic ab eodem legibus traditis. s. decem tabula rum romani postea duas addiderunt. Unde & postmodum illa decem tabularũ famosissi ma emanauit lex vt hẽtur in corpore iuris. ff. de origine iuris in glosa.

452

4747

451

4748

Tribuni ⁊ ediles Rome creati.

4751

448

Tribuni plebis ⁊ ediles sextodecimo regni Artaxerxis anno (Consulibus electis) Rome creati sunt. Quod quidem Tribunatus officium ⁊ si magistratus dignitatem non haberet maximi tamen momenti in republica fuit. Quia sicut plucharcus in problematibus refert. Tribuni sicut ceteri magistratus purpura non utebantur: quia ipse non magistratus erat: ⁊ nec lectores habebant: vel ius dicendi in Sella curiali sedebant. Edilis autem alium habebat gradum: quia sicut Cicero testatur idem fuit quod urbis curator.

Uiri disciplinis excellentes.

Necemiam hebreum Artaxerxis temporibus floruisse constat: qui preter doctrinam singulariter et ob sanctitatem maximam apud eundem regem multam laudem ⁊ gratiam consecutus est. Nam ⁊ Darium ipsiusque Artaxerxis regis pincerna fuit a quibus una cum reliquis desolationem hierusalē ⁊ templi lamētatus epistolam ad transflymen principes obtinere promeruit: quod ei tamquam legato ex latere missio omnimodam obedientiam ⁊ honorem deferrent mandauitque ut pro edificanda urbe sibi de Impensis prouiderent: Quia auctoritate fultus: a multis principibus adiutus sacerdotibus et aliisque complurimis in Impensis suffragantibus intra duos annos ⁊ quatuor menses portas extraxit: ⁊ urbem omnem mensibus sepiuit operarijs ut sacra eius haberet historia una manu lapides ponentibus: ⁊ alia contra infestos hostes gladijs ⁊ lanceam tenentibus. Expleto tandem opere ad Regem pro gratijs exoluendis rediit: a quo cum mirifice laudatus fuisset cum bona eius gratia ad componendos mores labefactos in hierusalē iterum rediit ubi admodum senex legem dei intermissam ⁊ Sabbatum oblitteratum ita accuratè seruenterque doctrina ⁊ exemplo refarcire ⁊ renouare curauit ut breui Civitas meliores faciem pretulerit. Ipse vero ubi a negotijs regis vacuus fuit aliquid semper quod ingenium saperet edidit. unde ⁊ librum nois sui titulo prenotatum scripsit ac Bibliothecam pulcherimam extruxit qua perfecta spiritum emisit.

4752

447

Esdrae quod sacerdos ⁊ dei propheta clarissimus elegantis ingenij ⁊ memorie incomparabilis vir huius regis Artaxerxis Imperium insigne reddidit. Hic sarei cuiusdam iudei filij Azarei ex tribu leui ⁊ Aaron filius fuit: qui una cum reliquis ut prelatum est ad instaurationem hierusalē ⁊ templi auxilio fuit: ⁊ propterea aditum interpretatus est. Hic nempe omnem legem deperditam sola memoria instaurauit: ⁊ reparatam in gradu ligneo populo recitauit. Quo quidem exemplo etiam christi ecclesia euangelium super gradus legi ⁊ Declamationes fieri constituit. Hic etiam preter legem reparatam quatuor libros doctre ac copiose edidit: quos diuus hieronymus transferendo in unum coartauit volumen dicens tertium ⁊ quartum inter Apocryphos codices esse connumerandos. Quisque propheta circa finem imperij Artaxerxis ubi ea peregrisset que ad optimum doctorem ⁊ sacerdotem pertinebant in extruendo ornandoque templo tum etiam in docendo ad monendo castigandoque: eodem anno quo ⁊ Necemias migravit ad dominum: qui postea ut sanctus habitus eius dici festum tercio idus Julij celebratur.

Ducuntque hebreorum scripture annales temporum continent. Ea vero que post hec apud eos gesta sunt de libris Machabeorum ⁊ Josephi exhibebimus qui omnem historiam deinceps usque ad romana tempora prosecuti sunt.

4753

446

Anaxagoras philosophus est hac etate in Clazomeno Asiæ oppido icinus fuit qui cum diues admodum esset studendi desiderio ductus patrimonium omne suis concessit ⁊ in longinquas partes secessit ubi cuidam dicenti. Nonne tibi patrie cura est vlla: respondit Mibi patrie cura est: ⁊ summa quod dem: atque ita dicens digitum celum versus extendit. Post multa vero tempora (ut valerius lib. 8 scribit) reuersus cum suas possessiones desertas vidisset ait. Non essem ego saluus nisi iste perisset: Interrogatusque aliquando ad quid factus fuisset. Ad contemplandum inquit Solem ⁊ lunam ⁊ celum. Scripsit autem Anaxagoras hic multa. videlicet De motu celi de cursu siderum: ⁊ de natura rerum. Cumque annis. 72. vixisset ab Atheniensibus in carcere positus cum multis squalidus fuisset media denique epoto veneno interijt: quia Solem

lapidem ignitum dicebat: quem illi pro deo colebant.

Empedocles phus Atheniensis: et ipse his temporibus laudat qui adeo canendi peritia edocuerat quod cum hospite eius iuuenis quidam furibundus inuaderet eo quod preteritum eius accusatioe damnasset ita dulciter canendi modum inflexisse est: ut iuuenis iracundiam temperaret. Huius autem hec fuit sententia. Tria sunt (inquit) in tota rerum varietate. scilicet. Affluentie mobilis contempnus. future felicitatis appetitus: et mentis illustratio. Quorum primo nihil honestum: secundo nihil efficacius. 3. nihil de animarum contempniosa adeptione efficacius. descripsit autem hic deum sic: deus est Spera cuius centrum est ubique et circumferentia nusquam. Arbitratus denique animas immortales se incedens dedit: ut haberetur. ff. de iniusto. rup. testa. l. si quis filio. f. Quod si quis tedio vite. **Parmenides** phus Atheniensis cum his floruit: qui hominum prostrata fugiens in rupe caucasi montes consedit: ubi et logicam primum inuenit: que postmodum parmenidis rupes dicta fuit. Hic zenonis philosophi preceptor extitit.

439

4760

Cratinus Atheniensem poetam comicum apud grecos in ea antiqua comedia que quasi nostre satyre assimilatur his temporibus in pretio fuisse Eusebius est testis: dicente persio. Audaci quicquam afflante cratino iratum Eupolidem pre grandi cum senes places. Similiter horatius scribit. Eupolis atque cratinus Aristophanesque poete.

Plato quoque Comediarum scriptor: eodem Eusebio testante his temporibus floruit.

Herodotus grecus historicus omnibus grecis preferendus: et tempestate historiarum libros edidit quos cum Athenis in concilio legisset plurimum honoratus est. Qui ut **Quintilianus** ait Dulcis et candidus ac fufus est. **Plinius** autem li. 12. natural. histor. dicit eum suam scripsisse historia anno ab urbe condita trecentesimo decimo.

Melissus physicus et phus ex Samo insula originem ducens tempestate ista ut Eusebio placet ibidem floruit: quemque Aristoteles sepe noiat. fuit hic parmenidis auditor: postea factus vir. Prefectus classis delectus magna sue virtutis documenta edidit.

Prothogoras sophista et ipse Athenis hac etate in pretio fuit: quem nonnulli cum primis rhetorice inue-
toribus profacundum dicunt: et prope a fauorino aliisque doctissimis viris Sapientia cognominatus est. Hic dixit de diis non posse statuere an sint vel non sint: propter quod ab atheniensibus pulsus fuit et eius libri exusti. Multas leges hic populo tulit. denique cum iam nonagenarius in Sicilia nauigasset obiit. fuerunt et alii duo eiusdem nominis quorum vnus astrologus alter vero **Strocyus** phus fuit.

437

4762

Phidas statuarius clarissimus hisdem temporibus **Eburnea Minerva** Athenis sicut testat Eusebius fecit: quemque **plinius** li. 3. naturalis histor. clarissimum super omnes gentes fuisse dixit. Nam que dei iouis olympi fama intelligunt nemo dubitat sed ut merito laudari sciant etiam qui opera eius non viderunt. Perferimus inquit argumenta parua et ingenij tantum. Neque ad hoc iouis olympi pulchritudine utemur non minime athenis facte amplitudine: cum ea sit tubitorum. 26. Eboris hec et auro constat sed in scuto eius: in quo Amazonum prelium celauit ambitu eiusdem concaua parte et gigantum dimicationem. In solis vero lapytharum et centaurorum adeo illi momenta fuisse. In basi autem que celatum est Deum sunt triginta numero noscentes victoriam mirabili et precipuo pretio Miramur et serpentem et sub ipsa conspice erexam spingem hec ille. Huius ingenij mirabiliter gesta Cicero in primo tuscula: et **valerius** ac **idez plinius** in libro. 7. 7. 34. ac. 36. naturalis historie pulchre profecuti sunt.

Hippocrates omnium medicorum princeps et philosophus celeberrimus in Insula coo natus per hoc tempus clarissimus habitus est eo quod medicinam longo tempore deperditam ut **Iydozus** in quarto Ethic. libro testatur in lucem reuocauerit. Qui cum voluptates omnes admodum detestaretur etiam cum discipulos suscipiebat: ut diuus scribit hic **ronynus** epistola scilicet. 24. ante quam doceret adiurabat et ab eis Juramentum extorquebat ut silentium seruarent in concussis: ac mansuetudinem in moribus habituque ostenderent: prout eos diligentia magna docebat. fuit autem hic

436

4763

hippocrates corpore paruus pulcher forma:grandi capitis tardiqz motus mulce cogitatio nis;ac tarde locutionis. Et lz modici cibi semp fuerit tñ cū quiescebat terrā aspiciebat. Et ppterca vixit annis nonagitaquinqz. Cuius hec fuit pulcherrima sentētia. Qui vult liber esse;nō cupiat qđ hēre nō pōt. Qui vult hēre qđ cupit:cupiat qđ hēre pōt. Qui vult i hac vita pacifice viuere similis fiat illi qui ad pūiūū iuitatur qui de omni apposito grās agit; z de defectu rerū non murmurat. Scripsit autē hippocrates hic varijs de rebus perutiles li- bros quorū tituli sunt isti.

De lege liber	De epydemia farmatj	De egritudinibus vulnerū
De introductione	De signis vite z mortis	De conseruatione sanitatis
De dogmatibus	De signis egritudinum	De regimine accutorum
De humana natura	De signis valitudinum	De cura ossium capitis
De natura fetus	De indicijs egritudinum	De secretis secretorum
De Anathomia	De signis diei mortis z sepul.	De augmento humorum
De iuuamentis	De signis subite mortis	De flobotomia
De regionibus	De operatione medicine	De isagogis
Prognosticorum	De amphozismis Ad articlinium regem epistola z alia multa	

4764

435

Borgias philosophus natione Siculus Empedoclis discipulus his tēpōribus Eusebio testā re floruit. Qui secūdū pliniū in li. 34. naturalis histor. p̄mus hominū aureā statuā z Soli- dā Delphis i t̄plo statuū octogesima circū olympiade: itā erat tradēde oratorie artis q̄st. Zeno cithēus phus hac tēpēstate isignis fuit. Quē laertius dicit adhuc paruulus oraculum p̄sulū se quo pacto optime viuere possz Respōsiqz accepisse:qz magno studio opporretet legere antiquoz libros. Quāobzē vt Cratini phi familiaritatē mereret hoc modo vsus est. Purpurā ex phenice mercatus est quā Epyrea aduectans naufragiū fecit. Qua iacura tri- stis effectus Athenas ascēdit: vbi z penes venditorē libroz sedit legēte aut illo tertiu xono phontis cōmētarioz illo delectatus est: z iā letior sciscitari p̄git vbinā eiusmodi viri mora rētur. Opportune tūc cratinus p̄teribat digito illū ostēdēs:hūc inquit sequere. Atqz ita ex eo Cratini auditor factus ē z aliquādiū illū audiuit quo tēpore cū scripsisset de repu. quidā Jocantes dicebāt. In cauda canis illū scripsisse.

4766

433

Zeno alius stoicus fuit qui. 124. Olympiade floruit hoc ē prolomei philadelphi t̄pre. Quez dicūt gracili corpore statura proceraz atra cute fuisse: z ppterca crispus illuz Egyptium palmitē vocat. Qui ēt crura hūit turgida z imbecilla atqz infirma. fuitqz vna cuz cytheo pho stoice secte auctor. Quoz sentētia fuit: posse oēs p̄turbationes e mētibus hominū era dicari. Et hoc quidē veteres Achademici senserūt. Horū itaqz stoicoz sententie he p̄cipue fuerūt. Id summū bonū est qđ honestum est. Nihil deest ad recte viuendū ei in quo v̄tus est. Scilicet secūdum eosdem oia vitia hēt: sed nō in oia natura pronus est. Hic igitur apō Athenienses summo in honore habitus fuit adeo vt vrbis clauēs apud illum deponerēt z post mortem ab eisdem z corona aurea ereaqz imagine honoratus sit. Scripsit autē hic (vt laertius ait) multa z varia que non hēntur. fuerunt autē octo zenones: p̄imus hic. Secūdus de quo supradictū est Tertius Rhodius. Quartus historicus qui pyrri res in Italia gestas scripsit. Epithomaz Romanorum z Carthaginiensium reruz. Quintus Cry sippi discipulus. Sextus Medicus acute intelligentie. Septimus grāmaticus cuius Epy- grāmara fuerunt. Octauus Sydonius phus Epycureus qui de regno scripsit z de repu. De nuptijs. De impietate Thieste: de Amoribus z cōmentarios in leges platonis qui sunt septem libri.

4771

428

Socrates Atheniēsis phus Archelai discipul' magisterqz platōis z p̄m' ethice inuētor his- dē tēpōrib' fm Eusebiū floruit. Qui ad acquirēdā sapiāz vsqz ad senectūē v̄cias terre re giōes plustrauit. Et qz ad discēdū semp se pauperē credidit ad docēdū se locupletē fecit. Et licet sapientissimus esset se tñ nihil scire reputauit. Unde sepe illud dicebat vt hieronymus ad paulinum ait hoc vnum scio qđ nescio. Adeo autem studiosus fuit vt Seneca ad lucil'

lum inquit q^u ad componendos corrigendosq^{ue} mores vniuersam dicatur inflexisse phi^liam; et hanc summam phi^liam dixit bona. s. a malis scire distinguere. Et ideo Tullius in tuscula. q^uonibus dicit q^u Socrates phi^liam e celo vocauit et eam in vrbibus collocauit coegitq^{ue} de vita; et moribus rebusq^{ue} bonis et malis querere. Isidorus vero in. 2. Ethic. li. 3. eo sic iquit. Ethicam Socrates primus ad corrigendos componendosq^{ue} mores instituit; atq^{ue} omne ei^{us} studium ad bene viuendi disputationem perduxit; diuidens eam in quatuor anime virtutes prudentiam. s. iusticiam temperantiam et fortitudinem. Aristoteles quoq^{ue} in Metaphisica de eo sic inquit. Q^uod cum phi^latus esset circa rerum naturas; videns circa naturaliam sci^{en}tiam magnam esse difficultatem; ad mores se conuertit; quem plato eius discipulus i multis est secutus qui ab Aristotole sec^undus Socrates est dictus. Sui insup Socrates mirabilis castitate iustia alijsq^{ue} virtutibus; ita vt ppter virtute heroicaz eminentiam euz vltima hoiem eti^a phi^l pronuⁿciaret. In cuius quide sigillo vt dicit sic scriptu^m erat. Amicus hois e sapia eius inimicus vero hois est stulticia eius. Dulius quippe multe fuere sententie: quaru^m hec p^{re}ciosissima cesetur. Age sic alienum vt tuum non obliuiscaris negotiu^m; et qualis vis vi deri talis esto. Demu^m accusatus q^u derideret Quercu^m canes et hircos esse deos quos athenienses collebat in carcere est coniectus vbi mirabile cordis constantia se habere ostendit. Quia neq^{ue} carcer aut mors eius vultum seu animu^m mutare potuerit. Tandem veneni poculo defunctus est. Cuius mortem ouidius in Ibiu pulchre describit. Post morte aut eius vt. 8. de ci. dei. c. 3. Athenienses penitentia ducti eius criminatores morti adiudicantes imaginem auream in eius memoriam in templo collocauerunt.

Socrates alius fuit thebanus vir diues et nobilis; qui paup^{er}is amore qua multu^m dilexit re familiare largu^m et vberu^m populo donauit. Alius q^{ue} fuit historicus qui Argos diligenter descripsit. Alius item Epygramatum poeta. Atq^{ue} alius couis qui interpretationes et inuocationes scripsit.

Tucidides ite Grecus historicus et quide grauissimus; hoc eti^a tepore teste Eusebio agnoscit Qui vt Quirilianus testat densus et breuis ac semp sibi instans fuit.

Xerxes fa

Xerxes eius nois sec^undus octauus psaru rex 165. Iudaeae captiuitatis ano post patres persis regnare cepit et regnauit duobus tm^{en} m^{en}sibus post que Sodianus non regnauit m^{en}sibus. 7. De quibus ob teporis breuitate nil memorie dignu^m habemus.

424 4775

Darius

Darius cognometo notus; decimus psaz rex. 166. Iudaeae captiuitatis anno hoc est octogesima nona Olympiade psis regnare cepit; et regnauit annis. 29. Dic inito Imperio mox ptra Athenienses in liuorem prestine iniurie seu cladis grauissima mouit bella et innumerabilia intulit damna. Qua obru^m sibi t^{er}restres insuga couersi sunt; nec vltima persis occurrere sut ausi. Eius tm^{en} regni anno decimo Egiptus ab eo discessit; et regem Amantheu^m Sayerhe sibi pstituit; qui annis. 16. regnauit.

425 4776

Alcibiades inuictissimus atheniensium imperator et clarissimus phi^lus tempestate hac maximo in precio apud suos habitus est qui vt testat plutharchus genus ab Euryface Aiakis telamonij filio ducis in amplissima ciuitate Athenensi sumo genere natus e; vir p omne etatis sue tepus formosissimus et ad oes res aptissimus consilijsq^{ue} plenus; et non solum in pueritia aut adolescencia; s; in oi etatis gradu maximu^m semp retinuit decorem imperator de inde factus ferox et audax fuit sed maximus cupiditatibus subiectus. Verumtamen cum in dicendo multum valeret et eius eloquentie multa esset comendatio nemo indicendo aliq^uo poterat resistere diues; Insup cum tempus poscebat laboriosus erat paties lberalis splendidus non minus in vita quam in viciu. Affabilisq^{ue} blandus temporibus calidissime seruiens. Idem simul ac se remittebat neq^{ue} causa suberat quare animi laborem perferret. Verumtamen ita luxuriosus dissolutus libidinosus intemperatus reperiebatur. Ut omes admirarentur in vno hoie tantam esse dissimilitudine tamq^{ue} diuersam naturam. Idem q^{ue}

educatus in domo periclis patris sui: ut dixit Justinus: et a Socrate eruditus: A quo etiam teste Platone amatus plurimum fuit: et cum eo sepe pernoctasset non aliter ab eo surrexit: tamquam ut filius a patre debuerit: Bella autem que ipse imperator gessit Plutarchus in descriptione vite illius late narrat. Et Justinus in. 5. Epitomatam compendiose concludit: Denique ab Atheniensibus expulsus Thebas venit: ubi adeo eorum studiis inseruisse dicitur ut nemo ei equari posset. Tandem ad perlas profectus effecit ut etiam apud eos et quoscumque alios principes poneretur: habereturque omnium carissimus: verum eorum que tyrannidem apud Athenas exercebant consilio et Lysandri lacedemonij artificio in phrygia interfectus est: cum iam domus incendium euasisset: que ad illum interficiendum fuerat paratum: et eius caput ad pharnabazum tulerunt: eiusque corpus concrematum est.

4780 419 Eudoxus gnidius astrologus et Geometra medicusque ac legifer clarissimus hac etate (ut Laertius scribit) grecanas leges ultimas conscripsit. Edidit quoque de Astrologia Geometriaque ac aliisque quibusdam monumenta laude digna commentaria insuper nonnulla eruditione plena post re reliquit: Tandem in Egipto anno etatis. 53. decessit: fuere etiam duo alij Eudoxij vnus Rhodius historiae scriptor: et alter Comicus poeta.

4781 418 Orestes tertiusdecimus Macedonum rex quito decimo regni Darij anno macedonibus regnare cepit et regnavit annis. 3. post quem quartusdecimus nomine Archelaus annis. 9.

4783 416 Dionysius Siracusanus tyrannus. 27. regni Darij anno in Sicilia tyrannidem exercere cepit: cuius originem incognitum habemus: Hunc autem Cornelius Tacitus dicit belli scitissimum et manu fortem fuisse et id quod tyranno non facile reperitur minime libidinosum nec auri: aut ullius rei cupidum: nisi singulari perpetuorum operum appetitissimum et ob eam rem crudelem fuisse et in ea tyrannide nouem annis regnasse.

Judas quartus hebreorum pontifex Elyphath pontificis filius patri pontificatu his temporibus succedens sedit annis. 25. Hunc pontificem multi ingenij multaque doctrine ac sanctitatis virum fuisse constat ad quem Mardocheus Judeus ex susis persarum v:be litteras de obseruatione furum dedit ut patet Hester. c. 8. Cuius autem pontificatus multis seditionibus et purbationibus agitatus tandem liberatus fuit.

4805 394 Artaxerxes eius nominis secundus cognomento Memnon quem hebrei Assuerum nominant undecimus persarum Rex. 194. Judaice captiuitatis anno Olympiade autem nonagesimaquarta persis regnare cepit et regnavit annis. 40. Hic predicti Darij regis filius fuit potentissimus quidem super omnes qui ante eum fuerunt. Cuius regnum (ut Hester. liber habet) ab India usque Ethiopiam super centum. xxvij. prouincias fuit et susa ciuitas (non longe a persipoli) eius regni caput fuit: Hic Lyrum habuit germanum cum quo de regno seuisima gessit bella: et sedes innumerabiles utriusque fuere: Tandem eo perempto solus regnavit: et tertio regni sui anno (ut sacra libri hester continet. historia. capitulo primo) grande conuiuium preparauit et amicos suos et gentes persis subiectas cum earum Ducibus magnifice paut: sicut decebat regem qui diuitiarum ostentationem per centum et octoginta dies parauerat Quorum conuiuium huiusmodi erat instructum. Tabernaculum enim fixerat ex aureis argenteisque columnis sustentatum vela purpurea super eas sparsa ut discumbentes cooperiret: Ministrabatur quoque omnibus poculis aureis et lapideis preciosis ad hoc preparatis. Precepit insuper ministris ne cogerent bibere eos potionem eis offerentes: quod apud persas fieri solebat: Misitque preterea ad omnem prouinciam denantians: ut opera relinquerent multisque diebus et pro huiusmodi festo letarentur. Regina quoque nomine vasti et ipsa similiter mulierum conuiuium in aula sua collegit. Quam rex ad conuiuium suum vocans cum veniret recusasset eam picat: et honorem eius alie mulieri. i. Hester pbuit: Et in locum eius pro regina subrogauit: Hic triginta genuit filios quos tandem cum quadraginta principibus suis qui contra eum insidias parauerant interfecit: Idem autem propter potentiam et animi magnitudinem omnem pene terram et cunctas maris insulas sibi tributarias fecit: Ego hunc non puto illum fuisse quem hester reginam duxit uxorem: sed nec Josephus i. xi. approbare

Artaxer
ses 2°

vt s̄ pot̄ p̄mū Artaxerſe q̄ legit Mardocheū Iudeū l̄ captiuitate Iudeoꝝ fuiſſe abductū
 Heſter hebreā Abiachi Mardochei fratris filia ex tribu Beniam. Mulier ſiçdē formoſiſ
 ſima ⁊ oīum oculis gratioſiſſima āno regni Artaxerſis duodecimo ob eius pulchritudinē ⁊
 ⁊ dignitatis ſue ſplēdorē cū eodē rege (pro vaſthi regina) nuptiali matrimonio ꝓiuncta eſt :
 ⁊ regnauit pro ea ānis. 28. Hec cū rege habitās minie eidē pdidit ex qua natione eſſet pa-
 truus autem ſuus Mardocheus audiens eam reginā factā ex Babilone in ſuſin perſicam
 ciuitatē tranſijt ⁊ quotidiē in palatio cōmorabatur cupiens audire quomodo puella (quā
 tamq̄ filiam vnica educauerat) cōuerſaretur: Hec cum vidiciſſet Naaman quēdā Ma-
 cedonicū vir̄ potētīſſimū quē rex p̄pter ei⁹ dignitatē patrē ēt appellabat velle oēs Iudeo-
 ruꝝ genus in regno plax̄ exterminare ſeſe morti pro ei⁹dē populī liberatiōe dedit: Nam
 idē Naamā Amadathi cuiusdā fili⁹ genere Amalechitarū hoſtis ⁊ aduerſarius erat Iudeo-
 rum qui erāt in Suſis ⁊ hoc p̄pter reuerentiā ſibi a Mardocheo denegatā: hic eā obrē oēs
 malum excogitauerat aduerſus Iudeos vt illos occideret atq; penitus deleret: Quo audi-
 to: Heſter regina cōfeſti ad regē ingreſſa rogauit eū vt ei⁹ conatus irritos faceret: ⁊ malum
 qd̄ ū Iudeos excogitauerat i caput ei⁹ reuerteret: Cui⁹ ſupplicationi rex ānuens cōceſſit vt
 Naamā ipſum cū decē filijs cruci affigeret: Mōrtuoq; eo rex oēm ſubſtantiā ei⁹ regie dedit
 ⁊ Mardocheū vocās dedit ei anulū quem Aman ꝓſtiterat: q̄ iā heſter ad ei⁹ noticiā ꝓ-
 duxerat cognationē ſuā: Regina autē ⁊ ipſa Mardocheo auūculo ſuo Amā poſſeſſio: em
 donauit ⁊ ſupplicauit regi liberari a mortis metu gentē Iudeoꝝ. eo q̄ ſcripſiſſet Amā ad
 oēs puīcias eos eſſe delendos: Doſt hec autē Rex Mardocheū p̄mū in regno ſuo ꝓſtuit
 q̄ regia iductus ſtola ⁊ corona aurea cū torque ad collū ſēp ꝓcedebat: Quē vidētes Iudei
 a rege ſic honorificatū cōem extimauerūt eoꝝ felicitatē: Et p̄pterea plax̄ Satrape ⁊ tyrā-
 ni atq; oēs potētes Iudeos deinceps magno habuerūt in honore ⁊ tremore: ⁊ tūc Iudei in
 vniuerſo mūdo ſuper oēs libertatis licētā fruebant: Eo q̄ Mardocheus magnus ⁊ clarif-
 ſimus apud regē eſſet. Hec qd̄ de heſter Mardocheo dicta ſufficiāt: vt habet in libro ti-
 tūli heſter ꝓnotato ſcripta: Que qd̄ de heſter (vt hyero. ait) eccleſia typū ꝓfigurat que po-
 pulū de ꝓriculo liberat ⁊ interfecto Aman; q̄ interpretatur Iniquitas panes cōiuū ⁊ dies
 celebrem mittit in poſteros.

Amynthas q̄ntusdecimus Macedonū rex quarto regni Artaxerſis āno regnare cepit ⁊ re-
 gnauit āno vno: poſt quē ſextusdecimus pauſanias āno vno: poſt hūc iterato fratre reſtitu-
 to ānis ſex poſt quē decimūſeptimus Argeus pulſo Amyntha ānis vobus: Amynthas
 itez. 18. ānis. 19. Cuius ꝓmo anno Galli duci Breno Romā inuulerunt ⁊ oēm excepto ca-
 pitolio incēderūt. De q̄bus libꝛū ſextū faciemus.

Viri diſciplinis excellētes.

Isocrates natiōe grecus eximius ⁊ clarifſimus orator: Sorigie philoſophi audiret. ac multo
 rū philoſophoꝝ ꝓceptor tēpeſtate ac (vt Eulebio placet) clarifſimus fuit: Qui ſm Quinilia
 nū in diuerſo dicēdi genere nitidus fuit ⁊ cōptus ac paleſtre magis q̄ pugne accomoda-
 tus oēsq; dicēdi vneres lectatus. In inuētiōe facilis ⁊ honeſti ſtudioſus ac In cōpoſitiōe
 adeo diligēs vt cura ei⁹ rephendatur: Scripſit autē libꝛū ardentis ſpūs q̄ Tamnaneos ſcri-
 bitur: Aliū quoq; ad quēdā exortatorium libellū edidit: Ex quo ꝓre ceteris hanc notabilē
 excerptifſimus ſententiā Talis ſias parētibus, quales erga te natos fieri ꝓoptas. Serua ma-
 gis verboꝝ q̄ reꝝ depoſita: vixitq; ānis. 94.

Xenophon ꝓhus ⁊ Athenieſi⁹ exercitus inſignis impator: Vir qd̄ ſpecioſiſſimū ultra q̄
 credi poſſet hac etiā tēpeſtate floruit: Isocrates diſcipulus ⁊ poſtea platonis plurimū emu-
 lus fuit: Qui ſm Helii in. 18. de diuerſis reꝝ naturis quadringētos edidit libros ⁊ quam
 maxime de militari arte i qua exercitariſſimus fuit: Quippe q̄ ex vltimis Babylonie ſin-
 bus exercitiū incolumē in patriā reduxit: Scripſitq; de arte venatica ⁊ de Equoꝝ regimie:
 ꝓmuſq; philoſophoꝝ hitorias cōſcripſit multaꝝ cōmētatus eſt. Quapp ex lepore ſermo-
 nis ⁊ eloquētie dignitate Muſa dictus fuit: vixit autē annis. 89. fuere ⁊ aliꝝ ſex Xenophō

382

4817

379

4820

375

4824

tes quoz p̄mvs Atheniensis pithostrati illius frater: q̄ Epamynūde descripsit vitā: Secū-
 dus Louis medicus: Tertius q̄ Hānibalis scripsit historā: Quartus q̄ fabulosa comētatus ē
 pdigia: Quintus parius sculptor: egegius: Sextus antique comedie poeta.

Archita tarentinus philosophus pythagoricus his tēporibus apud multos i oi virtutis, ge-
 nere maxie admiratiōi habitus est: Qui platone: philosophū a Dyonisio Siracusanū necā
 dum ex ei' manibus eripuit. Multaq; cōposuit. Ex q̄bus hanc p̄cipuā sententiā habemus:
 Nulla pestis capitalior est q̄ voluptas corpis: cuius auide libidines temere ⁊ effrenate ad
 potiendum incitantur: Hinc patrie pdictiones hinc rerūpu, euerfiones: Nullū deniq; sce-
 lus nullum facinus est ad quod suscipiendum nō libido voluptatis impellat: P̄ter hunc
 (laertio teste) alij tres fuere: vnus Mytileus musicus: Alter qui de Agricultura scripsit:
 Tertius Epygrammatum poeta: pleriq; addunt quartum Architectum: cuius proferunt
 librum de Machina.

Democedes medicus Crotōlata illustris his tēporib⁹ floruit: q̄ iter Darij captiuos existēs ⁊
 Darius ipse ipse ob inuersum pedem accriter doleret ita vt per septem dies dormire non
 posset nec a medicis suis iuari posset. ipse Democedes ad Darium in compedibus addu-
 ctus ipsū regem prosus liberauit: propter q̄ apud regem ⁊ omnes persas deinceps maxī
 mo in honore habitus ē:

4830

369

Plato philosophus clarissimus p hoc tēp⁹ .i. olympiade. 101 (Eusebio referēte) oīum p̄t ille
 sophoz clarissim⁹ fuit. Qui p̄mū genus a Lodzo rege m̄nū vō a Solōe pho duxit ducis
 fces hūit ⁊ vnicā lozozē de qua Speusip⁹ phus ortū duxit: Hic p̄mū litteras apud Dyonē
 grāmaticū didicit. sed i palestra apud Aristonē exercitatus. Platone. p egegio corpis hitu
 cognomiāuit cū añ Aristocles diceret. P̄mū nāq; picture studuit ⁊ poemata atq; trage-
 dias edidit. Uicēnis audiuit Socratē q̄ mortuo Crathylū ⁊ hermo genē audiuit factus de
 inde añoz. 29. ad Euclidē se megarā cōtulit: Dein hinc Lyrenē p̄fectus Theodoz audiuit:
 Postea i Egipto a plerisq; creditus est didicisse. p̄phaz oracula sed supputatio tēpoz non
 patitur Refert tñ diuus pater Aug. i libro. x. de ci. dei ca. 2. q̄ in ei' libris inuētū sit Euāge-
 liū beati Joānis v3 a p̄ncipio vsq; ad illud Et tenebre eā non p̄prehenderunt: Ex Egipto
 postmodū Athenas regressus in Achademia morabat: Terq; i Sicilia nauigauit: vbi cuz
 mortis p̄iculū euassit veditus est: Hic cū doctissimus esset philosophiā i tres diuisit p̄tes
 Ethicā. i. physicā ⁊ logicā. i. i moralē naturalē ⁊ Rōnalē: i p̄ma q̄dē cām querēdi: In secun-
 da vero dat ordinē viuendi ⁊ in tertia ratio itelligēdi versat: Et vt diuus pater Aug. 8. de
 ci. dei. testatur ceteris gentim phus lōge platus est: q̄ ⁊ accurti⁹ ⁊ verati⁹ oīa intellexe-
 rit: Nam de vero deo dixit: Quod erat causa subsistendi ⁊ ratio itelligendi ac ordo viuendi:
 Dixitq; p̄terea sapientē veri dei cogitozē imitatorēq; ac amatorē esse: vnde merito ce-
 teris phis fama ⁊ gloria p̄fertur: Scripsit aut̄ plato Thymēū opus diuinū vbi de rez crea-
 tōe optime differuit: de quo Hieronymus sup Ilayam inquit Thymēum de armonia mū-
 di astrorūq; cursu ⁊ numeris disputantē ipse q̄ interpretatus est Tullius se nō itelligere. p̄-
 fitef Scripsitq; ad permenidē de rez p̄cipijs opus mirabile. Item de immortalitate aie ad
 p̄hedionem discipulū suū libū vnū: De legibus decē volumina ⁊ de repu. libū vnum: ⁊
 alia multa que nō habentur: Interrogatus aliquādo plato. In quo sapientiam quis adī-
 pisci posset: Respondit: In nō expectando que euenire non possunt nec de p̄teritis recorda-
 ri. O hūit deniq; plato i nuptijs discūbēs año etatis suo. 81. In cui' postmodū tuba inuēta
 fuit lamina sup pectus eius aurea: vt hētur i cōmēto sup illo vbo Boetiū de disciplia scola-
 riū platonis probata diuinitas: i qua scriptuz erat: Credo in chūstum nascituz de virgine
 passum pro humano genere: ⁊ tertia die resurrectuz.

Anthistenes atheniensis phus ⁊ orator his tēporibus fm Eusebiū agnoscitur. De q̄ sic scri-
 bit Hiero. 3. Iouinianū q̄ cū Rhetoricā glōse doceret audiēs Socratē discipulis dixit:
 Abite ⁊ magistrum vobis querite: qz ego in reperi: hic summū bonū in virtute posuit vt
 testatur aug. 18. li. de ciui. dei. Cuius hec pulchra fuit sententiā in scientia est multa discere

4833

366

z quod satis est nescire.

Aristippus phus Lyrenus Socratis discipulus per hoc tempus Athenis floruit: Qui teste diuo pfe Aug. li. 18. de ci. dei. ca. 41. summū bonū in voluptate posuit. vnde preter alios etiam librum de voluptate edidit.

Epicurus Atheniensis phus Socratisq; auditor: hac tēpestate clarus fuit quē licet diu? hie ronym? dicat litteras nō didicisse e? tñ reserūtur sentētie multe z qdē dignissime: hic nāq; voluptatis assertor existens dicebat voluptatē summū esse bonū aīasq; cū cor:pozib? iterū vñ z p̄cesis errauit. Nā putauit deū res humanas nō curare: sed ociosum esse nihilq; agere: fuitq; auctor Epicuree secte: cui? errores plurimos apud aug. 18. de ci. dei leger? potes. Polystratus z Ippodides phi Epicuri discipuli hisdē temporibus mūdo innotuere q̄s amebos vno die natos vnaq; die mortuos fuisse legimus.

Speusipp? platōis ex sorore nepos z ipse hac tempestate fin Eusebiū athenas viguit q̄ cū 359 4840
platonice schole postea octo ānis p̄suisset Epicuree secte manū dedit: vñ Dyogenes phus propter hoc eum dure redarguit: hic multa commentaria multosq; Dialogos post se reliquit quos omnes Aristoteles tribus talentis emit. Obijt deniq; (vt Plutarchus scribit) a pediculis suffocatus.

Emias Eunuchus phus ex Asia quadā vrbe natus Trapeziteq; cuiusdā viri famulus superioribus diebus Athenas profectus cū platonē audiuisset docilissimus euasit: Et domū sic eruditus regrediens vna cum dño suo Assenenses aggreditur: quos oēs sibi subegit: ac ipsi vna cū ipso dño suo impauit: Mortuoq; dño suo solus dominū adeptus Aristorelē z Xenocratē ad se accersitos diligēter curauit: z Aristoteli fratris filiā vxorē dedit: Sed z ipsi phi dissuadebant ei tyrānidem exercere.

Dyonisius superioris Dyonisij filius trigesimo octauo regni Artaxerxis āno patre defuncto 356 4843
Siracusanū regnū occupās etiā similiter tyrānidē exercuit: vir certe oīz turpitudinū plenus: qui tadē Licerōe teste q̄rto. l. tusculanaz li. a Siraculis pulsus Coitibi pueros docuit ac sic imperio carere noluit: p̄q; Quidi? li. 4. de pōto ait: Ille Syracusa modo formidatus in vrbe: Uix hūili durā repulit famē: De hoc ē Justin? li. 19. z Valerius. l. 9. plura scripsere. Lysander lacedemonius vir qdē seditiosus hoc āno Alcibiadē phm belliq; sciētissimū suis seditiōib? ac pditiōe iterficere fecit: Quo facinoze a peloponē: b? Dux belli aduersus athenēses p̄stitutus ē quod qdē bellū iā p̄ sex z. 20. ānis durauerat: Qui cū iperitū suscepisset: nō sua virtute: sed aduersarioz imodestia oēs Atheniensū classē apud Egon flumē cepit z bellū cōfecit: Quo facto Athenēses lacedemonijs se dedidere: z Lysander mix i moduz elatus ē: vñ factū est: vt lacedemonij i maximū Grecie odium pueniret: Nā cū semp factiosus esset nil aliud moliebat: q̄ vt oēs ciuitates i suam teneret potestātē: quod se lacedemonioz cā facere simulabat ppter qd̄ felicitate magis q̄ re gloriosus apparebat: Tadē z ipse Athenis (vt Plutarchus ait) occisus est.

355 4844
Cimon Atheniensū futrus Dux z Melciade quodā p̄re natus a quo generosoz mox gratiā affluētē hūit his tēporib? licet Iuuenis virtute militari florere incipiēs maxio i honore haberi ceptus est: z post pauca ab ipso Atheniēsi populo p̄ psas Dux declarat? haud paulo post plio cōferto susum fugatūq; deleuit hostē: atq; Schiz insulā i qua delopes habitabant sibi subiecit: Uex cū spolijs hostiū opulentissimus euasisset. Ipsas diuitias (vt Plutarchus refert) i ciues suos partiri iussit: Insup ad pietatis sue idicē etiā agroꝝ suoꝝ simonis septis fruges oēs egenis z peregrinis ipune absumere pmisit: Ingeniq; p̄terea conuiuīum in domo sua quotidie parauit: q̄ multos hoīes pascere possit: Uñ z eo pauperes qui cūq; vellent cōueniebāt z educationē pro libito sibi vēdicabant: Itē itra p̄uatos lares perinde ac in publicū quoddā vbis diuersozū: ciues excipiens frugibus agroꝝ suoꝝ per anū vltro oblati indulgebat: vt visus fuerit fabulosa Saturni tempora excitate: Cum igitur Artaxersem persarum regem e Grecie sinibus eiecisset: omnē asiam ab ionio vsq; pampaliā persis p̄sidijs desolatā fecit: ac deniq; nauali terrestriq; pugna cum persis congaet

sus eos oēs superauit captis eoz dūcentis nauibus: Unde etiam regem ipsuz coegit pacis conditiones accipere: Hoc itaq; mortuo nihil deinceps ab vllō grecorum imperatore magnifice gestum est: sed ad factiones ⁊ discordias omnes sunt conuersi: De eo autem preter plurarchum herodotus libro histor. sexto: ⁊ Justinus li. 2. multa scripsere: Hic post se duos reliquit filios Stelagorā videlicet ⁊ Milciadē.

Timelcon natiōe Corinthus ex claris qdē parentib⁹ natus vir oīum iudicio clarissimus per hec tēpora Corinthioꝝ impator delectus mox cū pauca militū manu ad defensionē Syracusanoz pfectus intra quinquaginta dies Syracusanā arcē quā Dyonisius p̄dictus tyrānus occupauerat i suā potatē redegit. Ibiq; Dyonisio superato ⁊ pulso oēm tyrānidē deleuit. Iudeq; ⁊ Carthaginēses q̄ cū septuaginta milibus militū ⁊ ducentis trirētib⁹ ac mille nauibus in lybiā cōtra Corinthios traiecerāt cū tribus milibus cōgressus decē milia eoz interfecit. que res magnā adeo vrbi illi inflixit calamitatē: vt nūquā antea vna in pugna ex Carthaginētib⁹ tot occubuisse traditū sit: Quāobz vt Cornelius nepos ait huic vni contigit quod nescio an vlli vt ad patriā in qua erat natus oppressam a tyrāno liberaret: ⁊ a Syracusis cui auxilio erat missus iueteratā depelleret seruitutē totaq; Siciliā multos annos bello vexatā a Barbarisq; oppressam suo aduētū in p̄stinū restituerit statū: vt omnia late posuit plurarchus in illius vita: a quo ⁊ Gymnasiū: in quo sepultus fuit Timoleontē cognominatum fuit.

M. Lurtius ciuis Romanus vir qdē p̄clarissimus: hoc āno q̄ est trigessimus primus regni Assueri ob amorē ⁊ patrie liberationē i altissimū hiatū seu Baratrū se precipitē dedit: Nā Rome (vt Linius ait) siue terēptu seu alia aliqua vi foz ferme specu vasta collapsum i imensam se apperuit altitudinē: Quā qdē voraginū nullo videbatur posse oppleri materia Quo portento vates p̄mori: canere ceperunt: Tum. **M. Lurtius** bello egregius (vt idē Linius in. 4. habet) eo audito rēpla deoz que foro illi iminebāt capitoliūq; intuens tamq; efrenis nunc manus in celum: nunc in patentes ipsius terre hiatu porrigens: e quoq; maxime ornato insidens zelo patrie armatus se in hyatum misit quo mortuo statim hyatus obruratus est.

Ludi scenici Rome vltimo Assueri regis anno **Opi** seu **Berecynthie** vel **Lybelle** que deoz mater vocabat a Romanis pp̄ ingluuiē pestis inst. tui sunt: Qui adeo turpiter exerceri cepti sunt: vt honesti viri ne dum femine interesse voluerunt: sed nec vel de longe intueri: de quibus diuus pater Aug. 2. de ci. dei. ca. 8. multa diligenter pertractat. Deoz falsitatē improbans: qui talibus ludis placari poscebāt: Nam ipsa Ops que **Berecynthia** vocabatur **Saturni** (vt dictū est) vxoz deoz mater appellata fuit: ⁊ eius sacra p̄mit⁹ in **Lybelle** phrygie monte instituta fuerunt: ⁊ successiue honorata: **Lut⁹** simulachruz postea vt Linius in. 2. li. de bello Macedonico ait Rome translatum eidem hec sacra ⁊ edes pulcherrima i capitolio constructa fuit.

Artaxerxes tertius qui ⁊ **Ochus** Assueri ex hester filius duodecim⁹ p̄saz rex. 234. **Judaice** captiuitatis anno **Olympiade** aut centesimaquarta. p̄sis regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 26. Vir certe seuius atq; Immanis: qui occisa sorore socruq; viua defossa patruū etiam cum centum filiis atq; nepotibus vt alijs (nulla prius lacessitus iniuria) vacua area destitutum **Jaculis** configi iussit vt huiusmodi facinoribus eternam sibi apud perfas compararet memoziā: Hic **Nectanabo** Egypti rege in **Ethiopia** pulso ad suum reuocauit regnum: Et **Apodasmo** Iudeoz vrbe capta accolas oēs in **hyrcaniā** trāstulit: ⁊ iuxta mare caspiū collocauit: Iudeq; bello **Ladomanuz** hostem vicit: ac per hoc suis gloriā prope amissam restituit: Propter q̄ victoriā etiam **Armenijs** p̄fectus est. Hic suozum conluratione veritus cognatozum cede p̄ncipūq; strage totam impleuit regiam nullo sanguinis aut serus etatis ue habito respectu: Verum tamē diuinam non euasit vltionem quia a suis obruncarus fuit.

Artaxer-
ses och⁹

4845

354

Carie regi principium

Laria namq; minozis Asiē regio est: inter Iūniā & Joniā cōstituta que p̄mo a cara rege quo dā sic cognominata fuit: Qui Aurigam p̄mus ex auibus ibidē cōperit: vt dixit Plinius. 7. naturalis histoz. Hāc Strabo partiens a Bozea meādri flumie claudit: Ab occidente hycario & Mithoo pelago: A meridie Rhodiēsi: & ab ortu licijs atq; alijs gētibz: Pius vō ei nois secūdus pōtifer maximus in sua Asia eam inter Meādri & Tauz montē collocat: Ibiq; halycarnassus regia v̄ba fuit: Cui v̄bis varū fuerūt casus.

Decathomus autē q̄dam noie huic halycarnasseoz v̄bi p̄mus regnare cepit q̄ hac tēpestate tres filios genuit. s. Mauseolū: Idreū & pyraclarū: ac etiā duas filias c̄qbus Arthemisia natu maior: Mauseolo maior: filio nupsit: q̄ & post mortem patris tenuit imperium Quo mortuo etiam Arthemisia regnū habuit: que viro ita magnificū construxit sepulchz: vt e septē orbis spectaculis hoc vnū censeatur post arthemisiā vero Idreus ei cognat' mauseoli frater cum eius coniuge & sorore. ada: Imperauit: cui ex morbo absumpto pariter successit vxorem Ada: Pyraclarus autem qui reliquus erat ex filijs hecatonij hanc eiecit sororem & persicarum partium Satrapez ad coicationē inperij vocauit: q̄ eo defuncto Halycarnassum tenuit ciuitatē: & aduentantis alexādri magni sustiuit obsidionē: Huic ada pyraclari filia coniūx fuerat. altera vero ada Decatomi filia a pyraclaro fratre eiecta ad Alexandri cōfugit: Opemq; ei ad capiendā v̄bē p̄stitit. p̄pter quod regina ab eo declarata est: que ad obsidendā arcem dimissa eam paulopost obtinuit: Sed quis huic in regno successerit non inuenimus.

Arthemisiam autē huic iperij reginā mulierē magnanimē & viduitatis integerrime exemplū per se ponere dignū duximus cū fuerit femina sanctissimi amoris que adeo maritū suum dilexit vt mortuo obliuisci v̄m̄q; potuerit: Nam vt Valerius maximus tradit q̄p̄imum Mauseolus maritus suus amātissimus clausisset diem cel. bzatis eius ex moꝝ exequijs regis cineres suos cū diligentia colligens nō in vna aurea illos condī voluit existimans tā amārē v̄z non posse alio in vase congrue reponi q̄ in pectus suū i quo veteris amoris flāme longe plus solito eo defuncto flagrabāt: Quāobzē omnes cineres collectos ipsa bibere voluit & residuū vite sue tempus in lachrimis composuit donec leta in mortē ad virum deuenit: Verum vidua facta ingentia peregit facinora: & inter cetera ex more egegio & amabili viro insigne sepulchzū erexit quod q̄dē opus nimis admirabile & sumptuosum fuit: eo q̄ tā arte q̄ impensa oia fere orbis edificia excesserit: & inter septem mundi miracula vnūq; diu extiterit: Quod quidē opus de mariti noie Mauseolū appellauit: Et non solū in hoc Arthemisia extollenda fuit: sed & virili robore & audacia ac militari disciplina plurimū valuit & multis triumphis maiestates sui nominis exornauit. Quia vt legimus post viri mortem (ad tempus sepositis lachrimis (bis arma suscepit primo vt patrie salutem tutaretur. Secundo vt socialem fidez requisita seruaret: Rhodiōs nauali prelio superauit: & Rhodū ipsam sibi vendicauit: Justinus etiā in li. 3. Epithomatū dicit Arthemisiā in Anxiū Herfi contra grecos venisse & inter primiores duces accerrime bellasse: Incertum tamen an hec ipsa Mauseoli coniūx fuerit: sed ex consequētibz illam fuisse affirmare non audeamus.

f. Lamillus Patricius Romanus vir q̄dē prestātissimus & i oi bellādi genere sciētissimus a Romāis supertozibus dieb' exilio dānatus hoc āno qui est secūdus regni Ochi ānus cum Roma a gallis (preter capitolium) duce Breno capta fuisset & eoz acies ab ipsis gallis fusa fuisset & totius Senatus consulto ab exilio reuocatus dictator delectus fuit & 5 Sallos tā quā valitudinario co:pozi additus est: Qui magistrū sumpro stati yndiq; copias colligens in acie venit & oēs hostes p̄sus fugauit: Romāq; direptā atq; exusta in pristinū statum reduxit: ac innumerabilibus eoz captis de eis triumphauit: Quibus strenue gestis dictaturā dimisit: Postea vero cū Sicani: Uolsiq; ac latini in agrum Romanum imperum fecisset & etiā Tyrrebeni circa Sutriū castra posuissent ipse tertio Dictaturā induens Acie istructa omnes vicit: Quibus fugatis Sutriozum ciuitas eius opera a Romanis recuperata ē.

352

4847

Sequenti deinde tempore prenestinis ac Volscis sociorum agros depopulantibus cum iam senex Lamillus esset et mala corporis valitudine premeretur (Cui L. furius male pugnaisset) e lecto consurgens hostem statim insequitur et vincit: Nec multo post etiam Tusculanos qui a Romanis defecerant in fidem venire coegit: contra veteres quoque Dictator electus licet octogesimo attingeret annum etiam victor euasit: Postremo cum dictatura quinquies triumphoque quater potitus esset peste perijt: Quibus ex causis secundus Romane urbis conditor est habitus.

4848

351

Philippus perdice regis filius vigesimustertius Macedonum rex tertio regni Ochi anno regnum suscipiens regnavit annis, 27. Vir utique bellator qui sua virtute Armenie Bythinie Tracieque ac Thesalie regna simul obtinuit: Cautusque fuit malens amari quam timeri: sed et moribus grauis et patiens qui iram dissimulare plerumque et vincere nouerat: Blandus quoque pariter et alloquio insidiosus qui plura promittebat quam prestare vellet: Nouerat etiam gratiam in odio fingere: et inter concordantes struere discordias et apud utrumque gratiam quere re solennis illi consuetudo erat. Et inter hec eloquentia et insignis oratio acuminis et solertia plena: ut nec ornatum facilitas: nec facilitati inuentionis deesset ornatus: Vini namque nimis cupidus et audax fuit: sed ebrietate digesta in suis actibus moderatus erat: Cumque aliquando hic pro imperij sui finibus pcul ab urbe regia extuisset Nectanabo olim Egypti rex in Mathematica peritissimus (qui ad eum timore regis persarum confugerat) videns Olympiadem ipsius philippi coniugem pulcherrimam: eam arte magica deludens comprehensit: Que ex ipso concipiens post redditum philippi Alexandrum peperit filium: Quez philippus rex (licet rei veritatem compertam haberet) veluti filium educavit carissimum. Nam eadem arte deceptorum eo philippus adductus erat: ut Alexandrum ex hamone deo precreatum fuisse diceret: In cuius specie Nectanabo fuerat percubitu regine potus. Nato autem Alexandro philippus prestiti his verbis aristoteli scripsit dicens philippo aristoteli salutem. filium mihi genitum scito que quidem deus gratias ago non tam inde que natus sit quam pro eo que nasci contigit temporibus vite tue: Spero etiam fore ut educatus eruditusque abste dignus existeret et nobis et rerum istarum susceptio: Aristoteles igitur Alexandrum disciplinandum assumpsit et in septem artibus ipsum optime eruditum: Qui cum factus esset annorum quindecim Bucephalum equum in domum cananorum carnibus enutritum: quem Lapadocie rex philippo donauerat sibi mansuetum fecit eumque per urbem interpidus equitavit: Quem cum philippus conspexisset eidem dixit se in ipso deorum respensa cognoscere: et que post eum regnaturus esset: Unde et statim curium regium et centum equos eidem cum maxima auri summa concessit: ut auxilio foret: quam in reliquam grece partem facere statuerat. Qui mox ad patris imperium contra Nicolaum peloponensium regem castra mouit cum quo pugna conferta ipsum propria manu interfecit: de quo victoriae coronam cum gaudio patri reposuit: De inhinc cum philippus Alexandrum in Armentiam rebellatem missum: pausanias Spartanorum rex qui Olympiadem philippi uxorem dudum exarserat sentiens Alexandrum abesse coniuratione facta philippum hostiliter inuasit: multisque vulneribus eum confodit arbitransque eum mortuum ipsius urbe potitus est: Qui cum regiam conscendisset: ut inde Olympiadem uxorem reposceret: Alexander eo statim cum triumpho ex Armentia applicuit: Qui reclamantis patris vociferatione perterritus: in pausaniam ipsum irruens ipsum vita priuauit: Quo mortuo euestigio philippum semiuivum iacentem in capite inuenit: Uex cum philippus de inimici ultione gratias egisset quasi letus spiritum emisit: que suis aribus cum imperij orbis fundamenta iecisset Alexander tanti operis gloriam consumauit.

Olympias autem philippi predicti uxore cui ab infantia Mastulis nomen fuerat et ipsa huiusmodi temporibus regina facta multorum titulorum illustris euasit: eo que Neptolomeum mollossarum regem habuerit patrem qui ex Eacidarum sanguine traxerat originem et Alexandrum Egypti regem habuerit fratrem: ac etiam Alexandrum magnum pepererit filium: licet adulterij illecebra notata fuerit que ab omnibus historicis suspicatum fuit que Alexan-

4849

350

dum ex adulterio genuerit: Que quidem suspitio adeo philippum regem commouit: vt
ea repudiū ignominia nāauerit: 7 Cleopatram Alexandri ipsius Olympiadis fratris filiaz
in vxorem duxerit: Quod Olympias quidem moleste ferens tamq̄ desperata multis en-
ormitatibus sese fecit notiozem. Nam pausaniam splendidum Iuuenem (vt dictum est)
cuius contubernio vtebatur in viri necem Impulit: 7 cum obruncari fecit: quo mortuo
etiam Cleopatram sibi superinductam (post illisam saxo filiam) in tantum exasperauit ver-
bis 7 ignominia: vt miseram ad suspendendum sese compulerit: Deniq̄ mortuo Alexan-
dro eius filio cum hec passim in cruozem tam nobiliū quā plebeiozum macedonum ve-
luti bellua bacharetur a Cassandro in Epidua Ciuitate tandem post longam obsidionez
capta ab ipso interfecta est. Ad quam cum idem Cassander ministros misisset 7 ea cerne-
ret se morituram ad littores cum ancillis impeterita surrexit 7 vestimentis crinibusq̄ cō-
positis: ne quid cadens videretur inhonestum non voces nec vulvatus femineos emisit: s;
corpus suū intrepide p̄cussoribus obtulit: quasi parupēderet mortis impium quod etiam
robustissimi hoies facere consuevere.

Joannes Jude pontificis filius quintus hebreozum pontifex his quasi diebus patre ponti-
fice defuncto pontificiū munus obinuit: seditq̄. 43. annis: Quo pontificante Ochus per-
sarus rex vago sum quendam vniuersis transflumen regionibus ducem prefecit: cuius sa-
miliaritate Iesus Joannis frater cōsilius ad pontificatum ardentissime aspirans aduersus
hunc fratrem pontificem seditionem in templo concitauit: Qua contumelia permotus pō-
nifex in eam irruens iterfecit: Quo audito vagosus non modica militum manu collecta in
hierusalē hostili aīo conscendit: vbi ad direptionē conuersus oīa ciuū 7 sacerdotum bona
vstrahere cepit: Sed cum a tēpli ingressu phiberetur: respondit ego mūdior sum perempto-
re illo quo tēplum vstrū pphanastis: Et hec verba factens i tēplū vi ingressus oīa orna-
menta illius decetioza sustulit 7 tributa ac annonas ministris tēpli rursus imposuit a quib-
us vsq̄ in hunc diem interuentu Edie fuerant exempti vagosus aut paulopost pro nece
Iesu Joannem puniuit.

Viri disciplinis excellentes.

Demosthenes summus orator atq̄ philosophus tempestate hac (Eusebio testante) maximo
in precio fuit: hic a platore faciundiam hauriens ob Ebullide argumentationem summus
orator effectus est: Lulius eloquentiam Esthines philosophus comendans dixit: Qui in
ipso considerasset acerrimam oculoꝝ rugozem: terribilemq̄ vultum: pondus accom-
modatum singulis verbis: sonum vocis efficacissimos corporeis motus profecto cognosce-
ret q̄ 7 si operi eius nihil addi potest: tamen Demosthene magna pars operis Demosthe-
nis abest cum loquitur potiusq̄ cum auditur: De isto Demosthene Valerius sic refert.

Quod cum Philippus Macedonum Rex Athenas obsideret: ab Atheniensibus postu-
lauit sibi decem oratores dari si ab obsidione recedere deberet: Demosthenes hoc audito
in Concilio veniens hanc fabulam recitauit dicens. Lupi suaserunt pastoribus aliquando
vt secum amicitiam contraherent: quod cum pastoribus placuisset petierūt lupi: vt pro vi-
ce securitatis traderent eis canis in quibus videbatur occasio Iurgij: Annuerunt pasto-
res 7 tradiderunt canes ouium suarum peruigiles custodes: tunc lupi formidine dēpta gū-
gem non solum pro sacietate sed etiam pro libidine lacerauerunt: Sic 7 Philippus inquit
sublati oratoꝝ ab populo Atheniēsi facturus est: Quod audientes Athenienses De-
mosthenis consilio acquieuerunt: 7 sic ciuitas a periculo liberata est inquirēti quidam quo-
modo posset benedicere ait: Si non dixeris nisi quod bene scieris. Hec eius precipua fuit
sententia: Liberi seruiq̄ personam veritas superat: serui liberiq̄ mendaciū miscet.

Aristoteles phoz oīum pnceps atq̄ Monarcha his tēpibus maxie claruit: Qui gēte Ma-
cedo natus Socrate atq̄ platonē hūit pceptozes: Qui oīū p̄ Aug. 8. de ci. dei testatur
dicens Aristoteles platonis discipulus vir excellentis ingenij: platonē quidem eloquio
Impar: s; multos facile superās: cū peripatheticam sectam condidisset: vno adhuc pcepto

re suo in suam heresim multos congregauit discipulos: Inter quos (ob eius uenerationem) Alexandrum etiam habuit discipulum: Supuixit autē post platonis mortē. 23. annis: i qui bus partim alexandrum docuit partimq; libros componens: ac partim doctrinis inhyans In cuius quidem sigillo (ut dicitur) hoc inscribi fecit: Sapientior est qui quod nouit absco dit: q̄ qui propallat quod nescit: fuit autem Aristoteles facundus eloquio (et ut hierony mus ad Eustochium inquit) sine dubitatione prodigium grandeq; miraculum in tota na tura fuit: Tandem cum in lycio multis annis florentissime docuisset inuidia communi ac cusatus q̄ de dōs non recte sentiret: Metuens ne ut quondam Socrati sic etiam sibi in iu ditio pereundum foret deserta sui defensione in calcidem abiit ubi et quoad vixit in opi mo mentis uigore fuit: vixitq; annis. 62. et ibidem diem obiit: ut leonardus Aretinus in ei⁹ vita copiose descripsit: Tractauit autem hic omnes philosophiē partes: et precepta dedit singulis: Sed p̄c̄ ceteris Rationalem in suum sic redegit Jus: ut a possessione sua omnes alios exclusisse videatur: ita ut per Antonomasiā philosophus appelleretur: Sane laertio teste octo fuerunt Aristoteles: primus hic: Secundus qui Athenis tempu. administrauit: cu las extant elegantissime orationes: Tertius qui in Iliadem homeri scripsit: Quartus ora tor Siculus Quintus qui dicitur esse Nyntheus Eschinis socratici necessarius: Sextus cy reniacus: qui poetica scripsit: Septimus pedotriba cuius meminit Aristoxenus i vita pla tonis: Octauus grammaticus obscurus et ignobilis: ferunt autem Aristotelē philosophus multa scripsisse opera: qui profecto si reuisceret multa sua esse negaret: que nos illi attri buimus: et melius cum eo acium est: q̄ cum alijs quorum opera funditus exterminata sunt et ipse causa exiit: cui multa perierit: qui aliorum gloriā ad se traxit: verumtamen laer tias in vita ipsius: hos infra notatos refert cum scripsisse libros quorum tituli sunt isti v̄z.

Predicamentorum	li. i.	De virtute	li. i.	De contentiosis	li. i.
Perlermenias	li. 2.	De instantijs	li. i.	De compendijs	li. 8.
Prorum	li. 2.	De diuisionibus	li. 17.	De diuisione	li. i.
Posteriorum	li. 2.	De diffinitionibus	li. 7.	De diffinitionibus	li. 13.
Toporum	li. 8.	De syllogismis	li. 2.	De argumentationibus	li. 2.
Elencorum	li. 2.	De syllogicatione	li. i.	De propositionibus	li. 25.
De artibus	li. i.	De gubernatione	li. i.	De diuisionibus	li. i.
De salutacionibus	li. 4.	De antepocis	li. i.	De dictione	li. 7.
De diuisionibus	li. 4.	De topicis	li. 2.	De gnarione et corruptioe	li. 2.
De contrarijs	li. i.	De methodis	li. i.	Phisicorum	li. 8.
De genere et specie	li. i.	De ijs que dicuntur	li. i.	De anima	li. 3.
De comento	li. i.	De principio	li. i.	De celo et mundo	li. 4.
De propositionibus	li. i.	De interrogatione	li. i.	De usu et sensato	li. 2.
De memoria	li. i.	De morte et vita	li. i.	De iuuentute et.	li. i.
De vegetabilibus	li. 2.	De yndatione nili	li. i.	De animalibus	li. 19.
De longitudine vite	li. i.	De quattuor elemētis	li. 3.	De mole corporis	li. i.
De ypositis aialib⁹	li. i.	De nōigenerare	li. i.	De ynitare	li. i.
De motu	li. i.	De indiuisibilibus	li. 5.	De phisonomia.	li. i.
De natura	li. 3.	De Mechanicis	li. i.	Cōtra xenocratem.	li. i.
De prepositione	li. i.	De arte practica	li. i.	De conuersatione	li. i.
De naturalibus	li. i.	De medicinalibus	li. 4.	De p̄ philosophia	li. 3.
De lapidibus	li. i.	De dubijs	li. 6.	De le. constitutua	li. i.
De Mercurijs	li. 3.	De parabolis	li. i.	De legibus	li. 4.
Metaphisicorum	li. 15.	De problematibus	li. i.	De obiurgationibus	li. i.
De bona fortuna	li. i.	De prouerbjs	li. i.	De doctrina speusippi.	li. i.
De poetria	li. i.	De ethicis	li. 10.	Contra xenonem	li. i.
De aggregatiōe artū	li. 12.	De politicis	li. 8.	De pythagoricis	li. i.
				De olympicis	li. i.

De Rhetoricis	li. i.	De politico auditu	li. 8.	De appolline	li. i.
De rhetoricis pteco	li. i.	De iusticia	li. i.	Contra tymeum	li. i.
De anathomis	li. i.	De iustificatiõibus	li. i.	Cõtra Mellisũ	li. i.
De persuasione	li. i.	De bono	li. i.	Cõtra achineonã	li. i.
De congragatiõẽ	li. i.	De bono vtili	li. i.	Cõtra gozgiã	li. i.
De poetis	li. 2.	De bono iterum	li. i.	pra pythagoricos	li. i.
De perspectua	li. i.	De amatinis	li. i.	De colonis ad Ale.	li. i.
De astronomia	li. i.	De libero arbitrio	li. i.	De regno ad eudẽ	li. i.
De exhortationibus	li. i.	De positionibus	li. 3.	De dieta seruãda	li. i.
De disciplina	li. i.	De concupiscibili	li. i.	Historiaz alexã.	li. 250.
De oratione	li. i.	De dispensatione	li. i.	De pomo	li. i.
De idea	li. i.	De passionibus ire	li. i.	De phya morali	li. 3.
De mathematicis	li. i.	De ebrietate	li. i.	que diuiditur i Ethicã poly-	
De passione	li. i.	De matrimonio	li. i.	ticã 7 Economicã: Ethicã	
De arte itroductorã	li. i.	De amicitia	li. i.	.n. q̄ De moribũ 7 regimie	
De musica	li. i.	De moribus	li. 5.	aie polytica. De regimie ciui-	
De tragedijs	li. i.	De ingenuitate	li. i.	tanũ Econõica 3 regimie fa-	
De discalia	li. i.	De concupiscentia	li. i.	milie Eplã innumerabiles	
De diuitijs	li. i.			ad Alexapdy 7 ad philippũ scripsit.	

Dion autem Siracusanus nobilis philosophus his temporibus: postq̄ vtraq̄ Dyoniũ ty-
rannide complicatus diu fuit: apud Siracusanam urbem interimitur: Nam superior ille 339
Dionysius Aristomachem Dyonis sorore in matrimonio duxit: ex qua duos filios hippa-
rium 7 Niscum procreauit totidemq̄ filias Sophrosinem 7 Aretem: Quarum primam
(teste Emilio probõ) eius filio Dyonisiõ cui regnum reliquerat nuptum dedit: Alteram ipsi
Dyonĩ patruo Qui preter nobilem propinquitatem 7 generosam maiorum famam: mul-
ta etiam alia bona a natura recepit: vt pote ingenium bonum 7 doctle 7 ad oēs artes ido-
neum: magnamq̄ corporis dignitatẽ magnas item diuitias a p̄e relictas. qua ipse tyranni
muneribus auxit: Et ideo tantum platonẽ amauit: vt eidem se traderet nec minus eo pla-
to delectabatur: Dion alter pruseus orator: eximius fuit: cui ob eloquentiam Chrystos-
mo cognomen fuit.

Larmeydes philosophus Dyogenis his temporibus dicitur floruisse: eo q̄ Atheniensibus
cum eodem Diogene ad Senatũ Romanũ missus fuerit: hic adeo studiosus exiit: vt
cum ad mensam sederet cogitationibus inherens manũ orũ apponere obliuisceretur: S3
Melissa quam vxoris loco habebat dexteram suam necessarijs vsibus coaptabat: Alio n.
vita fruebatur: corpore vero quasi alieno circumdatus videbatur: Ceterũ deniq̄ vite sue
anno sicut valerius in quarto ait philosophando finem fecit.

Eschines philosophus 7 orator atheniensis: hoc etiam tẽpore cognoscitur: qui a iuuentute
sua studiosus 7 librorũ Socratis amator fuit: hic cum aliquando ceteri discipuli Socra-
ti magistro suo multa offerrent Eschines ipse pauper se ipsum obtulit dicens q̄ quicquid
habebat se illi obtulisse Tradit autem laertius preter hunc septem fuisse Eschines: Quoz
primus qui artem oratoriam scripsit: Secundus orator: quem arbitramur istum fuisse De-
mosthenis emulam: De quo plinius. 7. naturalis hist. 7 Quintilianus li. 9. 3. Instit. orat.
plura dixere. Tertius Acchas Socratis discipulus: Quartus Mytileneus que teste laer-
tio oratorũ flagellũ vocabant: Quintus Neapolitanus achademicus philosophus: Sex-
tus Melisius ciuili scriptor: Septimus Stratiarius.

Xenophilus pythagoricus philosophus patria calcidonensis hoc etiam tempore magno ha-
berur in p̄cio: Qui omnis humani incõmodi (vt aiunt) expers fuit cum etiam vixisset ānis.
105. Inde summo doctrine perfectionis splendorẽ mortuus est.

Phedron q̄ Elydẽs philosophus: p hoc idẽ tẽpũ clarũ hẽtur: q̄ 7 Socrati ac platonĩ per

4864 335

familiaris fuit: Eiusq; nomine plato librum de immortalitate anime prenotauit.

Derina poetrix his tēporibus claret: et multa laude digna conscribit que Nectanabo regi
Egypti vsq; in Ethiopiam expul. o reddi um suum pred. xit.

Xenocrates Calcidonēsis philosophus et platonis auditor p̄ hec tēpora clarissimus iuēt' ē:
Qui et laertio teste adeo ingenio tardus erat: vt cū plato illū Aristoteli cōpararet alteruz
freno alterūq; calcaribus indigere diceret: Alioquin se uero semp ac serio habitu et ore per
durabat: in achademia vixit vt plurimum: Si quando ad vrbē proficiscebatur turba ois
ipudicoꝝ eius trāsitu obseruabat in quietādi ei' grā philene nobile Scottū dedita opera a
quibusdā intra eius cellā missa ē: q; ab eo orās lectulū partē accepit: demū cū multa ne q̄c̄q;
orāsser: imperfecto ope discēdēs dixit: se nō a viro s; a statua venisse: Porro licet mu' tū frugl
fuerit glorie tamē et fastus cōtēptoz extitit: Et cū sepe meditatioi inseruiret: vnam in silētio
horā distribuebat. successitq; i Achademia speusippo: vt p. 3. 8. d. ci. di. cap. 12. scholamq; te
nuit annis vigintiquinq;: Moriturq; noctu cum in sartagine forte imegiss; anno etatis
sue. 82. fuere aut̄ quinq; Xenocrates: primus huius propinquus: Alter ē philosophus et
Eligie scriptor nō satis probatus: Tertius statuarius. Quartus qui odas scripsit: Quint'
hic qui vt laertius ait multa versu ac prosa scripsit.

Derostatus quidā natione grecus homo satis scelestus atq; ignauus: et ipse vigesimo regnū
ochi anno (sane grat' a) tēplū Dyane Ephesie turpiter incēdit: Quo audito. Senat' Ephe
sius decretū tulit: ne quis vniq; ei' nomē lūteris demādaret: Dignū plane suppliciu: sed
mime obseruati quādo vsq; ad nram etatē huius sacrilegii nomē peruenit: vtz Ephesū
aliud illo p̄stātius extruxerūt mulierū p̄cipue ornāmētis: et alijs opibus ad id collatis

4865 334

Torquatus insignis patricius. Ro. cui Ti. manilius p̄pitiū nomē fuit: Lelij manlij fili' quē
idē filius a tribunitia vexatione liberauerat tēporibus istis apud Romanos ab eius icredi
bilē fortitudine atq; magnanimitatē maximo in precio et honore habitus ē. Qui cōtra gal
lum quendam eximia corporis magnitudine virum: certamen suscepit singulare cui licet vi
su ac specie impar esset ipsum tamen superauit atq; interfecit: a quo cum aureaz torquem
abstulisset suoq; collo imposuisset: Torquati cognomen sibi ac posteris suis obrinuit: Die
aut̄ ex ea familia ortum habuit: que galloꝝ exercitum ex Tarpēia eiecerat: Tanti nāq;
ea eius dimicatio momenti fuit: vt Galloꝝ exercitus: suis relictis castris: proxima nocte
ex eo loco in tyburtinum agrum transmigrauerit: et inde cum tyburtinis in campaniā tran
sierit: Ea quippe pugna ad Autenam flūuiū: qui est inter Sabinos et Romanos cōmis
sa est: Ubi etiam alias Tullii Hostilli reg' insignis extitit victoria qua Romanozū hostes
fudit: Die namq; Torquatus cum aliquando Dictator esset: vt testatur Augustinus quin
tus de ciuitate de' capitulo decimo octauo: filium pro patria pugnātē et vincentem occidit:
eo q; contra Imperium suum pugnauerit: ne plus scilicet mali eēt in exēplo imperij cōtēptū
q; boni in gloria occisi.

4867 333

M. Pompilius Romanus anno. 22. regnū Ochi a Romanis vna cū helio cornelio Cōsul de
lectus contra Gallos ingenti virtute statim bellum sumpsit: et i agro latino adeo acriter co
latis signis pugnauerunt: vt fuis direptisq; hostium castris suum exercitum spolijs opulētuz
cum gloria atq; triumpho Romam reducerit: propter q; a Senatu sibi triumpho decreto
de ipsis Gallis triumphauerunt.

M. Valerius cognomēto Loquius Romanus adolescēs p̄stantis quidē animi et singularis
virtutis p̄ hoc q; tēpus (liuio teste) et ipse Lamillo nō idignior fuit: qui licet adolescēs: et ipse
contra alium Gallum uirum magnitudine et armis insignem singularem assumpsit pugnā:
Qui dum armatus in medium processisset: et nundum manum consernisset: eius gallee re
pente Loquus ales infedit: qui certamine Inito e valerij Hallea numq; discessit. Imo et ro
stro et vnguis oculos Halli vulnerare non destitit quo ad valerius hostez tali prodigio
terreum obruncauit: Quo mortuo statim Loquus e conspectu euauit: Et valerius oca
ceps Loquini nomine appellatus est.

Rianus pdicti ochi regis filius. 13. p. 260. Judaice captiuitatis 7 olympiade cent
 tesimadecima: persis regnare cepit: 7 regnauit annis. 4. De quo nil memorie dignū ha
 bemus: Senuit aut filios multos: d quib^o herodotus meminit: Eius aut p regni anno de
 scriptione Rome facta inuēta sunt ciuū. 160. milia: Iadus aut sextus Judeoz pōtīfex hoc
 ipso anno in demortui loannis pontificis patris pōtīficatu succedēs: sedit annis. 50. vir cer
 te bonus 7 pacis amator: qui cū mores labefactatos cōponere decerneret multos 7 q̄maxie
 Manasen fratrem inuenit aduersarios: qui cornua in eū erexere q̄ Saraballam quēdam ex
 Scytaz genere transflumē pfectū haberēt amicum: Nam idē Manasses huius Jadi pontifi
 cis germanus ad pontificatū J Jus falsq; anhelans Saraballe ipsius pfecti fauorē sibi pro
 curauit: cuius rei gratia fillā eius duxit vxorē: Sed iudei indignati q̄ J leges incircūcisoruz
 vxorē duxiss; ipsum a sacerdotio sūmouerūt: At Manasses Ira percitus q̄ eū ppter vxo
 rem nō admīssissent 7 pfecto non obtēperassent ad ipsuz pfectū socerū suū cū multis Sacer
 dotibus atq; vxore se transtulit: a quo benigne susceptus pontificatū scindere studuit: cui 7
 confestim Abigam mediteraneū vicū Tyrionū quidē insignē: ad victū concessit: quibus et
 simul oēs habitationes 7 pcedia cōtulit atq; pecunias multas sūministravit: S; 7 insuper
 Tēplum ad hierosolymozū instar sup montē Barizin qui erat altior oibus Samarie mō
 tibus edificare sponndit: s; hoc facere cū regis Darij licētia promissit: Dario deinde psarū
 rege ab Alexandro supato: Saraballa cū nundū tēplū edificass; ad Alexadrū deficit: a q̄
 mox edificadi tēpli licētiā obrinuit: Qui tēplo edificato: Manassen generū suū J Jadz
 optimū pontificē constituit: 7 maximū Scyama inter iudeos excitauit q̄ quidē vsq; ad de
 structionem ipsius tēplī (a Romanis editā) pdurauit: Mortuo deniq; Saraballa Alexan
 der Judeis iratus: quod requisiti opem ferre 7 tributa cōsuetā psoluere recusassent: oppu
 gnāde ac destruēde vrbis causa cū exercitu hierosolimā venit: Quod Iadus sacerdotū pri
 ceptū audicēs in timorē 7 pauorē maximū puenit: 7 vrbis ac Judeozum calamitatē miserat^o
 eū insulis 7 pontificalibus indumētis cū reliquis sacerdotibus: Alexandro sit obuiā: Quē
 tum Alexāder conspexiss; pontificalibus indumētis insignitum habētēq; laminam in qua
 di magni nomen inscriptum erat confestim ex quo descendit: 7 solus pontificem adiens. Dei
 nomē seu Numē adorauit: 7 pontificem veneratus est: omnibus qui aderant princibus ob
 stupētibus: Cum autem quidem princeps ab Alexandro causam impēli honoris pontifici
 quesiss; respondit: Alexander non se hominem adorasse: s; deum cuius sacerdotij princi
 patum gerebat: Nam: inquit p somniū in huiusmodi habitu eū conspexi: ingressus Alexā
 der vrbē monitis pontificis sanctissimi obrēperās: postq̄ dō in tēplo sacrificass; multa dona
 ipsi principi sacerdoti 7 reliquis sacerdotibus donauit: Deinde cōuocatis iudeis iussit eos
 petere quas vellēt donatiōes 7 grās princeps aut sacerdotum expostulauit vt liceret patri
 vt legibus: 7 septimū vsq; in annū sine tributis eē: cui oia cōcessit. Defuncto deinde Alexā
 dro 7 iadus hic illo rēpo; defunctus ē relicto post se Onia filio: vt Josephus li^o. vndecimo
 cap. vltimo testatur.

L. Papyrius patritius Ro. Bellator clarissimus hoc ipso anno a Senatu. Ro. Dictator ele
 ctus Quintium fabiū magistrū Equitū sibi constituit: Qui statim contra Samnites ex se
 natus decreto expeditionē suscipiēs: in eos acies dirigit: Sed paulopost cum Dictator Ro
 me opus ess; Quintio fabio equitum magistro pcepitne se absente cuz hoste pugnare pre
 sumeret: fabius autem adolescēs vt erat animo strenuus post Dictatoris profectionem ali
 quando p exploratores didicit: omnia apud hostes soluta eē: Qui aio accēsus: euestigio cū
 samnitibus incredibili seruore conflixit atq; vt acrius pugnaret equis omnibus frenos de
 traxit atq; ita calcaribus concitatos: in hostium agmen permisit: vt nulla eos vis sustine
 re posset: Quamobrem ad viginti hostium milia in ea die cesa fuisse liuius scribit: Parra
 itaq; victoria de re bene gesta litteras (non ad Dictatorem) sed ad Senatum mittere cura
 uit: Quamobrem iratus Dictator: fabium adiudicauit capitali pena esse reum: q̄ se absen
 te pugnasset: Qui cum ad mortem duceretur: ingētū militum 7 populi fauore liberatus est:

328 4871

326 4873

Tantamq; eam obrem seditionem in papyrū milites comouerunt: vt ipse vix moris irerium potuerit euadere: postea Samnites romanos apud caudinas furculas angustis locorum cōclusos ingenti deditōe vicerūt: vt viuos ignominie fuare maluerint: q̄ clausos occidere: Nā armis dpositis Romanos viltiter vestitos sub iugo longū agere ordine fecerūt: talē pacis conditionē romanis Imponētes quam si seruassent hodie oīo non cēt: aut (vt Eutropius ait) Samnitibus fuit: Verum sequēti anno iubēte Senatu Romani duce papyro Dictatore Samnites dūicerunt: Qua victoria Dictator ex Senatus consulto triūphus duxit: cuius triūpho maximā spem arma potissimū captiua pbuere: tantuz magnificētie i his vltimū (sicut liuius in. 9. scribit) vt aurata scuta dominis argētariōz ad forum ornādūz diuiderētur: Inde q; initium natum fuisse dicitur fori ornandi.

Alexander cognomēto magnus philippi ex olympiade filius quartus et vigesimus Macedonum rex vltimo Arsani persaruz regis anno. Macedonibus regnare cepit et oib⁹ supputatis regnavit annis. 12. et mēsem. 6. viginti quippe annoz erat cuz regnare cepiss: et patrē non vsquequaq; emularus ē: s; ab ipso diuersus moribus: q̄ tamē vitis aut morib⁹ supauerit non satis constat: Quia erat vtriq; vincēdi ratio diuersa: hic namq; aperta vlti illi artibus bella tractabat: Deceptis ille gaudebat hostibus hic palam fuisse: pudētior ille consilio hic animo magnificētior: Gram philippus d. simulare plerumq; etiāz vincere nouerat: Alexander autē vbi exarsiss: nec erat dilatio vltiōis nec modus: vini vterq; audius sed ebrietatis vitia diuersa: Regnare ille cū amicis volebat hic in amicos regna exercebat. Nam amicissimos suos et p̄sertim lysimachū leoni obiecit: Dicū hasta traiecit et calistenez mori iussit: litterarum cultus vtriq; similis: frugalitati philippus Alexander luxurie magis deditus erat: Huius vitā et ingētia facta plutarchus et Justinus historici accuratissime describere: Philippo igitur rege vitā et actū Alexander hic mox Ilyriū (quam nūc Sclanoniā dicimus) a dēti aīo subegit: et Romanoz insulas obtinuit: Statimq; cū in Africaz trāfretass: eam totam superauit: Deinde Syriam rebellantē ingressus multoz sibi occurrētū: alios elegit: aliosq; depoluit et alios multos interemit. Depopolataq; Syria: Damascum expugnauit: Sydonem subegit: Tyrum et plerasq; alias ciuitates funditus dissipauit: Inde q; hierusalem versus properans: cum iudeozum pontificem (sicut p̄missum est) veneratus ess: vrbe ingressus: et iudeis immunitates concessit: et victimas immolauit: Sulcato postmodum mari Egyptum introluit in cuius sinibus mirificam condidit ciuitatez: quam ex suo nomine Alexandriam appellauit: De qua infra dicemus: Inchoata vero alexandria cum in perfidem processisset: et a Dario persarum rege villipendere pueritiam suā accepisset sibi q; multas misisset et remisisset epistolas audita olympiadis matris legatione que grauiter infirmabatur Domum redijt: In quo quidem redditu; Amonitam militie Darij principem sibi obuiam factum fudit maxima edita cede. Qui ad Darium reuersus Alexandri potētiā retulit: Sed dum Alexander ex Asia in minozē Asiam p̄ bellepontum trañceret nonnullas regiones et phrygiāz supauit tandē Macedoniā derueniēs Matrē ibidē iam conualescētē inuenit.

Arius Arsani pdicti regis filius vltimus psarū rex: et ipse primo anno regni Alexandri idest ducētesimo septuagesimo Iudaice captiuitatē: psarū regnū accipiēs regnavit ānis. 6. hic cū potētissimus eēt: ne quid regie maiestatis honorat⁹ deesset: bellū cuz Alexandro magno (vt infra dicetur) varia fortuna gessit: Tandē ab eodē victus et superatus: et a cognatis turpiter occisus: vitam pariter cum psarum regno finiuit.

Alexander itaq; pdict⁹ rex: āno. 2. regni Darij exercitu reintegrato: reliquā gretia pagrauit et Thebas rebellantes mox incēdit: protinusq; athenas peregit vbi ab Anaximane philosopho placat⁹: Immunitatē pariter et pacē eisdē atheniētib⁹ dedit: Moxq; lacedemones sibi uigauit: Sulcatoq; mari: calcedones domuit: Et cū oēs regiones circa Euphratē suo adiecisset imperio: ponte facto Euphratē transiuit: et psipolim appropinquauit i qua Darius psarum rex morabatur: Qd cum audiss; Darius ad resistēdum ei exercitum congregauit: Ad

4874 325

4875 324

4877 322

Darius

Alexander condiciones hostium scrutari desiderans vna cum quodam ex principibus suis ad stragam fluuium accessit: qui fluuius hysimali ac vernali tepore noctu congelatur: et die solis calore dissoluitur: Inde relicto socio solus humili habitu transmeato fluuio in locum vnde venerat peruenit: cuius figuram multi ex persis mirantes cum deum crediderunt: tandem omnibus diligenter exploratis ad exercitum suum redijt: factaq; exhortatione et dispendio timore sublato cum exercitu. 32. milium peditum: et quattuor milium equitum persipolim versus cum indubitata vincendi fiducia processit: Et contra Darius exercitum sexcentorum milium hominum eduxit: Dumq; vtrique acies in campum conuenissent diu acriterq; pugnatum e: anteq; vlla pars cedere coheretur: Tandem Alexandri exercitu preualente: Darius fusus est amissis eo in conflictu quadraginta milibus ex suis: et ex Alexandri parte. 120. equitibus et 9. peditibus tantum interfectis: Darius vero iterum maiori exercitu congregato ad occupanda Thauri montis cilicie angustias per quas Alexander transiturus erat conscendere conabatur: Verum Alexander cognito Darij aduetu subito mira celeritate Thaurum transcedit: et ad Tarsum urbem peruenit vbi aliquot diebus infirmitate detentus quieuit: Interea Dario cum trecentis peditum milibus et centum equitum milibus sibi occurrente Alexander conualescens exercitum in hostem duxit: ibiq; acri conferta pugna triginta milia peditum: et decem milia equitum ex parte Darij. De Alexandri vero exercitu. 150. peditibus cecis periere: S; et Darius ipse Saucius cum exercitu terga vertit: et iter 40. milia captiuorum quos illa victoria conclusit manibus Alexandri fuerunt mater Darij vxoris et due sorores ac totide filie: sicut iustinus n; in. xi. Epitho. li. scribit: Ad quas visendas horrandasq; in comuni positas cu Alexander veniss; inspectis armatis inuicem veluti statim mortiture se amplexauere luctu iplacabile edetes: Provoluteq; Alexandri pedibus non moti: s; vt Darij corpus sepeliant mortis dilatione precantur: Motus aut Alexander tanta mulieru pietate: et Dariu viuere dixit: et timenibus mortis metu depressit: easq; et haberi et salutarari vt reginas pcepit: filias q; non sordidius dignitate pre matrimonio sperare iussit: Post hec Darij opes contemplantis in admiratione tantaru reru capis: et tuc Barsane captiuam in luxuriosis conuiuijs ppter forme pulchritudine diligere cepit: ex qua suscipiens filium hercule nominauit: Darius vero cum Babyloniā profugiss; p Epistolas Alexandru pcurat vt redimedaq; captiuaz sibi potestate faciat: pro quibus multa pollicetur pecunia: S; Alexander pro captiuoz pccio non pecunia: s; regnum oē petit: Quibus responsis Darius amissa pacis spe iterum bellum reparat: et cum. cccc. peditum milibus et centum equitum milibus ex Babylonia Alexandro obuiam vadit: congressi autem prelium committitur: vbi et Macedones in ferruz cu contemptu toties a se victi hostis ruebant econtra per se mori q; vinci malebant: Raro in nullo prelio tantum sanguinis e fusu: quam in isto: Darius vero cum vinci suos videret mori et ipse voluit: s; a proximis fugere compulsus e: Hoc itaq; prelio Alexander Asiē imperium obtinuit sexto scilicet anno post acceptu a pre impiuz: cuius tanta fuit felicitas: vt post hec nemo sit ausus rebellare: patieteq; perse Imperiu tot annorum seruituris iugū susceperit: Donatis vero relictisq; militibus. 34. diebus predā recognouit: In tarso deinde. 40. talēta milia clausa inuenit: Epugnata deniq; et capta persipoli regni caput: Darius a cognatis suis captus in gratiam victoris aureis compedibus cathenisq; vincitur: a quibus etiam multis confossus vulneribus interijt: Quod audiēs alexander indignans. s. tanto fastigio more lachrimatus est: et eius corpus regio more sepeliri iussit: Et sic persaru regnu sue diturnitatis sine accepit: vbi sub. 14. regibus. 254. annis regnatum e: Quorum iterum nomina et tepora ista sunt.

Persarum regum Epilogus.

Cyrus.	1 añ	30	Xerxes	5 añ	20	Sogdianus	9 añ	8
Lambyfes	2 añ	9	Artabanus	6 añ	7	Darius minor	10 añ	19
Trelmagi	3 añ	7	Artaxerxes	7 añ	40	Artaxerxes menō	11 añ	40
Darius	4 añ	36	Xerxes	8 añ	8	Artaxochus	12 añ	4

Arsanus 13 añ. 4. Darius. 13 añ 6.

4881

318

Alexander itaq; magnus mortuo Dario rege predicto quinq; annis totaz obtinuit asia alexander
Nam septem primi anni cum persarum regibus supputantur. Accepto igitur persaruz
regno se terrarum regē 7 quasi mundi principem appellari iussit: Interea nō regio more sz
hostili odio in suos sentire cepit: Maxime eniz indignabatur si suoz fmonibus capi se mo'
res philippi patris patrieq; subuenisse: propter q̄ crimina parmenionem regi proximioz
vna cum filio interficere fecit: propter q̄ omnes in castris in cum fremere cepere miserātes
innoxij senis 7 filij casum: Interdum se quoq; non debere melius dicētes: Que cum nūcia
ta ēent Alexādro a seuitia animum reuocauit: Reuocato itaq; ad bella animo mox caras
mos 7 Clas in deditiōē accepit: post hec india petiit: vt oceano vltimoq; oriente suuz si
niret imperium: Cum autem ad Niseam venisset vrbem oppidanis non repugnantibus si
ducia religionis liberi patris a quo vrbs ipsa fuerat condita parti iussit: verumtamē ad spe
ctaculum sacri montis exercitiū duxit omnibus naturalibus bonis decorati: Inde montes
Dedalo 7 Cleopidis regine petiit: que cum se ei concubitum dedisset redemptum regnum ab
Alexandro recepit. filiumq; ab eo genitum Alexandrum nominauit: Qui postea indoꝝ
regno potitus est: peragrataq; india ad sexum mire asperitatis 7 altitudis peruenit: 7 quez
hercules optinere non potuit ipse cum summo labore atq; periculo potitus est: Cuiusque
loci gentes in deditiōē accepit: vnus autem indoꝝ regibus Porzus fuit qui viribus cor
poris 7 animi magnitudie pariter insignis extitit: quinq; 7 bellum iampridem audita Ale
xandri opinione in aduentum eius parabat: Lōmissioq; cum eo prelio in p̄ma congressio
ne Alexandri equus vulneratur: 7 cum ad terram cecidisset satellitum manu Alexander
seruatus est: Porzus vero multis obuius vulneribus capitur: Sed Alexander ob hono
rem virtutis incolumen eum in regnum remisit: vbi 7 duas vrbes condidit: Indeq; ad re
stas: Sestanos: persideas: Sagaridasq; ceteris eozum exercitibus expugnauit: Cumque ad
Suffites venisset: quem hostium. cc. milia equitum operiebatur: etiam illos deuicit: inde ad
annem Agimem prexit: 7 illuz ad oceanū ueruenit vbi Jacensenas Sibeosq; quos her
cules condidit in deditiōē accepit: hinc in ambros 7 Sicambros nauigat: que gētes cū
80. armatorum peditum 7 60. equitum milibus illum exceperunt: Inde quoq; hyrcaniaz
Mardosq; subegit: Ibi ei occurrit vt iustinus refert Talestis siue Minothea amazonum
regina cum trecentis mulierum milibus trigintaquinq; dierum itinere confecto: ex rege li
bros questura: Cuius quidē aspectus aduentusq; omnibus admiratiōi fuit: 7 propter inso
litum feminis habitum: 7 propter expetitum concubitum: Ob quod tredecim diebus ocio
a rege datis vt visa est vterum implese discessit: post hec cum Alexander in Babyloniaz
redisset statim Darj filiam vxorē accepit: Sz 7 optimatibus suis lectas ex omnibus gētib;
nobilissimas virgines tradidit: vt cōmuni facto crimē regis leuaretur: Ibi ēē multis dieb;
ocio datis in leticia effusus conuiuia instituit: vbi p̄ cassandrum antipatri filiu q̄ regi minū
strare solebat a patre veneno dato intoxicatus ē: Quo hausto nolēs idē Alexander Mo
narchiam suā in quēpiam transire: ne quis in potētia ei par apud posteros legeretur: statiz
vltimā suā voluntatē in duodecim quos ab adolescentia comites habuerat sui amplissimi
regni successores constituit diuidēs eis regnum: Et huiusmodi testamētaria particione fac
ta Alexander duodecimo regni sui anno etatisq; sue. 33. debitum naturale p̄soluit in Ale
xandria vbi 7 sepulchrum eligēs a prolomeo lagi filio in aluicolo aureo sepultus est: Hic
itaq; Alexander (vt loquaces greci affirmant) supra humanam potētiaz animi magnitudi
ne predictus fuit. Tantamq; militibus suis fecerat fiduciam: vt illo p̄nte nullus hostis Ar
ma (ēt inermes) timuerit: cū nullo. n. hoste vmq; congressus ē: quē non semp vicerit: Nul
lam vrbē obsedit quam non expugnauerit: Nullam gēē adiit quam non calcauerit: huius
tamē maxima fuit reprehēsiō q̄ potius se voluit Draconis filium 7 spurium nūcupariq; re
gis philippi Magna namq; ipsius glorie cupido fuit: qz vbiq; ibat multos scriptores hē
volebat: qui sua gesta describerent.

Uiri Romani in bello Alexandro comparandi.

M. Valerius corvinus ita dictus: et C. Martius, C. Sulpicius, L. Manlius torquatus, Q. Publius filio, L. Papyrius, Q. Fabius maximus, L. Volumentius ac M. Curius consules et Dictatores Romani hisdem et temporibus Rome florere. Horum quippe (ut Iulius ait) in quolibet cum indoles eadem que in Alexandro erat atque animus et Ingenium fuit atque disciplina militaris: Si cum quouis istorum Alexandro dimicandum fuisset: non cum Dario certe rem habuisse dixisset. Nam si hominem cum homine ducem cum Duce formam cum forma compararent inuictum Alexandrum cum inuictis Ducibus bellatum esse diceret: et Romani isti alique complures inuenirentur: et gloria et rerum magnitudine pares: quorum suo quisque fato siue publico discrimine et uiuere et moreretur.

Pyrrhus Epyretharum rex ex Laide troade natus his temporibus fuit: De quo sic habetur: quod adhuc infans patre exacto amicisque interfectis in Elyriam, i. Scythiam ad Glaucom regem deductus est: quem una cum pueris suis educante eumque duodecim annorum factum in regnum paternum restituit: hunc legimus non plures habuisse decem: sed unum atque integrum os desuper quasi leuibus quibusdam rimulis in dentium figuram distinctum: Qui aliquando a quodam Demetrii Antigoni prefecto viro audacia robore et arte pugnandi prestantissimo ad singulare certamen prouocatus ipsum superauit et multis de eius exercitu cecidit quinque hominum milia Macedonum viua cepit: a tarentinis deinde Imperator electus contra Romanos Albinus consul ipse eorum castra cepit: Secundoque prelio gesto etiam victor pyrrhus extitit: sed non sine magna suorum cede: unde ab eo dictum fuit: Si alia pugna iterum Romanos uicerimus omnino peribimus: victus deinde a Siculis contra quos Carthaginenses bella gerebant in Siciliam nauigauit: ubi et Carthaginensium potentiam euerit ibique in oppugnatione Erics munitissimi oppidi primus omnium mentis conscendit ubi et alios e muro deiecit: aliosque circa se necatos coaceruauit ipso illo existente: Quibus gestis et Mamertinos omnes superauit: Redeunte vero Tarentum in ipso recessu impetu contra regem facto Mamertini totum exercitum turbauerunt: e quibus unum cum pyrrhus in capite accepisset: vulnus regem prouocauit ad certamen: Ob hoc Rex prouocatus et sanguine sedatus ita caput Barbari percussit ut usque ad inferiores pres plaga descenderet cederetque hinc inde corporis pres diuisit: Quo facto per Romanos bellum aggreditur per tarentinis: Sed a M. Curio superatus in Epyriam reuertitur cum octo pedibus milibus et quingentis equitibus: ubi cum Antigono Demetrii filio pugna commissa victor euasit: et multas eius ciuitates obtinuit: cum autem contra Spartas pugnas accepisset prolochem filium in prelio fuisse interfectum: Ira et dolore incensus ipse ante omnes prouocatus ecede ac sanguine lacedemoniorum cuncta repleuit: Semp nunquam hic pyrrhus in bello sumus ac inuictus vir fuit: sed tunc priora omnia fortitudinis opera longe supergressus est. Demum apud agros pugnans per manus cuiusdam annicule tegula occiditur.

Uiri doctrinis excellentes.

Hermes Epyrius qui et Trimegistus philosophus platonis olim discipulus Mercurio dicitur hoc quidem tempore clarus habetur: Qui iter cetera de verbo profecto librum edidit et dixit) ut patet. 8. de ci. di. deos gentilium fuisse homines mortuos.

Apuleus Apher platonis est discipulus hisdem temporibus Athenis claruit et ibidem libros multos edidit v. De moribus et vita platonis li. 1. De deo sacratis li. 1. de quo diuus pat. Aug. 8. de ci. di. mentionem facit. De cosmographia li. 1. Item alium quem in libros. xij. distinguit et asinum aureum intitulauit: Scripsit etiam hortatorium ad paupertatem contra Emilianum Cuius hec fuit sententia: Nihil est deo similis quam vir animo perfecte bonus.

Plotinus philosophus platonis quoque discipulus et porphirij preceptor per hoc idem tempus Athenis floruit: Qui ad omnia virtutis ornamenta compositus omnium est diuitiarum studio firmatus fuit iustus: fortis temperatus et prudens: extitit: quod prudentie ratione fortune impetus superare posse crederet: Et propterea librum de virtutibus pulcherrimum edidit: Dixitque propterea sicut habetur. 10. de ci. di. ca. 2. etiam rationale quam in celestibus habitare sedibus non dubitabat non habere su

pra naturam nisi deum qui sicut Sol lunā illuminat ita ⁊ deus animam illustrat.
Demas atheniensis philosophus hac etiam tempestate cognoscitur: qui Alexandro magno
volenti Athenas obtinere restitit persuadens atheniēsis ut omnino ei nō traderent ciui
tate: ⁊ tandē ab Alexandro ciuitate obtēta ei' adhesit: verū atheniēsis Alexandro sacrifi
care volētibus dixit: videre ne dum celum custoditis terram amittatis.

Calistenē Insignē philosophum Aristotelis discipulum: p hoc idē tēpus floruisse cōstat: eo
q̄ contra Alexandrum multis rationibus seriose disseruerit eum increpādo dicēs: Si dūs
es bñficia largire mortalibus non sua eripere debes: si homo id quod es semp te eē cogita
propter q̄ iratus Alexander eum trucidari mandauit: ⁊ sic deforme in foueam cum cane
includi iussus est.

Dinocrates magni Alexandri insignis Architectus: p hec tēpora in p̄cio fuit: De cuius for
ma corporis: ⁊ ingenio: vitruuius in proemio libri secundi de Architectura multa dis
seruit: hic teste eodem vitruuio Alexandro in Egypto Alexandriam metatus ē: ⁊ instaura
tioni tēpli Ephesie otane presuit.

Explicit liber quintus presentis operis.

Fractis Jacobi philippi Bergomēsis ordinis fratrum Eremitarum diui Augustini i om
nūmoda hystoria nouissime congesta. De italicis vrbibus maxime: alijsq̄ complurimis. Li
ber sextus feliciter incipit.

Anglorum regum vsq̄ ad Breni Gallozum ducis tempora.

Diuersorum regum tempora gesta

q̄ ac nomina a primis mūdi regibus vsq̄ nūc locis suis a nobis p viri
bus diligētē pcursa ad partē Breni gallozū ducis cōditoris nri: quam
iā diu in manibus hēre desiderauimus dei gratia vētum ē. Is plane vt
oēs historici testantur oium fere cisalpinaz vrbium aut auctor: aut cō
ditor fuit. Itcirco cū ex industria Anglicos reges omiserimus cōsonū
ad lectoris uoluptatē videtur: a p̄ Buto Rege vsq̄ nūc eoz noia repetere: vt Lūbardi nri
sue originis initiū ex pcurū pdiscāt. Primus igr angloz rex Butus Enee p nepos fuit: a
quo (vt diximus) Britānia insula dicta ē: Post quē s̄ Lochrinus eius filius: qui tandē i bel
lo sagitta pcussus occubuit: Medaneus filius tertius rex successit: Inde quartus Menpri
cius eius filius vir pessimus impauit: qui tyrannides ⁊ cedes multas exercuit. Post quem
quintus Embrancus q̄ multas vrbes cōdidit: quinq̄. xx. filios ac. 30°. filias genuit. Quas
oēs Siluio quarto albanoz regi trasmisit Albanis matrimonio iungēdas cū Latini a Sa
binis aspnati eēt. Hic q̄ post Butum primus in Gallias classē pduxit. Butus autē Se
cūdus eius filius huic sextus successit. Reliqui vero decē ⁊ nouē frēs. Siluio p̄dicto auxiliā
te: Germaniā omnē conquisiere. Post hunc Brutū septimus impauit Leil: qui vrbē ex suo
noie condidit. Octauus Bladuol impauit: qui Necromantiā primus Anglos docuit: post
quē nonus Leir rex eius filius regnauit: qui ⁊ ipse nō nullas extruxit vrbes: tresq̄ filias ge
nuit: quibus matrimonio copulatis a duobus ex ipsis generibus regno pulsus est. Verum
mox Algampi regis Gallie cui terciā eis filiā indotatam tradiderat: auxilio in regnū restitū
tus ē. Ideo indotatā (dico) quia patri filias interrogati: q̄ illarū ipsūm diligeret: Respōderat

Quantū hēs tñ vales: 7 tñ te diligo. Quibus verbis cōmotus pater: illāz regno paterno exheredauerat: 7 sorores adultantes regē heredes oīo constituerat: a quibus postea delect^o ē. Mortuo autē patre: vltima eaz decimo loco successit. Postquā sorozū filij regnuz adepti sunt: vnus autē cui Nodagus nomē erat germano pullo. xi. loco. 33. annis regnauit: cui^o tēpore Roma cōdita ē. Laualla eius filius huic duodecimus rex successit: Quo regnā: e. trib^o diebus in regno sanguinē pluit. Post hūc Sarganus filius. 13. successit. Deinde. 14. Silui^o. Post quē. 15. Jago Sargani nepos: Cui successit. 16. Carminarcus Siluij filius. Post quez 17. Sodorubicho. 18. Prorex qui ferēte fratre suo perēpto 7 Suardo francoz rege fratris sui auxiliario supato: ipse ēz demum peremptus ē. Regno deinde p multa tēpora vacante ex p quinqz reges mirūimmodū lacerato. Tandē Monucius Eleotilis filius regnū pacifi te obtinuit: qui ēt cōfestim corona aurea sibi iposita Leges mulcitas edidit: 7 celeberrimū tēplum Concordie struxit in quo postmodū āno. 40. regni sui mortuus sepelire se fecit: hic autē duos Belgiū 7 Brenū post se reliquit filios: Cui Belgius primogenitus vigesimus rex successit: 7 leges celebres cōposuit: quas iaz Aloredus rex ediderat: vzbēqz ac turrim p pulchzā cōdidit Brenus autē natu minor vir bello strenuus ac ferox: sed libralis Norchaumbriam vsqz Lathenetiā regionē ingēti virtute obtinuit: Sed haud multo post inde pulsus ad Segitiū auxiliū postulaturus accessit: Et qz indigēti munificētissimū se exhibuit: mortuo Legino Alogobzū regē in regnū successit ducta eius filla vxore: Et qm Alogrobib^o comitem ac munificētissimum precipueqz in dandis lautissimis cibus profusissimum se exhibuit: nulli aditum denegans. Breni in numeros bello sibi ademit populos: quozum auxilio finitimos: regulos debellans regnum omne in suam rededit potestātē ac non multo post contra Belgiū Bermānum regē expeditionē fecit: Sz interuētū matris iter se statim cōpōsuere. Et firmata pace Bartrudū filium Belgius loco suo regnare fecit: Quibus ex sententia gestis. Brenus ex Belgius cum innumerabili multitudine: quia ēt terra illa quos genitrat capere non poterat pte multitudine: ad nouas querēdas sedes: siue gloria cupiditate pellecti: siue vt aliū volunt ad intestina bella vitanda ducti: siue vt aliū affirmant vini dulcedie ab Italia allecti: aut alio quouis modo ducti in Italiam cum vxozibus 7 liberis 7 trecētis hominam milibus (vt iustinus in. 34. Epith. li. habet) se traustulerunt. Et primo circa Eridiani oram vbi. Insubres Salli 7 Thufci vicatim habitabant sese infundētes: vrbes non nullas de quibus (7 alijs multis) mox dicemus condere aut instaurare seu ampliari pulsos inde veteribus incolis ceperunt.

Brenus iḡ cōditoz nr̄ maximus excellētissimus rei belice ductoz 7 Senonēsiuz galloz dur 4885
 Nonuchēi anglozū regis filius. 13. Assueri psarū regis anno: 7 Olympiade. 97. ac iudaice captiuitatis septimo supra ducētēsimū anno cū exercitu trecētoz millū Galloz relicto proprio solo Italia venit: 7 expulsis veteribus tuscis: eozqz vrbibus occupatis (multaz vrbū Polycrate ac iustino testib^o fundamēta fecit: quaz d numero Papiā Bergomuz: 7 alie (vt mox dicem^o fuerē: Ibiqz p̄sidio 7 oparijs relictis Romā versus cū exercitu tēdens: oia sibi 7 formidie 7 ferro apuit: In Ethuriā autē pueniēs 3 Tuscos ac Romanos Senēsem vrbē p senib^o valitudinarijsqz 7 armētis (vt Polycrates i. 6. h3) extruxit. Inde ad Romanoz ad expiēdā vītutē Romā p̄fect^o ē: Ad quā pueniētes incredibili furore vrbē ceperūt: 7 crudeles d modū direptā: igniqz exusta ad capitoliū puenerūt: ipsūqz ēt cepissent nisi. M. maniliū virtus obstitit: Neqz soluta obsidiōe Salli ide cū igēti pecunia recedētes. Camillus eos i secutus: 7 pecuniā abstulit: 7 suis fugatisqz priā ab hostib^o depditā recupauit. Qua victoria i vrbē cū triūpho rediēs s Romulus iter locos militares appellat^o ē. Verūtm̄ post recuperatā a Camillo vrbē ēt Salli i regiōe eadē nō icruēta cū Romanis hūere certamā. Que tñ: Liuiō teste: breuiori tēporis spacio p̄ceteris Romanoz p̄fecta referūtur: tuz firma iter cessit iter ipos pax. Brenus autē mltis i Italia ad cōdēdas 7 istaurādas ciuitates dimissis cū mltō milite aliā itauit: illāqz velut examē apū repleuit: tātusqz terror Sallici nois ibi fuit vt la cessit Reges pacē igēti pecunia mercarēt. Ptolomeus vō Macedōie rex ausus illis occur

re: victus et multis vulneribus saucius captus est: eadem eius caput amputatum est: ac ad terrorem nostrum circumlatum fuit tota acie laeae affixum. Nec postquam nemine prohibere vniuersarum Macedoniam vastauerunt: et spoliatis hominibus et pecoribus templum spoliarum aggressi sunt: Sed cum Apollinis edes apud Delphos spoliarum ceperunt partim terremotu obrui: partim gradie et frigore dissipari: reliqui ab accolis usque ad iteritiam celi sunt. Brenus autem eo in flumine vulneratus cum dolore ferre non possit pugione vitam finiuit. Quo mortuo, Gallorum reliquie nonnulla Asianorum loca postmodum occuparunt: et ibidem pinaserunt. Unde ab ipsis Gallis Gallatia: et Gallogracia dicere fuerunt ad quos postmodum illa extat Pauli apostoli epistola ad Galatas.

Mediolanum igitur ciuitas potentissima totius Cisalpinie Gallie Metropolis et vrbium ceterarum mensura. In pante Aisuro plazarum rege anno mundi 4840. et anno christi aduentu. 359. a Gallis Senonensibus non perditam: ut multi astruere volunt: sed aucta et restaurata fuit. Ea enim Iosue hebreorum iudicis tempore a dignissimis auctoribus perditam fuisse memorie perditum est. Nec certe credendum est: ut tam ferax tamque opulenta regio usque ad Senonensium Gallorum tempora sine urbe existeret. Cum Sotifredus interbiensis episcopus et Decius auxonius vir illustris in cathalogo nobilium ciuitatum vellet ipsam et troianorum temporibus clarissimam fuisse. Nam et Sicambri Germanie populi a Sicambria partem forore dicti Troia Euerfa Samsonis iudicis temporibus occupatis Ungarie et Suevie ac Bauarie prouincias: Italia tandem maximo impetu intrantes aquilegia et reliquas urbes comprehenderunt. Mediolanum autem versus hostili animo acie dirigentes: iulium in sibi regem obuia huerunt: cum que pace perfecta adeo pacis federa percussere: ut Sicambri et Mediolanenses: sicut Charinus in chronicis habet: vnum populum et vnum efficeretur regnum. Propterea Sotifredus viterbiensis episcopus dixit. Nunc Mediolanos socios habere Sicambri Tunc Brixianorum peripere solum. Viribus illorum suffulti pluribus annis. Progenies partem Ligurum capit undique plana Amodo motana satagunt captare cumana. Hac itaque regiam urbem multis vicibus euersam: multisque nominibus appellatam inuenimus: Tempore enim Tolei iudicis israel maximo arsit incendio. Indeque anno famosam Troie destructionem quam Laomedon rex fuit interfectus a quodam Palade troiano capta ac dissipata fuit: et Belonesi Ambigati Bironensibus Galliarum principis usque ipsa deserta ferme et inhabitata existit que eo cum Insubribus aliisque gentibus ex Gallia pueniens sedem locauit et septimum uicium perdidit. Instaurata aliquantisper ducens ferme annis usque ad Brenum hinc haud ciuitas magna fuit. Eius vero aduentum mirummodum auctam et restauratam fuisse constat. Et cum antea: Subria et Mesopia et Pucertia atque Alba dicta fuerit: nunc omissis antiquis nominibus Mediolanum appellata est. quod multorum annorum circumdata sit. Nec autem urbs: ut Livio libro 20. tradit ante christi natiuitatem. 232. ab urbe autem perditam. 460. anno in deditioem Romanorum primum uenit: ubi postmodum Magone Annibalidis fratrem eam occupantes superatam vulnerauerunt. Sed postea Amilcaris Peni suasioe ducta Romanis rebellauit: ad quam cum exercitu Romani uenientes Amilcarem cum 36. milibus Peni et Mediolanensibus interfecerunt. Capta deinde ut Orosius et Livius. 31. libro habet a Claudio. M. et de ea triumphato per annos ferme quingentos paccata adeo creuit: ut secunda Roma cognominata sit: et ibi principes Romani quoad per occupationes licuit inhabitaret: et propterea nulli unquam subesse didicit. Hactenus autem: nec ex modernis temporibus secus. 50. milia equestris ordio virore in bello emisisse constat. Emporium certe totius Libardie semper fuit: et agrum vniuersum in diuinitate feracissimum habet. Ea herculeus Maximianus inter ceteros principes mentibus et templo exornauit. Nam eidem murum secundum adiecit: et urbem amplificauit: et ex suo nomine herculeam appellauit in honoremque herculis Phani celeberrimum struxit quod nunc diuo Lauratio extat dedicatum. In huius vero dignissime urbis laude diuus Barnabas apud ut ex eius historia habemus: inquit Perenni duobus discipulis meis Saio. s. et Anathalone ad ciuitatem Mediolani que post Romanam arce famosissima habebat: pariterque decore soluminis. Post eam vero tam diurnam felicitatem primas molestias tempore Ambrosii episcopi ab Arrianis. Inde paulo post Athilla Sotorum rex illa diluit: et paulo post restaurata parum quieuit Longobardi vero et multis molestiis et oppressionibus eam agitare. Priuatis denique regno Longobardis Mediolanum per annos trecentos sexaginta sibi Italiae regibus et vicecomitibus: ut suo loco dicemus: plurimum floruit: nec vllas

molestias sustinuit donec. federicus barbarossa eā solo equauit: quā tñ Mediolanēses ab
 Alexandro pōtifice Romano: et ab Impatore grecoꝝ atq; a Parmēsib⁹. Placētis et alijs
 ciuitatibus adiuti repetitā patriā tāto rehedificauerūt aioꝝ ardoꝝ: vt intra triēniū ditioꝝ
 p̄ploꝝ frequētioꝝ nec nō et potētioꝝ solito facta videret. Dominabat. n. tūc Sualuagnus vi
 ccomes vir insignis et patrie p̄r appellat⁹. Quo sine liberis defuncto Mediolanēsiū res p
 cōmunia suffragia p̄ cētū et eo ampliu⁹ ānos acta ē. Quo t̄p̄e mirabile ēt incrementū hūit.
 adeo vt nisi ciuilia bella Turrianoꝝ et Uiccomitūꝝ obstitissent totius Lombardie portica
 fuisset. Po: 20 ciuitas hec quānū tēploꝝ magnitudie: regalū domoꝝ amplitudie: clarissima
 rū ediu nobilitate et vicoꝝ p̄bitate: necnō et oioꝝ artiu bonitate floꝝuerit: noꝝtraq; etate flo
 reat: cū pōtētissimoꝝ dñoꝝ ducalē maiestati obsequētū: tū vtriusq; sexus cōtuberniū reli
 giosoꝝ inhīrātū: ac cathēua huius vrbis equestris ordis viroꝝ ac doctoꝝ necnō et armo
 rū p̄anoꝝūq; et oisariā vestimētoꝝ fabrica et mercatura ipsa declarāt. Hinc robur militare
 et equitū mltitudo educit: hic eximij et quacuq; re artifices sūt. Cuius qdē vrbis adoznande
 dignissim⁹ p̄nceps frāciscus Sphortia q̄ i ea ānis quatuordecim p̄ncipatū tenuit accuratī
 simā: diligentā egit: cū: vt ita dixerim: veteres p̄ncipes eius pulchritudinē p̄tulerit. Is naq;
 p̄nceps pulcherrimū nauile p̄ qd̄ ex mediteraneis i vrbē necessaria deuehant adduxit ex
 abdua: ex q̄ ciuitas nō modicā suscipit vtilitatē. Aliud antea Philippi ducis ope ex ticino
 simile deducebat. Castellū sup̄bissimū i ea a fundamētis extruxit: qd̄ p̄e dignitate et forti
 tudine iter mūdi mirabilia merito cōnumerari pōt. hospitale q̄z toto orbe celeberrimū i
 ea edificauit: et tēplū illud beate virginī Marie dicatū idicibili ip̄sa āno salutis n̄re. 1388.
 ichoatū: suo ope magnū accepit icremētū: Urbis vias ac vicos oēs cū antea cenosi forent:
 vtiligētissime strauit: et alijs innumerabilibus oznamētis: et p̄clarissimis insignibus regius idēz
 p̄nceps vrbē exoznauit: vt pote pulcherrimis tēplis: monasterijs: palatijs: porticibus: hor
 tis: nemoꝝib⁹ et aqueductibus et alijs q̄ enūerare lōgū ēt. Unde et p̄multitudie p̄ploꝝ et di
 nitariū copia fa Roma iure vocari pōt. In Mediolanēsi agro extat Modoetia oppidum
 sane vrbis magnitudinē p̄e se ferēs: āntiqua Lōgobardoꝝ p̄ncipū sedes: vbi ē basilica bti.
 Joānis baptiste ac palatiū sup̄bissimū: qd̄ Theodelinda regia extruxit. H̄z et idē ager (p̄e
 ter reliq;) duos lacus. Urbanū. s. ex q̄ Ticinus p̄cedit: et Uplū ex q̄ Lābus effluit: haud
 lōge ab vrbe defluēs: q̄ totū i circuitu irrigat agrū. Mediolanēses a Barnaba aplo: euāge
 liū xp̄i p̄io susceperūt. Cui paulopost successit diuus Ambrosius irrefragabilis doctor: a q̄
 sanctus Aug⁹. doctor et ipse excellētissimus: i hac vrbe ad xp̄i fidē p̄uersus ē. In Mediola
 nēsi vrbe: Nazarius et Celsus Seruasius et Protasius: aliq; nōnulli glīoso martirio corza
 ti sūt. Cōplures deide scīssimi ac doctissimi cōfessoꝝ: nec nō et virgines i ea claruere. Alexā
 der s̄s et Urbanus tercius ex nobili Tribelloꝝ gēte: ac Celestinus quart⁹ pōtīfices Romā:
 et Larus. 13. Romanoꝝ Impator q̄ Dioditianū p̄cesserat (vt firmus Saturninus dicit)
 Mediolanēses fuere. Venit p̄terea hec vrbis: helyprādū: O tū: Sualuagnū: vicecomites:
 q̄ p̄clara gessere facinora. In disciplinis autē inq̄rere opositissimū ēt. Ex clarioribus uero sta
 tius Cecilius comediarū scriptoꝝ hic emerit: Ex n̄ris autē hūit Daciū ep̄m scīssimū ac scīa
 p̄ditū: quē Grego i Dialogo: i libris meminit: et Beltrādū Turrianū ordis mīnoꝝ gnālez:
 doctoꝝ. Antonij Raduēsē quozū nōnulla extāt opa. Andrea d̄ Bilis n̄ri ordis viz: scīa
 et ope diuinū: q̄ et ipse mltā scripsit: S̄z et Signozolū et Obertū d̄ ozto: ac Cristofozū Laste
 loncū iuriscōsulozū sua etate p̄ncipes: oznauit et ciuitatē: ioānes d̄ Marlīano p̄cipuus me
 dicas et ioseph Bipzius seclariibus l̄ris app̄ie eruditus: d̄ q̄bus oib⁹ locis suis iura dicēs.
 Papie Lisalpine gallie vrbis Assueri psaz: regis ip̄ribus et Hallis Senonēsis: Paulo Lō
 gobardoꝝ hist. i s̄o restāte: fundamēta iacta sūt. Verū lōge an̄ insubres Halli vicatim locū
 locū hitauere: hec. n. i marginibus Ticini fluminis ex Urbano lacu effluētie: quē lapideo
 pōte pulcherrimo trahit: sita ē: et a Ticino flumie Ticinū appellat: vbi insignis Scipiois
 d̄ Annibale victoria extitit. Eā postea: obsitū et aeris salubritatē: amenitatēq; Ostrogotoꝝ
 deide Lōgobardoꝝ reges libēter icoluerūt: apud quā et mltā p̄clare gesta: vt infra dicem⁹:

es illustrauerunt: Et propterea cum Mediolano magnitudie facie: antiq̄tate: ac dignitate diu co-
redidit. Verū nūc Mediolanū plurimū excellit. Ambe tñ & nūc & olim clare illustresq̄ fue-
re. Hāc aliqñ Attila humorū rex cū reliqs̄ vrbibus cepit: diripuit ac vastauit: & paulopost
instauratā ēt Odoacer Erulozū rex: crudeliter cū mltā hoīuz cede spoliavit. ibi nūc tanta
fuit ciuiū Romanozū cedes: quāta vinq̄ alibi post cōmissa fuit: post exactos Longobardozū
reges. Ungari: Saludo duce: vrbē hāc diu obsessaz & captā denuo ferro igniq̄ penitus vs-
tarūt. Eius postea exornāde vrbis preceteris Joānes Salecius maria vicecomes primus
Mediolanēsiū dux multā adhibuit diligētiā. Nā post multa ibidē accuratissimē fabrefac-
ta: castellū magnificētissimū regio apparatu cū amplissima bibliotheca: veluti doctissimū:
struxit ciuitatis gymnasiū dedicauit: & iuxta castellum i genē lucum muris cinxit. In quo
ferarū viuaria & pulcherrimas venationes cōstituit. In cuius medio superbissimuz mona-
steriū ordini carthusiensū cū eius sepulchro ingēti impēsa fabrefecit. Luci ipsius ambitus
ē cētum & viginti stadiorum. In hac vrbē multa sanctorū corpora ubi Aistulpho rege a Ro-
ma delata: quibus & sacella edificauerat & monasteria virginum vbi & filias dedicauit sum-
ma deuotione venerant: s; p̄cipuo honore sanctissimi doctoris Augustini reliquie (a Luit-
prando e Sardinia allate) cultu & religione venerantur. Nā & sepulchrum ex candidissimo
marmore eisdē sanctissimis reliquis ab ordine nostro mira celeritate structum est q̄ ēt aspe-
ctum quēdam pulcherrimū prebet. Veniūt autē multos preclaros viros: s; qui sanctitate &
disciplinis p̄cipue excelluerūt. Sirus eius vrbis episcopus doctrina & sacitate laudatissi-
mus. Enodius poeta eloquentissimus. Damyanus ēt ipsius vrbis episcopus: cuius lre i sex-
ta synodo plurimū valere. Dabuit & Joānē. xix. pontificē Romanū. Dabuit & etate qua-
si nostra Anroniū Suaynerū medicū sua etate celeberrimū: qui in curis medicinalib⁹ mul-
ta cōposuit. Et Latonē Saccū: & Silanū nigrum ciuili deditos iuri: & bonarū artū studijs
ornatos. Hic ēt Joānes Rochus nri ordinis instaurator & doctor emerit vir acris ingenij &
& declamator sua etate p̄cipuus. Cum autē propter huius vrbis episcopat⁹ magna & diu-
turna inter episcopuz Papiēsem: & archiepiscopū Mediolanēsem fuisset cōtēctio: tempore
Constantini pontificis Romani declaratū fuit: vt tantūmodo romane sedi: & nō Archiepo-
obtemperaret: eiq̄ palio & cruce vti liceret. Quo postmodū Alexander tercius: tēpore fede-
rici Barbarosse priuauit.

Comum vrbē vetustam (aqua comēses populi) a Gallis Senonēsis in margine Larij lacū
conditam iustinus affirmat. Plinius autē eiusdē verbis ciuis: dicit Comuz & Bergomum
Orobiozū stirpis fuisse: quam gētē a Latone ignoratam) Cornelius Alexander dixit fuisse
montanam. Hec vrbis quā nūc habemus instar cancri edificata ē. Urbis corpus in similitu-
dinē corporis cancri ē: & hoc muris circūcingit. Lauda vero cancri suburbij porte turris di-
citur. Duo autē suburbia alia: videlicet d̄ vico: & de curignolia brachia cancri referuntur.
Hanc huiusmodi forme Heliprandus vicecomes tēpore Conradi primi Imperatoris: cū anti-
quam penitus euerisset: edificauit. Eā antiquissimā conditā Rhem̄ icumbētes postmodū:
vt Strabo inquit: vastauerunt. Sed Pompeus magni Pompei pater ibidē colonos resti-
tuit. Et deinde. L. Scipio tria milia superadiecit: e quibus nonnulli fuere greci: qui licet ibi
domiciliū nō habuerint: oppido tamē nomē reliquerunt: Nouuz Comū appellantes: quō
postea Gotti vastauerūt. Deinde heliprandus vicecomes: siue Anselmus archiepiscopus d̄
pusterta familia nobili anno dñi. 1127. adeo funditus euerit vt vix hac etate pristina vrbis
vestigij seruet. Huic vrbī diuus Ambrosius episcopū dedit eumq̄ spiritaliū ac tēporaliū
episcopū ac comitē instituit. Que plane ciuitas tamesi propter agri malignitate p̄az susci-
piat alimētozū: virozū tamē solertia: qui mercaturā exercēt: domozū pulchritudine: mona-
steriozū tā mulierū q̄ virozū multitudine necnon & tēplozū pulchritudine: artificiq̄ abun-
dantia: inter insignes vrbes merito cōnumerari pōt. Eius ager magnus: s; vbiq̄ montuo-
sus: & vallibus plenus est. Verū vinctis & oliuetis natura cultus: laberū ad decoquendos
cibos pulcherrimas habet fodinas: qui nec alibi effodiuntur: Longobardozū propterea vrbē

dunt hīstozie in lacu lario insulam eē: in qua Comacina ciuitas erat: et ab ipsa insula appellata: ibi Alprandus Longobardorum rex speciale presidium habuit: et multas ibidē diuitias conseruauit: ad quas et Londipertus ipsius gētis rex confugit: que vrbs anno saluris nostre. 700. vastata fuit postea aliquāt: sper instaurata a comētibz demū āno. Mclviii. penitus euerfa et nunq̄ instaurata Ea insula a Lomo. 18. milibus passuū distare dī: d̄ qua Cassiodorus i eplis meminit: In hac vrbe nobilis ciuis Julia virgo p̄ christi noie post varia tormēta et filia: quibus cū diabolo p̄lixerat capitis obrūcatōe martiriū sumpsit: hinc excellētes viri fuere Abundius ipsius vrbis ep̄us doctrina et sanctitate clarissimus. Plini^o f̄s hīstozicus: qui naturales scripsit hīstozias. Cecilius poeta sicut Catullus videtur iuenire Bonus Stupa ordinis Eremitaz sancti Augustini qui in diuinis nōnulla cōposuit. et Raphael legum doctus it̄pres: qui digestū et codicē explanauit.

Bergomū Cisalpine gallie vrbe: ex qua nos diximus originē: testibus Iustino: Polycrate: et Paulo in. 2. Longobardozū hīstoziarum li. a Breni militibus ante christi aduentum. 35. anno conditōis sue sumpsit initū: aqua Bergomēses nūcupati sunt. Est autem aliud oppidum in minori Asia: quod pergamū dī: cum. p. in p̄cipio: et a post. g. que fuit Atali regia: a qua pgameni non Pergamēses dīcti sunt: et pergamiene carte q̄ ibi maxima cartarū fuerit multitudo: Bergomū igr̄ vrbs saluberrimo adiacet monti: totaqz ad Austrum uergit: que et sita arteqz in expugnabilis ē: q̄ et colles multos habeat: et tota cū suburbanis fortissimis circumsepta sit menibus: in supercilio montiuz habēs intra et extra inexpugnabiles arces. Eius sane ambitus magnus ē: qui quadraginta stadijs continetur. Sergius fluius vrbis suburbana preterfluit omnemqz agri irrigat planitiem: qui et terram secundissimam reddit: et ciuitati multam confert utilitatē. In ea ciuium edes non ignobiles sūt: sed et tēpla multa plurimo quidē exornata apparatu. Nam in medio vrbis foro per magnificum extat templum beate Marie dīctum: atqz alijs necessarijs excolitur ornamētis Alger tatus opulentus est: preter septentrionalē: qui montanus est et asper ac frigidus: vbi non facile vitis neqz aliqua alia nascuntur. Verum ibi ferrum et cores ad accuēdum ferrum idonei effodiuntur. Et sunt qui dicant nullibi tales effodi lapides. Multe sunt valles quarum aliquę vini optimi suauissimarūqz frugum et olei feracissime sunt: alię vero modice: sed multis i locis ferrarias officinas habent: et lignificas. Ea propter accole vt plurimum commercijs magisqz agriculture operam dant. Bergomēses enim ac Mediolanēses mulieres preterea ad fecunditatem ex liberozum educationē valent. Viri autē lītarum studijs: ac mercimonijs in vigilat. Italiam reliquasqz prouincias percurrētes. Unde fit vt preterea pecunijs abundant et multis in vrbus et honoribus et diuinjs clarissimi habeantur. Adeo vero philo sophic: humanitatis: studijs ceterisqz liberalibus artibus: necnon et ciuili iuri: pontificioqz se dedunt vt discendi docēdiqz studio totum pene orbē pcurant. Quo factū ē: vt p̄doctozum hominū multitudinē neminem peregrinū ad docēdum suscipiant: e suis non complurimos emittant. Dudum quoqz hec ciuitas multis claruit strenuis militibus: quozum preclara gesta: regalia eozum monumēta ferunt testimoniū: quozum quidē virtute per multos annos mirabile sortita est incrementum. Verum superueniētibus dissidijs et ciuilib^o bellis maximum perpeffa detrimētum Multis ēt annis ab vngarijs potissimū Suenis et Alemanis incursiones: direptiones vastationes incēdiqz sustinuit: ita vt diruptis menib^o vix quis turribus ad hoc potissimum extructis contineri posset. Demum lacessiti Bergomenses hostium potētia Boemo regi se dedere: qui vrbe in protectionē suscipiēs arcē munitissimam extrui curauit. In hac vrbe Alexander vnus ex Thebeozum legione sub Maximiano Imperatore capitis obrūcatione martiriū promeruit: cuius corpus sanctissima Erata Lupi vrbis eiusde; ducis filia sepeliuit: post cuius passionem: et ipsa miraculis clara quieuit in domino: et ambozum reliquie ibidē p̄cipuo i honore habētur. Senit hec ipsa ciuitas nostra viros sanctitate scientia et armis preclaros: inter quos floruit Joānes ipsius vrbis ep̄scopus: tempore Joannis pape quinti: cui ob sanctitatē et doctrinam: vt Paulus

Longobardorum historicus habet: reges et principes honoris gratia assurgere consueverat: Senuit et Gerardum Saouensem episcopum nostri ordinis. Et Paganum ordinis predicatorum qui multos tractatus ediderunt. Albicum preerea Rossatum consutillimum uirum: qui totum ciuile ius acutissime explanauit. Gasparinum Barzizam ornatissimum oratorem: qui sua industria et ingenio latinas lras semimortuas: quasi ab inferis resuscitauit. Suido nem Carrarium physicum: qui in medendis languoribus nostro euo nulli extitit secundus. Qui et genuit Michaelem medicum et philosophum clarissimum ac in omni doctrine genere sciētissimum: qui adhuc iuuenis: tanta est eius ingenij uis ad dicēdi copia: ut in oī sciētia libros ediderit. Idinc Bartholomeus Acoleus ortum habuit vir rei bellice peritia insignis: qui propter res fortiter gestas a Senatu Veneto ad Imperatorie dignitatis fastigium euectus fuit. fuerunt etiam alij nostra etate audacissimi: qui arma summa cum laude tractarūt. Hec autē urbs cum diu Mediolanensium principibus paruisset: et ab ipsis anno domini. 1345. arce: que capella nunc capatur et muroꝝ mole instaurata fuisset Tandem in Venetorum manus anno domini. 1429. peruenit.

Brixia prepotens urbs: quam iustinus et Paulus Longobardorum historicus dicit conditam fuisse simul cum Mediolano: et alijs predictis urbibus a gallis Senonensibus. Linius uero in quinto uelle uidet a Germanis transiensibus ad Italiam duce Licinio conditam: et eam Gallie cenomanorum: a quibus condita sit caput esse. Temporibus in Sedeois iudicis Israel a quoda troia no noie Thrace (teste Bentio Alexandrino historico) condita fuit: et ex suo noie primo Thracia appellauit: que et toti puintie nome dedit. Unde in historia sanctorum faustini et Jovite habet: quod Aurclianus Imperator uenit Brixiam in puintia Thraciaz. Uerū postea per Mediolanenses (Gotthifredo uiterbiensi epō in chronica testate) Sicambriensium auxilio. c. 35. anno ante urbem conditam euersa et dissipata per Brenum instaurata fuisse potius quam condita dicere possumus: Est autē uetusto noie: et reb' apud eam clarissime gestis: clarissima quam Linius li. 21. fuisse Romanis auxilio his uerbis scribit. L. Emilius Imperator effusus agmen ad Mutinam ducit: et insiluis: que tunc circa Mutinam erant celi sunt Romanorum octingenti: Leterum Lanenū petierunt sex signa militaria adēpta. fuere tunc auxilio Romanis Brixiam Galli aduersus alios gallos et Boios: Hęc autē potētissimā uetustissimāque fuisse: antique eius ruine ostēdūt. Sed ommissis antiquis noua prosequētes eam quam maxime nostro euo pulcherrimā populosissimā: feracissimā uideamus: cuius conditio talis est: ut nullius rei ad humane uite sustentationē egeat: quam urbem una cum eius agro comedare uolētibus in oī bonitatis genere nulla ratio abesse sinit. Nam et que eam laudat: eam galline lac ferre dicunt. Et uero in agrum uergēs ad collis cuiusdam radices posita: in cuius sublimi cumulo extat ars minutissima totaque urbs nouo: et inexpugnabili duplicique circumcingit muro. Eaz Barza fluius preterfluit: que ad molēdū est plurimum perferre solet. fontes ibi exundat: qui non solum in foro: sed et per regiones: per monasteria per hospitalia per carceres: et per priuatas ciuium edes uertim effunduntur. Tēpla uero non uulgaria amplissima religiosa monasteria: et pia loca urbanissima: necnon et nobilissime ciuium edes urbis magnificentiam pre se ferūt. Habet hec urbs pre ceteris amplissimum agrum: qui ad octingenta stadia in longum extēditur cuius nulla pars inculta iacet: excepto duntaxat siquid lacus: aut montes: aut silue prohibeat: ubi et sunt oppida copulurima uetusti nois: et populo frequentatissima: que urbis magnitudinē habet. Sunt preerea in eo agro tres lacus. Benacus. scilicet que Mincius. Sebinus ex que Olius: et Edrensis ex que Chisius egreditur. At Olius per totum diffundit agrum: cuius cursus non parum comoditatis accolis offert. Brixianus ager frumentum: milium: legumina: uinum cuiuscumque generis: oleumque uertim producit. Laine que: lini: feni: carniū: casei: butyri: piscium: optimorum: ois generis pecorum: pomorum: ficuum: castaneorum: nucum: amigdalorum: corolloꝝ abundantissimus est. Abiteres preerea cedri: et cuiuscumque generis lignamina: sed et ferrum et calybs in maxima hetur copia: adeo iter ceteras urbes in oī bonitate opulētissima est: ut merito dici possit Brixia magnipotēs: Hęc autē ab anno salutis. 1428. Venetis parere cepit: a quibus et susceperunt iterum. Brixiani sacramenta christiana ab Anathaloe Barnabe discipulo susceperunt:

apud q̄s ep̄atū c̄ p̄mus tenuit. fuerunt deinde duo 7. 30. eius vrbis ep̄t̄ i sctōrū cathologū
relati. In ea sanctissimi faustin⁹ 7. Iouita ipsius vrbis ciues sub Adriano principe marti
riū capitis obrūcaciōe p̄meruere necnō 7. alij multi quo enumerare longū ē. Habuit t̄n
hec vrb̄s paucos egregie literatos: iter quos nobis notior ē Bartholomeus sacerdos c̄a
honū pro: c̄llō: v̄r̄ memoratu dignus: qui inter cetera sue virtutis opera glosas pulcherr
mas decreta inscripsit. Ornatur vero n̄ra etate multis clarissimis viris legū 7. bonarū artū
studijs decoratis: necnon 7. ciuilibus belli peritiā: moxumq; compositione notissimis.

Veronā pulchra: ac p̄clarā Venetic vrb̄ alpibus finitima. Justinus 7. Polycrates historici
a Gallis Senonēsis cōditam ferūt: sz nos Sicardi Cremonēsis ep̄l sentētie liberētes: post
Troie excidiū cōstructā asserimus: 7. a Senonēsis Gallis potius istauratā vel ampliatā
Eā Alibiis fluius diuidit: 7. quattuor p̄tibus pulcherrimis trahit. Hec ciuitas ita Ro
manis p̄cibus grata exiit: vt i ea amphitheatrū romano more: nōnullaq; alia constructa
sint edificia. Ibiq; deinde a Sottis: Lōgobardisq; regibus: necnō 7. ab alijs p̄cibus ac
tyrānis dom⁹ excelsa: alta palatia: pulcherrīa rēpla iexpugnabiles arces 7. castella fuerūt cō
structa. Eius accolē cū multi sint diuitijsq; affluar: modestia ē 7. vrb̄anitate p̄ceteris ciuib⁹
redolēt. Ager veronēsis p̄ter vinū optimū 7. oleū q̄ refertissimus ē: ad alendas oues pluri
mū cōfert: vbi saluberrima pascua sic ouū lanas molles efficiūt: vtraq; dilicissimū efficiū
tur: p̄ani. Urb̄is huius gesta s̄o vario fuerūt euētū. Atilla. n. Gothorū rex cā euertit 7. icen
dit. Alboinus p̄mus Lōgobardoz rex ibidē Rosimū de vxoris isidijs occisus fuit. Ibi Ro
dolphus Imperator Berēgarū impatorē supauit 7. occidit. Sz cū i Alemanos trāslatū fuis
set impijs: hec ciuitas varios p̄tulit dños. P̄rio nāq; mōticuloz familia i ea dominū sum
psit: deinde comitibus scti Bonifatij pulsa Azzo Hestēsis ei⁹ dominio potit⁹ ē. Ipe vero āno
dñi. 1112. ab Ezeimo d̄ Romano p̄ arma pulsus. Mātuanoz armis restituit⁹ est. Mox
postea Ezone Ezelinus post ānos. 13. Veronā rursus obtinuit: q̄ immanissim⁹ tyrānus ou
cētos veronēses i carcere positos vna cū carcere quo detinebāt exussit. Defuncto autē apud
Boncinū tyrāno. Veronēses iterū comitibus scti Bonifatij i libertatē deductis aliquandiu
feliciter p̄māserē. Deinde nobilissima Scaligerorū familia 7. ipsa veronēsis surgēs tyrānidē
occupauit: 7. p. 70. ānos cū maxio splēdore Verone dominata ē. Postmodū p̄pter varias
eius dissensioea subortas a Saleacio maria vicecomite p̄mo Mediolanēsiū duce pulsa ē.
Demū c̄ Saleacio dūce mortuo 7. annuēte eiusdē Saleaci vxore vrb̄s in venetoz manus
deuenit: 7. iā septuagita 7. āplius ānis eius dominio potiti sūt. Genuit hec clarissima ciuitas
viros i disciplis excellētes: Zenonē p̄mū ipsius ep̄m virū scitrate 7. doctrina clarissimū: qui
m̄lta i veteri 7. nouo testamēto edidit cōmētaria. Emiliū Macrū poetā paulopost Catullū
poetā. Postremo vt frācisco Petrarce placet i ea fuere. Raynaldus insignis grāmaticus: 7.
Joānes Madius iurēcōsultus nō i celebris. Genuit et Suarinū oratorē ornatissimū 7. p̄bi
losophū isignē. Petrū q̄ martirē ordiā p̄dicatozū uirū scitrate ac doctria clarissimū hūit 7.
viros belli sciētia p̄claros 7. familias clarissimas Mōticuloz 7. scti Bonifatij comites: q̄rū
gesta p̄clara hūit. Sz 7. Scaligerorum potētissimaz familiā genuit. In qua canis grandis
vir bello egregi⁹ fuit: q̄. 50. 7. vno āno eiusdē vrb̄is dominatū tenuit: 7. sua virtute: armisq;
Cremonā: Parmā: Lucam: Rhegiū: Vicētiā: Patauiū: ac Taruiū: suo adiecit impio. flo
ruit 7. i ea Luchinus Uermes Veronēsis: q̄ magnanimitate Cretā a Venetis p̄ditā recupe
uit. Genuitq; Jacobū ei nequaquā dissimilē: q̄ rē Saleacij p̄mi Mediolanēsiū dūcis 7. Armē
niaciū comitē 7. Joānē Achurū āglīcū suo p̄silio ac fortitudie tutat⁹ fuit: pp̄ q̄ merita Bobio
vrbe ac Uogeria: ab eodē dūce donat⁹ ē: 7. nūcūq; sūma cum laude pacet⁹ eius successores
possident.

Vicētia insignis 7. memoria digna vrb̄s inter Veronam 7. Patauiū sita ab utraq; stadjs
ducentis distans a Gallis Senonēsis cum antedictis vrb̄ibus (teste Polycrate in sexto)
condita fuit: quam etiam Meduacus fluius pene mediam diuidit: 7. menibus magnificis
q; ciuū edibus ac templis non mediocriter decorata: extra viroz p̄bitate iam oīu floruit:

cū ex ea magnum robur militare et viri in omni doctrine genere defluerint: de quibus numero
Dalemon insignis grammaticus fuit: Et Saictan? p̄biter p̄hus singularis Antoni? Luscus
uir eloquentissim? q̄ p̄mus orōnes Liceronianas cōmētatus ē: Oibonus rhetor ornatissim?
grece latineq; lingue p̄tissimus: et Mattheus Bissari? iurecōsultus eloquentia et disciplina p̄
stāntissimus. Hec ciuitas mortuo Saleatio p̄mo Mediolanēsi duce cū a Larariētib? Sca
ligerisq; p̄ncipibus v̄geret ac v̄ris infestationibus p̄meretur adhortate Latherina ipsius
ducis vxore sese p̄ma Venetoz imperio subdidit: cuius auxilio etiā Senatus Venet? Pa
tantiū et reliquas, Italie vrbes postea obtinuit.

Cremōnā pulchrā ac egregiā Līsalpine Gallie vrbem Alconij Pediani auctoritate fultus a
Gallis Senonētib? etiā p̄ditā: vel potius auctā affirmare possumus. Nā Pedian? inq̄t: Lū
rōani p̄ncipio colonias deduceret. Placētā sexmilia deduxere colonos. Lausaz autē dedu
cēdi fuisse ait vt Gallis opponerent: ea tūc loca q̄ circūstāt obtinētib?. Et Strabo inq̄t Gal
los a p̄ncipio Padū fluuiū icoluisse expulsos veterib? Tuscis. Ex q̄ plane isert illos et pul
chrā istaurasse vrbe: S; ab historiciis fide dignis: vt pote Sicardo ipsi? Cremone ep̄o viro
doctissimo: et Bēzio Alexandrino i crōicis eā tēporib? Delboze iudicis Israel a Būmomo
Troiao Paladis socio p̄ditā tuenim?: et a se Būmōniā p̄mo appellāte. Nā Būmōia (scōm
Bēziū idē ē q̄ Cremōa. Eam autē (vt idē auctor h;) Gigantes latrōes subteraneos spec? ibi
dē hitātes p̄sepe deuastātes ab Hercule supueniēte liberata fuit. Hec deinde mirūimoduz
aucta et bonaz artū gymnasio ornata mltas i currit calāitates. P̄rio. n. p̄p susceptos. M.
Antonij exercit?: ab Augusto Octauiao penitus eversa fuit: Inde q; rursus istaurata post
q̄dzigētos ānos a Silulpho q̄rto Lōgobardoz rege ad ānū salutis nr̄e sexcētesimū et trige
simū eversa et diss̄pata fuit: Ac postmōz a federico Barbarossa spoliata ac iminuta fuit et
relicta. S; postq̄ p̄ ānos mltos dignissime istaurata mltos p̄sicc? cū Mediolanētib? gessit
set i ipozū fidē deuenit eisq; nūc vsq; sbiecta ē. S; hāc quā nūc hēm? vrbe plana et spaciōsa
et ac cōcaua. ac Pado ablūtā q̄ magnā h; cōmoditatē: q; Pado mltā h; nauigationez
aduersam adeo vt cū magnis onerib? ad multas regiōes nauigari possit. Nouissimis fere tē
poribus cū finitimis ciuitatibus p̄pter Suelphoz ac Sibellinorum factiones dum duriss
ma bella certaret Suelphoz factio celsissimā turri et toto orbe admirandā in medio vrbis
foro erexit: quā et duobus ānis perfecit: Hec vrbs etate nostra latericis domibus: pulcher
rimis palatijs: monasterijs: tēplisq; magnificentissimis: hospitalibus amplissimis: alijsq; vr
biū necessarijs cū maxio ambitu et menib?: fossisq; p̄fundis exornat. H; et agrū amplissimū
i plano cōstitūtū: in q̄ nōnulla oppida sunt oppulētissima et populo frequētata: q̄ et frumē
ti: vini: crochiaz optimi feracissimus est. Olini i sup fluis vt plurimū p̄ agrū Cremonen
sem p̄terfluit: q̄ terrā secūdā in feno maxie exhibet. In ea scissimi p̄fessores Babilla vrbis
ipsi? ep̄us: et homo bon? p̄cipue hēt honore: Ex hac v̄ri doctris excellētes p̄diere ex ven
stis Quicili? poeta Virgilij. fāliaris. M. furi? poeta cognomēto Bibacul? Eusebi? eloq̄ntissi
m? diul. Hiero. discipulus. hūit p̄terea Gerardū Sablōeciū excellētē p̄siccū et astronomū
q̄ caldeas sic latias sciuit l̄ras: et mltos Auicēne et Rasii libros ex Arabico latios fec hūit et
Sūelmū ordis nr̄i ep̄us Nouariēse et Nicolinū theologū isignē: q̄ multa mēozatu digna cō
posuere. S; et Apolliarē medicū p̄cipuū. q̄ Aristotelis aiaz cōmētā? ē Et alios mltos medici
ne deditos ornat q; Rizado Malūbre legū doctore: q̄ codicē dignissime explanauit et Jos
ne balistario orator luculētissimo et nup hūit Baptistā cognomēto Platia vix clarissimū et
i dicēdo faciūssimū. Nec nō et Baptistaz Blasū medicū et astrologie sanctissimū.

Mātua Gallie Lenomanoz memorabilis vrbs Marōis Virgilij v̄n originē duxit diuino
carmie decātata: vt q̄busdā placet a Mātho Tyreie Uatis filia post Thebanoz iteritum
ab Alexandro illa tū p̄ditā fuit. Sūt tū q̄ dicāt Tyreia Thebeti tēpib? fuisse: et i ei? futurē ob
tenuisse q̄ post p̄ris iteritū i Italia cū mltis v̄it: et cū socijs grecis Mātua p̄didit. S; cū iteri
ex Lyborio tusco rege Oen? nar? eēt et ad ip̄z oppidū tusci et v̄eti p̄fluēt oen? muri oppi
dū cōtēdit et i aliā formā redegit: q̄n et a nr̄e Mātua appellauit dicēte Vir. x. li. eneidof

Ille e iā patris agmen ciet Onus ab ozis. Fatidice Mārus ⁊ Thufci filius annis.
 Qui muros matrisq; dedit tibi Mantua nomen.
 Hec mō:ib^o q̄ Gallia ⁊ Hermanā ab Italia diuidū: vicia ē: haud pcul a Venaco lacu ex q̄
 M^o:c^o effluit: q̄ exūdās Mātua vsq; labit. Ibiq; lacu facto vrbē circuit. Inde ē p̄grediēf
 breui cursu Padū ifluit de hac li. 22. sic dicit. Ita diuise copie boiſq; i agnū suū Tānetū p̄fe-
 ctis i Subres Lenomāiq; sup ānis Micij rīpā p̄lederūt ifra mille passū milia. Et Corneli
 us eos eidē fluij castra applicuit. Et li: 23: pdigia enumerās: q̄ āno q̄nto secūdi belli puni
 ci fuerūt. Dic Mātue stagnū effusus; Micio anni cruetum visus. Passa ē Mātua supiorū
 b^o tēporib^o maximas calamitates p̄ter illas q̄ Uirgiliano versu sunt nouissime.

Mantua vrbē misere nimis vicina Cremonae.

Nā ⁊ ab Atilla Scythis ⁊ Silulpho Lōgobardoꝝ rege q̄rto a Lachāo Bauaroꝝ rege aliqñ
 diruta aliqñ spoliata: qñq; muris aptis derelicta ⁊ spoliata constar: qua etiam Ungari ali
 qñ ad solū vsq; euertere: Un ⁊ locus vbi tū fuerat ad rei memoriā nūc Ungaria nūcupat.
 Mathildis nobilis Comitissa eā diu tenuit: mirificeq; ampliauit: sub q̄ Nicola^o f̄s pōtifer
 Rōanus p̄cellū celebravit: in q̄ p̄stitutio de pōtificis Rōani electōe a Cardiall^o faciēda cō
 firmata ē: Hāc p̄ multa tēpa post Mathildi mlti possiderūt: i q̄ clarissime familie dela Ri
 pa ⁊ Passerinoꝝ aliqñ p̄fuere. Demū post varios casus inclyta Sōgiagoꝝ familia magni
 canis auxilio pulsas Passerinis ea vsq; i p̄sens cū maxia laude potiti sunt. Quoz ⁊ p̄terito
 rū dñoz cura: diligētiaq; tū pulcherrimis pōtib^o sup lacū tactis tū supbissimis tēplis: re
 gis palacijs: ⁊ nobilib^o ciuū edib^o plurimū illustrata ē. Un ⁊ nūc āpla ciuitas hita est: ⁊ re
 nū abūdane q̄ ad vsum hūanū necessarie sunt. Hāc p̄ciosus christi sāguis: q̄ tēpore Caroli
 magni miraculose apparuit: plurimū illustrat: ad quē visendū Leo f̄s papa pp̄ frequētis
 sima miracula ibidē gesta se cōtulit In ea Anselm^o Lucēsis epus vir scūs: ⁊ eruditōe mori
 bulq; ilignis req̄scit ⁊ beatissim^o Joānes Bon^o Mātue ciuis ordis eremitaz diui Augu
 stini miraculis clarissim^o. Sēnuit ē h vrbē Albertinū ordis eremitaz diui Augustini sa
 cray līaz iter p̄tē: q̄ iter cetera memoratu digna: tractū de corpe christi edidit. Mattheum
 ē medicū clarissimū ad Siciliē regē de medicinis op^o egregiū p̄scripsit. Dabit ⁊ etate nra
 Saleaciū Capuanū epuz ciuē p̄stantissimū honestate ac prudētia ornatissimū.

Placētā vetustissimā Emilie vrbē a qdā Placētulo noie Troiāo iuxta Padi ⁊ trebie flūi
 na tēpe Delboꝝ iudicis israel pditā Bēzius alexādū^o i cronicis affirmat. Deide tēpa cap
 tiuitatis iudice a Beloneso gallo mirūimodū auctā dicit. Hec ⁊ Cremōa circūquaꝝ Pado
 site i media regiōe ppinq; sūt in q̄ (vt Pedian^o Alcon^o ait) Rōani colonias: vt Gallis alia
 loca occupātib^o opponerent: deduxere: Un ex Emporū maximū (teste Lūio li. 21.) Rōani
 magna ope: extruxerūt: magnoq; p̄sidio firmauerūt: qd Annibal expugnare neq̄t. Et p̄
 p̄terea locū accole frequētare ceperunt mixtis vndiq; ex finitimis populis: q̄s p̄lio supatos
 Annibal crudelissime diripuit. Hec ciuitas cū nulli vnq; paruerit ad ānū. 1149. Palauici
 nis nobilib^o subiecta fuit: deide p̄ mltas manus deuoluta. Tādē i Saleaciū p̄mi ducis Me
 diolani manus deuenit: post cui^o mortē intra duos ānos p̄pter Axellatoꝝ: ⁊ Rubeoꝝ: alio
 rūq; tyrānidē octies i p̄dā fuit exposita ⁊ ad eā calamitatē deduxerūt: vt oi p̄sus hitatoꝝ
 destituta fuerit. Post ānū deide q̄dragesimū vel q̄nquagesimū Philippo duce itio defun
 cto: cum se Placētā Venetis subdidisset. Mediolanēses i eā arma vertētes post durā obli
 dionē franco Sfortia Mediolanensis exercitus ductoꝝ capta fuit: ⁊ tota militib^o in p̄
 dā datā. Quoz tanta indiripiēdo effrenis libido extitit: vt nil diuini: nil sit hūani fuatū.
 Hū^o vrbis ager optim^o ē: ⁊ mltis i locis oleis: ⁊ vineris abūdās. Silue ⁊ materia plene cir
 cūfacēt. p̄ cui^o arua Trebia fluu^o: ⁊ alia flumia p̄terfluūt regionē vberti irrigātes pp̄ qd ⁊
 oiuz peccoꝝ pascuis abūdāt: ⁊ case^o ibidē efficit optimus ex q̄ etiā Placētinus caseus dice^o
 est. Placentia p̄fidissimos hz puteos pro sale excoquendo ornata fuit: hec ciuitas Grego
 rio. x. pōtifice Rōano ac longe teste Sultissimo q̄ glosam legib^o p̄mus apposuit.

Dertonā vetustissimā Litalpine Gallie vrbē a Ligurib^o pditā fert sed q̄ tempe nō satis p̄stat

q̄ olim (vt Strabo h̄) magna fuit: pulchra ac optimis legib' instituta: et paci simul et bello ap-
tissima: h̄ nūc modica ac tenuis sit: h̄ hec vnicū verticē: i q̄ vetustissimū diue Marie dica-
tū extat tēplū: vbi et castellū vrbis custodē p̄struētū est, h̄ac i Mediolanēsiū vidicā feder-
ic' Barbarossa dirripuit: icēdit: et vastauit: et quā nūc in plano hēm' vicecomites Medio-
lanēses reposuere. Et ager optim': ac vini optimi: et gualdi pro rigēdis pānis feracissimus.
Cur autē a tāta gloria i tāta deuenerit miseriā tēpoz ve clpa: q̄ oīa vorāt: an icolaz discor-
dia nō satis claz habet: Sepe. n. sit vt pp̄ijs vrbib' ciues magi q̄ hostes nocēat. ferūt Der-
tonēses extruxisse Bobiū vrbē: q̄ Petro vni nūc paret. Dec h̄atur clara bti Halli. abbatis
monasterio: qd̄ ipse Hallus Theudelinde Lōgobardoꝝ regie ipensa extruxit. In hac etiā
vrbe multe sunt Sanctorum reliquie. Et potissimū sancti Martialis vrbis ep̄i ac mari-
ris ac sancte Apolonie martiris.

Albā pedemūtū regiōis vrbē (quā Plin' Pōpeianā noiat) a Troiano qdā Troilo Bēzius
Alexādin' pditā dicit: et ab ip̄o Troie noie appellasse quā cū federicus Barbarossa. Pa-
picū auxilio: et suggestiōe obsideret i auroꝝ die: q̄ hora nos albā dicim' obtinuit: et dei-
ceps Albā vrbē ab ea hora noiauit h̄ iā diu nobilissimis mōtiferati Marchiōib' paruit.
Thaurinū Lisalpie Hallie ciuitas et tot' pedemōtane regiōis caput tēpe Moysi a Pheron-
te solis filio pditiōis sue initū sūpsit. Nā vt Paul' Perusin' h̄istoric' ait regnāte ap̄o Assy-
rios Spareto rege (vt supra li. 3. exp̄ssuz ē) Eridan' q̄ et Pherō solis fili' cū copia suoz ou-
ce Nilo nauigij ex egypto deuenit i mare et vētis adiūt' i sinū quē Ligusticū seu Ligustinū
dicim' venit. Ibiq; cū suis lōga fatigat' nauigatiōe descēdit: et cū tuasiōib' suoz i meditera-
nea p̄geret. Senuinū vnū ex socijs suis nauisea maris debilitatū cū p̄te suaz nauiū custodē
liq̄t i litore Ipse autē Eridan' supatis mōtib' cū i amplissimā atq; fertile deuenisset plāciā
hoiesq; rudes agrestes serocesq; cōpisset rat' igenio eoz ferocitate supatur' sec' padū p̄ce-
dit: et Thaurinū oppidū pdidit et p̄mo Erydanū a se nūcupauit. Ibiq; cū aliquādiu re-
gnasset ligare filio relicto ipse p̄herō i pado p̄it: a q̄ padus Erydan' postmōz appellatus ē.
Pl. autē i. 3. nālis h̄istorie dicit Thaurinū initū hūisse a lygurib' cui' opinio supiora approba-
re vī. Hec q̄ppe n̄o seculo ad alpiū radices cōsistit: cui' mons oīam altissim' ē et ei' cacumē
na semp niue albescūt: et ei' scopulū hanibal pen' cū igne et aceto ex iūio p uīū sec' p hanc
nāq; vrbē (vt liuini li. 21. oñdit) hanibal p̄mū i Italiā igressū hūit. Aut. n. liu'. Thaurinū p̄-
rie gēti aduersus i Subres mōtū bellū erat: In ex stauis mouerat hāibal Thaurinorūq;
vnā vrbē caput ei' gētis: q̄ volētis i amicitia nō venerat vt expugnauit: Ea p̄ppe vrbs in si-
gura q̄drata structa q̄tuoz portas h̄z: q̄ ex furri i foro surgēte iuxta gymnasiū posita aspe-
culatore oēs cernunt. Padusq; fluu' illā q̄si abluit et durie ānis Ruilus mediā p̄terfluit cu-
ius qdē cōmoditate tota ciuitas purgat et plurimū decorat: Nra. n. etate et diuitijs ac alijs
m̄ltis ciuitū edib' ac Monasterioꝝ et celiāz ornāmētis m̄rifice creuit: Lōgobardoꝝ. n. p̄n-
cipiū et Ducū oli celeberrīa sedes fuit eo q̄ tot' regiōis mediā sit: et lignis adq; ac alijs ne-
cessarijs copiosissima h̄eat: fuit dicitū Marchionū Mōtiferati dicitōi subdita q̄ ipsaz et re-
gionē vnīuersaz et oppidū et eccl̄ijs celeberrimis plurimū auxerūt: Deniq; Sabaudisib'
p̄ncipib' seu Ducib' iā diu puit q̄ i ea gymnasiū bōaz. lraz p̄mū p̄stituere deīn alias digni-
tates et b̄nficia cōtulere: q̄nū auxilio plimū decorata ē: In hui' itaq; regiōe p̄ceteris plima
atq; p̄clara cernūt oppida: adeo vt p̄ magnitudie populozūq; frēq̄ntia vrbē ipsaz aīcedāt
in qb' nōnulle clarissime ac p̄stātissime extāt fāllie oēm i eisdē iurisdictionē exercētes. Lō-
ualles q; plime et lōgitudie ac magnitudie assūt: q̄ qdē a fluuijs vberti irrigātur: et ferri m̄-
tas h̄nt fodinas: Thaurinēses oēs n̄o seculo molles ac delicati sunt et i victu plurimū fru-
gales: eo q̄ (tyrānidis exptes) ex agro oīa ad victū necessaria (p̄ter oleū) habūdāissime h̄ē-
ant m̄lti. n. Thebeoz legiōis i ea gl̄ioso martirio coronati sūt q̄nū corpa et nūc p̄cipuo v e-
nerant honoz. Senuit h̄ ipsa ciuitas maximū ipsi' ep̄m vix vrlq; scia et scirate p̄cipuū: q̄ i
diuis codicib': vt ūra li. 9. loco suo dicit: m̄lta edidit: i hui' agro ad cinisij mōt' radices secu-
sia fuit Ciuitas: q̄ federic' Barbarossa p̄ mōtē illū trāsiēs dolo captā diruit et nūq; i eodez

statu coaluit: cui ep̄at̄ sedes: post quā ⁊ ipsi ciues ep̄s suū trucidarūt: i alteri^o ditionē cessit. Eporedia Lissalpine Gallie haud magna vrbs a Romano populo ꝑ Gallos infestos vt Plinio placet: Sybillinis libris admoniti pdita est. Que vt idē Plinius affirmat a bonis equozū domito ribus ligua Gallia Eporedia appellata fuit. Hec i Australiore pre Italiaeq; sinibus icolle q̄si faucibusq; vallis. Auguste p̄tozie sita est ⁊ loci cōmoditate satis munita in sinistro habēs arcē: i q̄ ⁊ mar^o tēplū beate v̄gini dicatū puctusum h̄: vbi ⁊ reliq; diui Bessi v̄bis ep̄i p̄cipuo ab acolis venerant honore. Duria fluu^o ex valle descēdēs hāc iterfecat: ex quo maria lignoz; vis pducit. In hac vrbe Augustus Cesar. deletis sūditus Salassis populis oēs sub corona eos vēdidit q̄ (vt Strabo ait) fuerat Romanoꝝ colonia: et ager ameridiana plaga frugib^o satis abūdat: Aseptētridali v̄o vix ulla (p̄ter castaneas) fructiferā arborē pducit: s; optia p̄ peccozib^o alēdis h̄z pascua eq̄b^o caseus ē salassus nūc usq; antiquū nomē reti nēs ibidē abūdat: ⁊ pānus asp. Hec vrbs regionē h̄z iterduas durias Lanepetij noīe appellatā i q̄ tres nobilissime familie oppida possidēt v̄z Ualpāgi: sc̄i Martini: ⁊ Georgij cōm̄tes viri sp̄otentes: ⁊ multarum virtutum: rerumq; experientia celebres munificentissimī: nec nō ⁊ ad omnes perhumani.

Augusta Italia vrbs vltim^o iminus ab Augusto p̄toze ibidē p̄us posito. Augusta p̄tozia nūcupata trigesimo ferme añ christi aduētū phibet i staurata. Et sūt q̄ dicāt eā Octauā Augusti iussu eo i loco q̄ Terētius Varro tūc ipator ꝑ Salassos castra habuerat fuisse pditā ⁊ ibidē p̄mū p̄tozē Romanū posuisse. Hec nō ignobilis habet ciuitas: ⁊ iuxta gemias Alpiū fores sita gr̄ias atq; peninas: q̄b^o Hercule ⁊ penos trāsisse Plin^o asserit. Graios oppiari: ⁊ apud eā incisus fuit marmore titulus ille p̄gradis populos enumeras: q̄s Cesar Augustus i h̄isdē alpib^o subegit: gr̄ias atq; peninas nūc appellat alterā mōtē Iouis: vbi mōaste riuū nobilissimū ē sc̄o Bernardo dicatū. Alterā colūpnā Iouis: q̄ itur ad vallē Trāstie sabaudiētū. Nā cū Terrētius Varro ea i valle triginta sex milia cecidisset: ⁊ reliq; captos sub hasta vēdidisset. Cesar Augustus tribus milibus Romanoꝝ eo missis vrbe hāc hirādā tradidit. Sius cōnalles pfundissime sūt ⁊ dudū auri fodinas hūere: q̄s Salassi possidebāt: p̄pter que assidua p̄elia gentes ille cōferebāt: donec a Romanis penitus delete sunt: Hec at ciuitas dudum sabaudiensium duci paruit.

Vercellas Lissalpine Gallie vrbe añ Troianum excidiū vt Sicardo Cremonēsi placet pditiōis haud magnū sūpsisse p̄ncipiū p̄stat: Nā auctor idē refert quādā nobilissimā troianā. venerē noīe cū Elicio filio añ vltimā Troie captiuitatē i Italia vēisse: q̄ p̄ deuia q̄q; discurrens nō lōge amōribus i toriēte Lesia p̄sedit ⁊ puā sibi domū sibi extruēs. Cellā appellauit. Quā q̄dē Vercellēsem ciuitatez autumati sunt dicentes Vercella q̄si veneris cella: ea. n. a Martiali poeta: P̄polinea appellata ē quā Plin^o i. 3. a Saluijo libicis ortā tradidit. Tenuerūt autē Saluij populi mōtes. Nicee supuentētes de hac vrbe i gestis Eusebij eiusdē ep̄i habet: q̄ ligurie ciuitatū p̄matū tenuerit. Ex q̄b^o v̄bis multi itulerūt q̄ metropolis fuerit ⁊ Archiep̄alis sedes q̄d nō de iure aut antiq; p̄suetudie fuit: s; casu v̄gēte ⁊ ad tēpus: Nā cū Arriana pestis iualuisset: ⁊ q̄dā archiep̄us Arzian^o Auxen^o noīe tūc Mediolanēsi ecclie p̄ esset Syri^o papa Eusebiū Uecelenēsez ep̄m sup oēm p̄uitiā legatū gn̄alez instituit: sed Auxentio mortuo: Ambrosius archiep̄us eōstitutus est: ⁊ Eusebij iurisdicctio cessauit. De hac vrbe Plin^o ait. Extat lex censoria: Vitimiliariū auri fodie: q̄ i vercellensī agro cauabat: ne plus q̄nq; hoinū i ope auxz faciēdi publicā hērent. Magno autē decozū Vercellarum vrbi fuit p̄cellū celebratū ꝑ Berēagaz Turonenisem archidiaconū sub Leone nono pontifice rōano de q̄ loco suo dicem^o. Hec ciuitas post varios casus: variasq; disceptatiōes ab ānis ducentis citra adeo lacerata fuit vt duob^o i castellis diuisa fuerit: Nūc autē instaurata maximis menibus ambit: ⁊ monasterioꝝ: tēploꝝ: edifiū: ⁊ arcis regie edificijs exornatur: forū q̄ non vulgare h̄z Multis preterea sanctorum excolit reliquijs precipue diui Eusebij sardi ep̄i. Et ager preter oleū omnia fecundissime gignit: sed vinum precipue ea vt ita dixeris totū pedemōtane regionis ⁊ ligurie Empozū ē. Senuit q̄s cōplurimos viros clarissimos.

q̄ belloꝝ studiose fuere: sed hac etate depositis armis agriculturā ⁊ mercaturā cogunt amplecti: Sabaudensiu duci iā diu hec ciuitas paruit: cui⁹ dñs ad modū creuit.

Nouarie vr̄bis post Urcellas Sedeonis iudicis Israel tēpibus Elicius veneris Troiāe filius i mōticulo q̄dā nō lōge a Ticio flumie sūdāmetā iecit a q̄ postmōꝝ mons ille Elicius dicitur esse: quē q̄dā dicere audent. Nouarā esse. i. q̄si nouā arā: qz eo loci. Elicius vna cū m̄re Uenere post multos viāꝝ au fractus ibidē cōsidētes structa ara dñs p̄mo sacrificauerunt. Eā deide insubres Balli Ptolemeo teste auxere. Plinū qz tēporibus (vt ipse habet) Pagus erat: s; paucorū postea ciuū solertia ob agri bonitatē facta est āpla: cuius ager satis ferax ē: parte tñ aliq̄ excepta: q̄ deserta ē: ⁊ mōnibus: vallibusqz abūdat: Huic diuus simplicianus Mediolanēsis archiepiscopus Saudenciū viz scissimū p̄mo dedit episcopū: cuius exēplo ⁊ doctrīna ecclīa dei ibidē mirifice creuit. Hec ē Albutio Sillo claro oratore: sicut noster tradit Eusebius p̄ Octauianū impatoris tēpora ornata fuit. Et tēporibus clemētis q̄nti pontificis Rōani hūit Dulcinū Heresiarchā cuius pestis varie agitata fuit. Indiūinis aut̄ Joānē theologū ordīs nostrī: viz satis doctū: ⁊ i diuinarū scripturarū sensibus subtilissimā exercitatioē limatū: que p̄ merito v̄tutū laudare ⁊ extollere tenemur cum nostre religionis iā diu a patrum institutis collapse: vna cum Joanne rocho Papiensi ⁊ Georgio viro optimo p̄mus refoꝛmator extiterit: nobisqz sacre religionis habitum dederit.

Sauona insignis vr̄bis maritima: a Senua triginta passuū milib⁹ distās: antiq̄ phibe: eo q̄ liuius Magonis aduētū referē ipsaz Sauonā noiauerit: sic n̄ra etas fac: ⁊ tñ Plinius Sabatū ⁊ Pōponiū mella Sabbacia eā appellauit: q̄ certe hisdē noibus sic nō eo loco fuit: q̄ ea quā hēmus noua existit. Nā Magopenus cū nec dū Senua ab hisdē aphicanis euerfa i staurata fuisset: hāc etiā deleꝛ curauit q̄ tūc Sabbacijs vadis collocata erat: aq̄ q̄ntz milibus nūc distat: ⁊ nūcūqz ē locus vadoꝝ portus appellat. Quo at tēpe: vel a q̄bus vr̄bis destructa: nec dū iuenire potuimus. Hec vō multoꝝ populozū cōmercio iam diu nobilis exiit ⁊ vndiqz menibus portu: palatijs ciuūqz edibus celeberrā extat cui⁹ viri cū maritimis bellis ac mercature semp̄ iūstere p̄sueuerūt: l̄ris caruerūt: Unus aut̄ Sixus q̄rtus pōtifer Rōanus reptus ē: q̄ p̄ter dignitatē maximā: q̄ ch̄stiaos oēs ancillit ē p̄bia ac theologa nō solū etatis sue sed p̄ozū qz tēporū hoies supat ornatissimā hāc reddidit vr̄bē huius vr̄bis dignitatē ipse auxit: q̄ multos Souonēses affines suos (vt sit) Cardia latus: ep̄atus dē ornauit: Et cū nepotes suos ad vr̄bis p̄fecturā assumpserit: Hieronymū Ruarū comitē Forlinū ⁊ Imole dñū creauit: q̄ ⁊ ipse ob excellētissimā igenij virtutē: p̄ter quā l̄rarū gloria ornatissimā fecit: de q̄bus locis suis dicemus. Eā licet supioꝝbus ānis diuersi tenuerit dñi nūc Baptestinus Fregosius Senuesiū dux possidet.

Naulū modici p̄c̄j maritima vr̄bis: cui⁹ Alexander itius papa ep̄m dederat a Senuesib⁹ ⁊ Saonensib⁹ pdita fuit q̄ supioꝝb⁹ ānis āmoz porētia nauigioꝝ frequētia: portu: turrib⁹ iclyta fuit: s; ab ānis. 50. circa: ob Senuesiū dissensioē tñ afactioē fragosa: tū ab Alphōso Neapolitano rege multonēs i pdā data ē: ⁊ adeo direpta vt vix vr̄bis faciē retineat.

Albiga sicut maritima vr̄bis a Naulo (occidētē vsus) viginti passuū milib⁹ distās vetustate ⁊ opib⁹ nobilis a ligurib⁹ tēpe. Pōpei supatis i cāpestri loco q̄ngētis passib⁹ amari recedēs cōditata fuit. Hui⁹ vr̄bis p̄mi icole (sic straboni placet) ligures i gauni appellabant. Et p̄pterea p̄mo Albū igauū dicta fuit eā Merula fluuū abluir: cui⁹ aq̄ ex Lanepo isectē estiuo tēpe morbidā ciuitatē faciūt: s; ciuitas p̄culo ipatore Rōano alūno ⁊ ciue exiit ornata: de quo Eutropius sic scribit. Proculo p̄ria Albiganū i alpib⁹ maritimis domi fuit nobilis: s; maiorib⁹ latrocinaꝝ ipse vr̄bis dñū obtinuit: hāc cū diuitijs ⁊ mercatorib⁹ refertissima esset. Pisani ad ānū dñi. 1165. cū. 25. trirētib⁹ iuadētē boliauerūt ⁊ mltis infectis mltisqz captiuitatis igne totā icēderūt: s; Senuesiū auxilio aliarūqz ciuitatū p̄festi p̄ch̄ꝝ refecta ē ad hāc Philipp⁹ Mediolanēsiū dux: pdita Sena Bernardinū vbalinū viz fortissimū cū igētē exercitu misit q̄ eā q̄tuor mētib⁹ obsedit: ⁊ multis oppugnatioibus mala q̄ in bello iserri solēt eā pati coegit q̄ eadē p̄stia ⁊ ppli fortitudie fatigatē re isecta obsidionē soluit hāc inorē

et in rōanus pōtifer genuēsi archiepo supposuit cū diu ārea mediolanēsi archiepo pūisset
 Agrippia q̄ nūc Colonia d̄r iseriois Germanie Ubioꝝ vrbs ad ceteriores Rheni ripas si-
 ta tēporib⁹ Enee troiani a q̄dā Troiano Colono noie: vt Sicardus Cremonēsis h̄z: in itūz
 sumpsit: s̄ postmōz Claudij iperatoꝝ iussu q̄ Egippie maritus fuerat ⁊ Ubioꝝ populis a
 sueuis fugatis i staurata extitit: ⁊ ab Agrippia vxore ex eoꝝ p̄genie ducta appellata est: q̄
 vrbes sic p̄ditā, Ubij populi habitare ceperunt: Que ciuitas paulo post cū romanoꝝ socia
 esset: fatali igne cōsūpta est in q̄ Capitoliū ⁊ edificia ⁊ rit⁹ Rōanoꝝ istar fuere: ⁊ adhuc nō
 nulla extāt: Hec metropolis ē cū archiepus Rōanū elegit iperatoꝝ. In ea mlti scia ⁊ scita
 te claruer viri: q̄rū de nūo seuerinus ipsi vrbs epus: ibi, 50. ex Thebeoꝝ legioe cursū sui
 agōis p̄pleuerūt: Uxula q̄ cū vndeci vginū milib⁹ ⁊ alij nōnulli i ea martiriū p̄meruerūt.
 Lugdunū trāsalpie Gallie vrbs Uliēne finitima: Octauianū Augusti tēpib⁹: Eusebio teste: a plā
 co Cicerōis discipulo oratoris clarissimo icolle q̄dā vbi Azar Rheno p̄miset: p̄dita fuit: q̄
 supra reliqs̄ Gallie ciuitates: Narbone excepta: viroꝝ clarissimoꝝ ordie diu claruit: Nam
 vsui magno illis semp ac ēt i p̄ntiaz empōiū fuit: i ea belloꝝ duces: vt Strabo h̄z: Mōe
 tā aurē ⁊ āgēteā Augusti iussu significabāt: atq; ibidē vniuersi Galli pulcherimū tēplū p̄
 munū ip̄sa extruxerūt ⁊ Plāci suasioe Augusto Cesari dedicarūt: q̄d vna cū tota regione
 sic Seneca ad Lucillū refert: fatali igne eo tēpō q̄ ⁊ agipia: v3 tēpore Senecae exustū ē.
 Hanc inter celras ascribē q̄busdā placet qm̄ oēs ei suffraganei: ⁊ pars vrbs ecclīaq; ipsa
 m̄tē i celris (vt aiūt) site sunt. Hic Plotius q̄ p̄m⁹ Rome latinā rheroricā docuit: duxit ori-
 ginē a q̄ Cicero se Rome puez: cū. Q̄: ire latie p̄mū doctū retulit: Hic scūs Augēd⁹ vita ⁊
 miraculis clar⁹: hic scūs Desider⁹ epus: ⁊ scūs Baldomer⁹: cuius miracula crebra ciuitatē
 reddūt illustrē: Hic Rōan⁹ Abbas q̄ p̄m⁹ ibidē vitā eremiticā duxit: ⁊ multoꝝ extitit pater
 mōachoz Om̄at ēt h̄ ciuitas scō Niceno epō: ⁊ scō Aureliano Azelatēsi epō: ⁊ Hyreneo
 epō Policarpī discipulo: q̄ ibi martirio coronat⁹ ē In ea Dōitian⁹ abbas. Lupp⁹ ep̄s ⁊ ana-
 chozita. Anthiochusq; ep̄s q̄dā i d̄no d̄scūt. Iust⁹ p̄terea angelis p̄xim⁹ ibi vitā finiuit.
 Hec Lodouico frācoꝝ regi tā diu paruit: q̄ ibi solēnes nūdinas istitu⁹: vbi ⁊ Pilat⁹ ⁊ He-
 rodes a Rōanis p̄ncipib⁹ relegati vitā i famē finire. Narbonā Galliaz regionisq; p̄uitie
 vrbe ab Enee socijs cōditā. Carinus i chrōicis refert. Hec Tholofacib⁹ finitima est: ⁊ i Aq̄
 tania haud lōge a Sōciatib⁹ populis: Est aut metropolis cuius p̄mus episcopus fuit Pau-
 lus: apli Pauli discipulus: q̄ cū p̄dicādi gr̄a cū eodē aplo ad hispanias p̄geret ibidē relic⁹
 ē vbi p̄dicatiōis officio nō segniter ipleto clarus miraculis d̄euit in pace.

Tolose eiusdē puicie vrbs vno ⁊ eodē tēpe ab q̄dā Toloso troiāo iacta sunt fundamenta:
 quā cū Rōani cepissent: illuc colonias deduxerūt: ⁊ āphiteatro capitolio: alijsq; edificijs: eq̄
 b⁹ aliq̄ adhuc extāt ornata reddiderūt: hec Narbonēsi ciuitati finitima ē: ⁊ Sārōib⁹ nec lō
 ge a Sōciatib⁹ populis abest Metropolis ciuitas ē: eiq; Joānes. 22. pōtifer archiepm̄ p̄i-
 mo p̄cessit: ⁊ ex ei⁹ castellis sex i ciuitate erexit ⁊ eidē archiepatui subiecit vt h̄eret Tolosa
 nus archiepscop⁹ q̄b⁹ cū dignitati p̄fesset frācoꝝ regi subita q̄ i ea bonaz l̄raz gymnasiū ēt
 p̄stituit. Hec factū saturninū p̄mū episcopū h̄uit q̄ i capitolio eiusdē vrbs a paganis tēt⁹: at
 q; e sūma capitolij arce p̄ oēs gradus precipitatus capite colliso: excussoq; cerebro: ⁊ oi cor-
 pore dilaniato dignā ibi ch̄risto exhalauit aiaz: cui⁹ corp⁹ ab eisdē sūmo venerat⁹ honore.
 Parisi⁹ regia ⁊ iclyta Galliaz vrbs i Senonēsi puicia post troianū excidiū (vt Larius i chro-
 nicis h̄z) in itū sūpsit: Nā q̄dā pides cū Enea e Troia secedēs vnaq; cū frācōe hecroz filio i
 Gallia p̄ficicēs iuxta sequane flumiū p̄sedit: ⁊ ibi populū p̄stituēs ase Parisios noiauit qui
 Bellonatis Senonibus attributi Lutetiam oppidum postea condiderunt ⁊ ab ipsis Pa-
 risiensibus conditoribus Parisios appellauerunt: que p̄ tēpora a regibus habitata i mar-
 mā ⁊ potētissimā euasit ciuitatē: cui postmōz Carol⁹ cognomēto magn⁹ ob loci p̄moditatē
 imperiali diademate suscepto Romanoꝝ vniuersale Gymnasium cōdidit. Hec in isula seq̄
 ne fluminis: q̄ p̄petua salus istuat posita est ⁊ a Diōysio Aztopagita episcopo ab aplis eo
 vna cū Rustico leuterio diacono p̄dicatiōis gratia directo sacri Ch̄risti euāgelij suscepit:

quo ibi martirio coronatus paulo post i pago eiusdē Eugeni^o ei^o discipulus brē passionis & ipse coronā pcepit. Hūc deinde per tēpora diuū Marcellū ep̄m cui^o virā virtutib^o ac miraculis illustrē fortunatus ep̄us egregie descripsit. Seruanus q̄ ep̄us hic origi^o duxit q̄ quā te scitatis quāq̄ fuerit meriti: q̄b^o etiā claruerit miraculis prelati fortunat^o stilo digessit. Hūc etiā German^o discipulū Dorotheuū abbatē viz sciētia & sc̄itate clarissimū & Sōseuā virginē ebusto dedicauit q̄ postea admirādis v̄tutibus & miraculis claruit. Ornat^o preterea hec clarissima ciuitas relliquis Baltildis regine. & Auree v̄ginis; aliorūq̄ plurimoz martirū v̄z excellētes disciplinis viros cōmemorare: quos ipsa genuit lōgū esset.

Uesuntio maxima & imperialis ac metropolis i Suasconia comitatus Burgūdie v̄zbs loco & natura munitissima: quā sequana fluu^o iterat a Troianis vt p̄dicto auctori placet cōdita fuit hāc Cesar (vt in cōmentarijs hēt) cepit & i edificijs Romāis: vt P̄thecō: capus marti^o capusq̄ minerue habēt & ipse & reliq̄ Rōani postea illustrare curarūt: q̄ semp latine eo modo dicta fuerūt multaq̄ alia p̄ce vetustatis monumenta (vt aiūt) in ea cōsistunt.

Magūtā metropolitanā germanie v̄zbe a Magātio quodā Troiano initiū: & nomē tēporis troiane cladis hūisse Carin^o in crōicis tradit. Hec in Belgas Germanie ciuitates est: & citiores Rheni ripas attingit: de q̄ Cesar i cōmentarijs nullā facit mētionē. Sed tacit^o q̄ etiā mollē a Druso ad remozādū Rhenūz facit refert & a Paulino Pōpeio Romanoꝝ legionum in germania duce sub Nerone impatore perfectā: huius archiep̄scopus ad iperatorem Romanū eligēdū prestat suffragia. Hūc hec ciuitas albanū viz sac̄tissimū vbi & martirū sūpsit: Sed iā om̄issis exteris v̄rbibus ad italicas sermo deducēdus est.

Parma Emilie p̄uicie v̄zbs p̄ vetusta a q̄dā troiano Palladis socio: teste Sicardo: Cremo^o n̄ si ep̄o tēporib^o iudicū Israel initiū p̄ditionis sue suscipit: & Chzifopoli. i. aureā v̄zbe ex suo noie appellauit: chzīs. n. grece lanne aureū sonat & polis ciuitatē. Julius v̄o Cesar eo colonijs deductis Juliā ex suo noie postea nūcupauit: Un̄ & i tēpli forib^o hec verba adhuc cernunt: Julia ciuitas Chzifopolis a corpore sci Donini milia quādecim distat passib^o. Postremo a Parma flumie eā diuidēte Parme nomē accepit: v̄zbs siq̄dē āpla & bonis oib^o referta a qua Tarus torēs haud p̄cul p̄terfluit q̄ & accolis multa q̄nq̄ ifert v̄ana: Hec Lado^o lū p̄paz adulteriū alq̄n hūit q̄ lōgo tēpore p̄ntifices Romāos vexatus est. Hec p̄p tollerātiā biēno obsidionē: quā federic^o fus eā p̄mebat: & p̄p victoriā: quā de eo adepta est notissima habet: i qua clade idē federicus coronā maximi p̄c̄q̄: & vasa maximi p̄deris pluria am̄sit. Ea d. i. le. co. ona āno salutis n̄re. 1321. Hērico Bz̄xiā obsidēti suis restituta: In ea potētissime ac clarissime quatuor familie fuere: Lozzigianoꝝ: Rossioꝝ: Palauicinoꝝ & Neralēsiū: a q̄b^o multas prulie tyrānides: Hec ciuitas viros disciplinis p̄stātes hūit: Macrobiū cū p̄xtat de Saturnalib^o libz̄: i cui^o sepulchro Blas^o Parmēsis p̄bus clarissimus sepultus ē: Cassiū poetā & alioꝝ Cassiū cēturionē viz belli sciētissimū. Ornat^o q̄ leguz doctore Jacobo Azene viro doctissimo q̄ multa scripsit.

Mutina vetusta Emilie p̄uicie v̄zbs ad quā Liū^o dīc̄ fuisse deductā a rōanis coloniā & in q̄ Octavian^o ānuū decimū septimū agēs. M. Antoniū supauit de q̄ ēt Liū^o plures mēuit q̄ tēpore p̄dita: s; a q̄b^o demolita fuerit: vl̄ q̄ nouā q̄ hēm^o edificauerat nō iuenim^o. Ornat^o aut̄ h̄ ciuitas Semintā ep̄i sc̄issimi viri corpe. Ad cui^o turbā frequētia i dies demōiacoz liberatiōe fuit miracula hic ē Semintā: q̄ Totille hunoz regi formidabili & hostili aīo ad ueneri v̄zbs portas (sic Helisē^o) apuit: ac p̄ eā nemi i sēso cecitate p̄cussus p̄trāsij: hūit & Nicolai^o Matarellū iuriscōsulū: & bonaz l̄faz ornatū: cui^o clara extāt doctrine monumenta. Ferraria nūc isignis v̄zbs pado veteri apposita: a q̄b^o vl̄ q̄ tēpore initiū sumpserit cōp̄tū non hēmus: Ad tñ Ferrarie nomē a ferro sortita est: q̄b^o singulis ānis Rauēati ecclie (cui^o dictio nis erat) p̄edere p̄sueuerat. ferūt. n. tria loca viris ecclie Rauēatis fuisse: q̄ tria metalla ip̄i ecclie offerre solebāt a q̄bus & noia sortita sunt Aureolū oppidū i fossuēsi a. 30 positum ab auro argētā castellū Pado oppositā ab argēto: & ferraria a ferro hāc tñ p̄mū mūn̄ cū cūdatā a q̄dā Rauēati beparconomie Smaragdo circa ānū dñi. 700. iuēim^o q̄ ab ip̄o cō-

dictiois initio nunq̄ ab ipsa Rauena; aut a Romanis (etiam lacessita a Lōgobardis) deuia
uit; sed etiā post deuictis a Carolo Lōgobardis; post donationē de hexarchatu Rauenate
ecclesie Romane factā ab ipso Carolo semp̄ in ei⁹ obediētia pseuerauit: Verū tñ aduersan
tib⁹ Germanis impatoribus pōtifici Romano et hec ciuitas mō sub vno mō sub alio uacil
lauit: Quā tandē āno dñi. 1100. Mathildis comitissa venetoz et Rauēatū auxilio ab hen
rico Impatore occupatā sibi vēdicauit; Sed abide cētēsimō et vigesimōpmo āno cū Esten
ses marchioes i ea potētissimi euasisset. Saliguertā quēdā ferrariēsem subornarūt; q̄ eozū
istigatiōibus et impatores auxilio; ferrarie dñiū p̄ eccleie libertatē et auctoritatē occupauit.
In eaq̄ regnauit ānis decē et nouē: Quē tandē inocētū q̄rtus pōtifer Rōanus auxilio ve
netoz expulit et estēses paulopost sibi subigere eā cepere vbi Oldzadinus Estēsis p̄mo p̄e
fuit; S; ab āno sexagesimooctauo p̄sulante Clemēte q̄nto cū Azzo Estēsis marchio Bea
triccē Caroli secūdi Neapolitāi regis duxisset vxorē a filio ei⁹ filio pp nouercā supiductā
p̄ in carcere cōiectus ē; et a Venetis ipetrato auxilio ferraria potitus ē; Qui cum vidisset
ferrariēses se eccleie subdere velle i vindictā mediā ferrariā icēdit pp quā iniuriā; pulso fri
sco ciues sese venetis dedere eo q̄ se egregie ab his defēdi posse sperabāt. Veneti autē sic ex
ciuiū deditiōe ferraria potiti nequaq̄ adduci potuerūt vt eā dimitterēt; lz pontifex ipse ve
netos ecclesiastico supposuerit iterdicto vñ et oia eozū bona p̄ Hallias aliasq̄ pulntias dire
pta fuerūt; nec paruissent iussiōi pōtificis veneti nisi Palaguria ecclesiasticē legat⁹ florentino
rū et Caroli regis auxilio fretus venetos armis ferraria p̄mū post castello Thedaldo q̄b
ad potē retinebāt magnis cedib⁹ deturbasset; fuitq̄ postea ferraria Estēsis p̄ successores
vigēsīmūsecūdū cōcessa hac tñ lege vt quot ānis decē milia numū aureoz Rōane eccleie p̄
solueret et q̄sdā cōuētiōes cū venetis p̄cussere q̄ oia vsq̄ ad hunc Herculē q̄ nūc regnat sit
delit̄ fuata fuere. Quoz obediētia et pace opib⁹ potētiaq̄ plurimū creuit. S; et ab Euge
nio q̄rto pōtifice Romāo citra qui ibidē generale cōciliū celebrauit vbi ēt affuit Grecoz
Impator mirabile suscepit incrementū: In ea. n. sup̄bissima p̄cipiū ac ciuiū palaia erecta
fuerit vbi cū gymnasiū p̄stitutū sit n̄ris t̄pib⁹ mlti hūanitate p̄bia ac legū p̄itia excelluer̄ viri
Bononia p̄mū Telsina vt Plini⁹ hēt i itio; post Bononia deide Bononia dicta q̄ fuerit tē
pore pdita nō iuenim⁹ eā Plinius vrbū oiuꝝ quas Etrusci circa Apēninū hēbāt vetustis
simā et p̄mā fuisse scribit. Nā (vt dixim⁹) Hallie Litalpie et boioꝝ caput fuit et ē vep̄ auctis
Rōanoꝝ reb⁹; expulsis Etruscis Rōani colonias triū miliū viroz i eā deduxere; q̄nū auxi
lio aucta et āplata fuit ita vt p̄ tēpora Augusti triū opulētissimaz Italie ciuitatū vna fue
rit hāc Lochari⁹ iperator āno dñi. 840. cū Lodouicū ei⁹ filiū Bononiētes multis affecisset
cōtumelijs; vastatis villulis et agris post inumeras ciuiū alioꝝq̄ multoz cedēs direpta et
iminutā reliq̄t: Inde ad ānū. 1271. tate potētē fuisse legim⁹ vt aduersus venetos trib⁹ ānis
bello cōcederit; q̄ liberā nauigationē i mari Adriatico eis phibeat eosq̄ ppulerūt vt libe
rā p̄ducēdi sal et frumēta sine vectigale facultatē hērent his felicissime gestis p̄festi iter Bo
noniēses orta ē dissensio q̄ ciuitatē plurimū attriuit; pp q̄b et i man⁹ Rōane eccleie detentire
op⁹ fuit: Lut⁹ magfatus āno salutis n̄re. 1365. ei quē hēt circūdedit mur; vñ et postea opi
b⁹ ac reliq̄s ornāmētis plurimū āplificata fuit; et adeo vt etate n̄ra ceteras Romādiōle et ve
netie vrbes magnitudie aspectu v̄tute edificijs excelluerit optimū. n. vinū; frumētū; legumē
na; et alia q̄q̄ ad victū necessaria abūdāter p̄ducatur; pp q̄ Bonōia piguis merito octā ē. Est
(vt ita dixerit) libera musarūq̄ m̄ appellata; q̄ ibi canonū ciuiliū liberaliuz artū sacrarū
q̄ l̄raz discipline tradant: Ex ea viri scitate doctriaq̄ p̄plurimi emerūt: S; q̄ maxie p̄stite
re diu⁹ petroni⁹ v̄bis ep̄us sciētia ac scimonia illustris q̄ vitas p̄mū p̄posuit. Pōponi⁹ sa
tyraz scriptoz. L. Rusticell⁹ orator nō cōtēnedus. O m̄nataq̄ fuit Lucio fo pōtifice Rōano;
et Russo vt Martialis ait genuit hec vrbs Suidonē archidiaconū; canonū sua etate et post
p̄ncipē Joannē Andree et Joānē Calderinū celeberrimos iurecōsultos; O m̄nata et Maca
gno et Gaspare Calderio q̄ monumenta memoratu digna post se reliquet; Tulit et paulo
ante etate n̄raz Nicolāū Albergatū Carusiēsez mōachū p̄mo Bononiēsiū ep̄m; et postea

ecclesie romane cardinalē virū sapiētia ⁊ sanctimonia ingulārē. fuere ⁊ aliꝝ p̄stātissimi vi-
ri i hac studiorū ⁊ sapiētie matre quos cōmemorare lōgū esset supest ⁊ nūc Joānes Bente-
nolius nobilitū sua etate i ea potētissimus munificētissimus multiqꝫ virtutibꝫ ornatissimus
Malte sunt ibi sanctorū reliquie sꝫ p̄cipue diuī Dñici predicatorū fundatoris.

Rauēnam vzbē plane vetustissimā Hostrogothorū regū quōdā reglā ⁊ Exarchorū romano-
rū sedē nūc autē senatui veneto subditā tēporibꝫ Noe post liguarū p̄fusionē aliꝝ s̄t post Tro-
ie euerfione i littoze maris Adzariaci aquibudā eo ratibus veniēibus sūdarā nōnulli affir-
māt strabo tñ li. 7. a Thelalis p̄ditā cōmemorat quicū thūsechorū iūrias ferre neqrēt; ym-
bros quosdā secū assumpserūt ymbrozū qꝫ colonia hīra fuit. Hactenus: n. iter paludes sue-
rat tota ligneis cōpacta edificijs ⁊ aquis diffusa pōtibꝫqꝫ ac lembis vt nūc Venetiē: pera-
grata verū supueniētibꝫ romanis Octavianus Augustus vt liuius tradit illā muris nūc ex-
tātibus cixit idēqꝫ Uelētianus cū trigita ānis quibꝫ impauerat i ea plurimū egisset eius
mentia āpliauit ⁊ eius ep̄o duodecim ciuitatū subiecit ep̄os vꝫ Arimini Lefene: forliū.
forzopōpilij Fauētie. fori Corneliꝫ q̄ Imola dī Baciꝫ Bononiē Mutine: Regū Parme: et
Placētie q̄ ciuitates sub exharcatu postea fuere ⁊ eius ep̄m Joānē tūc appellatū pallio ex-
cādida lana vt voluit quo tūc solus vtebat impator vñ postea cū romanis pōtifibꝫ Ra-
uenates cōcedere p̄sūpserūt. Postea Alaricus Hostrogothorū rex ⁊ reliqui eius successo-
res ēt menibus alijsqꝫ edificijs supbissimis celeberrimā reddiderūt Theodoricus vero illā
octo ⁊ trigita annis icoluit iqua supbas edes ⁊ Basilicas extruxit indeqꝫ p̄ multas manus
acta calamitatibus ⁊ direptiōibus nō caruit. In ea qñqꝫ Polentanozū clarissima familia
p̄fuit q̄ ⁊ post varios casus ⁊ ipsa a Venetiis exticta ē Dudū ⁊ i hac celeberrima vze viri
clarissimi cū sanctitate cū sciētia claruere multi. Equibus fuere Apolinaris eiusdem p̄mus
ep̄s vitalis vir sanctissimus ⁊ Seruasius Prothasiusqꝫ ipsius Vitalis filij ⁊ aliꝝ mlti om-
nes martirio coronati hic ēt Joānes huiꝫ nois decimusseptimus Ro. pōtifex fuit sꝫ ⁊ Petrꝫ
cognomēto Rauēas fori Corneliꝫ ep̄s qui mltas scriptas eloquentissimē dilucidauit ac Ca-
siodorus senator romanꝫ qui celebres ep̄stolas ⁊ libzū d̄ aia p̄scripsit fuere ⁊ nouissimis
tēporibus clarissimi Rauenates Sultelmus phisicus ⁊ Joānes grāmaticus rhetorqꝫ docti-
simus qui vna cu Gasparino Bergomate nro p̄mū eloquētie studia i italia illustrauit

Imola. n. Romādiōle puicie ciuitas ap̄iscis forū Corneliꝫ appellata eo qꝫ Emilie regionis
olim initiū ess; post Troiane vzbis excidiū (licet i certo auctore) initiū sūpsit quā ciuitatem
Narses eunuchus circa annū dñi. 550. destruxit sꝫ breui post; a Cliphl fo Lōgobardorum
rege sub nono hoc noie Imole (vt Rauenatibus opponeret) edificata fuit demū iterato de-
structa fuit. Inea Martialis cocus poeta hīrasse dī sicut ipsemet hīs versibus inuit dīcēs.
Siquis i terris qua simus i vze rogabit
Corneliꝫ referas me licet esse foro.

Hāc autē cū diu Māfredorū clarissima et regalis familia sub titulo uicarius possidiss; de-
niqꝫ nris tēporibus anno salutis nre. 1473. i manibus hieronymi Riarij Saouneſis annuē-
te sexto quarto pōtifice maximo deuenit Thadeus. n. Māfredus ⁊ Suidacius eius filius
iter sese dissidētes cū illā diu obtinuissēt ab Saleacio Mediolanēsiū duce: vt ita dixerim ⁊
pulsū sint Et cū eidē Thadeo castrū nouū i Alexādino agro tradidiss; vrbis dominū su-
scipiēs eā Hieronymo ipsi genero suo susceptis tamē pus quadragita milibus aureis trāstu-
lit cuiꝫ dominio potius eā quasi liberā reddidit ⁊ menibꝫ alijs innumerabilibus edificijs cla-
rissimis celeberrimā fecit Hūit hec ciuitas Beneuēranū grāmaticū ⁊ ludorū magistrū cla-
rissimū qui cū mltas nouiss; historias aliqua memoratu digna scripsit Et Joānē Immolē
sem virū pōtificij ⁊ ciuilis iuriū peritissimū de quibus locis suis ifra dicemus.

Fauētia ēt ciuitatē haud p̄cul ab Imola p̄stitutā vno eodēqꝫ tēpore initiū sūpsisse tradunt;
De qua Liuius li. 89. meminit dīcēs silla carbone cū exercitu ad clusū ad Fauētia fidētio
lāqꝫ celo Italia expulit Et helyus Spartianus historicus iuita hadzā impatoris interfectū
dīc Nigrinū fauētiniū vñ ex isidiaribꝫ fuisse Eā quippe Totilla Gothorū rex cū alijs ci-
uitatibus destruxit ⁊ postea iterū reedificatā federicus barbarossa male hīratā inunitam

reddidit Inde quoq; & Britonū milites diripuerūt & ceciderūt Deniq; vna cū Imola i Māfredorū familiā deueniēs eā vicariā titulo ecclesie vsq; ad hoc epus sūma cū laude gubernauiere Quāqdē ciuitatē cu muro careret Suidachus Māfredus & Astorgius eius frater viri i bellis p̄stātissimi menib; p̄ualidissimis alijsq; sup̄bissimis edificijs muniuere. Ornata sup̄ioribus diebus fuit fauētia Martino p̄stātī rei militaris ductore s; nūc q; maxie Salteoto Māfredo eiusdē vicario & hamonis comite viro vtiq; humanissimo & christianissimo ac i studijs humanitatis eruditissimo cui; virtute & prudētia ciuitas ipsa tū diuinis reb; tū hūanis nō modicā cōsecuta ē laudē eius at ager cū frumētī viniq; optimi feracissim; sit lini tamē iter Italiē loca optinet p̄ncipatū quē Plinius miris effert laudibus.

Forū liuū flaminee vetustī nois ciuitas ab roānis p̄ditiois sue initiū sūpsit q; & iter quattuor romanozū fora ea i regiōe ab eisdē cōstituta terciū obtinuit locū hec at ciuitas cū vniuersa romādiola puicia diu sub Bononiēsū domiō fuit s; tū Bononiēses Libertarios & Asinellos cū multis familijs Sibellinis vrbe pepulissēt & forliuēses eoz; benigne suscepissent Bononiēses indignati i eos exercitū ducto ab forliuēsisibus eruptiōe facta octomilia Bononiēsū trucidarūt & ab eoz; ditiōe citatē penitus subtraxerūt s; postq; Bononiēsū potētā i munita fuit hec ciuitas cū vniuersa romādiola se p̄tissimū romano obtulit s; cū ēt ab ecclesia fide recessiss; Martinus p̄tissim; hui; nois quartus missō Suidone Gallico vrbe obsedit & suburbia icēdit ideq; ab forliuēsis; anno salutis. 1281. 2. klās Maij idē Suido cū omnibus suis interfectus fuisse; p̄tissim; i vltionē Suidonis interfecti missō exercitu vrbe menib; expoliavit ide quoq; i Māfredorū familiā ac postmodū Ordelaphozū dñm accepit qui & illā muro nouo cixerūt Deniq; & ipi post Pini mortē iter se discedētes i comitū Hieronymi Riarij sauonēsis ēt manus deuenit hec. n. ciuitas i numerabilū p̄pmodū virozū illustriuz & p̄sertim litterarum fecundissima fuit que p̄ter Gallum poctam de quo vir sepe meminit etiam Suidonem astrologum & Rainerum celebrem iureconsultum Jacobūq; p̄m & medicum clarissimum habuit. Et supra ceteros Blondum hystoricum clarissimum cum quinq; filijs genuit: in re at bellica gnaros & clarissios Joānem Ordelaphū vrbis p̄ ecclesia vicariū & Brādulinū & Libertū ac Moscardā p̄ciues Brādulos hec. n. ciuitas soluz h; optimū p̄ter & coēs italicarū vrbū fruges & frumētī vini olei & fructū suauissimozū ēt aromaticis abūdar: v; Annissio Cardamonio Scenogreco. Cimino. Loziādzoq;

Ariminū vetusta ciuitas clarissimāq; romanozū colonia anno an̄ xp̄i natiuitatē. 270. Prolo meo Lagi filio apud egyptū regnāte. P. Sēpronio & Aplo Claudio p̄sulibus i flaminia siue Romādiola (testib; Eusebio & Iuio. 14. li.) a Romanis p̄dita fuit nā idē Sēpronius p̄sul. vt Lilius li. 21. tradit cōpositis Siciliē regibus decē nauib; orā Siciliē legentē Ariminū visendā puenit indeq; cū exercitu suo ad Trebiā annē p̄fectus ē eā deinde Octavian; augustus auxit atq; suburbū cū illa p̄te maximo extracto ope p̄iūxit & tū ciuitatē vniuersā quā p̄tem silicibus strauit q; solus ad huc extat indeq; a Liburnozū regibus excisa dio clitianus impator iustaurauit & ibidē suis liburnis Archū trūphalē sup̄bissimū qui sancti Benesij i eius rei monumentū erexit postmodū ēt durā a Vitigite Gothozū rege p̄tulit ob sidionē Joāne Vlteliā i peratoris Justiniani p̄tū viriliter defensāte. federicus at secūd; eaz; postea ampliauit hec. n. portū h; & eiusdē nois fluuiū i quo nauigia tute a fluctibus maris p̄seruātur h; q; Rubiconē fluuiū p̄p̄quū qui fluuius cū paruulis sit ab accolis pisciatello appellat q; Ballie titalpine p̄uitā diuidit: in ea siquidē Synod; mediāte Thauro p̄fecto a Costātio Cesare Costātini augusti filio cōgregata fuit iquā diuus Hiero. ierfuit quā postea p̄es reprobarūt & eius gesta nulla esse cēsuerūt vt hēmus i canone. 15. di. c. sacra roma na ecclesia hec ab anno dñi millesimo serme Malatestis clarissimis p̄cipib; vicariatus ecclesie titulo subiecta fuit q; illā & regis palatij alijsq; plurimis insignibus decorarūt Ex qua clarissima familia plurimi l̄arū & rei militaris p̄tia emerere clarissimi in ea nūc Robert; Malatesta Pādulphi filius clarissimus rei militaris impator Venetozū p̄ vicariatus titulo ecclesie post de quo loco suo dicemus ornat at hec ipsa ciuitas sacri Sandēij ipsius ep̄i

z facti Victoris martiris facteqz corone virginis z mātiris ac factissime Innocētie virginis i ea passa ē ēē facta Marina z Theodorus eiusdē virginis p̄ emerit quozqz i hac vrbe beatus Thomas z Gregorius theologus acutissimus ordinis n̄ri quozū alī miraculis claruit alter q̄z i li. s̄ntiaz optime scripsit claruit p̄terea i ea Robertus malatesta q̄ l3 paternā here ditatē iustissime diu administrauerit res tñ mūdanas tāto spū cōtempnit vt postqz carnis sarcina solutus fuit beatitudinis samā signaqz factitatis i terris reliq̄rit huiqz Ariminū et alios viros z q̄z maxie Petrū z Jacobū p̄ leones latinis ac grecis litteris eruditissimos vt cum at fuit Ariminum quasi armorum armazium q̄a eo i loco Ro. armamentozum suozz minutiones collocauerāt.

Florentia nobilissima z iclita ac p̄maria ethurie vrbū nūc ciuitas añ xpi aduētū. 90. anno a Syllanis militibz p̄dita fuit Nā cū Sylla militibz suis agrū illū i hirādū assignassz venētes p̄mas sedes ad Arni fluminis posuere z p̄structo oppido fluuētā appellauerūt de qua Plinius meminisse vt cū dixit fluuētinos p̄fluētī Arno appositos eā cū Totilla Sorbozū rex p̄ flozū z reliqs vrbes vi z armis occupassz p̄ fraudē sub spēte pacis cepit z captā penit̄ eū sic l3 sic q̄ dicāt nūqz destructā fuisse Joānes at villan̄ flozēzūz i sua chronica idip̄sū verissimū ēt affirmat q̄ Totilla rex cū igētī hominū cede eā iminurā z desolatā fecerit qz carolus magn̄ i memoriā dignitatis suscepte istaurate fecit maiozeqz ābitū mēibz circūdedit nā eo veniēs p̄mū nobilitatē oēm p̄ vicinā oppida p̄qz vicinas vrbes diu disp̄sā i ciuitatem ipsā r̄ducī sūmo cū gaudio voluit eoqz loci bis i eūdo z redeūdo factū dñi pasca celebrauit qz quā dignissimū p̄uilegiū liberā eē voluit leges z magistratus ei p̄cedēs nec p̄pea arbitradū ē istiusmōi pulchritudinis ac āplitudis siue regiminis a p̄cipio istaurationis fuisse ad ānuz dñi millesimū q̄ntū z vigesimū plimū ex aduētū fesulanozū aucta fuit q̄ ad ipsā vi z p̄pariē astricti: destructa fesulana eozz ciuitate: accesserāt ide āno salutis. 1071. eiusdē vrbis pomeria z ripis fluminis arni vltra sacras diu Laurēz edes p̄petuo ābitu deducta fuisse ferunt mortuo postmōz federico. 2. eiusdē vrbis hoste iūssimū ciues redulpho ip̄eratozi sex numū auri m̄libz p̄solutis i libertatē oimoda sese reddiderūt z rep̄u. reformātes duodeciz antanos creauerūt z paulopost artū p̄ozes adito verilli fero iusticie creauē z publicis edibus i clusere: nec aliud q̄c̄qz qz d̄ rep̄u. cogitare iussi sūt z h̄ q̄d maḡat̄ ad n̄az usqz etatē puenit z p̄durat q̄b̄ z palatiū eximie pulchritudis ciues extruxere hāc nec annus flum̄ p̄terfluit q̄ ob r̄pacitatē adv̄sa aq̄ i nauigabilis ē ibi p̄cūsozis idex maria i veneratiōe h̄ ob cuius honozē edes p̄clarissima icelebriore vrbe loco dicata h̄ quā baptisteriū dñt: cuius q̄d value ex solido ere existūt: vbi noui z veteris testamēti historie i enarrabili ope sculpte h̄nt estqz p̄terea ea i vrbe p̄ter reliqua ornamēta incredibilia t̄plm p̄ magnificū z stupēdi opis fornice ornatū gl̄iose vingini Marie dicatū iuxta q̄ turri māmōzeā singlarī p̄stātia p̄structā h3 ar sit tñ duobz icēdijs i puo rēpis spacio ad ānū dñi. 1176. maria expte m̄ltos. n. z innumera biles h̄ ciuitas h̄nt adv̄sarios q̄ ei libertatē subuertere ānti sūt p̄sanos z senēses ac alios Ethruscos q̄ cōi puētū hito eā destruēdā eē cēsuerūt ide hēricus. 7. Cesar paulo post castru eius postmodū ladislaus apulie rex post eū Salecius Maria dux p̄mus Mediolani z añ ipsū Joānes archiep̄us Mediolani z Philipp̄ Mediolanēsū dux ac deniqz Alphōsus z Ferdinād̄ reges q̄b̄ oibz igētī virtute resistē nec ab ea nō sine ignomina recessere florentia cū oīum Italie ciuitatū flos nūcupet ēt p̄ter p̄chritudinē z ciuiū vrbānitatē viros qz in oī gnē virtutis p̄stātiozes h̄nt z i p̄mis q̄d theologos z p̄hos ac poetas frāciscū petrarchā z Dātē z accursū iuriscōsultuz p̄ncipē q̄ ius ciuile p̄m̄ explanauit: z Joctū pictozē celeberrimū q̄ āntiquā pigēdi artē nobilissimā. reddidit z Thadeū medicū oīuz clarissimū ac Philippū scholarū eq̄tē apud Sigismūdū ip̄eratozē ob belli p̄itiā z honore z dignitate p̄muz hitū q̄ ei copiaz dux factus Turchos z sarmatas vigitūribz p̄ijs supauit Ornataqz fuit Cosmo medico z eius nūc extāte Laurētio ex filio nepote viris vtiqz prudētia hūānitatē: ac pia liberalitate p̄cipuos ac i signes quozz certe tāta ē eozz opū asluētia vt oēs Europe ci ues supare dicāt q̄ vrbē tū monasterijs plūmis z ecclesijs tū puatis edibz p̄ter oīum oppinō

nē exornauē fuit q̄s i ea Strozaz nobilissima familia i q̄ emerit Palla Strozza clarissimus eq̄stris ordis et phus doctissim⁹ ac vtriusq; lingue erudit⁹ et Angelus Acciol⁹ sūr eq̄stris ordis vir certe p̄ter dignitatē et clarissimā p̄geniē prudētissimus atq; h̄az studijs ornatissimus q̄ mltas grecas historias latias fec̄ iterque Alcibiadis Hannibalis et Scipiois Aphzicāi ac Demetrii fuere hūit q̄s Lapū h̄arū grecaz et latinaz eruditissimū q̄ et ipse mltā transtulit hui⁹ at̄ florentissime vrbis originē et res gestas Leonard⁹ Aretin⁹ i historia p̄cherime habūdeq; describit.

Sena at̄ ea Etruriē vrbū opib⁹ et virib⁹ ciuitas vt Polycrates i sexto tradit an̄ aduētum xp̄i, 382. an̄ a Gallis Senonētib⁹ p̄sentibus et armētarijs eoz p̄dita fuit h̄ re vera iter nouas nūc numerari pōt cū n̄lla at̄tūtat̄is i ea vestigia appeāt sūt at̄ q̄ dicāt eā a Corolo marrelo p̄ditā Blodus vō n̄ foroluiēsis dic̄ Joānē decimūoer auū eā edificasse et ex sex plebatib⁹ a p̄sūta vrbē dēptis v3 Clusēsī Aretina Fesulana florentina et Volateranā eidē assignatis ab ip̄sīs sex plebatib⁹ eā Senā appellasse hec q̄ppe ciuitas nūc sup̄ colle cuiusdā peninsule ita tet̄ vndiq; q̄si ripas iugosas h̄ns: sup̄iore tñ vrbis p̄te solū aliquātulū h̄z mltis orḡ vtridā r̄isq; ornatū: In q̄ qd̄ celeberrima et sup̄ba extāt edificia: v3 gymnasiū ppulchrū: et for̄ et porticus et rēgia palacia: hospitaleq; sūptuosissimū piētissime gubernatū: Ampla q̄s et libera est: cū turrib⁹ et p̄pugnaculis: ac optimis instituta morib⁹: Et ager maxim⁹ et herbib⁹ v3 Boū. Bubaloꝝ ouīq; mltaz nutritor: frumētū q̄s vini et oleiferaz ac fructuū oīs ḡnis abūdās. Maritia ei⁹ autūno et estate aerē h̄z graūē pp̄ estate et pomoz copia adeo vt ei⁹ icole viridis coloris efficiat̄ur. De q̄b⁹ merito illud p̄oētū dici pōt. Tale qd̄ ē gen⁹ hominū q̄le et foliū: h̄ a Roma stad̄ijs octigētis distat cui⁹ viri in̄ etruscos: religioē: morib⁹: ac lingua p̄stare noscūtur. Hic nōnulle religioēs approbatissime in̄itū et istauratiōez sūp̄sisse p̄stat vt pōte mōtis oliueti: Albi monachi Scopeti inter regulares canonicos b̄ri Augustini p̄numerati: et In̄ituarū religiosi ac minoz (vt ita dixer̄) ordo a b̄ro Bernardio cōcine Senēsī nouū q̄si p̄ncipiū eduxit. Ornataq; fuit Senēsī ciuitas cōcilio ibidē celebrato: i q̄ nicolaus ei⁹ nois secōdus creat⁹ fuit pōtifex: ac et̄ plio felicissime p̄ florentinos gesto: i q̄ qd̄ (vt suo lo to dixim⁹) iuso florentinoz exercitu tres mille eoz occiderūt: et q̄tuor milia cū eoz carōis cōphenderet et cū igētī triūpho Senes p̄duxerūt: p̄ quo tā⁹ pauoz florentinos icellit: vt vrbē q̄si derelictā fugiētēs dimiserit: ex hac vrbē memoratū digni sūt: Alexander pōn̄: 10. q̄ a Federico barbarosso mltas p̄turbatiōes p̄tulit et Petr⁹ pōn̄. eximie erudit⁹: q̄ vrbē tū dīgnitate: tū h̄az elegātia plurimū exornauere: Sed et Bernardin⁹ et Latheria ordis tertij p̄dicatoꝝ: eā cumulat⁹ illustrauere. Ornataq; fuit Sena Berardo sūmo theologo ordis fratru eremitaz sci Augustini: q̄ libzū sentētiaz accuratissime explanauit: ac Ugone medico et pho q̄ i phia phiaz scripsit nec non et Federico iurū p̄sultissimo: q̄ et ea i doctria cōsilia plīma dereliquit.

Perusiū siue Perugia nobilissima ac vetustissima etruscū ciuitas: oli p̄maria sed nūc tertia iter etruscas ciuitates anumerata ab atheniētib⁹ seu achetis pro Uarrois Papie: Bētijq; ac Iustini Inia: an̄ vrbē p̄ditā in̄itū sūp̄sūt: alij aut̄ Troianū quēdā p̄ncipē noie Perusiū ei⁹ vrbis p̄ditoris affirmāt: et ex suo noie Perusiū siue Perugia noiauit. quā Rōanī post mortē Alerādi magni: q̄ fuit an̄. 24. supra trecētissimū an̄ xp̄i aduē. L. Posthumij cōsul v̄tute post igētascades acceptas: i deditiōē acceperūt: Qui icolis mibi adduci: Julio Cesare de inde mortuo Octavian⁹ Aug. L. Antonij a. M. Antonij frat̄re adeo i ea obsedit: q̄q; post irrollerabilē famē a Perusinis placā tādē cepit et destruxit: sed fact⁹ Monarcha eā et menib⁹ et portis nūc extātib⁹ stati refec̄ et p̄muniuit: et a suo noie Perugia. augustaz appellari uoluit: Et aut̄ diruptiōis cāz. Liu⁹ li. cxxv. scribit. Est itaq; Perugia oī expte tota mōtuosa: siue agzū: siue vrbis sūi inspicias: Lu⁹ loci p̄ditio ea ē: vt nec q̄cūq; munici⁹: nec certe ameni⁹ iueniri possit: Nā p̄ruptis vndiq; rupib⁹ aucta ita i expugnabilis ē: vt nullis q̄si egeat defensiōib⁹: Et h̄z plime apud Perusinos: oli extiterit intestine seditiōes: et tyrāni: nōnūq; eos oppresserūt: nūc tñ libera ē: et optimis eruditissimiq; vris ac legib⁹ instituit: In ea sunt tēpla p̄

magnifica ornatissima religiosorum monasteria: excelsa ciuium palatia: aplissima pauperum hospitalia: gymnasiū celeberrimū. Forū cū insigni fonte amplū: et portic⁹ ac viridaria optie arborib⁹ p̄sita: et ager olei: vini: croci: et suauissimorum oisaria fructuū feracissim⁹ ē: eo trāsimen⁹ lac⁹ ē: optiorū pisciū hndatissim⁹: ex q̄ singul⁹ anis pontifici maxio puer⁹ magni p̄uēt Celebri plane loc⁹ flaminij: Rōanorum p̄sul clade et Annibal peni victoria: hāc Sōbi p. 7. ānos durissima obsidiōe p̄metes: eadē nō sine maxia suorū cede obtinerūt. et cū funestissimas occisiōes edidissent eā icēderūt: In qua qdē strage brūis Herculan⁹: vrbis epus et ipse mortē p̄ xpo p̄tulit: cui⁹ qdē corp⁹ post ablationē capij: post .40. diē: ita vnitū atq; sanuz iuētū ē: vt brūis Gregori⁹ papa scribit: ac si nulla ferri icēsiō eū tetigisset: Perusini p̄ruz no stroz t̄p̄rib⁹ legib⁹ et eq̄strib⁹ certamib⁹ adeo claruere: vt futurā victoriā cūci in⁹ sp̄arēt: vñ perusini pugnaret eq̄tat⁹. Et i puerbjs iā deductū fuerat. Perusini siue bracciū abdidit: cū sūma opi man⁹ ip̄debat: In legib⁹ vero hi clarissimi extitere. Bald⁹: Angel⁹: et Petrus germani iurū ciuil⁹ et pontificij p̄ncipatū obtinētes: s; et Lin⁹ p̄sultissim⁹ an̄ eos pulsin⁹ extitit t̄p̄rib⁹ vero i ea florere Bndict⁹ Bargius et Joānes petrucius et Salusti⁹ ac alij plures. Aretinū tuscie ciuitas vetustissima qdē et oliz iter p̄mas ethurie ciuitates an̄uerata a grecis t̄p̄rib⁹ iudiciū isrl̄ p̄dita fuit a Perusia qdē vrbē. cccc. stadia distare d̄r: q̄ t̄p̄rib⁹ Romanorum adeo opib⁹ vrib⁹ q; magnifica et opulēta euasit: vt eā solā quōdā. p. Sci. ad bellū p̄ficiscēti. 30. milia scutoz pollicita eē: galeas totidē: pilas: hastas lōgas milia. 50. sūmāq; par cui⁹ q; gñis nūero expleturā: et alia multa: quātū i. 50. lōgas naues ad alēdos milites op⁹ eēt. Ea q̄ppe tāta ad id puniciū bellū: expeditionē p̄tulit: quātū vniuersa ne dū ethuria: s; q̄si Italia vix hodie poss; efficere: hoc. n. Liui⁹ i. 2. li. belli punici p̄stat⁹ ē: fuerūtq; Aretini p̄ter potētā maxiaz et duab⁹ reb⁹: q̄b⁹ p̄cipue honor et fama acq̄rit. s. militari gl̄ia: et l̄ra rū studijs semp̄ insignes: mltos. n. ipsa ciuitas nobiles et egregios i re militari hūit: vep̄ nūc tyrānidē p̄ressi signiciē cū paup̄tate p̄plexi sūt. Aretin⁹. n. ager mltos h; lac⁹: q̄ pp̄ piscium hndatiā nō parz emolumētū vbi affert: frugū q; feracissim⁹ ē: et saxoz opib⁹ nō ignobilis reputat: Mltas. n. calamitates: et vastatiōes: et diruptiōes: p̄ gothoz et Lōgobardoz ip̄sa passa fuit: et muroz aptiōe: i munita p̄ ānos mltos stetit: S; āno dñi. 1330. Suido Petramaleses: eiusdē ciuis et epus ad dñs (quē Joānes. 22. papa ob occupatiōes citaz castelli ep̄a li dignitate exauctorauerat) ip̄sa vrbē muro cixit (quē nūc h̄re d̄r. et q; vias dilatari et sterni fecit. Ea; vrbis cū nouissimis q̄si t̄p̄rib⁹ varijs belloz turbib⁹ quassaret: eadē flozētino pp̄lo parere p̄p̄ulsa ē. In ea q̄ppe p̄secutionū xp̄iani nois tēpestatibus mlti p̄ xpo martirio coronati sūt. In q; ḡtiosus vrbis antistes. Donat⁹ s; Juliano apostata martyrij palmā accepit. Qui iter cetera sue scitaz opa: vt brūis Greg. li. d̄yalo. meminit: fractū a paganis calicē ad missā ozādo restituit. Ples. n. h̄ aretina ciuitas l̄raz studijs i oi ḡnre p̄claros p̄tulit viros: q̄b⁹ igenijs plurimū debem⁹ Leonardū v; et Carolū doctissimos ac sapientissimos: nec nō et vtriusq; ligue pitissimos: p̄ q̄b⁹ certe maxias illi ciuitati docti oēs et h̄re et agere gr̄as debēt: ac et Joāne Tortelliū Rōani pontificis s̄bdiaconū: et Bndictū frāci⁹ q; frēs iurecōsultissimo q̄rū auxilijs: ipsa Aretina citas vñ mltaz domiciliū p̄ruz n̄rozū t̄p̄rib⁹ extitisse: a quibus potissimū humanitatis et sapientie studia culta et amplificata fuere.

Biuētū Aprucij vetustissima ciuitas eadē t̄p̄re q̄ et Ariminū colōia a Rōanis (teste Liuiō li. 14. deducta fuit: hāc. n. Serui⁹ a Diomedē p̄ Troianā euersionē p̄dita fuisse dic̄ d̄ q̄ Liui⁹ li. 9. ad Biuētū q̄ nūc Maleuētū. 30. milia Sanitū cesa aut capta Sulpitio et Petilio cōsulib⁹ hāc postmodū Totillas ostrogothoz rex destruxit. S; postq̄ Lōgobardoz duces eā iustaurassent et per ducentos annos cum summo gloria possedissent Saracem montem Sarganum tenentes illam spoliantes et eruentes solo equarunt. fuerat enim hęc ciuitas in campestri loco cōdita: cui colles proximi erant fertiles villis longe lateq; frequentati. Nicaē et grecie Bithinie vrbē: p̄ ab Antigōe rege cōdita: et a se Antigonā cōgm̄iā: eisde; t̄p̄rib⁹ cū Arimino a Lysimacho macedonū rege ampliāta: ex vxoris noie Nicaē appellauit: Cui⁹ amb̄ it⁹ vt Prolomē refert stadioz. 16. fuit. In q̄ maxia Sinod⁹ cōstāntini magni

tp̄rib' fert celebrata Eā. n. Gothifred' a Turcis mulj' ante possessā abstulit; 7 postmodū male defensā turci etate n̄ra occupauerūt; vbi 7 nūc xp̄i nomē p̄it' deletū ē: In ea. n. An' nibal penus morē obiuit. Ex qua prodire Zenocharēs phus Dionis' dyalenticus; 7 hyp pareus ac Theodosius eius filij mathematici. Necnō 7 Cleophanes orator; Asclepiades medicus ac deniq; Dion philosophus egregius.

Alexādria autē Egypti maxia ciuitas: an̄ xp̄i aduētū. 20. supra. ccc. ab Alex' mag. Justino li. xi. testate itra spaciū decē 7 septē oserū cū sex milib' murozū passib' pdita fuit: Cui' sit' vt Strabo scribit clamidis formā hūit cuiusq; latera q̄ i lōgū tēdebant circumulabat ita dion' ferme. 30. hāc vniuersā vj's distinctā ferūt q̄b' eq̄ 7 curr' pduci possūt: s; duab' latil' simis q̄ plus iugero expādūt; 7 sese medias ad rectos angulos secāt Munif' at' (vt Joseph' iude' tradidit) vndiq; aut i p̄meabili solitudine; aut ipoziuoso mari; aut flumib'; aut silu' sis paludib' pulcherrā q̄ppe oliz fuit Celeberrāq; idolorū sana hūit: nec nō 7 xp̄ianozū tēpla adhuc extātia celebrata fuit Mltas q̄ hūit regias q̄ 7 mltā vrbis p̄re occupabāt nā q̄lib; regū illā p̄ libito volūtag aliq̄ ornāto decorabat: 7 alij potētes; alijs eā excolebāt isignib'. In ea siqdē Alexādri magni corp' aluocolo aureo sepultū fuit. Qd' postmōz Chochas Syrie rex ex Syria p̄fect' rapuit. Quāobzē cito excidit: hāc cū Rōani lacerasset ac destruxissent Troian' Impator istaurare fec. Et deniq; āno salug' n̄re. 1230. Petr' qdā Ci p̄i regis ff natiōe galli': classe istructa cū Athenal' 7 Salūcis suis inasiss; Urbē igressus mediā diripuit 7 icēdit: 7 quāuis occurētib' maxis egyptiozū copijs fuge se comiserit: igē' tē tū pdā ditissimāq; spolia reportauit. Nec postea vniq; coaluit. Egyptiozū deide reges sedē i Cariā posuere Marcus. n. euāgelista huic vrbis p̄ xp̄m pdicauit; 7 cū ibidē ab aplis eps fult; ordiat'; ecclias ordiauit mltas; Quo mortuo Aman' isignissimus eidē successit. Hic i diuis eruditissimū mlti emerere viri: q̄rū d' nūero Philo natiōe iudeus fuit: q̄ mltā vtiliter scripsit. Clemēs p̄sbiter d' q̄ isigna ferūt scripta; Origenes p̄sb' ofuz excelētissim': Amon' d'issim' vir: Dionys' eiusdē eps isignissimus; origenis auditor; q̄ i synodis Cy p̄itana 7 Aphricana eplas scripsit. Anatholius eps mire doctrie vir; Pyrius p̄sbiter: q̄ ob eius elegantā nouus Origenes dicebat: Athanasius et vrbis eps: cui' libi' aduersus gentes extant multi; Dydimus cecus q̄ plurima cōmētatus ē: maximus phus qui pro fide insignia edidit volumina: Theophilus q̄ ipsius episcopus q̄ aduersus Origenē scripsit. Timotheus preterea episcopus: q̄ ad Leonē Imperatorē libzū valde vtilē scripsit: Ac de mū Lurus medic' ex philosopho monachus viri dicēdi copia peritus: 7 alij innūerabiles.

Antiochia et Syrie Ciuitas oliz Epiphane siue Beblata: vt plinio lib. 6. placet appellata: post pditā Alexādriā: āno. 330. an̄ xp̄i aduētū a Seleuco Antiochi filio vno ex Alexādri p̄cipib' istaurata 7 ampliata Antiochiā ab Antiocho p̄re appellari mādauit. Quam 7 Oeres flui' diuidebat. Hactenus et maximi p̄cū cū ciuitas et. Nabuchodonosor rex Sedechiā iudeozū regē diu captū tenuit. In hac. n. btūs Petrus aplozū p̄cipēs. 7. ānis sedē tenuit: 7 Lucas euāgelista post petrū septim' fuit epus: vbi et ac' aplozū scripsisse d' In ea q̄ p̄ia Synodus celebrata fuit: vbi p̄ fideles xp̄iani dicti sūt Patriarchal' quippe sedes fuerat. 153. suffraganeos h̄ns: eq̄b'. 14. Metropolitanani extitere. Uerū Soldan' Babiloniozū rex āno. salug' n̄re. 1267. nobis abstulit: 7 hitatozū' expulsis colno'as adduxit.

Laodicia q̄ maxia olim Phrygiarū vrbū ciuitas: 7 ipsa vno eodēq; tp̄e cū Antiochia a Seleuco rege pdita fuit: Que ex Mithridag' obsidiōe plurimū postea labefactata ē: S; postmodū 7 loci bonitate: 7 quorūdā ciuiū fortunatozū solertia valde magnificata fuit. Nā Byro. qdā supra duobus milibus talētozū: 7 alijs pluribus donis ciuitatē exornauit Postea Zeno orator 7 Polemo eius filius multuz incremēto p̄fuere Uerum cū ei' regio multum cavernosa sit terrem otibus concussa demum decidit.

Apamiā preterea mioris Asie vrbē ab Nicanoris seleuci pdicti m̄re cōgmīatā p̄ id tp̄rib' i hostijs Marsie pdita fuisse tradūt: quā et marsie annis itersecabat. Dec antiqtus isigne emporiū fuit: fas post Ephesū ferēs laudes: 7 cōe Italicozū grecozūq; diu fuit hospitiz.

Lozietū autē Ethyrie citas sup̄ paruo colle eiusdeꝝ nois p̄sita: ⁊ Tyrreno mari ad tria passuū milia .ppinqua viuēte Jacob p̄iarcha a Lozitho rege Dardani ⁊ Isaij p̄fe p̄dita ex suo noie Lozithus p̄imū appellata fuit dicēte Virgilio . 7 . ene . libro . His ortus i agris Dardanus ideas phrygie penetrauit ad vrbes . Et s̄dit . Dinc illā Lozithi tyrrena a seō p̄fectū . Unde ipsius Lozithi filius p̄ntat Dardanus . Hāc quippe turrū frequētia meniū q̄ sup̄bia vetustimā ēt fuisse ostēdunt auctā vero traditur Tarquinie¹ vr̄bis vetuste rui- nis fuisse qua ex Tarquinia Tarquinius rex superbus duxit originem .

Luca p̄terea Tuscie vetustissima citas a Grecis p̄dita fuit: s̄ q̄n̄ cōptū nō hēm^o Romanor̄z coloniā fuisse p̄stat . Hāc at̄ iclita fuisse citatē (sic ⁊ nūc) memorie p̄ditū ē De q̄ Strabo li . 5 . sic h̄z . Luca vr̄bs ē: q̄ vna cū regiōe viroz̄ p̄bitate floret . Et robur militare hic magnū educit ⁊ eq̄tū mltitudo: ex q̄b^o senat^o militares cepit ordies . De q̄ ēt Liui^o li . 21 . meminit di cēs . Annibal i Ligures: Sēpron^o Lucā p̄cessit . Hāc q̄z Sothi postq̄ a Narsere Eunuco i Italiā deleti fuerāt: ⁊ eoz̄ nomē euauerāt: q̄ sup̄fuerāt istaurauerūt ⁊ p̄sidiū iposuerūt ad quā cū Narses cū igēti exercitu ueniss̄z . 7 . mētib^o oppugnauit: añq̄ ea potiri potuiss̄z: Mltas . n . calamitates: mltosq̄ patronos p̄ ip̄ra hec citas pulit: d̄ q̄b^o ūra dicem^o . s̄ja . 50 . an nis citra postq̄ i libertatē se vēdicare studuit varijs ⁊ mltiplicib^o motib^o p̄ . 20 . annos ma gnas passa fuit calamitates: q̄ tñ ⁊ ipsa florētiniū ppl̄z ei^o ambiētē p̄cipatū pariter afflicte Dec at̄ semp̄ hōestis virtis ⁊ p̄cipue mercatorib^o ornata fuit . Venit q̄ppe Luciu^o p̄rciū p̄o ficē maximū viz̄ q̄dē optimū: q̄ eā mltis muerib^o tū diuis tū hūanis ornauit: ab Impato re . n . federico obtinuit vt Ethyris ⁊ alia quā Lucēsi mōeta vterēt ipatoria nota signata: vo luitq̄ idē p̄tifer Lanonicos s̄ci Martini ei^o dē vr̄bis mitra ep̄oz̄ more vtī posse . Alexā- dru^o p̄terea fin genuit: aduersus quē Lōbardi ep̄i Laudolū Parmēsem antipapam erexe rant . hec . n . ciuitas Luca ab luce d̄r̄: q̄ lōge relucebāt . p̄pter iauratos clipeos: q̄b^o eorum exornate erant turres . Diu . n . menibus ⁊ turribus iclita hec ciuitas fuit .

Treueris Metropol̄ deniq̄ Belge puicie citas . T̄p̄rib^o Abrae āno: v3 an̄ xp̄i aduentum . 1947 . (Sothifredo viterbiēsi histo . testate) a Trabeta Nini Assyrioz̄ regis germano ex Assyria a Semiramide regia pulso: i germanie p̄sinib^o p̄strui cepta fuit . Nino q̄ppe maḡ mortuo ipubere filio derelicto . Semiramis vxore puigni Thrabete suspitōe ducta: eideꝝ iudias paref cepit: Quā ob cāz Thrabeta (ēt nō laceffū^o) e reḡ cū maḡ Assyrioz̄ agmie se cessit: q̄ p̄ mltos errores mltosq̄ viāz amfract^o: i Belgia Galliaz p̄uitā tādē peruēit: ⁊ haud lōge a Rheno flumie loco feracissimo p̄sides: ibidē ēt loco natura mūto vr̄bis hui^o fūdamēta iecit: ⁊ a se Treueris noiauit . Quā postmōz̄ Jul^o cesar cū vniuersa p̄uitā trafec to Rheno fluuio s̄biec: cui ⁊ vice p̄sulē ac q̄storē dedit: q̄ vsq̄ ad Imp̄ij iclitationē ibidē p̄ stiterūt . Ea q̄ppe Treueris citas semp̄ oppulētissima fuit: ⁊ iter . 5 . Belge puicie citates: v3 . Colomēsez: Magūtinā: Rhemēsez ⁊ Prothomagēsez p̄ncipatū dignitatē ⁊ auctatē obti nuit: Lul^o q̄dē archiep̄us potētissim^o e . 7 . electoz̄ib^o ipatorū dignior hui^o ē: hui^o . n . vr̄bis ciues nūc ⁊ morib^o ⁊ ornatu legib^o q̄z ob mercator̄z eo aduētātū frequētia ⁊ familiaritatē admodū cultū ⁊ hūani referūt: q̄ ob Germanie vicinītatē Hermāica vtūē ligua: ⁊ ab eisdē cultu ⁊ exercitu: ⁊ q̄da i bellis ferocitate nō mltū differūt: Nā iter Gallos singlaris virtu tis hūit: ⁊ eq̄tatu ac peditatu plimū valere existimāt: Ibidē . n . ⁊ i tota Belgia legat^o ap̄lic^o p̄stituit: q̄ oēs iurisditiōez i oēs tāq̄sum^o p̄tūfex exercet: hñs ⁊ collectores veluti Rōanoz̄ q̄stozes: q̄ p̄tūficioz̄ maximi decreta ⁊ cēsuras reuerēter exequūt: Ea sane citas a Valerio ep̄o bri Petri discipulo p̄ xp̄i euāgeliū suscepit . Inde a br̄o Paulino eiusdē ep̄o viro scitū- simo illustra fuit: qui ⁊ a Costatio ipatore ob catholicā fidē exilio relegat^o: ⁊ vsq̄ ad mor tē ēt extra xp̄ianū nomē mutādo exilio fatigat^o: ad vltimū: ap̄d phrygiā defūc^o br̄e passio nis coronā a dño p̄cepit . Ibi ēt floruit Maximin^o ep̄us a q̄ Athanasi^o antistes p̄secutiōez Cōstatiū iperatoris fugiēs honorifice susceptus fuit . Habuit q̄z hec ciuitas Nicenū ep̄m to tius scritatis virū: ⁊ alios multos: quos breuitati cōsulētes tam ipsos q̄ reliquas ciuitates omittent^o: S3 ad nr̄m propositū reuertētes hui^o sexto volumini iā finē faciem^o Amen .

fratris Jacobi philippi Bergomensis ordinis Eremitarum diui Augustini i omnimo da historia nouissime cōgesta Chronicarum Supplementū appellata liber Septimus feliciter Incipit ⁊ vsq; ad christum perdurat.

Alexander itaq; moriens regnū suum inter duo decim eius socios ipsemet partitus est: In qua diuisione (vt Josephus in. 12. testatur) phitoni maiorem; Ladamitianoq; minorem Syriaz obuēnit: Antigono autē philippi filio: phrygiā seu Asiā maiore; Seleuco uero Antiochi filio Babylonē ⁊ sūmā castrorum. Ptolomeoq; lagi filio: Egyptuz atq; seriatim alia alijs assignauit: diuisimodī tamen testamentaria particio effectum sortiri nequiuit: eo q̄ ex ipsis quattuor tantum iuxta Danielis prophetiam. cap. xi. (reliquis abiectis) Imperauerunt. Nam ipsa Danielis pphetia de Alexandri regno sic habet: Surgēt rex magnus ⁊ dominabit potestate multa: ⁊ faciet quodcumq; placuerit ei: ⁊ cum steterit: conteretur regnum eius: ⁊ diuidetur i quattuor: celi vētos: sed non in posteriores eius neq; secundum potentiam ipsius qua dominatus est: lace rabitur (inquit) regnū eius etiam in externos: exceptis his: Et confortabit rex Austri: ⁊ de principibus eius preualebit super eū: Ptolomeus itaq; lagi filius: philippus Alexan dri: Seleucus nicanoris: ⁊ Antigonus soli regnauere: Ptolomeus v3 super egyptios: Se leucus super Syrios: ⁊ reliqua orientalia regna: Antigonus sup Asianos lydos. Thracēs ⁊ helespontiacos principatū tenentes fm diuisiones iter ipsos (post Alexādrī mortē) factas aliquandū quieuerē: S3 Antigonus monoculus vir vtiq; nequissim⁹ federa prior viola uit: Propter q̄ multe lites cruentissimaq; bella exorta sunt: Et iuxta (vt ita dixerim) Ale xandri varicinium qui predixerat se pene oculis suis videre: quantum sanguinis post eius mortē fusura esset macedonia i emulationis certamine: quantisq; cedib⁹: quoue cruore eo mortuo parentatura.

Ptolomeus igitur lagi filius primus post Alexandrum magnum: Egyptiozū rex: āno 312
283. Iudaice captiuitatis: qui fuit centesima quartadecima olympias mortuo Alexā dro Egyptijs regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 40. Hic cuiusdam Gregarij militis nomine lagi filius fuit: qui sicut Justin⁹ libro. 13. ⁊ 17. epito. refert sua virtute patris humilitatem excedens ex patricijs vnus Alexandro magno factus est post cuius mortē Egyptū Aphzi camq; ac magnam Arabie partem tamq; amplum successoribus suis reliquit splendo rem vt ab eo subsequentes Egyptij reges ptolomei dicti sint: Hic primum Epyrotarum regem: ideo populo Romano. Inimicum: q̄ Samnitibus opem tulerat contra eos: in re gnū suū restituit: vnde a Romanis fuerat expulsius: Deuictosq; Demetrio antigoni fi lio Asiē minozis rege: portionem regni Syriē Seleuco restituit quam antigonus eisdem abstulerat: ac per legatos alexandrinos a se missos: sibi Romanorum amicitia Impetra uit: Regno quoq; suo Syriam atq; Iudeam adiecit: Et dum non liceret Iudeis Sab bato arma mouere: ascendēs hierosolimā sub specie sacrificandi nequaq; Iudeis repugnā tibus crudeliter contra eos se habuit: ⁊ multos ex ea ⁊ de Harizi trahens ad Egyptum commigrauit ac ibidem omnes venditioni exposuit: Sicq; a negotiatoribus diuersaruz nationum per varios mundi angulos dispersi sunt Iudei: Et ex his fuere illi de quibus dicitur in actibus apostolorum. ca. 2. q̄ conuenerant in hierusalem viri religiosi ex omni natione que sub celo est: Hic saluator dicitur fuit q̄ moriens philadelphum filium reliquit regni heredem.

Philippus qui ⁊ Arideus alexandri magni germanus: quintusdecimus Macedonuz rex: hoc ipso anno quo ⁊ Ptolomeus: Macedonibus regnare cepit ⁊ regnauit annis. 7. 1.

Syriozum regum hinc principium sumitur.

Syria autē Asiē regio est que (vt dictū est) ab orientē Euphrate fluuio ab occidentē nostro mari: et Egypto terminatur a Septētrione vero Armeniā et Lapadotiā habet: et a meridie Arabicum sinum: Sed nota q̄ quadruplex est Syria: prima Mesopotamiē Syria nūcupatur que inter Tygim et Euphratem est constituta: i qua Edissa vrb̄s est que et Rages nūcupabatur: quā Nembrot filius Lhus (teste Isidoro) pdidit: quando e Babylonia in Asiā transmigravit: Secūda est Leles siue Celosyria: in qua est Antiochia insignis ciuitas: Tertia phēicis dicitur i qua Tyrus fuit: Quarta vocat Syria Damasci: q̄ in ipsa est Damascus: et Mons libanus.

Seleucus itaq̄ vnus ex Alexandri principibus ea in regione primus post Alexandrum regnum obtinuit: sed statim Antigonus magnā regni partē inuadēs ipsū expulit: quā Ptolomeus pdictus post ipsius Antigoni obitū deuicto Demetrio eius filio eidē restituēs regnauit postmodū ānis. 32. De isto Seleuco Apianus historicus grecus de bello Syrico sic inquit: Seleuci audio: cū Alexandri Lamillus adhuc esset per longum tēpus equitanti pedes astitisse: cūq̄ ex labore deficeret apprehensa equi cauda isequi pseuerasse: casu vero extremā acie regij teli frontē eius pstrinxisse statimq̄ cruore effuso Alexandrū cum tentacareret Dyademate, pp̄io obligasse vulnus: et Dyadema ex cruore sedatum esse. Ob hec Alexandrū quasi vatem inspecto eo pdixisse serunt regē illū quidē furiq̄: vey: cū maxio labore regnaturū: quod et verissimū fuit: Nam cōtinuis laboribus vsq̄ ad octogenarios annos semper bellum gessit: in quo depugnans tandē extinctus est. Dic autem Seleucus multas vrb̄es: videlicet Antiochiā: Laodiciā: Seleuciam: Appamiā: Edeffam: Veronicē et pellū in minori Asia condidit.

Onias Iadi pontificis filius septimus hebreorum pontifex. 2. anno regni ptolemei patri in pontificatu succedens sedit annis. 17. Cuius dignitate et sanctitate leges apud Iudeos custodiebantur optime et ciuitas hierusalem in omni pace habitabat. Quapp etiā gentium reges ipsam ciuitatē et tēplum summo in honore habuerunt et maximis muneribus ornauerunt.

Samnitum regni finis.

Samnites Italici anno. 5. regni ptolemei cū diuissime q̄ Romanos plati fuissent. p. Cornelio ruffino. et Curio dentato consulibus superati et i seruitutē adeo redacti: q̄ vt L. L. ait ruinā ipsoꝝ hodie in ipso Sānio querat: nec inueniri facile possit: Et tūc bellū quod cū Sānitibus p annos 49. durauerat: sublatū est: Nec vllus deinceps intra Italiam fuit q̄ Romanorum virtutem fatigare p̄sumeret.

Agatocles Syculus tyrānus his diebus (Eusebio teste) apud Sicyliā insulam tyrannideꝝ exercuit: Is namq̄ (vt Plutarchus et Iustinus noster in. 12. Epitho scribunt) ex humilī sordidoq̄ genere natus patre videlicet figulo non honestiorem pueritiā q̄ originem habuit: Quia cum forma et corporis pulchritudine egregius esset diu sui corporis stuprum sustinuit: pubertate vero exacta ad feminas impudice se transulit: Indeꝝ ad vtrumque sexum probrosus factus: vitam etiam latrocinij infecti: interiecto deinde tempore Syraculas concedens gregariam militiam sortitus est: In qua nec minus tunc in seditiosa quā antea in turpi vita in omne facinus promptissimus fuit: eo quod et manu strenuus et in concionibus perfacundus habebatur: Breui quoque ex centurione tribunus militum factus p̄mo bello contra hostes pugnans magna sue virtutis dedit Syracusanis experimenta: adeo vt in locum demortui ducis suffectus sit: cuius vxorem p̄mo adulterio cognitam: post viri mortem accepit in coniugem: Nec contentus q̄ de inope repente diues factus esset: sed etiam piraticam aduersus patriam exercuit. Bis enim cum Syracusanū imperium occupare temptasset bis in exilium actus est: Ac non multo post non modo eidē pax a populo Syracusana data est sed etiam p̄tor: fuit cōstitutus: Qui moꝝ potentissimos quosq̄ vrb̄is nobiles et oēm Senatū interfecit ac etiam doctos et locupletea viros occidit: Post lectis milibus exercitum cōscripsit: et Carthaginenses diuissime

489

310

489

307

307

307

bellauit. et infinitos pro modo prastrauit: Ad postremum vero in Italia spe ampliandi regni traiecit ubi cum deceptus fuisset. ob indignationem morbum contraxit: quo toto corpore propehenus pro omnes nervos pestifero humore cruciatus est: Ex qua desperatione bellum iter filium nepotem eius oritur regnum vnusquisque iam quasi mortui sibi vindicare volens.

Asia regnum hic incipit.

Antigonus philippi regis filius et Alexandri frater anno sexto regni ptolemei qui fuit Olympiade 115. primus post Alexandrum in Asia regnare cepit et regnavit annis. 18. hic inter Alexandri magni principibus vnus habebat. vir certe superbissimus atque imanis qui eas obres (vt Justinus noster. l. 13. et 14. Epitho. li. scribit) multa bella gessit in quibus tandem occubuit Nam Alexandro mortuo predicam vix strenuum cui Alexander moyses tamquam heredi suo delecto Annulum suum tradiderat et Eumenem eius fratrem: nec non et polypercucta ac alios multos aduerse factionis duces interfecit: et multa alia inique gessit: Verum etiam cum a sortorum fidelitate diuertisset: et multa violenter abstulisset: ptolemeus Egypti rex et Cassander vna cum lysimacho et Seleuco societate inita: terra marique omnibus copiis adunatis bellum instruit et cum Antigono isto Demetrioque filio prius committit. In quo Antigonus ipse superatus et interfectus Demetrius eius fuga sibi salutem petijt.

Cassander Antipatri filius decimus sextus Macedonum rex. 7. regni ptolemei anno: defunctis philippo et Arideo Alexandri filio: necnon et Olympiade Alexandri matre (quam mortuo Arideo eius puigno regnauerat) ipse regnum suscipiens regnavit annis. 19. hic vir bellicosissimus fuit. Qui cum Olympiadem Alexandri matrem confodisset ne hercules paruulus Alexandri filius qui iam annos excesserat. 14. patri nois fauore in Macedonicum regnum vocaret eum secreto modo vna cum Barsana matre interfici iussit: hec. n. Barsana (vt dictum est) Darij persarum regis soror fuerat quibus mortuis eorum corpora obuui terra precepit ne sepulchrum eorum perderetur postmodum etiam alium Alexandri filium cum Roxane matre pari fraude interfecit: huic autem Thesalonica vxor cum esset ex ea Antipatrum et Alexandrum filios suscepit.

Lysimachus predicti Cassandri socius et ipse vnus ex magni Alexandri principibus: hoc tempore cum audisset quod Antigonus et Ptolemeus lagi filius se reges a populo noiari fecissent: sibi etiam vna cum Cassandrio regia maiestatem vindicauit: Nam vsque in hunc diem quamuis regias habuissent opes noiia tamen regia sibi equo animo cauerant. hic quippe lysimachus ex illustri Macedonia loco natus fuit: sed virtutis experimentis (vt Justinus scribit) omni notabilitate clarior extitit: que tanta in illo fuit: vt cum magnitudine: prope: virtutis gloria: omnes per quos oriens dominus fuit vicerit. Calisthenis namque phi auditor fuit: quem cum postea truncasset et sic truncatum in carcerem trussisset eidem venenum tandem in calamitatis remedium dare fecit. Quod cum Alexander magnus audisset ita egre tulit vt eum ferocissimo Leoni obijci iusserit: Sed cum ad aspectum eius leo concitus ipetum fecisset lysimachus manum amiculo inuolutam in leonis os imersit arreptaque lingua fera interfecit. Quo audito Rex prope virtutis constantiam eum postea cariozem habuit. Atque ita Lysimachus hic ingenti animo contumeliam regis veluti parentis tulit. Quod quidem auspiciu prius regalis maiestatis Lysimacho fuit. Sed et post mortem Alexandri (vt dictum est) cum inter successorum eius prouincie diuiderent: ferocissime gentes quasi ouium fortissimo ei assignate sunt quod ouium consensu virtutis palmam inter ceteros ferret.

Machabeorum historia (vt Eusebius testatur) hic incipit et hinc Gregorij regni supputat tempora: Quorum librorum auctoritas inter diuinas scripturas non recipitur licet ab ecclesia propter quorundam martirum mirabiles passiones pro canonicis habeantur: Qui scilicet martires ante incarnationem filij dei: pro lege dei vsque ad mortem grauissima tollerare tormenta: quod etiam diuus pater Aug. 18. de ci. dei. ca. 36. testatur est. Dicuntur autem Machabeorum libri seu historie: quod prelia Machabeorum fratrum a Iuda Machabeo cognomiatore contineat. De quo in primo li. eiusdem tituli prenotato ca. 3. dicitur: Surrexit autem Judas qui vocatus Machabeus qui interpretatur ptegens: vel ptector: et precepit castra iudeorum gladio: Et

306 4893

305 4894

303 4896

nora q̄ licet machabeozū libro duo dicātur tñ fm̄ historie veritatez vnus tñ sunt: 7 non duo libri qz in fo nō fit historie p̄secutio: sed p̄secute recapitulatio.

Fabritius Romanoz̄ cōsul vir sane fidelissimus atqz cōtinentissimus sicut Boetius in. 2. de Consolatione. cap. 7. testatur dicens: Ubi nūc fidelis ossa fabricij: his tēporibus apō Ro. pp̄ multas eius virtutes clarissimus 7 ornatissim⁹ habet: De q̄ sic fert: q̄ cū Romani eū ad pyr̄rhū Epyrothaz̄ regēz pro redimēdis captiuis suis legatū misissent. Pyrrus sciens illuz̄ esse pauperē quartam regni sui partē ei obtulit si ad ipsum trāsiret: Qui pyr̄rhū 7 eius pollicitationē p̄p̄sūt dicens. se male pauperē i diuīte ip̄erio: q̄ diuīte in paupere impare. Quod audiens pyr̄rhū ingenti admiratione tētus est 7 restitutus captiuis confestim legatum misit. q̄ cū romanis de pace ageret: Interiecto aut̄ āno fabricius Dux ē pyr̄rhūz a Romanis missus est: Quē cū pyr̄rhū diu auro tērasset in amicitia suā allidere fabricius repulit aux̄ dicens. Romanos non querere diuicias. sed vt diuitibus impent. Tunc qz cū rex 7 fabricius castra haberent vicia pyr̄rhū medicus noctu ad fabriciū venit p̄mittēs veneno se pyr̄rhū necatur: si sibi aliqd̄ polliceretur. Quem mox vinctum fabricius ad pyr̄rhū subidēs perducī iussit cū doli denūciatione: Quāobcausaz̄ rex admiratus ait. Ille ipse est fabricius qui difficilīus ab honestate q̄ sol a cursu suo auerti pōt. Predicabilia namqz iter cetera fuit huius fabricij cōtinētia. q̄ nō mō iter ciues suos spectata s̄ ipsi qz hosti stupezi fuit. Idcoqz moriens nihil in hereditate p̄ter famā eū reliq̄sse fertur pp̄ q̄ Senatus Ro. sua liberalitate eius filiā dōratā cōiugo tradidit.

Tarentinoz̄ bellū ē Romanos hic incipit.

4900

299

Tarentini populi q̄ in extrema p̄te Italiē sūt: āno. 16. regni. p̄tolomei cū Romanoz̄ legatos de honestate a Romanis bellū susceperūt. quod p̄ annos multos p̄fectū ē Tarētini aut̄ pyr̄rhū Epyrotaz̄ regē (iā dictū) cōfestim ē romanos i auxiliū poposcerūt Qui mox cū octo peditū 7 septē equitū milibus in Italiā venit: Romani aut̄ ē pyr̄rhū. P. Valerij Lemnū consulē miserūt. Qui cū q̄sdā pyr̄rhū exploratores cepisset: mādauit eos p̄ castra duci ostendiqz oēm romanoz̄ exercitū: ipsosqz postmodum dimitti: vt renūciarent pyr̄rho: que cum romanis agerentur. Pauloqz post pugna comissa pyr̄rhū Elephātoz̄ auxiliū vicit: quos romani incognitos extimuerunt: atqz ita ex romanis eo i p̄elio. 1800. capti fuere: quos summo pyr̄rhū tractauit honore: multosqz defunctos honorifice sepeliuit: quos (vt Eutropius refert) cum rex aduerso vulnere iacere trūci vultu cerneret: confestim erectis manibus ait: se orbis dñm fore potuisse si tales sibi milites contigissent: Deinde Romani. P. Sulpitium 7 Detium contra pyr̄rhū consules miserunt: Qui certamine inuito: pyr̄rho vulnerato: 7. xx. Elephantis interfectis: multa hostium milia ceciderunt: celsis tantū quinqz Romanorum milibus interiecto deinde anno Romani fabricium iā dictum Consulem miserunt: Sed pyr̄rhū fabricij impetum nequaqz sustinere confidens. Romanoz̄ benignolentiam donis mercari tentauit. Unde 7 regias opes. Romam transfussit: sed neminem inuenit cuius domus muneribus pateret nondum enim Auaritia Romanos inuaserat. Timens itaqz Rex in Siciliam se transfussit: At fabricius deuictis lucanis 7 Samnitibus Romam regressus triumphauit. Postmodū Lurius dentatus 7 Cornelius lentulus aduersum pyr̄rhū Consules rursus missi sunt: qui statim celo pyr̄rhū exercitū illum Tarentum fugere compulerunt: Eo namqz die romani ex pyr̄rhū 7 Tarentino: um exercitū. xxij. milia ceciderunt: Et Lurius Romam regressus de Tarētinis triumphauit.

Simō cognomēto Justus Onie pōtificis filius. Octauus hebreoz̄um sūmus pōtifex mortuo p̄re hoc ipso āno pōrificatū accipiēs sedit ānis. 16. Dic. p̄pter piū cultum 7 iustum regimē. p̄namqz in suos ciues clementiā: Justus cognominatus fuit.

4908

291

Demetrius qui 7 Polyocrates Antigonis regis filius secundus Asiē rex. 24. āno regni Pto. regnare cepit 7 regnauit annis. 17. Lulus vitam Plutarchus optime describit: Dic dum inter Antipatrum 7 Alexandrum Cassandri Macedonum regis filios cōtētio de regno

suborta esset spe inuadendi eorum regni. Alexandro petenti auxilium tulit: Sed duz inter fratres recōciliationem presensisset per insidias Alexandrum interiecit ⁊ Macedoniē regnū occupauit: Instructis deide oibus Macedoniē uiribus: cū totam Gr̄ciā occupare statuisset Ptolomeus. ⁊ Seleucus atq; Lysimachus societate inita bellū aduersus Demetriū in Europā transtulerunt. sed Demetrius a tot circūuentus exercitibus cū posset honeste mori maluit se turpiter seleuco tradere.

Antipater ⁊ Alexander Cassandri Macedonū regis filij. 26. regni ptolomei āno mortuo patre regnare ceperūt: ⁊ regnauerūt (teste Eusebio) ānis. 4. Hoꝝ antipater matrem Thesalonica occidit: licet deprecatorijs uerbis uirā deprecaret. Causam autem paricidij. Justin⁹ noster in. 16. Epyto: hanc fuisse dixit: q; post mortē mariti in diuisione regni fuerit Alexandro p̄pensor: quod eo grauius facinus oibus uisum est: q; nullū matere fraudis uestigij foret. Quamobzē Alexander in uisionē matere necis gesturus bellū cū fratre a Demetrio p̄dicto auxiliuz petijt. Antipater autē a Lysimaco eius socero opem postulat: Cumq; Lysimachus genero Antipatri p̄suaderet ut malet cum fratre Alexandro in gratiā reuertī q; paternū hostem in Macedonia admitti Alexander a Demetrio interfectus est occupatoq; regno Macedonia apud exercitū se excusauit: dicens se p̄mo ab Alexandro uocatus fuisse: ⁊ se uindicasse in Cassandri quā non potuerat exigere de extinctione domus regie in ipso interfectore patre. Cassandro: Quibus uerbis cū populū mitigasset Macedonia rex appellatus est: ⁊ Antipater ex soceri p̄silio regno cessit: ⁊ tūc Demetrius duo sibi Dyademata imposuit Asia. i. ⁊ Macedonia regnauitq; ibi ānis. 6. ⁊ uastauit Samaritanoz urbem quā perdicā construxerat. Viri doctrinis excellentes.

289 4910

Menedemus Erethiēsis p̄bus his tēporib⁹ (teste Eusebio) clarus habet. Qui cū militiā p̄mū exercuisset postea ad platonē concēdēs illā deseruit: Erat honestate ⁊ grauitate quadam celebris ⁊ p̄cipue auctoritatis maxime in obiurgando: Eratq; magnanimus ⁊ liberalis: Corporis in eo sene ut in Iuuenē status erat. Athlete instar firmus ⁊ ualidus atq; adustus: Amabat poetas maximeq; studebat Homero: Hic cū primū ab oibus ludibrio habet postea tāta in admiratione effulsit. ut ei Ciuitatis gubernacula traderent. Et cū ob Calumniā ad Antigonū p̄dictū proficisceretur: nec induci posset. ut patriam eriperet se p̄tē dies cibo abstinnisse. ferunt Et sic. 73. uite sue anno aiām exalasse: fuit q; alius Menedemus Caloti lampfaceni discipulus.

Theophrastus Chresius p̄bus p̄ hec tempora insignis celebratur: Qui Platonē p̄io post Aristotelem audiuit: uir quidē summe prudentie singularisq; studij atq; admirandi eloquij: adeo ut cum antea (teste laertio ⁊ Boetio sup li. periermenias) illi tyrāno nomen eēt ob diuinā eloquētiā Aristoteles Theophrastū illū uocitauerit: Ad cū audiendū cū doctissimus ⁊ eloquētissimus haberet (ut Pāphilus in. 22. comētarioꝝ suoz li. refert) duo milia discipuloꝝ accedebāt: Inter q̄s Nichomachū Aristotelis filiū habuit discipulū ⁊ Menandriū comicū istituit. Quibus discipulis iugiter hoc p̄ferebat v̄bū: filij tēpus sumptus p̄ciosissimus est: Obijt deniq; cū esset etatis. 85. Ex cuius sentētijs vna hec p̄ciosissima fuit Amici fides coagulū ē amicitie amico exhibere ea te decet: que tibi ab eo exhiberi uelles. Hic circa trecēta libroꝝ volumina edidit. Quoꝝ isti sunt tituli.

P̄ioꝝ analeticoꝝ	li 3	De motu	li 3	De poetica	li 1
Posteriorū analeticoꝝ	li 7	De q̄stionibus	li 24	De oratoꝝ p̄ceptis	li 1
De naturis	li 18	De Dijs	li 1	Et Methaphisicoꝝ libꝝ q̄	
De n̄alib⁹ historijs	li 10	De legibus	li 1	aristoreli iscribit illū p̄posuit se credit.	

Scriptitq; p̄terea li. De nupijs: ut diuus hiero⁹. ⁊ Iouinianū ait: in quo disputat an uir sapiens ducere debebat vxorē: ⁊ cum diseruisset si pulchra sit si bene morigera si parentibus honestis nara: ⁊ ipse sanus ac diues existat tandem concludit nō esse bonū sapienti ducere vxorē. q; Matrimonia impediūt philosophie studia: Nec posse inquit quempiam libis ex vxorē pariter inseruire. Multosq; alios hic edidit libros: quos

omnes diuina eloquentia predictos dicunt.
 Menander itaq; poeta comicus predicti. Theophrasti discipulus hisde temporibus: Eusebio teste: prima fabula cognomēto orgen supat. De qua ouidius de tristibus sic ait fabula iu cundi nulla est sine amore Menandri. Et hec solet pueris virginibusq; legi: hic vel vnus: vt Quintilianus li. 8. de insti. ora. ait: meo quidem iudicio diligenter lectus ad concta que precipimus efficienda sufficiat. Ita omnem vite imaginem expressit tanta in eo inueniendi copia eloquendi facultas ita est omnibus rebus: personis affectibus accomodatus hec ille propter que Ouidius putauerat illum perpetuo duraturū cū de illo i libro sine titulo dixit. Dum salax seruus durus pater improba lena vixerit ⁊ meretric; blanda Menandrus erit. Huius autem hec fuit sententia que ⁊ apli pauli ad corinthios. Corumpūt bonos mo res colloquia praua.

Philemon poeta comicus hac tēpestate claruit: ⁊ in comediariū certaminibus psepe Menandriū supauit quāq; ille doctior fuerit. Hic valerio in. 3. testāte ex inordinato risu quo ca prus fuerat videndo Affellum ficus comedentem mortuus est.

Demetrius phalerius cognomento phus Theophrasti discipulus p hoc ēt tempus floruit: Qui vt cicero ait in primo. s. officioꝝ li. Disputatoꝝ subtilis ⁊ oratoꝝ paruz vehemens fuit dulcis tñ. Hic cū apud Athenienses ob eximias eius virtutes, 10. annis presuisset trecentis ⁊ sexaginta Ereis statuis honoratus fuit. Eo q; ciuitatē quāmaxime redditibus ⁊ edificijs plurimū auxerit. Absens postea a quibusdam inuidis nō solū sententiā de morte passus ē: quin ⁊ illius imagines dirute: partim vendite: partim subuerse ac partim in frustra confra cte sunt vna tantummodo in Arce seruata. Demetrius autem vbi comptuz habuit Athe nienles suas euertisse imagines ait: Virtutē nō euertēt: cui⁹ grā illas erexerāt: Dicebat Demetrius hic tantum in repu. valere eloquentiā quantum in bello feruz: Et vt ex diuer sis collegimus monumētis multi fuere Demetrii: vnus fuit ex Alexandri magni ducibus: de quo hic paulo ante diximus: qui occiso Alexandro cassandri filio: Regniꝝ Macedoni cum obtinuit: Alius fuit philippi macedonie regis filius: qui cum romanis plurima gessit bella: De quo liuius. li. x. De Bello macedonico ⁊ Justin⁹ in. 31. scripsere: Alius fuit Seleia ci filius ⁊ Antiochi epyphanis frater. Alius calcedoniꝝ orator: Alius Bizantiꝝ philoso phus peripateticus: Alius Statuariꝝ: Ali⁹ Aspendi⁹ Appolloniꝝ discipulus: Ali⁹ calau tianus qui de Asia ⁊ Europa. xx. scripsit libꝝos: Alius ēt Bizantinus qui Galloꝝ aduētuz ex Europa in Asiam scripsit: alius atramitenus grāmaticus appellatus Ixion: quia Juno nē Inurijs in aliquo affecisse videtur: Alius cyrene⁹ grāmaticus magni pēij vir: Alius Se pius vir diues ⁊ studiosus: Alius Eritreus grāmaticus: alius Bithini⁹ paneciꝝ rhodij fil⁹: alius orator Smirneus. Et hi oēs prosa scripsere: aliꝝ qꝝ poetica scripsērūt ex quib⁹ vn⁹ ve terem comediam scripsit: alius Epicureus: qui contra Inuidos scripsit: alius ex Tarso Sa tyricus: Verum phalereus qui est decimus nonus (vt laertius tradit) infrascriptos edidit li bꝝos videlicet.

De legib⁹ Atheniēsiū	li. 5.	Deon	li. 1.	De trabe	li. 1.
De ciuilibus atheniēsiū	li. 2.	De decenali tꝝpꝛe	li. 1.	De senectute	li. 1.
De ciuilitate	li. 2.	Epistolarum	li. 1.	Socrates	li. 1.
De odissea	li. 4.	De fide	li. 1.	Aristomarchus	li. 1.
Prolemeus	li. 1.	De gratia	li. 1.	De legatione	li. 1.
Amatoꝝius	li. 1.	De fortuna	li. 1.	De pace	li. 1.
Phedondas	li. 1.	De magnificētia	li. 1.	De studijs	li. 1.
Medon	li. 1.	De nuptijs	li. 1.	De tempore	li. 1.
Exhortatoꝝius	li. 1.	Pro ciuilitate	li. 1.	De ionibus	li. 1.
Jura	li. 1.	Luius stillus philosophic⁹	et si oratorio robore careat		

uiribus tamen plurimis permixtus est.

Theodorus athenens philosophus: hoc tempore teste Eusebio floruit.

Victoria Romanorum prima de cartagenensibus.

Anno. 30 regni ptolomei lagi filij Cum divulgatum esset apud Tarentinos pyrthum ex huius
nis decessisse noua arma contra Romanos sollicitauerunt Tarentini a Carthaginensibus auxilia
postulantes. Sed (vt liuius scribit) carthaginenses statim a Romanis vincuntur: et quauis
hostes nondum iudicati tamen a Romanis se posse superari senserunt.

282

4917

Lysimachus huius nominis secundus trigessimus Macedonum rex. 33. regni ptolomei anno pulso
et interfecto pyrtho qui in Macedonia septem mensibus regnauerat et ipse regno occupato
regnavit annis. 7. Post quem. 31. ptolomeus cognomento ceraunos anno vno. Post hunc.
32. Meleagrus duobus mensibus. Post quem Antipater. 33. diebus. 42. regnavit. Post
quem Sostenes. 34. annis. 2. Post quem Antigonus Sognatas. 35. regnavit annis. 36.

279

4920

Eleazarus Simonis iusti frater anno. 35. regni ptolomei Simone fratre mortuo et omnia eius
fratris filio adhuc paruulo ipse Sacerdotum principatum suscipiens sedit annis. 17. Quo po
tificante Demetrius quidam ptolomeo philadelpho Egyptiorum regi quem Bibliotheca
sue prefecerat dixit: sibi nunciatum fuisse: apud iudeos legem dei viuentis ore editam esse
quam non nisi a dei cultoribus transferri liceret subiciensque quod Theopompus ob eam cau
sam cecus effectus et quod penitens sanitati fuerat restitutus: dicebatque illam figuris litterarum
vel sermone hebraico compositam laboreque non modico fore transferendam. Quo audi
to rex gauisus Demetrii sententia. Scripsit huic eleazaro epistolas hec fieri demandans: et
illas cum pretiosis muneribus per legatos misit. Jam enim ptolomeus rex ad Aristeni ami
ci et necessarii sui persuasionem omnes quasi iudeos qui in Egypto seruebant liberauerat
Tenor autem Epistole quam Rex ad hunc Eleazarum misit talis est: vt Iosephus in. 12.
testatur Sententiam tuam que secus nos erat libertate donandi arbitrans deo hoc esse iudicium
Et quosdam militie nostre assignauit: alios vero quorum fidem probaueram in palatio meo
constituit: leges autem vestras in Bibliotheca nostra ponere decreui. Bene ergo facies mit
tere nobis viros seniores et doctos qui valeant earum Interpretationem caute nobis reli
quere Transmisi modo argenti. 100. talenta pro Imolationibus faciendis. Et separavi ad
cratheras et ligatoria facienda. 50. auri talenta et gemmas sine numero ad artificum optio
nem: tu manda nobis que ex eis fieri volueris quod gratius amplectemur. rex autem vna
cum epistola interpretibus receptis in Beniuolentie signum principi sacerdotum Eleazaro
destinavit lectos decem cum aureis pedibus: et convenientem eis supplectillem et Calicem
talentorum triginta. Insuper et stollas decem: et purpuram: et coronam decoam: et multa
alia deo celi deuouenda.

277

4923

Septuaginta interpretes florent.

Eleazarus vero ad regem mittens quod postulabat: ita scripsit. Ad interpretandam legem quam
pro tuis comodis accipere postulas: elegi viros sex ex vna queque tribu doctissimos quidem
quos direximus legem ferentes. Tunc autem pietatis vel iusticie erit: vt post legis transcrip
tionem eam ad nos caute cum portitoribus remittere. Nomina autem Seniorum ab Elea
zaro ad regem missorum exprimere opus non est. Cum venissent ergo Seniores septuagin
taduo ex hierosolymis ad regem in Alexandria ab eo honorifice et benignissime suscepti
sunt. Ostenditque regi legis rotulo in quo litteris aureis conscripte leges continebantur: et
rex de codicibus percunctabatur. Cum vero reuelassent et ostendissent membrane tenuita
tem: vel incomprehensibilem eorum compaginem rex miratus est quod ita fuissent compa
cta. Atque ita eis gratias agens Sigillos in singulis cellulis reclusit mandans eis omnia ministra
ri. Qui in. 72. dies legem de hebreo in grecum transtulerunt: sic quidem concordantes in translatione eadem
quod vt diuus patris aug. in. 18. de ci. dei. c. 42. testat: sine aliqua verborum aut sensus dissonantia
illam transtulerunt: quam ab vniuersis iudeis qui tunc in illis reperi sunt locis auditam et ap
probatam Demetrius ad regem obtulit. Videns ergo rex que gesta sunt et relectis legibus
et sensum: atque sapientiam seniorum obstupuit: et ad Demetrium sermones fecit quod ira
mira esset legis latitudo: quod nemo neque historiographus neque poeta meminisset ea. Es

vocans ad se Interpretēs gr̄as egit: et remisit eos donans unicuiq; optimas tres stollas: Et Auri talenta duo: et calicē unius talēti et totū puinatoriū: rogauitq; eos ad se de iudea frequēt̄ proficisci. Illi autē (edocto rege de unius dei cognitione et regni gubernatione bene dicētes eidem) cum muneribus plurimis ad Eleazarum regressi sunt. Et licet postea alij sub nouo testamento: vt infra dicitur: fuerint translatōres qui de hebreo similiter translulerūt sicut Aquila, Simachus, Theodotion et Quinta editio cuius auctor ignorat: his tamen omnibus septuaginta hī interpretes preferuntur. Nonissimus oīū diuus hieronymus vir doctissimus et trium linguarum cognitione clarissimus eam ex hebreo latinaz nobis fecit Cuius literarū laborem: vt inquit Augustinus: quāuis Iudei contendant esse ceteris veri orem: ecclesie tamen christi tot hominum auctoritati neminem Judicant preferendūz hec augustinus vbi supra:

4927 272

Tolomeus philadelphus secundus Egypti rex: āno. 323. Iudaeae captiuitatis olym piade autē. i. 24. Egyptiis regnare cepit et regnauit ānis. 38. Sic cum ptolomei lagi filius minimus fili^o eēt p̄tra Jus gentiū ante mortē regnū cessit. Lius nō mior in accipiēdo fauor q̄z p̄ris in tradēdo regno fuit. Et iter cetera: vt Iustinus tradit: p̄ris et filiū mutue pietatis exēpla: et ea res amorē p̄p̄li iuueni conciliauit: q̄ p̄ regno publice ei tradito priuatus officiū regi iter satellites fecerat: oīq; regno pulchrius regis se esse p̄rem duxerat. Sic quippe cū oīum sciaz doctissimus eēt. et Stratonē phm̄ preceptorē habuisset etiā leg: Iudeoz interpretatus est et Bibliothecā illā toto orbe terrarū notatissimā Bibliy othecā p̄struxit que vsq; ad primū Alexandrinū cum Romanis bellum perdurauit. Sic famulantes in Egypto: sicut diximus: iudeos a seruitutis vinculo resoluit vsq; ad centū viginti milia: et eos in hierosolimam remisit et vasa votius Eleazaro pontifici pro diuinis scripturis habēdis hierosolimā misit: quas in eadē sua Bibliotheca collocauit. Huic Veronica mater fuit cui a philomene regis prefecto: vt testatur plinius li. vltimo naturalis historie: ropatiū importatū fuit: q̄ illi mire placuit eo q̄ ingentis precij et magnitudinis esset: ex quo postmodū: vxori sue nomie Asinoe statua facta fuit: quatuor. s. cubitoz et sacrata in delubro qd aureū cognominabat. Ex qua suscepit ptolo. Euergetē et Veronicā filiā: quam Antiocho vxorē dedit qui. s. Seleuci filius erat.

Ptol. philadelphus

4929 270

Pharus Turris toto orbe celebrāda atq; permaxima hisdem tēporibus: teste plinio li. 36. naturalis historie: a ptholomeo philadelpho sup quamoz cancris vitreis apud Alexādrīā ī mari p̄dita est vt. s. nauigātibz in nocte lumē exhiberet que tam pulchra tamq; insignis hita fuit: vt iter septem mūdī spectacula connumerata sit. Illā tam quidā alij ab Alexādro magno Alij a Sostrato Snydio extractā dicūt: que fuit altitudinis passuū. 20. et palmis suphabundabat. Et p̄pterea ouidius li. 2. siue titulo ad Isim ostendit dicens. Que colis et memphi palmiferamq; pharon.

4930 269

Antioch^o Sother. Seleuci regis fili^o secundus Syrie rex. 4. regni philadelphia. Syrie et asie regnare cepit: et regnauit ānis. 19. ab isto reliqui Syrie reges Antiochi cognominati sunt.

4931 268

Antigonus eius nois fuus cognomēto Sognas trigēsimusquintus macedonū rex. 5. regni philadelphia āno post multas regū tēpestates Macedonibus regnare cepit: et regnauit ānis. 36. Sic regno p̄rno e tyrannoꝝ manibus sublato in Syriam mox vbi Demetriū p̄ez audierat mortuū cū multis nauibus adnauigauit. Sed cū prope Insulas puenisset patris Lineres: vt plutarchus tradit: ad eū sunt delati. Quos acceptos et aurata vrna iculos in pupi regie nauis in qua ipse degebat collocari p̄cepit. Post hec vero ipso cum oī classe versus Corinthū nauigante repente eidem multe occurrerunt Ciuitates: quibus illi alie coronas quas vrne imponerentur alie hoies qui lugubri veste corpus honestarēt certatim mitebant. ferebatur quippe vrna illa in magna eminentiq; pupi regia purpurea et Dyadema te ornata: multis astantibus luminibus circūsepta: qui fulgentibus vndiq; armis defuncti Imperatoris memoriam renouabant. Aderant multi tybicines inter quos ē Xenophāes modulator elegātissimus: qui incredibili suauitate sacrū canebat carmen atq; ipsi remige^o

tanta cū iucunditate fluctus ciebant; vt remoz pulsu Xenophantis cantibus respondere vi-
derent; 7 flebilem concentū efficerent magna cū sonoritate coniunctum. Cum vero prope
Corymbuz in continenti applicuissent multitudo que ad ea littoza conuenerat vbi Antigo-
num regem humilē abiectumq; ac lachrimis p̄fufum p̄spexit ingenti adolescentis miseri-
cordia comota vlulatum gemuumq; edidit incredibilem. Urnam deinde euz omnibus or-
namentis Demetriadem Cuitatem defferri p̄cepit. Illam quippe urbem a Demetrio sic
cognominatam populū veluti propriam sedem habuerunt.

Bella punica primum hic incipiunt :

260

4939

Anno. 477: ab vrbe p̄dita qui fuit duodecimus regni philadelphi ānus olympiade. s. 127.
cū iam vbiq; clarū eēt Romanoꝝ nomē 7 extra italiā nundum mora essent arma: habito
censu apud romanos inuenta sunt Ciuium capita ducēta vigintiduo milia 7.334 Quō vi-
so: a Romanis tūc primum susceptū est bellū p̄tra Aphros pro Sicilia 7 Sardinia. Cōtra
quos Apus claudius. Q. fuluū cōsulis collega electus in Sicilia ciuitate victor de ipsis a
hierone Sicilie rege triūphauit. Sequenti deinde anno Valerio marco consule Tarentini
eathinenses: 7 alie ciuitates multe ab ipso victo in Romanoꝝ fidem deuenerunt. Sequenti
quoq; anno post. M. regulū 7. L. Maniliū consules contra Amilcarem Aphroz ducem
miserunt: quē etiam magna virtute vicerunt captis eius plurimis nauibus aut fractis aut
demersis. Tres de hinc alios Aphroz duces deuicit. M. regulus multisq; occisis etiā Ele-
phantes complurimos cepit: 7. xxvij. captiuoz milia Romam misit. Inter hec in Aphri-
ca apud fluuiū Bragedam serpentem immense magnitudinis occidit: cuius corium. 120.
pedum lōgitudinis habuit. Romamq; delatum aliquandiu cunctis miraculo fuit. Tunc
Carthaginenses victi pacem suppliciter petierunt. Quam cū Regulus nisi grauissimis cō-
ditionibus dare nollet Aphri accinis precario lacedemonijs Regulum cum oi exercitu vlti-
tima p̄nitie deuicerūt. Ita vt duobus tantū romanis fugientibus. 30. milibus occisis ipse euz
quigētis captiuus i vinculis teneret. Post hec. M. Emilio paulo 7 Seruio fuluio nobilio
re p̄sulibus nauali. terrestriq; p̄elio ita Aphros supauer: vt ducētis hostiū milibus occisus
captisq; cētū 7 triginta Elephātis Carthaginēses Marcū regulū romā cū legatis suis mit-
tere decreuerint: qui Captiuoz p̄mutationē imploraret.

Marcus autē Regulus cū legatis carthaginēsisibus Romā venit suscepto p̄us ab eis iurāto
vt si Romani p̄mutationi nō assentirēt: Carthaginē rediret. Qui: vt dicitur p̄ Aug. i. de ci.
dei. c. 15. 7. 24. 7 li. 2. c. 3. libroq; 3. c. 14. ac li. 5. c. 18. : cū Romam venisset i senatu p̄traria le-
gatiōi sue p̄uasit: asserēs nō esse vtile Romāis pp ip̄z iam senē tot nobiles captiuos p̄mu-
tare Quod 7 factū est. Unde ipse Regul^o Carthaginē redijt romanis offerētibus 7 ad mo-
ram eū horātibus. Sz qz Jurauerat redire p̄celegit. Aphri vero eo suscepto p̄festiz eū
in angusto ligno clauis acutis confixo incluserunt: vbi palpebris circuncisum vsq; ad mor-
tē stare 7 vigilare fecerunt. Et; ex hoc colligere possumus Romā inter primū 7 postremū
carthaginense bellū in optimis moribus 7 cōcordia fuisse. Quod etiam Salustius noster
p̄firmat dices huius causē fuisse carthaginensiu metus. Et ideo Scipio ille nātica nolebat
oīno carthaginē eueri: vt eius metus in bonis moribus atq; concordia Romam teneret.
Nam post carthaginis euerisionem: de optima facta est pessima: quia eius boni mores tot
rentis more precipitati sunt.

248

4956

Antiochus eius nois secūndus cognomēto Theos Andochi primi filius tertius Syrie rex.
āno. 23. regni philadelphi Syrijs regnare cepit: 7 regnauit ānis. 15. Hic: iustino teste cū ha-
beret vxorē noie laodiceā: ex p̄hedere cū philadelpho rege iniro qui aduersus eū pugnaue-
rat ipsā repudiāuit. 7 eius philadelphi filiā noie Beronice: duxit vxorē ex qua nōnullos
suscepit filios. Verū post aliquod tēpus cū laodicea in viri grām redijisset nō imemor iurie
ab ipso recepte ipsum antiochū virū suū 7 filiū quē ex Beronica suscepit veneno sustu-
lit. Et quēdā regie stirpis virū noie Arthemone Antiocho simillimū dissimulandi sceleris

magna crudelitas etsi carthage-
nes p̄uicta fuit hec causa
fuit.

grā p̄ide quasi ipsum regē egū in lecto collocauit: Lūq; oēm ademisset populū ei⁹ fimōe
7 vultu cōsimili ipsuz; sefellit: Crediderūt nāq; oēs ab Antiocho moriente Laodiceam 7
eius natos sibi cōmendari: Sepulto vero Antiocho: Antiochū galericū filiū suū regiam
laodicea, regē cōstituit: At Beronica filiū puationē grauter ferēs cōfessi currū armata con
scendit: 7 p̄secuta ceneū satellitē crudelis operis mīstrū, quē hasta frustra petierat saxo p̄
strauit: ac sup̄ eius corpus actis equis iter ista contrarie partis agmina ad domū in qua
interfecti pueri corpus occultari arbitrabat perexit.

Virī disciplinis excellentes.

Zenon Stoicus phus hīsdē tēporib⁹ teste Eusebio ob ei⁹ doctrinā plurimū cognit⁹ est: Qui
inter cetera de p̄urbationū sedatione libros duos cōposuit: Itē de voluptate q̄tuor. De
diuitijs 7 gratia vnū: De hoīum vsu vnū: De siccitate: De antiqs regibus: 7 de ijs q̄ lau
dant. Ex cuius sentētijs inter notabiles hec memorabilis plurimū fuit: Sepultus apud te
sit sermo quem tu so lus audieris: Anno aut. 21. regni philadelphī vite vero sue. 80. Ine
dia consumptus interijt.

Crispus filr Stoicus phus natiōe Elius p̄ hoc idē tēpus vna cū zenone p̄dicto floruit. Qui
āno vite sue octogesimo librā adeo subtiliter cōposuit: vt ad ea q̄ ibi p̄scripsit penitus co
gnoscēda lōga vita opus eēt sic testat Valeri⁹ li. 8. Ex cui⁹ notabilioribus sētētijs hec vna
celebris fuit: Sapiēs nulla re eget 7 cū mltis rebus illi opus est: E ̄ stulto nulla re opus
est. Nulla. n. re scit vti: sed oibus eget. Hi aut duo Stoice secte auctores 7 inētores fuerūt
Quoz; snia erat posse oīum p̄urbationū e mētib⁹ hoīuz; eradicari: Et hoc idē sēserāt ve
teres Academicī: Multe nāq; fuerūt Stoicoz; sentētie: iter quas he p̄cipue sūt. Id sum
mū bonū esse, qd̄ honestū est: Nihil deesse ad recte viuēdū ei in q̄ virtus est. Sultus fm̄
cōsdē oīa vitia: habet: sed nō i oīa natura pnus est.

Polemon atheniēsis phus hīsdē tēpib⁹ agnoscat: q̄ laertio teste cū Iuuenis eēt admodū lu
bricus 7 ipudicus fuit. Sed cū ex c̄ p̄dicto aliqñ ebrius cū sodalib⁹ Xenocratis scholaz; te
rupisset: vbi eius de pudicitia orationem audiuit: ita se ipsum collegit: vt dimissa luxuria
industria ac studio ceteros vinceret eidēq; in scola succederet erat: nāq; hic a natura vrbā
nus adiuncta seuera constantia. Nec quempiam sedendo sed deambulando docebat: Et
p̄pter summū p̄bitatis studium i ciuitate semper honoratus est. Olympiade aut. 127. ve
tulus ex hac vita migrauit.

Aratus Asian⁹ poeta clarissim⁹ hac tēpestate vt Eusebi⁹ scribit floruit: Hic primo Odyssēā
homeri a zenone stoico didicit eruditusq; factus apud Antigonū Macedonie regē quo
aduxit morā traxit: vbi cū Astrologie nō ignarus esset de Astrologia librū scripsit elegā
tissimū: dicere Licerōe li. p̄mo de oratore. Cōstat inter doctos hoīes ignaz; Astrologie or
natissimis atq; optimis vsibus Aratū de celo stellisq; dixisse 7 cōscripsisse.

Strato lāpsaceus phus eloquētissimus philadelphī regis p̄ceptor a quo 7 talētis trecētis
donatus fuit p̄ hec tēpora claruit: Qui i physica speculatione p̄ceteris diligētius specula
tus est: vn̄ 7 physicas p̄ Antonomasiā appellatus est: Scripsit aut de regno li. 3. De iusti
tia. 3. De Dijs. 3. De Magistratibus. 3. De regia phia. De fortitudine. De Lelo: 7 de mul
tis alijs rebus: fuerit aut octo Stratonēs: p̄mus Isocratis auditor: Scdus hic ipse: Ter
tius medicus: Quartus historicus scriptoz; gestoz; philippi 7 perse q̄ ̄ romanos bella ges
sere: Quintus poeta Epigramatū: Sextus Antiquus medicus: Septim⁹ peripateticus q̄
morā traxit Alexādic.

Silphō megarēsis phus hīsdē tēpib⁹ floruit hūc: 7 imitationē 7 eloquētia. atq; sapientia tan
tū alios p̄cessisse dicūt: vt pap; abfuerit quin oīs grā in illū intēra in Megarā transisse di
ceretur: Licerō vero li. de laro dicit: illū fuisse hoīem acutū maxieq; suis tēporibus appro
batū. Qui cū capta aliqñ esset eius p̄ria: 7 oibus eius bonis amissis solus nudus euadēs
interrogaret an oīa pdidisset. Respondit. Oīa mea bona mecū porto: p̄ceroze enim illa nō
in scapulis se gestare dicebat.

Crates Atheniensis academicus phus Polemonis pdicti auditor eiusq; i scholis successo- 245
his tepozib' teste Eusebio floruit: hi namq; magister et discipulus adeo se iuice amauerit
vt pro laertij sententia eade' semper studia sint consecuti et mortui eodem sepulchro sepul-
ti: Quos Antagoras in hanc sententiam versibus adornauit: Hoc tumulo Crate ac Po-
lemonem conditos fatere: Qui transis o hospes viros consensu animorum precipuos,
quorum diuino ex ore doctrina manauit: sacra viteq; mundicies sapientie adiuncta: ha-
buit hic crates discipulos memorabiles. inter quos fuere Arcefilaus. Dion et Theodo-
rus.

Crates alter phus theban' fuit q' etia' his ferme tepibus floruit. Diogēis discipulus quē ol-
uus hieronymus scripsit magnū auri pōdus in mari iecisse dicens. Abi a me diuitiaz ve-
nenū: Nā vos potius mergā q' ipse a vobis demergar. fuit aut' anteq' Lynicus fieret vir
diues q' nōnullos ex suis eū a pposito auertere conantes baculo psequēbat: Obijt dentq;
senex et admodū incuruatus: aliq' q; multi exire crates: quoz vnus orator ex Isocratis
familia: Alter valloz effossor. q' cū Alexandro militauit: alius phus peripateticus: al' Seo-
metricus: alius poeta epygrammatū: alius achademicus.

Erasistratus atheniensis medicus fm Eusebiū his tepozibus floruit: hic cū ex aristotelis fa-
milia natus esset etia' eximius medicus euasit. Qui cū antiochū regē ex grauissimo mor-
bo sanasset a Ptolomeo rege eius filio cēnū talētis donatus est vt testis est Plinius libro
vigesimalono naturalis historie.

Licon troadesis phus p hec tepora clarus habet: vir qdē eloquēs et i educādis instruendis' 243
q; pueris maxime idoneus. Dicebat enim necessario adiungi pueris pudorē et laudis stu-
diū velut equis calcar: fuit hic dum vixit habitu mūdissimus: et vestium incredibili mun-
ditie atq; nitore. Et cum esset corpore fortissimo pile ludo se exercuit: Teuit aut' schole p-
cipatū annis. 44. tandē fessus podagze morbo anno vite sue. 74. interijt: fuere et aliq' Li-
cones: primus pythagoricus. secūdus hic ipse: tertius verifcator: quartus Epygrammatū
artifex.

Timon Apolloniates phus hac tepestate floruit hic dum Iuuenis esset mltis' obscenit' ti-
bus se inersit. postea fact' vir (licet egenus) repudians vitijs i calcedoniā iuit: ibiq; pōpaz
et oratoriā artē didicit atq; exercuit. Ob que carus ptolemeo philadelpho fuit: Scripsit
aut' diuersa poemata. Tragedias. f. 60. Comedias. 30. et multas Satyras: fuit et alius Ni-
ceus phus. aliq; orator studiosus.

Romanorum naufragium.

Anno vigesimalono regni ptolemei Olympiade aut. 131. Romāi. Gn. Seruilius: et L. Sem- 242
pronio Blefo cōsulibus fm Eusebiū: et Liuiū i sexto cū. 260. nauibus nauali plio Cartha-
ginēses superarūt et multas eoz vires ceperūt. f. ex lybia: sed cū optimis spolijs redeūtes
naufragiū ingens passi sunt. vbi adeo eos calamitates oppressere vt senatus Ro. decreue-
rit ab maritimis plijs se de cetero abstinere: Quo quidē anno argentea nūmus p̄mū in
vibe fm predictos signatus est:

Danales Elezari pōnficis patruus decimus Judeoz pōtifex āno. 30. regni ptolemei p̄n- 241
cipatū sacerdotij suscipiēs sedit ānis. 31. De quo nil memoria dignū iuenimus.

Pax romanoz cū Carthaginēsis

Romani Claudio pulchro: et S. Julio cōsulib' tertio et trigesimo regni ptolemei anno a 238
Carthaginēsis supati: ex ducētis viginti nauib' quas in mari hēbāt vix cū. 30. effuger' po-
tuere: Quia nonaginta cū pugnatoribus capte sunt et relique demerse: et vnus cōsulū su-
giens naufragio classē amisit: Ea qdē victoria aphri elati facti sequēti āno i Italiā nauī-
gātes vniuersa littoza puagarūt et multa dāna Italis stulerūt: sed et. 23. belli punici anno.
S. Lucretius cōsul cū eius Collega aulo posthumio ex senatus mādato cū trecentis nauī-
bus p̄ qdringentas aphroziuz pugnauit victozq; euadens. 70. eozum cepit: et. 23. demersit:
atq; 13. milibus occisis. 31. hostiū milia cepit: Ex quo factū est vt infinituz prope auri et ar-

4954

4956

4957

4958

4961

genti pondus in Romanoꝝ potestatem redactum sit: Ueꝝ q̄dem ea in pugna ex classe romanoꝝ solū, 12. naues demerse referunt; Quo bello aphzi atrini: pacē a Rōanis petere: Que hac cōditōe cōcessa est: vt captiui vtriusq; suis redderent 7 Sardi romāis deinceps parerent: Sub his etiā cōditionibꝫ Carthaginēses pacē cū Rōanis obtinere: vt romanis p̄ cōtinuos. xx. annos tria argenti puri talenta p̄soluerent.

4962

337

Diero Syculoꝝ Dux 7 postea rex: his tēporibus vt Liuius scribit in romanoꝝ amicitiam venit: De q̄ Justinus noster in. 24. Epitō. memit dicens. In eo fuisse pulchritudinē corpis atq; admirabiles vires: Eratq; p̄terea eloq; blādus: in negotio iustus 7 i imperio adeo moderatus: vt nihil (ab ipsa sua Iuuetute) nisi regnū ei deesse videret. Quibus doctibus ita ornatus a Syculis 7 Carthaginēses p̄mū Dux cōstitutus, moꝝq; victoria obiecta oīꝫ ciuitatū fauore Syclie rex creatus ē vt Justinus vbi supra multa cōmemorat.

Parthoꝝ regi principiū.

Et p̄mo parthie descriptio.

Parthia nāq; Asiē regio p̄maxia est. 7 olim Orientalis Scythie pars fuit: Que (vt p̄tolomeo placet) ab ortu Asiā habet: Ab occasu Masdoranū monte: Ad meridiē Carmanicā deserta: Et a septētrione hyrcaniā: Julius autē Solinus: parthiā diuidēs. dicit habere a meridie rubrū mare 7 claudi bycano solo: parthiūq; iperū conscribēs diuidit in 19. regna: Et. xi. sup̄iora ab Armenico limite 7 Caspio litore incipiētia ad terrā Scythicā possecta cōcordes esse cū reliquis inferioribus: strabo vero refert parthoꝝ loca optima esse: 7 montibus clausa: sed montes frigidissimi cum sint pianiciem habent admodū calidam: parū tamen idem strabo parthiā ab initio fuisse dicit: sed tēpus successu auctam: Lamēnaq; 7 Comā ac totā fere regionē vsq; ad caspias portas 7 argos atq; Tapiroos que prius medozum erant ad parthos transisse atq; alia loca complurima postea inter parthos conscripta fuere: Parthi autem bellaces sunt 7 a Scythis ortū habuere: qui 7 p̄pter preclara in bello facinora adeo claruere: vt finitimis semper aliquid ademerint: eorūq; imperium ita auxerint: vt vim scythis multam attulerint. Eoꝝ autē sermo ex scythico Medoꝝq; mixtus est. Omnes quippe equitare 7 sagittare liberos suos magna industria docent: pugnantes procurentibus equis aut terga dantes sepe fugam simulant vt incautiores insequentes habeant: signū hī in p̄lio non tuba sed tympano dant: nec pugnare diu possūt de quibus lucanus poeta sic ait.

Pugna leuis: bellūq; fugas: turmeq; vagantes Et melior celsisse loco: q̄ pellere milis: Illita terra dolis: nec martē cominus vniq; Ausa pati virtus: sed lōge tēdere neruos. Et q̄cūq; velint permittere vulnera vultis: His nāq; auri argētūq; nullus nisi in armis ē vsus: Uroꝝ dulcedie libidinis singuli plures habent: Nec vlla adulterio delicta grauius puniunt: propter quod feminis conuiuiū viroꝝ non tantū interdicit sed etiam cōspectū Quare Macrobius dixit: Parthi cū cōcubinis nō cū cōiugibus conuia inēit. tāq; has in vulgus p̄dare 7 lasciuire deceat illas nō deceat: Un̄ lentulus ad Luchanū li. 8. eos adeo libidinos dixit: vt reiecto nature pudore cū sororibus filijsq; misceant: ait. n. Tot seminis cōplexibus vnum: Non laxat nox tota marem: iacere sorozes: In fratrum thalamos: sacra q; pignora matrū: Sepultura autē istoꝝ hoīum 7 maxime vulgi aut canum aut auiūm lanatus est: Nuda demum ossa terra obruūt: Horum ingenia timida: seditiosa: fraudulenta: procatiaq; semper in externos aut in domesticos motus inquieti principibus enī suis non pudore sed metu obediunt: in libidine p̄iecti: in cibis parci: iudes dicti promissiq; nulla nisi quatenus expediat: hī parthi p̄mo Assyrijs: postea Medis: Deinde persis. Quarto loco Macedonibus: Post vero mortē Alexandri magni: vt sup̄dictū est. Macedōes inter se ciuili bello contendentes. Eumeni se tradiderūt eoꝝ victo ad Antigonum trāsire: Post hunc autē a Nicanoꝝ Seleucoꝝ ac Antiocho possessi sunt: Demū his temporibus arsace auctore a Macedonibus defecere 7 hoc p̄pter eoꝝ discordias. Nullum enim est tam grande imperiū quod ciuili discordia nō euertat. Et propterea pulsus predictis p̄

mus ibidē regnauit Arsaces.

Arsaces igit p̄dictus p̄mus horū parthorū rex. 133. Olympiade quē sinit. 37. regni ptolomei
annus huiusce gentis ip̄erū sumpsit: a quo postea reliqui reges arfacide dicti sunt: Nam
sicut Albani reges omnes a Siluio Enee filio dicti fuerunt Siluij ⁊ Romani imperato-
res Augusti vocantur: Egyptijq; Ptolomei: sic parthiani isti Arsacide ab Arsace isto p̄mo
eorū rege: cui⁹ originem Iustinus noster incertam esse dicit: Dic namq; ex latrocinjs viue-
re solitus accepta opinione q̄ Seleucus a Gallis Asianis victus esset: cum predonum ma-
nu: Parthiam ingressus ibidem mox prefecto regionis oppresso: ⁊ ipsum imperium inua-
sit ⁊ dominio aliquantarum ciuitatum positus est: Paratoq; gr̄adi exercitu statim ab ad-
uersarijs se tutatus est: Quibus omnibus sublati: libertatem huiusce gentis conque-
siuit: atq; formam viuendi vniuerso regno dedit: Nam magistratus constituit: qui belli
ac pacis vniuersa regni acta gererent. ordinatoq; optime regno in matura senectute de-
cessit.

Arsaces huius nois secundus predicti filius patre defuncto in regno successit: qui aduersus
Antiochum Seleuci filium cum centum peditum milibus ⁊. xx. milibus equitum exerci-
tū duxit cōtra quē tāta virtute pugnavit: q̄ (vt Iustinus scribit) ad postremū in societatez
eius defecatorie reciperetur.

Phabatus Arsaces hui⁹ filius tertius parthorū rex fuit. Qui in regno q̄ndecim ānis actis
decessit: Relictis post se Maarde: Mitridate ⁊ phraate filijs. Quorum maior Maardes
Mardos bello domuit ⁊ eorū regē suo subiecit impio. Nec multo post quāuis multos re-
liquisset filios decedēs fratres instituit heredē: Mitridates autē regno suscepto mox aduer-
sus Medos bellū gessit. Victoriāq; potitus ⁊ viribus auctus phraatē germanū suū Me-
die regionē preposuit ⁊ helymeorū gentem regno suo adiecit impiūq; parthorū a Cauca-
sio monte vsq; ad flumen Euphratē protulit. Nec minor Arsace proauo suo gloriofa sene-
ctute decessit relicto phraate filio herede: Qui cum Antiocho regi bellum inferre statuis-
set Scythaz motibus ad sua defendenda revocatus est: profectusq; aduersus Scythas hy-
merum quēdā ad regni tutelam reliquit. Qui oblitus vicarij officij tyānica crudelitate
Babylonios multasq; alias Ciuitates impotune vexauit: Ipse autē phraates ducto p̄tra
Scythas exercitu obrūcatur: In cuius locū Archebanus eius patruus est constitutus:
Qui ⁊ belli Thegaris illato in Brachio vulneratus statim decidit: Mitridatesq; filius suc-
cedit: cuius ob res bene gestas magnus cognominatus est. Uex p̄pter crudelitātē a Sena-
tu parthico pulsus est: Cuius regnū cum herodes frater occupasset: confectum cum exerci-
tu Babyloniā in quam Mitridates confugerat iuit. ⁊ diu eam obsedit: qua tandē capta
etiā Mitridatē fratrem ibidē necari iussit: Deinde cū Romanis bellū gārens Crassum Con-
sulē cū oī exercitu deleuit: Uex postea exercitus herodis filij a Cassio Crassi q̄store cū oī-
bus ductibus trucidatus est. Herodes autē cū. 30. filios ex varijs pellicibus haberet abvno
eorū tandē interfectus est: Deniq; Tiberij Cesaris tēpore Germanicus Drusi filius ⁊ Cali-
gule pater. De istis partibus clarū egit triūphū.

P. Euer-
getes

Tolomeus Euergetes philadelphi p̄dicti filius: tertius Egyptiorum rex: āno. 2. 133.
Olympiadis q̄ fuit trecētesimus sexagesimus primus iudaice captiuitatis: post p̄rem
Egyptijs regnare cepit ⁊ regnauit ānis. 26. Dic in vltionē sororis Beronice Antiochū Ba-
lericiū quā idē ⁊ ei⁹ mater Laodicea regno puauerat (sic Iustinus li. 27. scribit) Syriā Li-
liciā ⁊ Asie partem deuastauit innumera inde spolia exportans. inter que etiā Deos quos
Cābyles in persas transtulerat reuexit.

Antiochus Halericus eius nois tertius: quartus Asie ⁊ Syrie rex. eo quasi āno q̄ ⁊ Euer-
getes regnare cepit ⁊ regnauit ānis. 20. Dic mortuo p̄re cū p̄mū i locū eius sussectus esset.
horātē matre que phibere debuerat Beronicem nouercā suam Egypti regis sororez cū
paruulo filio interfecit. Quo scelere perperrato ⁊ infamie maculam subijcit ⁊ ptolomei
bello se implicuit: Quapp̄ multe eius regni ciuitates ipsius crudelitate cōmote ab ipso de-

234 | 4965

235 | 4966

fecere prolomeoq; se dedidere: Quippe nisi prolomeus domestica seditiōe in Egyptū reuocatus fuisset; totū huius Antiochi regnū occupasset. Tātū illi odiū illud paricidiale scelus attulerat. Verūm prolomeus postmodū illū occidit duob; filijs sceleuco ⁊ Antiocho magno supersticijs derelictis.

Onias eius nois secundus Simonis iusti filius. xi. hebreoz; pōtīfex post Manasē pōtīficatū suscipiēs sedit ānis. 9. Hic Onias (vt Iosephus li. 12. ait) paruulus mēte ⁊ pecunijs avarus existens pro populo regibus vectigal: quod p̄res eius ex p̄p̄ijs dabant. i. viginti talēsa pecuniar; non reddens ad iram prolomeū cōmouit ⁊ mittens in Iudeas legatū cōmīnabatur multa mala inferre nisi tributa acciperet. Nec propterea Oniā p̄pter eius avaritiā regis verba flectabant: vnde ⁊ iudei turbabant: Quod audiens Iosephus vir inter suos nobilis thobie ex Onie sorore filius inuito Onia ex cōsensu iudeoz; ad prolomeū accessit: q̄ non modo pacē cū eodē reformauit: sed etiā p̄p̄ aīngētes virtutes atq; obsequiā illū Ducē Iudee ⁊ finitimaz; regionū cōstituit: Is. n. Onias postq; predictū tēpus sedisset: defunctus est p̄ncipatū sacerdotij Simoni filio derelinquens.

Mediolanū cum tota Emilia ⁊ Liguria a Romanis capitur.

Dis tēporibus. L. Cornelio Lētulo: ⁊ Fulvio Flacco p̄sulib;: Romāi itra Italiā ⁊ Ligures et spadanos bellū sumpserē: ⁊ p̄mū cū Mediolanēsisibus ⁊ Liguribus pugnātes ad. 23. milia l̄terfecta sunt ⁊ q̄ncq; milia capta cū q̄b; Romā veniētes (vt Liulus ait) triūphauerē: Deinde vt idē refert haud multo post Emilio cōsule cū ducenta milia Galloz; ⁊ Romanos alpes transissent. idē Consul ⁊ eos congrediens quadraginta milia eoz; cecidit ⁊ vniuersa Italia Romanis cōsensit: Propter qd̄ Emilio a Senatu decretus fuit triūphus: Galloz; quidē (vt Euerpius scribit) animi feroces sunt. eoz; corpora in p̄ncipio plusq; humana. Sed exp̄nento deprehēsum est: q̄ eoz; virtus sicut p̄mo impetu maior q̄ viroz; est ita sequēs minor q̄ feminaz;: Alpina (inquit) corpora albēni celo educata: habēt quoddam niuib; suis simile: cū mox calore pugne statim in sudores eunt: ⁊ leui motu quasi sole laxant: Nā namq; M. Bruto Duce iurarūt nō prius Balteos se posituros q̄ capitolij incenderent: quod ⁊ factuz; est: Nam victos eos (sicut Liuius tradit) Emilij in Capitolio descinxit: ⁊ Balteos deponere coegit: Post aliquot autē ānos itez; intra Italiā ⁊ Gallos pugnatum est: ⁊ id bellū finitum est regnantibus. M. Claudio Marcello: ⁊ Sn. Cornelio Scipione cōsulibus. Quia Marcellus ingentes galloz; copias peremit: ⁊ inter multa insubriū oppida que idem consul ad deditiōē redegerat etiā Mediolanū florētissimā vrbē excepit. ⁊ grandē ex ea p̄dam Romā pducens de eis triūphauit.

Lolica ad Romanos defecit.

Sequēti āno (vt Liuius scribit) Carthaginēses cōtra Romāos bella reparare tēptātes Sardos ad rebellādū subornarūt: Uez; postea legati Carthaginēsiū Romā veniētes pacē ipepetrauerūt. Titus autē Mālius Torquatus cōsul factus de coris triūphauit. Quib; gestis Romani cū oibus pacē haberūt qua cōfecta nullū deiceps Rōanis illatū est bellū: Quod eis post Romā cōditā semel tātū. p̄tigit: Numa. i. p̄p̄ilio regnāte.

Demetrius Antigoni regis filius. 36. Macedonū rex āno. 3. Euergetis Macedonib; regnācepit ⁊ regnauit ānis. x. Hic cū adhuc admodū puer esset: ⁊ pater suus cū spartis bellū gerens victoriā obinuisset decreuissetq; etiā Atheniēsisib; bellā inferre ab Alexādro Pyrrhi regis Epyrrotaz; filio supatus vna cū exercitu etiā regnū amisit: Sed Demetri; hic sumptis virib;: p̄fe fugato: nō solū amissam Macedoniā recepit verū etiā ipsum Alexādrum Epyrri regē regno spoliāuit: Tāta. n. tūc erat militū nobilitas vt reges vicisim nūc epules nūc reges viderent: Quib; optime gestis sorore Antiochi Sallerici duxit vxorē: sed mortuo Alexādro epyrri regis: repudiata p̄ma: p̄curatione Olympiadis m̄ris Pirrhii filiam suā duxit vxorē: ⁊ ob hoc grā acq̄sita iniurias filioz; Alexādr̄i defecit. P̄tor. vō vxor soluto m̄rimonio ad fratrem Antiochū cōcessit ⁊ eū in mariti bellū ipulit: sed post multa bel

la Demetrius hic vita decidit Philippo filio paruulo relicto; cui Antigonū dedit turozē. Antigonus eius nois tertius; trigelimusseptimus Macedonū rex; 13 regni Euergetis āno regnū accipiens regnavit annis. 15. Qui mortuo Demetrio p̄dicto ei^o vxore accepit in cōiugē sed se regē dixit; sed cū ad id p̄ficiēdū plurimū laboraret seditio maxima suborta est: Quo audito Antigonus p̄cessit in publicū; 7 Dyademate in vulgus p̄iecto illud alteri dari rogat; qui aut imperare illis nesciāt, aut cui ipsi parere sciant; se autē adhuc illud regnū inuidiosum non voluptatibus; sed laboribus plenū sentire: Postea populo beneficia sibi collata cōmemorat. s. quō socioꝝ defectionē vendicauerit; quomodo Dardanos Thesalos q̄ exultantes de Demetrii morte cōpescuerit; 7 deniq̄ quomodo eoz dignitatē nō modo defendauerit; sed etiā auxerit; Quib⁹ verbis populus pudore p̄mōtus illud recipere iubet Sed tā diu illud recipere recusauit donec de seditionis sumptū ē suppliciu. Sūptūq̄ regno confestim Spartanis bellū intulit. Qui nō soluz pro illibata libertate; s; et p̄ oīuz salute 7 Macedonas certauerāt; vtiq̄ spartani nō ipsi tantū; verū 7 coniuges liberiq̄ magno aio fortunā tulere: Nemo q̄ppe eoz in Acie saluti peperit nulla amissum coniugem fleuit; Quin 7 filioꝝ mortē senes laudabāt; patribus in acie cesis filij q̄ gratulabant: Inter hec Clemenes Sparthanoꝝ rex post multas hostiū cedes cū sibi tantū quattuor milia ex pugna sup̄fuisse cōspexisset; ductus secū Lōiuge ac filijs in Egyptū ad ptolomeum concessit a quō honorifice exceptus diu in sūma ipsius grā vixit; sed ptolomeo Euergete mortuo eius filij ipsum cū oibus suis interfecit: Antigonus autē hic spartanis cesis ab vrbis direptione milites p̄hibuit; veniamq̄ iis q̄ sup̄fuerant dedit; dicēs se bellū cū Cleomene; non cū Spartanis suscepisse; cui⁹ fuga ois finita est ira: Nec multo post. 7 ipse decidit: regno philippo pupillo tradito.

Joseppus Iudeus vir bon⁹ atq̄ magnanim⁹; q̄ populū Iudeozū de paup̄rate 7 debilitate ad clarissimas rez cās p̄duxerat hoc āno postq̄ viginti 7 duob⁹ ānis Syrie 7 phēicis 7 Samarie tributa disp̄sauerit; relicto hircano filio defunctus est.

Hircanus autē hui⁹ Joseppi filius post patrē in disp̄satione tributozū ptolomei in Syria 7 alias puincias successit: Vir etiā ab ipsa pueritia mirabilis virtutis atq̄ ingenij; quē pater ex pantomia fratris filia suscepit q̄ cū adhuc terūdecimū ānū ageret demonstrauit maximā fortitudinē 7 ai prudētiā; adeo vt magnā fratrib⁹ suis excitauerit emulationē: Pater autē suus volēs cognoscere adolescētis virtutē misit illū viā duozū dierum in solitudinez ad seminandū cū tercētis iugis bouū celans lora quib⁹ ligarent; Quod videns hircanus; quoddā virile excogitauit; 7 manus etate sua; Quia decē iuga occidere fecit; 7 carmeres q̄ dem bubulcis suis distribuit; pelles vero eozū diuidēs lora bouū fecit; p̄ que boues ligarentur 7 hoc modo seminauit terrā quā sibi pater seminandā cōmiserat; 7 ad patriam reuersus ab ipso p̄pter prudentiā 7 mentis argutiā plurimū dilexit; tamq̄ solū p̄prium filij: vni; p̄pter quod fratres eius nimīū contristabant: Inde illo tēpore cuz ptolomeo regi natus esset puer 7 oēs Syrie p̄ozes in Alexandriā cū maxio apparatu ad celebrādū natalis pueri diē p̄pararēt pater senio cōfectus ire p̄hibebat: Recusantibus autē ceteris fratribus illo ire hircanus adhuc q̄si puerulus se iturū obtulit dicēs etiā se i via nō multas pecunias opus hēre; mō in Alexandriā Ep̄lam ad disp̄satorē suū daret; quatenus ei pecunias p̄beret ad cōpationē eozū que optia vel p̄ciosa posset iuenire: Qui Joseppus pater opinat⁹ decē tm̄mō talēta sufficere ad sūptū regij muneris scripsit disp̄satori suo i Alexandriā hircanus at accipiēs Ep̄laz Alexandriā prexit 7 illā disp̄satori p̄ris p̄ozexit: Et ab eo mille talēta expetit: Frat⁹ autē disp̄sator icrepauit adolescētē q̄si volētē luxuriose viuer. Tūc adolescēs furore cōmor⁹ disp̄satorē in vicula cōiecit; pp̄ q̄ disp̄sator dedit ei mille talēta si a viculis absolui debebat; acceptis vō pecunijis emit cētū pueros 7 totidē puellas lras scientes 7 obtulit pueros regi cū singulo talēto puellas at sūr regie cū singulo talēto: Cūq̄ ad regis cōiuiū iuitatus discubisset vltim⁹ oīum i viliozi loco cōscedit; 7 i certissum pueri oēs cōiuiē ossa ciboꝝ ante eū ponebāt ipse autē hoc vidēs tacebat. Cūq̄ venisset rex i cō

decem millia talentoz quotannis persoluerat: Annibalem etiam traderet: qui belli con-
citatoz extiterat: Antiochus itaqz inter reliquos obsides filiū cognomento Nobilē Ro-
manis tradidit: et versus Thaurum mōtem secessit: quo facto Annibal ad prusiā Bythi-
mie regē confugit: Cumqz idem Antiochus thesauri cupiditate a sacerdotibus fallaciter
pmissi perfidē intrasset in fano Nance seu fortune ab ipsis sacerdotibus tādē perēptus ē.
et ab ipsis mēbratim cōscisus e tēplo piccus est: vt patet. et Machabeoz. ca. p̄mo. Un̄ oēs
benedixerunt deū q̄ perdidit impiū.

Colossus ingēs Solis simulacrū a clare lydo statuario fabricatū hoc ānoteste Eusebio) 210
āno a p̄structione sua. 56. apud Rhodū insulā terremoru corruit: Erat q̄ppe (vt Plinius re-
fert) Statua admiranda altitudinis cubitoz. 70. turribus equipperanda: Cuius digiti vt
idem Plinius testatur maiores erant plerisqz statuis: Ex cuius quidem statua Soldanus
Egypti rex cū postea Insulā inuasisset nōgentos Lamellos honoratos ipsius Ere: quā ter-
remotu cōfractā inuenit in Alexandriā trāsmisit. Id. n. vnū e septē mūdi miracula et q̄dez
maximū fuisse omnes testantur.

Viri disciplinis excellētes.

Jesus filius Syrach natione hebreus: his tēporibus (Eusebio teste) apud hierosolimā multa
sciētia et rez experientia habet clarissimus. Qui et libzū noie Ecclesiasticū: quē hebrei pa- 209
narethos vocant cōposuit: in quo de oi virtute tam theologica q̄ polytica pulcherrime
tractat: Quē ideo Ecclesiasticū noiauit eo q̄ de totius Ecclesiastice discipline religioseqz
cōuersationis magnā curā habere v̄sus fuerit. Oēs namqz Salomonis libzī. s. pu erbio-
ruz: Ecclesiastesqz: ac Lāticoz: necnō et sapiētie ac Ecclesiasticus iste apud Ecclesiā Sapiē-
tie libzī cōiter appellantur: tum qz specialiter sapiētiā doceant: tumqz qz qui eos nouerit
obseruaueritqz vere sapientes dici possunt.

Diogenes stoicus: p̄ hec tēpora floruisse credit: Qui licet ex Seleucia fuerit pp̄ tñ Babylo-
nis vicinratē dicitur est Babylonius.

Diogenes vō magnus phus Synopeus genere supioribus dieb. s. ptolomei philadelphi
tēporib. obiit: q̄ app̄ime oēs voluptates et cupiditates a se abdicauerat: Et p̄pterea du-
plicē tñ pallio pp̄ frigus vtebat. Peraqz pro celario habuerat et Alauā pro co: pusculi sui
fragilitate sustentāda: Libum quotidianū a quolibet transeunte poscebat: habitabat in
vestibus portaz et porricibus ciuitatū. vsquequaqz p̄sētens v̄ez et transeuntū abigens et
notans vitia que mores sedabant: Dolium. n. pro doimo habebat in quo se pro temporis
mutatione torquebat. fūgoze. n. tēporis os Dolij ad meridiē vertebat estate vō ad septē-
trionē: Et vbicūqz sol inclinabat Diogenes simul proziū suū vertebat. Quodā. n. tēpore
cū ex calice ligneo vsūm potandī haberet. vidēs puz manu cōcaua bibentem statim cali-
cem in terram elisit dicens: Nesciebā: q̄ natura poculum haberet: Sic namqz tā constāns
anīmi fuit: q̄ nihil de eius rigore v̄mqz remisit: Cuius cōtinentiā (vt testatur Valerius) ēē
Alexander magnus vincere non potuit. fuit inter cetera Diogenes hic magne patientie
vir. vt Seneca multis in locis testatur. Unde et aliquando interrogatus quid agendum
esset hoi: vt nō irasceret: R̄ndit. Recordet q̄ nō semp̄ necesse ē vt futat illi. imo viceuersa
est alteri aliq̄ futēdū: Nec opporet q̄ iugit obediat illi: sed iterdum et ipse obediat alteri:
Nec necesse est: vt semp̄ ab alijs colat: sed q̄nqz parat et ipsi cū hec fecerit. Et cū hoc eius
debilitabit ira. ferūt illū Diologos nōnullos scripsisse: et tragedias septē. et alia pauca. Ex
q̄bus hanc celeberrimā excerpimus sniam et q̄dem notandā: Si quis bonū cū amore de-
derit tibi cōsiliū: p̄ra illi cum amore obedientiam. fuere aut̄ quinqz Diogenes: primus
Apolloniaris phisicus eloquens Anaximenis audito: Anaxagore tēporib. secundus.
Sicyonius q̄ pelloponesiaca scripsit: tertius hic: quartus de quo dictū est Babylonius.
quintus Tharsensis: questionū poetiaz scriptor.

Antipater stoycus phus vir accuratissimi igenij: hac ē tēpestate floruit q̄ multa cōscripsit.
Onesiaritus Eginensis phus et ipse Diogenis predicti temporibus obiit. Qui cū Alexandro

magno militaret eius initia et bella conscripsit: Et sicut Xenophon prius Lyri regis sic iste Alexandri per laudes prosecutus est: quorum quidem stilus simillimus fuisse fertur.

4991 208

Tolomeus philopator quartus Egyptiorum rex. Olympiade. 141. quae fuit. 387. anno. Iudaice captiuitatis post patrem regnum suscipiens regnavit annis. 17. Hic (ut Justinus ait) propter Crimem philopator dicitur est: eo quod patrem occiderit et fratrem trucidauerit: Et sicut sceleratus in occupando regno ita in administrando segnissimus: Cum enim ex paricidio regnum acquisisset: rebusque velut feliciter gestis luxurie statim se dedit: Cuius mores omnis regia et secuta est. Ita quod non modo amici profecti: verum et omnis exercitus militie studiis depositis ocio ac obsidia marcebat: Quamobrem Antiochus magnus Syriae rex predictus multas eius urbes repente apparatu opprresserit ipsaque Egyptumque aggressus fuerit: Trepidansque illi legationem mittens rogat ipsum Antiochum aliquantulum immorari: donec exercitum et ipse prepararet: Magnoque exercitu parato statim in Graeciam venit et omnia depedita recuperauit. Spoliassetque (ut Justinus ait) Antiochum regno si virtus fortune successisset. facta denique pace: quiete auide secutus est: Denuoque in luxuriam inuolutus occisa Eurycide uxore et Agathoclie sorore meretricum illecebris capit: adeo ut nec quisquam in regno suo minus possideret: quam ipse rex. Demum his inuolutus obscenitatibus filio quinquennem relicto emoritur. Quo mortuo Agatocles regis prefectus occiditur: et meretrices in Eurycide vitione a populo patibulis suffiguntur: Quibus gestis Alexandrini legatos ad Romanos miserunt rogantes ut pupillam tutelam susciperent iuerenturque eius regnum: quod iam philippum et Antiochum inter se facta partitione diuisisse dicebantur.

4992 207

Philippus Demetrii regis filius. 38. Macedonum rex anno. 2. regni Philometoris Macedonibus regnare cepit: et regnavit annis. 41. Hic Antigono rege tutore suo defuncto cum esset anno. 14. regnum suscepit: quod audientes Dardani ceterique omnes finitimi populi quibus velut immortale odium cum antiquis Macedonum regibus erat in contemptum etatis contumuis bellis eum lacessere non desistebant: et ipse non contentus sua summotis hostibus ultro et Etholis bellum inferre satagebat: verum non multo post omissis Etholis bellum Romanis intulit: Sed dum in Italia copias traiecit: Dardani eius fines vastare ceperunt: Abductisque. xx. captiuorum milibus philippum a Romano bello ad tuendum regnum suum reuocatum est. Inde maioribus viribus assumptis: iterum cum Romano bello suscepit: sed a romana fortuna superatus fractusque bello pacem a Flaminio consule postulauit: cui hac conditione concessit: ut de regno nil pro se impeditur retento sibi tantummodo regio noie. Qui et omnem graeciae civitatibus omissis solam tenuit Macedoniam.

4993 206

Hamilcar Annibalis Carthaginensium ducis filius et magni Annibalis pater: his temporibus (liuto teste) duobus filiis Asdrubale et Annibale puulis relictis vita functus est: qui adhuc adolescentulus existens in Sicilia post primum punicum bellum: cepit exercitum praesse cum ante eius adventum et mari terraque Carthaginensium res male gererentur: vbi autem ipse adesse cepit nunquam Carthaginenses hosti cessere neque nocendi locum dedere: sed sepe Hamilcar occasione data Romanos lacessuit semperque superior discessit: ut Polybius historicus plenissime ostendit. Mediusque inter Hamilcarum hunc et Annibalem filium Asdrubal natus maior imperium tenuit: qui plura consilio quam viribus gessit. Hic sedes cum populo Romano renouauit: et utriusque Imperii hyberum fluvium terminum statuit. Saguntinis in Hispania medijs iter Imperia Romanorum Carthaginensiumque libertate uti decreuit.

Puncti belli secundum principium.

4994 205

Secundum bellum punicum: quod Annibale duce Carthaginensis cum populo Romano gessere: quarto regni Philometoris anno. Olympiade. 142. principium sumpsit: quod per annos. 17. perduravit: omniumque quidem memorabilissimum: quod vniuersae gesta sunt. Neque vniuersae vllas validiores Civitates his viribus similes perimus: quod in tantum varia belli fortuna ancepsque Mars fuerit: ut propinquiores piculo fuerint quam vicerit quam victi erant: Odiosum est prope maioribus certatum est: quam viribus Romanis indignatibus: quam victi victoribus ultro arma inferrent: penitusque superbe auarique

crederet ipse tantum a victis esse: Eisdem ferme temporibus ut aperte iam monstratum est quasi vniuersi orbis Imperia noua regum successione mutata sunt: Nam et in macedonia philippus annoz. 14. Imperium suscepit. In Asia Impubes Antiochus constitutus est. Capadocia quoque regnum Ariarcti per ipse tradidit: Egyptum philopator occupauit. Sed spartani Clementis loco lycurgum Ducem suffecerant. Et ne qua temporibus mutatio deesset apud carthaginenses abrogato Aldrubale predicto Annibal eius germanus etate imatura Dux eligitur. Cuius mores vitamque necnon et eius prelia: ut ex plutarcho liuioque elicere potuimus: hic breuiter subiicimus.

Annibal itaque hamilcaris predicti Carthaginensis Ducis filius: hac tempestate quinq; et viginti tamen etatis annos habens Imperator Carthaginensis exercitus: quod de eo plus milites quam de alio consideretur: creatus est. Hic quippe tanto ceteris Ducibus prudentia: Audacia consilioque ad pericula capescenda quanto populus. Romanorum cunctas gentes fortitudie antebat cuius quidem corpus nec fatigari nec animus vniquam vinci poterat. Calori ac frigori par patria: ubi potiusque desiderio naturali non voluptate modus finitus: vigiliarum somnique nec die nec nocte discriminata tempora. Id quod gerendis rebus supererat quieti datur: ea neque molli strato: neque silentio accersita: Multi sepe mirati sagulo opum humi iacentem inter custodias stationesque militum conspexerunt: vestitu nihil inter equales excellens arma atque equi conspiciebantur: Equitum pedumque idem longe primus erat princeps in prelium ibat vltimus composito prelio recedebat: Et ideo quicunque cum quibus vis populis progressus est semper superior eua sit vel discessit. Imperator igitur factus proximo triennio omnes hispanie gentes bello subegit: Sed et illam Saguntinorum ciuitatem opulentissimam populi Romani amicum atque carissimam: fame oppressit adeo (ut diuus refert Augustus) quod pre fame magnitudine suorum cadaveribus diu pasta fuerit. Denique omnium fessa rex ne saltem captiua in Annibalis manus perueniret ingentem rogum publice struxit in quem ardentem omnes se communi consilio miserunt: Quibus peractis Annibal fratre suo Aldrubale ad hispanie custodiam relicto: ipse pyrthenum saltum transiit: et postquam ad alpes peruenit que sunt Italia a Gallia seungunt: quas nemo vniquam cum exercitu: preterquam hercules: transferat: ita itinera et loca lapidosa strues comburendo et acetum infundendo patefecit: ut elephanti onerati ire possent: cum antea vix vnus homo quiret repetere: In eo tamen loco: ut liuius et Eutropius affirmant: multi numeribus obtenti cum elephantis perire: Descendit itaque Annibal cum suo exercitu in Thaurinenses agros: et peruagata tota regione cisalpina romanos tribus preliis profligauit ac multas urbes obtinuit: pergensque per ligures id idem effecit: postea appenninum transiliens ethuriam que in itinere apud ea loca ubi nunc est florentia: adeo graui oculoꝝ morbo affectus est: ut dextrum amiserit oculum: vel ut alij dicunt: nunquam eo bene usus est. Quis ualitudine cum etiam premeretur: et Betula ducem poraret belua luscum. L. Flamineus Consulem apud Transimenum lacum cum exercitu vigesimus sextus milium interfecit: Quo facto mox fabius maximus contra ipsum Annibalem a Senatu missus per summa montium et abdita nemorum castra ponens Annibalis seruosorem delusit et reperta occasione Aretinorum auxilio vicin: Qui tantam ad huius belli preparationem liuius testante tulerunt quantum vniuersa nunc Ethuria vix posset efficere: Et sic per sexdecim annos totam Italiam varijs cladibus fatigauit: Inde in Apuliam pergens maxima clade Romanos apud cannas affecit: In quo quidem prelio tot Romanorum milia cesa sunt: ut tres annuloꝝ aureoꝝ modios quos e Romanorum militum manus extraerat Carthaginem mitteret. Nam ibidem consulares viri et Senatores omnes aut capti aut occisi fuerunt. Nec dubium quin de Romanis actum fuisset si Annibal statim post victoriam ad urbem accessisset. Tandem Annibal semper inuictus a Ciuilibus suis coactus fuit Italiam relinquere et open patrie sue ferre: que a publico Scipione premebatur. Dum vero pro reparatione belli et patrie sue occupatus esset. Carthaginenses pacem cum Romanis composuerunt: Logentibus deinde Romanis: ut Annibal in exilium mitteretur: ad Antiochum

203

4996

Syrie regē confugit: Qui cū 5 Romanos bellū pararet 7 ipsius Annibalis consilia sperneret: qm̄ sermones cū vllio Romanorū legato apud Ephesum habuit: eius suspectū reddiderant victus est a Romanis Antiochus: iussusq; ē: si pacē obtinere vellet: vt Annibalē redderet: Quod cū eidē significasset: statim ad prusiam Bithinie regem aufugit Romanorū postulationē ei celans: Verū, T. Quintius, Ro. legatus sciens annibalē apud eundē esse ad insequendū eū perexit: Cumq; eo Annibal perductus esset: ne a Ro. caperet: confestim gustato veneno quod in annulo moze regio gerebat aiām expulit: 7 sic eo generis mozte a Romanorū vinculis se liberauit: Decessit autē annibal iste (plutarcho teste) septus gesimo vite sue anno: Cuius corpus apud lybisam collocatum dicunt in sepulchro marmoreo: In quo hoc Epitaphium scriptum fuit: Annibal hic situs est: De quo sic reulit: Trogus: Quod numq; sine bellis cubans cenauerit: q; numq; inter innumeras captiuas mire pulchritudinis puellas castitatem perdiderat: q; numq; in Insidijs suorum aut etiaz Inimicorum proditus fuerit: Obijt itaq; 20. ptolomei Epiphanis anno: Olympiade autem. 14.

4997 202

Fabius maximus Romanorū Consul militaris rei: 7 eloquentie peritū clarus his t̄p̄ibus floruit: De q; sic habetur: q; cū aiaduertisset, Ro. remp. belloz multitudīne periclitari corpus ad rem militarem tāq; hoc sibi innatū eēt: exercitū primū 7 ad Eloquētiā: 7 populū persuadendū se contulit: Et vt eius vitam paucis cōcludā: Deuictis libycis 7 alijs multis nationibus Triūphos quinq; egit: Deinde cū 5 Annibalem Dictator electus foret: eo q; animū ad consilia: corpus vero ad robur i adolescentia instituerit 7 audaciā cū temperatiā prudentiaq; temperauerit: nō bellando s; conctando tempu. seruauit adducta a collega male pugnante tempu. in maximū discrimen: Cum enim vidisset Minuciū collegā suū a penis victū (q; sibi insensum) semotis odijs amore patrie Penos aggressus Romanos liberauit: In qua victoria Tarentū vrbem euerit: Et licet vrbē euerterit: a Simulachro rū tñ depredatione abstinentissimus fuit: Cui (vt diuus p̄ Aug^o p. de ci. dei. ca. 6. refert) cū eius Scriba suggestisset: quid de Signis deoz q; multa capta fuerant fieri iuberet: Quesiuit cuiusmodi essent: Respondit ille: Non solū grandia multa verum etiam armata eēt: Relinquamus: inquit: Tarentinis iratos deos: Pro q; Annibal e pugna discedens dixit: Non ne ego vobis predixerā sepius hanc nubē tempestatē 7 procellā nobis oblaturā: vltro deniq; Annibale triumphus ei maximo apparatu a Senatu decretus fuit: De q; sic dicit i quarto liuius fabius deciano exercitū relicto in Ethuria suis regiōibus deductis ad vrbē: de Gallis ethusijs samnitibusq; triumphauit: Milites triumphantē secuti sūt. Celebrata in conditis militaribus nō magis victoria. Q. fabij quā mozs. p. decij est: exercitūq; que memoria parentis equata euentu publico priuatoq; filij laudibus data ex preda militibus eris octogeni vini: Saraq; 7 tunica premia illa tempestate militie nequa q; spernenda.

4999 200

Liuius Salinator 7 claudius Nero his t̄p̄ibus a Senatu, Ro. consules 5 hasdrubalē designati in hispaniam cū exercitū destinantur: Naz eo t̄p̄e Sardinia insula Romanos deseruit. Qua propter Duces ad quattuor pres missi sūt: Ad macedoniam p̄tra philippum Sardiniam cōtra Sardos: In italiā 5 Annibalē. Liuius autem Salinator cum Artalo Asie rege amicitiam faciens Macedoniam fregit philippū vicit. Siciliam recepit: 7 sexaginta Ciuitates cepit vigintiq; sex expugnauit: Inde q; sex diebus Italie longitudinem transcurrens vno eodemq; die ex Italia in Galliam peruenit vbi 7 Asdrubalem collatis signis pugnando deuicit: Quo perempto triumphum dixit: Hoc idem liuius libro. 38. testatus est.

M. claudius marcellus Romanorū cōsul hoc t̄p̄e in p̄cio existens a Senatu 5 Syracusanos mittitur: 7 Syracusanā vrbē euerit: Et vt dicit diuus p̄ Augustinus primo de. ci. dei ca. 6. ante captā vrbē eius ruinā fleuit: 7 ante eius sanguinem suas lachrymas illi effudit: etiā in hoste conseruande pudicitie curam gessisse: qui anteq; Ciuitas inuaderetur

edicto publico constituit ne quis corpus liberuz violaret: Cuius vitaz plutarchus diffuse describēs: eā succintius p̄scribimus: Ipse nāq; vt idē testatur: quinquies consal fuit eo q̄ exercitatione bellicosus esset: robustusq; corpore: manu potens: 7 ad dimicandū ardens: qđ eius certamia declarant: Acer q̄ ac strenuu⁹ existēs ad ceteras vite partes perhuna⁹ nus atq; modestus fuit: tumq; in re militari egregie excelluit ad nullū pugne genus aut segnis: aut parū exercitatus tū etiam ad singulare certamen fortissimus: Quo quidem in genere cū prouocatores neminē fugerit celsis vniuersis: victor euasit: Qua propter adhuc Iuuenis existens Coronas cetera queq; ab Imperatoribus consecutus est premia: Et vt de ceteris sileā hoc solū memoze dignuz hic appono: Hiberia nāq; 3 Romanos bellum gerentibus: hic Marcellus vidēs Briomatē eoz Duce eximia corporis magnitudine armatura auro argentoq; ac varijs distincta coloribus: ipsum adozitur: 7 statim hasta euz p̄odiens resupinat atq; interficit: inde pugna cōmissa ingentē 7 admirandā cōsecutus est victoriā: Capto enī Mediolano 7 cetera Emilie oppida omnes sese Romanis tradidere: Quāobrem a Senatu ei decretus ē triumphus celeberrimus eo q̄ Romā optima tulerit spolia: Inde et cum penis pugnans: celsis eoz quinq; milibus victor euasit post hec ab hypocrate Syracusanoz duce ruptis Romanoz federibus Marcellus hic capta eius vrbe ex ipsi⁹ exercitu octo milia interfect: 7 totā ferme Sicilia excursiōib⁹ vexauit: vniuer foq; p̄stigauit: Demū cū penis pugnas vna cū crispo ei⁹ collega lancea p̄fossus occubuit.

Onias magn⁹: Simonis pontificis filius hoc anno p̄re defuncto: sūmū pontificatum obtinens: sedit annis. 29. Cuius tp̄re Antiochus magnus deuicto ptolomeo philopatore: etiā Judeā (vt Iosephus in. 12. scribit) sibi subegit: ad hierosolymozum deniq; Ciuitatē exercitū ducens eā sine vlla cōtradiōe cepit: aperiētibus ei portas his qui eius volūtati consentiebāt: Ingressusq; Ciuitatē. 60. milia eoz interemit qui. s. sibi p̄traria sapiebāt: ac et ex illis qui ei portas aperuerāt: p̄pter tēpli diuicias. Multas. n. ab eo abstulit. Nā oia ei⁹ vasa abstulit: 7 lucernas aureas: 7 Aram aureā: 7 Mensam 7 sacrariū: ac deniq; oia penit⁹ auferens: in maximū lucrū pontificē 7 cōctā Ciuitatē perduxit: Depredans deinde totā ciuitatē et. x. milia captiuoz abduxit: 7 infinita prope mala vrbi intulit: Ad hunc aut Oniā Lacedemonioz rex noie Arius legationē 7 Epistolas misit dicens se quasdā scripturas inuenisse: q̄ asserbant Iudeos 7 lacedemonios ex vno genere extitisse: 7 familiaritatē cum magno: Abraā fortialiter habuisse: 7 ex hoc magnuz adinuicē percussisse phedus: Huius aut tp̄re Seleucus rex Antiochi successor heliodozū quendā principē suū hierusalem ad spoliandū tēpli erariū misit: Quo in tēplū ingresso (vt habetur secūdo Machabeozū p̄) statim duo Iuuenes de tēpli latibulis surgētes ipsū heliodozū occiderūt: Sz Onias Seleuci Fram veritus deū pro defuncto exorauit 7 cōfestim reuiuixit: Heliodozus aut ad regem reuersus dixit: Si habueris dñs meus aliquos quoz sicut sanguinē mittat eos i hierusalē: Hic deniq; moriens cū reliquisset filiū adhuc infantē: Antiochus sacerdotij principatū fratri eius noie Jesu qui 7 Menelaus contulit.

Uiri disciplinis excellentes.

Aristobolus natione Iudeus peripateticus phus: hoc tp̄re (fm Eusebiū) floruit: Qui iter cetera sue virtutū op̄a ad philopatorē regē Lōmētarios explanationū i Moysen scripsit.

Archimedes Syracusanus phus 7 Geometra p̄ hec tp̄ra i oī genere Geometrie ante alios laudatus ē: Cuius quidē mortē plinius in. 2. li. late descripsit: dicens: Qđ captis p̄ pdictionē Syraculis quā diu 3 Marsiliū Romani potētā defensauerat: cū oia euererēt hostes: Ipse Diametros suos in puluere designans a p̄tereunte milite incognitus occisus ē: Hic (vt Cicero i li. p̄. tusculanaz questionū testatur) primus Spera fabricator fuit: Quod inē tū laetius Anaximandro philosopho attribuit: Hic de Cylindro opus egregiū p̄posuit: quod postea Nicholaus quintus sumus pontifex in latinum traduci fecit.

Philopomenes Megalopolitanus Imperator: 7 Illustris phus vir quidē Senerus cuius vitā plutarchus late descripsit: rēp̄tate hac claruit: hic postrem⁹ grecoz homo dicit⁹ suis

199

5000

194

5005

192

5002

quasi grecia nullū amplitudinis virū post philopomenem ediderit. Qui cum .30. annos haberet etatis Cleomenem lacedemonioꝝ regē qui Megalopolim noctu repentino ipe tu adortus forū omē captiuauerat ex vrbe depulit ⁊ Demophantum Elyensium equitūꝝ prefectum prostrauit hostesqꝫ omnes fugauit. Demum multis clarus historijs a Dinocrate veneno morti traditur. ferunt hunc adeo frugalem extitisse. vt cum mulieri Megarē si nunciaretur Acheozum Imperatorem ad se aduentare ingenti animi tumultu fluctua re cepit. ⁊ quammaxime in ipso cene apparatu. Nam maritus forte aberat. agitabatur. Interim philopomenem tenui admodum clamide edes subijt quem mulier ex ministris quempiam precurentem anteuertisse suspicata vt ministranti sibi opem adhiberet preca batur. Qui continuo relicta clamide ligna scindere cepit. Inter hec hospes ingressus. vbi rem conspicatur. Quid nā hoc est philopomenes inquit: Cui respōdens quid nā aliud ait q̄ indecore faciet supplicium do.

191 Tolomeus Epiphanes quin^o egyptioꝝ rex Olympiade. 144. que ē quadrigētesim^o quartus anaus Iudaice captiuitatis post p̄zē egyptijs regnare cepit ⁊ regnauit anis 24. Hic tempore adepti regni nondum quattuor excesserat annos: Et quia eius infantia consiliū ⁊ roboris compos esse nequibatur: Antiochus manus predictus Syrie rex: ad suū regnū aspirans nec ibi credēs rebelles inuenire: illud bellica excursionē vexare cepit: Sed regni p̄ncipes p̄ infante fideliter dūcantes regnū omē defen sarunt: Ad ipsum q̄ fouēdū Onias p̄dictus Iudeoꝝ p̄ntifex descendit: Cū autē ad pubertatis t̄p̄a pueniss; Antiochus nobilis magni Antiochi filius sorozē suā eadē insidiose dedit vxozē dedit ex qua duos suscepit filios. Quo audito Antiochus sub specie viscēdi ipsaz sorozē suā atqꝫ filios Egyptū ingressus ipsū p̄tolomeū regē iter epulas occidi iussit: Cūqꝫ vniuersā Egyptū sibi subiugare niteretur ab Egyptijs extra confines electus ē: Post biennium vero rursus Alexandria obsidens a Romanis legatis de Egypto recedere compulsus est.

Pto. Epi
phanes

Uiri doctrinis excellentes.

189 Nevius poeta Lomicus anno. 2. regni Epiphanes vt Eusebius scribit v̄tice moritur: qui militū ⁊ p̄cipue Metelli factione e Roma pulsus fuerat.

188 Plautus similiter poeta Lomicus ⁊ ipse sequenti (vt idē Eusebius testatur) ex vmbria Arpi nas Ciuitate Romā p̄ductus ibidē morit: Vir quidē volūtarie paupim^o: qui p̄pter anno ne caritate ad manuaras molas cuidā pistoz: se locauerat: ⁊ ibi quotiens ab ope vacaret scribere fabulas ac v̄dere solit^o erat: De quo varro sic dixit: Musas plautino more locu tas fuisse si latine loqui voluissent: Scripsit autē hic circiter cētū ⁊ triginta comedias Quas rum p̄ime p̄ncipiū est: In facie versus Amphitrionis Iuppiter: Eius autē sepulcro. M. varrone li. de poetis testante tale Epigrāma inscriptū fuit.

Postq̄ est morte captus plautus
Comedia lugr: scena est deserta,

Deinde risus iocus ludusqꝫ ⁊ numeri.
Innumeri simul oēs collachzymarunt.

Ennius q̄ poeta Lomicus natione tarentinus ⁊ ipse temporibus his (Eusebio referēte) flo ruit: Qui tandē a Latone questore Romam translatus in monte Auētino hitare delegit parco quidē sumptu ⁊ vnius ancillule ministerio contentus: semper psuadēs aias eē imoz tales. Et ideo in vite sue termino dixit: Aspice o ciues sentis Ennū Imaginis formā: Dic vestruz pinxit maxima facta patruz: Nemo me lachrymis decoret: nec funera luctu faxie cure volūto viuus per ora virū: Idemqꝫ poeta pudicitia p̄dicās dicebat. flagitiū initium esse: inter Ciues corpora nudare: Dic cū comedias optimas elegātisqꝫ edidisset: septuage nario maior: articulari morbo Olympiade. 153. interiit: Sepultusqꝫ fuit in Scipiōis mo numento via Apia itra primum ab vrbe miliarium: Apud latinos autem multos Comē eos fuisse iuenimus. s. Ceciliū: Nevii: Liciniū: Atiliū: Turpilii: Trabeam: Lucertium: ⁊ Ennii istum atqꝫ alios vt Terentiū ⁊ plautū p̄dictū: S; Terentius ⁊ plautus iaz soli re mansere: De quibus vulgatus sedicus in libro quem de poetis scripsit: Referens quez ex p̄dictis Lomicis prestare putaret: q̄ i loco poni quisqꝫ debeat his versibus explicauit.

5005

5010

5011

dicens.

Comicozum dinumeratio.

Multos incertos certare hanc rē vidimus. Si erit quod quarto datur: dabitur licinio.
 Palmam poete comico: cui deferant. Post insequi licinium facio atilium
 Cum me iudice errorem dissoluam tibi In sexto sequitur hos terentius.
 Ut contra si quis sentiat: nil sentiat. Turpilius septimū; Trabea octauū obtinet
 Cecilio palmam tribuo de comico. In nono loco esse facile facio lucentium
 Plautus secundus facile superat ceteros Decimū addo antiquitatis causa Ennium:
 Deinde Nennius qui seruet precio in tercio Hanc etiam Sellius confirmat sententiam.
 Panethius phus Scipionis cōsulis p̄ceptor: hīsdē t̄p̄ibus Rome clarus fuit: Qui et stoī-
 ce secte philosophus extitit: quēq; Cicero in libro officioꝝ Imitatus est.
 Possidonius stoicus ipsius panetij discipulus hac tempestate agnoscitur: et magno p̄p̄o
 postea admodū familiaris fuit et eius res strenue gestas scripto mandauit: Hunc diuus p̄
 Augustinus quinto de ci. dei maximū dixit fuisse astrologum.

Scipio alter? Scipionis filius: vir oīum Romanoz ferme primarius hoc anno. 24. agēs 187
 annū duobus Scipionibus ab hasdrubale interfectis a Senatu Ro. ad hispanias mittit:
 Porro hic adolescēs magnanimus oū intellexisset Senatores p̄pter Annibalis metū Ita
 taliā relinquere velle: statim ī senatu veniēs extracto gladio id fieri prohibuit asserens se
 velle patrie defensorē eē: Ipse quippe philosophus magnus fuit et Panetij p̄dicti auditor
 Atq; inter ceteros mortales animi p̄stantior extitit: et eximia formā gerebat et ī oī amplo
 dignā Imperio. Erat quippe benignus in audiēdo facundus in respondendo: et iconcilia-
 dis hoibus egregius artifex: habitu cor̄poris virili: cesarie promissa vtebatur. Ad hūc sa-
 lutandū Massinissa rex veniens: vt primū conspexit: sic virum admiratus dicitur: vt nec
 ab eo dimouere oculos nec in intuendo explere desiderium posset: Quantumq; Roma-
 ne libertati semper consulerit facile intelligi potest: Nam cum in hispanias profectus eēt:
 omnem statim carnis voluptatem a castris amauit: vnde et duo scotozum milia legitur
 ab eius tunc exercitu abijisse: In carthaginē nouā hispaniarum vi cepit vbi erat pecunie
 et belli apparatus copia plurima et redditis hispaniaz obsidibus eoz parētib; Mago-
 nem Annibalis frēm captiū Romā trāsmisit. Sed et virginē quandā sponsam captiuaz
 (vt liuius tradit) sp̄sō valde generoso quasi genitor prius ī matrimoniū tradidit: puelle
 q; precii dotis noie cōdonauit. Postea (vt Eutropius li. 3. ait) septuaginta ciuitates hispa-
 nię recepit: Quibus feliciter gestis Romā reuocatus p̄sul 3 carthaginēses designat: Eozq;
 pergens p̄festū amionez aphroz ducē cū Stiphace Numidie rege sibi subegit. Nec mul-
 to post ibidē cū annibale p̄gressus ita eius equitatu fudit: vt supra viginti penoz milia ce-
 sa: totidemq; fere capta vna die referatur: et ipse annibal cū paucis equitibus inter tumul-
 tum elapsus profugerit. His rebus ita compositis cū hostiū castra diripiisset: igētiq; p̄da
 in naues redacta: et terra mariq; pace obrenta in Sicilia traiecit: Inde per Italiam nō mi-
 nus pace q̄ victoria letus pergens effulsit nō modo vrbibus ad exhibendos ei honores:
 s; et agrestū turba obsidente vias Romā tandem puenit triumpho oīz clarissimo vrbē
 iuict: Africanus vocari meruit referens in erarium: sicut liuius li. 32. refert: argenti pō-
 do centum milia. xxij. ab huius autem triūphi spectaculo mors Siphacē subtraxit: Cui
 triumphī formam Apianus historicus stilo diligenti perscripsit: Sicq; secundum bellum
 puniciū terminatū est. Quod quidē: sicut orosius li. 4. ca. 42. ait: per annos. 18. gestū fuit:
 De quo quidem Scipione diuus pater Aug. p̄ d̄ ci. di. ca. 30. re sic refert: Quod nō solū
 pontifex maximus sed etiā ex totius Senatus Iudicio vir optimus habitus fuerit: Qui
 catonī contradicens nolebat carthaginē Ro. Imperio emulam omnino euertere: timens
 ne: quod postea euenit: Romani cum sine belli metu essent lasciuirent: Nam deleta post
 modum Carthagine sub Iunio Scipione multa subsecuta sunt mala ita vt pedita Ro-
 manozum moꝝum integritate crudeliora paterentur a ciuib; q̄ ab hostibus Quod p̄e-
 uidens iste nolebat Ciuitatem fortem auferri: vt timore dominandi libido premeretur:

Huius quippe philosophi scilicet suere sententia ex quaz numero memorie gratia hac cele-
berrima de ipso dicta hic apponimus. Dicebat. n. nunquam se minus otiosus quam cum otiosus esset
nec minus solus quam cum solus esset. Hic tamen talis ac tantus patrie pater: tandem ab emulis apud
Senatum de pecunia accusatus fuit. Quibus sicut narrat valerius in contione respondit. Cum
totam Aphyricam potestati vestre subieceris: nihil de ea quod in eum diceretur detuli preter co-
gnomen solus. Item nec me aphyricane diuitie: nec fratrem meum Asiaticum auaros reddidere
cum esset uterque nunc magis Inuidia locuples quam pecunia. Sane ab ingrata patria pulsus: apud
litterarum rusticulum exulans tandem (ut plutarchus testatur). 52. etatis sue anno morbo interijt
In cuius quidem tumulo hec inscripta referuntur: Deuicto Annibale: capta carthagine: et
aucto Imperio: hos cineres marmore tectos habes: Cui non Europa: non obstitit Aphri-
ca quondam: Respice res hominum quam breuis vna premit.

Tertia Emilia ex Emilioz familia nata: huic Scipioni vxor fuit. Mulier siquidem sanctis
et usque in celum extollenda laudibus. Hec enim preter morem vxorum cum vidisset virum suum iam
senem in dilectione ancillule sue et concubitu incidisse: quatuordecim ei difficillimum videretur
id tamen constanti animo tamquam mulier inclita protulit: Existimans discreta mulier nimirum indicem
quod vir suus qui sua ingenti virtute reges et validas nationes Romano Imperio subegerat dicit
et quod scribitur: quod amorem ancillule detineret: unde quoaduixit viri crimen silentio oppressit ut ne
vno alteri sed nec et vir ipse vniquam perpendere potuit eam sensisse quod ageret Et non solum hoc
archanum Scipione ipso viuente seruauit: sed et eo defuncto ad auferendam eius infamiam sta-
tim ancillam liberali animo manumisit deinde eam cuidam liberto suo iugem dedit. Et hoc ne Ma-
gnifici viri fama inclita macularetur.

5020

179

Scipio Nasica scilicet scipionis Aphyricani (ut aiunt) frater: et ipse his temporibus a senatu consul
dictus cōfestim per Antiochum in Asiam mittit: et ipsum vna cum Annibale nauali et terrestri
perlo superat. propter quod ab Asia sic deuicta Asianus cognominari permittit. Quibus supra
his Antiochus rex filium suum nomine Epiphanem natum minorem per seleuco maiorem Romanis ob-
sidem dedit et pacem eo pacto obtinuit ut Europam atque Asiam minorem deserens intra Thaurum
(ut permittitur est) se contineret: et Annibalem belli concitatorum traderet: Rediitque Romam Sci-
pio: haud multo post Marcello Consule in Etruria a Boio supato de ipsis triumphauit:
Cuius triumphum liuius ita describit dicens: In eo triumpho Gallicis carpentis: arma: signa: et
spolia: ois generis trasuexit: et vasa enea gallica: Et cum captiuis nobilibus equorum greges:
Traduxitque aureos torques: Transtulit et eris mille quattuorcentum septuaginta: adhuc au-
ri ouera quadraginta sex argenti insecti: quod in gallicis vasis non in sabre more suo factum
ecce: pondo Bigatorum numerum centum. 32. Militibus qui currum secuti sunt centenos vicenos
qui nos asses diuisit: Duplex centurionum: triplex equum.

5024

175

Seleucus qui et philometor sextus Asiæ et syrie rex. 16. anno regni Epiphanis regnum susci-
piens regnavit annis. 12. Vir quidem ingenio ebes et iniquus: cuius tempore simon prepositus tem-
pli hierusalensis: ad Epolonium ipsius Ducem in phenicem confugiens multis muneribus sacerdo-
tum principatum sibi vendicare temptauit: Quo audito seleucus ipse beliodorum quendam neces-
sarium suum ad negotium exequendum misit: Qui in Judeam veniens inique nimium iudicans cum mul-
to terrore: visis signis diuinis: ad seleucum reuertitur: ut per Machab. 3. Onias autem sacer-
dos curauerat: ut simon profugus fieret: Hic cum nullum filium successorum reliquisset Antiochum
illustrem fratrem successorem habuit.

5022

167

Tolomeus philometor sextus Egyptiorum rex: Olympiade. 150. que fuit. 428. Judaei
in captiuitatis ante: Egyptijs regnare cepit et regnavit ante. 35. Hic antiochi sororis fi-
lius fuit segnis admodum vir: et quotidiana luxuria marcidus adeo: ut non solum regie maie-
statis officia intermitteret sed et sensu hominis propter nimiam saginam careret: Huic adolescenti an-
tiochus auunculus bellum intulit: propter quod legatos ad senatum Romanum misit ab eo auxilia
postulans: Mouere senatum adolescentis precibus: pompiliusque legatus ad antiochum miseret: qui
preciperet illum ab Egypto abstinere: aut si iam incesisset: recedere eum iuberet: pompilius autem

P. Philo-
metor

has leges dedit: vt liberi oino essent ⁊ dimidioꝝ tributoꝝ Romanis p̄stareꝝ eoz. s. que re-
gibus sui p̄stissent: Et hoc vt appareret populū romanū pro equitate magis q̄ pro auari-
tia dimicare. Perseus vō Romā p̄ductus in triūpho Emilij adductus est.

Antiochus nobilis siue illustris dictus septim⁹ Syriæ ⁊ Asiæ rex: q̄rto regni philometoris
āno fratre ei⁹ Seleuco defuncto regnare cepit ⁊ regnauit ānis. II. Hic sororem suā. P. Epi-
phani tradiderat vxorē: ⁊ vt regnū eius obtinere posset: affinitatis p̄textu Egyptū ingres-
sus ipsam inter epulas occidi fecit: Sed ab Egyptijs eiectus: etiā post bieniū ad obsidionē
Alexandriæ redijt: Ad quē (vt dictū est) Sñ. Pompeius legatus a Senatu missus ab obsi-
dionē vrbis recessit: Antiochus autē ne ob seignitiē contēptū haberet quo frater eius con-
ceptus fuerat. Cleopatrá que fratris consoꝝ fuerat duxit vxorē: ⁊ ciuitates que a fratre de-
fecerant (postq̄ ab Egypto repulsi fuerat) regno suo adiecit. Iudeos q̄ qui in hierusalem
habitant sibi subegit: quoꝝ vires tante fuerant vt post hunc nullū Syriæ regē tulerint:
Hic itaq̄ Hierusalē ciuitatē sanctā Menelas prodente vi cepit ⁊ locū sanctum spoliavit se
prophanauit legesq̄ destruere precipiens multos trucidauit: Et hoc ipse Menelas Iudæ
Duce legum ⁊ patrie p̄ditore faciente: Per hec quoq̄ tēpora vt patet .2. Macha. quinto:
Contigit p̄ vniuersam hierosolimoz vrbē videri quinquaginta diebus in aere equites decu-
rētes auratas stollas habētes ⁊ cursus eoz. equoz p̄ ordines digestos congressiōes facere:
Quāobz Iudæi oēs rogabant monstrū in bonū conuertī: sed omnia Iudæis p̄nuncia fue-
runt dolor: q̄ haud multo post e tēplo thesauris ablati: idē Rex misit homines impios:
qui compellerēt Iudæos carnes porcinas comedere: ⁊ a patrys legibus se transferri: ⁊ cōtra
minare sancta: ⁊ nō Tēplum dñi sed Iouis olympi cognominare: que res maloz pessima
Iudæis fuit: Coegit etiā eos relinquētes patriā religionē idolam venerari: edificare etiam
in vna quaq̄ ciuitate ⁊ vico tēpla deoz: ⁊ aras collocātes Imolare sup eas porcinos omi-
die p̄cepit: ⁊ nequis circūcideret: aut ne filij eoz: Interminatusq̄ eū ⁊ tormēta grauissima:
si quis contraria facere p̄sumeret: Contigit: ⁊ tunc septē fratres vna cū matre a satellitibus
comphenso compelli contra fas comedere porcinas carnes qui oēs aio cōstāt. pro obser-
uatiōe legum martirium p̄tulere: Tandē dominus qui omnia cōspicit scelestū impunē nō
p̄misit: sed in sanabili plaga eum percussit: Dolor nāq̄ eum intolerabilis inuasit: ⁊ e corpo-
re suo vermes ebullire fecit: qui adeo eius carnē corupere q̄ fetoz ab exercitu ferri nō po-
terat. Sed ipse conuersus ad deum in montibus peregre proficiscens ibidē miserabiliter ex-
pirauit: vt hētur. 2. Macha. cap. 1.

Scisma Iudeozum pontificū.

Per hoc idē tēpus maximū scisma Iudæos inuasit: quod maloz multoz occasio fuit: Simō
autē sacerdotū princeps moriens tres post se reliq̄t filios. s. Oniā. Iesum ⁊ Joānē: q̄ ad tres
principatus Sacerdotij puenerūt: Onias vero natu maiore p̄tificante: q̄ eidē nō erāt libe-
ri duo reliqui de p̄tificatu p̄cedere ceperūt: Et vt Antiocho p̄dicto regi placeret ad eius
rimas declinauerūt: adeo vt etiā noia gētiliū sibi ipsis imponerēt: Et Iesus quidem Iasonē
se noiauit. Joānes vero Menelaus est nūcupatus: ⁊ seditionē prius Iesus aduersus Me-
nelaū concitauit: ⁊ diuisa est populi multitudo: ⁊ pro parte Menelai filij Thobie p̄sistebāt
populi vero maxima pars Iasonē adiuuabāt: Undē Menelaus ⁊ filij Thobie Ad Antio-
chū accedētes idicauerunt ei q̄ vellēt patrias leges relinq̄re ⁊ ei⁹ cōuersationē atq̄ mores ob-
seruare: Rogarūtq̄ eum vt p̄mitteret eis Gymnasiū in hierosolimis edificare: Cumq̄ con-
cessisset circūcisiōnē primū vellauerūt ⁊ oia reliquerunt que illis mos patrius imponebat.
Atq̄ hoc modo Menelaus sacerdotij p̄cipatū emēs sedit ānis. XI. Et eo amoto sedit. Ia-
son ānis. X. Un in p̄. Macha. cap. 1. scriptū est: Quod tūc surrexerūt in hierusalē filij bel-
al introducētes ritus gentiū ⁊ petētes ab Antiocho q̄ hierosolimitatē deiceps Antiocheni
scriberent: Onias autē vlr sanctus vidēs fratrum insolentiā e hierosolimoz Ciuitate ad re-
gē descendit: vt videret si quomodo posset eius animū inultare: Quod cū neq̄ret apud An-
tiochiā in Assillo confedit: quē Menelaus infecurus iuxta fecit: At Rex de iustissimi viri

163

5036

159

5040

nec turbatus. Andromicū homicidam capi fecit. 7 purpura exutū eo in loco quo Omias
peremerat tam diu virgis cedi fecit donec expiraret.

5043

156

Mathathias Sacerdos filius Joānis filij Simonis filij Samoni de vice. Joab hierosolimī
tantis habitās in Modin vico iudee: his tēporib⁹ doctrina 7 glorie fama apud iudeos plu
rimū honoratus est. Cui cū quōq; filij fuissent. s. Joānes q̄ vocat Sadis 7 Symon q̄ dictus
fuit Thasi: 7 iudas qui vocat Machabeus 7 Eleazarus atq; Jonathas videns statum iu
deoz: 7 Ciuitatis Hierusalē rapinam: 7 Tēpli nuditatē: ac plebis calamitates apud eosdē
filios suos rez statum plangere nō desistebat: Dicebatq; melius illi esse pro patrijs mori le
gibus q̄ ita ignominiose viuere: Veniētib; autē ad eū ministris a rege directis hortabant
eum vt fm regis pceptum sacrificaret. id facinus vna cū filijs facere recusabat. Et cum vi
disset vnū ex iudeis in vilipediū legis imolare: iratus super eū vna cum filijs irruit 7 eius
sanguinē sup Aram effudit atq; Apollinū regis iudicē qui eos ad talia cogebat cū suis mi
lrib; interemit: 7 Aram euertit 7 clamans voce magna dixit. Si quis emulatur dei reli
gionē: sequatur me. Et hoc dicens cum filijs suis ad solitudinē confugit q̄ multi iudeorum
idē cum filijs suis fecere. Et illum sibi iudicē 7 Ducem constituere qui eos in sabbatis pu
gnare docuit dicens q̄ si hoc facere recusarent ipsozumer fierent homicide. Et deinceps
apud iudeos in sabbatis pugnandi consuetudo pmanuit cum etiā illis diebus potius mo
ri volebant q̄ pugnare colligē itaq; Mathathias sibi armatam multitudinē Aras vbiq;
deposuit 7 peccantes iudeos quantos capere potuit interemit. Eo igit vno anno magistrā
te dum morbo grauaret. Conuocans filios dixit. Ego filij mei decretā proficiscor viam. Co
mēdo vobis patrias leges vt ritus paternos custodiat 7 periclitantes restauretis 7 si op
portet pro eisdem grata mente mori non timeatis. Preterea commoneo filij mei vt concor
diam inter vos habere dignemini. Adiecitq; Symonem consilio p̄cipuū vt patrē habere
iudam vero pp militie fortitudinē Ducē in armis haberote. Quib⁹ dictis rogauit deū filij
adiutorem fieri atq; ita vivendi finem fecit. Quo mortuo in Modin sepelitur vt habet. 1.
Machabeoz. cap. 2.

5045

154

Paulus Emilius Romanoz Consul Olympiade. 154. que ē. 13. regni philometozis annus
etatis sue fm plutarchū sexagesimus: cū Perseus macedonū rex multis plijs Romanoz
exercitū p̄stigasset: maximāq; Romanoz multitudinē partim occidisset. partim sub cozo
na vendidisset: 7 partim secū in Macedonia deduxisset misertus populi sui malis Consula
tus officū licet senex q̄ eundē suscepit. Tātūq; rebus p̄fectus p̄mo plio cōgressus. xx. pedi
tū milia ex macedonibus interfect 7 multa alia facinora strenue gessit de quibus. s̄ra fuit
hic in p̄mis paulus ex Emilioz Romanoz patriciozū vetustissima familia natus: Quē eta
te florenti gloria claroz viroz: effulsit virtute: nō ea secutus que tunc cetera inuētus seque
bat: nec p̄ eandē viam ingressus: Non. n. (vt plutarchus ait) in causis perozandis nec i salu
tando hoies (quibus artibus pleriq; fauorē sibi popularē captabnat cū n̄ ad vtrūq; foret
ap̄tissimus) se exercuit: sed vt p̄statiozē vtiq; fortitudinis 7 itegritatis sibi gloriā querere stu
duit: Primū enim e magistrātib; edilitatē petens duodecim competitoribus quos oēs tem
poribus posteris consules fuisse tradunt suffragijs ppli. Rōani. prelatus est: Augur deinde
factus: sic patrijs moribus intendit sicq; circa veterz obseruantā: disciplinam ve cognouit
vt nois 7 honoris dūtaxat gratia concupitum prius Auguratū inter sup̄mos magistratus
habitū ostendit: philosophisq; astipulatus q̄ religionē sciām cultus diuini esse diffiniunt.
Luncta nāq; faciebat cū peritia 7 studio: nihil p̄mittēs vel addens. Sed 7 aduersus col
legas semp etiā pro minimis insitēs 7 docens: q̄ 7 si maxie q̄s rem diuinam facilem existi
met 7 sine querella negligentē tñ nequaq; esse ferēdā Ciuitatē que illā negligi pariat: nemi
nē ab initio magno excessu tempu. turbare sed magnaz rez custodiā tollerare qui in par
uis ac minimis diligentiā abiciūt. Eo quidē modo discipline militaris morūq; custodes 7
obseruatozē se prestavit: vt veluti sacerdos alioz sacroz circa mores Dux 7 exemplar dice
retur. Hū. n. virtutibus fulens Emilius in hiberiam p̄mū missus cū. 12. securibus. vt in eo

consularis dignitas ostenderetur ibidē superatis circiter. 30. hoium milibus omnes inter-
fecit. Unde in eo magnā futuram esse virtutē apparuit; q̄ eius industria non bellantiū vi
fuerit parva victoria; Postmodum consul factus contra lugures bellicosos hoies secundū
bellū cum octo milium milibus gessit: Qua quidem paucitate aduersus. 30. hoium milia
p̄ficiscens eos oēs in fugam vertit: et intra menta conclusis spem bonā humanitatēq; p̄stet-
tit: Postremo (vt dictum est) sexagenario maior sed robusto corpore cōtra Perseū Mace-
donum regē Consul missus ipsum tandem cum duobus filijs ac filia captū cum vniuersis
Macedonū regum thesauris Romā deduxit: cui et Senatus triūphum hoc modo parari
iussit: Primo pontifex. Ro. astitit nitidis vestibus ornatus in equestri theatris qui Arcus
appellantur: et in locis circa soz ad hoc ipsum ex ligno fabricatis et in alijs vrbis locis. per
que transiturus erat: sese ad spectandum triūphū cōparauit. Oia vrbis templa erant ap-
ta et fertis vaporibusq; repleta suauibus: multitudoq; ministroz aderat baculos manib⁹
gestatiū que ex medio turbas dimouebant et vias apertas p̄stabant: Transmissio in tres
dies diuisa fuit: Prima vix signis tabulis collossisq; transmittendis suffecit: que vehiculis
cōportabant. Secūda die ornatissima macedonū arma multis curribus delata: fuere: splē-
dencia ere ac ferro absterfo atq; ita disposita vt casu maxie cecidisse e celo viderent: Salee
Scuta Loraces Orcie et creteses pelte Trachia Setta pharetre et equoz frenas: Enses nu-
di per hec iacētes et Sarisse infixe ita vt nec victoz quidē absq; metu foret aspectus. Post
hos armoz currus tria viroz milia sequebant qui numismata ferebāt argentea in vasis
trecentis quinquaginta. Vas q̄ppe quodlibet erat triū talentoz quattuor viri singula vasa
portabāt: Alij cratheras argenteas et phialas calices ornatissimos ingentesq; cerro ordine
deferrebāt: Tertia vō die p̄ma luce Tibicines nō mite neq; suaue sed bellicū sonātes p̄mi
ibāt. Post hos cētū et xx. boues albe cornib⁹ auratis deauratis ducebant vittis et fertis or-
nati ducebāt q̄ppe eos adolecētes ad involādū succicri: et pueri Aureas argenteasq; patete-
nas sacrificij gratia deferrebāt: Post eos sequebant qui aurea numismata deferrebāt in vasis
triū talentoz vt supra de argenteis dictū est. Numerus aut vazoꝝ fuit tria et octoginta: his
succedebāt qui Auream phialā decē talentoz quā Emilius ex lapillis effecerat: Itē antigo-
nea et Seleucia et Theridea et p̄sei vasa aurea portabāt: Post hec p̄sei currus et arma et
Diadema sup armis positū: Deinde modico post nati regij ducebant et cū ipsis alūnoꝝ ma-
gistroꝝ et pedagogoz lachrimas turba: q̄ et ipsi manus tēdebāt ad ciues et pucros eadē sa-
cere et p̄cari decebāt: Erant masculi duo Darius et Alexander et vna femina nō satis infor-
tuntū suū per etatē intelligentes. Que res magis ad misericordiā hoies cōcitabat: multiq;
Ciues ad illoꝝ aspectū lachrymas demiserūt: fuitq; leticie et doloꝝ plenū spectaculū do-
nec infantes trāsierūt: Ipse aut Perseus post filios atq; ministros fusca veste trepidās ibat
amicus more patrio hñs p̄pter magnitudinē maloz ad oia trepidus ac mente turbatus:
Post eū ibat amicoꝝ et familiarū mesta turba miserabiliter ipsum intuentes lachrymātel-
q; vt etiā pleriq; ex romanis lachrymari p̄p misericordiā cōpellerent: At qui postulasse p̄-
seū ab Emilio serunt ne in triūpho duceret: Post eū deferrebant auree corone quib⁹ Emi-
liū virtutis gratia grece donauerant Ciuitates. Erat numerus coronaz quatercentū. Deinde
Emilius ipse sequebatur ornatissimo curru inuectus vir et circa huiusmodi honozē spe-
taculo dignus purpurā auro contextā indutus: et lauri ramū dextera gerens: ferebāt et lau-
rum milites currū Emiliū fm legiones cohortes et manipulos subsequentes: partim carmi-
na patria salibus permixta et risu: partim laudes Emiliū cantātes que intruebant et admira-
bantur omnes: Nec quicq; ex his que sibi optanda forent deesse arbitrabant: nisi forte de-
montū aliquod magnificis et amplissimis rebus sortem habet detrahendi ac ita miscendi
humanā vitā: vt maloz oium nullo modo sit expers: Sed iuxta homerū sententiā cum
his optime actum esse videatur: quos fortuna ad vramq; partem conuertit: Erāt igitur
Emilio quattuor filij hoꝝ alter quinq; diebus ante triūphū est mortuus. 16. annozum
etate. Alter vero qui duodecim erat ānoꝝ tertia die post triūphū e vita discessit: Nec fult

quisq; ciuis qui hunc Emiliū casum nō dolenter fletet: At Emilius recta ratione fretus fortitudinē et constantiam aduersus fortunam magnanimiter tulit: vbi et in concione verba fecit: non hominis qui indigeret consolationem sed qui plane Ciues suos ob eius incomodū lugentes consolaretur: Dixit. n. humanarū quidē rerū nihil se pertinuisse vnq; sed diuinarum vt insidā et variā rem sēp fortunā expauisse ac p̄sertim in tāta obsecūditate p̄ntis belli tantoq; p̄speritatis cursu mutationē quandā ac reflexum continuo formidasse: Uniq; (inquit) dicit spatio Joniū a Brundisio transgressus Loricis applicui. Quinta deinde die in Delphis sacrificio peracto: alijs quinque diebus copias ex Macedonia suscepti: Lustratoq; exercitu ac rem gerere adortus quintadecima post hec die bellū cōfecit: Eo. n. tunc suspecta mihi fuit fortuna p̄ tantā prosperitatē: et cū victorē exercitū et spolia et reges captiuos deportarē in ipsa nauigatione aduersum aliquē casum formidauī: Sed cum iam saluis reb; incolumisq; ad eos delatus verbē leticia et festiuitate compleri aspicerem adhuc fortunam magis ac magis suspectā habui quā sciebā nihil p̄p̄ nihil sine inuidia hoibus gratificari consueuisse nec aius meus pro repu. prius timere destitit q̄ aduersus casus me priuatis inuasit: op̄imos filios quos mihi solos delegerā successores continuatis prope funeribus extulit: Nunc autē sine periculo esse video: ac bonam spem mihi propono: et arbitror rep̄. fortunatā sine labe permanisā q̄n satis minus humane fragilitatis exemplum his qui triumphauit q̄ is de quo triūphatū est. Perseus siquidem etiam victus filios habet. Emilius autē victor filios amisit. Huiusmodi generosam ac magnificā orationē non sicut sed ex vero aīo ferunt Emiliū in concione habuisse: Hoc itaq; ordine victoribus triūphi exhibebant: Pro Perseo autē omni studio Emilius annixus est: sed nihil obtinere potuit vt s. ex carcere in leticiā traderetur locū vbi custoditus merore animi tandē cōfectus est. Sicq; Macedonicū regnum sub perseo isto consumptū est: Post vero Emilius in morib; incidit in quo mēte die natus e vita migrauit. Unde et ei^o funus ita celebratū est: vt optimus ac beatissimus ornatus adesset: hoc autē nō erat aur; nō ebur: nō magnificentia sumptus: s; beniuolentiā charitas gratia nō solū Ciuiū verū etiam hostium: Quorūque enim casu aliquo Rome aderant ex hiberia liguriaq; ac Macedonia iuniores natu robustis corporib; feretro subeūtes ipsum extulerūt maiores autē sequebant benefactorē et ciuitatū suarū seruatorē vocitantes: Nō solū enim in victoria sese mirent et humanū p̄stitisse dicunt: sed in omni reliqua vita, eos tutatus est et veluti pro domesticis ac necessarijs habuit: Hic itaq; Emilius cum esset vir doctissimus teste Iydozo sexto Ethimo. li. cap. 3. primus e grecia libros Romā aduexit et rōanos didicere cōpulit: Postmodum Julius Cesar hoc negociū bibliothecę custodiēde. M. Varroni iniunxit.

Macedonum regum Epilogus:

Macedonia itaq; puiciā a Larnao rege q̄ p̄mus in ea regnauit vsq; ad p̄sentem istū. 39. hūit reges q̄ oēs regnauerūt. 644. ānis. Quorū noīa et rēpora resūmēdo ista sunt.

Carneus	1 añ 28	Alcetas	8 añ 29	Amyntas fs	15 añ 1
Lenus	2 añ 12	Amyntas	9 añ 50	Pausanias	16 añ 1
Tyrīamas	3 añ 38	Alexāder	10 añ 43	Amyntas it̄ ^o	17 añ 6
Perdicās	4 añ 15	Perdicās	11 añ 28	Argēus	18 añ 28
Argaui	5 añ 38 ¹	Archelaus	12 añ 24	Amyntas it̄ez	19 añ 19
Philippus	6 añ 38	Orestes	13 añ 3	Alexāder it̄ez	20 añ 1
Europus	7 añ 16	Archela ^o fs	14 añ 4	Prolomeus	21 añ 4
Perdicās	22 añ 6	Demetrius	28 añ 6	Softenes	34 añ 2
Philippus	23 añ 27	Pyrrhus	29 añ 7	Antigonus	35 añ 36
Alex. mag ^o	24 añ 12	Lysimachus	30 añ 5	Demetrius	36 añ 10
Ardeus	25 añ 7	Prolomeus	31 añ 1	Antigonus	37 añ 15
Cassander	26 añ 19	Meleagros	32 añ 2	Philippus	38 añ 42
Antigonus	27 añ 4	Antipater	33 añ 1	Perseus	39 añ 10

Judas qui et Machabeus vir quidem fortissimus magnusque ac bellicosus Mathathie iudeo-
rum sacerdotis filius. Olympiade. 154. que fuit quinquagesimus annus regni philometoris
post patrem regem gubernationem suscipiens matorum patris non in memoriam omnia quo aduixit pro li-
bertate civium et legum patri et facere se obtulit pro qua quidem virtute magnam sibi gloriam et mo-
numentum seruauit: Hic itaque adiuuantibus fratribus ceterisque religiosis iudeis inimicos a pro-
uincia expulit: et Iudeos legum suarum transgressores occidit et purificauit terram suam ab
omni malo: Et primo quidem congressu Apolliniam Samarie Ducem percussit et armis exiit:
atque interfecit: in cuius gladio deinceps pugnavit. Deinde Antiocho in phidex abeunte misit
Ducem coculcare Iudeos: vsque Lysiam. Ptolomeum: Sorgia. et Nicanozem: quos omnes Judas ex
Iudea depulit: et templum pollutum ab idolorum imaginibus emundans renouauit: In quo iam fru-
ices pullularant ut patet primo. Macha. 4. et secundo libro. cap. 10. Quibus gestis post triennium pa-
trias leges suis civibus reddidit: et tunc templum tertia dedicatio (que dicta est Encenia) mense decem-
bris facta est: his gestis Antiochus illustris vita functus est. Et Menelaus pontifex qui iam patriam
perdidit a Iuniorum Antiocho occisus est: Quo mortuo Alchimus quidam qui non erat de graecis
sacerdotali ambitione promotus pontificatum inuasit: et quatuor annis illud obtinuit: Propter quod
Onias Onie pontificis filius in Egyptum transmigrans in heliopolitano pago aliud ad simili-
tudinem templi hierosolimitani construxit: Alchimus vero aduersus Judam Machabeum inimici-
tias gerens post pacis tempus dei ira percussus vitam finiuit: Ac sic omnium Iudeorum fauor iude Ma-
chabeo Sacerdotum decernit: Qui dignitate suscepta praefecti legatos Romam dirigit sociale
phedus petitorios: Senatus autem Iudeos amicos habendos mox decernit. Deique aduersus
Bachidem et Alchimum Demetrii Duces proelio commisso occisus est cum tribus annis (ut Josephus
lib. 12. testatur pontificatum administrasset: Simon autem et Jonathas eius fratres corpus ab hostibus
redimere in Modin patrum suorum sepulchro sepelire: quo mortuo fame superueniente vni-
uersa regio se Bachidi tradidit.

Antiochus Euprator nonus Syriae et Asiae rex. xvi. regni philometoris anno regnare cepit:
et regnavit annis. 2. hic patre sublato paruulus relictus est: Cui cum Tripho a populo datus esset
tutor: patruus eius demetrius qui obses tunc Romae erat re cognita senatum adiungit: obsidique se vi-
uo fratre venisse: sed eo mortuo cuius obses sit se ignorare fatetur: Dimittique ergo se ad regnum
percedum equum esse: Qui cum se non dimittit adiuuaret a senatu tacitus discessit: Delatusque in
Syria summo cum honore exceptus est et occiso pupillo eidem regnum tradit: Ulex tamen Tripho ipse
regnum inuadens diu illud tenuit: Et ut ipso diu potiret centum pedum milia et 20. equum milia nec
non et 37. elephantis contra iudeos parauit.

Demetrius Sother dicimus Syriae et Asiae rex puigno interfecto regnum suscipiens regnavit annis
xii. Qui cum prius occupasset Syriae regnum nouitati suae oculum piculosum ratus ampliare vires
suas statuit. Et primo quidem propter fastiditas sorores nuptias regi Cappadociae iustus bellum intulit:
Sed antiochus alique a Demetrio lacessiti subornarunt Porpalam quaedam sororis extreme
iuuenem. ut Syriae regnum velut paternum armis repereret: et ut fides adhiberet fraudi nomen
ei Alexander inditum fuit genitusque ab antiocho deus: Tantu. n. odium apud omnes habuerat Demetri-
us ut Emulo eius vires omni auxilio tribuerent. Unde alexander his fretus auxiliis contra Deme-
trium occurrens victum illum vitam pariter et regno priuauit.

Jonathas iudeorum Dux pariter et pontifex populum iudeorum post iudam rexit annis. 19. Hic suscepto
principatu non impar virtute fratri suo Machabeo extitit: Quod Bachides Demetrii regis dux
audies timuit: et illum sic et frater suum iudam dolo interficere statuit: Cuius voluntas non latuit Jona-
tham: Qui colligens exercitum pugnam cum Bachide commisit et magna illi stragem intulit adeo ut vir
periculum mortis euasit: quo facto in hierusalem reuertit: et munitissimas ciuitates edificare
cepit. Tunc pontifex Alchimus intrusus Domum dei et opera prophetarum destrui prece-
pit: sed demolitione inchoata paralisi percussus magno cum tormento defecit: Tunc Jonathas
cum Romanis Spartanisque aliisque quibus regibus amicitias faciens magnus et formidabilis esse cepit
Tandem a Triphone Antiochi pupilli tutore ptolomaeide dolo se captus: cum filijs et mille vi-

153

5046

152

5047

150

5049

148

5050

ris interficit: vt hētur li. 13. Josephi. c. 9. Cui corpus Simon frater ei inde redimēs et in patriā suā transferens cū maxio luctu sepeliuit: Cui et idē Symon igeni Mauscolū sibi et fratribus suis atq; patri ex polito et albo lapide fabricare fecit.

5050 139 Philippus quidā Macedo quē Andrascū esse volūt pseudo rex āno. 28. regni philometoris in Macedonia arma mouēs publiū Iuueniū Romanorū prozē q̄ se veniētē ad internitionē vsq; deleuit et regno occupato regnavit āno vno: Sed a Cecilio metello victus Macedonia itē in Romanorū potestate redacta est: Inde haud paulo post ibidē perles qui se p̄fa filiū dicebat collectis seruitij rebellauit: Et cū iam. xvi. milia armatorū haberet a Romulo questore sicut liuius refert supatus est.

5061 138 Alexāder q̄ et Balans dictus fuit vndecim^o Syrie et Aſye rex. 19. regni philometoris āno regnare cepit et regnavit fm Eusebiū ānis. 9. et mēibus. 10. licet Josephus nisi q̄nq; regnasse dicat. Sic antiochi q̄ et Epiphanes cognominatus erat filius creditus fuit. Qui Demetrius p̄dictū auunculum suū interfecit et regnū abstulit. Imperansq; ionathā p̄dictū iudeorum Ducē ob eius fortitudinē multis insignibus et corona p̄secutus est. Trāsmittēs hec ipsa dona talē ei Epistolam scripsit dicēs: Rex Alexāder fratri Jonathe salutē: fortitudinē q̄dē et fidem tuā iam dudū audiuimus: Et ideo trāsmisimus ad te pro auxilijs: et ordinauimus te hodie principē sacerdotū iudeorū: et amicum nostrū vocari p̄cepimus: iccirco etiā destinaui tibi pro munere purpureā stollam: et aureā coronā: et peto honoratū te a nobis similem erga nos fieri: Huic prolemeus p̄dictus Egypti rex Cleopatrá filiā vxorē dedit. Lupiebat enī regnū eius. Quod intelligens prolemeus eum proditorē et filie sue nuptiāz transgressorem accusauit et statim affinitatem soluit: et illam Demetrio tradidit: Et tunc manifeste facte sunt inimicitie. Prolemeus autē post hec Antiochiam veniens ab antiochenis benigne susceptus Rex ab eisdem declaratus est: q̄ audiens Alexander statim cum magno apparatu antiochiam venit et prolemeus contra eum duxit exercitum: et vincens alexandri in arabiam fugauit: vbi arabū rex nomine zabilus eidem caput auferens Prolemeo transmisit. Qui suauem sibi rem summūq; spectaculum alexandri morte simul et capite vidit: qui tamen paulo post p̄e gaudio vitam finiuit vt patet primo Macha. ca. xi. et. xii. li. Josephi ca. 7. atq; ita alexander pro Demetrio penas dedit quē occiderat et pro antiocho cuius mētus fuerat originem.

Tertium bellum punicum.

5062 137 Tertiu veinde bellum punicū sexcentesimo p̄mo āno ab vrbe p̄dita a Rōanis q̄ Carthagi nenses suscipit regnātibz apud romanos. L. Mālio cōsolino et M. manlio alio fm liuiū āno. l. quinquagesimo p̄mo postq̄ fm bellū punicū trāfactū fuerat: Hi itaq; cōsules (sicut Orolius in. 4. ca. 47. scribit) Carthaginē p̄fecti Carthaginē sibus p̄ceperunt vt oia arma nauēsq; Romanis traderent. Qui timore cōcussu tantā repētē armoz vim Romanis detulerunt: vt inde (sicut ait liuius) tota africa facile potuisset armari: Postq̄ vō arma cōportarunt: iussu sunt relicta Ciuitate p̄cul a mari. x. passuum milibus recedere: Quo audito Carthaginenses dolore ad desperationem addētes decreuerunt aut vrbe defendere aut cū ipsa perire. Quā obrem hasdrubales duos suos duces creauerunt: Dehic arma facere aggressi cum eris ferriq; materia deficeret auro argentoq; suppleuerunt: Cum autem consules vrbem oppugnare decreuissent et iam aliquam muroz partem diruissent machinis facto impetu a carthaginensibus turpiter repulsi sunt: quos fugientes Scipio (repulso in muros hoste) defendit censozinus vero in vrbe rediit et Manlius Carthagine amissa i hasdrubalem arma conuertit.

Carthaginis excidium.

5065 134 Scipio autē magni Scipionis nepos hūc tēporib^o oī virtute apud Romanos p̄clarus ex cōdito cōsul extra sortē factus a phrica sibi decreta est. Veniensq; Carthaginē cū sex consulis diebus noctibusq; oppugnasset. tandē re desperata Carthaginēses ad dedicationē trapir: petentesq; vt quos belli clades reliquos fecerat saltem seruire liceret: atq; ita primum

mulierum agmen satis miserabile post viroz turba descendit. Nam (vt liuius ait) fuisse mu-
lierum. 25. milia; viroz. 30. milia captiuozum memorie traditū est; Hasdrubal vō impator
vltro se transfuge dedit: 7 eius vxoz se suosq; filios quodā femineo furore in mediū se iecit
incēdū; Ipsa aut ciuitas supposito igne sexdecim eōtinuis ardens diebus: miserūq; victorū
bus p̄buit spectaculū. Multitudo vero illa captiuoz (paucis exceptis p̄ncipibus) venudari
iussa est. Transfuge aut ad spectaculū populoz traditi sunt ferts: Atq; ita Carthago illa ce-
lebris Ciuitas a Didone condita fm Eusebium. 668. vel vt alij volunt. 7 48. anno ab ei
conditioe deleta est omni murali lapide i puluerē comminuro. 4. s. āno ex quo ipsum ter-
cium punicum bellum fuerat inchoatum. Scipio autem 7 ipse cognomen illud celebre me-
ruit quod Auus eius acceperat se vt propter hanc fortissimam virtutē Africanus Junior
appellaretur.

Tyberius graecus ex Tyberio p̄fe Romanoꝝ p̄sule natus tēpestare hac admodum iuuenis
existens multa virtute clarus 7 celebris fuit: De quo plutarchus tradit: q; etia; ab ipsa pue-
ritia ita clarus 7 insignis extitit vt in Augurum collegio confestim sit receptus propter vir-
tutem magis q̄ nobilitatem; Prima namq; eius militia sub predicto Scipione iunioze in
Africa fuit, vbi cum eidem Scipioni contubernalis esset tñ modestia 7 fortitudine ceterā
iuuenturē egregie superauit 7 p̄mus oīum Carthaginis muros conscendit 7 multas hostiū
cedes edidit. Sed demū Romā reuersus vbi Tribunū plebis factū se sensit statim legem
Algariam ferre decreuit; p̄pter q; odiosus factus a locupletibus peremptus est: cū nec dū
trigesimū etatis compleisset annū.

P. Euer-
getes.

Tolomeus Euergetes predicti philometozis filius Cleopatreq; germanus septimus
Egyptioꝝ rex: Olympiade. 159. que fuit annus. 463. Iudaice captiuitatis egyptijs re-
gnare cepit 7 regnavit annis. 29. Vir quidem pessimus atq; seuisissimus: ob cuius seuitiā fra-
ter eius 7 Cleopatra soroz sibi timentes (cum reges essent) regnum ei per legatos obtulerūt
Quamobrem elatus plurimū effectus est: q; s. fraternum regnū sine vllō certamine recepit
7 statim fratris filiū e cōplexu matris enecauit 7 oēs eius fautores trucidauit, ac postea
Sorozis Thoz cede ei filij cruētū ascendit: Post qd nō mitior 7 in populares q; eū i regnū
vocaerāt fuit: oia. n. sanguine manare fecit: Et sicut ciuibus suis cruētus extitit ita quoq;
Romanis qui illo venerāt ridiculo fuit q; sic refert Iustinus erat vultu deformis statura
breuis 7 sagina ventris nō hoī sed belue p̄ similis. Quā qdem feditatē nimia vestis subtili-
tas augebat. Dic quippe filios ex soroze 7 ex vxozis soroze suscepit. ac etiā sorozis filiam p̄
vīm stuprauit: Cuius filiū membratim diuisum 7 in cista positum matri in die natalis eius
inter epulas iussit offerri.

Demetrius eius noīs. 4. vndecimus Syriē 7 Asye rex. 4. regni Euergetis āno regnar cepit
7 regnavit tribus ānis. Dic p̄dicti Demetriū Sother filius fuit quē p̄ apud Syndiū hospi-
tem suū cū magno auri pondere comedauerat: vt belli piculis extimeret; qui p̄ Alexandrū
in plio egressus victoz euasit: regnūq; illi abstulit: Et oī tandē regno paterno recuperato re-
rum successu corruptus vicijs adolescentie inquinatus i signitiē lapsus est: Tannūq; con-
sumptum apud oēs ob inertia quantū odiū ex superbia pater habuerat p̄p̄t: ita vt ab eius
Imperio multe ciuitates passim se subtraxerint: Unde ad abolendam inertie maculam p̄-
tibus bellum intulit 7 eos multis p̄eljs sepe fudit; postremo tñ captus 7 in hircaniā mis-
sus ibidem benigne 7 iuxta cultum p̄stine fortune habitus est. atq; ibi. 17. ānis sine regno
priuatus vixit: Quo tempe Antiochus Sederes regnavit annis. 9. Tandē eidē denuo re-
gno restituto regnavit annis. 4. Cui philometoz cleopatā filiā ab Alexandro sublatā vxoz
rem dedit: vt patet p̄mo Macha. ca. 12.

Viri disciplinis excellentes.

Metrodorus Atheniensis pictoz atq; p̄his his tēpib⁹ insignis 7 clarus hitus est: Qui plinio
testante li. 35. vtraq; scientia magne auctoritatis fuit: Nam cum paulus Emilius Perseo
rege aduicto ab Atheniensibus petisset: vt vnū sibi probatissimūz philosophum mitteret

135

5066

132

5062

128

5071

127

5072

ad erudiendos filios: Metrodorū ei miserūt proficentes eū in vtroq; desiderio prestantissi-
mum: Quod ita quoq; Emilius iudicauit.

P. Terentius carthaginiēsis poeta comicus p̄ hec tēpora in scio fuit: Qui a Scipione Iunio
re p̄dicto i seruitutē ex Africa ductus p̄p̄ igenij magnitudinē ⁊ forme p̄statiā libertate do-
natus ē: Hic primā andriā anteq̄ edilibus videret cecilio; multū se miranti; legit; Scripsit
autē comediarū eleganti studio libros sex in quibus multorū mores ad p̄cauenda pericula
annotauit: Tandē in archadia moriens eius Sepulchro tale epitaphiū inscriptum fuit.

Natus in excelsis tectis carthaginiē alce
Romanis ducibus bellica preda sui. Qualiter ⁊ serui decipiant dominos,
Descripti mores hoīum iuuenūq; senūq; Quid meretrix: qd leno: dolis p̄tingat auarus

Bachubius autē Būdusius tragiā scriptor Ennij ex filia nepos per hoc idē tēpus floruit
qui primo Rome vitā duxit: vbi post multa ab eo edita: Tarentū regressus ibidem nona
genarius vitam finiuit.

Aristarchus grāmaticus ⁊ ipse hac tempestate Eusebio teste agnoscitur.

L. Acciū tragiā scriptorē p̄ hec q̄ tēpora: vt Eusebius testat: claruisse cōstat: Qui Man-
cino ⁊ Serano consulibus parentibus libertinis natus multa composuit que pacuio ias
seni Tarenti recitauit: Ab isto nāq; accianus fundus iuxta p̄saurum constitutus dicitur ē:
q̄ illic inter colonos fuerat ex vrbē deductus: Hic iam senex in collegio poetarum sedentis
numq; Julio venienti asturgere voluit maiestatis eius imemor: s; ⁊ quia in comparatiōe
omniū studiorū aliquanto se superiorē esse cōsidebat propterea insolentis crimen incurrit:
⁊ in voluminum nō in imaginum certamine se exercebat.

Simon Mathathie filius tertius Judeorū Dux pariter ⁊ pontifex anno sexto regni Euerge-
tis olympiade. 1. 160. sedere cepit ⁊ sedit annis. 8. Huic p̄fici Romani ⁊ Spartiate: cum
eius libenter legationem accepissent amabilia misere rescripta: ⁊ Antiochus similiter de
metrū filius ad eū in hec verba rescripsit dicens: vobis oīa quecūq; remiserunt qui fuerūt
ante me re: nitto ⁊ permitto vobis facere p̄cussuram proprijs numismatis in regiō: vestra
Lūq; obrinuerō regnū magnificabo genē vestrā: ⁊ tēplū in gloria magna valete. Hūc autē
Triphon studuit fraudibus ⁊ dolis circūuēire sicut fecerat Jonathan frēm eius Cui ar-
tē Symon intelligēs prudētissime cessit malitiē: ⁊ liberauit patriam a periculis: hic corpus
fr̄is sui Jonathe a Triphone redimeus in Modin tumulauit erigens septem pyramides
p̄i ac m̄ri atq; quattuor sribus ⁊ sibi: circūposuitq; pulcherrimas columnas in quibus ad
rei memoriā nāues ⁊ arma sculpsit sicut p̄. primo Macha. vltimo. Tandem ptolome-
us gener abdi cuiusdam filius cum eum ad conuiuiū inuītas; eundē cum duobus filijs
interfecit ⁊ ipsius Symonis vxorē cū reliquis duobus filijs in vincula cōiecit. Ac sic Ma-
thabeorum primus liber hic explicat.

Reges Attalici siue pergamē.

Attalus pgami Alie ciuitatis rex: hisdē tēporibus moriens pplm. Ro. regni sui heredē instituit
hi Attalici reges a quodā Tyanensi Eunuchō: noie philetro ortū habuere: lysimachus at
Agathoclis fili: vt paulo altius reperam: vnus fuit ex alexādi magni successorib; q̄ mō-
tē supra pgamū cōmuniuit: suosq; sibi thesauros cōstituit quorū custodiam philetro Eunu-
cho p̄dicto tradidit: cū optime eēt educatus: ⁊ sibi carus: At is cū ab Arsinoe Lysimachi
vxore discederet: q̄ eū accusauerat tēp̄ ad defectionē expectauit: Interea lysimachus malo
psilio adductus filiū agatocle interfecit: Seleucus autē Nicator reuersus illum sustulit: ⁊ ipse a
ptolomeo cerauno sblat; ē: doloq; iteremp;: Inter hos autē tumult; philetros eunuchus i
arce se cōtinēs: nūc isti nūc illi que validiorē eē aiaduerteret obsequēs. xx. ānis castellum ⁊
pecunias possedit: duo quippe illi fratres erāt: Eumenes natu maior: ⁊ attalus p̄dictus: Ex
Eumene nat; ē alter Eumenes: qui pgami successionē hūit: ⁊ Antiochū Seleuci filiū ap̄
Sardos p̄lio supauit: q̄ cū. xx. annis regnasset mortuus ē cui attalus ex attalo natus succes-
sit: qui primo Rex appellatus est: ⁊ p̄elio maximo Salathas superauit: ⁊ Romanorum

amicus in classe Rhodiorum cum eis aduersus philippum pugnavit: Obijtque iam senior: cum regnasset annis. 43; supstitibus quatuor filijs ex Appollonide Lyricena susceptis: Ex quibus Eumenes primo genitus: regnum secundo loco suscepit. Qui cum Romanis aduersus magnum antiochum et pseudum Macedonum reges: bellum gessit: totamque illam regionem a Romanis accepit que sub Antiocho circa Thaurum erat: regnavitque annis. 49. vrbem hic munivit ac in modum civitatis amplavit: Imperium attalo filio: tertio loco reliquit ex Stratonice Ariaratis capadocum regis filia nato: sed admodum puero fratrem attalum constituit tutorem: qui. 21. annis regnavit: et aduersus Demetrium Seleuci filium cum Alexandro antiochi filio bellum gessit: et pseudophilippum: Romanorum socius fuit: Diegelim regem cepit: et ducto in Thraciam exercitu prussiam regem interemit: prefecto illi Nicomede filio postremo reliquit: regnum attalo qui sub tutela erat cogente ad hoc ipsum morte: Is philomatorum cognominatus: cum annis quinque regnasset morbo decedens Romanos heredes instituit: qui eam regionem in prouinciam redigere: Et hic mos humanarum rerum que ex paruis principibus multum sepe accrescunt: et postea corunt: In ea quippe urbe pergamo: viri complurimi excellentes fuerunt: utpote Apollodorus orator. Dionysius historicus et alij multi.

Hyrcanus Symonis Machabei filius cui proprium nomen Iohannes fuerat pater interfecto: anno .14. regni evergetis olympiade. s. 163. quarto loco Iudeorum Dux et pontifex constitutus: sed annis. 26. vir utriusque optimus et sacerdotio dignus atque Ducatu strenuus necnon et prophetie dono clarus: cum quo deus erat: et futurorum prescientiam ei donauerat: Hic ideo hyrcanus dicitur fuit: quod aduersus hyrcaniam bellum gerens victor euasit: et deinceps hyrcani nomen adeptus est: postmodum a Romanis ius amicitie postulans obtinere peremerit: Antiochus autem syrie rex: eo pontificante obsedit hierusalem: qui populorum saluti consulens: inducias per legatos exposculta uit: qui annuit petitioni: videlicet hyrcanus studium Antiochi circa deum apperuit sepulchrum David tria milia talenta pecuniarum exinde protulit: et trecenta Antiocho tradidit: quibus acceptis obsidione solvens discessit: Et cum eo multas et amicitias composuit: Indeque in Samariam civitatem valde munitam hyrcanus expeditione producens: tandem cepit et totam penitus deleuit adeo: ut videtes magis vallum quam civitatem illic fuisse quisque iudicasset: quam postea herodes iusturans non Samariam sed Sebastem appellavit: hic multas seditiones a phariseis et essenis pertulit a quibus tandem liberatus feliciter usque in senium vixit: Defunctusque quinque filios reliquit Aristobolum et Antigonem atque alios tres quibus praedixit (ut Iosephus refert) quod rerum omnium non diutius permanerent.

Locuste in aphyrica.

Locustarum multitudo per hoc idem tempus adeo in Aphyrica conualuit: quod ut diuus pater Augustus. 3. de ci. di. ca. 31. refert: non solum segetes: sed et folia atque cortices corosferunt: quibus presumptis praenuntio vetero in Aphyricano pelago se demersere: quarum corpora per litorea putrefacta tam pestiferum fetorem exalarunt: ut ibidem fere omnes aues et pecudes morirentur: Aphyriorum quoque ducenta milia: Romanorum vero militum qui illuc ad praesidium fuerant destinati. 30. milia extincta referantur.

Carthago reponitur.

L. Cecilius metellus: et T. O. flaminius anno. 12. regni Evergetis consules romani dicti sunt: quorum iussu: Carthago in aphyrica reposita est. 22. annis postquam eversa fuerat reuoluta: in qua et ciues Romani plurimi fuerunt adducti: Sed intra breve tempus Ethna ultra solitum flammis ignes euomens calidis cineribus exusta: eius tecta destruxit: Lulus subleuante calamitatis causa: Senatus Romanorum decem annis vectigalia remisit.

Caius Cassius longus: et Sex domitius calvinus: anno sequenti consules dicti: statim ex Senatus iussu transalpinis galliis bellum intulere: ubi iuxta Rhodanum fluvium maxima hostibus clade flata: de ipsius magnifice triumphauerunt eorum Ducem captum praese ducentes.

Institutus gallorum rex: eo ipso anno fabius et Quintus martius consulibus regnantibus cum centum octoginta armatorum milibus in Romanos ascendit: sed a Romanis ponte disturbato: quem supra Rhodanum fluvium extruxerat deuietus est: Tuncque Quintus consul omnes gallos qui sub radicibus alpium habitabant penitus deleuit.

118

5041

110

5089

109

5090

Tolomeus; hyscon qui 7 Sother: Euergetis filius octauus Egyptioꝝ rex olympiade p. Phylco

5096

103

166. que est. 492. Judaice captiuitatis annus: Egyptiꝝ regnare cepit 7 regnauit annis. 17. Huius tēporibus Antiochus cyrcenus Demetriꝝ regis filius 7 Antiochi griphi regis frater: postea q̄ idem Antiochus griphus octo annis quiete regnasset e regno eiectus est: 7 Syria ipse Antiochus Lyrcenus obtinuit 7 regnauit: s; rursus a gripho supatus: eadē ipse recepit: Atq; ita hi duo adinuicē dimicātes successiue modo vnus modo alter regnabant: inter has autem regni Syrie parricidiales discordias mortuus est prolomeus iste relicto regno vxori.

Numidarum reges.

Numida autē Carthaginensis seu Aphyrica regio est: que incipit a septētrionali parte Ma-
ri quod Sardinia insulam versus tendit: Ab occasu Mauritaniam, i. Granatā: a meridie
Ethiopiā habēs: in hac quippe regione vt testatur plinius p̄ter Marmora 7 plurimas
feras cuius vis generis nihil insigne h̄z: in ea tamen celebres v̄bes existunt: v̄z hyppon: Re-
gium: 7 Rostichaela.

5098

101

Massenissa igitur quidā huius p̄uincie rex his tēp̄ibus fuit: hic patrē Numidam nomine
habuit: qui Massenissa vt liuius li. 7. de secūdo bello punico scripsit paulo ante anno vi-
te sue. 97. mortuꝝ ē: relicto. 44. filiis: iter quos Sciopionē iuniorē diuisorē 7 diuisionis ar-
bitrū esse voluit: hic itaq; Massenissa p̄ Romanis capitalis hostis fuit: deinde amicissimꝝ
factus vsq; in finē vite sue p. 40. annos pleuerat: Quo mortuo eius filius M̄cip̄sa reli-
quis fratribus morbo absumptis regnū solus obtinuit: Qui iugurthā filiū ex cōcubina ge-
nuit: quē eodem cultu quo 7 ceteros liberos carum habuit.

Jugurthe bellum hic incipit.

5104

95

Jugurtha p̄dicti Massenisse regis ex pellice nepos: Numidarū rex: anno. 8. regni Sother
p̄dicti regis Egypti: olympiade. l. 168. regno post patrē M̄cip̄saz suscepto: bellū p̄ Roma-
nos gerēs captus fuit: 7 Romā pductus: Cuius historiā Salustius eleganti stillo describēs
sic ait: Quod cū primū adoleuisset: viribus maximus 7 decora facie pollere cepit: 7 multo
magis ingenio validus esse cepit: vnde nec se luxū aut merie corrupēdū dedit: s; vt illiꝝ
gentis mos ē: equitate saulari cursu cū equalibus certare studebat. 7 cum oēs gloriā ante
iret: omnibus tam carus erat. Quibus rebus et̄si pater in initio letus esset: q̄ iugurthe vir-
tutē regno suo gloriā fore existimaret: postq̄ n̄ hoiem adolescētē exacta etate 7 paruis libe-
ris magis magisq; crescere intellexit: vehementer ex negotio p̄morus multa aīo voluebat:
Tādē post multorū consilioꝝ volutionē: p̄pter eiꝝ virtutes 7 ppli fauorē: eū vt ceteros
adoptauit in filiū: 7 testamēto pariter cū legittimis filiis instituit heredē: Defūcto autē M̄-
cip̄sa patre intra modicū tēpus: p̄ satellites suos iugurtha hic: fratres suos ignobilitatē eius
despicētēs occidi fecit: Qui eam obrem ad ius dicēdū Romā accersitus: ex fraudibus suis
sine malo remissus ē: Vbi deterior effectus: et̄ Massinā Suluise filiū 7 Massenisse nepotē
obtrūcari fecit: eo q̄ ob regū discrimē profugus Romā veniēs: regnū tamq̄ ad se prinēs a
Romanis sibi adiudicari postulass;: quibus gestis mox a Senatu iussus ē ab Italia disce-
dere: vnde in regnū regressus: dixisse fertur: o v̄bē venalē 7 manure peritura si emptorē iue-
neris. Bello vero a Romanis renouato: iugurtha ab Albino cōsule p̄ dolū statim pacem
extorsit Romanis deinde sub iugum missis: Tandē Mario Consule 7 Sylla questore p̄
eū missis eius obtrūcato exercitu iterato: a Sylla capitur: 7 ad Mariū consulem victus
pducitur: Qui in Numidia rebus compositis: Jugurtha cum maximis spolijs Romam a
Mario deducitur. Qui Marius: vt liuius testatur: kalendis Januarij Jugurtham p̄ se
vincum adducens cum gloriofo triumpho v̄bem intrauit: iam etiam ante eum Metellꝝ
de ipso triumphum egerat. Deniq; iugurtha in carcere Rome constitutus ibidem stran-
gulatus est.

5106

93

L. Marius Romanoꝝ cōsul: his tēporibus apud Senatum clarissimus Impator hitus ē.
Qui: vt plutarchꝝ ait q̄ eiꝝ vitā pulcherrime descripsit: 7 si pauperē 7 mechanicū noie Ma-
riū hūerit p̄ez postposita ignobilitate: magne scie: 7 p̄bitas ac industrie necē 7 militari p̄cri

ria prestans euasit atq; libidinis ⁊ diuitiarum victor: Qui cū primū i hispania sub Scipio ne militaret: fertur ipsum cū bellicoso hoste manū cōseruisse: ⁊ illū ante Imperatoris ora cōfessisse: Pictor: postea factus: Juliā ex insigni iulioꝝ familia ortā: duxit vxorē: Lul' Lesar impator: fuit sororius nepos: post multa autē p̄clara in bello gesta Consul ⁊ iugurthā p̄dic tum designatus ipsaz ingēti gloria vicit: ⁊ Romā p̄ductū: d̄ eo (vt premissus ē) triūphauit: Secūdoq; cōsul ⁊ Lymbros factus: q̄ multos Romanoꝝ duces necauerāt oēs duobus cō missis p̄clis ad iteritionē dedit: Hi. n. Duces ex Theutonibus: Ambrosibus: alijsq; gen tibus multitudinē pene infinitā in galliā reducerāt italiāq; irruperant: qui nec alicubi sedē ponere decreuerant: donec Romā cū italia euerterēt: De his itaq; Marius cū catullo col lega suo triumphans tertius Rome conditor ab oibus appellatus ē: Verū cū sexto consul fuisset: mutata fortuna a Sylla exul eicitur: ⁊ terra mariq; vagus p̄ aliquot tēpus fuit: tan dem septimū Consulātū attingens post. 17. diē. huius consultus morē obiit.

Coniuges quedā Lymbroꝝ ⁊ infinitus pene numerus: his tēporibus (Oratio in. 4. referēte) fuit: miris ob castitatis propositū extollēdus laudibus: he quippe mulieres cum vidissent Theutones ⁊ Lymbros maritos suos in Galliam ⁊ Germaniā ⁊ Romanū nomē p̄iurasse vna cū ipsis viris suis in italiā vno ⁊ eodē impetu concurrere. Que cū vidissent Lymbros ⁊ theutones suos a Laio mario Romanoꝝ consule predicto: post longa certamina supera eos in vnū se colligētes: aīoso consilio libertatē suam ⁊ castimoniam curare decreuerunt. fac toꝝ ex multitudine plastroꝝ sibi vallo oīu ⁊ acriter pugnauerē: ⁊ cū fustes lapidesq; ac ce tera armamēta in pugna cōsumpssissent legatos ad Mariū miserūt postulantes non vt ad patriā redire pmitteret: s; vt oēs romanis virginibus vestalibus iungerētur. Quod tā ho nestissimam petitionē cum non impetrassent furore succēse in obstinatam voni sui perseue rantiam crudelissimum iniere facinus: Nam ante omnia collisis in terram paruulis suis: ne in seruitutem traberētur: nocte vna ne ⁊ ipse violarentur (exusta omni eorum substan tia) laqueis omnes sibi mortem constituere nec p̄de aliquid ex se preter p̄dētia corpora auidis reliquere Romanis.

Judeorum regni instauratio.

Aristobolus hyrcani Judeoꝝ pontificis ⁊ Ducis filius. xi. regni Sother anno p̄nciparum quinto loco apud iudeos tenēs: regnauit tantūmodo vno āno: hic Aristobolus magistra tū: ad Regiā dignitatē transferre decreuit: primusq; sibi Diadema imposuit: post. 484. an nos ⁊ sex mēses ex q̄ de captiuitate Babylonica p̄plus liberat: ad ppria remeauit: Multū .n. hic patrie p̄fuit: Nā s̄begit itureos ⁊ plurimā eoz p̄uincia iudeis adiecit: ⁊ cōpulis hitā tes i ea: vt si vellēt in p̄uincia manere: circūciderent s̄m leges mosaicas: fuit nāq; : vt Jose phus in. 13. ait: nature valde moderate ⁊ ingenui podozis: Hic tamē consilio Antigonī fra tris sui libidine dominandī matrē ⁊ tres fratres suos iuniores in vincula coniecit: ⁊ paulo post etiā Antigonū fratrem quē ⁊ fame perire fecit: pro quibus malis statim in se diuinā sensse vindictā. Quia morbus acerbissimus: ita eū inuasit: vt sanguinē omnem laceratis vi sceribus euomeret: Quo quidem morbo emisit spiritum.

Alexander qui ⁊ Janeus dicitur: Aristoboli p̄dicti frater eo defuncto apud Judeos pontifi catam ⁊ regnū suscipiēs regnauit annis. 27. hic enī (sicut Josephus refert) numq; ad faciez patriis hyrcani venire meruit: Causa huius odij: talis fuisse dicit: Lū dil. geret p̄iores filios hyrcanus. s. Aristobolū ⁊ Antigonū p̄dictos apparuit ei dñs in somnijs dicens: q; iste ei' successor existeret: qua visione p̄tristatus hyrcanus cū nollet eius habere successorē cū pmū natus ē: eū in Galilea nutrirī mādauit: S; deus nequaq; mentitus ē hyrcano: hic quippe regno suscepto vnū e fratribus suis tentantē regnū inuadere interfecit: ⁊ alterū volētē ino cēter viuere honorabiliter tractauit: Inde q; vt comestor ait: crudelissime ciuibus suis pre fuit quia mille seniores intra sex annos peremit: octingētos q; vxoratos viros vna cū vxo ribus ac liberis i placis partibus affixit: postea pace p̄fecta: quartanaz febriū morbo quē ex ocio cōtraxerat vitā finauit: relictis hyrcano ⁊ Aristobolo filijs: S; regnum Alexandre

vprozi reliquit: que viuentē adhuc marito populos humanitate sibi allegerat.

Romanorum clades per maxima.

S110

89

Manlius et **Lepio** proconsules Romani anno .14. regni Sother: qui. 454. annus ab vrbe condita: vt **Orosius** li. v. c. xix. testatur: aduersus **Lymbros** et **Theutones**: aliasq; galloz ac **Germanoz** gentes: que tūc vt imperiū Romanū penitus extinguerent conspirauerāt a senatu missi sunt: Qui ab eisdem gallis iuxta **Rhodanū** fluiū maxima cū ignominia victi sūt: siquidē **Manlius** ipse consul interfectus est et duo eius filij cū .80. milia trucidati fuerunt quadraginta q; colonozum milia perempta vix ex oi exercitu romano decem euadere potuerunt qui tante cladis nūciū Romanis afferre possent: Hostes vero binis castris potiti: noua quadā atq; insolita exercitatione cuncta que ceperant pessundarūt aurū. s. et argētam in flumē proicientes lozice aut virozum conscise falere equozum disperdite. Equi ipsi gurgitibus immersi: homines arboribus fuerunt suspensita vt nihil prede victor: nihil misericordie victus cognosceret: **Maximus** tunc Romē non soluz lucus verū et metus fuit: ne confestim **Galli** alpes transcenderent et **Italiam** diruerent.

Gallozū clades a Romanis.

S112

87

Romani Gallozū terrore concussi anno sequenti (teste **Orosio**) **Marius** predictū: **Lōsules** et **Lymbros** misere: Qui **Jugurtha** i **Numida** deuicto cum eodem exercitu i **Galliā** venies compositis statim ordinibus: preliū cū eis commisit: in quo quidem ducenta armatoz milia **Marius** ipse cū suo exercitu interfecit et octoginta milia cepit: occisoq; eozū duce **Theotomodo** vix tria milia fugere potuerunt. Mulieres vero eoz cōstātore aīo q; si vicissent **Consulē** consulere: vt si inuolata castitate virginibus ac dīs seruitūdē eēt vitam sibi met reseruarent: Quod cū petita non impetrassent paruulis suis (vt dictum est) ad saxa illis: cuncte sese ferro ac suspendio peremerunt: **Marius** autem cum socio hostibus supatis Romam redeuntes triumphauerunt.

Uiri doctrinis excellentes.

Horatius Romanus: oratozū sui tēporis princeps tēpestate hac Romē floruit: et multa cōposuit: Qui teste **Quintiliano** li. 6. d. insti. ora. **Licronis** emulus fuit: et quoaduixit secundus: De q; sic refert **Selius** in p. noc. ar. **Horatius** fuit orator clarus: s; delicatior q; virū decer: et forme nō minus q; eloquētie studiosus: Quia nūq; **Speculo** inconsulto pdire voluit in publicū: in illo se mirari: in illo vultum togamq; componere consuevit.

Horatiam autē filiā hic post se reliquit dignis extollēda; laudibus que nō solū patris facundiam et doctrinā amplexata fuit: sed et ipsius pronuntiandi splendorē seruauit: quem. s. opportunitas exquisiuit: et qui sepiissime i uiris doctissimis deficere consuevit: Hec autem triumuiroz magistratū: cū matroz multitudo Romanaz exigente reipublice necessitate intollerabili grauarentur onere: nec hoīum iueniret aliquis qui sibi patrociniū prestare auderet: sola ausa ē aīo constanti corā triumuiris rem seminarū assumere: eamq; perorando tam efficaciter inexhausta facūdia agere: vt maxima audientū admiratione crederetur fuisse **horatius** pater: Eam obrem quicquid expetierat nō solum obtinuit verum et longe plus a trium uiris promeruit.

Turpilius poeta **Lomicus** anno .xv. regni Sother (**Eusebio** teste) **Synuesse** admodū senex moritur: Cuius nulla apud nos extant opera: cum deperdita omnino sint.

Caius Lucillus **Satyrarū** scriptor: **Olympiade**. 170. que est. 16. regni Sother annus secundum **Eusebium** **Neapoli** moritur anno. s. etatis sue. 46. Qui publico funere delatus fuit:

S113

86

Qui primus inter latinos insignem **Satyrarum** promeruit laudem.

Tolomeus Alexander: nouus **Egypti** rex anno quingentesimonono **Judaicē** captiuitatis idest. 171. **Olympiade**: **Egyptijs** regnare cepit: et regnauit: expulso fratre: annis. 70. Hic **ptolomei** Sother pdicti frater fuit: Nā p̄ **Euergetes** moīēs **Leopatre** vxori et alteri que ipsa elegit ex filijs suis regnū reliq; Que cū i **Iuniorē** filiū prouocaret: a pplo ppulsa a maiorē eligere: Cui priusq; regnū daret vxorē **Leopatram** sororem carissimam ademit:

p. Alex.

Selucem minorem ducere iussit: At ipsa cleopatra mater: postea q̄ cum ipso maiore filio
decē ⁊ septē annis (vt premissum est) regnasset grauitē ferens filij societatem populū in eū
conciuit: quo expulsore: eum in Cyprium exulare coegit. Accersitoq̄ isto Alexandro mino
re filio: in locum fratris secum regnare fecit: Sed postea quam secum predictis decem ānis
regnasset: territus eius crudelitatē: ipsam dereliquit: existimans melius sibi fore vitam pri
uatam ducere: q̄ periculosum regnum possidere: At mater per legatos eum in regnū reuo
care studens: cū didicisset eūdem filiū occultis insidijs exitiū machinari ab eo diffugit: Sz
tandem ab eodem occupata interficitur: digna quidem mortis infamia: que ⁊ matrē thoro
expulsi: duasq̄ filias suas viduas fecit ac alios in exilium egit: Sed nec Alexandro parici
dium inultū fuit: quia ob matris paricidium a populo in exilium actus ⁊ ipse fuit: ⁊ prolo
meus Sother predictus reuocatus regnum redditur: Quicq̄ cum matre bellū gerere vo
lūisset: neq̄ a fratre armis repetere vniq̄ voluit: q̄ prior possedisset: Inde q̄ regnauit ānis
.4. Igitur Alexander hic regni cyrenozum quod ei pater testamēto reliquerat pp̄lo. Ro
mano herede instituto decessit.

Philippus vltimus Syrie ⁊ Asye rex. 4. regni. Alexandri anno regnare cepit: ⁊ regnauit an
nis. 2. Quo regnante Antiochus eius patruus in parthos fugiēs: pompeio se tradidit: post
quē statim philippus hic a Sabino consule captus: Regnū eius in Romanozum dictionē
cessit: Et tunc Syrie regnum sinez accepit: qd̄ per ducentos viginti annos sub regibus. 17.
durauit. Quozum nomina ⁊ tempora ista sunt.

		Syrie regam Epilogus.	
Seleuc' q̄ r nicanor	1 añ 31	Lerauno	6 añ 3
Antiochus Sother	2 añ 19	Seleuc' philopator	7 añ 12
Theus	3 añ 10	Antioch' epiphanes	8 añ 11
Gallinicus	4 añ 20	Antioch' euprator	9 añ 2
Antiochus magnus	5 añ 36	Demetrius Sother	10 añ 12
		Antiochus	15 añ 12
		Antiochus	16 añ 18
		Philippus	17 añ 2

Sociale bellum.

Picentes: vestini: Marsi: peligni: Marucini: Samnites ⁊ lucani: anno. 9. regni Alexandri
in vnum confederati: fm̄ orosiu in. 5. li. graue bellū in Italia ꝑ Romanos assūptere: vno ⁊
ciuiū Seruiliū pretorē Romanū legatū ad se apud Esculū missuz occiderūt: clausaq̄ ciuita
te ibidē oēs ciues Romanos i dicta cede iugulauerūt: Et hoc quidē bellū per quadriēniū
protracum est.

p. sother

Tolomeus Sother paulo ante a matre pulsus hoc anno Alexandro ab Egyptijs inter
fecto regnum paternū itez recupans regnauit annis. 8. Ciues. n. vt p̄missum ē: cū p̄mū
Alexander matrē occidisset: ipsuz i vindictā matris p̄pter eius interfectionē repulerant. 7ē.

Sylla patricius Romanus anno. 3. regni. p. Soter: cū plurima i Jugurthino bello edidisset
facinora Impatoris gloriā a Senatu reportauit: qui statim ꝑ Mitridatē Athenas missus
de eius exercitu cētū milibus cesis Athenis potitus ē. hic vt plutarchus ⁊ Salusti' tradūt
ex antiqua atq̄ p̄clara scipionū familia ortus omnē vitā ab adolescentia quibuscumq̄ flagi
tīs inquinatā vsq̄ ad questurā duxit: quā sub Mario ꝑ Jugurthā adeptus ē: i quo qdēz
officio: vitā penitus cōmutauit: Et vt dicit valerius cathenas iugurthe manibus iecit: Mi
tridatē cōpescuit: socialis belli luctus repressit. Lynne dominationē fregit: Et Mariū: qui
olim se questorē fastidierat: in ipsam illam prouintiā proscriptū ⁊ exulē petere coegit: Erat
hic literis grecis latinisq̄ optime eruditus: facundus: acer: astutus: glorie cupidus: sui secu
rus: multarum rerum ⁊ pecunie maxime largitor: animo grandis ita vt dicat salustius: Du
bitari potuit: fortior an felioz foret: Nam felix in eo dici potuit: q̄ de inimicis Marianis
vltus feliciter fuerit: cum ex eis sex milia necari in vbe iusserit: proscriptis quingētis: ⁊ 12.
milibus in p̄neste occisis: postea Dictator factus: ita rempu. repressit: vt teste Cicerone i
fexto verinarum nemo illo inuito: nec bona: nec patriam: nec vitam ipsam retinere possent:
Postremo sicut plinius nepos refert libro de virtis illustribus ordinata repub. dictaturam

82

5117

79

5120

76

5123

73

5126

deposuit: et sub priuata vita puteolos se contulit: ubi paulopost in morbum incidit: vlcere in intestinis oborto: Quo tepore: tanta pediculoꝝ vis toto corpore manauit: vt nullo argumēto cohiberi possent: Atq; hoc morbo morte obiit: Scripsit autē Sylla hic comentarios pulcherrimos. Nam teste plutarcho: vigesimū secundū comētarioꝝum libꝝū biduo anteq; mortuus est scribendi finem fecit.

Prodigia dira fiunt.

Prodigia dira hisdē teporibus: testibus diuo patre Aug. 3. d. ci. di. ca. 31. et Orofio li. v. c. 12. in Italia visa sunt: Nā canes: Equi: Boues: Asini: et alia queq; aialia humanis vsibus sōdita: subito momēto efferata: et pristina lenitatis oblita: relictis dominis libera vagabātur: et omnium hominum spernebant accessum: nō sine periculo aduentis.

Apud Tarētinos item cū panes per cōuiuia frangerent: cruoz e medijs panibus quasi e vulneribus co:pozū fluxit: Per septem etiam cōtinuos dies grando lapideis in mixtis et testarum fragmētis terram latissime verberauit.

In Samnitibus quoq; et Beneuentanis vastissimo terre biatu flamma prorupit: et vsq; celum extendi visa ē: Cōpluresq; p̄teras in itinere Romani viderūt globū coloris aurei a celo ad terrā vsq; reuolūt: Maioremq; rursus e terra in sublime ad orientē sole ferri: ac magnitudine sua solem obtexisse: Nec multo post socialibus bellis intra Italiam gestis Ciuile bellum exortum est omnium seculissimum.

Ciuile bellum.

Ciuiliū belloꝝ Romanoz initium et causa fuisse primo Tyberij et L. Crachoz: agrarijs legibus concitati: Uolebant enī Agros populo diuidere quos nobilitas diu possederat: S; iā vetustam iniquitatē audere conuellere: p̄niciosum ē: vt ipsa res experimēto docuit: Sed vt prolixitas ommittat: Rem ipsam paucis explicabimus. Cū p̄dictus Sylla p̄ Mitridatem ponti regē Armeniā occupantē Mariū a Senatu dirigi affectaret nec qd postulabat obtineret: Indignatus: cū exercitu armatus urbē ingredit: et p̄festim sulphitiū interficit: Mariūq; fugat: ac alios consules ordinat: his rebus gestis ad aciem p̄ Romanos p̄fectus ē: Et hoc quidem ciuile bellum (vt Suetonius scribit) q; Sylla incepit per decem annos cum maxima cede protractum: plusq; quinquaginta hominum milia consumpsit: veruz mortuo Syl-la quieuit.

Mitridaticum bellum.

Mitridaticū bellū: āno ab urbe condita: vt scribit Orofius. 666. Regni vero Sother quarto: nōdū sociali finito Rome etiam ciuili perdurante: incepit: qd per annos decem dilatatum est: quod et si minus infame: non tamē p̄telis minus graue ceptū est: Et quidem de huiusmodi bello varte scriptum comperimus: vtrum ab hinc ceptum primū fuerit: an tunc precipue exarserit maxime cū alijs. 30. alq. 40. annis gestū fuisse ferant: Sed quamuis hisdem gesta teporibus perplexis coaceruata malis exarserint: a nobis speciatim: et si breuiter Mitridatis vita percurenda singula huius belli gesta proferentur.

Mitridates igr pharnacis parthozā regis filius et ponti Rex fuit. De quo Iustinus li. 41. et Apian⁹ Alexandrinus: et plinius li. xxv. naturalis hist. ac Silius li. 17. noc. at. mltā scripserunt. Hic i primis Mitridates ex p̄dicto p̄re apud Synopem natus educatusq; ac tadē sepultus phibeat. Qui cū puer parētib; orbatu; cēt: principatūq; obtinuis;: mox vt adoleuit finitimos pplos et Scythas in potestate suā redegit et cū Romanis p. 40. ānos varijs euentibus cruentissimū gessit bellū: Bythiniaq; ac capadocia similiter adeptus: Asiam: phrygiā: paphlagoniā: Sallathyam et Macedoniam inuasit: multa et p̄clara agens p̄elia: Insuper et oia in Mari dominatus ē: quoad Sylla intra paternos limites inclusit: centū et sexaginta hominum milia i bello hūit: et eisdē cū optimis Ducibus decertauit: a Sylla quidē et Lucullo ac Pompeio victus: sepe numero tñ magnas illis itulit clades. L. Cassiū: et Q. oppiū et M. Atiliū captiuos sibi deditos palā circūduxit: quoad illū qui totius belli causa fuerat iterum reliquos Sylle tradidit: vicis simbrā ac Murenā. Corā q; p̄sulatu illustrē: et fabiū: et

Triariū supauit: ingeniu illi ad res difficiles precellētissimū fuit: vixit sepe: ab incepto minime desistit: nec vna via Romanos aggressus ē. Cum celtis sedus inijt Et Sertorius i hys paniam p insidias misit: Siue aut ab hostibus: siue ab alijs ferro imperitus et saucius: nullo tñ ab opere cessauit. ferunt hunc duas et. xx. linguas: tot. n. nationibus imperauit: notas habuisse: vt qua quisq; lingua cum postulass; eadem sibi ius redderet. Sanguinolentus tamē et crudelis in omnes exiit: Nam matrē fratres et tres impuberes filios totidemq; filias interfecit: Statura ingēt fuit firmaq; semp ac optima valitudie. Et cum litteris grecis imbutus ē: musice et operam dabat. Sobrietatis eximie laborūq; patiētissimus: Solum mulierū illecebris tantus vir deuictus fuit. his moribus Mitridates cū mūdū: vt ita dixerim: multis cladibus inuoluiss;: ad vltimū desertus a suis et filij fraude circūuēns ad veneni cōfugit remedia. Quo tarde agente in cedē suā Gallū quēdam p̄cussorez vocauit. Qua p̄cussione vitam finiuit. vixit Mitridates hic sexaginta nouē annos in quibus quinquaginta et septē regnauit. Quo mortuo consensu pompeii apud Synopem regali Sepulchro cōditus ē. Lucanus tñ vult ipsum veneno extinctū fuisse. vnde in primo sic inquit.

Post cilticas ne vagos et lassū pontica regis.

P̄telia barbarico vix consumara veneno.

Sertorius patricius Romanus ex Nursia Sabinoꝝ vrbe ortus his tēporibus dolo atq; fallacia necnon et audacia potēs: cū in ciuili bello Marianis partibus fauiss;: Syllam fugiēs ex Africa dilapsus in hispaniam bellicosissimas gētes in arma contra Romanos excitauit: hic itaq; ex p̄dicta vrbe ortus: honeste quidē sub vidua matre educatus fuit: Adolescēsq; factus: p̄ eloquētiā maximā potētiam in ciuitate comparauit. Prima eius militia sub Seypidō et Lymbros fuit. Qui cū a Romanis male pugnatus ē: amisso equo: et vulnere insuper accepto Rhodanū fluiū cū thorace et Scuto p̄ aduersos fluctus plurimū natado traiecit: ita robusto et exercitato erat corpore: Nec tñ ad honores prouectus militare amisit audaciā: s; corpus suū periculis multis obiectas: et fortitudis opera manu propria edens: tādē aliter amisit oculū: d̄ quo et gloriari solebat: q; alij nō sic semp virtutis sue testimonia secū deferrēt: s; torques: hastas: et coronas domi reliquerēt. Cum autē Sylla rex potius ē: cōfugissetq; in hyberia Sertorius: patianus quidā noie a Sylla eo mittit decertandi cur; eo gratia: Quem Sertorius non solum necauit verum et omnem eius exercitum cepit: Tigennūq; oppidum expugnauit. fertur enī Sertorium neq; voluptate neq; metu: vmq; potuisse superari: eo q; fortissimus in aduersis et modestus in secundis semp exiit: in iprouisus vero casibus ita constans et audax: vt omnes sui repositis Ducees antelerit. In cūctis vero que vel ingenio: vel astu cōficiūtur. s. occupatiōe locorū: p̄uentione hostiū: celeritate fallacijs: quoties expediret profundissimus artifex fuit. Quibus rebus p̄stans a lustranis dux eligitur: et cū. 7. milibus et quingēns aduersus quattuor Romanoꝝ Ducez bellū gessit: sub quibus erant peditū centum et. xx. milia: Equitū septē milia: et Sagitarioꝝ fondibularioꝝq; duo milia: quos oēs Sertorius partiz occidit: et partiz p̄ligauit: ac Metellū virū amplissimū ab obsidiōe lagobritāz abire coegit: De hic pompeū cū eius exercitu ita contriuit: vt parū abfuerit quin ipse pompeius interficeret. Tādē a Marco perpenna eius familiari p̄ncipati affectate i cōuiuio Sertorius hic proditus occiditur.

Virī disciplinis excellentes.

Plotus orator natione gallus philosophus quidē accuratissimus his tēporib; floruit. Romāq; perductus primus ibidē Rhetoricā latinā docuit: Et propterea Cicero de eo sic ait: Memoria teneo: primū latine docere cepisse plotū quendam.

L. Pomponius historicus et orator attellanarū scriptor: p̄ hoc idē tēpus (Eusebio teste) clarus fuit: Qui Geographiē libellū edidit: in q; vrbū distantias: et loca queq; mensurat.

Leoneus grāmaticus doctissimus. Sen. Pompei libertus: hac tēpe stare i p̄cio fuit: Qui pompeii dñi sui iussu cōmētaria i arte medicina q; ibidem pompeius deuicto Mitridate in suis Seruilijs compererat in nostrū transtulit sermonē: que humane vite nō minus profuere:

70

5129

69

5130

q̄ reipu. victoria illa de Mitridate parata: Nā Mitridates ipse inter reliqua ingenij sui magnitudine Medicine curiosus: ab oibus subiectis suis: que fuere pars magna terraruz singula Medicinalia exquirens: Comētationū harum ⁊ exemplaria effectusq; in Archanis suis reliquerat.

Utracillus plotus latinus Rhetor: ⁊ ipse Sn. pompeii doctor ⁊ libertus: p̄ hec tempora scdm Eusebiū Scolam Rome apperuit: ⁊ multa conscripsit.

Asclepidem Medicum ⁊ Rhetorem celeberrimū hūsdē tēporibus Rome claruisse nōnulli tradūt: De q̄ plinius i. 7. nālis hist. sic ait: q̄ natione puiliēsis fuit primusq; Rhetorice magister extitit: i qua arte nō satis vt volebar questū faciēs ad Medicine artē (vt erat sagacis ingenij vir) se repente cōuertit ⁊ plurimū ibidē profecit: ⁊ propterea sicut idē plinius refert: in medendi arte plurima extant composita ab eo volumina.

Diodorus Sardenis orator cognomento zōnas: p̄ hec q̄ tēpora in p̄cio fuit ⁊ multa documenta cōscripsit: multaq; pro Asia concertauit: accusatus autē q̄ Ciuitatē suā in Mitridatj amicitia pelliceret: habita excusabili oratione oēs calumnias deleuit.

M. throdorus Rhetor grec⁹ ⁊ legista: ⁊ ipse tēpestate istac apud calcedonē agnoscitur: quie philosophica disciplina in ciuilē mutatus propter eius eloquentiā (quāq; pauper eēt) clarū coniugiū apud calcedonē obtinuit: ⁊ a Mitridate rege reddendo Juri prepositus ē. Sed postmodū ad Tygranē legatus missus cū ab eo recessisset: inuitus remissus est: ac iterum reuertēs: siue regis opera siue alio morbo decessit: Sensitq; philosophicā vitā in pudētē se deliquit: se: que si neq; honores: neq; opes cumulat: ac tamen saltem periculis: molestijsq; p̄ plurimis (vt experientia didicimus) caret: Sepe enim eorū ignominiosus est finis: q̄ nimium glorie cupidi sunt.

Ilium in troia vastatur.

simbriz Romanus Questor per hoc tempus Ilium penitus vastat. Is namq; Questor cū valerio flacco Consule aduersus Mitridatē missus orza seditione in Bithinia flaccuz p̄dictum occidit: potitusq; exercitus Ilium venit: a qua vrbe cum tamq; latio exclusus fuisset: Indignatus exercitum ad vrbem admouit ⁊ illam. xi. die cepit: Sed gloriā quod tā cito eam vrbe cepisset: Quidam Iliensis nomine Agamemnon respondit: Non hec orz quippe aderat qui pro patria pugnaret: Sylla vero postmodum cum simbriz obrūcasit: Ciuitatem Ilium multis consolari studuit beneficijs: Deinde Julius cesar de eadē curā maximam suscepit.

513 67 Tolomeus Dyonisius. xi. Egyptioz rex: anno. 527. Iudaice captiuitatis hoc est olympiade. 175. Egyptijs regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 30. de quo nil memoria dignū cōperimus: eius autē anno primo Sylla Romā obtinuit ⁊ Biēnū post vita discessit: Nā paulo ante Sylla apud Athenas: vt predictū est: Archelaum Mitridatis ducē ita deuicit: vt centum milibus occisisset: ipse triduo in paludibus diluisset: Quo cognita Mitridates pacem petijt: cui Sylla concessit: vt minus periculi a tergo habens: securius ad Bellum ciuile properaret: Nā Marius nuper fatigatus: Romā igressus multos nobiles occiderat: Senatū proscripserat. Demū Sylle euerterat: Quapropter cōmorus Sylla vrbe ingressus tot hominū milia cōsumpsit: aut proscripsit: vt. Q. Catullus sylle diceret: Cū quibus tādeꝫ victuri sumus: si in bello armatos in pace inermes occidimus.

Ciuis bellis finis.

513 Serullio. p. ⁊ Apio claudio consulibus creatis anno. 2. regni Dionysij vt scribit orosius vi sus est Sylla priuatus: emozitur: Quo mortuo conclusa sūt duo funestissima bella sociale .i. Italicū: ⁊ ciuile syllanū: Que quidē bella p̄ annos. x. protracta plusq; .cl. Romanoz milia p̄sc̄t̄pserūt: tantūq; lectissimoz viroz ac vernaculoz militū Roma p̄pter hec pdidit: quātū in ea sup̄ioz t̄p̄e: cū se iā aduersum Alexandrū magnū circūspiceret i discretis eratis bus census inuenit p̄terea viros cōsulares. 24. cōsules sex Ediles. 60. Senatores fere ducē tos: absq; his qui in vniuersis totius Italic p̄p̄is passim consideratione necis deleti sunt.

p. Dionysius

Brevi secundi moris.

Lepidius Romanus Mariane partis assertor hoc anno mortuo Sylla aduersus Catullum Syllæ ducē assurgens; rediuuos belloꝝ cineres suscitauit: Bis tunc acie certant; plurimi Romanoꝝ iā ipsa paucitate miserorū: ⁊ adhuc illo furore insanientū celi sūt. Albanorūq; ciuitas obsidiōe expugnata atq; vltima fame excruciatā miserabiliū reliquiāꝝ deditiōe seruata est: vbi tunc Scipio ipsius lepidi filius captus atq; occisus fuit: Brutus vero lepidi socius i cisalpinā galliā fugiēs persequēte pōpeio nō lōge a Mutina vrbe interfectus ē: i cuius vrbis foro: vt vidim⁹: Brutus adhuc exrat sepulchrū: Ita hoc ciuile bellū nō magis clemētia carullī: q̄ tedio Syllane crudelitatis: vt ignis i stipula: eadē celeritate qua exarsit euauit.

Alexandria vxor Alexādrī regis Iudeoꝝ: hoc anno qui est quartus regni Dionysij annus tertio loco regnare cepit: ⁊ regnauit annis. 9. Nā marit⁹ suus moꝝēs hyrcanū ⁊ Aristobolū liberos reliquit: s; regnū huic Alexādre vxori tradidit: eo q̄ ex filijs hyrcan⁹ rez gubernationē ignoꝝas: vitā ociosam elegerat: alter vero. s. Aristobulus efficax ⁊ audax erat: Ipsa enī a p̄lo plurimū diligebat: eo q̄ viuēte marito vīsa fuit cōristari d̄ quib⁹ peccass;: Que sic cepto magistratu filij hyrcanū p̄pter etatē: principē Sacerdotū statim ordinauit: phariseis tñ oīa facere p̄mittēs: quibus obedire p̄lo p̄cepit: Nomē autē regij ⁊ ipsa tantūmodo ferebat: oēm vero potestātē phariseis p̄mittebat: hī autē oēm repu. cōturbabāt multos occidētes ⁊ quāmaximē Alexādrī cōsiliarios: atq; alia scelera p̄tractantes hec tñ multa gessit ad regni cōseruationē: ⁊ nunq̄ pro sui sexus debilitate succubuit calida quippe circa regni detentionē: qd̄ ex ipsis suis operibus: vt scribit Iosephus li. 13: euidenter ostendit: Et tamē cū nec bonū: aut iustū aduerteret anteq̄ moreret ad summā calamitatē negotia dom⁹ sue perduxit: ⁊ post moꝝē multis miseris regnū compleuit propter malā dispositionē: Et quā uis male regnass;: gentē tñ suā in pace custodiuit: Deniq; cū in ualitudinē seuissimam incidisset: Aristobolus natu minor rempu. occupauit: ⁊ illa paulopost anno etatis sue. 73. vltima discessit.

L. Lucullus Romanus patricius: anno. 5. Dionysij olympiade. s. 176: teste Eusebio: denicra Armenta Mesopotamiāꝝ ac Nisibi ciuitate cū fratre regis capta: Rome Impator appellatus ē: Qui vt plutarchus scribit: primo Auunculū habens Metellū numidicū: grecis ac latinis literis operā dedit: ita vt in vtriusq; poss; ornate dicere: ⁊ Sylla ad eū rerū suāꝝ cōmētaria scripserit: Scripsit autē hic greca orōne Marficiū bellū: in q̄ adhuc Iuuenis multa audacitē ⁊ grauis cōsiliū facinorosa declarauit: Cuius cōsilia ductus Sylla: tñ sibi auctoritatis ⁊ virtutis tribuebat vt nisi quod fortior strenue agendū foret luculli opa vteretur: Mortuo vero Sylla cū. M. Lotta hoc ipso anno consul declarat: Qui ambo: cuꝝ aduersus Mitridatē perexissent atq; primū a Lotta infelicissime pugnatū cēt. Lucullus ipse: vt erat aīo audax: cū paruo exercitu Mitridatē adeo late profligauit vt multis trucidatis sex equorū milia. 15. viroꝝ milia: ⁊ innumerā Iumētoꝝ multitudinē ceperit: ac nō multo post cū in fugiētes hostes scidiss;: circa. 30. ⁊ ministrorū ⁊ militū milia pdidit: Deinde cōparato sibi Mitridates exercitu: ipsū pene totū amisit: ⁊ ad Tygranē i Armeniā p̄fugit: Lucullus autē interim caldeos aliosq; populos sbegit. Et assumptis tñ quindecim milibus p̄ Tygranē p̄fectus: ipsū cōmissa pugna superauit infugāq; vertit: Nec multo post ducētis quingenta viroꝝ milibus cōgregatis Tygranē cū lucullo qui. 24. cohortes habebat dimicāꝝ: vltra centū milia pedinū ex Tygranis exercitu occisa sūt: Equites pauci admodū effugere potuerūt vulneratis tantūmodo centū Romanis ⁊ quinq; interfectis. Captaq; Tygranis vrbe lucullus multas opes inde abstulit. Tygranē deniq; cū tribus auxiliarijs regib⁹ iterato exercitu cōgregato: a Lucullo ē superatus salutē sibi fuga p̄parauit: i quo p̄lio nobiliores ex barbaris plurimū interiēre: Quibus victorijs lucullus elatus ad subuertēduꝝ oīo Tygranē p̄scēdere istiterat: s; hyeme supueniēte rē infectā dimisit. Quo i ip̄e cū a militibus odio hīc⁹ ess;: ab eo deinceps nil gestū ē. p̄ qua re Imperiū ei abrogatū pōpeio demandatū ē. Propter q̄ lucullus ⁊ ipse indignat⁹ spōte ab republica sese abdicauit: ⁊ reliquū vite

65

5134

63

9136

sue tēpus ad s̄aturā quietemue ptulit: et oēs opes quas bello quesierat pazē utiliter p̄sum
psit: Nā ad tantas se cōuertit delicias: vt iter ornatos regū cōuiuas lucullū dinumerarent
p̄uinit. Quod quidē in hoc conijcere par est: q̄d de illo precipuū memoriē traditū est. Nā
quadā die pompeius et cicerō hoc audientes lucullū ex ocio in foro sedētē, cōuenerūt: et eo
ex more salutato: Cicerō volumus inquit o lucullū apud te cenare hodie: hac cōditiōne vt
nil noui nr̄i causa parari iubeas: Quod lucullū recusauit sed in posterū diē parari sibi cō
uiuiū postulauit: Illi autem nolle oīno differre: neq; aliud secreto familiares ei potestate
aloquendi concedere: post multa uero hanc illi t̄m gratiā postremo p̄stitere: vt illis au
dientibus vni ex familiaribus domus sue diceret: hodie in appolline cenabit: Quo audi
to famuli confestim intellexerunt: quali ornatu quoue sumptu conficiendum esset conui
uium. Consueuerat enim (vt plurarchus scribit) p̄cēq; quinquaginta milium in Apolline
p̄parari: Que cum sic acta fuissent stupore quodam pompeius et Cicerō in tanta epula
rum abundantia mirati sunt. Erant autem lucullo: vt plurarchus ait: cōuiuia nouo sem
per diuitiarum apparatu p̄parata: tandem cum obiisset: eius funeralia in Tusculano
agro celebrata sunt: Die autem lucullus inter alia: vt diuus Hieronymus ad Marcellaz
de muneribus acceptis testatur: Cerasum fructum p̄imum ex ponto Romam detulit et
mox totam Italiam repleuit.

Hyrcanus Alexandri Iudeorū regis ex p̄dicta Sylena seu Alexandra filius vigesimus
tertius Iudeorū pontifex principatus Sacerdotij suscipiens sedit annis 24. Die a matre
vt p̄missum est pontifex cōstitutus post mortem matris cū fr̄e suo Aristobolo de regno
maximas questiones et p̄certationes hūit. De quibus iosephus historicus libz̄ q̄ntūdecim
mū antiq̄tatū facit: Ipse nāq; Aristobolus ei⁹ frater mortua matre collecto exercitu i cā
pis Jerechontinis hūc fr̄em vicit: Quo superato mox in cōcordiā uenerūt: hoc pacto vt
Aristobolus regnaret hyrcanus uero sub eo quibuslibet honozibus fugerent: uerūtāme
paulo post hyrcanus p̄missis nō cōtētus ad Aretam Arabuz regē noctu confugit: asse
rens dolose fore circūuentū: vnde collecto exercitu hierusalē ueniēs urbē obsedit: Atque
in hunc modū contēdēs: occasiōne romanis p̄buerūt Iudeam inuadendi: Quāobzē
pompeius hierosolymā ueniēs urbē cepit: qua capta templū referauit: et ad sancta sancto
rum vsq; accessit: et ibi multa uidit que nō licebat nisi Sacerdotibus intueri: inuenit autē
eo in loco p̄ter mēsam aureā et candelabra pecuniaz duo milia talēta. Quas t̄m pōpet⁹
p̄pter deuotionē p̄tingere noluit nec cōtingi p̄misit: Mādauitq; ministris tēplū illud pur
gare et legitima deo offerre: hyrcano uero huic iterato p̄cipatū sacerdotij donauit: eo
q; ei utilis uisus fuisset: Eo q; z̄ncipe cōstituto et Iudea sub tributo p̄stituta. Aristoboluz
hui⁹ fr̄ez et duos ei⁹ filios. s. Alexandrū et antigonū uicēq; filias captiuas abduxit pōpet⁹
Hi autē fr̄es multoz maloz hierosolymis auctores fuerūt: cū inuicē iter se bella gererent:
Et ex tūc Iudei libertatē penitus deposuerunt et subiecti Romanis esse ceperunt: et p̄uin
cias quas armis patres eoz possiderant a Syrijs ablatas restituere compulsi sūt: pōpet⁹
autē Dirutis urbis hierusalē muris: Scauro principi regionis curā commisit: post mortez
uero Aristoboli huius fr̄is: Antigonus eius filius e Roma fugiens hierosolymaz uenit:
et a parthis eū capere fecit: Quo capto ne vniq; i regno restitui posset: Aures eius ampu
tauit: ne posset rursus ad eum p̄ncipatus Sacerdoti peruenire propter hanc d̄minutio
nem: Ibidem sic mutilatus hyrcanus per multos ānos fuit quoad vsq; herodes Antipa
tris filius: quem tamq; filiū semp habuerat: Iudee p̄ncipatū obtinuit: Quod cū audisset
hyrcanus: qn̄ sic captiuis tenebat redijt ad herodē: qui nō illas retributiōes ab eo rece
pit quas p̄uatus ab eo acceperat: Nam mutauit herodē fortune p̄uentus: Quia susce
pta eius filia in coniugium ipsum interfecit.

Pompeius maximus Romanoꝝ Imperator: h̄isdē t̄p̄ibus maximo in p̄cio apud Roma
nos habitus ē: Qui deuic̄ magna celeritate pyrrag; iterato p̄. 22. ouleng; reges imperator:
designatus est: Qui mox p̄ Mitridatē in Armenia minore vadens: ipsum nocturno p̄lio

vicit eiq̄ maximā cladem intulit: p̄ qua Mitridates ipse cū vxore ⁊ duobus comitib⁹ fugit. Deinde Tygrani Armenie regi graue bellū intulit: eiq̄ in diditionē coactum denuo recoronauit: cum coronā deponeret: pecunia tñ parte mulctatū: Post Albanorū regē prudēter victū rogatus i diditionē accepit: Armeniāq̄ minorē victā Deiotharo gallathie regi donauit quia ei socius bello Mitridatico fuit: Itures ⁊ Arabes paulopost vicit iudeā oēm cū hierosolimā cepit: ⁊ iudeos oēs Romanis tributarios fecit ibidem ⁊ in oi Syria Scauro p̄fide deputato: pugnaui itaq̄ pōpeius hic vir maximus hac vice in oriēte cuz viginiduobus regibus quorū oīum victor: existēs in Asiā se recepit: Et cū Romam per Siciliā p̄peraret Alexāder Aristoboli iudeorū regis filius ex itinere fugiēs Alexādriz hyrcaniūq̄ munitissima oppida obtinuit: Ex quibus magna manu collecta: populatus ē Judaicā regionē: Reuersus deniq̄ Romā cū ingenti gloria pompeius triūphauit de pyrratico: Mitridatico ⁊ alijs cōplurimis bellis: i quo quidez triūpho sicut scribit plinius: translata fuit primo Statua argentea pharnacis ponte regis ⁊ Mitridatis pris: necnon ⁊ currus aurei ⁊ argentei: in eo q̄z triūpho tulit pompeius Alueū aureū cū gemmis duabus Et lunā aureā pondo. 30. lectos triclinares tres: vasa ex auro ⁊ gemmis abacoꝝ nouem: Signa aurea tria Mirina tria Coronas ex margaritis trigintatres Montē aureuz quadratū cū ceruis leonibus ⁊ pomis oīs generis: ⁊ mēlas ex margaritis. Hec oia pōpei victoria in vrbe inuexit. fuere etiā in eo triūpho (vt plutarchus inquit) regiones pontus. v3. Armenta Capadocia: Paphlagōia Media Colchis Hyberia Albania Syria Sicilia Mesopotamia ⁊ ij qui circa phenicem ⁊ palestina incolunt: Iudei q̄z ⁊ Arabes: ⁊ ceteri quotquot terra marique ab ipso debelati fuerant: Inter hec notabantur castella mille capta Ciuitates ferme nongente: Naues octingente: in eoq̄z triūpho captiui ducti sunt post pyrratharū principes Tygranis filius cū vxore filiaq̄z. Rex iudeorū aristobolus Mitridatis soror cū quinq̄z filijs. Scitaz multe mulieres Albanorū ⁊ hyberorū ac regis comagenorū obsides ducti: Hic triūphus maxim⁹ ac splēdidissim⁹ oīam fuit: q̄ hactenus Rome fuerūt: hec autē oia anno ab vrbe condita. 690. Junio Syllano ⁊ L. murena cōsulibus gesta sūt. Reliqua autē huius maximī ip̄eratoris gesta ⁊ bella que cum Cesare gessit infra in gestis ipsius Cesaris narabuntur.

Creticum bellū eo tunc a Metello cretico confectū fuit: de quo ēt ipse triumphauit. Sed eius triumphus pompeii triumpho impar extitit.

Catiline Romani viri pestiferi coniuratio ꝑ rem publicam hoc anno qui est. 118. regni Dionysij olympiade aut. 179. Marco Tulio Cicerone consule regnante fuit cuius patrie turbationē atq̄ tumultū idē. M. T. Cicero cōpressit atq̄ prudētissime sedauit. De qua qui dē piuratiōe Salustius atq̄ liuius pulchre scripserūt. Erat in primis hic. L. Catilina: vt scribit Salustius nobili genere natus magna ai ⁊ corporis vi s3 igenio prauo. Cui ab adolescentia bella intestina cedes rapine discordie ciuiles gratissime fuere. Ibiq̄ Iuuenturem suā exercere studuit cū eēt aio audax s3 dolus varius ⁊ cuiuslibet rei simulator. Qui cum esset flagitiosissimus vir ⁊ oīum facinorosoꝝ Dux horū cathervas circū se semp habere voluit quibus fretus societatis ipse flagitiosus Catilina ad opprimēdā remp. consiliū cepit cū ei maxima spes eēt cōsequēdi cōsulatū. S3 cōiuratiōe propalata detectisq̄ coniuratorū noibus lentullus ex clarissima cornelioꝝ gente ortus penes quē vna cū Cicerōe fuerat Imperiū Consulare magistratu primo a Senatu abdicat⁹. Inde Cethegus Statili⁹ Sabinus ⁊ Leparius senatorij ordinis viri decreto Senatus in carcere missi: statim vna cū ipso lēculo laqueo strangulant: Quod vbi Catilina cognouit in transalpina fugere cogitauit. Quo cōperto: Antonius cū quibusdā legionibus ipsum persequēs iter cōfertissimas legiōes cōfodit: Atq̄ ita Ciceronis virtute res publica a magnis turbatiōibus seruata est.

Cesaris viri prope diuini gesta hic incipiunt.

L. Julius Cesar anno ab vrbe condita. 693. qui ē annus. 26. regni Dionysij (post multa strenue gesta) consul vna cū. L. Bibulo creatus statim Gallia transalpina ⁊ Ilyricum cū decē

58

5141

51

5142

legionibus eidē decernunt: cū quibus p. x. annos bellans grauissima prelia consecit verū cū eius hystoriā Suetonius ⁊ Plutarchus plene explicuerint non solito more de eo cōscribendū duxit: sed cōperētes portunculās ab ipsis hystoricis excerptas separatim ponere.

Heluicioꝝ igr̄ aīos gentis Galloꝝ fortissime ea vel maxime causa terribiles q̄ perpetuo pene cū germanis altricabātur: a quibus tñ Rheno flumine dirimūtur. Ozegetho rex qdā princeps hufalce gentis spem totā iuadēdi Gallias accēderat q̄ ceteri optimates corrupto ⁊ ad mortē coacto cohibere: tñ semel animatas in p̄dā nequiverūt. Qui piratiōe facta ac die dicta exustis vicis domibusq̄ suis: ne qd̄ desiderū ex spe reuertendi foret profecti sunt. Quos cū primū apud Rhodanū obutos Cesar hūisit: magno difficultiq̄ prelio vix vicit: ⁊ ad deditiōē coegit horū sicut cū primū progressa ē multitudo heluicioꝝ Thuringioꝝ lathobogioꝝ Thauracoꝝ ⁊ Boioꝝ viriulq̄ sexus. ad. clvij. milia in illo prelio ceciderunt ceteri in terras proprias remissi sunt.

Cesar postea ꝑ Ariobistū regē excitantē inuehentēq̄ incredibiles germanoꝝ copias: q̄bus nuper vniuersas galloꝝ copias se s̄begisse tactabant: apud Sequanos vicit cū diu exercitus Cesaris germanoꝝ multitudine ⁊ virtute perterritus pugnā detractessit: Ariobistū i Germaniā arrepta nauicula aufugit: vxores vero eius due totidēq̄ filie capte sūt: fuerūt autē i Ariobisti exercitu Aricides Marcomenes Triboci vangeones Nemetes: Eudes ⁊ Sueui pugne magne ⁊ pbalange germanoꝝ affuere: qui coacto in ynū agmine se vtiq̄ cōtex̄ capitibus ad Irrumpendā Romanā aciem tuti vndiq̄ prestruxerant: Sed postq̄ aliqui Romanoꝝ militū agilitate audaciaq̄ audacissimi pductā testitudinē igressi fuissent: scuta singuloꝝ velut Squamas singuloꝝ humeros pfoderūt. Territi hostes nouo moꝝ periculo mortē terribilē dissoluere compagem exinde in fugā versit: p. quinquaginta passuū milia insatiabiliter cesa sunt. Neq̄ haberi potuit germanoꝝ numerus: vel quantus pugne affuerit: vel quantus fuerit occisorum.

Deinde (vt Eutropius scribit) ponte cōfecto Rhenu transgressus Sueuos quoꝝ cētū pagi erant perdomuit: postea oēm Gallia: qui inter alpes flumen Rhodanū Rhenuq̄ ⁊ oceanū britanicū est p̄ nouem annos Cesar s̄biugauit: In quibus deuictos Britanicos quibꝰ vsq̄ nūc Romanoꝝ nomē incognitū erat acceptis obsidibus tributarios fecit: Inter totū successus ter tantum male a Cesare pugnatū est: Romamq̄ reuersus triumphauit.

Crassi victoria ⁊ mors.

Crassus Romanus Consul pompeii collega āno. 2. regni Dionysij mortuo Sabino Syrie p̄siede in locū suū a Senatu Surrogatur: vt maxime parthos Syrie vicinos rebellātes reprimere: vir quidem cupidissimus ⁊ insatiabilis cupiditatis qui (vt Iosephus lib. 14. testatur) audita hierosolimitani templi opulentia quam pompeius in tactam reliquerat illo diuertit: v̄bemq̄ ingressus templum peruadit: ⁊ opes duozum milium talentozum abstulit tulit etiam trabem auream versatilem trecentas minas pensantem: Indeꝝ diuertens per Mesopotamias in parthiam peruenit: ⁊ in itinere focis ciuitatibus auxilia idē p̄it: p̄claq̄ exegit: moꝝq̄ vt Euphratem transiuit vacesenem legatum a rege parthoꝝ ad se missum obuiū habuit: a quō vehementer increpatus est: q̄ contra lucullū ⁊ pompeii fedus auaritia ductus Euphratem transierit: Quamobrem sine mora futurum esse vt pro parthico auro Syrico ferro honeretur: Atq̄ ita cum prope caram ventum esset: parthi subito ingruentes cum Syrena ⁊ Syllatia p̄fectis suis ⁊ eozum exercitu sagittis oppressere Romanos quo in conspectu plurimi Senatores ⁊ aliquot consulares ⁊ p̄torij viri cecidere: ⁊ eius filius nomine Crassus lectissimus iuuenis occisus est. Quattuor quoꝝ cohortes cum legato deprehense interfecte sunt: his gestis parthi duce Syrena rapido equitatu Crassum persecuti sunt: ⁊ eum circumuentum turpiter interfecerunt: vt rum varie quidem de huius crassi morte apud hystoricos sententia feruntur: quas breuiter causa omittimus.

Virī disciplina excellētes.

M. furlus poeta cognomento Bibaculus natione Cremonensis his temporibus Eusebio testante clarus fuit et multa conscripsit.

L. Lucretius poeta per hec tempora floruit: Qui postea amatorio poculo in furore versus cum aliquot libros per intervalla insanie conscripsisset. 43. etatis sue anno propria se manu iter fecit. Eius autem libros postea Licero emendavit.

Apollodorus pergamenus grecus orator Claudij et Augusti preceptor: temperate hac cognoscitur: Qui artes multas invenit et Apollodoroam sectam introduxit: cuius discipulus memoratu dignus Dionysius cognomento Atticus fuit qui sermones et historias scripsit.

Theophanes rerum scriptor: patria Mithilenus Rome per hec tempora in precio habetur: Qui cum magno pompeio admodum familiaris esset: res eius gestas posteritati commendavit: et grecorum omnium clarissimum se exhibuit: cuius filius, M. pompeius Cesaris et Augusto postmodum carus fuit: a quo Alie curator constitutus fuit: et postea inter primos Tyberij Cesaris familiares locum obtinuit.

Mitridates phus pergamenus hisdem est temporibus floruit: et quedam composuit: Qui postea contracta cum Julio Cesare amicitia ad id honoris pervenit: ut Bospori rex efficeretur.

Latullum poeta patria veronensem hoc tempore claruisse Eusebius asserit: et anno sequenti qui est annus, 25. regni Dionysij Rome etatis sue anno, 30. emozitur: hic carmina amatoria multa conscripsit.

M. et Callidius oratorem cum predictis claruit: qui primo Ciuli bello postea Cesarianas partes secutus: cum togatam regeret galliam: apud placentiam urbem defunctus est.

Diodorus historicus Siculus grece quammaxime historie scriptor: cuius predictus clarus et insignis habetur.

Tullius cognomento Marcus et Licero phus maximus et oratorum princeps necnon et Romanorum consul hoc tempore claruit cuius vitam et plurarchus accuratissime conscripsit: Hic quidem volscorum genere natus patrem Tullium matrem vero Olbiam nomine habuit: Qui cum per etates aliquid sapere cepit exemplo ingenij magnitudine equales suos ita excelluit: ut plerique graves ad eum visendum proficiscerentur: Et ut de reliquis taceam prima et comedatio circa poetam eluxit: in qua libellos quosdam edidit: postea crescentibus annis mox soluta orationis nature sue consentanea adamavit: puerilibusque studiis peractis philosophie et Juris civilis operam dedit: post hec sub Sylla militavit: Deinde creatus consul vna cum L. Antonio Marci Antonij filio tam gloriose id consulare imperium exercuit ut ab omnibus pater patrie appellatus fuerit: Hic quippe primus philosophiam antea nostris literis incognitam explicavit: et plurima verba ad usum patrie sermonis adiunxit: Deditque precepta priusquam ulli nostri doctus et quamquam ulli greci patefecit ac docuit: unde li. x. Lodicis scribitur: quod Tullius fuerit flos et tuba Romani eloquij: Qui ex ingenij sui felicitate et nature munere complurima scripsit opuscula: inter queque prestantiora habentur hic subicimus licet multo plura ediderit.

De amicitia	li. i.	De particione oronis	li. i.	sumtaxat excerptimus scilicet
De senectute	li. i.	Inuectivaz per salustium	li. i.	virtutis omnis laus in
De paradoxis	li. i.	Inuectivaz per catilinam	li. i.	actione consistit a qua tamen
De philippicis	li. i.	De republica	li. 6.	sepe sit intermissio. Multa
Tusculanarum questionum	li. 5.	De academice	li. i.	que dant ad studia redditus
Inuectivarum	li. 6.	Topicozum	li. i.	Scire debemus que in terris
Bonorum et malorum	li. 3.	De consilijs	li. 2.	gignunt ad usum hominis creati:
De divinatione	li. 2.	De synonymis	li. i.	homines hac causa fuisse generatos
De mundi creatione	li. i.	De gloria humana	li. i.	ut ipsi iter se alijs perdesse possint: Duos hic filios
Dyalogorum	li. i.	De laude caronis	li. i.	os huius ex Terentia uxore
De agricultura	li. 8.	De premonitionibus	li. 2.	Tulliolaz. i. et Marcum et
De iustitia et iure	li. i.	De consolatione	li. i.	Tulliola est duos generos
Verinarum	li. i.	De responsis	li. i.	

De officijs	li. 3.	Rhetoricorū et nouorū	li. 5	sūme nobilitatē viros hūit:
De re militari	li. 1.	De eadem re	li. 2.	que tadē ex partu mortua
De oratore	li. 3.	De somno scipionis	li. 1.	maximum dolorē Tullio
Rhetoricorum	li. 1.	Cōmētarij sui p̄sulat ^o	li. 3.	intulit p̄pter quod Cesar
Orationum	li. 3.	grece scripti		ad eius leniendum dolorē
De legibus	li. 3.	Uersibus	li. 3.	librum consolatoriuꝝ ei ex
De natura deorum	li. 9.	Epistolaz extantiū	li. 36	hispania misit: Demum
De fato	li. 3.	De eius autē sententijs has		et ipse Inclit ^o orator anno

etatis sue. 62. ab Antonio: sub specie p̄cordie cōcedente octauiano: occisus est: Unde diu^o pater Aug^o. 3. d. ci. bi. ca. 30. dixit: Octavianū Augustū adhuc adolescētē fouebat Tull^o sub spe reipu. promouēde p̄ Antonij malitiā: s; Augustus Cesar Antonij permittit Liceronem occidere: quasi quadā concordie pactione: Igitur cum Antonius linguā Licerōis abscideret: qua multas p̄ eum dictauerat inuectiuas: Respondit cicero Nil agis Antonij scripta deserta manent.

Lato posterior Latonis superioris pronepos Lūi propriū nomē. M. porcius cato ē Stoicus p̄sus quē vticensem et quidā appellat: q̄ se apud vticā interfecerit: hac q̄ tēpestare Rome plurimū claruit: vir vtiq; doctissimus: qui ita doctrine cupiditate flagrauit: vt ne i cura quidē dum senatus ageret a lectione tēperaret quominus grecos lecitaret libros hac .s. industria: vt ostēderet alijs t̄p̄a desse alios superesse t̄p̄ibus: Hic docebat rempu. magis virtutibus: q̄ armis esse tuendā dicens. Nolite (inquit) existimare maiores n̄ros armis rempu. ex parua fecisse magnā: Si ita eēt: multo maiorēz eam nos haberemus: Quippe quib^o socioꝝ ciuū p̄tereaq; armoz atq; equozū maior nobis copia q̄ illis ē: Illis nāq; domi industria foris iustū Imperiū: animus in consulendo liber neq; libidini neq; delictō obnoxius: Pro his nos luxuriā atq; auaritiā habemus: publicā egestatē: priuatā opulentia laudamus: Diuitias sequimur atq; inertia: inter bonos et malos discrimen nulluz: oīa virtutis p̄mia ambitio possidet: Hic quippe quāto humanā gloriā fugiebat tāto magis illū glia sequebat: Quicq; iter alia sue virtutis opa: ad humane vite instructionē Ethicam moralē cū suis ratiōibus in libzū cōposuit: ex quo: vt aiunt: paruus ille liber Metrius: qui paruulis legitur excerptus est: De cuius sententijs hanc memoria dignā habem^o humana vita proprie veluti ferrū est: qd si exerceatur p̄teritur: si vero non exerceatur: rubigine cōsumitur: Hic tandē teste diuo p̄re Augustino primo d. ci. bi. ca. 24. seipsuz occidit victoriā Cesaris Impatienter ferens eiq; subijci nolens:

Nigidius figulus pythagoricus et magus his q̄ t̄p̄ib^o Rome floruit: hic ideo figuli cognomentū sortitus ē: Quod vt diuus p̄r Aug^o. v. de ci. dei. c. 3. refert quadā vice apud eū de geminorum dissimiliū virtute et valitudine disputaretur: Statim Nigidius hic figmentū de figuli rota in medium adduxit: Dum enim figularius rotam in quanta vi posuit intorisset currete illa: Nigidius videntibus omnibus bis numero de atramento tamq̄ vno eiusdem loco summa celeritate percussit: Deinde quiescente rota: inuenta sūt: que fixerat non paruo intervallo rote illius extremitate distantia: Sic inquit Nigidius in tāta rapacitate celi currunt vt etiam si alter post alterum tanta celeritate nascatur: quāta rota bis ipse percussit in celi spacio plurimum est: huic sunt inquit quecumq; dissimilia perhibeantur in moribus casibusq; geminorum: Hic etiam cum in grammatica: vt Selius testatur: doctissimus haberetur plurima scripsit que t̄n in vulgus nō prodierunt: p̄pter eoz s̄bilitatē ac obscuritatē tamq̄ parū vtilia: Deniq; a Senatu Romano exilio damnatus: quarto Imperij Cesaris anno mortuus est.

Leopatra Egypti regina Dionysij Auletis filia anno Judaice captiuitatis. 557. olim Cleopatra piade vero. 181. Egiptijs regnare cepit: et regnavit annis. 22. Huius vt premissum est: pater Auletes Dionysius omnium flagitiosissimus fuit: Nam illum propter eius flagitia Alexandrini eiecerunt: cui cum tres filie essent: vnam natū grandiozem loco patris regi

nam constituerunt: et alias infantes regno eiecerunt: Regina autem Archeladim quendam Archelai Mirridatis filium sibi accersitum matrimonio copulata rex declaratus ē: Interea Auletes Romam profectus a pompeio suscipitur: et senatui commendatur: necnon et de reductione eius agitur: De iniuriaque expulsionis regis ultionem suscipitur: prolomeus itaque Auletes Senatus decreto per Sabinum in regnum reductus est qui statim Archelaum et eius filia interemit: Sed non multo post et ipse morbo absumptus ē: relictis duobus filiis et toride filiabus: quibus cleopatra hec grandior natu erat: Alexandrini autem et puerum natu grandiore ac cleopatram hanc regno prefeceunt: Hunc itaque puerum pompeius ex Senatus consulto tuendum suscepit: Sed pueri familiares seditione mota: cleopatram eiecerunt: que statim cum sorore in Syriam secessit: Interea cum Cesar Egyptum peruenisset: adolescens qui pompeium obruncauerat et Cesari bellum intulit: a quo tandem superatus: cum uniuerso eius exercitu interfectus ē: Quo interfecto Cleopatram hanc cum qua consuetudinem habuerat: ab exilio reuocata Egypti reginam constituit: post mortem vero Cesaris: et res in philippis gestas: Antonius in Asiam profectus ē: et Cleopatram reginam sumis complexus ē honoribus adeo: ut ea sibi uxorem acciperet: et filios ex ea procrearet: Ambo et in Attico bello fuerunt: ambo fugerunt: amboque demum ab Augusto superati sunt: Nam Antonius Augustus in Nicopoli urbe captum coegit sibi ipsi manum inferre: Cleopatram vero ut uiuam in potestatem reducerent: quam paulo post et ipsa in uinculis: alias in Sepulchro Antonij uiri sui: clam admoto Aspidis morsu concidit: Hec quippe nulla fere: nisi oris formositate et vere claritatis nota refulsit: sed e contrario: Euaritia: crudelitate: atque omni luxuria: mundo conspicua fuit: Ac sic lagidaz Imperium euersum ē: quod per annos. 306. sub regibus. 13. permansit: quorum etiam nomina et tempora ista sunt.

Egyptiorum regum Epilogus.

Alexander magnus	1 an 2	Pto. Epiphanes	6 an 24.	Pto. Sother	11 an 8
Pto. lagis filius	2 an 40	Pto. philometor	7 an 35	Pto. Dionysius	12 an 30
Pto. philadelphus	3 an 38	Pto. Euergetes	8 an 29	Cleopatra	13 an 22
Pto. Euergetes	4 an 25	Pto. Sother	9 an 17	Et sic Augustus cleopatram	18
Pto. philopater	5 an 16	Pto. Alexander	10 an 0	lata furēte Egyptum	proposuit.

Cesaris et pompeii Bellum.

Anno primo regni Cleopatre regine: ciuile bellum execrandum ac lachrimabile surrexit: quo preter calamitates que in preliis accidere consueuerunt: etiam populi Romani fortuna mutata est: Julius enim Cesar e Gallia victor regrediens poposcit alterum consulatum absentem sibi a Senatu decerni: contradicendum est a Marcello consule adiuuante pompeio. Mandatumque est ei: ut non nisi dimisso exercitu urbem intraret: atque ex Marcelli Consulis auctoritate: pompeius ad legiones que ad luceriam erant missus est cum dignitate Imperij: Qua iniuria commotus Cesar aduersus patriam bellum sumpsit: Propter quod ueriti consules cum pompeio Senatusque omnis nec non et uniuersa Romana nobilitas in Apuliam confugit: At Cesar uacuum urbem ingressus: Dictatorem sese constituens: Emilium lepidum magistrum equitum dixit: cum quo statim Brundisium ubi Senatus omnis erat processit: Qui timore concussi transire Ionium in Greciam fugere Tunc Cesar liberam omnem Italiam habens Romam iterato regressus: ut populus sibi demulceretur ex Sardinia Siciliaque insulis multum annone in urbem conuexit: Ibidem rebus bene ex sententia compositis Cesar hispanias petiit: ubi et pompeianus exercitus superatus: Romam cum ingenti gloria regressus est.

Cumque ita Cesar Europe quieto potiretur Imperio traiecit in Greciam ubi pompeius et omnis Senatus pro rebus gerendis constitit: Ad quem uniuersi orientales reges conuenerunt ut eidem auxilio forent: Quo cum Cesar uenisset: pompeium statim obsedit: ibique cum eodem dimicans: Cesar magna clade accepta cum omni exercitu fusus est: et superuenientis noctis beneficiis illesus euasit: Pompeius uero Cesaris testimonio victor factus persequere, reuocauit

exercitum militū aut̄ Cesareoz. 4. milia. 22. Centuriones; Equitesq; Rōani cōplurimi eo in bello occisi sunt: Cesar vero Agmine Litato p̄ Epyz in Thesalia perexit: quē Pōpeius cum maximis copijs insegurus vtrinq; ibidē struxerunt acies. Pōpeius aut̄ octoginta octo cohortes habens triplici ordine locauit. fuerūt q̄ppe peditū. 40. milia. equites 10. in sinistro cornu sexcēti in dextro vero q̄ngenti: Aderāt quoq; reges multi ⁊ equites Rōmani plurimi absq; leuis armaturā magna copia: Cesar similiter octoginta cohortes triplici ordine disposuit: cui fuerunt minus quam triginta peditum milia ⁊ equites mille: Utdere vbi ⁊ genere erat contractus Romanorum vires in campis pharsalicis ad accisionē mutuam constitutas: quas si concordia (vt Orosius ait) rexisset populi nulli reges ferre potuissent: Pugnatum itaq; est ingenti contentione: Lumq; diu dubia forte vtrumq; cederentur: atq; ex vna pugna seu parte Pompeius clamaret. parce Cuius nec tū ipse faceret ⁊ ex alia parte Cesar idem faceret ⁊ vigeret. Dicens. Miles faciē feri. Tandē pompeius fusus est exercitus ⁊ castra penitus direpta: Quo facto Pōpeius statim Alexandriam petijt. vt a Ptolomeo auxilia acciperet: cui ppter tenerā eius etatē tutor a Senatu datus fuerat: Uex Ptolomeus vir ingratissimus fortunā magisq; amicitia sequens Pōpeii occidit: ⁊ caput eius cū annulo Cesari transmisit: Quibus visis Cesar cōfestim lachrymas effudit: fertur a Plutarcho historico Pōpeij reliquias ad Corneliā postmodū delatas i albano monte fuisse positas.

Mortuo igit̄ Pōpeio Cesar Alexandriā p̄fectus a Ptolomeo paricida insidias p̄tulit: q̄ insidiantū hostiū inopinata multitudie circūuentus Scaphā Cesar cōfugit qua mox subsequētū pōdere mersa: p̄ ducētos passus ad nauē vna manu qua carbas tenebat eleuata) natando puenit. Sed paulo post nauali conferto plio magna felicitate vniuersam classem regiam aut cepit aut dep̄sit: Alexandrinis vō regē suū petētibus reddidit monitū vt romanā amicitia magis q̄ arma experiri studeret: At vbi Ptolomeus liber euasit: cesari denuo bellū intulit: qui statim cū oi exercitu ab ipso Cesare deletus ē: Nā eo bello. 20. hoīz milia cesa resserunt: Rex aut̄ ipse Scapha exceptus fugiēdi cā multis insiliētib; demersus est: Cui corpus ad littus deuolutū lozice aureate indicio cognitū fuit: Ac sic Cesar Alexandrie vrbis potitus cleopatrā ipsius Ptolemei sorore ab exilio reuocauit eiq; regē p̄tulit: Que postea regio comitarū vrbē ingressa est.

Inde biēnij post (Orosio referēte) Cesar vniuersam Syriā puagatus pharnacē Mitridatis filiū in pōto superauit: ⁊ puincia cōsecutus est.

Postea vō quū Romā venit itez Dictator ⁊ cōsul creatus i Aphricā transijt: vbi infinita nobilitas cū Juba Mauroz rege bellū parauerat: Cui belli duces erāt. P. Corneli; Scipio ex antiquo Scipionis Aphricani genere natus. M. Porcius Cato: ⁊ L. Corneli; Scaurus ex Sylle filia natus. vbi post multas dimicationes victor cesar effectus corneliū faustū interfecit: Scipio vō i nauī ad hispanias fugere cōtendebat coactus est vētoz vi i Aphrica regredi: quāobzē desperatione ductus apud vnicā seipsum iugulauit: Juba q; Mauroz rex eodē exitu cesaris manus nō effugit: vñ p̄cussori p̄cio dato iugulū p̄buit: Cato vō q̄ se in vnicā vrbē receperat vltia nocte vite sue: dum platonis librum legeret posito ad caput gladio duo hec in rebus extremis instrumenta perspexit: Alterum vt mori vellet alteruz vt posset: compositis ergo rebus suis stricto gladio nihil (inquit) egisti fortuna omnibus conatibus meis. Quibus dictis impressit collo gladium ⁊ mortuus est: Unde ex hoc vnicē censis Cato dictus est.

Utica enim Aphrice ciuitates est: magnitudine q̄dē ⁊ auctoritate pro Strabonis sententiā secunda post carthaginem vrbis est: que excisa carthagine Metropolis ⁊ Romanorum Receptaculum ad res in lybiam gerēdas extitit: In eodem enim situ sita quoque est ⁊ Carthago.

Cesaris triumphū.

Cesar itaq; his gestis post annū Romā regressus quater de confectis bellis eodem mensē

triūphauit: Sz interfectis dieb: Et rursus semel post supatos Pōpei filios p̄mū 7 excel
lēissimū egit triūphū: sequētē post Gallicū Alexādri. postqz pōticū: Huic p̄ximū aphri
cū. Nouissimū hispanensem diuerso quēqz apparatu 7 instrumēto. Et inter cetera de pō
tico triūpho: in pōpe serculo tria verba protulit dicens: Veni: vidi. 7 vici: nō actu belli signi
ficantia: sed celeriter cōfecti notā: hec ex Suetonio: Deinceps victus in hispania pōpei fi
lij regressus est Romā: vbi se impatorē vocari fecit: Et sic reipu. finis hic fuit: que p̄ ānos
464. durauit:

Romani imperij principium.

Cesar

Aius Julius Cesar itaqz cōpositis vbiqz ciuilib' bellis solus vrbis 7 orbis Monar
chia tenuit: 7 āno. 542. Iudaice captiuitatis. Olympiade aut. 183. Rōanis impare
cepit: 7 impauit ānis. 4. 7 mēlibus. 7. qui p̄o āno cōputant: A quo deiceps Romanoz
p̄ncipes nō reges (q̄ id nois romanis odiosum esset) sed Cesares appellati sunt: huius aut
diui Cesaris quanta in adepto impio fuerit modestia: Suetōius Plutar. 7 Lūius ac Plī
nius declarant: Nō. n. p̄speris extollebat nec frangebat aduersus magnificus sine crudeli
tate magnanimus sine temeritate: Et licet audax fuerit eius tñ voluntas diuino aspiran
te fauore semper intra potestatem fuit: Nemo ferū Cesarem vnq̄ expertus est nisi super
bia rebellaret: prouocatus in Iniurijs facile parcebat: Quos vicit viribus prudentia an
tecessit: suiqz excessus semper ad conuincendam iniusticiam aspirabant: Magnitudo ani
mi 7 efficacia operis in eo merito laudat: cū eius manus 7 mens ad fere impossibilia sibi suf
ficerint: Nec vnq̄ in bellis gerendis aut periculis adeūdis inuenit dixisse militibus suis:
Ite. Sed semp̄ p̄cedens vt sequerent psuasisset: Ingeniū eius ad litteras 7 in pb̄ia poten
tior a cuius munere nūq̄ discessit. Ab omni etiā ingnauia 7 p̄cipitio alienus: Quantus in
iuris ciuili peritia fuerit romanoꝝ indicat leges: Quod aut oibus mirabilis est morib'
7 negocijs simul operam dabat: 7 in bellis nullum equalem habebat. Eius siquidem du
ctu collatis signis quinquagies dimicatus est. Nullus eo celerius scripsit velociusqz legit:
Quaternas etiam epistolae dictabat simul: peritiam non modicā astroꝝ habuit 7 Bise
sti rationem inuenit: vt testatur: Solin' Tractatus 7 cōmentarios plurimos edidit a qui
bus etiā nos quedam excerptimus.

Uiri doctrinis excellentes.

Salustius Romanus historicus ac p̄bus. Cicerōis emulus hac tēpestate Rome claruit. De
quo diuus pater Aug'. p̄mo de ci. dei meminit dicēs q̄ fuit nobilitate veritatis insignis hi
storicus: q̄ppe q̄ de bello Catilinario nec nō 7 de bello Jugurthino libros edidit celebres.
ac nōnullas scripsit epistolae.

M. Varro vico atice 7 narbonēsi puincia natus: his tēporib' Rome in sc̄io plurimū fuit:
Doctissimus quidē 7 accuratissimi ingenij vir atqz in oi seculari eruditione p̄itus: q̄ annum
agens. 35. grecas litteras cū summo studio didicit: De quo diuus pater Aug'. 6. de ci. dei
sic meminit dicens: Quis. M. Varrone curiosius Deoz signenta quesiuit: Quis inuenit
doctius: quis considerauit attentius: quis distinxit acutius: quis diligentius pleniūsqz cō
scripsit: quis etiā 7 si minus suauis est eloquio doctrina tamen atqz sententijs ita refer
tus est vt in omni eruditione quam nos secularem alij autem liberalem vocant studio
sum tantum rerum quam iste doceat quantum verborum studiosum Cicero delectat: 7
p̄pterea idem Cicero multis in locis miris eum extulit laudibus: De quo etiā Terētian'
elegantissimo versiculo breuiter ait: Uir doctissimus v̄ndecūqz Varro qui tā multa scri
psit quā multa vix quēqz legere credamus. Hic itaqz Isydozo teste li. ethi. 6. innumerabiles
edidit libros: iter quos. 413. antiq̄tarū habem' p̄cipuos. quos i res diuinas humanasqz di
uisit. Rebus aut humanis. 25. diuinis v̄o. 16. distribuit: Magnū etiā aliud volumē i Gra
matica cōscripsit: vbi i ea arte minutissimas questiones contractauit: Edidit isup 7 libzū d̄
ligua latia: Nec n̄ ad Atheniēse auditorē libzū moralē: in quo m̄lta cōtinent vilia: d̄ q̄bus
hanc ponimus sententiā. Amici diuiciū palee sunt circa grana: Uis inquit experiri amicuz.

46

5153

43

5156

Calamitosus fias: Scripsit: 7 libru de Deoz cultu: Uixitq̄ ānis. 90.
Menecratus Nūsenſis p̄bus 7 Aristarci discipulus: p̄ hec tēpora clarus habet.
Aristodemus eiusdē Menecratis filius p̄bus 7 incredibilis ingenij vir: 7 ipse hoc tēpo: e
cognoscitur. quē valde senē Iuuenis Strabo audiuit.
Aristodemus alter p̄bus eiusdē Slobzin? hac eadē etate floruit: q̄ magno pōpēio maḡ fuit.
Sostratus p̄dicti Aristodemi frater p̄bus 7 ipse clarus habitus est: qui multa ingenij de se
reliquit documenta.

Pythodozis pōni regina: his tēporib? suscepto regno mltā i pōro gessit plia: Cui ob eī? vtu
tes Lyberini 7 Chaldei vsq; i cholchidē sese vltro subdidere: Sidia q̄ 7 Thēscira atq; phanera
p̄uincie 7 ipse mox illi paruere: Hec q̄ppe isignis mulier pythodozi Tzaliani filia
fuit: q̄ ex puato Liue magnus euaserat homo 7 opes regias cumulauerat. Ipsa. n. pytho-
dozis ex Archelao viro duos filios genuit ex qb? vnus cū ipa matre p̄nā hereditatē ad
mistravit. Alter vō maioris Armenie declaratus fuit rex Archelaus autē ei? maritus cum
vxoze vsq; ad extremū vite sue māsit.

Orbis dimēſio.

Cesar igit̄ diuinis hūanifq; reb? singulariter istructus: cū Cōsulatus sui fasces ageret ex Se
natuscōsulto (vt p̄scianus i sua Cosmographia scribit) cēsuit oēm orbē p̄ prudētes viros ad
metiri: Et ideo a suo cōsulatu vsq; ad cōsulatū Saturnini: p. 30. cōtinuos ānos missi sūt
dimēsores legari viri doctissimi 7 i Geometria arte periti: p̄ oēm terrā ad p̄sides Duces 7
Judices p̄uinciaz vt describerent mensurarētq; Terras Aquas Nemora Plana Cōcana
Mōtes Colles Itinerariū maritimū que etiā loca nauigari tāgere debuerant: 7 si forte
aliquod p̄digiu in his occurreret illud Seuati reiq; publice scripto nūciarēt: Et sic eodez
auctore referēte i reptū est q̄ ois orbis hēt famosa Maria. 30. Insulas. 72. Mōtes famo-
sos. 40. Prouicias. 78. Urbes isignes. 370. flumia magna. 904. Bētes. 125. Cuius etiam
orbis ambitus est trecētes 7 q̄ndecies cētena passuū milia: Lōgitudo vō terre habitabilis
est ab ortu solis vsq; ad occasuz a ab India vsq; ad Colūnas herculis in Haditano freto
octies q̄nquies centena. 78. miliaria. Cuius q̄dē lōgitudinis dimēſio cōprehēſior est p̄ ma-
re q̄ p̄ terras: Latitudo autē terre ab Australi littoze oceanū ab Ethiopia vsq; ad ostiuz
Thanaꝝ fluminis in septētrioe pene dimidio minor est q̄ lōgitudo p̄dicta 7 cōtinet quin-
quagies quatercēta. 62. miliaria: Repertū est etiā q̄ pfundissimū mare continet spaciū .
15. stadiorum in perpendiculari.

Cesaris obitus.

Leitēz āno. v. regni sui: teste Oroſio: cū Cesar 3 morē Romane libertatis honores ex sua
libertate p̄staret: q̄ a populo antea mādabantur : nec Sēatū ad se veniētū nō assurgeret
Romāi in hoc ei? insolētiā nō ferrētes cōiurauerūt in ipsum: Qui autē cōiurauerunt duo
Bruti ex vetustissimo Bruti genere serūt q̄: vt dictū est: pulso Tarq̄nio p̄imus Rome cō-
sul fuit 7 Cassius seruillius: Cētesimo autē die ante mortē eius sulmē de noie suo inscrip-
statue ipsius q̄ erat in foro. L. litterā capitalē arripuit: Nocte etiā p̄cedēte diē obitus sui se
nestre thalami eius nā magno strepitu apte sunt vt Cesar Domū ruere putaret: Sequēti
mane: vt Suetonius scribit: veniētū ad curiā late sunt littere indices sue necis quas tū nō
aperuit: Cuiusq; in Capitolio applicuisset: confestim: Brutoz Cassiq; dolo viginti tribus
vulneribus cōfossus est: Dūq; spiritus mortali segregaretur a corpore ipse inatate verēcū
die non inemor: vtrāq; manū demisit ad togam curuaultq; se vt inferior corporis pars te-
cta collaberet: Hunc itaq; vite exitū Cesar habuit anno etatis sue. 56. Cuius q̄dē corpus
pro rostris cōbustū est: 7 in sublime: vt aiūt: solide colūne tumulatum: que. l. Julia nun-
cupat mense quintili: 7 qz in eo mēse natus est. ab Antonio ille mēsis eidē cōsecratus est:
quē nos Juliū mensem appellamus.

Post diē mortis ei? Tres Soles stati simul exorti sūt 7 paulatī i eūdē orbē cōuenerūt signifi-
cātes p̄ hoc dñiūm Lucij Antonij: 7 M. Antonij: atq; Aug. sti i vnā monarchiā reducē
dñū: vel potius noticiā triū 7 vnus dei toti orbī innorescēdā: Vos quoq; (vt diuūs pater

Aug. 3. de ci. dei. ca. 31. refert) aranti in suburbano Rome locutus est dicens: frustra se vrge
ri: qz in breui magis hoies defuturos esse q̄ frumēta.

Portia aut̄ Bruti cōiuratoris coniunx ⁊ Latonis vicēsis filia: ⁊ ipsa p hoc tēpus a p̄ia for
titudine ⁊ pseuerātia nō degenerauit: qz sic eius pater. M. Carho victorie Cefaris i patēs
apud vricā se occidit sic ⁊ ista cū audisset (post mortē ipsius Cefaris) sibi subtractū esse vi
rū nil sibi letū amplius existimās: cū cultrū nullum haberet quo se perimeret statim igni
ros carbones quos forte p̄pinquos habebat indubitāter māib⁹ accepit: ⁊ gutturi iniectos
exhausit. A q̄bus p̄cordia exurētib⁹ sp̄ritū exalauit: O. in exhausti vigois amor ⁊ vir
tali cōiuge p̄petuo ⁊ merito felix ⁊ cōmemorandus:

41 5158
Ltauius Cefar Augustus Octauij olim Senatoris fili⁹: f̄s Romanorū Impera
tor: āno. 503. Iudaice captiuitatis. i. fo. 183. Olympiadis. Romanis impare cepit ⁊
imperauit ānis. 56. ⁊ mēses sex a quo postea Augusti Romanorū reges appellati sunt: hic
maternū genus ab Enea magno p̄ Juliā familiā sortitus est: Cefaris Julij nepos ⁊ ado
ptione filius: vir oibus virtutib⁹ refertissimus: q̄ppe q̄ in ciues clemēs in amicis fidus ad
recipiēdas amicitias rarus ⁊ ad retinendas eas constans fuit: Liberalibusq̄ studijs p̄fer
tūm eloquentie tantā operā dedit vt nullus ne in procinctu quidē laboretur dies qn̄ lege
ret scriberet aut declamaret: fuit toto corpore pulcher sed oculis magis: Nec tñ vir tan
tus vitijs caruit: Nam iracūdius fuit atq̄ impatiēs occulie inuidus palā factiosus dominā
di cupidissimus studiosus alee lusor. Cūq̄ esset cibi ac vini cupidus: somni tñ abstinens
erat: Seruebatq̄ libidini vsq̄ ad vulgaris fame pb̄rum: Nam cū duodecim carhamitis
toridemq̄ puellis cubare solitus erat: Et quamuis sic libidini seruens esset: eiusdem tamē
vitij seuerissimus vltor erat. Tanto etiā amore apud Barbaros fuit: vt Scythe ⁊ indi
quibus antea Romanorū nomen incognitum fuerat munera ⁊ legatos ad eum mitterent
Multi quoq̄ reges i honore eius ciuitates extruerent: quas Cefareas ⁊ Augustanas no
minarūt: Reges etiā ex regnis suis venientes in habitu romano rogati ad vehiculum vel
equū ipsius currebant: adeo vero bella ⁊ simultates exccratus est. vt nisi ipsius de causis
nūq̄ bellum cuiq̄ indixerit: asserens iactantis se ⁊ leuis esse cū ob ardore triumphandi ⁊ so
lla lauri infructuosa in discrimen ciuū securitatē p̄cipitare: arma q̄ nisi maiori emolumē
to nequaq̄ mouēda ne cōpēdio tenuis victorie graui iactura mercari similis sit aureo ha
mo piscantiū cui⁹ amissio mille capture lucro pensari pōt: Hic duas vxores habuit. i. scri
boniā ⁊ liuiā: sed amore liuie abiectis scriboniā: quāuis ex ea Lybertū ⁊ Drusum suscepit
set filios: q̄ licet fuisset orbis dñs filios tñ (vt polycrates scribit ad currum ad saltum ⁊ ad
Iactandi vsum exercitari voluit: filias vero ad lanificium ⁊ ad textrinum opus instruxit
vt si aliquando egere cōtingerent per artem viuere possent: Vtq̄ p̄terea Romanaz
Innumerabilibus atq̄ p̄claris vna cum filijs ⁊ vxore ac sorore impleuit insignibus: hī
nāq̄ conctos ⁊ studio simul ⁊ impensa ad decora apparanda superarunt: Maximā: p̄ter
natiuitatis domos: cāpus martius horum habuit partem insigniorē: Nā eo in loco innu
merabile circūcirca porticus extruxit hortos nemorosos: Theatra Amphiteatrū ⁊ tēpla
magnificētissima: Mausolū q̄ suū ibidē i excellis iudauit molib⁹ lapide niueo cooptū i
cuius suauitate suū ex ere poluerat simulachrū alijs q̄ p̄ multis vrbē decorauit insignib⁹.
Unde ⁊ gloriabūdius dicebat vrbē lateritiā iueni marmoreā relinquo. Nec satis: vt Ci
cero ait: simus neq̄ etiā nostri propositi est plus ne boni an mali rebus romāis attulerit
sua quā sibi constituerit opinio principatus declarare: Sed quod constat fuit imp̄ssimū
scelus cōmissum in Romano imperio triūuiratus ipsius Octauiani. M. Antoni ⁊ M.
lepidi apud confluentiā fauētiam inter Rauenā p̄pe Lugū ⁊ Bagnacauallū constitutus
in quo Duces ipsi orbē Romanū equis portionib⁹ inter se p̄titi sūt: Et ne ciues p̄ eā eratē
prudētia igenio ⁊ aio valētes tantā impietate phibere possent cōmissis eorum cedibus. pui
derūt: Quare liuius li. 119. sic habet: i triūuiratu p̄scriptio facta est: in quo plurimi eq̄tes
Senatores cētū. 39. vicūm concili. Lepidus. n. 1. paulū fratrem antoni. 1. Cefarē auūculū

Octavianus. M. Liceronē qui a popilio legionario milite cū haberet ānos. 64. occisus fuit. Caput vero ⁊ manus eius in rostris posita est: vbi multos desederat. Sessit postmodū Octavian⁹ hic dñq; bella ciuilia mutine v3 philippēse Perusinū siculū Actianū cremonēse ⁊ Māuanū q2 Bruti Cassij copias receperāt. Quib⁹ i bellis pter aliā ciuū multiplice cedere Augustus. 20. romanoꝝ militū milia exautozauit. 30. milia suoꝝ q; milita uerāt dñis restituit: Sex milia quoꝝ dñi nō extabāt in cruce suspēdit. Tandē carabatico bello ⁊ Romanis insignib⁹ a parthis repetitis ⁊ exactis que apud eos Crassus amiserat Egypto q3 Rōano impio adiecta est: Ita bellis toto orbe ꝛōfectis Augustus Cesar sauus pmo ⁊ fo a cōdita vrbe ante memoriā suā clausus āno vrbis. 753. clausit p que pacis tēpora saluator noster Iesus christus nasci voluit: Uex Augustus hic postq; Monarchiā solus adeptus ē pacientissimus ⁊ mitissimus esse cepit ⁊ ab oi tyrānide p̄tus alienus fuit Auaritiā effugit ⁊ palatiū suū impēsa p̄uata extractū reipu. largitus ē: Nec eo vsq; sacrorū pontifices venerari cōtempnit donec ⁊ ipse ne cui oīno subesset vestalis creatus esset pōtifer: De eo namq; Macrobius scribit dicens Adolefcētulū quēdā aliquādo Romā intras se augusto similitū: quē ad se impr redactū hoc modo interrogauit: Dic (iquit) mihi: fuit ne aliquando mater tua hic Rome? At ille rēpōdit. Nō. Sed pater meus sepe: Ac impator nihil indignatus ditauit eum: hec ille. Obijt deniq; augustus hic Serēbrio mēse anno etatis sue. 76. apud campaniā liuie vxoris sue dolo intoxicatus: Nec p̄mus. nec vltimus viroz quem mulier deceperit.

Antigonus aristoboli Judeoz regis filius ⁊ ipse rex hoc āno q; ē tertius imp̄ij augusti post mutas cōcertationes ꝛ suos dimicans ab Antonio capt⁹ a quo ⁊ securi percussus interijt: Hūc Pōpeias vna cū aristobolo eius patre. alexandꝛoꝝ fratre ac duabus sorozibus captiuos ex hierusalem Romā abduxerat ⁊ in custodia diu mācipauerat: Uex Pompeio a Cesare deuicto ⁊ Roma ab ipō obtenta aristobolum cum filijs liberuz faciens cum exercitu in Syriam remisit: Iratus per ipsum Aristobolū facile fore sibi iudeā subijcere: Sed in hoc Cesaris spes frustrata est q; aristobolus ⁊ Alexander a Pōpeianis exercitib⁹ trucidati perire antigono sup̄tite solo relicto q; cū duabus sorozibus fugiēs euasit: Nō multo post aut Pōpeio ⁊ Ptolomeo egypti rege defunctis Cesar Syrie Judeeq; potitus anti patrū Idumeū viz vtiq; strenuū Iudee pcuratorē constituit dans ei sub pōtifice iudeoz cuiusuis dignitatis optionē. Quapp iterato hyrcano antigoni patruo regnū concessit: ita m̄ vt non rex vocaret. antigonus aut ad pachoz parthoz regē pro auxilio confugit: ibi q; vsq; ad obitum Cesaris p̄mansit: Quo mortuo pachoz auxilio fretus antigonus hierusalem veniens vrbe expugnauit cōprehensumq; hyrcanū patruū aures eidem dentibus occurcauit: ne mutatis rebus solutus pōrificatū repeteret cum ab integris sacra celebrari oporteret. Quod audiens herodes antipatris filius Romā accessit antigoni iniurias conquesturus. Ob quā causam. M. Antonius astante Octauiano augusto ipsum herodem Iudee regem declarauit: Qui hierusalem vrbe violenter ingressus antigonum comprehendit ⁊ ad antonium in antiochiam vinctum transmisit. Quo suscepto securi percussus interemitt: Unde herodes in regno iudee confirmatus est rex. 4. scilicet āno ex quo Rome Dyadema suscepit: ac sic hoc modo asamonei principatus post centum. 20. annos destitit: Nam de familia clarissima genere vel honore sacerdotali fuerat. Lūius cū multa progente iudarcha parentes egissent ppter mutua seditionem principatum amiserunt. Transijt aut ad herodem p̄dicum antipatris filium de familia populari ⁊ generis puato. Et hic finis ⁊ terminus est generis Machabeoz seu asamoneoz: vt ex. 15. li. Josephi cap. vltimo habetur.

Herodes igit antipatris idumei viri plebi filius āno. x. regni Augusti ⁊ Antonij Olympiade. 186. a Romanis iudeozum principatū ⁊ regem suscipiens regnauit annis. 37. Lūius hystoriam (comestoz ex Josepho excerptam pertractans sic habet) porro antipater idumeus tempore Sabini Syrie prefecti adeo virtutibus claruit vt regū cōiugū cōmerue

5161

38

5168

31

rit et Lypis regis Arabū nepis vxorē acceperit: Ex qua quattuor filios suscepit, s. phaselum herodē hūc cognomento Ascalonitā: Josephū et ferreā ac vnā filiā noīe Salomā Qui p̄mo Pōpeo gr̄az obtinuit. Mortuoq; Pōpeo etiā in Cesaris clientellā se cōtulit: et cū ab Antigono p̄dicto apud Cesarē de infidelitate criminatus fuisset ipse vt erat aio insignis statim ad Cesarē accedens p̄iecta veste. ostendit vulnera que pro ipso Cesare apud Egyptū pulcrat. Quāobcausam Iudee procurator confirmatus est: Inde q; et ipse Herodem filiū natura strenuū Galilee procuratorē preficiēs adeo ipsam prouinciaz quietam reddidit vt pater Gallie publice vocatus sit: Postea interiecto tēpore antipater veneno extitit: et Phaselus primogenitus interfectus. Herodes Romā ad Antonium confugiens. Iudee rex contra Antigonom p̄dictū et Malicū q̄ de sacerdotio contendebant confirmatus et coronatus est. Quo coronato statim ab Augusto et Antonio cū duobus principib; in iudeā (qui cū in solio regio collocarent) remissus est: Siq; dem herodes (vt premissum ē) nihil oīno ad Iudeam pertinebat: Et ex tūc christi dñi nostri natiuitate vicina Regnū et sacerdotium Iudee: quod prius per successiones maiorum tenebatur: destructum est: Ac sic Moysi propheta cōpleta est qua dicitur: Nō deficiet princeps de iuda. Nec Dux de femorib; eius donec veniat cui repositū est et ipse erit expectatio gentiū: Non ergo defuit princeps ex iudeis vsq; ad hūc diē: q̄ primū acceperūt hūc herodē aliēgenā Tēp; q̄d p̄pe erat vt veniret ille cui sp̄missū erat qd nouo p̄missū ē testam̄to: vt ipse eēt expectatio gentium: Ipse itaq; Herodes regno suscepto Samariā olim in cinerib; redactam a fundamentis erigens in honore Augustini Augustam. i. Sebastem appellauit: et in paneade illud tēplū quod panion vocabat extruxit. Deinde. 15. regni sui āno in hierusalem Domini templum magnificentissime decorauit. ibiq; multas et magnas construens edes: Innumera opera in singulis Syrie vrbibus quas regebat solertissime edificauit: Demū anno regni sui. 26. Hircanum principem sacerdotum viz sanctum de parthica ca priuitate regressum: qui herodem vt filium habuerat: et eius filium qui patri i sacerdotio succedere debuerat interfecit: Sororemq; eius vxorem suam cum duobus filijs proprijs iam adolescentibus atq; vxoris matrem omnes interemit. Predictis quoq; crudelitatis huc addidit qd sororis sue nomine Soloniē viz occidit: et cum eam alteri vxorem dedisset etiā ipsum e vita sustulit: Scribas preterea oēs ac diuine legis interpretes similes celerem peremit: Postremo sanctissimus vir cū christi dñi nostri natiuitatē Magoz indicio cognouisset oēs paruulos Bethleem gladijs interemit. Quo facto repente morbo intercutis percussus et scartibus toto corpore vermibus miserā exalauit aiam qnq; supstitibus filijs relictis. s. Archelao herode Antipa. Antipatro. Lysania et Philippo. Ex quibus quattuor fuere tetrarche vt ex euāgelio habet.

Viri disciplinis excellentes:

Emiliū Maerū poetam natione veronēsez. Rome his tēporibus floruisse tradūt: q̄ postea āno. 30. impij augusti vite sinē fecit: Qui volucruū qualitates et herbarū naturas versibus exp̄ssit: De quo Quidius li. 4. de tristib; ait: Sepe suas volucres legit mihi gr̄adior: eno: Queq; noceat serpens que iuuat herba macer.

Antonij q; Masaz augusti medicū hac tēpore fuisse et floruisse cōstat: q̄ post atticā victoriā naufragio perijt: Dic contraria medicina a sectatoribus Themistōis qui Herophilus discipulus fuerat diuū augustum graui periculo exemit: propter quod statim ex ere iuxta signum Esculapij augustus illi locauit: eumq; semper coluit: vt testis est Suetonius in augusti vita.

Seruius Sulpitius doctissimus Juriscōsultus hac etate fm Eusebiū e vita decedēs publice funere elatus ē. Qui de Dotib; libū edidit: et de nuptijs li. 2. De sacris distēdandis li. 2. cuius discipulus alphenus Juriscōsultus fuit rex antiquaze nō incuriosus.

L. Enaglius medicus grecus: p̄ hec tēpora clarus habet. Qui eruditioē i medicina arte spectatus et illustris fuit: quique sicut refert Plinius li. xxv. imperfecto volumine. ad diuum